

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

"İnsanın bahtı, ona altın tepside öyle bir hediye sunar ki
tatmadan önce deva mı zehre mi bilemez."

GÖK CENNETİN ALTINDA

ROMAN

GUY GAVRIEL KAY

PEGASUS

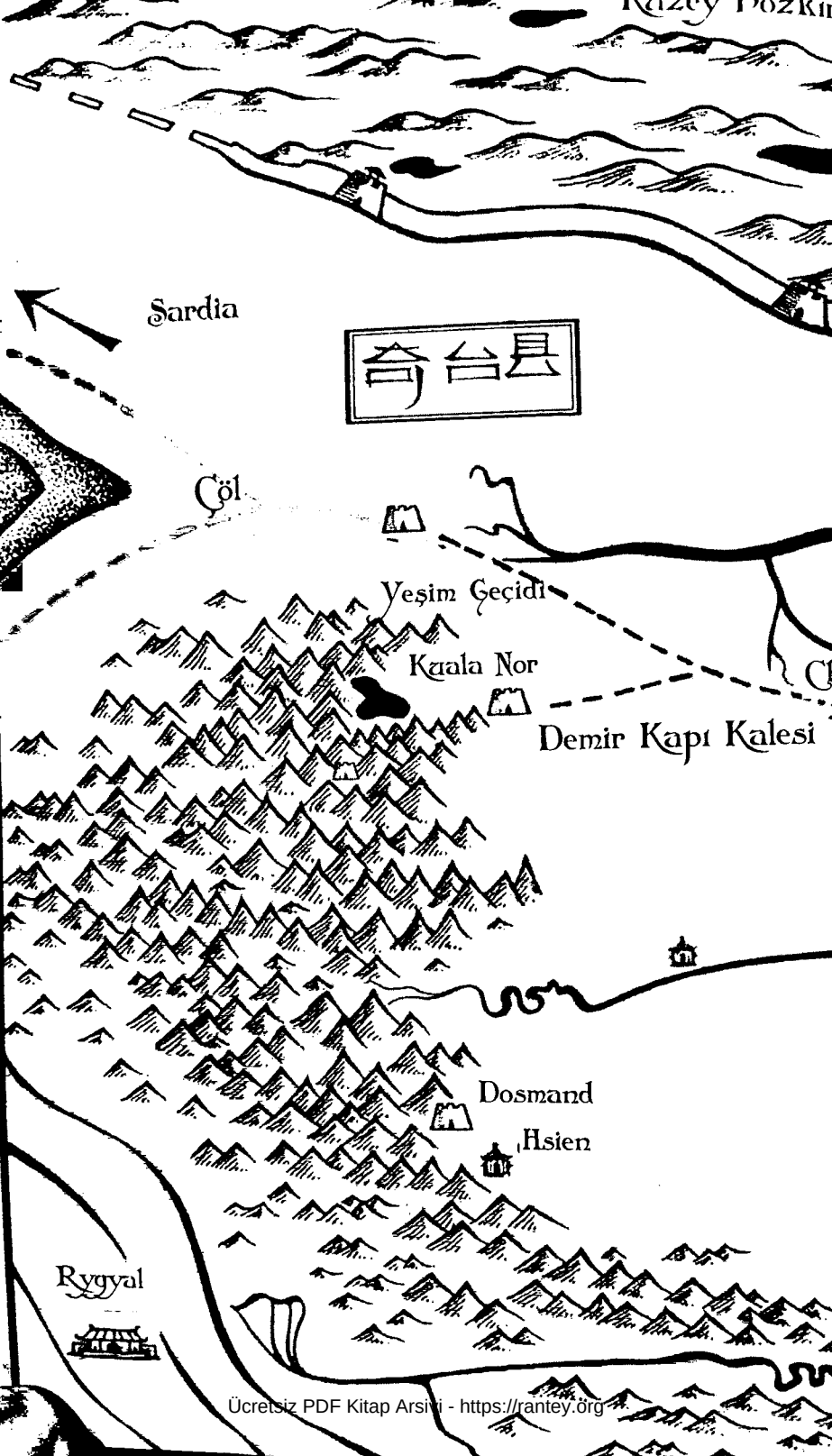
1. Baskı: Haziran 2016

GUY GAVRIEL KAY

GÖK CENNETİN ALTINDA

İngilizceden Çeviren:
CEM ÖZKAN

PEGASUS YAYINLARI
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

奇台县

Sardia

Çöl

Yeşim Geçidi

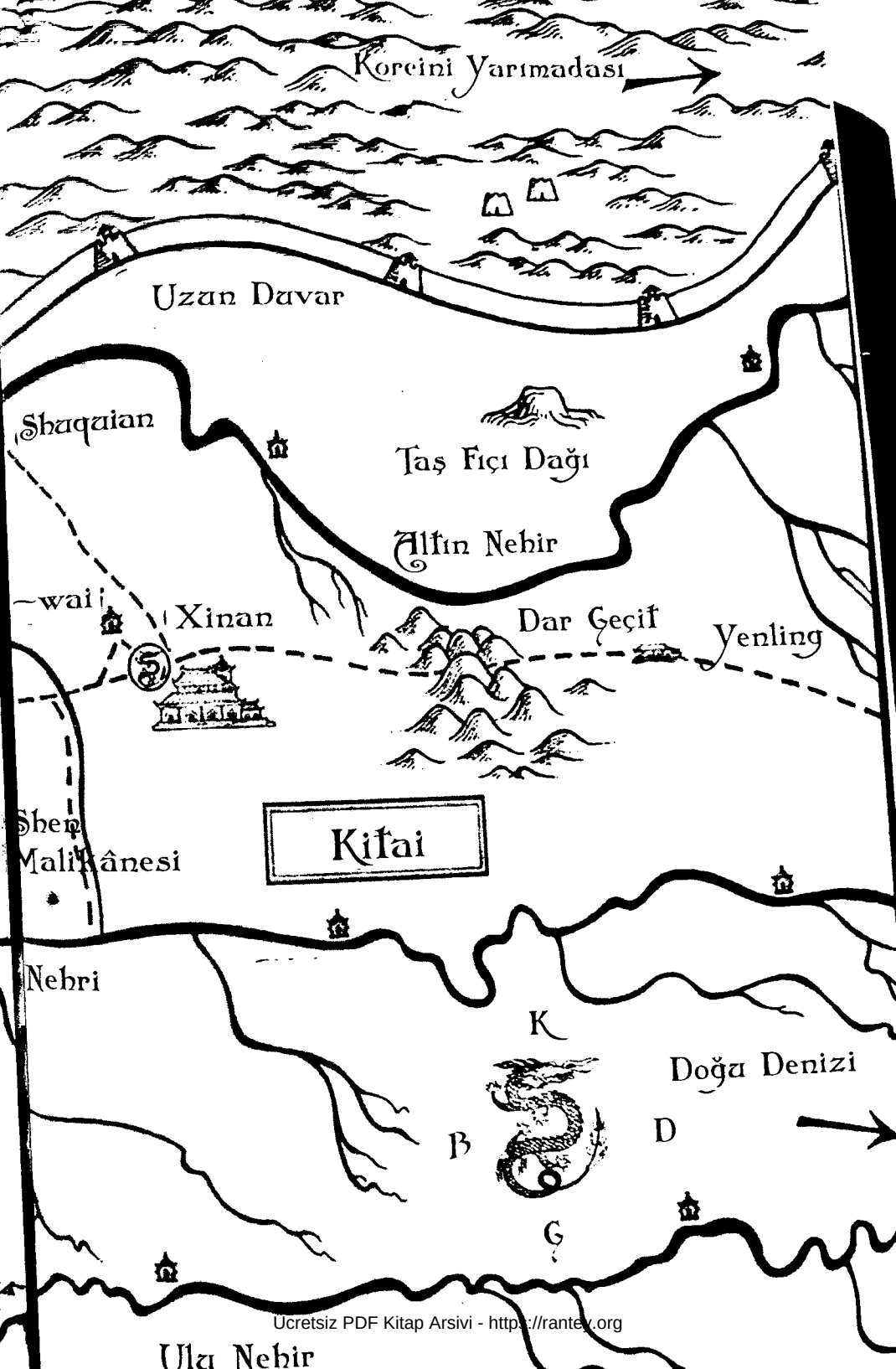
Kızala Nor

Demir Kapı Kalesi

Dosmand

Hsien

Rygyal

Koreini Yarımadası

Uzun Davar

Shaqzian

Taş Fıçı Dağı

Altın Nehir

Dar Geçit

Yenling

Xinan

Kıfai

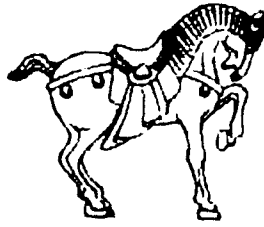
Shen
Malikânesi

Nehri

Doğa Denizi

Ulga Nehir

ANA KARAKTERLER

İmparatorluk Ailesi ve Ta-Ming Sarayı Bürokratları

Taizu: Cennetin Oğlu, Kitai İmparatoru

Shinzu: İmparator'un üçüncü oğlu, veliaht prens

Xue: İmparator'un otuz birinci kızı

Wen Jian: Kıymetli Refika, İmparator'un cariyesi

Chin Hai: Müteveffa eski şansölye

Wen Zhou: Wen Jian'm kuzeni, Kitai şansölyesi

Shen Ailesi

General Shen Gao: Erinçli Batı'nın Sol Kanat Komutanı, müteveffa general

Shen Liu: Shen Gao'nun en büyük oğlu, şansölyenin baş danışmanı

Shen Tai: İkinci oğlu

Shen Chao: Üçüncü oğlu

Shen Li Mei: Kızı

Ordu

An Li (Roshan): Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu bölgelerin Kurmay Başkanı

An Rong: An Li'nin büyük oğlu

An Tsao: Küçük oğlu

Xu Bihai: Chenyao'daki İkinci ve Üçüncü bölgelerin Kurmay Başkanı

Xu Liang: Xu Bihai'nin büyük kızı
Lin Fong: Demir Kapı Kalesi'nin kumandanı
Wujen Ning: Demir Kapı'da görevli bir asker
Tazek Karad: Uzun Duvar'da görevli bir subay

Kanlin Savaşçıları

Wan-si
Wei Song
Lu Chen
Ssu Tan
Zhong Ma

Şairler

Sima Zian: Layemut Sürgün
Chan Du

Başkent Xinan'dakiler

Bahar Yağmuru: Kuzey bölgesindeki bir cariye, sonradan Lin Chang adını aldı
Xin Lum ve Chou Yan: Shen Tai'nin arkadaşları, öğrenciler
Feng: Wen Zhou'nun emrinde bir muhafız
Hwan: Wen Zhou'nun hizmetkârı
Pei Qin: Bir sokak dilencisi
Ye Lao: kâhya

Kitai Sınırlarının Ötesindekiler

Batı
Aslan Sangrama: Tagur İmparatoru
Cheng Wan: Beyaz Yeşim Prensesi, Tagur İmparatoru'nun karısı,
İmparator Taizu'nun on yedinci kızı
Bytsan sri Nespo: Tagur ordusunda bir subay
Nespo sri Mgar: babası, kıdemli bir subay

Gnam ve Adar: Tagur askerleri

Kuzey

Dulan: Bozkır halkı Bogülerin kağanı

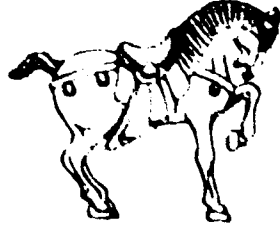
Hurok: Kız kardeşinin kocası, sonraki kağan

Meshag: Hurok'un büyük oğlu

Tarduk: Hurok'un ikinci oğlu

*Aynan bronzsa düzeltirsin çehreni,
Aynan tarihse anlarsın devleti,
Aynan salih insansa, fark edersin doğru ile yanlış*

LI SHIMIN, İMPARATOR TAIZONG

BİRİNCİ KISIM

BÖLÜM I

BİRÇOK KEZ DOST meclislerinde; binlerce sesin, yeşimin, zerinin ve Xinan'ın burgaçlanan toz bulutlarının ortasında Kuzey Bölgesi'nin kortezanlarıyla birlikte baharatlı şaraplar içerek sabahlamıştı.

Sokağa çıkma yaşağını sonlandıran şafak tamamları duyulduktan sonra günü ders çalışmak yerine uyuyarak geçirmek üzere sallana sallana, zikzaklar çizerek evlerine dağılmadan evvel sabaha dek flüt ya da lavta müziği dinleyerek gönül eğlendirir; yüksek sesle, ezberden şiirler okur; kinayeli sözlerle ve ünlü düşünürlerden yaptıkları alıntılarla birbirlerinin entelektüel birikimlerini tartar; bazen de hoş kokulu, ipek tenli bir kadınla baş başa ayrı bir odaya kapanırlardı.

Oysa şimdi fersah fersah uzakta kalan payitahtın batısındaki bu dağlarda, imparatorluk sınırlarının bile ötesindeki Kuala Nor'un keskin ama berrak soğuşunda, karanlık çökerken parlayan ilk yıldızların ve çatısız yalnızlığının altında uzandığı daracık yatağında, şafak söktüğünden beri uyanıktı.

Baharda ve yaz mevsiminde onu hep kuşlar uyandırırdu. Burası binlercesinin –balık kartalları, karabataklar, yaban kazları ve turnaların– bir cümbüş halinde sıra sıra, iç içe yuvalandığı bir yerdi. Kazlar uzaktaki dostlarını düşünmesine neden olurdu. Yaban kazları hem şiirlerin masalsı evreninde hem de bu dünyada sıla hasretinin sembolüydü. Karabataklar ise sadakatin ama o ayrı bir mesele.

Kışın soğuk hava son derece acımasızdı, insanın iflahını keserdi. Dışarıyı tarumar eden kuzey rüzgârı âdeta kulübenin duvarlarını ezip geçen bir taarruza dönüşürdü. Zemheri ayazı çıktığı vakit kat kat kürk, üst üste koyun postları altında uyurdu ve şafak vakti kuşlar gölün uzak ucundaki buz kesmiş yuvalarından çıkıp ötüşerek onu uyandırmazlardı.

Güneş ufuk çizgisinden aşağı iner inmez peydah olan hayaletler gecenin mehtabına ya da zifiri karanlığa aldırmaksızın her dem dışarıdaydılar.

Tai artık bazılarının seslerini iyi biliyor; öfkeli olanlarını, kaybolmuşları ve cılız, gergin çığlıklarında acıdan başka bir şey bulunmayan nicelerini tanıyordu.

Artık onu korkutmuyorlardı. Başlangıçta burada, gaibe karışmışların arasında geçirdiği ilk gecelerde ruhunu saran dehşet yüzünden ölebileceğini bile düşünmüştü.

Bahar, yaz ya da güz gecelerinde panjurları indirilmiş bir pencereden dışarıyı izler ama eşiğin öte yanına asla adımını atmazdı. Gökte Ay ve yıldızlar olduğu müddetçe göl kenarındaki dünyanın hayaletlere ait olduğunu iyice bellemişti.

Daha en baştan yalnızlık, korku ve bulunduğu yerin şeytani kötülüğüyle başa çıkabilmek için kendi rutinini yaratmış, ezbere yaşayabileceği bir hayatı benimsemişti. Belki de hayatlarını mesken tuttukları dağlarda ve ormanlarda süren kimi mübarek adamlar, kimi keşişler ancak iradenin yokluğuyla tanımlanabilecek, uçuşan yapraklara benzeyen o günleri atlatmak için gayet bilinçli bir şekilde tam aksi yönde bir seçim yapabilirlerdi ama Tai'nin mizacı farklıydı; üstelik bir ermiş de değildi.

Her sabah güne babası için dua ederek başlardı. Hâlâ resmî yas dönemindeydi ve gönüllü olarak talip olduğu bu ücra göl kenarındaki görevin içerdiği tüm ameller onun hatırasına adanmıştı.

Eğer fırtına yoksa –bütün aile fertlerinin doğduğu baba ocağında bıraktığı kardeşlerinin de aynı şeyi yaptığını varsayarak– günlük yakarış ritüellerini tamamladıktan sonra dağdaki çayırığa (yeşilin vahşi çiçeklerle ya da ayak altında çıtırdayan buz ve karla beneklenmiş gölgesine) gider ve Kanlin egzersizlerini yapardı. Önce kılıcsız hareketleri, sonra tek kılıçlı olanları ve sonra da çift kılıçlıları.

Uzun uzun gözlerini ayırmadan ortasında küçük bir ada bulunan gölün soğuk sularına dalar, akabinde başını yukarıya çevirip etrafını saran karla kaplı, birbiri ardına kümelenmiş, insanın ağzını açık bırakan bıçkın dağlara bakardı. Arazi kuzeydeki zirvelerin ötesinden aşağıya, öldürücü çölün her iki tarafından payitahta doğru uzanıyordu; Kitai İmparatorluğu'na

ve imparatorun tebaasına büyük zenginlik getiren İpek Yolları'nın geçtiği kum tepelerinden oluşan sarı bir silsile boyunca yüzlerce *li* eğimlenirdi.

Tai, ayaz kış günlerinde ahşap kulübesinin karşısına inşa edilmiş barakada küçük ve kabarık tüylü atını tımar eder, yemini, suyunu verirdi. Mevsimler dönüp de çayırılar yeniden yeşerince gün boyu otlaması için atı salardı. Hayvan çok uysaldı, hiç kaçmaya çalışmazdı. Zaten kaçacak bir yer de yoktu.

Egzersizlerini tamamladıktan sonra hayatın keşmekeşinden, tutkularından ve arzularından kurtulmak, kendini gönüllü olduğu işe layık kılmak için kabuğuna çekilir, kalbini sükûnetle doldurmaya çalışırdı.

Ancak hazır hissettiğinde ölüleri gömmeye başladılar.

Buraya adım attığından beri Kitan askerlerini Taguran askerlerinden ayırmak için herhangi bir çaba göstermemişti. Bütün cesetler birbirine karışınış; dağınık ya da üst üste yığılmış vaziyetteki bembeyaz kemikler ve kafatasları iç içe geçmişti. Etleri çoktan toprağa karışmış ya da yer altında yaşayan kemirgenlere ve leş kargalarına yem olmuştu; en son çarpışmadan kalanlar da çok geçmeden aynı akıbete uğrayacaktı.

Her ne kadar hazin bir zafer olsa da son muharebe onların lehine sonuçlanmıştı. Tek bir muharebede tam kırk bin asker ölmüş, Kitai ordusu neredeyse Taguran'inkine denk bir zayıat vermişti.

Tai'nin babası bir generaldi ve o savaşta bulunmuştu; hatta sonrasında gurur verici bir rütbeyle onurlandırılmış, "Erinçli Batı'mın Sol Kanat Komutanı" ilan edilmişti. Kazandığı zafer nedeniyle Cennetin Oğlu tarafından cömert bir şekilde ödüllendirilmiş; doğuya geri döndüğünde Ta-Ming Sarayı'ndaki İhtişam Salonu'nda düzenlenen resmî karşılamada takdim edilen mor kuşak, doğrudan yüzüne söylenen övgü dolu sözler ve imparatorun kendi eliyle uzattığı yeşim taşından bir hediyeyle onurlandırılmıştı. Üstelik Cennetin Oğlu'yla arasında sadece tek bir meyancı vardı.

Ailesi, bu göl kıyısında olanlardan dolayı inkâr edilemez şekilde türlü imtiyazlar kazanmıştı. Tai'nin annesi ve cici annesi birlikte tütsü tüttürmüş, mum yakıp adak adanmış ve atalarına, tanrılara şükranlarını sunmuşlardı.

Oysa General Shen Gao'nun ruhuna saplanan buradan kalma savaş hatıraları, iki yıl önce ölene dek yaşlı adamın peşini hiç bırakmayan gururla karışık bir acının kaynağı olmuştu.

Hiçliğin sınırındaki bir göl için çok fazla adam hayatını kaybetmişti; oysa iki imparatorluk bir noktada uzlaşabilmeyi becerebilseler bir tekinin bile kılına zarar gelmeyebilirdi.

Savaşı takip eden barış antlaşması –ince düşünülmüş takaslar ve resmî seremonilerle iyice pekiştirilmişti; tarihte ilk kez bir Kitan prensesi Taguran kralına verilmişti– durumu istenen ölçüde resmiyete kavuşturmuştu.

Tai henüz küçük bir çocukken o savaştan sağ çıkamayanların sayısını duyduğunda –*kırk bin ölü*– meydana çarpışan muharip kuvvetlerden arta kalan manzaranın neye benzeyebileceğini tahayyül dahi edememişti. Ama şimdi bizzat kendisi o manzaranın bir parçasıydı.

Göl ve geniş otlaklar, ıssız hisarlar arasında uzanıyor, günlerce uzaklıktaki iki imparatorluk –Tagur için güneye, Kitai için doğuya gitmek gerekirdi– taraftından aralıksız gözetleniyordu. Artık buralarda rüzgârın uğultusu, çiftleşme mevsimi gelince ötüşen kuşların cıvıltısı ve hayaletlerin feryatları dışında tek bir ses duyulmuyordu.

General Shen sadece küçük oğluna –büyük oğluna asla– içini yakan kederden ve suçluluk duygusundan bahsetmişti. Bir komutan için bu nevi duygular utanç verici bulunabilir, hatta şerefiyle emekli olmuş bir asker vatan hainliğiyle suçlanabilirdi. Dahası tahtını ve kudretini baki kılan kusursuzluğunu borçlu olduğu cennetin eliyle hüküm süren imparatorun hikmetini inkâr ettiği bile düşünülebilirdi.

Ama elbette bu durum, emekli olup Wai Irmağı yakınlarında bir pınardan kaynayan ve güneye akan küçük bir dere üzerindeki aile yadigarı mülküne çekilmesinden sonra Shen Gao'nun aklından geçenleri, yüreğindeki gamın ve efkârın etkisiyle, genellikle sessiz bir günde içilen şarabın ardından defalarca, suya düşüp akıntıyla sürüklenen yapraklar ve çiçek açmış nilüferler eşliğinde anlatmasına engel değildi. Ve işte o sözlerin hatırası, ortanca oğlunun yas döneminde evde olmak yerine burada olmasının temel nedeniydi.

Generalin sessiz kederinin yersiz olduğu söylenebilirdi. Buradaki savaşın imparatorluğun savunulması için zorunlu olduğu düşüncesi etrafında

konu tartışmaya açılabilirdi. Kitai ordularının her defasında Taguranları mağlup ederek zafer kazanamamış olduklarının hatırlanmasında yarar vardı. Uzaklarda, tamamen korunaklı platolarında bulunan Tagur kralları oldukça iştahlılardı. Utku ve barbarlık, imparatorluğun malumatı dâhilinde, bilinçli olarak yalıtılmış, ücra bir kale olan Demir Kapı Geçidi'nin ötesindeki Kuala Nor'un kıyısında savaşıarak geçen yüz elli yıl boyunca her iki tarafa da uğramıştı.

“Demir Kapı'nın doğusuna, ay ışığının bin mili düşer,” diye yazmıştı “Layemut Sürgün” namıyla bilinen Sima Zian. Esasında bu doğru değildi ama daha önce Demir Kapı Kalesi'nde bulunmuş biri, şairin ne demek istediğini gayet iyi anlardı.

İşte Tai, imparatorluğun son sınır karakolunun ötesindeki bu kalenin batısında, oraya atla birkaç günlük mesafedeki ölümler âleminde; geceleri yakarışları, feryatları dinmeyen kayıp ruhlarla ve yüzbinden fazla askerin ay ışığında ya da güneşin altında boylu boyunca uzanan bembeyaz kemikleriyle örtülü, devasa bir açık mezarın ortasındaydı. Bazen dağın karanlığındaki yatağında iyi bildiği bir sesin son tınlarının giderek söndüğünü fark eder, geç de olsa kemiklerini toprağa vererek o ruhun araftan kurtulmasını sağladığını anlardı.

Çok fazla kemik vardı. Bu işi tek başına bitirebilmesi gerçekten mucize olurdu. Yalnız onun değil, gök cennetin dokuz katından inen tanrıların da görevi olmalıydı bu. Yine de duracak değildi tabii; hepsini gömmeyi başaramasa bile bu hiçbir şey yapmadığı anlamına mı gelirdi?

Shen Tai, babasının hantal, uyuşuk Japon balığını ve gölde sürüklenen çiçekleri izlerken usulca bir kadeh daha şarap isteyen sesinin hatırasına bu soruya kendi cevabını vereli iki yıl olmuştu.

Ölümler her yerdeydi, gölün ortasındaki ada bile mevtaların kalıntılarıyla kaplıydı. Vaktiyle bir kalecik vardı orada; küçük bir kermen; harabeye dönmüştü artık. Pek çok kez çarpışmanın o tarafa sürüklenişini hayalinde canlandırmaya çalışmıştı. Dağın yamacından getirilen kerestelerle çabucak inşa edilmiş, çakıl kaplı kıyıda duran tekneleri ve içinde bulunulan yıla bağlı olarak adada konuşlanmış olan ordunun çaresiz, tuzağa düşmüş müdafaa birliklerinin gölün öte yakasından ölüm getiren amansız düşmana doğru son oklarını fırlatışını hayal etmişti.

Oradan başlamaya iki yıl önce, masmavi gökyüzünün ve dağların aksinin gölün yüzüne vurduğu bir bahar günü, bulup tamir ettiği küçük kayığın küreklerini çekerken karar vermişti. Adanın ucu bucağı belliydi, sınırları vardı ve daha az iç karartıcıydı. Oysa ana karadaki otlaklarda ve çam ormanlarının derinliklerinde ceset artıkları ancak uzun bir gün boyu yürüyerek ulaşabileceği en uzak noktaya kadar dağınık halde her yere yayılmıştı.

Bu yüksek, kızgın göğün altında ancak yarım yıldan biraz daha uzun bir süre kesintisiz bir şekilde çukur kazıp bozulmuş, paslı silahları ve kemikleri gömmeye devam edebilmişti. Ağır bir işti yaptığı. Derisi köseleye dönmüş, nasırlanmış, adaleleri çıkmıştı; geceleri ağrı içinde, ateşte ısıtılmış suyla banyo yaptıktan sonra bitkin halde yatağa kendini zor atıyordu.

Güzün son günlerinden başlayarak baharın gelişine dek toprak donmuş olurdu. O şartlarda çukur kazmaya çalışmak hiçbir işe yaramıyordu.

İlk yıl göl donmuştu, birkaç hafta boyunca yürüyerek karşıya, adaya gidebiliyordu. İkinci kış ise daha ılıman geçmiş, hiç don olmamıştı. O dönem Tai dalgaların ve havanın izin verdiği günlerde kürklere sarınıp başında serpuş, ellerinde eldiven; fâni nefesinin buğusu gözünün önünde uçuşurken, yüce, hasmane ve engin boşluk karşısında kendini küçücük hissederek beyaz bir ölüm sessizliğinde tekneyi suya indirmiş, dualar eşliğinde ölüleri karanlık sulara adak olarak sunmuştu. Ne olursa olsun evlerinden çok uzaktaki Kuala Nor'un soğuk kıyısında, rüzgârın süpürdüğü o donmuş topraklarda vahşi hayvanlara yem olmak ya da kutsanmamış kayıp ruhlar olarak öylece sahipsiz yatmak artık onların kaderi olmamalıydı.

SAVAŞ ARALIKSIZ DEVAM etmemişti. Hiçbir zaman, hiçbir yerde sonsuza dek sürmezdi; hükümdarlar ne kadar kana susamış, cevval ve ihtiraslı olurlarsa olsunlar bu kadar ücra bir dağ oyuğu içinde aralıksız lojistik destek sağlanacak hatların korunması her iki taraf için de çok zordu.

Bu yüzden çoğu imha edilmiş olsa da zulmün, kırımların yaşanmadığı, askerlerin cansız bedenlerinin birbiri ardına toprağa düşmediği dönemlerde balıkçıların ya da koyun keçi çobanlarının yüksek meralarda inşa ettiği birkaç kulübe hâlâ duruyordu. Tai onlardan birinde; kuzeye bakan, sert rüzgârlardan korunacak şekilde ön cephesi çamlık bir yamaca verilmiş

olanında yaşıyordu. Kulübe neredeyse yüz yıllıktı. Oraya ilk geldiğinde kendi kendine bu köhne yapıyı elinden gelen en iyi şekilde onarmakla ilgili kararlar almıştı: Çatıyı, kapı ve pencere çerçevelerini, panjurları tamir edecek ve ateş için taştan bir baca yapacaktı.

Ama sonra hiç aklında yokken, beklenmedik bir yardım gördü. Hayat sürprizlerle doluydu; insanın payına mücevherlerle bezeli bir kaptan sunulmuş zehir de düşebilirdi, şaşırtan hediyeler de. Ve bazen o kabın içinde hangisinin bulunduğunu bilmek imkânsızdı. Tanıdığı birinin bu fikir etrafında gelişen bir şiiri vardı.

Şimdi bir bahar gecesinin ortasında, uyanık halde uzanıyordu. Gökte dolunay parlıyordu ki bu Taguranların ertesi gün kuşluk vakti orada olacakları anlamına geliyordu. Erzak getiren yarım düzine kadar asker peşlerinde bir kağıyla güneydeki yamaçtan aşağı, göl seviyesine inecek ve kulübeye gelecekti. Doğu yönünden gelen ve önce Demir Kapı'yı, akabinde derbendi geçerek oraya ulaşan kendi yurttaşlarının son gelişleri ise yeni aydan sonraki sabaha denk gelmişti.

Kuala Nor'a varmasının üzerinden henüz çok kısa bir zaman geçmişken iki tarafın askerlerinin kulübeye gelişlerinde birbirleriyle karşılaşmalarını önlemek için bir düzen oturtulmuştu bile. Tai'nin orada görevini icra etmesi yüzünden insanların ölmesi kabul edilemezdi. Halihazırda, takas edilen hediyeler ve Tagur hanedanına verilen bir prensesle temeli sağlamlaştırılmış bir barış antlaşması vardı ama kanı damarlarında coşkun akan, genç ve saldırgan askerler –gençlerin yapacakları küçük bir hata yeni bir savaşın fitilini ateşleyebilirdi– ücra bir yerde karşı karşıya geldiklerinde bu nevi hakikatlerin bir hükmü kalmıyordu.

İki kaledekiler de hayaletler arasında yaşamayı seçtiği için Tai'ye bazen kutsanmış bir keşiş bazen de bir budalaymış gibi davranıyorlardı. Sıkı bir rekabet duygusuyla her ay hasımlarından daha çok yardımda bulunarak daha büyük bir cömertlik sergilemeye gayret ediyorlar, bıkmadan usanmadan Tai üzerinden neredeyse eğlenceli sayılabilecek bir mücadeleyi, kuralları kendi aralarında sessizce belirlenmiş bir oyunu sürdürüyorlardı.

Orada geçirdiği ilk yaz Tai'nin kendi yurttaşları kulübenin zeminini kağıyla getirdikleri doğranmış ve kumlanmış kalaslarla döşemişti. Buna karşılık Taguranlar baca yapımını üstlenmişti. Mürekkep ve kalem kâğıt

GÖK CENNETİN ALTINDA

(bunları o istemişti) Demir Kapı'dan, şarap ise ilkin güneyden gelmişti. Her iki kalenin de her gelişlerinde Tai için yakacak odun kesen adamları vardı. Hem giysi hem de yorgan niyetine kullansın diye kışlık kürk ve koyun postu getirilmişti. Bir taraf süt için bir keçi vermiş, sonra karşı taraf bir ikincisini hediye etmişti; ilk güz sonunda da egzantrik görünüşlü ama çok sıcak tutan, kulaklar için kanatları ve çene altında düğümlmek için bağı olan bir Taguran şapkasına sahip olmuştu. Ayrıca Demir Kapı askerleri küçük atı için bir baraka yapmışlardı.

Bu tuhaf çekişmeyi durdurmamış denemişti ama iki tarafı da ikna etmenin yanına bile yaklaşmamış ve sonunda kabul etmişti: Bunun o çılgın adamlar için hayırsever olmakla ya da tam olarak birbirlerini yenmekle bile alakası yoktu. Yemeğe, yakacak oduna ve kulübenin bakımına ne kadar az zaman harcarsa kendini daha önce hiç kimsenin yapmadığı ve görünüşe göre kendi halkı için olduğu kadar Taguranlar için de –orada bulunma nedenini makul bulduklarına göre– büyük önem arz eden görevine o kadar çok adayabilirdi.

Sık sık bunun ironik olduğunu düşünürdü. Bu adamlar birbirlerini tahrik edebilir ve hatta öldürebilirlerdi; aynı anda oraya varmaları ihtimali saf dışı bırakılmamış olsa bunca zaman sonra bile bu mümkündü; yalnızca su katılmamış ahmaklar batıdaki savaşların ilelebet tarihe karıştığını düşünürdü ama Tai gene de biliyordu ki her ne olursa olsun her iki imparatorluk da cesetleri ebedi istirahatgâhlarına yerleştirdiği için onu takdir ediyordu ve ona minnettardı – tabii yeni, genç ölümler toprağa düşene kadar.

Ilık gecenin kucağında yatağına uzanmış rüzgârı ve hayaletleri dinliyordu ama bu saatte uyanık olmasının sebebi duyduğu sesler değil (artık değil), gökyüzünde ışıldayan yayvan cevherin parlak beyazlığıydı. Artık fâni âşığından uzağa, Gökyüzü Nehri'nin öbür ucuna sürgün edilen Dokumacı Bakire yıldızını göremiyordu. Halbuki bir süre öncesine kadar dolunay zamanı bile pencereden net bir şekilde görülebilecek kadar parlaktı. Küçükken çok sevdiği; nehrin iki yakasındaki âşıklar arasında mesaj taşıyan Ay'la ilgili bir şiiri anımsadı.

İlk kez şimdi okuyor olsa o mısraları yapmacık, tumturaklı ve hatta kibirli bulurdu. Aslında fuzuli bir ihtimam gösterilerek sırma gibi işlenmiş sözler dikkatle incelenince erken Dokuzuncu Hanedan dönemindeki pek çok ünlü şiir için aym saptama yapılabilirdi. Tai bu durumun yürek burkan bir tarafı olduğunu düşünüyordu: İnsan kendi karakterini şekillendiren bir şeyden ya da hamuruna su veren kişilerden nasıl böyle soğurdu? Öte yandan biraz olsun değişmezse hayat yolunda dönmüş olduğu keskin vi-rajaların etkileri yok hükmünde sayılmaz mıydı? Ders çıkarmak, değişmek ve bazen daha önce doğru görünen bir fikirden vazgeçmek anlamına gel-miyor muydu hem?

Odanın içi gün gibi aydınlıktı. Neredeyse onu yataktan çekip pen-cereye, gümüşü yakamozun yeşilin yüzüne çaldığı rengi görmek için dı-şarıdaki uzun otlara bakmaya götürecek kadar aydınlıktı ama fazlasıyla bitkindi. Günün sonunda hep yorgun olurdu ve geceleri asla kulübeden dışarı çıkmazdı. Artık hayaletlerden korkmuyordu –şimdiye dek onu, yaşayanlar tarafından gönderilen bir işgalci gibi değil özel görevi olan bir temsilci gibi gördüklerine karar vermişti– ama gün battıktan sonra dünyayı onlara bırakıyordu.

Kışın tamir edilen panjurları kapatmak, rüzgâra ve kara karşı du-varlardaki yarıkları yapabileceği en iyi şekilde bez ve pöstekiyle tıkmak zorundaydı. Bu nedenle ocaktaki ateşin, şamdanların veya şiir yazmak için debelendiği gecelerde yaktığı iki kandilden birinin ışıyla aydınlanan kulübe dumanaltı olurdu. Şarap ısıtmak içinse bir maltız kullanırdı (bu da Taguranların hediyesiydi).

Bahar geldiğinden beri panjurları açtı; gün ışığı, seher vaktinde kuş sesleri, geceleyn yıldızlar ve ay ışığı her daim odasının içindeydi.

Bu gece onu uykusundan eden ilk rüyanın etkisiyle zihni bulanmış, şaşkına dönmüş, kafası karmakarışık olmuştu. Uyandığında bir süre kendine gelememiş, hâlâ kış olduğunu, gördüğü parlak, gümüşü rengin de buz ya da kırağıdan kaynaklı bir pırıltı olduğunu sanmıştı. Bir süre sonra afyonu patlayınca muzip muzip gülümsemekten kendini alamamış, haline bakıp eğlenmişti. Xinan'da böylesi bir anın hatırasını sevgiyle ya-satacağından emin olduğu bir arkadaşı vardı. Zira herkesin bildiği, ünlü

bir şiirde betimlenen bir görüngüyü gerçek hayatta tecrübe etmek pek sık rastlanan bir durum değildi.

Işık çok parlak yatağımın başucunda

Bir buz tabakası âdeta.

Başımı kaldırıp bakıyorum aya,

Sırtüstü uzanıyorum, memleket var aklımda.

Ama belki de yanıliyordu. Belki de bir şiirin hakikati yeterince sağlamsa tıpkı şu anda onun yaşadığı gibi söz konusu satırları okuyan herkes, elbet bir gün betimlenen imgeleri bizzat tecrübe edecekti. Hatta belki de bazı okurlar bu şiirle karşılaşp orada öylece onları beklediğini keşfetmeden önce zaten bu imgelere sahip olacaklardı, değil mi? Ve bu mısraların sahibi halihazırda düşünmüş ya da yaşamış oldukları şeyleri kaleme almış bir şair olacaktı o zaman.

Bazen şiir insana yeni, tehlikeli fikirler verirdi. Bazen insanlar yazdıkları şeyler yüzünden sürgün edilir, öldürülürdü. Tehlikeli yorum içeren bir şiir, yüzlerce yıl önceki Birinci ya da Üçüncü Hanedan dönemi içinde kurgulanarak şairin mevcut döneme ilişkin eleştirel tutumu maskelenebilirdi. Ama bu yöntem kimi zaman işe yaramakla birlikte her seferinde istenen sonucu elde etmeye yetmezdi. Nihayetinde devlet hizmetinde görevli kıdemli memurlar ve yüksek bürokratlar da aptal insanlar değildi.

Sırtüstü uzanıyorum, memleket var aklımda. Evi, memleketi, babasının kendi ebeveynleriyle ve henüz küçükken ölen üç çocuğuyla birlikte meyve bahçesinde gömülü olduğu Wai yakınlarındaki mülktü. Tai'nin annesinin ve Cici Anne dedikleri Shen Gao'nun odalığının halen ikâmet ettikleri ve iki erkek kardeşinin –büyük olan yakında başkente dönecekti– şimdilerde hep birlikte içinde oldukları yas döneminin sonuna yaklaştıkları yerd.

Kız kardeşinin nerede olduğundan ise emin değildi. Kadınlar sadece doksan gün yas tutardı. Li Mei muhtemelen imparatoriçenin hizmetine geri dönmüştü ve hanımı her nerede ise orada, onunla birlikteydi. İmparatoriçe sarayda olmasa gerekti. İki yıl önce bile onun Ta-Ming'deki günlerinin sonunun geldiğine dair söylentiler ayyuka çıkmıştı. Artık sa-

rayda, İmparator Taizu'nun yanında başka bir kadın vardı. Mücevher gibi parlayan bir kadın.

İmparatorun yaptığı seçimi onaylamayan çok kişi vardı. Hatta cenaze için eve dönmek üzere payitahttan ayrılıp kader tarafından Kuala Nor'a savrulana dek ayan beyan konuşulanlara bakılırsa Tai'nin tanıdığı hiç kimse bu kararı desteklemiyordu.

Düşüncelerinin, her yıl bir sonbahar sabahı uyandıklarında giriş kapısından eve giden yolun kenarlarına sıralanmış kavakların dökülen yapraklarıyla kaplı buldukları dere kenarındaki baba ocağından kopup Xinan'a doğru kaydığını fark etti. Akli usulca şeftalilerin, eriklerin ve kayısıların (çiçekleri baharda kırmızıdır) yetiştiği, ormanın kıyısında yanan odun kömürünün kokusunun alınabildiği, kestane ve dut ağaçlarının ardındaki köy fırınlarından çıkan dumanın görülebildiği memleketinden uzağa, payitahta doğru sürüklendi.

Şimdi içini huzurla dolduran bu manzaranın yerine yeniden imparatorluğun başkentini hatırlıyordu: Bütün şaşaaşı, barındırdığı renkleri ve curcunasıyla isyan ve gazap yüklü bir dünyada tezahür eden; apaçık, tüm sırlarıyla gözler önüne serilen; muhtemelen şimdi bile, gecenin bir yarısı anbean her türlü duyuya hücum ederek bir volkan gibi *püsküren* vahşi bir yaşamın hüküm sürdüğü payitahtı. İçindeki iki milyon insanla hayat ırmağının her an gürül gürül akmakta olduğu o şehri, dünyanın, gök cennetin altındaki merkezini düşünüyordu.

Orası karanlık olamazdı. Xinan değil. O şehirde insanoğlunun ışığı, ayın ışığını neredeyse tamamen gölgede bırakırdı. Herhalde şimdi sokaklarda, caddelerde belli noktalara sabitlenmiş ya da bambu çubuklarla taşınan veya soyluları, erk ve makam sahiplerini taşıyan tahtirevanlardaki kafeslere asılı duran meşalelerin ve fenerlerin ışıkları her yanı aydınlatıyordu. Kuzey Bölgesi'ndeki evlerin üst pencerelerinde kırmızı kandiller ve çiçeklerle süslü balkonlarından sallanan lambalar yanıyor olmalıydı. Sarayda bütün gece parlayan beyaz ışıklar ve bahçesinde iki adam boyu yüksekliğindeki sütunlarda geniş, yassı gaz lambaları vardı.

Müzik ve muhabbet, kırılan kalpler, hafifleyen gönüller ve dar, kuytu sokaklarda karşılıklı çekilen bıçaklar gırla gidiyor olmalıydı. Bütün bunlara rağmen şehir yorgunluk nedir bilmez, yeni gün doğar doğmaz uğultusu

insanı sağır eden iki büyük pazarda, itiş kakış girilen şarap dükkânlarında ve çalışma salonlarında, (âdeta yasak aşklara ya da cinayetlere mekân olsun diye tasarlanmış) bükümlü sokaklarda ve hayret verici derecede geniş imparatorluk bulvarında güç, ihtiras ve ölüm mücadelesi her seferinde yeniden başlardı. Yatak odalarında ve avlularda, özenli hususi bahçelerde ve her yanı çiçekle kaplı, söğüt dallarının akarsuların ve derin, dibi taranmış yapay göllerin üzerine sarktığı umumi parklarda da her sabah yaşanan hep aynıydı.

Uzun Göl Parkı'nı, şehrin sıkıştırılmış topraktan yapılma güney surlarını, şeftalilerin çiçek açma zamanı, babası ölmeden hemen önce en son kiminle orada olduğunu anımsadı; onun ayda bir kez önceden belirlenmiş üç günden birinde Kuzey Bölgesi'nden ayrılmasına izin veriliyordu. Her ayın sekizi, onsekizi ya da yirmisekizinde. Şimdi aralarında çok uzun mesafeler vardı.

Yaban kazlarının anlamı ayrılıktı.

Ta-Ming'i, surların kuzeyinde kalan bütün saray kompleksini düşündü; artık genç sayılamayacak Cennetin Oğlu'nu ve onun etrafında fır dönen avanesini anımsadı: Haremağalarını ve kendi ağabeyinin de aralarında olduğu dokuz farklı kademedan yüksek bürokratları, prensleri, simyacıları, ordu komutanlarını ve çok büyük ihtimalle geceyi aynı Ay'ın altında imparatorun yatağında geçiren, daha şimdiden ülkeyi baştan ayağa değiştirmiş olan genç ve karşı konulamaz güzellikteki o mücevheri getirdi gözünün önüne.

Tai saraya ve idare merkezine giriş izni olan bu yüksek bürokratlardan biri olmaya, deyim yerindeyse "akıntıyla yüzmeye" heveslenmişti. Bütün bir yıl (kortezanlardan ve akşamcı arkadaşlarından fırsat buldukça) başkentte ders çalışmış, imparatorluk hizmetine aday öğrencilerin geleceğini belirleyen ve üç gün süren sınavların eşğine kadar gelmişti.

Sonra babası huzurlu derelerinin kıyısında vefat etmiş, iki buçuk yıllık resmî yas dönemi başlamış ve zaman, yağmur getiren rüzgârlar gibi bir ırmaktan aşağı esip hayatından gitmişti.

Adamın biri ebeveynleri vefat ettiğinde hayattan el çekmediği ve geleneksel ritüelleri yerine getirmediği için kırbaçlanmıştı – tavlı çubukla yirmi kere.

Şu anda evde değil de bu dağlarda olduğu için söz konusu geleneksel ayinleri yerine getirmediği düşünülebilirdi ama o batıya uzanan bu netameli yolu tepmeden evvel vali yardımcısıyla konuşup gerekli izinleri almıştı. Aynı zamanda –belki de gereğinden fazla– meclis hayatından, arzularından ya da dünyevi sayılabilecek her şeyden el etek çekmişti zaten.

Buraya gelerek bazı riskler almıştı. Sınavların adil bir şekilde yapılmasını denetlemekle yükümlü Ritüeller Bakanlığı'nda çıkabilecek söylentiler düşünülürse mutlak suretle bir tehlikenin varlığından söz etmek mümkündü. İcabında türlü komplo ve kumpaslar kurarak rakipleri ekarte etmek adaylar arasında yaygın bir tutumdu ama Tai kendini güvence altına aldığına inanıyordu.

Ama tabii gene de bütün süreci kontrol etmek imkânsızdı. Xinan gibi bir yerde her şeyin yolunda gittiğinden emin olunamazdı. O güne dek bakanlar atanmış, kimileri sürgün edilmiş, generaller ve askerî idareciler terfi ettirilip hemen akabinde rütbeleri sökülmüş ve hatta kendilerini öldürmeleri emredilmişti; dahası o payitahttan ayrılmadan önce saltanatın ve idare birimlerinin yapısı süratle değişmekteydi. Sonuçta Tai'nin henüz bir mevkisi yoktu. Makam ve kıdem bakımından herhangi bir şeyi riske atmış sayılmazdı. Ve eğer işin sonu tavlı çubukla kırbaçlanmaya kadar giderse buna dayanabileceğini, hayatta kalmayı başarabileceğini düşünüyordu.

O an mehtapla aydınlanan bir kulübede dördüncü uykusundaki bir ipekböceği gibi yalnızlıkla sarmalanmış haldeyken başkenti ne kadar özlediği konusunda bir hükme varmaya çalıştı. Eğer geri dönmeye hazır olsaydı her şey kaldığı yerden devam ederdi. Ama belki de artık yeni bir değişiklik yapmanın vakti gelmişti.

Gittiği yoldan dönse, hayatıyla ilgili hedeflerini değiştirecek olsa insanların ne diyeceğini biliyordu çünkü zaten hepsi General Shen'in ortanca oğlu için daha evvel söylenmiş şeylerdi. Büyük oğul Liu iyi tanınır ve tutkuları çevredekiler tarafından takdir edilirdi; onun ihtirasları da elde ettiği başarılar da zihinlerde yer etmiş bir kalıba uyuyordu. Küçük oğul ise hâlâ çok gençti, çocukluktan ancak bir adım ötedeydi. Hepsinden çok kafa karıştıran kesinlikle Tai'ydi; ortanca oğul.

Yas dönemi resmî olarak yedinci ayın dolunay zamanı sona eriyordu. Geleneksel temayüllerin dışında olsa da o gün geldiğinde Tai kendine has

bir yol seçerek tuttuğu yası da tamamlamış olacaktı. Sonrasında öğrenimine devam edebilir ve bir sonraki sınav dönemine hazırlanabilirdi. Bunda garipsenecek bir durum yoktu çünkü memuriyet sınavına beş kere, on kere, hatta daha da çok giren öğrenciler olurdu. Kimisi sınavı geçmeyi başaramadan ölürdü. Her yıl kendi idari bölgelerinde hazırlık testleriyle sürece başlayan binlerce adaydan yalnız kırk ila altmış tanesi başarılı olurdu. Final sınavına sarı renkli, en yüksek dereceli seremoni kuşağı, beyaz *hanfusu* ve başında siyah *guan* olan imparatorun bizzat teşrifıyla başlanırdı: Titizlikle planlanmış bir kabul ve resmî geçit töreni yapılırdı – tabii Xinan’daki yönetim kademelerinin iliklerine kadar işlemiş olan kaide gereği bu törenin hazırlık sürecinde de dönen rüşvet ve yolsuzluğun haddi hesabı olmazdı. Başka bir ihtimal var mıydı sanki?

Günün hiçbir saati hız kesmeyen, yaygarası tükenmeyen, sersemletici bir keşmekeşin hatıralarıyla uykuyu uzaklara süren payitaht, tüm canlılığıyla Ay’ın gümüşü aydınlığında ışıldayan kulübeye ve Tai’nin muhayyilesine misafir olmuş gibiydi artık. Pazar yerlerinde çığlık çığlığa esnaf ve müşteriler, dilenciler, perendeciler ve falcılar; bir cenazenin peşinde saçları açık, ağıt yakan, parayla tutulmuş zilgıtcılar; günden ve gölgelerden gümbür gümbür geçen atlar, çekçekler; yayalara yolu açmaları için bağırان ve bir bambu çubukla onları kenara iten tahtirevan hamalları. Her ana kavşakta konuşlandırılmış, karanlık çöktüğünde herkesin evine gittiğinden emin olan ve asayiş sağlayan sopalı Altın Kuş Muhafızları.

Her bir mahallede gece boyu açık, küçük dükkânlar. Ağlamaklı ikaz nidalarıyla geçen Gece Toprağı Toplayıcıları. Xinan’ın dış surlarından gündeğümünde alınıp satıldıkları Doğu Pazarı’nın yanındaki muazzam gölete birbirlerine toslayarak yuvarlanan tomruklar. Sabahları iki pazar meydanında seyirciler önünde atılan dayaklar ve infaz edilen idamlar. Kelleler uçtuktan sonra kalabalıklar dağılmadan fırsattan istifade etmek isteyen ve sayıları bir anda artan sokak sanatçıları. Gün boyu ve geceleyin nöbet saatlerinde çalan çanlar, gün batımında kilit vurduğu surları ve mahalle kapılarını tan vaktinde uzun uzun çalarak yeniden açan tamtamlar. Parklarda bahar çiçekleri, yaz meyveleri, güz yaprakları, bozkırlardan esip gelen ve her yanı saran sapsarı toz bulutları. Dünyanın tozu. Yeşim ve zer. Xinan.

Şehri ruhunda yaşayan bir kaos ve kakofoni gibi duyumsuyor, görüyor ve neredeyse kokularını alıyordu; sonra yeniden dışarıdaki hayaletlere, birlikte yaşamayı öğrenmek zorunda olduğu, öğrenmezse çıldırmayı kaçınılmaz bir sona dönüştürecek olan çılgınlara kulak verince tüm o hatıraları Ay'ın aydınlığından geriye, bilinçaltının derinliklerine doğru süpürdü.

Ay'ın gümüşü ışığında seçilebilen alçak yazı masasına; üzerindeki makaralı mürekkep kutusuna, kâğıtlara ve önündeki dokuma hasıra baktı. Kılıçları masanın bitişiğindeki duvarın karşısında asılı idi. Gece meltemiyle açık pencerelerden çam ağaçlarının kokusu içeriye doluyordu. Ağustos böcekleri vızıldıyor, sanki ölümlerle düet yapıyorlardı.

Kuala Nor'a ani bir kararla, babasının hatırasını onurlandırmak için gelmişti. Kendine göre olabildiğince uzun bir süreyle her gün, gömülmeden yatanların hepsi için değilse bile bir kısmı için ödeyebileceği ne kefarettir varsa sunmak gayesiyle çalışarak burada kalmıştı. Bir ölümsüzün ya da mübarek birinin değil belki ama sıradan bir adamın cömertçe vermekten sakınmadığı emeği idi söz konusu olan.

İki yıl geçmişti, mevsimleri ve yıldızları bir bir devirerek. Başkent'in hengâmesine ve kargaşasına döndüğünde nasıl hissedeceğini bilmiyordu. Samimi düşüncesi buydu.

Kimleri özlediği ise malumdu. Belki de en çok hasretini çektiği kişiyi, hayatının ereği olan kadını zihninde canlandırdı; son kez birlikte oldukları geceyi tekrar uykusunun gelmesini imkânsız kılacak kadar canlı bir biçimde anımsıyordu, sanki sesinin şimdi bulunduğu odada yankılanmasına ramak vardı.

“Ya sen gidince biri beni buradan götürecektir olursa? Yani eğer birisinden... beni kendi özel cariyesi yapmak isterse ya da hatta odalığı?”

O birisinin kim olduğunu biliyordu elbette.

Pırlantalı yüzüklerle süslü, uzun tırnakları altın rengine boyanmış elini alıp kendi çıplak göğsüne koymuştu; böylece genç kadın kalbini hissedebilecekti.

Ama Yağmur acı acı gülmüştü. “Hayır! Hep böyle yapıyorsun Tai. Kalbinin atışı hiçbir zaman değişmiyor. Bunun benim için bir anlamı yok.”

Bulundukları yerde –Ay ışığı Haz Evi'ne ait köşkün üst katında bir oda– yani Kuzey Bölgesi'nde ona Bahar Yağmuru derlerdi. Tai onun gerçek ismini bilmiyordu. Orada doğum adları asla sorulmazdı. Bunu yapmak düpedüz görgüsüzlük addedilirdi.

Bir açıklama yapmak kolay değildi; usulca, dikkatli bir tonda konuşarak, “İki yıl uzun bir zaman Yağmur. Biliyorum.” demişti. “Bir sürü şey olur bir adamın hayatında, ya da bir kadının. Bu...”

Yağmur hoyrat bir şekilde, hızla elini Tai'nin ağzına götürüp kapatmıştı. Tai'ye karşı her zaman nazik olduğu söylenemezdi. “Hayır, yine mi? Bana bak. Eğer Patika'dan veya hayatın uzun akışında dengeye ulaşan bilgeliğinden falan bahsedecek olursan Tai, bir meyve bıçağı alır hayallarına dayarım. Devam etmeden önce bunu bilmek istersin diye düşündüm.”

Sesinin ipeksi tonunu hatırladı, bu tür şeyler söylediği zamanlarda içini eriten tatlılığını. Ağzını kapatan avcunun ayasını öpmüştü ve Yağmur biraz öteye çekilirken yumuşak bir sesle, “Hayatın için neyin en iyisi olduğunu düşünüyorsan onu yapmalısın,” demişti. “Gecenin bir yarısı, yeşim merdivenlerin sonundaki bir pencere önünde çaresizce beklemekten bitap düşmüş o kadınlardan biri olmanı istemiyorum. Bırak bu şiirleri başka kadınlar yaşasın. Niyetim aileme ait malikâneye geri dönmek, babam için düzenlenen ayinleri takip etmek ve sonra geri dönmek. Sana tek söyleyebileceğim bu.”

Yalan söylememişti. Niyeti buydu.

Ama olaylar başka türlü gelişmişti işte. Bir insan evladının bütün planlarının gerçekleşebileceğine inanma cüretini gösterebilmesi anlaşılır şey miydi? Cennetin vekâletini elinde tutan imparator bile bunu yapamazdı.

O biri hakikaten Yağmur'u cariyelerin semtinden alıp götürmüş müydü, onu odalığı yapıp neredeyse kesin olarak çok daha iyi bir hayat vadeden şehirdeki o aristokrat konağının taş duvarları içine hapsetmiş miydi bilmiyordu; ona ne olduğu hakkında en ufak bir fikri yoktu. Demir Kapı Geçidi'nin batısına hiç mektup gelmedi çünkü kendisi de hiç yazmamıştı.

Bu meselenin illaki taban tabana ters iki ihtimalden biriyle neticelenmesi gerekmediğine kanaat etti nihayet: Sonuçta bütün sınırların ötesindeki bu ıssızlıkla karşılaştırılan Xinan değildi. Patika'nın uzun bilgelik hikâyesi her koşulda dengeye ulaşmayı öğütüyordu, değil mi? İnsanın ruhunun iki

yarısı arasında, kendi iç dünyasında tabi olması gereken o sonsuz ahenge işaret ediyordu. Usulünce yazılmış bir dörtlükteki beyitler; bir tablodaki tüm unsurlar –nehir, kayalık, balıkçıl, balıkçı teknesi– kaligrafide kalın ve ince fırça darbeleri; bir bahçedeki taşlar, ağaçlar ve sular; kendi hayatımızda ise değişen kalıplar arasında hep o denge vardı.

Burayı terk ettiği zaman payitaht yerine mesela eve, kendi topraklarından kaynakayan pınara ve oluşturduğu dere boyuna dönebilirdi. Orada yaşayabilir ve yazabilirdi; annesinin ve Cici Annesi'nin bulacağı bir kızla evlenebilir; bahçeleri, meyveligi –bahar çiçekleri, yaz meyveleri– ekip biçebilir; davetler verebilir, davetlere gidebilir; huzur içinde ve yalnızlıktan uzak bir şekilde yaşlanıp saçını sakalını ağartabilirdi. Yere düşen kavak yapraklarını, göldeki japon balıklarını seyredip babasının yaptıklarını yad edebilirdi. Hatta günün birinde hikmet sahibi biri olduğunu düşünenler bile çıkabilirdi. Bunu hayal etmek ay ışığında, uzandığı yerde kendi kendine gülümsemesine neden oldu.

Wai boyunca doğuya seyahat edebilir ya da doğrudan Ulu Irmak üzerindeki dar boğazlardan geçerek denize kadar gidip geri dönebilirdi. Akıntıya karşı kürek çeken ya da kayıklarını yedekleyip kaygan patikalardan kalın urganlarla sürükleyerek batıya götüren kayıkçılar su yolunu tıkayan birikintilere denk gelince kestirmeden gidip sarp kayalıkları devre dışı bırakırlardı.

Hatta güneye, daha uzağa, imparatorluğun değişip tuhaf bir hal aldığı yerlere gidebilirdi: Suyun içinde pirinç yetiştirilen topraklara ve fillerin, şebeklerin, mandrillerin, pelesenk ormanlarının, kâfur ağaçlarının, dalıp çıkarmasını bilene denizde incilerin ve bal rengi gözleriyle ormanların kuytusunda insan avlayan kaplanların olduğu yere.

Asil bir soydan geliyordu. Babasının adı Tai'nin önünde, içinden yürüyüp geçebileceği ve sonunda tüm Kitai'de valiler, vergi memurları ve hatta askerî idareciler arasında hoş karşılanacağı bir yol açmıştı. Ama doğrusu şu günlerde her ne kadar kendi içinde çetrefilli halleri, açmazları olsa da ağabeyinin ismi çok daha faydalı olabilirdi.

Hepsi ihtimaller dâhilindeydi. Seyahat edebilir ve tefekküre dalabilirdi; tapınakları ve kasırları, sisli tepelerdeki pagodaları, dağ mabetlerini ziyaret edebilir, seyahat ederken de yazabilirdi. Dizeleriyle aydınlandığı,

kişisel uyanışını yaşamasına vesile olan usta şairin geçmişte ve muhtemelen hâlâ bir yerlerde yaptığım o da yapabiliirdi. Gerçi dürüst olmak gerekirse, anlatılanlara göre Sima Zian'ın teknelerde, yollarda, dağlarda, tapınaklarda ve bambu korularında geçen ömrü boyunca başka hiçbir şey yapmadığı kadar içki alemlerine zaman ayırdığı ironik bir şekilde akla geliyordu.

O da olmalıydı değil mi? İyi şarap, gece yarısı dostlukları. Müzik. Ama mekândan kovulana ya da ne idüğü belirsiz adamlar tarafından aşağılanana kadar uzamaması kaydıyla.

Tüm bunlar aklından geçtiği sırada aniden içini kavuran bir arzuyla Taguranların şarap getirmeyi unutmamış olduğunu ümit ederek uyuyakaldı. Kendi halkı tarafından iki hafta önce getirilenleri neredeyse bitirmişti. Yazın uzun süren alacakaranlık, insana batan güneşle birlikte yatağa gitmeden önce içmek için daha çok zaman veriyordu.

Uyudu ve rüyasında eli kalbinin üzerinde sonra da dudaklarında gezinen kadını gördü; pervane kanatları gibi boyanmış biçimli kaşlarını, yeşil gözlerini, kıpkırmızı dudaklarını, mum ışığını, altın renkli saçlarına usulca, tek tek çekilen yeşim taşından milleri ve sürdüğü kokuyu duyumsadı.

ÖLÜN UZAK UCUNDAKİ kuşlar onu uyandırdı.

Birkaç gece önce altı satırlık, cırlak kuşların iç gıcıklayan sabah yaygarasını Xinan'daki iki pazarın açılış saatlerindekiyle kıyaslayan, geleneksel *fu* formunda bir şiir yazmaya girişmiş ancak son beytin ihtiva etmesi gereken paralel yapıyı kurmayı becerememişti. Bir şair olarak teknik melekeleri muhtemelen ortalamanın üzerindeydi; kendi ölçülerine göre sınavlardaki nazım bölümü için kâfi olmakla birlikte kalıcı bir şiir üretmek için yeterli değildi.

Ashına bakılırsa iki yıllık yalnızlığın sonuçlarından biri de ekseriyetle şiire kafa yorması olmuştu.

Giyindi, ateşi yaktı, elini yüzünü yıkadı ve çay suyu kaynarken saçlarını arkadan bağladı. Verdikleri bronz aynada kendine şöyle bir baktı; çenesini, yanaklarını usturayla tıraş etmeyi düşündü ama bu sabah sırf gerekli olduğunu düşündüğü için hiç istemediği bir şeyi yaparak özsaygısını zedelememeye karar verdi. Taguranlar bir günlüğüne tıraşsız haline

katlanabilirlerdi. Hatta saçlarını toplaması için de hakiki bir gerekçe yoktu ama omuzlarının üzerinde açık bırakınca kendini bir bozkır yabanisi gibi hissetti. Bozkırda yaşayan barbarlarla ilgili ruhunda derin izler bırakan hatıraları vardı.

Kahvaltıdan önce çay demlenirken doğuya bakan pencerenin önünde dikildi ve yükselen güneşe karşı babasının ruhu için dua etti.

Ne zaman bunu yapsa Shen Gao'nun deredeki yaban ördeklerine ekmek atarkenki halini anımsar ve bir kez daha o ana dair hafızasında yer eden izlerin üzerinden geçerdi. Neden özellikle o anın kendisi için bir mihenk taşı, zahir bir imgeye dönüştüğünü bilmiyordu ama öyleydi işte. Belki de huzur dolu geçtiği söylenemeyecek bir ömrün içinde solup giden, sükûneti temsil eden, nadide bir an olduğu içindi.

Çayını aldı ve içti; biraz tuzda kurutulmuş et ve öğütülmüş, sıcak suda yonca balıyla tatlandırılmış arpa yedi, sonra kapıdaki bir çiviye asılı duran köylü tarzı hasır şapkasını aldı ve çizmelerini giydi. Yazlık çizmeleri yeni gibiydi, işi bitmiş eski çizmelerin yerine Demir Kapı'dan hediye edilmişti.

Fark etmişlerdi. Tai anlıyordu ki her geldiklerinde ince ince onu süzüyorlardı. İki kalenin yardımları olmasa çok sert geçen ilk kıştan sağ çıkmasının neredeyse imkânsız olduğunu da kısa sürede idrak etmişti. Bazı dağlarda yılın belli dönemlerini kimsenin yardımını olmadan, tek başına geçirmek mümkündü –bu aslında tamamen bir efsaneydi, keşiş şairlerin düşü– ama kışın Kuala Nor'da bu imkânsızdı, kar geldiğinde ve kuzey rüzgârı estiğinde bu kadar yüksekte ve medeniyetten uzakta hiç kimse bunu başaramazdı.

Erzak her yeni ay ve dolunay zamanı, gaddar fırtınalar pek çok kez donmuş otağı tarumar edip gölün altını üstüne getirmiş olmasına rağmen zaman zaman aşırı çaba gösterilerek, hiç sekmeksizin ona ulaştırılmış ve hayatta kalması sağlanmıştı.

İki keçiyi sağdı, dolu kovayı içeriye aldı ve sütün üzerini bir bezle örttü. Kılıçlarını alıp dışarı çıktı ve rutin Kanlin egzersizlerini yaptı.

Kılıçları bir kenara koydu ve gene dışarıda, kulübenin önünde bir süre ayakta dikilerek ufuktan yükselen yaz güneşinin altında ötüşerek dönüp duran yaygaracı kuşların cümbüşüne kulak verdi; sabah ışığında masmavi ve berrak görünen, kışın dondurucu soğuşuna ya da kıyılarında

kim bilir kaç cesedin yattığına dair en ufak bir ipucu vermeyen gölün üzerinde uçuşuyorlardı.

Bakışlar kuşlardan ve sudan geçip otlağın uzun çimleri arasına yönelene dek bu aldatıcı manzaraya kanmak mümkündü; sonrasında billur bir ışık altında her yerde parlayan, sere serpe yayılmış ak kemikler vardı. Tai kalıntıları gömdüğü, kulübenin batısında ve çamlığın kuzeyinde kalan alanda birbiri ardına beliren ve giderek çoğalan tümsekleri seçebiliyordu. Derin kazılmış mezarlardan oluşan üç uzun sıra vardı şimdi orada.

Küreğini almak için kulübeye döndü, çalışmaya başlaması gerekiyordu. Sahibi meçhul kemiklerle birlikte yıllarını gömdüğü o göl kenarında bulunmasının bir nedeni vardı.

Tam bu sırada güney yönünde parlayan bir cisim gözünü aldı: Dağın yamaçlarından yokuş aşağı kıvrılan son dönemecin orta yerinde zırhlar üzerinden yansıyan gün ışığıydı bu. Gözlerini kısarak bakınca Taguranların o gün erkenci olduğunu gördü ya da –güneşi tekrar kontrol etti– uykusuz geçen ay beyazı bir geceden sonra geç kalan kendisiydi.

Bir öküzün çektiği, lenduha tekerlekleri olan kağrı ağır aksak aşağı inerken onları izledi. O sabah erzak katarına Bytsan'ın bizzat kendisinin liderlik edip etmediğini merak ediyordu. İçten içe öyle olmasını umduğunu farkettiler.

Kitai'yi istila etmeleri halinde askerlerinin kız kardeşine ve her iki annesine tecavüz edeceğinden şüphe duymadığı, aile yadigârı mülkünü zevkle yağmalayıp ateşe verebilecek bir adamın gelişini ummak yanlış mıydı?

İnsanlar savaşırken ya da çatışma halindeyken değişir, bazen tanınmayacak hale gelirlerdi. Tai, Uzun Duvar'ın ardındaki bozkırlarda, göçebelerin arasında geçirdiği zaman zarfında kendisi bu değişimi bizzat tecrübe etmişti. İnsanlar değişirdi, üstelik her defasında istenen yönde ya da geride hoş hatıralar bırakarak değil ama gene de bazen gösterilen cesaret anılmaya değerdi.

Bytsan'ın göçebe barbarlar gibi davranacağını sanmazdı ama yine de emin olması mümkün değildi. Öte yandan iki yıl içinde zırhını silahını kuşanmış halde, münzevi bir meczuba erzak getirir gibi değil de sanki bir muharebe alanına akın eder gibi oraya gelmiş olan bazı Taguranlar için kolaylıkla tam tersini düşünebilirdi.

Yayla İmparatorluğu'nun savaşçıları geldiklerinde yaşadıkları karşılaşmalar kolay idame edilen, zahmetsizce hakkından gelinebilecek türden karşılaşmalar değildi.

Tai'nin gözleri ancak Taguranlar otlığa ulaşip gölün etrafını dolaşmaya koyulduğunda Bytsan'ı seçti. Komutan kızıl, doru Sardia atını tırısaya kaldırdı ve öne atıldı. Hayvan muhteşemdi, nefes kesiciydi. Aslında uzak batı menşeli atların hepsi öyleydi. Yaklaşan askerî birlikteki tek Sardia atı komutanındı. Tai'nin vatanında onlara Cennet Atları denirdi. Efsanelere göre bu atlardan ter yerine kan akardı.

Taguranlar bu atlara sahip olabilmek için ikiye ayrılan İpek Yolu'nun batıda yeniden birleştiği noktanın ötesinde bulunan ve ancak büyük çölleri geçerek ulaşılan Sardia'yla ticaret yapardı. Sardia, Tai'nin halkının asırlardır imparatorluk politikalarını, savaşları ve şiir geleneğini etkisi altına alan bir tutkuyla hasretini çektiği bu atlar için çok daha zorlu dağ geçitlerinin arasında konuşlandırılmış, derin vadiler boyunca uzanan verimli yetiştirme alanlarının bulunduğu ülkeydi.

Atlar önemliydi, hem de çok. Beş Yönün ve Beş Kutsal Dağın Yüce Hâkimi olan imparatorun Bogü yörükleriyle sürekli çatışma halinde olmasının nedeni atlardı; kimi zaman Duvar'm kuzeyinde yurtlarda yaşayan ve kırmızı içen bu göçebelerin seçilmiş liderlerini desteklemesine sebep olan da Sardia'dakiler kadar değerli olmasalar bile onlar tarafından hediye edilen ahal tekelerdi. Ne Kuzey Kitai'nin killi toprakları ne de güneydeki ormanlar ve çeltik tarlaları ülke sınırları dâhilinde herhangi bir safkan at türünün otlamasına ve üretilmesine müsaade ediyordu.

Bu, Kitanların bin yıldır devam eden trajedisiydi.

Mevcut Dokuzuncu Hanedan döneminde, ihtiyatla korunan İpek Yolları vasıtasıyla, şehri kelimelerle tarif edilemeyecek kadar zengin kılan pek çok şey Xinan'a gelmişti ama Sardia atları bunlar arasında değildi. O uzun çöl yolculuğuna dayanamazlardı. Kadınlar gelirdi batıdan; müzisyenler ve rakkaslar. Yeşim taşı, su mermeri ve türlü mücevherler gelirdi; kehribar, rayihalar, simyacılar için toz haline getirilmiş gergedan boynuzu, konuşan kuşlar, baharatlar, yiyecekler, kılıçlar, fildişleri ve bunun gibi bir sürü şey ama kutsal Cennet Atları gelmezdi.

Bu nedenle Kitai en iyi binek hayvanlarına sahip olabilmek için başka yollar bulmak zorunda kalmıştı – bu şarttı, çünkü bütün unsurlar sayıca eşit olduğunda bir savaşın akıbetini ancak süvari birliklerinin niteliği belirlerdi ve Taguranlarda bu atlardan çok sayıda olduğundan (Sardialılarla barış içinde oldukları ve ticari ilişkilerinin sağlam olduğu düşünülürse) bir eşitlikten söz edilemezdi.

Bytsan atını durdururken Tai onu selamlamak için –sağ yumruk sol avuç içinde– iki kez eğildi. Bir Taguran'ın önünde resmî selam verdiğini görse aşağılık bir davranışta bulunduğuna hükmedebilecek bir sürü insan –ve bir ağabeyi– vardı. Öte yandan elbette onların hayatları hiçbir zaman neredeyse iki yıldır her dolunayda düzenli olarak gelen erzağa ya da bu adamın savunma ve korumasına bağlı olmamıştı.

Bytsan'm her iki yanağında ve boynunun sol tarafında, gömlek yakasının hemen üzerinde göze çarpan mavi dövmeleri dikkat çekiciydi. Genç komutan attan indi, o da Kitan geleneklerine uygun şekilde –sıkılı yumruk avuç içinde– iki kez eğildi.

Gülümsüyordu. “Sen sormadan söyleyeyim, evet, şarap getirdim.”

Çoğu Taguran gibi Kitanca konuşuyordu. O günlerde, yani insanların birbirlerini öldürmediği dönemlerde geçerli ticaret dili Kitancaydı. Kitai'de gök cennetin dokuz katındaki tanrıların Kitanca konuştuğuna ve bu dili fi tarihinde, Ejderha Dağı'nda boynu bükük halde karşılarında dikilen İlk İmparator'a onların öğretmiş olduğuna inanılırdı.

“Bunu soracağımı nereden bildin?” Tai kendini mahzun ve biraz da korunmasız hissetti.

“Alacakaranlık artık daha uzun. Bir adam başka ne yapabilir ki? Kadeh yoldaştır diyen ezgilerimiz var. Her şey yolunda mı?”

“Her şey yolunda. Ay ışığı beni uyutmadı, güne başlamak için geç kaldım bu sabah.”

Düzenini biliyorlardı, bu sorgu boşuna değildi.

“Sadece ay ışığı mı?”

Tai'nin kendi yurttaşları da her geldiklerinde bu sorunun değişik versiyonlarını sorarlardı. Merak ve korku içindeydiler. Bytsan da dâhil olmak üzere pek çok cesur, yiğit adam ona burada gömülmemiş cesetler

ve öfkeli ruhlar arasında ifa etmeye gönüllü olduğu bu görevi kendilerinin asla yapamayacaklarını itiraf etmişlerdi.

Tai başını sallayarak onayladı. “Evet, ay uyutmadı. Bir de bazı anılar.”

Komutanın arkasına doğru bakınca genç, tam teçhizatlı bir askerin at üzerinde yukarıya geldiğini gördü. Daha önce onu görmemişti. Adam atından inmedi, gözlerini dikip Tai’ye baktı. Sadece bir dövmesi ve hiç lüzumu olmadığı halde başında miğferi vardı; selam vermedi.

“Gnam, kulübenin yanından bir balta al, Adar’ın odun kırmasına yardım et.”

“Neden?”

Tai gözlerini kırptırdı. Taguranların komutanına baktı.

Bytsan’m ifadesi değişmedi, hemen arkasında atının üzerinde oturan askere dönüp bakmadı bile. “Çünkü biz burada öyle yaparız. Ve dediğimi yapmazsan atını ve silahlarını alır, çizmelerini çıkarttırırım; sen de o geçitlerden geriye yürüyerek ve tek başına dağ kedilerinin arasından geçerek dönersin.”

Sükûnetle söylenmiş sözlerdi bunlar. Bir sessizlik oldu. Tai’nin içi ürperdi, dehşet içinde bu tür restleşmelere, tansiyonun aniden yükselmesine ne kadar yabancılaşmış olduğunu fark etti. *Hayat böyle*, dedi kendi kendine. *Dersini iyi çalış. Hemen şimdi başla. Döndüğün zaman sık sık karşına çıkacak olan şey bu işte.*

Komutanı ya da genç askeri utandırmamak maksadıyla kendi isteğiyle arkasını döndü ve gölün üzerinden kuşların olduğu tarafa baktı. Gri balıklar, kırlangıçlar uçuşuyor, epey yükseklerde bir altın kartal süzülüyordu.

Genç adam –iri kıyımdı, yapılıydı– hâlâ atının üzerindeydi. “Bu herif kendi başına odun kırıyor mu?”

“Eminim kırabiliyordur, ölülerimiz için iki yıldır mezar kazdığına göre.”

“Bizimkiler için mi yoksa kendininkiler için mi kazıyor? Askerlerimiz ölülerini soymak için mi yoksa?”

Bytsan güldü.

Tai dayanamadı, süratle geri döndü. Uzun bir aradan sonra bir şeylerin içinde yeniden yükseldiğini hissediyordu. Ne olduğu açıktı: Zorlanmadan hatırlayabildiği en eski hatıralarında bile öfke, ruhunun elzem bir par-

çasıydı. Bir ortanca kardeşin payına düşen bu değil miydi? Pek çok kişi öyle olduğunu doğrulayabilirdi.

Olabildiğince seviyesini korumaya gayret ederek, “Etrafınıza şöyle bir bakıp hangi kemiklerin sizinkilere ait olduğunu söyleyin de yağmalayacaksam onları yağmalayayım.”

Başka türlü bir sessizlik. *Dinginliğin pek çok farklı şekli var*, diye düşündü Tai konudan tamamen bağımsız olarak.

“Gnam, sen koca bir aptalsın. Baltayı al ve odun kır. Hemen şimdi.”

Bu kez Bytsan askerine baktı ve diğer adam sallanarak kendini aşağı bıraktı – aheste ama aynı zamanda itaatkâr. Öküz kağını yukarı çekti. Dört adam daha vardı. Tai üçünü tanıyordu, başlarıyla birbirlerini selamladılar.

Silahsız ve kahverengi, bol bir pantolon üzerine kuşaklı, koyu kırmızı bir gömlek giymiş olanı yani Adar diye seslendikleri, Gnam’la birlikte atları alıp kulübeye doğru hareketlendi. Orada işlerin nasıl yürüdüğünü bilen diğer askerler kağını ileriye aldılar ve yükü indirip kulübenin içine yığmaya koyuldular. Her zaman olduğu gibi seri bir şekilde hareket ediyorlardı. İndir, yığ, küçük ahır temizlemek dâhil diğer işleri yap, geri dön, yamacı tırman ve gözden kaybol.

Karanlık çöktükten sonra orada olma korkusu kayda değer bir motivasyondur.

“Şaraba dikkat edin!” dedi Bytsan. “Bir Kitan’ın hıçkırıklara boğulduğunu duymak istemem. Gerçekten çok nahoş bir ses.”

Tai bıyık altından gülümsedi, askerlerse kahkahalarla güldüler.

Kulübenin yanından, baltaların ağızlarından seken ve dağ esintisiyle taşınan küçük talaş parçaları sıırıyordu. Bytsan eliyle bir işaret yaptı. Birlikte yürüyerek oradan uzaklaştılar. Kemiklerin üzerini ve etrafını saran uzun çayırın arasında dolaştılar. Tai ani bir refleksle son anda bir kafatasına basmamayı başardı.

Her yerde rengârenk kelebekler ve ayaklarının dibinden yükseklerle sıçrayıp her yöne dağılan ürkmüş çekirgeler vardı. Çayır çiçeklerinin arasından gelen arı vızıltılarını duydular. Arada, dereye pas tutmuş kılıçların metal kısımlarının göze çarptığı oluyordu, suyun kıyısındaki gri kumlar üzerinde bile belli oluyordular. Kumun içinde pembe taşlar vardı. İnsan

meburen nereye bastığına dikkat ediyordu. Kuşlar rahatsız edici bir cuncuna içinde dönüp duruyor, balık avlamak için aniden dalışa geçip gölün dingin yüzeyini bir anda paramparça ediyorlardı.

“Su hâlâ soğuk mu?” diye sordu Bytsan bir süre sonra.

Gölün kenarında durdular. Hava çok berraktı, dağlardaki sarp kayalıkları, adada bulunan harabeye dönmüş hisarın içindeki turnaları görebiliyorlardı.

“Her zaman öyle.”

“Bir fırtına oldu, beş gece önce. Başladığında burada mıydın?”

Tai başıyla onayladı. “Buraya çok yağmadı. Ama doğudaki bazı bölgeleri yerle bir etmiş olmalı.”

Bytsan eğildi ve yerden bir avuç dolusu taş aldı. Kuşlara fırlatmaya başladı.

“Güneş yakıyor,” dedi sonunda. “Seni yaşlı bir adama, bir çiftçiye benzetmesine rağmen başındaki o şeyi niye giydiğini anlıyorum,”

“Gerçekten benziyor muyum?”

Taguran sırtıttı. “Her ikisine de.” Bir taş daha fırlattı. “Gidecek misin?”

“Yakında. Yaz dönümündeki dolunayda yas dönemi bitiyor.”

Bytsan başını salladı. “Ben de onlara aynen böyle yazdım.”

“Onlara mı?”

“Saraya. Rygyal’e.”

Tai gözlerini ayırmadan ona bakmaya devam etti. “Benden haberleri var mı yani?”

Bytsan gene başını salladı. “Ben görevli olarak burada olduğuma göre. Elbette haberleri var.”

Tai bir an düşündü. “Demir Kapı’nın Ta-Ming’e birilerinin Kuala Nor’daki cesetleri gömdüğünü bildiren mesajlar gönderdiğini sanmıyorum ama yanılabilirim.”

Diğer adam silkindi. “Muhtemelen yanıyorsun. Bugünlerde her şeyin izi sürülüyor, hiçbir detay es geçilmiyor. Barış dönemlerinde her sarayda çıkarıcı, kurnaz tilkiler için doğan günler oluyor. Rygyal’de de senin buraya gelişini Kitan küstahlığı olarak değerlendirenler oldu. Öldürülmeni istediler.”

Tai bunu da bilmiyordu. “Şu arkadaki asker gibi mi?”

İki balta durmadan odumların tepesine inip kalkıyordu, her bir darbe işitme mesafesi dâhilinde ince, temiz bir sese dönüşüyordu. “Gnam mı? O sadece genç ve tecrübesiz. Tek istediği nam salmak.”

“İlk fırsatta bir düşmanı öldürerek mi?”

“Bir an evvel yapıp kurtulmak için. Sahip olduğun ilk kadın gibi.”

Karşılıklı tebessüm ettiler. İkisi de nispeten genç adamlardı; hâlâ. Öte yandan ikisi de kendini öyle hissetmiyordu.

Bir an sonra Bytsan, “Öldürülmemen yönünde emir aldım,” dedi.

Tai müstehzi bir edayla mırıldandı. “Bunu duyduğuma sevindim.”

Bytsan boğazını temizledi. Birden tuhaf bir ifadeye büründü. “Bir hediye gönderdiler onun yerine; bir takdir mesajı.”

Tai yeniden gözlerini ona dikti. “Bir hediye mi? Taguran sarayından mı?”

“Yok, ay tavşanından.” Bytsan suratını astı. “Evet, elbette saraydan. Yani oradaki birinden, özel izinle.”

“İzinle mi?”

Yüzündeki ekşimenin yerini pis bir sırıtma aldı. Taguran güneşte yanmıştı, çenesi köşeliydi ve alt dişlerinden biri yoktu. “Bu sabah çok yavaşınsın.”

Tai, “Sadece bu beklenmedik bir şey benim için, o yüzden,” dedi. “Nasıl birinden?”

“Kendin bak. Mektubun var.”

Bytsan elini gömleğinin ceplerinden birine attı ve güçlkle, soluk sarı renkli bir parşömen tomarı çıkardı. Tai, Taguran kraliyet mührünü gördü: kırmızı bir aslan başı.

Balmumunu kırdı, ruloyu açtı, pek de uzun olmayan metni okudu ve böylece orada ölümler arasında geçirdiği vakte karşılık ona ne verdiklerini, daha doğrusu ona ne yaptıklarını öğrendi.

Satırları okudukça soluğu hızlanıyordu; sanki solumuyor da nefes egzersizi yapıyormuş gibi görünüyordu.

Düşünceler büyük bir süratle, kontrolsüz ve birbirinden bağımsız şekilde bir kum fırtınası gibi burgaçlanarak beynine üşüşmeye başladı. Bu mektup hayatının akışını baştan aşağı değiştirebilir ya da Xinan şöyle dursun, daha baba ocağına dönmeden onu ecelin eline teslim edebilirdi.

Güçlkle yutkundü. Uzaklara; etraflarım saran, üst üste binerek yükselen ve arşa değen, heybetleriyle mavi gölü çevreleyen sıra sıra dağlara baktı. Patika öğretilerinde dağlar merhameti simgelerdi, su ise bilgeliği. Geldiğinden beri zirvelerin görüntüsünün hiç değişmediğini düşündü.

Dalıp giden bakışların altında insanların düşünceleri anlaşılamayacak kadar hızlı değişebilirdi.

Aklındaki söyledi. “Anlamıyorum.”

Bytsan cevap vermedi. Tai elindeki mektuba baktı ve en altta yazan rumuzu tekrar okudu.

Oradaki biri, özel izinle.

Biri. Beyaz Yeşim Prensesi Cheng-wan: Haşmetli ve mukaddes İmparator Taizu'nun on yedinci kızı. Yirmi yıl önce kendi parlak ve şaşıla dünyasından batıya, yabancı bir ülkeye gönderilmişti. Kitai'nin Tagur'a ihsan ettiği ilk imparatorluk geliniydi; Aslan Sangrama'nın yüce ve kutlu şehri Rygyal'e onun eşlerinden biri olmak üzere lavtasıyla, flüdüyle, bir avuç refakatçi ve nedime eşliğinde, bir Taguran izzet muhafızının himayesinde oraya gönderilmişti.

Kuala Nor'da gerçekleşen son muharebeden sonraki antlaşmanın önemli bir bölümünü o teşkil ediyordu. Daha gencecikken (o zaman on dört yaşındaydı) savaşın ne büyük bir vahşet –ve ne denli kifayetsiz– olduğuna ve sona ermesinin arz ettiği öneme işaret eden bir timsale dönüşmüştü. İki imparatorluk arasında ilelebet baki kalacak selvi boylu, zarif bir barış abidesiydi o. Sanki sulh daim olacakmış, evvelki antlaşmalar payıdarmış, sanki genç bir kızın bedeni ve hayatı böyle bir ideali ayakta tutmaya yetermiş gibi.

Kafiyeli satırlar arasında onun ardından ağıt yakan mısraların, çiçeklerin taç yaprakları gibi düşüverdiği bir güz mevsimi gelmişti Kitai'ye o yıl: Uzak bir ufukla evlendi, cennetten düşmüş bir melek gibi, uygar

dünya için kurban edildi (kafiyeli ve paralel satırlarda), karla kapanmış dağ yollarının ardında, haşın yaylalarda barınan barbarlara.

Yapılanın yalnız bir esef kaynağı değil aynı zamanda genç prensese karşı işlenmiş bir suç olduğunu öne süren dizelerinden dolayı bir şairin tutuklanmasına ve sarayın önündeki meydanda kalın, tavlı bir sopayla dövülmesine –neredeyse öldürülmesine– kadar bu konu edebiyatta bir modaya dönüşmüş ve kolayca ele alınan, popüler bir tema haline gelmişti.

Hiç kimse *böyle bir şey* söyleyemezdi.

Gam ve keder yürekleri ne kadar dağlarsa dağlasın –farkındahğı yüksek, kültürlü bireyler dünyadaki cenneti terk etmeye ve değişmeye mecbur bırakılan körpe bir ömür için vicdan azabı duyuyordu– imparatorun tek bir kulu dahi Ta-Ming Sarayı’nın amellerinden herhangi birinde kusur bulunduğunu veya hata yapmış olabileceğini ima edemezdi. Zira bu düpedüz, hükmü gereğince infaz edilen cennetin iradesini inkâr etmek olurdu. Bu dünyada prensesler bozuk para gibi harcanabilirdi, başka ne olması beklenirdi ki? İmparatorluğa başka ne şekilde hizmet edebilir, bu dünyadaki mevcudiyetlerinin diyetini nasıl ödeyebilirlerdi?

Tai zihnini bulandıran yılankavi düşünceleri belli bir düzen içinde sağlam bir temele oturtmaya çalışırken hâlâ soluk sarı parşömen zemin üzerine nakşedilmiş sözcüklere bakıyordu. Bytsan’m hiç sesi çıkmıyordu; burun buruna geldiği sarsıcı hakikatle yüzleşmesi, sürpriz haberin ilk şokunu atlatabilmesi için Tai’ye vakit tanıyordu.

Bir adamı onurlandırmak için ödül olarak verilen bir adet Sardia atı kâfiydi. Şayet amaç o adamı emsalleri arasında yüceltmek, statüsünü yükseltmek –ve bozkırın nispeten küçük atlarını koşturanların ölümcül olabilecek kıskançlıklarının nesnesi haline getirmek– ise bu muhteşem yaratıklardan dört beş tane hediye etmek gerekirdi.

Fakat Tagur’un soylu kraliçesi Prenses Cheng-wan yirmi yıldır süren barışın ardından *aldığı özel izinle*, tam iki yüz elli ejder atını öylece Tai’ye bağlıyordu.

Sayı tam olarak buydu. İki yüz elli. Tai bir kez daha okudu.

Elinde tuttuğu parşömen rulosuna kaydedilmiş, bir Taguran kâtibinin narin, itinalı ellerinden çıktığı aşikâr Kitanca metin tam olarak bu mesajı

veriyordu. Başka birine değil, yalnızca Tai'ye bahşedilmiş, mülkiyeti yalnız ona ait olan iki yüz elli Cennet Atı. Ta-Ming Sarayı'na ya da imparatora verilmiş bir hediye değildi. Öyle bir şey değildi. Bizzat ve doğrudan, vaktiyle Erinçli Batının Sol Kanat Komutanı olan General Shen Gao'nun ortanca oğlu Shen Tai'ye lütfedilmiş bir hediyeydi.

Atların tamamen ona ait olduğunu ve kullanmak ya da daha iyi olacağına inanması halinde elden çıkarmak konusundaki seçimin de Tai'nin inisiyatifine bırakıldığını bildiren bu mektup, asıl itibarıyla Kuala Nor'un ölülerile ilgili talip olunan ve ifa edilen bu soylu görevin, "cesaretin ve mukaddes adanmışlığın sarayı Rygyal" tarafından takdirine ilişkin bir belgeydi.

"Burada ne yazıyor biliyor musun?" Kendi sesi Tai'ye bir tuhaf geliyordu.

Komutan başıyla onayladı.

"Bu atlar yüzünden beni öldürecekler," dedi Tai. "Ben daha saraya yaklaşmadan sırf bu atlara sahip olabilmek için beni parça pinçik edecekler."

"Biliyorum," dedi Bytsan soğukkanlılıkla.

Tai ona baktı. Koyu kahverengi gözlerinde bir manâ sezmek imkânsızdı. "Biliyor musun?"

"Yani, bu ihtimalin gerçekleşmesi pek şaşırtıcı olmaz. Sonuçta büyük bir ganimet söz konusu olan."

Büyük ganimet.

Tai bir nebze nefessiz kalacak kadar güldü. İnanmadığını anlatır biçimde başını sağa sola sallıyordu. "Dokuz Cennet aşkına iki yüz elli tanesiyle Demir Kapı Geçidi'ni aşamam..."

"Biliyorum," diyerek sözünü kesti Taguran. "Biliyorum bunu yapamazsın. Bana bu hediyeyi verme niyetlerinden bahsettiklerinde onlara bazı önerilerde bulundum."

"Gerçekten mi?"

Bytsan onayladı. "Eğer doğruya giderken yolda... yani hasbelkader öldürülürsen ve atlar etrafa dağılırsa ya da bir başkası tarafından ele geçirilirse bunun bir hediye olmaktan çıkacağını söyledim."

"Hayır çıkmaz, çıkar mı? Buna hediye demeye bin şahit lazım!" Tai sesinin giderek yükseldiğini fark etti. Daha birkaç dakika öncesine kadar

öylesine basit bir hayatı vardı ki. “Ben payitahttan ayrıldığımda Ta-Ming’deki hiziplerin arasında bir kör dövüşü vardı. Eminim şimdi çok daha kötüdür!”

“Haklı olduğunu sanıyorum.”

“Ya? Gerçekten mi? Sen ne bilirsin ki bununla ilgili?” Bytsan’ın sinir bozucu derecede rahat olduğuna kanaat etmişti.

Beriki ona kısa bir bakış attı. “Oldukça az şey, ben küçük bir kalede kralına hizmet etmek için komutanlık yapan ve bunun onuruyla yetinen biriyim. Ben sadece seninle aynı fikirde olduğumu anlatmaya çalışıyordum.” Durakladı. “Onlara ne önerdiğimi duymak istiyor musun, istemiyor musun?”

Tai başını önüne eğdi. Utanmıştı. Başını olumlu anlamda salladı. Tepedeki parlak güneşin altında dikilirken bilmediği bir nedenle hasır şapkasını çıkardı. Baltalar onların bulunduğu yere belli bir mesafede kalkıp inmeye devam ediyordu.

Bytsan ona kendi sarayına ne yazdığını ve cevaben neye hükümedildiğini anlattı. Görünüşe göre önerisini kabul ettirmek için yukarıdaki geçitte bulunan derbentteki pozisyonunun değiştirilmesini göze almıştı. Tai bunun bir terfi anlamına gelip gelmediğini bilmiyordu.

Tai’nin anladığı, söz konusu önerinin hayatta kalmasını sağlayabileceğiydi. En azından şimdilik. Ne söyleyeceğini düşünürken boğazını temizledi.

“Bunun,” Bytsan gizlemeye çalışmadığı bir gururla konuşuyordu, “Sangrama’nın hediyesi olduğunu, kralın cömertliğinin bir ifadesi olduğunu anlamam gerek. Ondan bu hediye vermeyi Kitan prensesimiz istemiş olabilir, mektupta onun ismi var ama sana bunu gönderenin Aslan Sangrama olduğunu sakın unutma.”

Tai ona baktı. Usulca, “Anlıyorum,” dedi. “Rygyal Aslanı’nın adımı bilmesi bile büyük bir onur.”

Bytsan’ın yüzü kızardı. Kısa bir tereddüitten sonra eğilerek selam verdi.

İki yüz elli Sardia atı, diye düşünüyordu Tai; ebediyen değişmek üzere olan hayatını saran kum fırtınasının içinden çıkıp gelen iki yüz elli Cennet Atı. Batıdan kendilerine vasil olan her bir ejder atıyla iftihar eden bir saraya onun tarafından kazandırılan yüzlerce mücevher. Hey-

keltraşların porselene, yeşim taşma ve fildişine şeklini verdiği, şairlerin sözlerini efsanevi toynaklarının gümbürtüsüyle ilişkilendirdiği o atların yakıcı hasretiyle ve hayaliyle yaşayan bir imparatorluğa hem de.

Hayatın mücevherlerle bezeli bir kap içinde sunduğu şey zehir de olabilirdi, insanı dumura uğratan sürpriz bir hediye de. Ve bazen insan karşısına çıkanın hangisi olduğunu bilmezdi.

BÖLÜM II

BYTSAN SRİ NESPO kendini küçük düşürdüğü için çok öfkeliydi. Düştüğü zillete tanıklık etmiş olsa babasının nasıl bir ses tonuyla ne söyleyeceğini gayet iyi biliyordu.

Kitan, o aptal şapkasını kim bilir hangi nedenle çıkarıp Rygyal'deki Aslan'ın ismini bilmesinden onur duyduğunu söylediginde şandan şereften geçmiş, gereğinden fazla hürmet edip itaâtkârca onun önünde eğilmişti.

Ama şükür ki geri dönüşü olmayan noktaya gelmeden önce Kitanların geleneklerine göre (kendi halkının yaptığı gibi değil) bir yumruğu diğer avcunun içinde, eğilmiş vaziyette olduğunu fark etmişti. Belki de o şapka yüzünden, hepsi bir yana o jestin resmen gözüne sokulur gibi sergilenmesinden dolayı gafil avlanmıştı.

Kitanların bu nevi şeytanca melekeleri insanı zor durumda bırakabiliyordu, en azından bu Kitan'ın söz konusu yeteneğe sahip olduğuna şüphe yoktu.

İnsan ne zaman bir kez daha bütün sorunun onların kendilerini dünyanın merkezine koyan kibirleri olduğuna hükmetse her şeyin üzerini örten bir pelerin gibi giyindikleri terbiye ve nezaketleriyle –üstelik ellerinde sımsıkı tuttukları saçma sapan bir hasır şapkaıyla– kafa karıştırıyor ve dengeyi kendi lehlerine çeviriyorlardı.

Peki insan böylesi bir manipülasyonla baş edebilmek için ne *yapardı*? Hiç bir şey olmamış gibi davranmak mı gerekirdi? Yapılanın ahlaki yozlaşmanın sonucu olan sıradan bir kabahat, bir tür laubalilik veya sahte teveccüh ya da Taguran askerlerinin savaştığı ve öldüğü toprakların kutsiyetini hiçe sayan, diplomatik bir tutum olduğu mu düşünülmüldü?

Bytsan bunların hiçbirini yapamamış, ezildiğini hissetmişti. Belki de onun yumuşak karnı, kariyerini dahi etkileyebilecek bir kişilik zaafıydı bu. Her ne kadar bugünlerde askerî terfileri –ülke nadiren gerçekleşen çatışmalarla sınırlı bir teyakkuz halindeydi– daha ziyade yüksek rütbelilerden kimleri tanıdığınız, kiminle kaç kez içki âlemlerinde bulunduğunuz ya da henüz çok toyken ve aklınız başınızdaymış gibi görünmeyi beceremiyorken kimin sizi yoldan çıkarmasına izin verdiğiniz gibi detaylar belirliyor olsa da.

Gösterilen cesaretle ya da askerî kabiliyetle değerlendirilebilmek için savaş olması gerekirdi, değil mi?

Barış hali Tagur için iyiydi; sınır boylarının güvenliği, ticaret hacminin artması, işlek ve tekin yollar, yükselen yeni tapınaklar, hasat zamanı ağzına kadar dolan tahıl ambarları ve insanların oğullarının burada, Kuala Nor'un kıyısındaki gibi ceset yığınlarının içinde yattığını öğrenmek yerine büyüdüğünü görmeleri için barış olması çok daha iyiydi.

Ama aynı barış, hırslı bir askerın terfi alarak yükselmek için cesaretini gösterme ve bu yönde inisiyatif alma umutlarını tehlikeye atıyordu.

Elbette bu nevi tasalarını bir Kitan'la konuşacak değildi. Her şeyin bir sınırı vardı: Derbentlerin savunduğu sınırlardan öte; içrek, manevi sınırlar.

Ama itiraf etmesi gereken bir gerçek vardı ki o da bu kadife sesli, çukur gözlü itici şahsiyet yüzünden, yani Shen Tai vesilesiyle Rygyal'deki kraliyet merkezinin artık onu ismen tanıyor olduğuydu.

Bytsan'ın gözlerinden belli belirsiz bir minnet bulutu geçti. Kitan artık yumuşak mizaçlı, şehirli bir öğrenci sayılmazdı: Dağbaşında bir merada iki yıl süren ağır işçilik o meseleyi kökten halletmişti. Çelimsiz görünse de dayanıklıydı, cildi yıpranmıştı, elleri çizik içinde ve nasırlıydı. Ve Bytsan onun bir zamanlar asker olduğunu biliyordu. Hatta –bir yıldan da uzun bir zaman önce– bu adamın savaşmayı biliyor olabileceğini düşünmüştü. Kulübesinde iki tane kılıç vardı.

Öyle bile olsa artık fark etmezdi. Yakında orayı terk edecekti nasılsa, elindeki mektup hayatını tamamen değiştirecekti.

Keza Bytsan'inkini de. Kitan evine dönünce onun Kuala Nor'daki görevi de sona erecekti. Ataması, verilen hediyenin sahibine teslim edilmesiyle ilgili bizzat kendisinin ortaya attığı ve kabul gören önerinin –Prenses

Cheng-wan'ın namına- hayata geçirilmesini sağlamak üzere özel bir yetkilendirmeye yeniden güneydoğu sınırındaki Dosmad Kalesi'ne yapılmıştı.

İşte o zaman inisiyatif almanın bir süvari savaşında yapılan kanat taarruzuna önderlik etmekten fazlasına tekabül edebileceğine karar vermişti. Kanat akınları gerçekleştirmenin başka yolları da vardı: Üstelik tek bir hamle insanı yüz bin hayaletin üzerinden geçen bir derbentteki durgun su tabyasından kurtarabilecek kadar güçlü olabilirdi.

Hoşuna gitmeyen bir başka husus daha vardı; hatta bir keresinde Kitan'a itiraf etmişti: Hayaletler, erzak yüklü katarı getirirken kendisine refakat eden askerler kadar onu da dehşete düşürüyordu.

O zaman Shen Tai, hemen Demir Kapı Geçidi'nden gelen yurttaşları için de tam olarak aynı şeyin geçerli olduğunu söylemişti: Geceyi güvenli bir şekilde geçirmek için vadiden çıkar çıkmaz gölün doğusunda konaklıyorlar, tıpkı Bytsan'ın yaptığı gibi her defasında varış zamanını kuşluk vakti olacak şekilde ayarlıyorlar, gelir gelmez erzakı indirmek için ivedilikle çalışmaya başlıyorlar, üzerlerine düşen her ne görev varsa yapıp aynı hızla toz oluyorlardı. Gecenin çabucak geldiği kış mevsiminde bile karanlık çökmeden evvel gölden ve kıyıları kaplayan kar beyazı kemik örtüsünden mümkün mertebe uzaklaşıyorlardı. Hatta bir keresinde tipi varken bile bu kuralın işlediğini söylemişti Shen Tai. Kendi halkından olmalarına karşın gelen askerlerin kulübesine sığınmayı reddettiklerinden bahsetmişti.

Bytsan da ne zaman göle gitse aynı şeyi yapıyordu. Bir dağ geçidindeki buz ve kar, acılar içinde, feryat figan inleyen, insanın ruhunu zehirleyen, soyunu kurutup çılgına çevirecek kadar ürküten üryan ölümlerin varlığından evlaydı.

Aslında Kitan bir meczup gibi görünmüyordu ama Bytsan'ın kaledeki askerleri arasında öyle olduğuna dair yaygın bir söylenti vardı. Muhtemelen Demir Kapı'da da durum farklı değildi. İleri karakollarda görev yapan iki emniyet müfrezesinin üzerinde uzlaşabildikleri tek şey miydi peki bu? Yoksa onlardan çok daha yiğit, daha cesur görünen biriyle anlaşmanın kolay yolu muydu?

Bu merakı gidermek için Tai'ye meydan okumak, onunla bir kavgaya tutuşmak mümkündü elbette. Daha geçitten inerlerken bilenmeye başlayan

Gnam'ın istediği ama kendisinin müsaade etmediği şey de buydu zaten. Bytsan bir an bu kapışmayı gözünün önüne getirdi, alçakça bir düşünceye sığındı ve bu olurken orada olup izlemeyi istedi. Sadece bir an. Ancak biliyordu ki Kitan'ın ölmesi kendi hamlesinin güme gitmesi demekti.

Bytsan, Xinan'a varıp atlarla ilgili meseleyi halledene dek onu hayatta tutmak için ne yapacaklarını anlatırken Shen Tai absürt şapkasını yeniden başına geçirdi.

Adam haklıydı –tabii ki haklıydı– çünkü o kadar çok sayıda Sardia atını tedbirsiz, korunmasız, uluorta doğuya sürmeye kalksa on kere canından olur, haydutlar tarafından lime lime edilirdi.

Uçuk, olağanüstü derecede müsrif bir hediye idi ona bağışlanan, ama absürt ve savurgan olmak hanedanın ayrıcalığı değil miydi?

Bu düşüncesinden Tai'ye bahsetmeyi düşündü ama kendini tuttu. Neden çenesini kapama ihtiyacı duyduğunu kendisi de tam olarak kestiremiyordu ama sebep muhtemelen, Shen Tai'nin bir kez daha tirşe ruloda yazılı satırları okurken gerçekten sarsıldığını, onu tanıdığı günden beri ilk kez bariz şekilde soğukkanlılığını yitirdiğini ve tedirgin olduğunu görmesiydi.

Birlikte tekrar kulübeye döndüler. Bytsan erzakın –yiyecekler için metal sandıklar ve sıçanlardan korumak için ağızları sıkıca kapatılmış ahşap kutular– boşaltım ve depolanma işlemlerini denetledi. Şarap ve uzun akşamlarla ilgili bir şaka daha yaptı. Gnam ve Adar kulübe duvarının dibine yakılacak odunları istiflemeye başlamıştı. Gnam bir hışımla çalışıyor, lüzumsuz yere giydiği zırhın içinde terliyor, gazabını –ki komutan bunu hiç sorun etmiyordu– yaptığı işe kanallı ediyordu. Bir askerin içindeki öfke belli bir amaç için kullanılabilirdi.

Yeterince hızlı çalışmışlardı; güneş hala tepede ve batıya dönmek üzereyken iş bitirildi. Yazın gelişi aşikâr nedenlerle göle doğru koşar adım inmeyi daha kolay kılıyordu. Bytsan, Shen Tai'yle birlikte (Kitan usulünce ısıtılmış) bir kupa şarap içip sonra da neşeli veda sözleri söylemek için yeterince oyalanmıştı. Bir yandan askerler de huzursuzlanmaya başlamışlardı. Tai hâlâ perişan vaziyette ve kaygılı görünüyordu. İşte bu hâl nezaketin ezeli maskesinin ardındaki gösteriyordu.

Bytsan onu suçlayamazdı.

Ama Beyaz Yeşim Prensesi'nin talimatı böyleydi; tam iki yüz elli at verilmesini istemişti. Böylesine abartılı, beyhude bir şımarıklığı ancak bütün hayatını saraylarda geçirmiş biri sergileyebilirdi. Ama her nasılsa kral onaylamıştı işte.

Bytsan kaleden göle doğru yol alırken bir saraydaki kadınların nüfuzunu küçümsemenin kesinlikle akıllıca olmadığına kanaat etmişti.

Şarabın üzerine Tai'ye bu düşüncesinden de bahsetmeyi düşünmüş ama gene vazgeçmişti.

Bir ay içinde son bir erzak sevkiyatı daha yapılacak ve sonrasında hayat her ikisi için de bambaşka olacaktı. Bir daha birbirlerini hiç görmeyebilirlerdi. Muhtemelen görmeyeceklerdi. Bir yabancıya güvenip açılmak ya da makûl ölçülerde bir ilgi ve saygı göstermekten fazlasını yapmak aptalca olurdu.

Dönüşte kağıdı daha hafif olduğundan öküz arabayı hızla çekiyor, son sürat eve doğru yol alıyordu. Elbette gölü ve ölüleri arkalarında bırakan askerler de geriye bakmaksızın aynı yönde ilerliyorlardı.

Geniş otlığın hududuna dayandıklarında yolu bir ucundan tüketen adamlarından üçü bir türkü tutturdular. İkinci güneşi ufka yaklaşırken Bytsan hep yaptığı gibi dik yamaca tırmanan dönemeçli yolda mola verdi ve aşağı baktı. Baharın son deminde, hakkında hiçbir şey bilmeyenler için Kuala Nor'un bir doğa harikası olduğu söylenebilirdi.

Bakışları iç içe yuvalanan, inanılmayacak kadar çok sayıdaki kuşlara değinceye dek mavi sular boyunca manzarayı süpürdü. Kuş popülasyonu öyle yoğundu ki o yöne doğru rastgele bir ok atılsa tek seferde üç tanesinin vurulması işten değildi. Eğer ok yere düşecek bir boşluk bulabilirse tabii. Bu düşünceyle keyiflenip kendi kendine tebessüm etti. Oradan ayrılıyor olmaktan dolayı memnundu ve bunu inkâr etmiyordu.

Mera hendeğinin öbür yanına baktı, dağlar kuzeydeki en uzak noktaya doğru birbiri ardına gölü çepeçevre sarıyordu. Halkının inanışına göre mavi yüzlü, dev cüsseli ve kem fikirli iblisler dünya kurulduğundan beri bu ırak doruklarda yaşamışlar ve onları durdurmak maksadıyla kaideleri üzerindeki diğer dağları hızla yükseltip efsunlayan tanrılar tarafından Tagur yaylalarından men edilmişlerdi. Şimdi eşliğinde durdukları, küçük kalelerinin konuşlandırıldığı bölge o kurtarılmış yaylalardan biriydi.

Bahse mevzu olan göz kamaştırıcı, gaddar tanrılarsa Rygyal'in ötesinde, çok daha güneyde bulunan ve neredeyse gök cennetin eteklerine değen, hiçbir insanoğlunun ayak basmadığı aşkın zirvelerde yaşamışlardı.

Bytsan'm gözleri otlığın uzak ucuna, göl boyundaki defin tepeciklerine kaydı. Kitan'ın kulübesinin batısında çam ormanlarına karşı yatıyorlardı; iki yılın sonunda sert zeminde gömülü kemik öbeklerinden oluşan üçüncü sıra da tamamlanmıştı.

Shen Tai'nin hemen kazmaya başladığını gördü, üçüncü sıradaki son mezarın az ötesindeydi. Taguranların otlaktan ayrılmasını beklememişti. Bytsan onu izledi, uzakta ama gene de menzildeydi: Kaz, küre; kaz, küre; kaz ve yine küre.

Aynı kuzey yamacına karşı kondurulmuş kulübeye baktı, iki keçi için inşa ettikleri ağılı ve duvarın dibine henüz istiflenmiş yakılacak odunları gördü. Doğuya, bu tuhaf, münzevi Kitan'm içinden çıkıp Kula Nor'a geldiği ve boylu boyunca tekrar geriye kat edeceği vadiye dönerek çevreyi taramayı bıraktı.

“Orada hareket eden bir şey var,” dedi hemen yanı başında dikilen Gnam aynı yöne bakarak. Eliyle işaret etti. Bytsan dikkatle baktı, gözlerini iyice kıstı ve aynı şeyi o da fark etti.

#

AĞAÇLARDAN İÇ TARAFA doğru sayınca üçüncü sıranın sonunda bulunan, iki gün önce kazmaya başladığı çukurun başına çaresizce geri dönmüştü; sonuçta orada bulunma nedeni buydu. Ayrıca kendini gün boyu hareket etmeye, bitkin düşene dek çalışmaya zorlamazsa mahşeri düşüncelerinin –dingin, sessiz geçen onca zamandan sonra birden içine düştüğü bu hummalı, karanlık kâbusun– gazabından kaçamayacağını ve tarumar olacağını hissediyordu.

Bytsan'ın getirdiği şarap bir kaçış kapısı, sığınacak bir ağaç kovuğu gibi hep orada duruyordu. Göle geldiğinden beri Tai için şarap, Xinan'ın Kuzey Bölgesi'ne, unutulmuşluğun buğulu hudutlarına giden ve lambayla aydınlatılmış, şekilsiz, eğri büğrü bir patikayı andıran dar bir geçit de-

mekti. Bütün ağırlıyla omuzlarına çöken o günün sonunda da aynı geçit, aynı yerde onu bekliyor olacaktı. Kimsenin gelip şarabına çöreklenecek hali yoktu.

Küreğini omuzlayıp çalışacağı yere giderken o gün belki de dünyanın iki yıldır sektesiz süregiden yeknesaklığının yıkılıp yerle bir olduğunu düşünüyordu.

Mezarın başında dikilmiş, sırt kaslarını gevşetmek için açma germe hareketleri yaparken, tam hakir görülen şapkasını başının önündeki karmakarışık saçlarının gerisine ittiği esnada uzun yeşil çayırların yüzünde doğu yönünden yaklaşmakta olan hareketli karaltılar gördü.

Görünüşe göre gelenler kanyondan otlağa çıkalı epey olmuştu. Bu bir süredir görüş menzilinde oldukları anlamına geliyordu ancak farkına varmamıştı. Neden farkına varacaktı ki? Hatta neden o tarafa bakacaktı? Yeni ay ve dolunay zamanı kafileler halinde intikal eden iki askerî birlik dışında hiç kimse o bölgeye gelmezdi.

Bodur atların üzerinde iki kişi ve arkadan onları takip eden, alet edevat yüklü bir üçüncü at vardı. Aheste aheste ilerliyorlardı; belli ki aceleleri yoktu. Belki de yorulmuşlardı. Güneş batıya dönerken üstlerine düşen kor rengi ikindi ışığında oldukça canlı ve etkileyici görünüyorlardı.

Demir Kapı'dan erzak gelmesine daha çok vardı. Bytsan ve Taguran askerleri ise az evvel oradan ayrılmıştı. Hem gelenler kaleden gönderilmiş olsalar peşlerinde bir kağnı olması gerekirdi; ayrıca asker kafilésinin iki kişiden ibaret olması da mümkün değildi. Ve şüphesiz geceyi gölün kıyısında onunla geçirmeyi ya da karanlık çöktükten sonra dışarıda ölümlerin arasında kalmayı istemeyeceklerinden asla günün geç saatlerinde gelmezlerdi.

Kaderini belirleyen, sıra dışı bir gün yaşadığı aşikârdı.

Meçhul gezginler hâlâ belli bir mesafedeydiler. Tai bir an için başını kaldırdı, bir süre onları izledi, sonra küreğini omzuna attı, yayını –kurtlara karşı ve akşam yemeği için kuş vurmak istediğinde kullandığı– ve sadağını yerden alıp gelenleri karşılamak üzere kulübesine doğru yola koyuldu.

Eve gelen misafire gösterilen hürmet dünyanın neresinde olursa olsun; hatta orada, sınırların ötesinde bile basit bir nezaket meselesiydi.

Yürüdükçe nabzının yükseldiğini hissetti, kalbi yeniden medeni dünyanın nabzıyla buluşmak için atıyordu.

#

CHOU YAN O lanetli topraklarda geçen iki yılın ardından hâlâ hayattaysa bile hem görünüş hem de mizaç olarak arkadaşının çok değişmiş olacağını tahmin ediyordu. Kendisini korkunç medcezirler yaşamaya hazırlıyordu, yol boyunca refakatindeki arkadaşının muhabbet etmeye gönülsüz olmasına aldırmaksızın ruhunu kemiren tasalardan bahsedip durmuştu.

Sonra Demir Kapı Geçidi'ne –yani dünyanın bir ucundaki o kör olasıcı kaleye– ulaştıklarında Tai'nin hâlâ yaşadığını, en azından kısa bir süre önce göl kenarına erzak götürdüklerinde hayatta olduğunu söylemişlerdi. Yan bu haberi bahane edip zaman kaybetmeden birkaç kadeh Salmon Nehri şarabını (aslında Tai'ye götürüyordu) arka arkaya yuvarlayarak kendince bir kutlama yapmıştı.

O ana dek dostunun hayatta olup olmadığını bilmiyordu.

Kimse bilmiyordu. Xinan'dan ayrıldığında on gün, belki de daha uzun bir süre imparatorluk yolunda seyahat edeceğini ve sonrasında taşıdığı haberi iletme üzere kendini yeniden medeni bir coğrafyada, arkadaşının baba ocağında bulacağını hayal etmişti. Ama öyle olmamıştı. Beklenmedik derecede müstesna bir şekilde taşıdığı havadisleri kendine saklayıp ketumluğunu korumayı becerebildiği Wai Nehri yakınlarındaki mülkte bir sürprizle karşılaşmış ve Tai'nin küçük kardeşi, genç Shen Chao –evdeki tek çocuk– ağabeyinin iki yıl önce Kuala Nor'a gittiğini söylemişti.

Yan, başlangıçta inanamamış ama sonra arkadaşının nasıl biri olduğunu düşününce bunun mümkün olduğuna kanaat etmişti.

Tai'nin her zaman onu ayrıksı kılan bir tarafı olmuştu, mizacını oluşturan pek çok farklı katman vardı: Zor anlaşılır bir asker-softa karışımıydı, şarkıcı kızların arasındayken dahi hem bir âlemedi hem de koyu bir zahit olduğunu söylemek mümkündü. Bir de alametifarikası olan tezcanlılığı vardı tabii. Ortak arkadaşları Xin Lun bir keresinde ne zaman şarabı fazla kaçırsa bıkmadan usanmadan hayatta bir dengeye ulaşmanın öneminden

bahsetmesinin sürpriz olmadığını söylemişti. Hatta sonra da Tai'yi tiye almış, onca kadehten sonra yalpalayarak eve dönerken çamurlu, daracık yollarda denge sağlamanın ne kadar zor olduğuyla ilgili şakalar yapmıştı.

Tai'nin gittiği yer çok uzaktaydı. İki yıl önce yanlarından ayrıldığından beri ailesi ondan haber alamamıştı. Ölmüş olabilirdi. Aklı başında hiç kimse Chou Yan'dan onun peşine düşüp imparatorluk sınırlarının ötesine geçmesini beklemezdi.

Yan, Shen kadınları ve Tai'nin en küçük kardeşiyle generalin anısına düzenlenen yas ritüellerine ve verilen yemeklere katılarak (çok güzel yemekler olsa da yas sürecinde ne yazık ki şarap verilmiyordu) derenin kenarındaki malikânede iki gece geçirdi. Orada kaldığı sürede oldukça rahat, cebinlikli bir yatakta uyudu. Anısını onurlandırmak için mezarındaki General Shen Gao'nun üzerini örten toprağa içkisinden bir parça döktü; adına dikilen anıta ve yazıta hayran kaldı; genç Chao'yla birlikte meyve bahçesinde ve nehir boyunda yürüyüşlere çıktı. O arada gönülsüzce ne yapacağına, bir sonraki adımı ne yöne atacağına karar vermeye çalışıyordu.

Dostluk bir insanı yurdundan ne kadar uzağa sürükleyebilirdi acaba? Sahiden, ne kadar?

Tai'nin gittiğini öğrendiği anda aklına düşen fikre karşı koyamadı ve yapmaktan korktuğu şeyi yaptı. Aileyle vedalaştı ve Xinan'dayken ısrarla yanına alması tavsiye edilen muhafızla birlikte batıya, sınıra doğru yola çıktı.

Arkadaşının nereye gittiğini söylediğinde yanındaki kadın muhafız ona bahsettiği seyahatin o kadar da zor olmadığını söylemişti. Yan bunun hiç de kolay bir yolculuk olmayacağını biliyordu ama kadının kayıtsız tavırları, tasasız halleri tuhaf bir şekilde rahatlatıcıydı.

Parası ödendiği müddetçe muhafızın hiçbir şeyi umursamayacağını düşünüyordu. Zira bir Kanlin Savaşçısı kiralandığında işine son verilene dek efendisiyle kalırdı. Peki ya parası ödenmezse? İstisnasız her koşulda son derece kötü bir fikirdi bu.

İşin aslı Wan-si bir yol arkadaşı olarak ümitsiz vakaydı; özellikle de konuşmayı, gülmeyi, tartışmayı seven –kendisine ya da bir başkasına ait sözlerden oluşan– tumturaklı nutuklar atarken kendi sesinin tınısından mest olan muhabbet erbabı bir adam için. Bu nedenle Yan onun sadece yolculuk için yanına aldığı bir korunma tedbiri veya açık havada uyudukları

zaman kampı kuran maharetli bir çift el –başlangıçta sandığından çok daha gerekliydi o mahir eller– olduğunu aklından çıkarmamaya çalışıyordu. O bir arkadaş, herhangi bir dost ya da gönül bağı olan bir sırdaşı değildi.

Kati surette gece yatağa atmayı düşünebileceğiniz türden bir kadın da değildi. O niyetle yaklaşmaya kalksa ne söyleyebileceğine dair zayıf bir öngöründe bulunabilirdi ama yıldızların altında yanı başında uzanan ve egzersiz yaparken iyice gerilen –şafak vakti o zarif, ağır hareketlerle hatları iyice ortaya çıkan– esnek, kıvrımlı ve diri vücudunun cazibesine kapılıp taarruza geçen arzularının kanununu uygulamaya kalksa bir iki kemliğini kıracağından şüphesi yoktu. Kanlin Savaşçıları'nın disiplinleri ve ihtiyaç halinde ne kadar hızlı ve etkili biçimde adam öldürdüklerine dair hikâyeler dilden dile dolaşıyordu.

Shen Tai'nin baba evine doğru, nehir boyuna yaptıkları yolculuk süresince Wan-si'nin birini öldürmesini gerektirecek herhangi bir durum olmamıştı. Yalnızca bir alacakaranlık vakti muhtemelen soygun yapmaya niyetli, daha önce siyahlar içinde, çift kılıçlı ve yay kullanan bir Kanlin görmemiş olan sert görünlü üç adamla hafif yağmur altında gerçekleşen bir çarpışmaya girmişti. Adamlar neye uğradıklarını şaşırılmış, çabucak kendilerini bir patikadan aşağı, sırsıklam olmuş bir çalılığın içine atıp gözden kaybolmuşlardı.

Ama bir kere yüzlerini batıya çevirdiler mi her şey olduğundan başka görünmeye başlamıştı Yan'a. Shen malikânesinden ayrıldıktan sonra önce kuzeydoğuya, sonra da uzak batıdaki engin boşluğa doğru ıssız, yavan bir yolun izini sürmeye başladıklarından beri rastladıkları her türden tapınak ve tanrılar için bağışta bulunmak ve adakları için mum yakıp tütsü tütürmek konusunda hususi bir gayretkeşlik gösteriyordu.

Kuzeylerinde, rotalarının paralelinde, Chenyao eyalet şehrinin içinden geçen imparatorluk yolu uzanıyordu, şehrin öte yanı Xinan'dan başlayıp Yeşim Kapı'ya ve Kanshu Koridoru'ndaki garnizonlara kadar uzanan İpek Yolları'nın en doğu bölümüydü.

Bütün imparatorluk yolu boyunca canlı, hareketli, hayat dolu köyler ve posta istasyonlarında konforlu hanlar vardı. Bu menzillerde her daim iyi şarap ve bakımlı, hoş kadınlar bulunabilirdi. Hatta bir ihtimal payitahta giden yol üzerindeki haz evlerinin bazılarında Sardialı sarışın

dansçı kızlar bile olabiliirdi. Vücutlarını geriye doğru yay gibi kavislendirip aynı anda ayaklarıyla ve elleriyle yere dokunabilen, böylece hayal gücü yüksek bir adamın zihninde insanı tutsak alan görüntüler oluşmasına neden olan kadınlardı bunlar.

Ama Shen Tai orada mıydı? Hayır. Öyleyse şimdi yolu boş yere uzatmak akıllıca bir davranış olmazdı. Hedef Yeşim Kapı Geçidi değil Demir Kapı'daki Kuala Nor iken sırf başkente giden yolu kullanmak gayesiyle beş altı gün kuzeye at sürmenin akla uygun bir tarafı yoktu.

Baharın son deminde bir gün bitiminde sakın, sessiz ilerlerken sert kemikli, bodur ve tüylü atının her hareketini hisseden Tai'nin *sadık* dostu Yan'ı düşündüğünü yapmaktan alıkoyan buydu. Yan, bir an evvel dostunun yanına varabilmek için o şaraptan içmeyecek, kulakları o hanlardaki müziği duymayacak ya da rayıhalı kadınlara dokunulmaktan, sevimliden ne kadar haz aldığını göstermeyecekti.

Her gün ne kadar mesafe katedeceklerine, bir köye gidip altında uyuyabilecekleri iyi kötü bir çatı için pazarlık edip etmeyeceklerine ya da dışarıda, yıldızların atında kamp kuracakları zamana ve yere karar veren hep Wan-si'ydi. Yan her sabah çiğ düşmüş nemli zeminde uyanınca yaşlı bir dede gibi sızlanıyordu, köylerdeki yatakların da bundan daha iyi olduğu söylenemezdi.

Taşıdığı haberin değerinden daha azı için asla bunu yapmayacağını söylüyordu kendi kendine. Yapmazdı da. Tai onun için ne kadar değerli olursa olsun, babasının yasını tutmak üzere eve giderken Xinan'ın batı kapısındaki Söğüt Han'da defalarca kucaklaştıktan sonra ne kadar içine işleyen veda sözleri söylemiş olursa olsun böyle bir yolculuğa katlanmazdı. O gece Yan, Lun ve diğerleri vedalaşırken sağ salim geri dönsün diye ona kırık söğüt dalları vermişlerdi.

Peki diğerleri şimdi neredeydi? O gece yarım düzine dostu şahit olduğu ayrılıklarla ünlü Söğüt Han'daydı. Ama şimdi hangisi Yan'la birlikte yoldaydı? Tai oradan ayrıldığında da iki yıl sonra aynı hanın bahçesinde dostlarını bulmak için o uzun, külfetli yolculuğa çıkmayı göze alan Yan'a methiyeler düzüp doğaçlama şiirlerle ve verdikleri söğüt dallarıyla onu yüceltirken de hepsi içmeye devam edip sarhoş olacak kadar mutlulardı ve hiçbirisi bu meşakkatli seyahate iştirak etmeye gönüllü olmamıştı, öyle

değil mi? Üstelik sadece Tai'nin memleketine, ailesine ait mülke kadar gitmek üzere oradan ayrılıyorken, yani yolculuğun yalnızca on gün civarında sürmesi beklenirken.

O mülkün batısında pusu kurmuş bekleyen zor günleri düşününce içinden acı acı güldü Chou Yan. Bu noktada adil bir şekilde “kahraman” payesini hak ettiğine, sergilediği davranışın ve gösterdiği vefanın görkemli Dokuzuncu Hanedan çevresinde dostluğun erdemleri ve güçlü köklerine dair bir kanıt sayılabileceğine kanaat etti. Geri döndüğünde herkes bunu kabul edecekti. Artık şarap âlemlerinde sırf onu incitmek için yapılan gevşeklik ve miskinlikle ilgili imalı şakalar olmayacaktı. Kendine saklamak için fazlasıyla heyecan verici bir düşünceydi bu. Bu yüzden bir yandan at sırtında yol alırken içinde tutamamış, hepsini olduğu gibi Wan-si'ye de anlatmıştı.

Ama tükettiği bütün o nefesler, sarfettiği tüm o sözler hiç olmadığı kadar faydasızdı. Siyahlar içindeki bu kapkara gözlü savaşçı kadın, eşini benzerini görmediği bir sükûnetten ibaretti. Son derece rahatsız ediciydi. Hiç kullanmadığı dilinin varlığı anlamsızdı. Aslına bakarsanız güzelliğinin de bir kıymeti yoktu. Onu hiç gülümserken gördüğünü anımsamıyordu.

O gece Wan-si bir kaplan öldürdü.

Sabah olup da uyudukları yerden yirmi adım uzakta, bir bambu korusunun yeşil otlarla kaplı kıyısında hayvanın iki ok saplanmış, boylu boyunca yatan leşini görene dek hayatlarının bir kaplanın tehdidi altında olduğundan dahi haberi yoktu.

Ağzı açık bakakaldı. Kekeleydi, “Neden beni...? Ben fark...”

Terden sıırılsıklam olmuştu, elleri titriyordu. Canavarın cansız bedeninden gözlerini alamıyordu, bir çırpıda cesedi baştan ayağa inceledi. Tüyler ürperten ebatlarına baktı. Korkudan başı dönüyordu. Çöküp yere oturdu. Wan-si'nin hayvanın yanına gidip okları aldığını; daha doğrusu ayakları çizmeli birinin kaplanın vücuduna saplanan okları saplarından tutup döndürerek çıkardığını gördü.

Kadın çoktan yatakları ve diğer alet edevatı toplayıp üçüncü ata yüklemişti bile. Kendisi bineğinin üzerindeki yerini almış, elinde Yan'ın atının dizginleri, sabrı tükenmiş vaziyette bekliyordu. Nihayet Yan ayağa kalktı ve atına bindi.

“Dün gece bana söylemedin bile!” dedi, hâlâ kaplana bakıyordu.

“Bütün gece uyuduğun zaman daha az şikâyet ediyorsun,” dedi Wan-si ki bu onun için oldukça uzun bir cümle sayılırdı. Yola düştüler, arkalarında güneş yükseliyordu.

İki akşam sonra Demir Kapı Geçidi’ndeki kaleye ulaştılar.

Kale komutanı onları iki gece masasında ağırladı (papaz yahnisi ve papaz yahnisi), başkentten gelen dedikoduları anlatıp Chou Yan’ı eğlendirdi ve göle bir sabah vakti varabilmeleri için Kula Nor yolunda geçirecekleri üç gece hangi noktalarda konaklamaları gerektiği konusunda tavsiyeler vererek misafirlerini batıya uğurladı.

Kaledeki askerlerin rapor ettiği (olasılık dışı) sayılardaki öfkeli hayaletler gibi ayrıntılara kafa yormak bir kenara, hiçbir hayaletle hiçbir surette ve boyutta karşı karşıya gelmeye niyeti olmayan Yan aldıkları bu nasihatten çok memnundu. Ama Wan-si sözünü sakınmadan bu tip şeylere duyulan ilgiyi ve batıl itikatları küçümsedi; kanyonda, dağ kedilerinin arasında lüzumsuz yere bir gece daha harcamak istemediğini söyledi. Yan’ın arkadaşı iki yıldır göl kenarında ve hayatta olduğuna göre nasıl bir tehlike olabilirdi ki?

Komutanın kamp kurmaları için önerdiği yerleri pas geçip onları sersemleten (Yan bu yükseklikteki havayla başa çıkmayı güç buluyordu) iki uzun gün boyunca yol aldılar. Üçüncü gün öğleden sonra, güneş tam önlerinde iken sarp kayalıklar arasındaki son bir derbentten tek sıra halinde tırmandılar ve birdenbire gölgelerden kurtulup insanın kalbini sızlatabilecek güzellikte bir mera hendeğinin kıyısında ortaya çıktılar.

Uzun çayırlar arasında ilerlerken Chou Yan, nihayet kendisini karşılamak için küçük bir kulübenin kapı eşiğinde dikilen aziz dostunu görünce ruhu hiçbir şairin sözleriyle gönenmediği kadar gönenip abat oldu ve yaptığı uzun yolculuk bu tür çileler sona erdiğinde hep olduğu gibi tamamen önemsiz görünmeye başladı.

Yıpranmış ama memnun bir halde bodur atını kulübenin önündeki bir direğe yanaştırdı. Shen Tai’nin üzerinde yas giysisi olarak beyaz bir tunik vardı ama bol pantolonu ve gömleği terden ıslanmış, kir pas içinde kalmıştı. Traşsızdı, kararmıştı, cildi bir köylününki gibi sertleşmiş, tahriş olmuştu ve şükran dolu bir ifadeye karışan büyük bir hayretle ona bakıyordu.

Yan kendisini bir kahraman gibi hissetti. O bir *kahramandı*. Yükseklik yüzünden bir süre önce burnu kanamıştı ama bundan bahsetmeleri gerekli değildi. Sadece getirdiği haberlerin çok ağır, kahredici olmamasını dilerdi. Ama o zaman burada olmazdı, öyle değil mi?

Tai resmi bir şekilde iki kez, yumruğu avucunda reverans yaptı. Nezaketi bilindiği gibiydi: Kusursuz bir saflıkta ve bir şeye kızgın olmadığı zamanlardaki gibi neredeyse abartılı.

Yan hâlâ at sırtındayken ona bakarak mutlulukla gülümsedi. Uzun zamandır söylemeyi planladığı, her gece düşünürken uyuyakaldığı sözleri söyledi. “*Demir Kapı’nın batısı, Yeşim Kapı’nın batısı / O kapılar ardında hiç eski dost olmadı.*”

Tai tebessüme aynı şekilde karşılık verdi. “Anlıyorum. Bu kadar yolu bana şairlerin yanılabileceğini söylemek için geldin herhalde? Bu sözlerin beni büyüleyip şaşkına çevirmesi mi gerekiyordu yoksa?”

Dostunun kinayeli sözlerini duyunca sesini hatırladı, birden gönlü kabardı. “Eee şey. Belli ki öyle değil. Selamlar eski dostum.”

Kaskatı olmuş bir halde atından aşağı indi. Arkadaşına sarılırken gözleri yaşlarla doldu.

Bir adım geriye atıp da göz göze geldiklerinde Tai’nin ifadesi bir tuhaftı, sanki Yan bir tür hayaletmiş gibi bakıyordu.

“Ben hiç, yani sorsalar senin hiç buraya...” diye başladı.

“Seni görmeye geleceğimi düşünmezdin, değil mi? Eminim hiç düşünmemişsindir. Herkes beni hafife alıyor zaten. Seni şaşırtması gereken şey işte buydu.”

Tai gülümsemedi. “Şaşırttı dostum. Nerede olduğumu bile bilmiyordun, sen nasıl...?”

Yan suratını buruşturdu. “Bu kadar uzağa geleceğimi ben de bilmiyordum. Evde olduğunu sanıyordum. Hepimiz öyle biliyorduk. Burada olduğunu aileden öğrendim.”

“Ve sonra da yola devam mı ettin? Bütün o yolu teptin mi yani?”

“Öyle yapmışım gibi görünüyor değil mi?” dedi Yan sevinçle. “Hatta senin için bizzat Chong tarafından bana verilen iki küçük fiçı Salmon

Nehri şarabı bile getiriyordum ama malesef birini kardeşinle birlikte, diğerini de Demir Kapı'da içtim. Ama senin adına, senin şerefine içtik."

İronik bir tebessüm belirdi Tai'nin yüzünde. "Gene de teşekkürler. Zaten benim şarabım var," dedi Tai. "Sen de arkadaşın da çok yorulmuş olmalısınız. İçeri gelin de fakirhanemi onurlandırın."

Yan tüm içtenliğiyle, yaşadığı mutluluğu her bir hücreğine kadar duyumsamayı istedi ama ona baktığında kalbine bir ağırlık çöktü. Her şeyin ötesinde orada bulunmasının bir nedeni vardı.

"Sana söylemem gereken bir şey var," dedi.

"Nedense hiç şaşırmadım," dedi arkadaş vahamet yüklü bir sesle. "Ama daha önce size yıkanmanız için su vermeme ve şarap ikram etmeme izin ver. Uzun yoldan geldiniz."

"İmparatorluğun en uzak kıyılarının ötesine," diye bir başkasından alıntı yaptı Yan.

Kulağına hoş geldi. Hiç kimsenin yaptığı bu yolculuğu unutmasına izin vermeyecekti, kararlıydı. Ana kuzusu? Yüksek memur çıkacak şişko? Artık Chou Yan bu değildi, bir daha hiç olmayacaktı. Asıl öbürleri; sınavlara çalışanlar ya da bahar güneşi batarken Kuzey Bölgesi'nde *pipa* müziği dinleyip vernikli kupalardan şarap içerek dans eden kızlarla gülüp eğlenenler... Artık mülayim ana kuzuları onlardı.

"En uzak kıyılarının ötesine," diyerek onu onayladı Tai. Etraflarında dağların birbiri üstüne öbeklenmiş karla kaplı zirveleri vardı. Yan, gölün ortasındaki adacıkta bulunan harabeye dönmüş hisarı gördü.

Arkadaşının peşinden kulübeye girdi. Panjurlar temiz hava ve ışığı içeri almak için açık bırakılmıştı. Tek odadan ibaret kulübe küçüktü ama kutu gibiydi, derli topluydu. Tai'nin de tıpkı odası gibi tertipli bir adam olduğunu hatırladı. Bir şömüne ve dar bir yatak gördü; alçak bir yazı masası, ahşap mürekkep kutusu, mürekkep, kâğıt, fırçalar, masanın önünde serili bir hasır. Gülümsedi.

Arkasından Wan-si'nin girdiğini duydu. "Bu benim muhafızını," dedi. "Kanlin Savaşçım. Bir kaplan öldürdü."

GÖK CENNETİN ALTINDA

Uygun bir şekilde tanıştırmak için eliyle işaret ederek Kanlin'i takdim etmek istedi ancak arkasına döndüğünde genç kadının kılıçlarını çekmiş, ikisine doğrultmakta olduğunu gördü.

Ruhunu kurutan ıssızlık bir anda Tai'nin bütün sezgilerini kör etti, her şeyden olduğu gibi kendisine doğrultulmuş kılıçlardan da iki yıl uzakta, ücra bir yerdeydi. İnsanlar, kurtlar ve dağ kedileri için dışarıyı kolağan ederek, keçilerin geceleri ağıla kapatıldığından emin olarak kendisini bir suikasta hazırlamasına imkân yoktu.

Aslında Tai daha Yan'la birlikte oraya vardıkları anda muhafızla ilgili bir terslik olduğunu hissetmişti. Ama o hissin ne olduğunu söylemesi mümkün değildi, zira garipsenecek bir durum yoktu; bir yolcunun kendine koruma ayarlaması gayet olağan bir tedbirdi ve her ne kadar başlangıçtaki niyeti sadece bir parça batıya gidip sonrasında güneye, Wai'ye inmek olsa bile Yan tek başına böyle bir yolculuk yapmak ve hatta bir Kanlin refakatinde bile olsa bütün o yolu tepmek için fazlasıyla toy ve acemiydi (tabii bir de böyle bir yolculuk yapmayacak kadar varlıklı bir ailedendi).

Hayır, mesele bu değildi. Kadının gözlerinde, duruşunda rahatsız edici bir şey vardı; Tai gözlerini kırpmadan kılıçlara bakarken tam olarak bunu düşünüyordu. Aslında her iki kılıcın da hedefinde o vardı, Yan değil: Kanlin hangisinin hakiki bir tehlike teşkil ettiğini biliyor olmalıydı.

Oraya vardıklarında, kulübenin kapısına gelmeden evvel ya da atını dizginlediği sırada uzun uzun Tai'yi süzerken huzursuz, gergin veya tetikte görünmemiş olmalıydı. Bir adamı belli bir yere götürmek üzere işe alınmıştı ve hedeflenen noktaya ulaşmışlardı. Görev tamamlanmıştı, en azından yolculuktan oluşan bölümü. Ödeme kısmen hak edilmişti anlaşılan ama iş henüz bitmemişti. Zira Wan-si'nin Tai'nin üzerinden ayırmadığı bakışları onu ölçüyordu.

İnsan kavgaya etmeye hazırlandığı birine nasıl bakarsa öyle bakıyordu.

Ya da doğrudan öldürmeye hazırlandığı birine demeli, zira Tai'nin kılıçları her zamanki gibi duvarda asılıydı ve Kanlin onu ikiye ayırmadan evvel bir okun çentiğini kırışe yerleştirme ihtimali yoktu.

Herkes bir Kanlin'in elindeki Kanlin kılıçlarının nelere muktedir olduğunu bilirdi.

Yan'ın yüzü korkudan sararmış, beti benzi atmıştı. Şaşkın bir balık gibi bakakalmış, ağzı açık kalmıştı. Zavalhı adam. Kınından çekilmiş bir ihanet kılıcı onun bildiği dünyanın bir parçası değildi. Oraya gelerek olağanüstü yürekli davranmış, dostluk uğruna kendi sınırlarını aşmıştı... ve ödül olarak aldığı işte buydu. Tai getirdiği haberlerin ne olduğunu merak ediyordu; bunca tehlikeyi göze almasına neden olan şey neydi. Hiçbir zaman öğrenemeyebileceğini düşündü.

Bu çaresizlik onu hem öfkelenirdi hem de gururunu incitti. Dünyayı yeniden döndürmek için, "Sanırım hedefin benim. Dostumun senin buraya gerçek geliş sebebin bilmediği de açık. Onun ölmesini gerektirecek bir neden olduğunu sanmıyorum," dedi.

"Ama var," dedi kadın kadife gibi, yumuşacık bir sesle. Tai'nin yaptığı her hareketi dikkatle izliyor, yapması muhtemel her hamleyi aynı titizlikle ölçüp biçiyor ve gözlerini bir an olsun Tai'nin üzerinden ayırmıyordu.

"Ne? Seni ihbar edeceğinden mi korkuyorsun? Demir Kapı'dan buraya geldiklerinde beni kimin öldürdüğünün anlaşılmayacağını mı sanıyorsun? Kaleye ulaştığınızda zaten hakkınızda bir tutanak tutulmuş olmalı. Yan bunun üzerine fazladan ne ekleyebilir ki?"

Kılıçlar kıpırdamadı, titremedi bile. Wan-si belli belirsiz gülümsedi. Güzel, soğuk bir yüzü vardı. *Tıpkı göl gibi*, diye düşündü Tai, *içinde ölüm var*.

"Hayır, o nedenle değil," dedi Wan-si. "Yol boyunca beni gözleriyle taciz etti."

"Seni bir kadın olarak mı gördü yani? Bu epey çaba gerektirmiş olmalı," dedi Tai kasten, kelimeleri özenle seçerek.

"Sözlerine dikkat et," diye cevapladı Kanlin.

"Neden? Yoksa beni öldürür müsün?" İçinde her şeyden çok öfke vardı artık. Gazabın ayakta tuttuğu bir adamdı, tekrar akli olana, onu sonuca ulaştıracak olan hamleye meyletti. Küstahlığın Wan-si üzerinde nasıl bir etki bıraktığını görmek istiyordu. "Kanlinlere ölçülü ve itidalli davranmak öğretilir. Hareketlerinde ve niyetlerinde. Yüzünün ve vücudunun güzelliğine hayran olduğu için bir adamı öldürecek misin? Dağdaki üstadların için tam bir yüz karasıysın öyleyse."

"Kanlin felsefesini bana sen mi öğreteceksin?"

“Eğer mecbursam, elbette,” dedi Tai soğukkanlılıkla. “Bana kılıçlarımı verip benimle onurlu bir şekilde çarpışacak mısın?”

Wan-si başını olumsuz anlamda salladı. Tai'nin kalbine bir ağırlık çöktü. “Ben de öyle olmasını tercih ederdim ama kesin emirler aldım. Seni bulduktan sonra karşı koymana imkân tanımadan işini bitirmem emredildi. Böyle bir çarpışma olmayacak.” Bakışlarında vicdan azabı duyduğuna dair bir ima, aynı zamanda bir takdir ve merak emaresi vardı: *Kimdi bu adam? Korkması gerektiği söylenen bu adam nasıl biriydi?*

Bir başka şey daha Tai'nin dikkatinden kaçmadı. “Ne zaman geldin buraya? Kuala Nor'da olduğumu nereden biliyordun? Evde olmadığımı haberin vardı demek? Peki ama nasıl?”

Wan-si hiçbir şey söylemedi. Tai hata yaptığını fark etti. Ama sorun olacak gibi görünmüyordu. Konuşmaya devam etmesi gerekiyordu. Sessizlik ölüm demekti, bundan emindi. “Eğer çarpışırsak seni öldüreceğimi düşündüler. Kim karar verdi buna? Seni benden koruyan kim?”

“Kendinden çok eminsin,” diye mırıldandı kiralık katil.

Bir fikri vardı. Cılız bir umut ışığı görmüştü ve içine düştüğü cenderede aklına daha iyisi gelmiyordu.

“Emin olduğum tek şey hayatın tekinsizliği,” dedi. “Eğer benimle dövüşmeyeceksen ve burası, Kuala Nor'un kıyısı benim için yolun sonuysa dışarıda ölmek isterim. Son duamı bu topraklara, buranın suyuna, havasına ve ellerimle gömdüğüm, aralarında yatacağım ölülerin ruhuna adamak isterim. Yerine getiremeyeceğin büyük bir istek değildir bu heralde?”

Emirler. *Kesin* emirler. Kim yapardı bunu? Zamanı kontrol etmek, bir boşluk yaratmak ve bir şekilde kılıçlarına ulaşmak zorundaydı. Tutunmaya çalıştığı o cılız ışık söndü; fikri işe yaramayacaktı, kararını verdi.

Kanlin'in hareket etmesini, sabit ayağının kaymasını ya da başka bir yöne bakmasını sağlamalıydı.

“Yan, sana kim bir Kanlin tutmanı söyledi?”

“Sus!” diye hızla araya girdi kadın, Chou Yan konuşmaya fırsat bulamadan.

“Fark eder mi?” dedi Tai. “Kendi yeteneksizliğinden ürken ödleğ bir velet gibi bize kendimizi savunma şansı bile vermeden öldürmek üzere-

sin.” Mümkindü –tam sırasıydı– biraz daha kışkırtılırsa başka bir hata yapabilirdi.

Kılıfında duran kılıçlar suikastçının arkasındaki duvardaydı, yazı masasının yan tarafında. Oda küçüktü, mesafeninse bir önemi yoktu –yani o kılıçları eline aldığı anda hâlâ nefes alıyor olmayı isteyen biri için– aşılamayacak bir engel değildi.

“Hayır. Emirleri yerine getiren bir savaşçı gibi,” diye düzeltti kadın sakince.

Yeniden ferahlamış görünüyordu, sanki Tai’nin iğnelemesi onu kışkırtacağına sakinleştirmiş, yeniden disipline etmişti. Tai bunun nasıl mümkün olabildiğini biliyordu. İsteddiği sonucu alamamıştı.

“Bana bu kadını öneren Xin Lun’du,” dedi Yan cesaretini toplayarak.

Tai sözcükleri duyduğu anda kadının donuk, merhametsiz gözlerini gördü, sırada ne olduğunu biliyordu. Arkadaşını uyarmak için olanca gücüyle bağırırdı.

Kadının sağ elindeki kılıç, ters bir el hareketiyle Yan’ın kaburgalarının arasına ve yukarıya girdi.

Vuruş tekniği kusursuz, geri çekilişi son derece zarifti; kadının bileği resmen esnemişti, kılıç süratle geri döndü ve tam Tai’nin durduğu yeri uygun seviyede karşılayacak biçimde sonraki hedefine yöneldi. Sanki aradan hiç zaman geçmemiş gibiydi. Hayatın akışı durdurulmuş, ya da kontrol altına alınmıştı. Kanlinlerin aldığı eğitimin alametifarikası buydu işte.

Tai sıradaki hamlenin ne olacağını biliyordu; zamanın *ashında* aktığının ve mutlaka kullanılması gerektiğinin farkındaydı. Hayatın sonsuzluğu tamamen bir aldatmacaydı ve o da artık bir an önce durduğu yerde değildi.

İçi kan ağlıyor ancak o hamleyi engellemek için yapabileceği hiçbir şey olmadığını biliyordu. Daha Kanlin –yalnızca bir ismi söylediği için onu öldürmek üzere– Yan’a doğru döndüğü anda kapı eşiğine doğru sıçramıştı.

Tai tekrar bağırırdı, korkudan çok öfkeyle. Zira artık kendisi de ölmeyi bekliyordu.

Oradaki yüz bin ölüye ilave edilecek iki ölü daha.

Kınında duran kılıçlara davranmadı, çok uzaktaydılar. Kapıdan dışarıya çıkıp kendine göre sağ taraftaki keçi ağlının yanma istiflenmiş odunlara

doğru hamle yaptı. Duvarda küreği asılıydı. Bir mezar kazıcısının küreği iki Kanlin kılıcına karşı. O duvara ulaştı, küreğini kaptığı gibi hasmıyla yüz yüze gelmek için döndü.

Kadın arkasından koşuyordu. Sonra ne olduysa bir anda gözden kayboldu.

Çünkü bir zamanlar olur olmaz aklını kurcalayan o belli belirsiz, mantıklı bir temele oturmayan korkunç fikir gün yüzüne çıkmış ve ete kemiğe bürünmüştü.

Tam o sırada, öncesinde herhangi bir emare göstermeksizin, kendini âdeta hiçten yaratan efsunlu bir rüzgâr peydah oldu. Bir an sonra o bahar ikindisi sessizliğinin içinden korkunç bir güç fışkırıyordu.

Kulakları tırmalayan bir ses duyuldu: şiddet ve gazap yüklü, doğaüstü.

Tai'nin ya da kadının sesi değildi, aslında bu dünyada yaşayan bir ölümlüye de ait olamazdı.

Rüzgâr meradaki çayırların tamamına sirayet edip bütün otlağı dalgalandırmıyor ya da çam ağaçlarını kaldırıp bir yana savurmuyordu. Gölün sularında en ufak bir kıpırtı dahi yoktu. Tai'ye de hiç ilişmiyordu ama Tai rüzgârın içinde uluyan şeyi duyuyordu.

Rüzgâr, Kanlin'in karşısına çıkıp bir çift yay gibi etrafından kıvrılarak her iki yanından bedenini sardı ve ardına doğru aktı. Kiralık katilin vücudunu bir tüy gibi kaldırıp ayaklarını yerden kesti ve sanki ince bir dal parçası ya da çocukların uçurduğu bir uçurtma veya fırtınada kökünden sökülmiş bir çiçek gibi savurup attı. Kanlin'in bedeni büyük bir gürültüyle kulübenin duvarına çalındı, çarptığı yerde sabitlendi ve hiç kıpırdayamadı.

Kadın ahşaba mihlanmış gibiydi. Gözleri korkudan yerlerinden uğramıştı. Çılgık atmaya çalışıyordu, ağzı açıktı ancak ona azap olan her ne ise, her ne onu esir alıyorsa feryat etmesine de izin vermedi.

Kılıçların biri kulübenin duvarına yapışık halde hâlâ elinde duruyordu. Diğeri ise sımsıkı tutmasına rağmen pençesinden kurtulmuştu. Yerle irtibatı yoktu, Tai ayaklarının boşlukta sallandığını görüyordu. Saçları ve giysileri duvarın koyu renkli ahşabının üzerine yapışıp yayılmış, kadın asılı halde kalmıştı.

Tai bir kez daha yaşanan zamanın ötesine geçen bir yanılsamayla karşı karşıyaydı. Şaşkınlıkla olanları izlerken Wan-si'nin bedenine iki ok saplandığını gördü.

Oklar yan taraftan isabet etti; kulübenin uzak ucundan, kapının öte tarafından atılmışlardı. Ve merhametsiz hayalet rüzgâr okların uçuşunu bozmak için hiçbir şey yapmamış, sadece tanrılara adanan bir kurban gibi öldürülmesi için kadını duvara mıhlayıp sabit vaziyette tutmuştu. İlk ok boğazına saplandığında kıpkırmızı bir çiçek açmış, ikincisi sol göğsünün altından girebildiği kadar derine girmişti.

Kadının son nefesini vermesiyle rüzgâr da gaibe karıştı.

Uğultu geldiği gibi bir anda otağı terk etti.

Akabinde ortalığı saran sükûnette kadının bedeni yavaşça duvardan aşağı kaydı, bir tarafına doğru yığıldı ve kulübe kapısının yanı başındaki ezilmiş çimenin üzerine uzandı.

Tai içini paramparça eden, yarım yamalak bir nefes aldı. Elleri titriyordu. Kulübenin uzak ucuna baktı.

Bytsan ve Gnam denen genç asker, korku dolu gözlerle orada dikiliyorlardı. Her iki ok da genç adam tarafından atılmıştı.

Ve o vahşi rüzgârın sesi, o uğursuz uğultu dinmiş olmasına rağmen Tai hâlâ zihninde aynı sesi duyuyor, olan biten bir yana hâlâ siyahlar içinde bir kelebek gibi dümdüz duvara yapıştırılmış kadının görüntüsü gözünün önünden gitmiyordu.

Kuala Nor'un ölüleri gelmişti. Onun için. Onun yardımına.

Ayrıca batıda gün bitmiş ve birazdan alacakaranlık çökecek olsa da gölün kıyısında geceleri yaşayan varlıklara ait olmasa da güvenli rotalarını terk edip geriye dönen fani ve ölümüne korkmuş iki adam da onun için oradaydı.

Tai yerde yatan kadına bakarken bir şeyi daha idrak etti: Orada geçirdiği yıllar boyunca, günışığında bile –sabah ve ikindi vakti, yazın ve kışın işini yaparken– tek yaptığı aslında hep ızdırap içinde sebat edip tabi olduğu şartlara katlanmaktı.

Diğer tarafa, alçalmış güneşe, gölün mavisine baktı ve koyu yeşil çimlerin üzerine diz çöktü. Tam bir itikat ve hürmetle diz çöküp üç kez alnını toprağa değdirdi.

Dokuz yüz yıldan fazla zaman önce, Birinci Hanedan zamanında bir müşşidin kaleminden, “Ne zaman bir adam ölümün yüksek kapılarından, karanlık tarafa giden geçidin kıyısından hayata geri döndürölse artık sırtına ömür boyu bitmeyecek bir sorumluluk yüklenmiştir,” diye yazılmıştı: “Bağışlanmış bayatını o geri dönüşe yaraşır şekilde idame ettirmek.”

Bununla birlikte diğer hanedanlar asırlardır şunu öğütölüyorlardı: Bu şekilde hayatta kalmak ve yola devam etmek; keşfetmek ya da fark etmek üzere gönderildiğiniz şeyi size verilen tek bir hayatta henüz öğrenemediğiniz anlamına gelirdi. Meranın çimlerinde dizleri üzerinde öylece kalakalan Tai sırf bu yüzden bile kendisine bahşedilen bu yeni hayatı başka türlü bir mesuliyet olarak görebileceğini düşündü. Birden gözünde evlerindeki derede ördekleri besleyen babasının hayali canlandı. Bakışlarını dikkatle dışarıdaki gölün üzerinde gezdirdi; dağın berrak, yoğun havasında suyun mavisini daha da koyuydu.

Ayağa kalktı. Taguranlara döndü. Gnam’ın ölü Kanlin’in yanına gitmiş olduğunu gördü. Genç asker kadını duvardan uzağa sürükledi, okları vücudundan söküp çıkararak dikkatsizce arkasına doğru fırlattı. O rüzgârda kadının saçları bağından kurtulup serbest kalmış, iğneler etrafa saçılmıştı. Gnam kadının bacaklarını ayırıp kendine göre ayarlayarak öne doğru eğildi.

Zırhını çıkarmaya koyuldu.

Tai inanamayarak gözlerini kırptırdı.

“Ne yapıyorsun sen?” Kendi sesinin tonundan korktu. “Hâlâ sıcak,” dedi asker. “Bırak bu da benim ganimetim olsun.”

Tai gözlerini Bytsan’a dikti. Öteki başka yöne döndü. “Kendi askerlerinin asla bunu yapmadığını iddia etme,” dedi Taguran komutanı ama Tai’nin bakışlarıyla buluşmaktansa gözlerini dağlara dikeyordu.

“Benimkilerin hiçbirini, hiçbir zaman yapmadı,” dedi Tai. “Ve ben burada olduğum sürece de yapmayacak.”

Üç uzun adım attı ve en yakındaki Kanlin kılıcını yerden aldı.

Öyle bir kılıcı tutmayalı epey zaman olmuştu. Dengesi kusursuzdu, eli yormayan bir ağırlığı vardı. Kılıcı genç askere doğrulttu.

Gnam'ın zırhının askılarıyla uğraşan elleri durdu. Aslında şaşırmış görünüyordu. "Bu kadın seni öldürmek için geldi. Bense az önce hayatını kurtardım."

Bu tamamen doğru değildi ama yeterince yakındı.

"Minnettarlığımı kazandın. Ve umarım bir gün sana borcumu geri ödeyebilirim. Ama şimdi seni öldürürsem bu mümkün olamayacak ve eğer o kadına dokunursan öldüreceğim. Tabii benimle dövüşmeyi istemezsen."

Gnam silkindi. "Dövüşürüm." Askılarını yeniden sıkmaya koyuldu.

"Öleceksin," dedi Tai usulca. "Ne yaptığını bir daha düşün."

Genç Taguran geri adım atmayacak kadar yürekliydi; aslında itibarını beş paralık etmemek için öyle davranmak zorundaydı.

Tai bu iki taraflı çıkmazdan kurtulmak, genç adamın utanmasını engelleyecek sözleri bulmak için elinden geleni yaptı. "Bir düşün," dedi. "Çıkan rüzgârı düşün. O rüzgâr ölülerin nefesiydi. Ölüler... buradaydılar, benim yanımda."

Bir kez daha, aniden tuhaf bir şekilde pasif görünen Bytsan'a baktı. Tai ısrarcı bir şekilde devam etti, "İki yılımı burada ölüleri onurlandırmaya çalışarak geçirdim. Bu cesedin ırzına geçmek bununla alay etmektir."

"O seni öldürmeye geldi," dedi Gnam tekrar, sanki Tai kalın kafalının biriymiş gibi.

"Bu otlaktaki her ölü adam buraya birini öldürmeye geldi!" diye bağırdı Tai.

Sözleri incecik, esrarlı havanın içinde gaibe sürüklendi. Ortalık sevinmemiş, güneş iyiden iyiye gücünü yitirmişti.

"Gnam," dedi Bytsan sonunda, "karanlık çökmeden buradan uzaklaşmak istiyorsak kavga edecek zaman yok ve inan bana olanlardan sonra burada fazladan bir dakika dahi kalmak istemiyorum. Bin atma. Gidiyoruz."

Kulübenin kenarından etrafını dolaştı. Bir süre sonra askerinin atının dizginleri elinde, muhteşem Sardia atının üzerinde geri döndü. Gnam hâlâ gözlerini dikmiş Tai'ye bakıyordu. Kılını dahi kıpırdatmamıştı, savaşıma arzusu yüzünden okunuyordu.

“Az önce ikinci dövmeni yaptırmaya hak kazandın,” dedi Tai sessizce.

Kısa bir an için Bytsan’a baktı, sonra tekrar önünde duran askere. “Anın tadını çıkar. Öteki dünya için acele etme. Takdirlerimi ve teşekkürlerimi kabul et.”

Gnam bir süre daha ona baktı, sonra döndü ve tahrik edici bir şekilde cümlelere, ölü kadının cesedine çok yakın bir yere tükürdü. Ağır adımlarla yürüdü, atının dizginlerini tuttu ve bindi. Uzaklaşmak için yönünü çevirdi.

“Asker!” Tai yapmaya niyetlendiği şeyi daha kendisi bile tam olarak kavrayamadan konuşmuştu.

Diğer adam geri döndü.

Tai derin bir nefes aldı. Bazı şeyleri yapmak zordu. “Onun kılıçlarını sen al,” dedi. “Kanlin cevherinden dövülmüş. Tagur’daki hiçbir askerin bunlara denk bir kılıç taşıdığını sanmam.”

Gnam kıpırdamadı.

Bytsan kaba bir ifadeyle güldü. “O almazsa ben alacağım.”

Tai bezmiş halde komutana tebessüm etti. “Hiç şüphem yok.”

“Cömert bir hediye.”

“Gönül borcum.”

Tai bekledi, hareket etmedi. Ama genç bir adamın kibrini doyurmak için yapılabilecek şeylerin de bir sınırı vardı.

Üstelik hemen arkasında, kulübenin açık kapısının önünde bir dostu ölü yatıyordu.

Uzun bir bekleyişten sonra Gnam atını mahmuzladı ve elini uzattı. Tai döndü, eğilip kınının askılarını kadının omuzlarından çıkardı ve kılıçları içine soktu. Wan-si’nin kanı kılıflardan birine bulaşmıştı. Olduğu gibi yukarıya, Taguran’a uzattı. Tekrar eğilip yerden iki oku aldı ve onları da genç adama verdi.

“Öbür dünya için acele etme,” dedi tekrar.

Gnam’ın yüzü ifadesizdi. Sonra, “Teşekkürler,” dedi.

Öyle dedi. O kadardı. *Burada, tüm sınırların ve sınırlamaların ötesinde bile insan belli bir seviyeyi koruyabilir,* diye düşündü Tai babasını

hatırlayarak. En azından denenebilirdi. Batıya, dönüp duran kuşları geçip alçalmış bulutlar içindeki kor güneşe baktı, sonra da yeniden Bytsan'a.

"Hızlı gitmek zorundasınız."

"Biliyorum. İçeride yatan adam?.."

"Öldü."

"Sen mi öldürdün?"

"Kanlin öldürdü."

"Ama adam da onunlaydı."

"Adam bir dostumdu. Şu an ızdırıp içindeyim."

Bytsan başını iki yana salladı. "Kıtan'ı anlamak mümkün mü?"

"Belki de değil."

Birden üzerine bir yorgunluk çöktü. Ve daha hızla gömmesi gereken iki ceset var gibi görünüyordu – çünkü ertesi sabah erkenden oradan ayrılmış olacaktı.

"Seni öldürmeye gelen bir katile rehberlik etti."

"Dostumdu," diye tekrarladı Tai. "Kandırılmıştı. Bana bazı haberler vermek için geldi. Ama o kadın ya da onu her kim kiraladıysa, vereceği mesajı almamı ve o mesaj yüzünden herhangi bir girişimde bulunmamı önlemek için hayatıma son vermek istiyordu."

"Bir dost," diye tekrar etti Bytsan sri Nespo. Ses tonu ne düşündüğüne dair bir işaret taşııyordu. Gitmek için geri döndü.

"Yüzbaşı!"

Bytsan eyerin üzerinde dönüp arkasına baktı, atın yönünü değiştirmede.

"Sen de öylesin. Dost olduğumuza inanıyorum. Teşekkürler." Tai avucundaki yumruğu sıktı. Diğer adam uzun süre ona baktı ve sonra başıyla selamladı. Tai atını mahmuzlamak üzere olduğunu gördü. Ama Bytsan onun yerine başka bir şey yaptı. Aklını kurcalayan bir düşüncenin yavaş yavaş onu ele geçişi izlenebiliyor, çenesinin hareketinden, yüzünün köşeli hatlarından okunabiliyordu.

"Peki söyledi mi? Yani buraya her ne söylemeye geldiyse onu?"

Tai olumsuz anlamda başını iki yana salladı.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Gnam bir an evvel güneye, oradan da daha uzaklara sıçrayıvermek için atını harekete geçirmişti bile. Artık ayrılmaya hazırdı. Kılıçları ter-kisine almıştı.

Bytsan'ın çehresi bulutlandı. "O halde buradan ayrılacak mısın? Ne olduğunu araştırmak için?"

Bu Taguran gerçekten zekiydi. Tai gene başıyla onayladı. "Gün ağarınca. Sonuçta bir dostum bana bir haber ulaştırmak uğruna hayatından oldu. Bir başkası da benim bu haberi almamı engellemek istediği için öldü."

Bytsan başını salladı. Bu kez batıya, batan güneşe bakan oydu; karanlık çöküyordu. Gölün uzak ucundaki kuşlar havada huzursuzdu. Neredeyse yaprak kıpırdamıyordu. Şimdilik.

Taguran derin bir nefes aldı. "Gnam, hadi sen devam et. Ben geceyi burada Kitan'la geçireceğim. Eğer sabah ayrılıyorsa konuşmamız gereken meseleler var. Bu kulübede onunla kalıp kaderimi sınavacağım. Öyle görünüyor ki buradakiler kimin ruhu olursa olsun ona zarar vermiyorlar. Diğerlerine yarın size yetişeceğimi söyle. Orta geçitte beni bekleyebilirsiniz."

Şaşıp kalma sırası Gnam'daydı. "Nasıl yani, burada mı kalıyorsun?"

"Duymadın mı?"

"Komutanım! Bu..."

"Biliyorum. Hadi."

Genç adam hâlâ tereddütlüydü. Ağzını açtı ama hiçbir şey söylemeden kapattı. Zira Bytsan'ın dövmeli yüzü gergindi, gözlerinde ram olmanın, teslimiyetin yakınından geçen tek bir emare dahi yoktu.

Gnam silkindi. Atını mahmuzladı ve oradan uzaklaştı. İkisi öylece dikildiler ve giderek azalan ışığın içinde onun uzaklaşmasını izlediler; gölün yakın yakasındaki kıyı boyunca sanki ruhlar onu kovalıyormuş, nefesinin, kanının izini sürüyormuş gibi süratle, dörtnala gittiğini gördüler.

BÖLÜM III

SON ELLİ YILDA imparatorluk orduları epey değişime uğramıştı ve aslında bu değişim süreci halen devam ediyordu. Yılın belli dönemlerinde çiftçi milislerin emirle çağırılması ve sonra hasat zamanı yeniden çiftliklerine dönmesi esasına dayalı eski *fupei* sistemi, yıllar geçtikçe iyice genişleyen imparatorluğun ihtiyaçlarına cevap vermek konusunda giderek daha yetersiz hale gelmişti.

Sınırlar batı-kuzeybatı doğrultusunda genişlemiş ve hatta güneyde Ulu Irmak'ı geçip salgın hastalıkların pençesindeki tropik bölgeler üzerinden inci avcılarının denizlerine kadar uzanmıştı. Batıda Taguranlar ve kuzeyde çeşitli Bogü aşiretleriyle yaşanan çarpışmalarla birlikte İpek Yolları vasıtasıyla gelen lüks tüketim mallarının akışını koruma ihtiyacı da artmıştı. Sürekli yeni sınır karakolları ve garnizon ihtiyacının ortaya çıkması bir gidip bir gelen çiftçi milislerden oluşan askerî sistemi bitirmişti.

Artık askerler profesyoneldi, yani öyle olmaları gerekiyordu. Onlar da üstleri de Uzun Duvar'ın ötesini mesken tutmuş, Kitanlar tarafından bastırılmış ve asimile edilmiş yörüklerden her gün biraz daha bezmiş, bitap düşmüşlerdi. Üstelik emir aldıkları amirler artık yabancıları. En azından ordunun en güçlü adamının aslında bir yabancı olduğu hakikati tartışılmıyordu bile.

O adam radikal bir dönüşümün timsaliydi. Çok boyutlu, devasa bir değişimin.

Askerler bütün yıl boyunca silah altında tutuluyor –senelerdir bu şekilde– giderleri imparatorluk hazinesinden karşılanıyor, kale ve duvarlar inşa eden, yiyecek, giyecek, silah ve her türlü eğlence ihtiyaçlarını karşılayan işçilerden ve çiftçilerden oluşan göstermelik bir orduyla destekleniyorlardı.

Bu durum iyi eğitimli askerlerin mıntıklarına uyum sağlamalarına yardım ediyordu ama bu boyutlardaki daimi bir orduyu ayakta tutmanın bir bedeli vardı – vergilerin yükselmesi ilk bakışta göze çarpan, en bariz sonucu.

Nispeten barışın hüküm sürdüğü yerlerde ve yıllarda, şayet kuraklık ya da sel olmadıysa, insan aklının sınırlarını zorlayacak kadar büyük bir debiyle Xinan'a, Yenling'e ve diğer büyük şehirlere akan zenginlik sayesinde yeni ordular kurmanın getirdiği ekstra külfet karşılanabiliyordu. Ama zor yıllarda bu bir problem haline geliyordu. Ve kolaylıkla fark edilemeyen diğer meseleler bir anda gün yüzüne çıkıyor, hızla büyüyordu. Aslında dikkatli gözlerle geriye dönüp bakılırsa bir insanın ya da bir ulusun en kötü dönemlerinde dahi sonradan gelmesi muhtemel zaferlerin ilk tohumlarının fark edilmesi mümkündü. Ve geceler yeterince sessizse muvaffakiyetin mutlak zirvesindeyken bile en şaşaalı sandal ağacının içini kemiren böceklerin sesleri duyulabilirdi.

YETERİNCE SESSİZ BİR gece. Daha erken saatlerde kanyondaki kurtlar uluyorlardı ama şimdi sesleri solukları kesilmişti. Karanlık, Demir Kapı Kalesi'nin surlarındaki siperlerde nöbet tutanlar için yaza bakan bir gündoğumuna yol veriyordu. Soluk bir ışık –tıpkı kasaba pazarındaki kukla şovlarında olduğu gibi– kanyon duvarları arasındaki daracık açıklıktan sızıp gölgeden perdeleri yırtıyordu.

Aslında bu benzetmenin çok da yerinde olmadığını düşündü surlar üzerindeki kulesinde duran nöbetçi Wujen Ning. Sokak tiyatrolarındaki perdeler çekilip bir kenarda toplanırdı – Chenyao'da görmüştü.

Babasının ve ağabeylerinin peşinden orduya katılmış olan Ning oradaki birkaç doğma büyüme Kitan'dan biriydi. Bir gün geri dönüp ziyaret edebileceği ya da gelir getireceğine güvendiği ailesine ait bir mülk ya da çiftlik yoktu. Evli değildi.

Yarıyıl iznini Demir Kapı ile Chenyao arasındaki bir kasabada geçirdi. Orada banknotlardan oluşan desteleri eritmek için şarap dükkânları, yiyecek sergileri ve kadınlar vardı. Bir keresinde, iki haftalık bir ara verildiğinde sadece ulaşması bile beş gün süren Chenyao'ya gitmişti. Evi çok uzaktaydı.

Chenyao açık ara gördüğü en büyük şehirdi. Ama devasa kent onu korkutmuş, bu yüzden oraya asla geri dönmemişti. Hatta kimileri daha önce gittikleri başka şehirler kadar büyük olmadığını söylediğinde onlara inanmamıştı.

Burada, bu geçitte, geçidin dinginliğinde, şafak ışıkları ağır ağır aşağıya süzülüyordu. Önce uçurumların tepelerine vuruyor, onları gölgelerden çekip çıkarıyor ve güneş arkalarındaki muazzam imparatorluğun üzerinde yükseldikçe hâlâ karanlık olan vadi tabanına doğru istikamet alıyordu.

Wujen Ning hiç deniz görmemişti ama Kitai'nin doğuda okyanusa ve ölümsüzlerin ikâmet ettiği adalara dek uzanan uçsuz bucaksız topraklarını hayal etmek onu mutlu ediyordu.

Aşağıya, karanlık, toza belenmiş avluya göz attı. Miğferini düzeltti. Sanki her an bir Taguran sürüsü naralar atarak gelip büyük bir kuvvetle vadiye taarruz edebilirmiş ve eğer birinin parkası ya da palaskası eğriyse kale surlarını aşan bir kâbusa dönüşüp üzerlerine çöreklenebilirlermiş gibi nizami giyilmiş üniformalar ve miğferlerle ilgili takıntısı olan bir komutanları vardı artık.

Sanki, dedi içinden Ning. Duvarın üzerinde dikilirken noksan olan ön dişlerinin arasından aşağıya tükürdü. *Sanki gözleri kamaştıran Dokuzuncu Hanedan dönemindeki Kitan İmparatorluğu'nun kudreti, ışıltısı yetmezmiş ve geçidi kontrol altında tutan bu kaledeki üç yüz asker sivrisinekler kadar hükmü olmayan baş belalarıymış gibi.*

Boynuna konan bir sineğin üzerine şamarı indirdi. Güneye indikçe durum daha kötüydü ama şafaktan önceki seher vakti rahatsızlığa sebebiyet verecek kadar çok kan emici paraziti oraya getirirdi. Yukarıya baktı. Dağılmış bulutlar ve yüzüne çarpan bir batı rüzgârı vardı. Son yıldızlar da neredeyse sönmüştü. Bir sonraki vardiyada izinliydi, aşağıya kahvaltı yapmaya gidebilir sonra da uyuyabilirdi.

İnin cinin top oynadığı koyağı gözleriyle taradı ve aslında tamamen boş olmadığını fark etti.

Ağır ağır dağılan sisin içinde gördüğü şey bir posta erine komutana haber vermesi için bağırmasına neden oldu.

Gündoğumundan evvel yaklaşmakta olan yalnız bir adam tehdit değildi ama bir subayı surlara çağırmayı gerektirecek kadar sıra dışıydı.

Sonrasında iyice yakına gelen binici bir elini kaldırarak kapıların kendisi için açılmasını işaret etti. Başlangıçta Ning bu cüret karşısında şaşkına döndü ama sonra adamın bindiği atı gördü. Sislerin arasından gerçek dünyaya adım atan ruhlar gibi giderek daha belirgin bir form kazanan atın ve binicisinin gelişini izledi. Tubaf bir düşünceydi. Ning tekrar tükürdü, bu kez tedbiren parmaklarının arasından.

Gördüğü anda o atı istemişti. Demir Kapı'daki o atı istemeyecek bir adam yoktu. Soylu atalarının kemiklerinin yanbaşıda Wujen Ning bütün imparatorluktaki her adamın onu isteyeceğini düşündü.

“NASIL BU KADAR emin olabiliyorsun kadını arkadaşının getirmediğinden?” diye sormuştu Bytsan.

“Kadını o getirdi. Ya da kadın onu getirdi.”

“Kelime oyunu yapmayı bırak Kitan. Ne demek istediğimi biliyorsun.”

Sesinde bir parça kızgınlık vardı ancak kabul edilebilir düzeydeydi. Hiç yoksa sekizinci, hatta belki de dokuzuncu –Xinan'daki öğrenciler arasında saymaya devam etmek görgüsüzlük kabul edilirdi– kadehleriydi.

O zamana dek dışarısı zifiri karanlıktı ama sonra ay doğmuş, kulübenin içine gümüşü bir aydınlık dolmuştu.

Tai ışığın öteki adamı rahatlatacağını düşünerek kandilleri de yakmıştı. Nihayetinde hayaletler her zamanki gibi hemen kapının ardındaydı ve hep olduğu gibi sesleri rahatlıkla duyulabiliyordu. Tai bu seslere çok alışmıştı, o gecenin son gecesi olduğunu hatırlayınca yersiz yurtsuz, sahipsiz hissetti kendisini. Hayaletlerin bir şekilde bunu fark edip etmediklerini merak ediyordu.

Bytsan için ise hepsi yeni şeylerdi; bütün bunlara alışık değildi, olamazdı da.

Ölülerin sesleri keder ve acı yüklüydü; bazen sonsuza dek o karanlık ölüm anında sıkışıp kalmışlar gibi derin bir ızdırap içinde uluyorlardı.

Kulübe pencerelerinin dışından gelen sesler çatıyı boylu boyunca yalayıp burgaçlanıyordu. Bazı seslerse çok daha uzaklardan gelip göl tarafına ya da koruya yöneliyordu.

Tai iki yıl önce burada geçirdiği ilk gecelerde dilini damağını kuru-tan dehşeti anımsamaya çalıştı. Bunca zamandan sonra aynı duyguları tekrar canlandırmak zordu ama korktuğunda terlediğini, ürperdiğini ve yatağın içinde bir kılıç kabzasını sımsıkı kavradığını hiç unutmuyordu.

Eğer kadehler dolusu ısıtılmış pirinç şarabı Taguran'ın Shen Tai tarafından son iki yılda gömülenleri bir yana koyunca arta kalan yüz bin hayaletle baş etmesine yardımcı olacaksa... takip edilecek yol buydu. Sorun değildi.

Yan'ı ve kiralık katili, Tai'nin o öğleden sonra başladığı çukura göm-müşlerdi. Çukur aslında Tai'nin gömmeyi düşündüğü kemikler için bile yeteri kadar derin değilken biri kılıçla, biri okla katledilmiş iki Kitan'ı gecenin karanlığına uğurlamak yetmiş de artmıştı bile.

Onları Tai'nin kullanmadığı kışlık koyun postlarına sarıp günün son ışıklarıyla birlikte tepeciklerden oluşan sıra boyunca taşımışlardı.

Tai çukurun içine atlamıştı, Taguran Yan'ın cesedini aşağı yuvarla-mış, Tai de arkadaşının bedenini oraya boylu boyunca yatırıp mezardan dışarı tırmanmıştı.

Sonra suikastçıyı aşağıya, Yan'm yanına iteklemişler ve kenardaki toprağı kürekle tekrar çukurun üzerine attıktan sonra gelebilecek vahşi hayvanlara karşı üzerine çıkıp küreklerin düz tarafıyla çevresini iyice sıkıştırmışlar, ardından Taguran orada dikilip yüzünü güneye, kendi tanrılarına dönmüşken Tai, Patika öğretisinden bir dua okuyup mezarın üzerine mabutların şerefine bir parça şarap dökmüştü.

O zamana dek neredeyse hava kararmış, gün batımının akabinde Kitan halkının Ulu Beyaz dediği akşam yıldızı batı ufkunda görüldüğünde kulübeye dönmek için aceleyle yola düşmüşlerdi. Ulu Beyaz, akşamları şairlerin, sabahları ise askerlerin yıldızıydı.

Kulübede taze yiyecek namına hiçbir şey yoktu. Sıradan bir günün sonunda Tai bir balık yakalamış, yumurtaları toplamış, bir kuş vurmuş

GÖK CENNETİN ALTINDA

ve pişirmek için tüylerini yolmuş olurdu ancak o gün tüm bunları yapmak için zaman kalmamıştı.

Kurutulmuş, tuzlanmış domuz eti haşlayıp onu pilav kâselerinde karalahana ve fındıkla yemişlerdi. Taguranlar erken hasat edilmiş iyi şeftalilerden getirmişti. Bir de yeni gelen pirinç şarabı vardı. Yedikçe içtiler ve yemekten sonra da içmeye devam ettiler.

Hayaletler, yıldızlar ışıyınca harekete geçmişlerdi.

“Ne demek istediğimi biliyorsun,” diye tekrarladı Bytsan biraz daha yüksek bir sesle. “Nasıl ondan bu kadar emin olabiliyorsun? Chou Yan’dan? Dostun olduğunu söyleyen herkese güveniyor musun?”

Tai başını olumsuz anlamda iki yana salladı. “Yapım gereği kolay güvenen biri değilim. Ama Yan beni karşısında bulduğunda kendisiyle gurur duyuyordu, üstelik kadın kılıçlarını çekince dumura uğradı.”

“Bir Kitan ihanet edemez mi?”

Tai gene başını salladı. “Onu iyi tanırdım.” Şarabını yudumladı. “Onun bir suçu yok ama o kadına benimle dövüşmemesini söylediğine göre bu planı yapan kesinlikle beni tanıyan biri. Kanlin beni bire bir çarpışmada öldürmeyi tercih edeceğini söyledi. Ayrıca burada olduğumu gelmeden önce de biliyordu. Ama Yan bilmiyordu. Başlangıçta dostumun beni bulmak için ailemin mülküne gitmesine sesini çıkarmadı. Nerede olduğumu açık etmedi, çünkü Yan bir şeylerden şüphelenebilirdi. Yani belki. Aslında Yan şüpheli biri değildi.”

Bytsan tüm bunları düşünürken gözlerini kısıp Tai’ye baktı. “Neden bir Kanlin Savaşçısı senden korksun ki?”

Her ne kadar çok içmiş olsa da Bytsan sarhoş sayılmazdı. Tai için bu sorunun ne kadar incitici olabileceğini hesaplayamadı.

“Onlarla birlikte eğitim aldım. Taş Fıçı Dağı’nda, yaklaşık iki yıl.” Taguran’ın tepkisini ölçtü. “Yeteneklerimi geri kazanmak için zamana ihtiyacım vardı ama birileri işini şansa bırakmak istememiş olmalı.”

Bytsan’ın bakışları belirsiz bir noktaya çakılıp kalmıştı. Tai mangalın üzerindeki ibrikten ona biraz daha şarap döktü. Kendi bardağındakini de içip yeniden doldurdu. Orada, o gün bir dostu ölmüştü. Gelebinin üzerinde kan vardı. Acının dünyasına sızabileceği yeni bir delik açılmıştı.

“Bunu herkes biliyor mu? Kanlinlerden eğitim aldığını?”

Tai başını iki yana salladı. “Hayır.”

“Bir suikastçi olarak mı yetiştirildin?”

Her zaman sorulan sinir bozucu bir soruydu bu. “Nasıl düşündüklerini, disiplinlerini ve silah kullanma biçimlerini öğrenmek için eğitim aldım. Onlar genellikle muhafızdır ya da bir mütarekenin garantörü, suikastçi değil. Ama sonra hiç kimsenin beklemediği bir anda bıraktım. Bazı hocalarım hâlâ benimle ilgili iyi düşüncelere sahiptir. Ama bazıları için aynı şey geçerli olmayabilir. Yıllar önceydi. Sonuçta hep bazı şeyleri geride bırakmıyor muyuz?”

“Evet, haklısın.”

Tai şarabını içti.

“Onları kullandığını mı düşünüyorlar? Yani Kanlinler onları kandırdığına mı inanıyorlar?”

Tai bundan bahsettiğine pişman olmaya başlıyordu. “Sadece şimdi onları bir parça daha iyi anladığımı söyleyebilirim.”

“Ve bu yaptığından hoşnut değiller mi?”

“Hayır. Sonuçta ben Kanlin değilim.”

“Nesin öyleyse?”

“Şimdi mi? İki dünya arasındayım, ölümlere hizmet ediyorum.”

“Aman ne güzel. Gene Kitan bilgiçliğini takın. Her şey bir yana, sen asker misin, yoksa sarayda görevli bir yüksek bürokrat mı?”

Tai pis pis sırtarak geçiştirdi. “Her şey bir yana. İkisi de değil.”

Bytsan hemen bakışlarını kaçırdı ama Tai onun gülümsemek için kendini zor tuttuğunu gördü. Bu adamı sevmemek zordu.

Usluca ekledi, “Gerçek sadece bu yüzbaşı. Orduyu yıllar önce terk ettim, memuriyet sınavlarına girmedim. Bilgiçlik taslamıyorum.”

Bytsan cevap vermeden evvel bir kez daha boşalan bardağını uzattı. Tai doldurdu, kendininkinin de üzerini tamamladı. Bu durum ona Kuzey Bölgesi’ndeki geceleri anımsatmaya başlamıştı. Askerler mi şairler mi – kim daha çok içebilirdi? Onca asrın ve hiçbir ermişin cevaplayamadığı bir soruydu bu.

Bir an sonra Taguran yumuşak bir ses tonuyla, “Bizim korumamıza ihtiyacın yoktu,” dedi.

Dışarıda bir şey çığlık attı.

Bir hayvan ya da rüzgâr sesi olduğunu düşünerek avunmaya imkân tanımayan bir sestti. Tai bu çığlığı iyi biliyordu. Her gece duyuyordu. Oradan ayrılmadan evvel o sesin sahibini bulup gömemediği için içten içe hayıflandığını fark etti. Ama özellikle belli bir kimseye ait kemiklerin yerini tam olarak kestirmenin bir yolu yoktu. İki yılın sonunda en azından bu kadarını öğrenebilmişti. Son gecesini yaşamakta olduğu o uzun iki yılın sonunda. Gitmek zorundaydı. Bir kiralık katil oralara kadar onu öldürmek için gelmişti. Bir şekilde bunun nedenini öğrenmek zorundaydı. Bir kez daha kadehin dibini gördü.

“Kadına saldıracaklarını bilmiyordum. Geri döndüğünüze göre, siz de öyle,” dedi.

“Yani, elbette. Yoksa geri dönmezdik.”

Tai başını salladı. “Hayır, cesaretiniz takdire şayan demek istiyorum.”

Sonra Tai’nin zihninde bir imge canlandı. Bazen şarap, düşünceleri insanın bilinçaltında bulunan ve kendisinin dahi haberdar olamadığı dehşetlere yönlendirebiliyordu; tıpkı bir nehir yatağının gözden kaybolup sonra bataklık bir arazide bir yan kol olarak yeniden doğması gibi bir şeydi bu.

“Genç adamın arka arkaya iki ok atmasına müsaade etmenin nedeni bu muydu?”

Bytsan’ın titreyen aleve bakışı doğal olamayacak kadar direktti. Tai damarlarında dolaşan şarabın etkisini görmeye başlamıştı. Taguran, “Kadın kulübenin duvarına yapışmıştı. Hayaletler hayat ışığını söndüreceklerdi. Neden lüzumsuz yere ok harcayayım?” dedi.

Olası bir cevabın en fazla yarısı. Tai alaycı bir edayla, “Bir askere dövme kazanma ve yaptığıyla böbürlenme fırsatım neden harcayasın?” dedi.

Öteki omuz silkti. “O da var. Benimle birlikte buraya geri döndü sonuçta.”

Tai başıyla onayladı.

“Sana yardım edeceklerini bildiğin için mi kendini dışarı attın?” Sesini alçaltmıştı. Neden alçaltmasını ki? Dışarıdan gelen bağırtıları, iniltileri dinliyorlardı. Ve tabii ardı arkası kesilmeyen feryatları.

Tai, Yan'ın ölümünden sonraki çaresizlik anlarını zihninde yeniden canlandırdı. “Küreği almaya koşuyordum.”

Bytsan sri Nespo kakhahayı bastı; odanın içinde keskin, ürkütücü bir ses patladı. “Kanlin kılıçlarına karşı bir kürek mi?”

Tai de kakhaha atarak ona katıldı. Şarabın bundaki payı inkâr edilemezdi. Ama elbette o an yaşanan korkunun tekrar canlanmasının ya da olanların kısa bir muhasebesini yapmış ve olası ürkütücü sonuçları tekrar hatırlamış olmalarının da etkisi vardı. Öleceğini düşünmüştü.

Kuala Nor'un hayaletlerinden birine dönüşmüş de olabilirdi.

İçtiler. Malum ruha özgü feryat figan kesildi. Yürek dağlayan bir başka inilti başlıyordu; görünüşe göre gecenin köründe, hâlâ dayanılmaz bir acı içinde ölmekle meşgul olanlardan biriydi bu da. İnsanın ruhu inciniyordu, sesleri dinlemek aklın sınırlarını aşındırıyordu.

“Ölüm hakkında düşündüğün olur mu?” diye sordu Tai.

Öteki ona baktı. “Her asker düşünür.”

Haksız bir soruydu bu. Bytsan bir yabancıydı, üstelik daha kısa bir süre önce düşman olan ve yakın zamanda yeniden öyle olması muhtemel bir halktandı. Medeni dünyanın ötesinde yaşayan, mavi dövme bir barbardı o.

Tai içmeye devam etti. Taguran şarabı Kuzey Bölgesi'nin en iyi evlerinin baharatlı, rayihalı üzüm şarabının yerini tutmazdı ama o gece için kâfiydi.

Ansızın, “Konuşmamız gerektiğini söyledim. Gnam'a öyle demiştim, hatırladın mı?” diye homurdandı Bytsan.

“Yeterince konuşmuyor muyuz? Yazık... Yan'ın hemen şuracıkta gömülü olması çok yazık. Uyuyana dek aralıksız konuşurdu, sesinden usanıp keşke bir ara soluk alsa derdin.”

Şuracıkta gömülü.

Böylesine hassas, konuşkan bir adamın ebedi uykuya dalması için ne kadar yanlış bir yer. Üstelik Yan kendisi gelmişti buraya kadar. Kimbilir ne tür bir haber taşıyarak? Tai'nin hiçbir fikri yoktu. Arkadaşının sınavları geçip geçmediğini bile bilmediğini fark etti.

Bytsan başını çevirdi. Pencerelelerin birinden dışarı, ay ışığına bakarak, “Eğer biri senin peşine kiralık katil taktıysa gene yapacaktır. Geri döndüğünde veya henüz yoldayken saldırıya uğrayabilirsin. Biliyorsun,” dedi.

Biliyordu.

“Demir Kapı’nın onların buraya geldiğinden haberi var. O ikisinin nerede olduğunu soracaklardır.”

“Durumu anlatırım.”

“Onlar da Xinan’a bildirir.”

Tai başıyla onayladı. Tabii ki bildirirlerdi. Bu kadar uzağa suikast düzenlemek maksadıyla gelen bir Kanlin Savaşçısı değil miydi söz konusu olan? Bunun bir anlamı olmalıydı. İmparatorluk sarsılacak değildi elbette, nihayetinde Tai çok da önemli biri değildi ama elbette ıssız, çürümeye yüz tutmuş bir sınır karakolundan gönderilen bir rapor da bu durum için çok görülemezdi. Hızlı olmasıyla bilinen askerî postayla gönderilirdi.

Bytsan, “Yas dönemin sona erdi o halde?” dedi.

“Xinan’a vardığım sıralarda neredeyse bitmiş olacak.”

“İstikamet orası mı?

“Olmak zorunda.”

“Kanlin’i kimin gönderdiğini bildiğin için mi?

Tai bunu beklemiyordu.

Bana öneride bulunan Xin Lun’du. Yan’ın, cennetin dokuz kat altındaki bu dünyada yaşarken sarf ettiği son sözlerdi bunlar.

“Aslında nereden başlayacağıma dair bir fikrim olsa iyi olurdu.”

Çok daha fazlasına ihtiyacı vardı ama bu gece düşünmeye hazır değildi.

“Benim başka bir önerim var o zaman,” dedi Taguran. “Yok, hayır iki tane. Seni hayatta tutabilmek için.” Kesik kesik güldü, bir bardağı daha tepesine dikti. “Benim istikbalim seninkine bağlı Shen Tai ve sana verilen hediyeye. Atlarını getirtebileceğin kadar uzun süre hayatta kalmalısın.”

Tai düşündü. Bytsan’ın tarafından bakınca mantıklı geliyordu. Bu sözlerin samimiyetle söylendiğine inanmak için kılı kırk yarmaya gerek yoktu.

Taguran’ın her iki önerisi de iyiydi.

İkisi de Tai'nin aklına gelmezdi. Bir kez ya da gerektiğinden çok veya az ve hatta önce yanlış kişiye reverans yaptığınız için sürgün edilebileceğiniz Xinan'a varmadan evvel o ince, kıvrak zekâsını ve kurnazlığını tekrar kazanması gerekiyordu. Uygun gördüğü bir ekleme yaparak Bytsan'm her iki önerisini de kabul etti.

Son ibriğin de dibini görmüş, ışıkları söndürüp yatmışlardı.

Ay batı ufkunda batarken, az sonra sökecek olan şafağa doğru Taguran yattığı yerden yumuşak bir ses tonuyla, "Eğer burada iki yıl geçirmiş olsaydım ölümü düşünürdüm," demişti.

"Evet," dedi Tai.

Gökte yıldızlar parlıyordu. Dışarıda bir yerlerde bir alçalıp bir yükselen sesler hiç dinmedi. Dokumacı Bakire Yıldızı çok daha önce bir pencereden ışıyarak görüş alanına girmişti zaten. Gökyüzü Nehri'nin aşkından ayrı, uzak yakası görünüyordu.

"Dışarıdaki bu çılgınlıkların çoğu acıdan, kederden değil mi?"

"Evet."

"Ama gene de o Kanlin'i öldürebilirlerdi."

"Evet."

#

TAI YUKARIDA, SURLARIN içine gömülmüş kapının tam üzerinde duran muhafızı tanıdı; en az iki kez gönderdikleri erzakla birlikte göle gelmişti. Ama ismini hatırlamıyordu. Sadece komutanın adının Lin Fong olduğunu biliyordu. Ufak tefek, neşeli, yuvarlak yüzlü, hali ve tavrıyla Demir Kapı Geçidi'ndeki kalenin yalnızca bir yol üstü durağı ya da kariyerine verdiği kısa bir ara olduğu izlenimini yaratan biriydi.

Öte yandan geçen güz, kaleye varmasından birkaç hafta sonra oradaki ölüleri gömen tuhaf adamı kendi gözleriyle görmek için Kuala Nor'a gelmişti.

Kağnı ve askerler eşliğinde oradan ayrılırken iki kez önünde eğilerek Tai'ye reverans yapmış, sonrasında gönderilen erzakın her daim taze ve güvenilir olmasını sağlamıştı. Tutkulu, hırslı bir adam olan Lin Fong göle yaptığı ziyaret sırasında elbette Tai'nin babasının kim olduğundan

haberdardı. Tai, kibirli görünmesine karşın komutanın onurlu bir adam olduğuna kanaat etmişti ve dağların arasındaki o savaş meydanının tarihini bildiğine dair kuvvetli bir hisse kapılmıştı.

İnsanın dost olmak isteyebileceği türden biri değildi ama zaten Demir Kapı'da birilerinin dostu olmak için de bulunmuyordu.

Kusursuz görünen üniformasının içinde, dönerek açılan kapının hemen gerisinde dikilmiş bekliyordu. Şafak söktükten hemen sonraydı. Tai yolculuğun ilk gecesinde uyumuş ancak ikinci gece kurtlar uyumasına müsaade etmemişti. Anladığı kadarıyla tehlikeli sayılabilecek kadar yakınında ve aç değillerdi ama gene de tercihini sert, yüksek zeminde uyanık ve huzursuz halde yatıp uzanmak yerine karanlıkta babası için dua etmek ve yıldızlar altında at sürmekten yana kullanmıştı. Hiçbir Kitan kurtların olduğu yerde huzur bulamazdı; ne efsanelerde ne de gerçek hayatta bu hakikat değişirdi ve Tai kesinlikle bir istisna değildi. At sırtında kendini daha güvende hissediyordu, üstelik Bytsan sri Nespo'nun kızıl Sardia atına da âşık olmuştu.

Söylendiği gibi terleri yerine kanları akmıyordu Cennet Atları'nın –bu bir efsaneydi, bir şairin imgelemi– ama birileri onlar hakkında yazılmış süslü püslü, çarpıcı dizelerden birkaçını okumak istese Tai dinlemekten ve duyduklarını tasdik etmekten son derece mutlu olurdu. Zira gece boyu, kanyonun kuytusunda hiçbir tehlike yokmuş, hızla yol almak yalnız zevkten ibaretmiş gibi, geniş sağrılı beygirin tek bir yanlış adım atmasını dahi ihtimal dışı bırakan Ay'ın bir illüzyona borçlu olduğu mucizesini arkasına alıp hiç sakınmadan, pervasızca at koşturmuştu.

Bir başka açıdan bakınca elbette bu kendi hayatını tehlikeye atmaktı. Dikkatsiz davranmıştı; sürat aklını başından almış, onu mest etmişti. Gecenin karanlığında altında bir Sardia atı, eve dönüş yolundaydı ve sanki kalbi kanatlanmış, bulutların üzerinde süzülmekteydi. Keşke yalnız o sefer için öyle olsaydı. Atın birçok açıdan uygun, yerinde olduğunu düşündüğü Taguran ismini –Dynlal onların dilinde “cevher” anlamına geliyordu– muhafaza etmiş, değiştirmemişti.

Atları değiştirmek Bytsan'ın ilk teklifi olmuştu. Tai kendisine ihsan edilen lütfâ dair dikkatleri çekecek, onun kimliğiyle özdeşleşecek ve bahşedilen hediyein hakikati konusunda insanları teyakkuza geçirecek

işaretlere ihtiyaç duyacaktı. Sonradan gelecek olan iki yüz elli tanesinin öncülü, simgesi olacak tek bir at, bu amaçla kullanılması uygun bir timsaldi.

Ayrıca Dynlal onu istediği her yere çok daha hızlı götürebilirdi.

Öte yandan anlaşılmaya Sardia atlarının “ancak ve ancak” Tai tarafından teslim alınabileceği yönünde konulacak bir şart, pek çok kişiyi açıkça hayatına kast eden meçhul mihrakların izini sürmeye sevk ederek hayatta kalmasının teminatı haline gelebilir ve bütün bu olanların nedenini tespit etmesini sağlayabilirdi.

Bu oldukça makul bir fikirdi. Tai’ye göre bu öneride yapmış olduğu ufak tashih de gayet yerinde olmuştu.

Sabah ayrılmadan önce eklemek istediği bu son hususu da yazılı bir metin haline getirerek resmîleştirmişti: Taguran ordusu yüzbaşısı Bytsan sri Nespo’nun ihtiyaç doğması ve talep edilmesi üzerine karşılık beklemeden teslim ettiği kendi binek hayvanına ve Kitai’de tezgâhlanan, Kuala Nor’da ifa edilen meşum ihanete karşı göstermiş olduğu, minnettarlıkla takdir edilen cesaretine mukabil iki yüz elli atın arasından kendi özgür iradesiyle seçebileceği üç tanesini almaya hakkı olduğunu bildiren bir belge imzalamıştı.

“Kitai’de tezgâhlanan” ibaresi yüzbaşını kendi üstlerine hesap vermekten kurtaracaktı. Her ne kadar Taguran karşı çıksa da öyle bir ihtimal vardı ve bertaraf edilmeliydi. Hiç şüphe yok ki kendisi için çok büyük anlam ifade eden bir şeyden, doru atından feragat ediyordu. Yola çıktıktan sonra, gün ışığının ufukta yükselmeye başladığı dakikalarda rüzgârla yarışarak dörtnele giderken, Tai bu atın neden çok değerli olduğunu anlamaya başlamıştı.

Bytsan’ın ikinci önerisi yanlış anlamadan kaynaklanabilecek herhangi bir tehlikeye mahal vermemek için daha açıklayıcı olmayı da içeriyordu. Sıra kendisine gelince Taguran kâğıdı ve mürekkebi alıp metni kendi el yazısıyla bastıra bastıra ve yavaş yavaş Kitan dilinde yazmak üzere Tai’nin masasına geçmişti.

“Aşağıda ismi anılan Tagur ordusu yüzbaşısı, muazzez Prenses Chengwan tarafından kendi nezaketi ve Rygyal’daki Aslan Sangrama’nın soylu lütüfkârlığıyla hediye olarak arz edilen Sardia atlarının, General Shen Gao’nun oğlu, Kitan, Shen Tai’nin ancak ve ancak kendisine tevdi edilmesini

temin etmekle görevlendirilmiştir. Sayıları iki yüz elli olarak bildirilen atlar teslim tarihine dek beslenecek, tımar edilecek ve korunacak...”

Atların teslim edileceği kati koşulları detaylandıran ve teslimat mahallini –sınıra yakın bir mevkide ama Taguran topraklarında bulunan, şimdi oldukları yerin belli bir miktar güneyindeki Kitai’nin Hsien kasabası yakınlarında bir nokta– taahhüde bağlayan ek maddeler de vardı.

Bu koşullar, Tai’nin hiç kimse tarafından kendi iradesi dışında bir talimatı kabul etmeye zorlanmamasını garanti altına alacak şekilde tasarlanmıştı. Xinan’da bu yönde davranmaya meyyal ve insanları bu türden ikircikli imzaları atmaya teşvik etme yöntemleri konusunda özel eğitilmiş ve oldukça yetenekli adamlar vardı. İmzaların taklitlerini üretmede eşit derecede yetenekli başka kişilere ulaşmak da mümkündü.

Mektup Tai’nin yanında taşınmalı, kopya edilmek üzere Demir Kapı’daki komutana elden teslim edilmeli ve sureti aslından evvel askerî posta yoluyla saraya iletilmeliydi.

Bu belgenin bir fark yaratmasını bekliyorlardı. Yaratmayabilirdi de tabii ama sonuçta ne olursa olsun bu mektup, imparatorluğun atları kaybetmesi gibi bir durumda Tai’nin hayatını tehdit eden yeni türemiş suikastçıların peşine düşülmesini, bilgi almak için yakalananlara işkence edilmesini ve ölmelerine izin verilmeden önce yaratıcı bir şekilde bağırsaklarınındeşilmesini sağlamaya yeter de artardı bile.

Artık doğuya, eve doğru yol almasına karşın Tai gözlerini dört açmıştı ve tabii ki ilkinin başarısız olduğu duyulduysa ikinci bir suikastçının gönderilmiş olması ihtimaline karşı şimdi kalenin açık kapılarından içeri Dynlal’i eşkin sürerken ve ana avludaki Lin Fong’un önünde gemini çekerken bile tedbiri elden bırakmıyordu.

Bu nedenle Demir Kapı’da onu bekleyen komutanın ardından yaklaşmakta olan ve sırtındaki kınlarına çaprazlama yerleştirilmiş Kanlin kılıçları taşıyan siyahlar içinde bir kadın görmek beklenmedik bir sürpriz oldu.

Bu kadın ilk Kanlin’e göre daha minyondu ancak bedeni aynı çeviklik ve kıvraklıktaydı. O yürüyüş biçimi bir Kanlin’in alametifarikasıydı. Bu şekilde hareket etmek ve hatta belli bir tarzda ayakta dikilmek Taş Fıçı Dağı’nda öğretilirdi. Kanlinler orada bir topun üzerinde dengelerini koruyarak dans ettirilirdi.

Tai gözlerini kadının üzerinden ayırmadı. Beline kadar uzanan siyah saçları açıktı. Henüz uyanmış olduğu belliydi.

Ama bu onu daha az tehlikeli yapmazdı. Eyerdeki kınından yayını aldı ve kirişe bir ok yerleştirdi. Dağlarda yol alanlar oklarını ve yaylarını, kurtların ve dağ kedilerinin saldırılarına karşı hep hazır bulundururdu. Atından inmedi. Eyer üstünden nişan almayı biliyordu. Nihayet uzun zaman Uzun Duvar'ın ötesindeki süvari birliğinde bulunmuş sonra da Taş Fıçı Dağı'nda eğitim almıştı. Onun haletiruhiyesi içindeki birinin yaşadığı anı ironik bulması gayet anlaşılırdı. Canına kastetmek için peşinden bir Kanlin gönderilmişti. Meçhul biri tarafından.

Komutan, “Ne yapıyorsun?” dedi.

Kadın on beş adım ötede durdu. Ayrık gözleri ve kocaman bir ağzı vardı. Aldığı eğitim ve taşıdığı unvan hesaba katılırsa, hele bir de hançeri varsa onbeş adım çok yakın bile sayılabilirdi. Tai atının dizginlerine asılarak bir iki adım gerilemesini sağladı.

“Beni öldürmek için burada,” dedi olabildiğince soğukkanlı bir şekilde. “Daha dün gölün kenarında bir başka Kanlin aynı şeyi denedi.”

“Biliyoruz, haberimiz var,” dedi Komutan Lin.

Tai gözlerini kırptırdı ama bakışlarını kadının üzerinden bir an olsun ayırmadı. Kadın usulca hareket ederek silkindi ve ellerini her an görünür halde tutarak önce bir omzundaki, sonra da diğerindeki deri askıları çıkardı. Kılıçlar arkasına düşüp toza belendi. Gülümsedi ama Tai bu tebessüme kanmadı.

Avluda bir öbek asker toplanmıştı. Bir sabah macerası. Sonuçta dünyanın bir ucundaki bu ücra kalede böyle şeyler pek sık yaşanmazdı.

“Nereden biliyorsunuz?” diye sordu Tai.

Komutan bir an için arkasındaki kadına baktı. Silkindi. “Dün gece bize kendisi anlattı. Diğer Kanlin'in peşinden geldi. Gün batımında buradaydı. Bir an önce senin yanına gidebilmek için hemen o gece yola çıkmak istedi. Kuala Nor'da tatsız bir olay gerçekleşmişse eğer diğerleri ondan günlerce ileride olduğuna göre çoktan olan olmuştur diye düşünerek sabaha kadar beklemesini ben söyledim.” Durakladı. “Peki bir şey oldu mu?”

“Evet.”

Komutanın yüzü ifadesizdi. “Öldüler mi? Şişman öğrenci ve kadın?”

“Evet.”

“İkisi de mi?” Kadın ilk kez konuştu. Sesi kısıktı ama şafak vakti avluda berrak bir şekilde duyuluyordu. “Bunu duyduğuma üzüldüm.”

“Yoldaşının yasını mı tutuyorsun?” Tai öfkeliydi ve pozisyonunu koruyordu.

Kadın olumsuz anlamda başını iki yana salladı. Yüzündeki tebessüm kayboldu. Zeki, uyanık bir ifadesi, çıkık elmacık kemikleri vardı; saçlarını sanki dikkat dağıtıcı bir unsur olarak kasten açık bırakmıştı. “Ben o kadını öldürmek için gönderildim. Diğeri için üzüldüm.”

“Şişman öğrenci,” diye tekrarladı Lin Fong.

“Öğrenci benim dostumdu,” dedi Tai. “Chou Yan ait olduğu, iyi bildiği dünyayı bırakıp bana önemli bir haber vermek için onca yolu geldi.”

“Peki o haberi verdi mi?” Gene kadın. “Sana anlattı mı?”

Kadın birkaç adım yaklaştı. Tai bir eliyle yayını tutarken diğerini zabucak yukarı kaldırdı. Kadın durdu. O geniş ağzını yayararak bir kez haha gülümsedi. Bir Kanlin Savaşçısı’nın tebessümünün bem kendinden müteşekkil bir huzursuzluk alameti hem de çevresine sirayet eden bir tedirginlik dalgası olabildiğini düşündü Tai.

Kanlin başını iki yana salladı. “Eğer buraya seni öldürmek için gelmiş olsaydım şimdiye dek çoktan ölmüştün. Bu şekilde yaklaşmazdım. Biliyor olmalısın.”

“Önce soruların cevaplarını almak isterdin herhalde,” dedi Tai soğuk bir tonda. “Sen de bunu biliyor olmalısın.”

Tereddüde düşme sırası Kanlin’deydi. Bu Tai’nin hoşuna gitti. Kadın ilk bakışta kendinden fazlasıyla emin görünmüştü. Taş Fıçı’da sözcükleri kullanarak insanları nasıl etkisiz hale getireceğiniz, kafalarını karıştıracağınız ya da teskin edeceğiniz öğretilirdi. Her şey kesici aletlerden ve yaylardan, göğse ya da kafaya indirilen ve çok sık olmasa da ölümle sonuçlanan döner tekmelerden ibaret değildi.

Arkadaşı ölmüştü, bu savaşçılardan biri tarafından öldürülmüştü. Bunu unutmuyor, yakıcı bir gazabı özenle içinde tutuyordu.

Kadın bakışlarıyla Tai'yi inceliyordu ama diğer kadın gibi teyakkuz halinde görünmüyor, muhtemel bir çatışma için boyunu bosunu ya da hareketlerini ölçüp biçmiyordu. Ya doğru zamanı, anlık bir hatanın oluşmasını bekliyordu ya da neden orada olduğu konusunda doğruyu söylüyordu. Tai'nin bir karar vermesi gerekiyordu. Risk almaktansa onu vurup bu dertten kurtulabileceğini düşündü.

“Neden bir Kanlin'i öldürmek için başka bir Kanlin göndersinler?”

“Çünkü o bir Kanlin değil.”

Kale komutanı döndü ve kadına baktı.

Kadın, “O altı ay önce bizim yolumuzu terk etti, kurallara uymadı. Atandığı Xinan yakınlarındaki tapınaktan ayrıldı ve şehrin kalabalığına dalıp kayıplara karıştı. Para karşılığı adam öldürmeye başladı, sonra birilerinin onu kiraladığı ve buraya gelip gene aynı şeyi yapacağı yönünde duyum aldık,” dedi.

“Onu kim tuttu?”

Genç kadın başını iki yana salladı. “Bana söylenmedi.”

Tai, “O bir Kanlin'di. Benimle dövüşmek istedi, bunu yapmamasının tek nedeninin aldığı kesin emirler olduğunu söyledi,” dedi.

“Ve sen de bu emirlerin hâlâ Dağ'ın hizmetinde olan birine verilmiş olabileceğini mi düşünüyorsun Usta Shen Tai? Gerçekten mi? Sen de bir zamanlar Taş Fıçı'daydın. Sen daha iyi bilirsin.”

Bakışlarını kadından Lin Fong'a çevirdi. Komutanın yüzündeki ifade içine düştüğü dehşeti ele veriyordu. Tüm bunlar onun için yeniydi ve tabii ki taze haberler bu kadar uzak batıda altın değerindeydi.

Tai gerçekten hayatının umuma açık bir avluda tartışılmasını istemiyordu. Kadının yüksek ihtimalle bunu bildiğini düşündü. Neden oraya gönderilmiş olduğuna dair sorusunu geçiştirmişti. Sağduyuyla alınmış bir tedbir ya da Tai'yi daha dar bir alana hapsetmek için kullandığı bir yöntem olabilirdi bu.

Olanlara inanamıyordu, oysa daha birkaç gün önce son derece basit bir hayatı vardı.

“Komutan isterse birine üzerimi aratabilir,” dedi kadın o hafif ama berrak sesiyle. Sanki Tai'nin aklını okumuştı.

“Sağ çizmemin içinde bir hançer var. Başka bir şey yok. Ayrıca isterlerse bileklerimi de bağlayabilirler. Böylece komutan olsun ya da olmasın herkese açık olmayan bir yerde konuşabiliriz istersen,” diye ekledi.

“Hayır,” dedi Lin Fong parlayarak. Bir kadının karar mercii olmasını istemezdi. Görev başındaki hiçbir subay buna tahammül edemezdi. “Ben de olacağım. Burada kuralları siz koymuyorsunuz. İkiniz de benim yetki alanım içindesiniz ve görünüşe göre ortada işlenmiş cinayetler var. Benim de soracaklarım, yazacağım raporlar var.”

Her zaman yazılacak raporlar vardı. Bir gün bu imparatorluğun çalakalem yazılmış, birbirinden lüzumsuz raporların içinde nefessiz kalıp boğulabileceğini düşündü Tai.

Kadın omuz silkti. Tai onun böyle olacağını tahmin ettiğine, hatta belki de gerçek niyetinin bu olduğuna dair bir şüpheye kapıldı. Bir karar vermesi gerekiyordu.

Okunu ve yayını kılıfına koydu. Kendi sağına doğru, yukarıya, surların üstüne baktı. Tek tük dişi kalmış, seyrek saçlı muhafız hâlâ duvarın üzerinden aşağıyı gözetliyordu. Tai eliyle onu işaret etti. “Atıma o baksın. Gezdirsin, sulasın, yemini versin. Atlardan anladığını hatırlıyorum.”

Adamın yüzünde parlayan sevinç, her şeyin yolunda olduğu bir zaman olsa çok memnun edici olabilirdi.

ELBİSELERİNİ YIKADIĞI VE üzerini değiştirdiği sırada bir süre yalnız kaldı. Binici çizmelerini çıkarıp onların verdiği kabartmalı, üzeri sırma işli bez terlikleri giydi. Bir uşak –askerlere hizmet eden sınır ahalisinden biri– temizlemek üzere kıyafetlerini ve çizmelerini aldı.

Eskiden, yıllar önce, hayattaki önemli kararların hep uzun ve karmaşık bir düşünme sürecinin ardından ortaya çıkacağına inanırdı. Bazen öyleydi de. Ama kimi özel durumlarda insan bir sabah uyanabiliyor, beklenmedik bir anda (mesela toz toprak içindeki bir sınır karakolunda elini yüzünü kurularken), ani ve yoğun bir farkındalıkla zaten bir seçim yapmış olduğunun ayırına varabiliyordu. Geriye sadece o kararı uygulamaya koymak kalıyordu.

Tai kendi hayatında hiç açıkça buna örnek teşkil edecek bir tecrübeye sahip olmamıştı. O sabah nasıl olup da birdenbire bir şeyden bu kadar emin olabildiğini açıklayamıyordu.

Bir emir eri komutanın iki avludan geçerek ulaşılan yerleşkenin doğu ucundaki kabul çadırına kadar ona eşlik etti. Tai'nin geldiğini haber verdi ve kapı boşluğunu örten ve rüzgârı kesen yelken kanadı açıp huzurdan çekildi. Tai içeri girdi.

Lin Fong ve dişi Kanlin çoktan oradaydılar. Tai eğilerek selam verdi ve sonra odanın ortasında bulunan yükseltilmiş bir platformun üzerine, onların yanına oturdu. Bağdaş kurarak bir hasırın üzerine yerleşti. Beklenmedik şekilde yanibaşında mavi vernikli, söğüt dallarından ve Chan Du'nun söğüt ağaçlarıyla ilgili bir şiirinden alınmış iki mısradan oluşan desenlerle süslü bir tepsiye konmuş çay vardı. Çadır mütevazı bir şekilde dekore edilmişti.

Öte yandan Tai'nin iki yıldır bulunduğu bütün mekânlardan daha güzeldi. Komutanın arkasındaki alçak sehpa da soluk yeşil bir vazodan vardı. Tai uzun süre gözlerini ondan alamadı. Belki de çok uzun süre. Yüzüne yerleşen ifadenin muhtemelen surun üzerindeki o askerin aşağıdaki ata bakarkenki hayranlık dolu ifadesine benzediğini düşündü kendisiyle dalga geçerek.

“Çok güzel bir parça,” dedi.

Lin Fong gülümsedi, memnun oldu ve bunu saklayamadı.

Tai boğazını temizledi ve yerinden kalkmadan, belden yukarıyla eğilerek reverans yaptı.

“Kadını lütfen çözün. Ya da en azından benim yüzümden bağlamayın.”

Duruma bakınca bu talep son derece aptalcaydı. Ama Tai öyle olmadığı konusunda kaygı verici derecede emindi.

Hem ayak hem de el bileklerinden dikkatle bağlanmış kadına baktı. Platformun diğer tarafında kendi halinde, halim selim oturuyordu.

“Neden?” Her ne kadar zevkine yöneltilen iltifatla keyfi yerine gelmiş olsa da Komutan Lin planlarda değişiklik yapmaktan hoşlanmıyordu besbelli.

“Siz buradayken bana saldırmayı düşünmez.” Yüzünü yıkarken aklına gelen bir detay vardı. “Kanlinler hâlâ varlıklarını sürdürüyor, çünkü hem

“Sağ çizmemin içinde bir hançer var. Başka bir şey yok. Ayrıca isterlerse bileklerinizi de bağlayabilirler. Böylece komutan olsun ya da olmasın herkese açık olmayan bir yerde konuşabiliriz istersen,” diye ekledi.

“Hayır,” dedi Lin Fong parlayarak. Bir kadının karar mercii olmasını istemezdi. Görev başındaki hiçbir subay buna tahammül edemezdi. “Ben de olacağım. Burada kuralları siz koymuyorsunuz. İkiniz de benim yetki alanım içindesiniz ve görünüşe göre ortada işlenmiş cinayetler var. Benim de soracaklarım, yazacağım raporlar var.”

Her zaman yazılacak raporlar vardı. Bir gün bu imparatorluğun çalakalem yazılmış, birbirinden lüzumsuz raporların içinde nefessiz kalıp boğulabileceğini düşündü Tai.

Kadın omuz silkti. Tai onun böyle olacağını tahmin ettiğine, hatta belki de gerçek niyetinin bu olduğuna dair bir şüpheye kapıldı. Bir karar vermesi gerekiyordu.

Okunu ve yayını kılıfına koydu. Kendi sağına doğru, yukarıya, sur-n üstüne baktı. Tek tük dişi kalmış, seyrek saçlı muhafız hâlâ duvarın erinden aşağıyı gözetliyordu. Tai eliyle onu işaret etti. “Atıma o baksın. Vezdiresin, sulasın, yemini versin. Atlardan anladığınızı batırılıyorum.”

Adamın yüzünde parlayan sevinç, her şeyin yolunda olduğu bir zaman olsa çok memnun edici olabilirdi.

ELBİSELERİNİ YIKADIĞI VE üzerini değiştirdiği sırada bir süre yalnız kaldı. Binici çizmelerini çıkarıp onların verdiği kabartmalı, üzeri sırma işli bez terlikleri giydi. Bir uşak –askerlere bizmet eden sınır ahalisinden biri– temizlemek üzere kıyafetlerini ve çizmelerini aldı.

Eskiden, yıllar önce, hayattaki önemli kararların hep uzun ve karmaşık bir düşünme sürecinin ardından ortaya çıkacağına inanırdı. Bazen öyleydi de. Ama kimi özel durumlarda insan bir sabah uyanabiliyor, beklenmedik bir anda (mesela toz toprak içindeki bir sınır karakolunda elini yüzünü kurularken), ani ve yoğun bir farkındalıkla zaten bir seçim yapmış olduğunun ayırdına varabiliyordu. Geriye sadece o kararı uygulamaya koymak kalıyordu.

Tai kendi hayatında hiç açıkça buna örnek teşkil edecek bir tecrübeye sahip olmamıştı. O sabah nasıl olup da birdenbire bir şeyden bu kadar emin olabildiğini açıklayamıyordu.

Bir emir eri komutanın iki avludan geçerek ulaşılan yerleşkenin doğu ucundaki kabul çadırına kadar ona eşlik etti. Tai'nin geldiğini haber verdi ve kapı boşluğunu örten ve rüzgârı kesen yelken kanadı açıp huzurdan çekildi. Tai içeri girdi.

Lin Fong ve dışı Kanlin çoktan oradaydılar. Tai eğilerek selam verdi ve sonra odanın ortasında bulunan yükseltilmiş bir platformun üzerine, onların yanına oturdu. Bağdaş kurarak bir hasırın üzerine yerleşti. Beklenmedik şekilde yanbaşındaki mavi vernikli, söğüt dallarından ve Chan Du'nun söğüt ağaçlarıyla ilgili bir şiirinden alınmış iki mısradan oluşan desenlerle süslü bir tepsiye konmuş çay vardı. Çadır mütevazı bir şekilde dekore edilmişti.

Öte yandan Tai'nin iki yıldır bulunduğu bütün mekânlardan daha güzeldi. Komutanın arkasındaki alçak sehpa soluk yeşil bir vazo vardı. Tai uzun süre gözlerini ondan alamadı. Belki de çok uzun süre. Yüzüne yerleşen ifadenin muhtemelen surun üzerindeki o askerin aşağıdaki ata bakarkenki hayranlık dolu ifadesine benzediğini düşündü kendisiyle dalga geçerek.

“Çok güzel bir parça,” dedi.

Lin Fong gülümsedi, memnun oldu ve bunu saklayamadı.

Tai boğazını temizledi ve yerinden kalkmadan, belden yukarıyla eğilerek reverans yaptı.

“Kadını lütfen çözün. Ya da en azından benim yüzümden bağlamayın.”

Duruma bakınca bu talep son derece aptalcaydı. Ama Tai öyle olmadığı konusunda kaygı verici derecede emindi.

Hem ayak hem de el bileklerinden dikkatle bağlanmış kadına baktı. Platformun diğer tarafında kendi halinde, halim selim oturuyordu.

“Neden?” Her ne kadar zevkine yöneltilen iltifatla keyfi yerine gelmiş olsa da Komutan Lin planlarda değişiklik yapmaktan hoşlanmıyordu besbelli.

“Siz buradayken bana saldırmayı düşünmez.” Yüzünü yıkarken aklına gelen bir detay vardı. “Kanlinler hâlâ varlıklarını sürdürüyor, çünkü hem

saray hem de ordu onlara güveniyor. Bu yüzden altı yüz yıldır ayakta. Ama içlerinden biri askerî bir birimin komutanını ya da onun koruması altındaki birini öldürürse bu güven ağır bir yara alır. Mabetleri, dokunulmazlıkları yerle bir olabilir. Ve bunun da ötesinde ben doğruyu söylediğini düşünüyorum.”

Kadın bir kez daha tebessüm etti; mahrem bir eğlencedeymiş gibi aşağı bakan mahzun, büyük gözleri parladı.

“Komutan da benim planımın bir parçası olabilir,” dedi kadın bakışlarını yukarı kaldırmadan.

Avlunun rüzgârından azade odanın samimi atmosferinde kısık sesi huzursuz ediciydi. Tai kadın sesi duymayalı iki sene olduğunu anımsadı.

“Ama değil,” dedi Tai hemen, Komutan Lin’in bir öfke patlaması yaşamasına mahal vermeden. “Ben o kadar da önemli biri değilim. Ya da daha önce değildim.”

“Neden önce?” dedi diğer adam aslında söylemek üzere olduğu şeyi unutarak.

Tai bekledi. Lin Fong bir an için ona baktı, sonra başıyla bir askere nezaketsiz, kaba bir işaret yaptı. Asker öne çıktı ve kadını çözmeye başladı. Platforma ayak basmamaya özen gösteriyordu, kale disiplin bakımından oldukça sıkıydı.

Tai, adam işini bitirene kadar izledi ve sonra kibarca beklemeye devam etti. Komutan imayı anladı ve bekleyen iki askeri de çadırdan gönderdi.

Kadın muntazam bir şekilde bağdaş kurdu ve ellerini dizlerinin üzerine koyarak dinlenme pozisyonu aldı. Üzerinde sıradan, şeytansaçı liflerinden yapılmış başlıklı, siyah bir tuniği ve siyah binici pantolonu vardı. Verilen arayı saçlarını toplayıp firketelemek için kullanmıştı. Sicimler sertti, bileklerinde ezikler oluşmuş olmalıydı ama buna rağmen hiç ovalamadı. Ellerin küçük olduğu Tai’nin dikkatinden kaçmadı; bir savaşçı olabileceği kimsenin aklına gelmezdi. Onun da söylediği gibi, Tai daha iyi bilirdi.

“İsminiz?” diye sordu.

“Wei Song,” dedi genç kadın, hafifçe eğilerek.

“Taş Fıçı Dağı’ndan geldiniz, değil mi?”

Wei Song sabırsızlıkla başını olumsuz anlamda salladı. “Neredeyse hiç orada bulunmuyorum, orada olsam buraya bu kadar çabuk ulaşamazdım. Ben Ma-wai’deki tapınaktanım. Sahte Kanlin’in kayıplara karışmadan önce bulunduğu tapmaktan.”

Söz ettiği tapınak Xinan’dan atla kısa bir mesafede, bir posta istasyonu hanının ve imparator ile gözdeleri için inşa edilmiş köşkleri, havuzları ve bahçeleriyle ünlü bir kaplıcanın yakınlarındaydı.

Tai aptalca bie şey söylemişti. Beş Kutsal Dağ’dan biri olan Taş Fıçı kuzeydoğuda, uzaktaydı.

“Neden önce? Lütfen Usta Shen?” diye tekrarladı komutan. “Bana cevap vermediniz.”

Sesindeki sıkılmış ifadeden kurtulmak için çaba gösterdi ama işe yaramadı. Heyecanlı, kolay panikleyen, velvelecı bir adamdı. Şimdilik Tai için önemli biriydi. Tai ona döndü.

Doğru zamanın geldiği aşikârdı.

Bir yol ayrımına, bir nehrin çatallandığı, hayatın bir daha asla eskiden olduğu gibi akmayacağı bir dönüm noktasına geldiğine dair oldukça canlı bir hisse kapıldı.

“Bana Taguranlar tarafından bir hediye verildi,” dedi. “Onların sarayından gelen ama bizim prensesimiz tarafından bahşedilen bir lütuf.”

“Prens Cheng-wan sana kişisel bir hediye mi verdi?” Güçlkle kontrol edilebilen büyük bir şaşkınlık yaşıyordu.

“Evet, komutan.”

Duyduklarının Lin Fong’un muhayyilesini zorladığı açıktı. “Ölülerini gömdüğün için mi?”

Adam sıkıcı, iç karartıcı bir makamda bulunuyor olabilirdi ama aptal değildi.

Tai başıyla onayladı. “Rygyal’de beni fazlasıyla onurlandırdılar.”

“Fazlasıyla onurlandırmak mı? Onlar barbardır,” dedi Komutan Lin lafı dolandırmadan. Porselen kâsesini kaldırıp sıcak, baharatlı çayından bir yudum aldı. “Onlar şereften, haysiyetten anlamaz.”

“Belki de,” dedi Tai, dikkatli, nötr bir sesle.

Sonra onlara atlardan bahsetti ve her ikisinin de gösterdiği tepkiyi keyifle izledi.

BÖLÜM IV

“**N**EREDELER? BAHSETTİĞİN BU atlar?”

Doğru soru buydu elbette. Komutanın beti benzi atmıştı, bir yandan gerginliğini yenmeye çalışırken bir yandan da aklına üşüşen sorularla uğraştığı aşikârdı. Tecrübe, insanı ancak belli türdeki durumlarla baş edebileceği noktaya kadar taşırdı. Alnının orta yerini iki derin, yatay çizgi oyuyordu şimdi. Lin Fong korkmuş görünüyordu. Tai tam olarak nedenini kavrayamadı ama gözünün önünde gerçekleşen şey buydu. Öte yandan kadın Kanlin, komutanın aksine rahatlamış gibiydi; dikkatli ve sakindi.

Gerçi Tai, Taş Fıçı Dağı'nda bulunmuştu. Kadının oturma biçimine bir kez daha bakınca postürünün dengeli bir görünüm altında sakinleşmeye yönelik metodik bir duruş olduğunu hatırladı. Bu da Kanlin'in sakin olmadığı anlamına geliyordu. Sonra ansızın Wei Song'un çok genç olduğunu fark etti. Önceki kiralık katilden çok daha küçüktü, belki de kız kardeşiyle aynı yaşıydı.

“Henüz bana teslim edilmediler,” dedi basitçe.

Lin Fong'un gözlerinde şimşekler çaktı. “Kaleye geldiğinde seni ben karışladım. O kadarını ben de biliyorum.”

Asabiyet, bazı insanların gerginlikle başa çıkabilmek için kasten geliştirdikleri bir tepki şekliydi.

“Ordunun koruması olmadan, o kadar Sardia atıyla birlikte saraya canlı halde ulaşamazsın,” dedi kadın. “O zaman da orduya borçlanırsın.”

Toy ama işlek bir zihin.

Komutan ateş püskürdü. “Hepiniz orduya borçlusunuz. Bunu aklından hiç çıkarmasan iyi edersin Kanlin.”

İşte başlıyor, diye düşündü Tai.

Kitan halkının ve birbirlerine karşı giriştikleri mücadelelerin ana unsurları olan müsabıkların fi tarihinden kalma hikâyesiydi bu. Şimdilerde imparatorluk sarayında bulunan ihtiraslı adamlar ve kadınlar birbirleriyle savaşıyor ufak tefek, önemsiz birer krallıktı bir zamanlar. Yüksek rütbeli subaylar, mülki amirler, dokuz kademeli devlet hizmetinde yükselen bürokratlar, bir öğretiyeye bağlı müritler, harem ağaları, hukuk danışmanları, imparatoriçeler ve cariyeler ve daha nice... Güneş gibi parlayan imparatorun etrafında yüksek bir mevki kazanmak için çırpınan herkes öyleydi.

Sabahın o vaktinde zihnine hücum eden bu düşünceyle bir an için imparatorluğa geri dönmüştü.

Tai, “Atlar sınır boyunda, Hsien yakınlarındaki bir kalede tutulacak. Elimde askerî postayla saraya gönderilmek üzere yazılmış, bütün hususları açıklığa kavuşturan mektuplar var,” dedi.

“Kim tarafından tutulacaklar?” Komutan konunun üzerine gidiyordu.

“Kuala Nor üzerindeki geçitte bulunan Taguran yüzbaşısı tarafından. Bana atların bağışlanmasıyla ilgili emir yazısını getiren oydu.”

“Ama sonra atları geri alabilirler! Ya da vermeyebilirler!”

Tai başını olumsuz anlamda salladı. “Sadece ben ölürsem.”

Gömleğinin cebine uzanıp Rygyal'den gelen orijinal mektubu çıkardı. Kuşların didişmesini duyar gibi oldu, gölün kıyısında o mektubu okuduğu anlar gözünde yeniden canlandı. Neredeyse rüzgârı teninde hissedecekti. “Prens Cheng-wan bizzat kendisi imzaladı bunu. Atları geri almalarını söyleyerek onu incitmemek için dikkatli davranmalıyız.”

Lin Fong sinirli bir şekilde boğazını temizledi. Mektuba uzanmaya yeltendi ama yapmadı; yazılanları kontrol etmesi Tai'yi küçük düşüren bir hareket olabilirdi. Asabi, sabit fikirli bir adamdı ancak orada, vahşi doğada bile nezaket kurallarından bihaber değildi.

Tai bir an kadına baktı. Saklamaya gerek duymaksızın, bıyık altından Lin Fong'un huzursuzluğuna gülüyordu.

Sonra ekledi, “Bizzat ben gitmezsem atları vermeyecekler.” O uzun gecenin sonunda Bytsan sri Nespo'yla kararlaştırdıkları şey buydu.

“Anladım,” dedi Wei Song, başını kaldırarak. “Bu şekilde kendi hayatını teminat altına mı almış oluyorsun?”

“Almaya çalışıyorum.”

Kadının bakışları düşünceliydi. “Hayatını tehlikeye atan, zor bir hediye bu.”

Başını olumsuz anlamda sallama sırası komutana gelmişti. Ruh hali değişmiş görünüyordu. “Zor mu? Zorun da ötesinde! Bu... bu hediye gökyüzünü boydan boya yanarak geçen bir kuyruklu yıldız sanki. İyiye alamet ya da belki kötüye, tamamen neyin hazırlayıcısı olduğuna bağlı.”

“Ve işaretleri kimin okuduğuna,” dedi Tai sessizce. Kendini bildi bileli simyacıları ve astrologları sevmezdi.

Komutan Lin başıyla onayladı. “Bu atlar muhteşem olabilir – senin için, hepimiz için. Ancak geri dönmek üzere olduğun payitaht zor zamanlardan geçiyor. Xinan artık tekinsiz bir yer.”

“Her zaman öyleydi,” dedi Tai.

“Şimdi çok daha fazla,” diye üsteledi komutan. “Herkes senin atlarının peşine düşecek. O atlar için seni paramparça etmekten çekinmezler.” Çayından bir yudum çekti. “Benim bir fikrim var.”

Epey kafa yorduğu belliydi. Tai neredeyse adam için üzüldü: Sen sessiz bir sınır kalesine atan, orada işini iyi yapmaya çabala, düzeni, verimliliği sağla, zaman içinde hep ileriye git, sonra iki yüz elli Cennet Atı gelsin, öyle ya da böyle bütün düzeni altüst olsun.

Bir kuyruklu yıldızdı hakikaten. Ardında iz bırakarak batıdan hızla yaklaşan, kirli bir kar topu.

“Düşüncelerinizi paylaşırsanız çok memnun olurum,” dedi. Huzursuzlukla baş etmenin bir yolu olan resmîyetin yeniden içinde yükseldiğini hissetti. Bu çorbaya dönmüş dünyanın bir parçası haline geleli çok olmuştu. Gölün, otlığın ve mezarların ötesine geçen bütün dünyaların damarlarında yol alıyordu işte yeniden. Komutanın ne söyleyeceğini bildiğini düşündü. Bir oyun içindeki kimi hamleler önceden kestirilebilirdi.

“Baban büyük bir liderdi, hepimiz yasını tutuyoruz, özellikle de batıda. Askerlik senin kanında var; sen General Shen’in oğlusun. Bu Ejder Atlarını İkinci Askerî Bölge adına teslim al! Kuala Nor’a en yakın bölge ne de olsa! Merkez karargâhımız Chenyao’da. Sana bir eşlikçi, şerefli bir muhafız

vereceğim. Kendini Kurmay Başkanı Xu'ya tanıttı, Cennet Atlarını hibe et. Alacağın rütbeyi hayal edebiliyor musun? Peki itibarı, şanı ve şerefi?!”

Tam kendisinden beklendiği gibi.

Bu aynı zamanda adamın korkusunu da ortaya koyuyordu. Lin Fong en azından, hakça ya da değil, atları orduya zimmetlemeyi denemezse bunun siciline olumsuz yansiyacak bir rapora dönüşeceğini farkındaydı tabii ki. Tai ona baktı. Bazı açılardan cezbedici bir fikirdi, hızlı bir çözümdü. Ama başka açılardan...

Olumsuz anlamda başını salladı. “Ve Komutan Lin, bunu sarayda huzura çıkmadan mı yapayım? Yüce ve ihtişamlı imparatorumuza ya da onun danışmanlarına prensesin, yani kızının, beni nasıl onurlandırdığını anlatmadan mı? Valiye de mi anlatmadan? Şansölye Chin Hai'nin buna dair belirleyici olacak görüşlerini sunacağını zannediyorum.”

“Ve diğer kurmay başkanlarını atlardan haberdar etmeden mi?” Kanlin kadın yumuşak bir tonda ama olabildiğince açık konuştu. “Ordu yekpare, bölünmez bir bütün değil komutan. Mesela şu kuzeydoğudaki Roshan'ın atların nereye ait olmaları gerektiğine dair kendince fikirleri olabileceğini düşünmüyor musunuz? Şu an imparatorluk haralarına o komuta ediyor değil mi? Onun görüşlerinin önemli olabileceği gelmiyor mu aklınıza? İki yıllık inzivadan dönen Usta Shen'in böylesi bir armağanı talep eden ilk kişiye teslim etmeden önce biraz daha ortamı anlamaya ihtiyacı olabilir mi?”

Komutanın kadına attığı bakış kin ve nefret doluydu.

“Sen,” diye gürledi, “senin bu odada hiçbir statün yok! Yalnızca suikastla ilgili sorgulanmak için buradasın ve sıra ona da gelecek.”

“Gelecek tabii, umarım,” diyerek komutana katıldı Tai. “Ama eğer kabul ederse ben ona bir statü verebilirim. Buradan ayrıldıktan sonra muhafızım olarak bana eşlik etmesini isterim.”

“Kabul ediyorum,” dedi kadın hemen.

Bakışları Tai'ninkilerle buluştu. Gülümsemedi.

“Nasıl olur? Sen bu kadının seni öldürmek için burada olduğunu düşünüyordun!” diyerek durumu protesto etti komutan.

“Evet öyleydi. Ama şimdi farklı düşünüyorum.”

“Neden?”

Tai yeniden karşısındaki kadına baktı. Görünüşe bakılırsa gözlerini yeniden yere indirmiş, kendi halinde, huzurlu ve zarif bir şekilde oturuyordu. Ama Tai bunun sadece görünüşten ibaret olduğuna inanıyordu.

Ne cevap vereceğini düşündü. Daha sonra yüzünde beliren tebessüme engel olmadı. Chou Yan işte bu anı görmekten hoşlanırdı diye düşündü, kesinlikle tadını çıkarırdı sonra da sonsuz kere, her defasında başka bir renk katarak usanmadan anlatırdı. Arkadaşını düşününce Tai'nin yüzündeki tebessüm soldu. “Çünkü buraya gelmeden önce saçlarını tepesinde toplamıştı,” dedi.

Komutanın yüzündeki ifade sürekli değişiyordu.

“Saçlarını... Çünkü...”

Tai sesindeki ciddi tonu korudu. Kısa bir süre içinde komutan onun için önemli biri haline gelecekti. Lin Fong'un saygınlığı korunmalıydı.

“Elleri ve ayakları serbest ve saçlarının arasında en az hiç yoksa iki tane silah taşıyor. Kanlinler bunlarla öldürmek için gereken eğitimi almışlardır. Eğer ölmemi isteseydi çoktan ölmüştüm. Tabii siz de. Eğer o da yoldan çıkmış serserinin teki olsaydı sizi öldürmenin Taş Fıçı Dağı'nda yaratacağı depremi veya beraberinde getireceği sorunları umursamazdı. Hatta istese kaçabilirdi de.”

“Üç silah,” dedi Wei Song. Saçındaki firketelerden birini çekip aldı ve yere attı. Metal aparat platformun üzerinde durduğu yerde parlıyordu. “Kaçmak tercih edilir ama bazı görevler için beklenen bir şey de değildir.”

“Biliyorum,” dedi Tai.

Komutanı izliyordu, bir şeylerin değiştiğini gördü.

Adam içine kapanmış ve elinden geleni yaptığına, üstlerinden nasıl bir eleştiri gelirse gelsin karşılayabileceğine, onları savuşturabileceğine inanmış gibiydi. Bu onu aşıyordu, bir sınır karakolunun nüfuz alanının çok daha ötesinde bir meseleydi. Sarayın himayesi gündeme getirilmişti.

Lin Fong çayını yudumladı, sakince kendi tarafındaki vernikli, koyu yeşil, seramik demlikten fincanına biraz daha çay döktü. Tai de kendi tarafındaki demlikle aynı şeyi yaptı. Kadına baktı. Bir bıçak kadar uzun

firkete kadının önünde duruyordu. Firketenin baş kısmı gümüşten bir anka kuşu şeklindeydi.

“En azından Chenyao’da Başkan Xu Bihai’nin huzuruna çıkacak mısın?”

Lin Fong samimi görünüyordu. Bu bir ricaydı sadece. Öte yandan komutan Chenyao’daki valiye gitmesini önermiyordu. Ordu sonsuza dek sivil yönetime karşı olacaktı. Yıllar geçiyor, mevsimler dönüyor, bazı şeyler hiç değişmiyordu.

Yorum yapmaya gerek yoktu. Ve zaten valiyi görmeye gitse bile bu tamamen kendi tasarrufu olurdu. Tai sadece, “Çıkacağım elbette, tabii Başkan Xu beni kabul edecek kadar yüce gönüllü ise. Babamla tanıştıklarını biliyorum. Bana tavsiyelerde bulunacağını umuyorum,” dedi.

Komutan başıyla onayladı. “Ben bizzat bir mektup yazıp göndereceğim. Tavsiyeye gelince... yeterince aldın, değil mi?”

“Pek çok,” dedi Tai.

Bir dağ hendeğinin üzerindeki aylar soğuk bir gölün yüzüne gümüşü rengini serperek bir büyüyüp bir küçülüyordu. Kar ve buz, vahşi çiçekler ve fırtınalar. Rüzgârın kollarında ise mevtaların fısıltıları.

Lin Fong gene mutsuz görünüyordu. Tai hiç beklenmedik şekilde kanının bu adama ısınmaya başladığını fark etti. “Zor günler yaşıyoruz Shen Tai. Sınırlar güvenli, imparatorluk genişliyor, Xinan tüm dünyanın gözbebeği. Ama bazen bu kadar ışıltı...”

Kadın son derece sessiz bir vaziyette dinliyordu.

“Babam da hep yaşadığımız günlerin çok zor olduğunu söylerdi,” diye mırıldandı Tai, “yani o günleri yaşayanlar için.”

Komutan bunun üzerine düşüncelere daldı. “Açılar, kutupsal dizilimler var. Yıldızlar bir hizaya girerler ya da girmezler.” Bu bir Üçüncü Hanedan metninden alıntıydı. Tai o metni sınavlar için çalışmıştı. Lin Fong tereddüde düştü. “Her şeyden önce, muazzez imparatoriçe artık Ta-Ming Sarayı’nda değil. Xinan’ın batısındaki bir tapınakta inzivaya çekildi.”

Tai derin bir nefes aldı. Bu beklenmedik fakat çok önemli bir haberd.

“Peki Leydi Wen Jian?” diye sordu hassasiyetle.

“Kıymetli Refika olarak ilan edildi ve sarayın imparatoriçe kanadına yerleştirildi.”

“Anlıyorum,” dedi Tai. Ve sonra kendisi için önemli olduğundan, “Peki ya imparatoriçenin hizmetindeki hanımlar? Onlara ne oldu?”

Komutan omuz silkti. “Bilemem. Onunla birlikte gittiklerini sanıyorum, en azından bir kısmının.”

Tai'nin kız kardeşi üç yıl önce refakatçi nedime olarak imparatoriçenin hizmetine girmeye Xinan'a gitmişti. Shen Gao'nun kızına tanınmış bir ayrıcalıktı bu. Li Mei'ye ne olduğunu öğrenmesi gerekiyordu. Ağabeyi biliyor olmalıydı.

Ağabeyi de üzerine düşünmesi gereken bir başka meseleydi.

“Bu tam olarak belirttiğiniz gibi önemli bir değişiklik. Başka bilmem gereken ne var?”

Lin Fong çay fincanına uzandı, fincanı yere koydu. Kasavet dolu bir sesle, “Şansölye diye bahsettiğin kişi. Artık öyle değil. Ne yazık ki Şansölye Chin Hai geçen sonbahar vefat etti.”

Tai titreyerek gözlerini kırptırdı. Kendini buna zerre kadar hazırlamamıştı. Bir an için dünya başına yıkılmış, devasa boyutlarda birkaç ağaç devrilmiş ya da kale müthiş bir çınlamayla sarsılıyormuş gibi hissetti.

Wei Song söz aldı. “Her ne kadar biz başka türlü bir duyum almış olsak da çoğunluğun inancı sonbaharda üşütmüş olmasına bağlı bir hastalıktan dolayı öldüğü yönünde.”

Komutan göz ucuyla kadına baktı.

Biz başka türlü bir duyum almış olsak da.

Bunlar düpedüz vatan hainliği kabul edilebilecek sözlerdi.

Gene de komutan Lin hiçbir şey demedi. Ordunun İmparator Taizu'nun parlak, kontrol müptelası şansölyesine karşı biraz olsun sevgisinin olduğu duyulmuş şey değildi.

Uzun boylu, ince sakallı, dar omuzlu, şüpheciliğiyle ünlü biri olan Chin Hai, imparatorun emrinde büyüyen Kitan'ı muhteşem büyüme ve zenginleşme döneminde çeyrek yüzyıl kadar yönetmişti. Otokratikti, Taizu'ya ve Gökyüzü Tahtı'na gaddarca sadıktı; her köşede, her delikte, örneğin bir şarap dükkânında yanlış adamın kulağına gidecek herhangi bir şeyi yüksek sesle söyleyen birini sürgüne gönderebilen –ya da idam edebilen– muhbirleri vardı.

Nefret edilen, ölesiye korkulan ve muhtemelen imparatorluk için paha biçilmez kıymette biriydi.

Tai gözlerini komutandan ayırmadan bekledi. Sırada telaffuz edilecek başka bir isim vardı. Yani öyle olması gerekiyordu.

Komutan Lin çayından bir yudum aldı. “İmparator tarafından bilgelikle atanan yeni şansölye Wen Zhou... seçkin bir aileden.” Duraksama maksatlıydı elbette. “İsmi tanıdık gelmiyor mu?”

Tanıdıktı. Tabii ki öyleydi. Wen Zhou, Kıymetli Refika’nın kuzeniydi.

Ama mesele bu değildi. Tai gözlerini kapadı. Bir koku, yeşil gözler, sarı saçlar ve bir ses hatırlıyordu.

“Eğer birisi benden... yani eğer biri beni kendi özel cariyesi yapmak isterse ya da odahğı?”

Gözlerini açtı. İkisi de merak içinde ona bakıyordu.

“Kim olduğunu biliyorum,” dedi.

#

DEMİR KAPI KALESİ’NİN komutanı Lin Fong kendisini bir filozof olarak nitelemezdi. O kariyer peşinde bir askerdi ve bu seçimi hayatının erken döneminde ağabeylerini takiben orduya girerek yapmıştı.

Mütevazı bir başlangıcı takiben bir bir rütbe alarak (bir şekilde) geçen onca yıldan sonra yakın geçmişte (ona yakışan bir alçakgönüllülükle) belli kalıplarla düşünmeye ve kendi sinesine dönüp belki de pek çok tertibinin –ve sonra yoldaşlarının– kendi gönüllerinde ulaşamayacakları kadar derin noktalara temas ederek hayatın armağan ettiği güzellikleri takdir etmeye daha meyyal olduğu sonucuna varmıştı.

Diğer pek çok şeyin yanı sıra uygarca yapılan, entelektüel muhabbetlerden çok zevk alırdı. Gecenin geç bir vakti odasında tek başına şarabını yudumlarken ancak heyecan olarak nitelenebilecek rahatsız edici derecede büyük bir duygunun bir türlü yatağına gidememesine sebep olduğunu idrak etti.

Merhum General Shen’in oğlu Shen Tai, zihinsel evreninde çakan kıvılcımlar ve kalıplara sığmayan, sıra dışı hayatı nedeniyle Lin Fong’un

günlerce, hatta belki haftalarca Demir Kapı'da tutmak isteyeceği türden biriydi.

Akşam yemekten sonraki sohbet onu, esef duyarak, günlük yaşantısının ve oradakilerle paylaştığı hayatın ne kadar fakir, yavan olduğunu kabul etmeye zorlamıştı.

Ona (Tai'ye) gayet açık bir soru sormuştu. "Sen şimdi uzun sürelerle iki kez sınırların ötesine geçmiş oldun. Kadim bilgiler bunun ruh için tehlikeli olduğunu söyler." Sözlerinde herhangi bir sataşma ya da iğneleme olmadığı anlaşılabilir diye gülümsedi.

"Bazıları öyle söyler. Hepsi değil."

"Aynen öyle," diye lafı geveledi Lin Fong, bir uşağa biraz daha şarap koymasını işaret ederek. Söz konusu kadim bilgelerin değişik öğretileri olunca sohbet onun çapını biraz zorluyordu. Bir askerin bunları öğrenecek zamanı yoktu.

Tuhaf bir şekilde çukur olan gözleri soruya karşılık bir zihin işçiliği yapıldığını ortaya koysa da Shen Tai belirgin şekilde efkârlanmıştı. Nezaketle, "İlk seferinde komutan, çok genç bir subaydım. Kuzeye gidip Bogülerin arasına girdim çünkü emir almıştım, hepsi bundan ibaretti. Tüm saygımla beraber, ben sizin de Demir Kapı'ya gelmeyi kendi iradenizle seçtiğinizden, arzunuzun dikkate alındığından kuşkuluyum," dedi.

Demek haberi vardı! Fong biraz da kendi haline bakarak güldü. "Bu şerefli bir atama," diye çıktı.

"Elbette öyle."

Kısa bir sessizlikten sonra Fong, "Ne demek istediğini anlıyorum tabii ki. Ama yine de halihazırda bir kez kendine ait olmayan bir seçim nedeniyle sınırın ötesine geçmişken ikinci kez?.." demişti.

Acele etmeden, sükûnetle, açıkça sezilen bir terbiyeyle: "İkinci keresinde babamın hatırasını onurlandırıyordum. Kuala Nor'a bu yüzden gittim."

"Babanı onurlandırmanın başka bir yolu yok muydu?"

"Olduğuna eminim," Tai'nin tüm söylediği buydu.

Fong boğazını temizlemiş, utanmıştı. Bu tür alışverişlere çok açtı, zekice konuşmalara hasret kaldığını fark etmişti. Bu durum insanın sosyal sınırları aşmasına neden olabilirdi. Orada durmuştu. Bu Shen Tai

oldukça karmaşık bir adamdı ama tekrar bir araya gelmelerini, temasa geçmelerini imkânsız kılacak bir hayatı kovalamak üzere ertesi sabah oradan ayrılacaktı. Komutan, istemeyerek ama neyin uygun olduğuna dair bir sağduyuyla lafı Shen Tai'nin üzerine pek çok şey anlatabileceği Taguranlar meselesine ve onların gölün kuzeyindeki kalelerine getirmişti.

Nihayet Taguranlar onun şimdiki sorumluluk alanındalardı ve başka bir yere atanana kadar da öyle olacaktı.

Bazı adamlar topluma kolayca adapte olabildiği gibi izole bir hayatı da aynı şekilde zorlanmadan yürütebilirmiş gibi görünürdü. Shen Tai onlardan biriydi. Ama Lin Fong kendisinin öyle olmadığını, hiçbir zaman da olmayacağını biliyordu; bu türlü bir belirsizliğe katlanmak için çok fazla güvenlik ve rutin ihtiyacı vardı. Ama Shen Tai hayatı yaşamının başka yolları da olduğunun, olabileceğinin farkına varmasını sağlamıştı. Bunda büyük ihtimalle babasının Sol Kanat Komutanı olmasının da etkisi var, diye düşündü.

Gecenin ilerleyen saatlerinde odasında yalnız başına şarabını yudumladı. Acaba o gün birlikte çay içerlerken Tai bu çayın o kalede ne kadar alışılmadık, nadide bir imkân olduğunun farkında mıydı, merak ediyordu. Bu Xinan'dan başlayarak hayatlarına yeni giren, uzak güneybatıdan ithal bir lükstü: İmparator Taizu'nun idaresinde hüküm süren barışın ve yapılan ticaretin bir başka sonucuydu.

Söz konusu içecekten yazıştığı kişiler vasıtasıyla haberi olmuş, kendisine de biraz göndermelerini istemişti. Bu yeni alışkanlığın kendi kalesine komuta eden pek çok başka rütbeli tarafından da benimsenmiş olmasının kuvvetle muhtemel olduğuna inanıyordu. Sırf bu çay için parasını cebinden ödeyerek özel fincanlar ve tepsiler bile sipariş etmişti.

Aslında dağ balıyla tatlandırılmış olsa bile bu içeceğin tadını sevdiğinden emin değildi ama karşılıklı konuşmaya değer tek bir insan evladını dahi bulmanın imkânsız olduğu bu ıssız sınır boyunda saray ve kent kültürüne koşut, oradakiyle aynı frekansta bir hayat sürdüğünü düşünmekten hoşlanıyordu.

Sizin hayatınız, yüzleşmek zorunda olduğunuz hakikat bu olsaydı ne yapardınız? Kuşkusuz tekrar tekrar, hiç usanmadan kendinize dün-

yanın gelmiş geçmiş en ileri imparatorluğunda yaşayan uygar bir insan olduğunuzu hatırlatırdınız.

Devir değişiyordu. Şansölyenin ölümü, yeni şansölye, hatta askeri-yenin tabiatı ve kompozit yapısı da –bütün bu yabancı birlikler– dâhil her şey Lin Fong'un orduya yazıldığı zamana göre çok farklıydı. Askerî idareciler arasında sürekli tırmanan büyük gerilimler vardı. Ve imparator da yaşılanıyor, kabuğuna çekiliyordu; bir sonraki adımın ne olacağını kim bilebilirdi? Komutan Lin değişikliği sevmezdi. Onun lügatinde bu bir kusurdu ama belki de insan böylesi bir kusuru aşip hayatına devam edebilmek için basit ve değişmez bir takım gerçeklere tutunabilirdi, değil mi? Siz hiç bunu yapmak *zorunda* kalmadınız mı?

DEMİR KAPI'DA MİSAFİRLER için yalnızca bir tane hususi oda vardı.

Kale seçkin ziyaretçilerin geldiği bir yer değildi. Ticaret yolları kuzeyden geçiyordu. O yolları ve o yollar üzerinden taşman zenginliği, isminin hakkım sonuna kadar veren Yeşim Kapı Geçidi muhafaza ediyordu. Orası, dünyanın bu ucundaki en cazip tayin yeri idi.

Misafir odası küçüktü; ana binanın ikinci katında, penceresiz ve altında avlu bulunmayan bir iç odaydı. Tai hiç değilse temiz hava bulabilecek bir koğuştta kalmayı tercih etmediği için pişmandı. Gerçi biraz düşününce böyle bir seçim yapma şansı olmamıştı. İnsanların statülerini yansıtan seçimler yapması gerekirdi, aksi halde onlarla ne tür bir iletişim kuracakları konusunda diğerlerinin kafasını karıştırmış olurlardı.

Kişiyi mahsus odayı almak zorunda kalmıştı. Çünkü o, önemli bir adamdı.

Kandili az önce söndürmüştü. Oda sıcak, havasız ve karanlıktı. Uy-kuya dalmakta zorlanıyordu. Aklında ise artık bu dünyada olmayan dostu Chou Yan vardı.

Artık karanlığı yırtan hayalet sesleri yoktu, sadece surların üzerindeki nöbetçilerin baygın baygın birbirlerine seslendikleri duyuluyordu. Kanyonda hayaletler yoktu, kaleye gelirken yolda geçirdiği iki gece boyunca

da onlara rastlamamıştı. Bu duruma alışık olduğu söylenemezdi, yani gün batımından sonraki durgunluğa. Aslında Ay'ı ve yıldızları görmemeye de alışık değildi.

Ya da bunların yanı sıra kapının hemen diğer tarafında, koridorda yatan –kendi ısrarı yüzünden– genç bir kadın muhafıza sahip olmaya.

Tai, genç kadına kalede oldukları müddetçe bir muhafıza ihtiyacı olmadığını söylemişti. Ama Kanlin cevap vermeye tenezzül dahi etmemişti. Yüzündeki ifade aptalın biri tarafından tutulduğuna inandığını gösteriyordu.

Wei Song'un alacağı ücret konusunda hiç konuşmamışlardı. Tai mevcut Kanlin ücretlerini biliyordu ama gündeme geldiğinde kadının ne söyleyeceğini de bildiğini sanıyordu: Tai'yi kurtarmak için zamanında Kuala Nor'da olamamasını kendi suçu addedecek ve şerefine leke sürdürmemek için Tai'ye gönülden hizmet edecekti. Tai'nin göle gelen sahte Kanlin kadın hakkında daha fazla bilgiye ihtiyacı vardı. En mühimi de onu kimin, hangi sebeple gönderdiğini öğrenmeliydi.

Elinde tek bir isim –Yan öğrenci arkadaşları Xin Lun'un adını vermişti– ve bir başka isme dair giderek artan kuşkuları vardı.

Wei Song'un ücreti, hangi koşullar altında olursa olsun, neredeyse hiç önem arz etmiyordu. Bir muhafız tutacak kadar parası vardı. Hatta yirmi muhafız. Elli süvariden oluşan özel bir birlik kurabilir ve onları seçtiği renkte giydirebilirdi. Aslında Sardia atlarına karşılık ihtiyacı olan her miktarı ödünç alabilirdi.

Hiç lafı döndürüp dolaştırmaya gerek yoktu, o artık zengin bir adamdı. Tabii atlarla ilgili meseleyle *nasıl* başa çıkacağına dair bir çözüm üretip onlarla birlikte sağ salim Xinan'a ulaşabilirse.

Ailesi her zaman rahat bir hayat sürmüştü. Shen Gao hayatının hiçbir safhasında ün ve ünle birlikte gelen nimetlerden faydalanmak için yırtınan saraydaki o ihtirashlı tiplerden olmamış, bilakis her daim meydanlarda savışan ve ordularına komuta eden bir subay olmuştu. Ağabeyinin durumu ise farklıydı ama o gece Liu hakkında düşünmeye başlamak için kendini hazır hissetmiyordu.

Aklı yeniden kapının önündeki kadına gitti. Onun da uyumasına engel olan neden genç Kanlin'di. Koridora üzerinde yatabileceği bir ot minder

koymuşlardı. Bunu yapmaya alışık olmalıydılar. Zira hangi öneme haiz olursa olsun bütün misafirlerin dışarıda, hatta belki de odanın içinde kalan uşakları olurdu. Sadece Tai “itibarlı misafir” rolünü kendine yakıştıramıyordu.

Öbür Kanlin –Wei Song’un deyişiyle yoldan çıkmış olan– daha birkaç gece önce Yan bu yataktayken büyük ihtimalle dışarıda, kapının önünde uyumuştı.

Bu ironik durumun bir tür simetri yaratan, bir beyitteki zengin uyaklı iki mısra gibi olduğu ya da daha karanlık bir şeye benzediği düşünülebilirdi. Ama hayatın kendisi böyleydi; bir şiir değildi ve sadık, nazik, neredeyse her daim güleryüzlü biri olan Yan, dar ve derin bir vadinin sonunda, atla üç günlük mesafedeki bir mezarın dibinde yatıyordu.

*“Demir Kapı’mn batısı, Yeşim Kapı’nın batısı,
O kapılar ardında hiç eski dost olmadı.”*

Artık Tai için orada sonsuza dek bir dost olacaktı.

Koridoru dinledi ama hiçbir şey duymadı. Kapıyı sürgüleyip sürgülemediğini hatırlayamadı. Uzunca bir süredir kapıları sürgülemek gibi bir alışkanlığı yoktu.

Aynı zamanda bir kadının, hem de karanlık çöktükten sonraki sessizlikte, yakınında olmayalı iki yıldan fazla olmuştu.

Kendini, tamamen istem dışı bir şekilde kadının cismini hayalinde canlandırırken buldu: oval bir yüz, geniş bir ağız, cin gibi gözler ve yay gibi kaşların altındaki o gözlerde sürüp giden temaşa. Kaşları basbayağı kendi kaşlarıydı; Xinan modasına uygun şekilde boyanmamıştı. Yani en azından iki yıl önce moda olan şekilde. Muhtemelen onun bildiği furya çoktan yerini bir başkasına bırakmıştı. Zaten Xinan’da moda sürekli değişirdi. Wei Song hızlı hareket eden, uzun siyah saçlı ve minyon bir kadındı. O sabah onu ilk gördüğünde saçları açıktı.

Tekrar anımsadığı bu son kare Tai kadar uzun süredir yalnız olan bir adam için çok fazlaydı.

Zihni ay ışığının aydınlattığı nehir kanallarına yelken açmış gibiydi, engin bir hatıra denizine sürükleniyordu. Kendini Bahar Yağmuru'nun altın sarısı saçlarını düşünürken buldu, onun saçları da açıktı ama sonra –beklenmedik şekilde– onun yerini bambaşka bir kadının görüntüsü aldı.

Kıymetli Refika'nım, yani imparatorun tüm içtenliğiyle sevdiği cariyesinin dupduru hatırasıydı aklına gelen. O gün öğleden sonra aldığı haber nedeniyle genç hanımın aklına düştüğüne kanaat etti.

Wen Jian, onu yakından gördüğü tek seferde başlı başına yeşim ve zerden olma bir cazibeydi: Uzun Göl Parkı'nda bir bahar günü, ikinci vakti. Genç kadın at sırtında, gülüyordu (havada kuşların söylediği şarkılar gibi dalga dalga yayılan bir ses), etrafını saran bir parıltı, ısıltılı bir halesi vardı. İnanılmaz dercede arzu uyandırıcı, ulaşılmazdı. Hayalini kurmak ya da hüyalara dalmak için bile tekin değildi.

Ve onun yakışıklı, ipek tenli kuzeni o gün öğrendiği üzere artık imparatorluğun şansölyesiydi. Sonbahardan beri.

O adam bir kadının kalbini kazanma mücadelesi verirken karşınızda görmeyi isteyeceğiniz türden bir rakip değildi.

Tai, ancak kendisinin yarısı kadar akıllı bir adamın bile en temel kendini koruma güdülerinin bu son haberle harekete geçeceğini ve Xinan'ın yakınlarında herhangi bir yere gelmeden çok daha önce Bahar Yağmuru'nu, onun kokusunu ve sesini düşünmeyi derhal bırakacağını düşünüyordu.

Ama kolay değildi.

Bahar Yağmuru Sardialıydı, atlar da öyle. Aynı etkiyi yaratan pek çok değerli şey gibi o da batıdan gelen bir arzu nesnesiydi.

O kadınların ve adamların dünyası, onların ihtirasları başka türlü bir varoluş biçiminin yapıtaşları diye düşündü Tai, imparatorluğun bir köşesinde, zifiri karanlıkta uzanmış yatarken. O yaşantının yabancılığı ve insanı ürküten, iten hakikati bir sürü başka şeyle birlikte geri dönüyordu işte. Kavuşmak üzere olduğu hayata dair yeni bir bakış açısı daha kazanmıştı artık.

Huzursuz eden, uyku kaçıran, özensizce makaraya sarılan bükme ipek iplikler gibi aklındaki tüm diğer rahatsızlıklara karışan bir düşünceydi bu da. Ve hâlâ sınırdaki dağın başında bir kaledeydi. Kızıl doru Sardia'nın

sırtında doğuya, sarayın göz kamaştıran, ölümcül dünyasına doğru yol alırken kim bilir neler olacaktı?

Altındaki döşegin, karyola ayaklarının gıcirtısını duyarak rahatsız oldu ve diğer tarafa döndü. Bir pencere olmasını çok isterdi. Orada durup temiz havayı içine çekebilir, yukarıya, yaz yıldızlarına bakıp gökte durumunu aydınlatabilecek bir dizilim, bir cevap arayabilirdi. *Yukarıda olduğu gibi aşağıda da hayatlarımızı yaşarken bizler, dokuz cennetin aynasıyız.*

Kendini odanın içinde hapsedilmiş hissediyor; sürekli kapalı kalma, kısıtlanma ve ölüm kaygısıyla mücadele ediyordu. Yalan değildi, birileri onu öldürmek istemişti; hem de daha atları öğrenmeden önce. Neden? Neden öldürülmesini gerektirecek kadar önemli biriydi? Aniden yattığı yerden doğruldu, ayaklarını yatağın kenarından aşağı sarkıttı. Uyku her geçen saniye biraz daha uzağa gidiyordu.

“Sana su ya da şarap getirebilirim.”

Kanlin’in kulakları had safhada iyi olmalıydı ve belli ki uykuya dalamamıştı.

“Sen bir muhafızsın, uşak değil,” dedi Tai kapalı kapıya doğru.

Kadının güldüğünü duydu. “Aradaki farkı önemsemeyen insanlar için çalıştım.”

“Ben onlardan biri değilim.”

“Ah. Şükran borcum için bir ata mumu yakmalıyım.”

Yukarıdaki tanrılar! Buna hazır değildi.

“Hadi uyu artık,” dedi Tai. “Güne erken başlayacağız.”

Bir kahkaha daha. “Ben uyanmış olacağım,” dedi Wei Song. “Ama sen korkuların yüzünden bu gece uyuyamazsan yarın bizi yavaşlatacaksın.”

Tai gerçekten buna hazır değildi.

Bir sessizlik oldu. Tai kadının oradaki keskin varlığının farkındaydı. Bir an sonra, “Bağışla beni, küstahçaydı. Sana saygım büyük. Haddimi aşmak istemem ama prensesin hediyesini geri çeviremez miydin?” dediğini duydu.

Tai de üç gündür aynı şeyi düşünüyordu. Başka birinin bunu sorduğunu duymaksa işleri kolaylaştırmıyordu.

“Yapamazdım,” dedi.

Arada kapı, duvar varken konuşmak tuhaftı. Birileri dinliyor olabildi, hiç de zor olmazdı. Kararsız kaldı, emin olamadı ama orada bunun olabileceğine ihtimal vermiyordu. “O atlar bana kraliyet tarafından verildi. Reddetmek olmazdı.”

“Ne bileyim. Prensesin hediyesi muhtemelen senin sonunu getirecek.”

“Farkındayım,” dedi Tai.

“Birine bunu yapmak *korkunç*.”

Toyluğu ve haksızlığa uğramanın yarattığı incinmişlik, sesine yansıyor ama söyledikleri üç aşağı beş yukarı doğrudu. Prenses öyle bir şey olsun istemezdi. Hatta böyle bir şey olabileceği aklının ucundan dahi geçmemiş olabilirdi.

“Denge hakkında hiçbir şey bilmiyorlar,” dedi Wei Song koridordan. O bir Kanlin’di; denge onların öğretisinin özüyü.

“Taguranlar mı demek istiyorsun?”

“Hayır. Kraliyet eşrafı. Genel olarak.”

Tai bunun üzerine düşündü. “Sanırım hanedan mensubu olmak, bütün bunları dert etmek zorunda kalmamak demek.”

Bir sessizlik daha. Wei Song’un buna kafa yoruyor gibi bir hali vardı. “Xinan’daki imparatorun cennetin yankısı olduğu öğretildi bize, cennetin kayrasıyla hükmettiği. Gökteki denge yerde yankılandı, öyle olmasa imparatorluk yıkılır. Değil mi?” dedi.

Tai’nin saniyeler önce düşündüğünün aynısı.

Kuzey Bölgesi’nde şarap içtikten ya da seviştikten sonra bu şekilde konuşabilen kadınlar –çok değil, sadece birkaç tane– vardı. Dünyanın bir ucundaki ücra bir kalede, bir Kanlin muhafızıyla bu şekilde sohbet edebilmeyi beklemiyordu.

“Öyle demek istemedim,” dedi Tai. “Düşünce biçimleriyle ilgiliydi söylediğim. Neden Rygyal’daki prensesimiz ya da herhangi bir prens böylesi abartılı bir hediye verilen sıradan bir adama neler olabileceğine dair fikir sahibi olsun ki? Hayatlarındaki hangi tecrübe bunu hayal etmelerine imkân verir?”

“Ah. Evet.”

Tai kadının konuşmasını beklediğini fark etti. “Bu her şeyden önce hediyenin seninle değil onlarla ilgili olduğu anlamına gelir,” dedi genç kadın.

Tai başıyla onayladı ancak sonra aklına Wei Song’un onu göremediği geldi.

“Uyu artık,” dedi bir kez daha, kısa ve net bir şekilde.

Gülüşünü duydu; karanlıkta bir hazine çınliyordu.

Onu sabah, seher vakti avluda ilk gördüğü haliyle hayal etti; saçları sırtından aşağı dökülmüş, yataktan yeni kalkmış haliyle. Ama sonra hemen aklından uzaklaştırdı. Chenyao’da kadın da müzik de olmalı diye düşündü. Beş gün sonra orada olacaktı.

Belki de dört? Çabucak giderlerse?

Başını yeniden taş gibi yastığa koydu.

Kapı açıldı.

Tai ilk seferden de hızlı doğruldu. İçerinin karanlık olmasına rağmen çıplak vücudunu örtmek için yatak çarşafını toplayıp büzüştürdü. Kori-dordan zerre kadar ışık girmedikizle birlikte. Selam verdiğini görmedi ama hissetti. Uygun olan davranış buydu, başka türlü düşünülemezdi.

“Kapını sürgülemelisin,” dedi sessizce.

Sesi değişmiş gibiydi, yoksa Tai hayal mi görüyordu?

“O alışkanlığımı kaybettim.” Tai boğazını temizledi. “Nedir bu? Bir muhafızın odaya düzenlediği baskın mı? Her gece bunun olmasını beklemeli miyim?”

Wei Song gülmedi. “Hayır. Ben... söylemem gereken bir şey var.”

“Zaten konuşuyorduk.”

“Ama bu özel.”

“Birinin bizi dinlediğini mi düşünüyorsun? Burada? Gecenin bir yarısı?”

“Bilmem. Ordunun köstebekleri var. Namusunuzla leke sürülmez, korkmayın Usta Shen.” Asabiyet alameti, tatsızlığın geri dönüşü.

“Sen kendi namusun için endişelenmiyor musun?”

“Elinde kılıç tutan benim.”

GÖK CENNETİN ALTINDA

Tai Kuzey Bölgesi'nde buna cevaben ne tür müstehcen içerikli şakalar yapılabileceğini biliyordu. Yan'ın sesini duyar gibi oldu. Beklerken sükûnetini korudu. Sırf bu söz yüzünden tahrik olmuş, dikkati dağılmıştı.

Yumuşacık bir sesle, "Suikastçının peşine düşmem için beni kimin tuttuğunu sormadın," dedi.

Bir anda dikkatini yeniden topladı Tai.

"Kanlinler kime çalıştıklarını söylemezler."

"Söylersiz, tabii işi alırken bunu yapmamız istenmişse. Biliyorsun."

Bilmiyordu aslında. Onlarla geçirdiği yirmi ayın sonunda henüz o seviyeye gelememişti. Bir kez daha boğazını temizledi. Kızın yatağa biraz daha yaklaştığını duydu, karanlığa rağmen belirsiz bir şekil gördü, daha yakında olduğu için nefesinin sesi ve teninin kokusu vardı artık odada. Saçlarının açık olup olmadığını merak etti. Keşke bir kandil olsaydı diye düşündü ama sonra olmamasının daha iyi olduğuna karar verdi.

"O ikisine yetişip suikastçıyı öldürecektim, sonra arkadaşını sana getirecektim. Evine kadar onları takip ettim. Nerede olduğunu bilmiyorduk, bilsem doğrudan imparatorluk yolundan gelir ve onları burada beklerdim," dedi.

"Ailemin mülküne mi gittin?"

"Evet ama günlerce mesafe gerideydim."

Tai yağmur sonrası geniş yaprakların üzerinden kayan su damlaları gibi karanlığın içine düşen kelimeleri duydu. Parmak uçlarında çok tuhaf bir karıncalanma hissetti, başka bir ses duyduğunu sandı; çamların arasından, çok uzaklardan gelen bir tapınak çanı.

"Xinan'da hiç kimse nerede olduğumu bilmiyordu. Sana kim söyledi?"

"Annen ve erkek kardeşin."

"Liu söylemedi mi?"

"O orada değildi," dedi Kanlin.

Kafasındaki çan sesi berraklaşır gibi oldu; Wei Song'un da aynı sesi duyup duymadığını merak ediyordu. Çocukça bir düşünce.

"Üzgünüm," dedi genç kadın.

Tai ağabeyini düşündü. Düşünmeye başlamanın zamanı gelmişti.

“Bunu yapan Liu olamaz,” dedi bir parça çaresizlikle. “Bu işin arkasında o olsaydı, nereye gittiğimi biliyordu. Yan’ı ve kiralık katili doğruca Kuala Nor’a gönderebilirdi.”

“Hayır, elbette eğer bu işin arkasındaki kişi olduğunun ortaya çıkmasını istemiyorsa...” Tai onun bu sonuca ulaşmak için çok daha fazla zamanı olduğunu fark etti. “Ve her halükârda...” Wei Song tereddüt etti.

“Evet?” Tai’nin sesi şimdi gerçekten acayip çıkıyordu.

“Katili ağabeyinin kiraladığının kesin olmadığını iletmem söylendi. O sadece bilgileri vermiş, diğerleri de ona göre hareket etmiş olabilir.”

İletmem söylendi.

“Pekala. Kim tuttu seni o zaman? Sordum işte. Kim anlattı sana tüm bunları?”

Ve devamında gayet resmî bir şekilde ve odanın içinde neredeyse görünmez haldeyken, kasvet dolu bir sesle, “Size Kitai’nin şöhretli şansölyesi Wen Zhou’nun hane halkına katılan son cariyesinin saygılarını ve naçizhane selamlarını iletme talimatı aldım,” dedi.

Tai gözlerini kapattı. Bahar Yağmuru.

Olmuştu demek. Bu ihtimal aklına gelmişti. Yağmur bu konuda uyarıda bulunmuştu. Eğer Zhou haz evinin sahibine onun için istenen bedeli teklif ettiyse, her ne kadar ise o bedel, Yağmur’un başka bir seçeneği kalmış olamazdı. Bir cariyeye hususi olarak biri tarafından satın alınmayı reddedebilirdi ama bir satıcıyı o kadar paradan ediyorsa ve söz konusu “biri” ülkenin en yüksek kıdemli bürokrati olan şansölyeyse Kuzey Bölgesi’ndeki hayatı mahvolabilirdi.

Tai teklif edilen bedelin Yağmur’un yıllar boyu her gece birileri için müzik çalarak ya da sınava hazırlanan adaylarla birlikte üst kata çıkarak kazanabileceğinden çok daha fazla olduğuna emindi.

Ya da Yağmur’un gönlünün o adaylardan birine kayacağına.

Dikkatle nefes alıyordu. Hâlâ anlamıyordu. Ne ağabeyinin ne de şansölyenin –buna ihtiyaç duymak şöyle dursun– Tai’nin ölmesini istemek için geçerli bir nedeni vardı. Yeterince önemli biri değildi. Bir adam, bir kardeş sevilmeyebilir, hatta rakip olarak –değişik şekillerde– görülebilirdi

ama cinayet işlemek hem aşırıya kaçmak hem de aptalca, büyük bir risk almak demekti.

Daha fazlası olmalıydı.

“Dahası da var,” dedi Wei Song.

Tai bekledi. Genç kadın tekrar eğilerek selam verirken sadece kıvrak vücudunun dış hatlarını, postürünün aldığı şekli gördü.

“Ağabeyiniz Xinan’da. Güzden bu yana orada.”

Tai sanki bir yanlışlığı düzeltmek ister gibi şiddetle başını salladı.

“Olamaz. Daha yas sürecimiz tamamlanmadı.”

Liu sarayda görevli bir sivil memurdu, oldukça kıdemliydi ama yine de hâlâ birileri ata ibadetinin gereklerini yerine getirmediği yönünde bir rapor verse tavlı çubukla kamçılanabilir ve başkentten sürülebilirdi; üstelik hasımları bunu *zevkle* yapardı.

“Ordudaki subaylar için yas sadece doksan gün. Bunu biliyorsun.”

“Benim ağabeyim...”

Tai durdu. Derin bir nefes aldı.

Bütün bunlar kendi hatası mıydı? İki sene ortadan kaybolmuş, tek satır yazmamış ve hiçbir haber almamıştı. Yas tutmaya, ıssızlığa ve baba-sının ardından uzun süren kederinin şekillendirdiği mahrem faaliyetlere yoğunlaşmıştı.

Yoksa tüm bu süreç boyunca asıl konsantre olduğu şey bir türlü içinde kendini konumlandırmayı başaramadığı, bugüne dek kendisi için ne anlam ifade ettiğine ve ileride ne ifade edeceğine karar veremediği o şehrin, yani Xinan’ın tozunun, dumanının ve gürültüsünün, sarayın entrikalarla dolu, komplike atmosferinin ve dahası saltanat kadınlarının ve erkeklerinin bitimsiz iç çekişmelerinin önüne set çekmek miydi?

Güz? Wei Song, “Güzden bu yana,” demişti. Ne olmuştu güzün? Daha o gün ona...

İşte cevap oradaydı. Taşlar yerine oturuyordu. Bir beyitteki ahenkli mısırlar gibi gidip yerlerini buluyordu.

“Wen Zhou’nun danışmanı,” dedi dosdoğru. “Ağabeyim şansölyenin ekibinde.”

Tai genç kadını karanlıkta belli belirsiz bir form olarak görüyordu. “Evet. Ağabeyiniz onun baş danışmanı. Şansölye Wen, Shen Liu’yu Xinan’daki Uçan Ejder Ordusu’nun bin kişilik bir birliğine komutan olarak atadı.”

Göstermelik bir rütbe, sembolik askerler. Fahri saray muhafızıydı anlaşılan; aristokratların veya kıdemli yüksek memurların oğulları ya da kuzenleri için sıkça bu yönetime başvurulurdu. Gösteriş olsun diye geçit törenlerinde, polo maçlarında, seremonilerde ve festivallerde göz alacak kadar fiyakalı giyinen ve gerçek savaş meydanlarında beceriksizliğiyle bilinen sözde komutanlardı hepsi. Ama sırf başkente getirmek için bir adamın yas dönemini askerî rütbe vererek kısaltmak...

“Üzgünüm,” dedi Wei Song tekrar.

Tai uzunca bir süre sessiz kaldığını fark etti.

Başını iki yana salladı. “Bu terfi ailemiz için büyük bir onur. Hâlâ öldürülmemi istemeleri için bir neden göremiyorum. Wen Zhou büyük bir güce sahip, üstelik Bahar Yağmuru da artık ona ait. Ağabeyim ise kendisine verilen rütbeyle birlikte onun yanında yerini almış durumda. Bütün bu olan bitenle ilgili benim yapabileceğim –ya da yapmayı isteyeceğim– herhangi bir şey yok. Bu bulmacanın eksik bir parçası var. Yani öyle olmalı. Peki sen... Yani Yağmur bundan başka bir şey biliyor muydu?”

Kanlin gayet dikkatli bir biçimde, “Leydi Lin Chang bana bunu sorabileceğinizi söyledi. Size diyeceğim kendisi de aynı fikirde ama öldürülmenizle ilgili komployu ve bu amaçla peşinizden bir Kanlin gönderildiğini öğrendiğinde söz konusu eksik parçanın ne olabileceğini bilmiyordu.”

Lin Chang?

Artık bir Kuzey Bölgesi ismi kullanmayacaktı demek. İmparatorluk şansölyesinin şehirdeki köşkünde ikâmet eden bir cariyenin bayağı bir ismi olamazdı. Öyle bir yerde Bahar Yağmuru diye çağrılmazdı elbette. O malikânede Yağmur’dan başka kaç kadın olduğunu merak etti. Acaba nasıl bir hayatı vardı?

Tai için çok büyük bir risk almıştı. Bir Kanlin tutmuştu. Bunu nasıl yaptığına dair en ufak bir fikri yoktu. Wei Song’u sahte Kanlin’in arkasından kimin göndermiş olabileceğini ortaya çıkarmak canına kasteden meçhul mihraklar için hiç de zor olmazdı, tabii eğer...

“Belki de bana zamanında ulaşamaman en iyisi oldu,” dedi Tai. “Bu sayede senin izini geriye doğru sürüp kolayca Yağmur’a ulaşamayacaklar. Sana yolda rastladım ve seni tuttum. Suikastçi da Taguran askerleri tarafından öldürüldü.”

“Bunu ben de düşündüm,” dedi Wei Song. “Her ne kadar bu durum başarısızlığımın ve adıma sürülen lekelenin altını çiziyor olsa da.”

Sabırsızlıkla, “Sen başarısız olmadın,” dedi Tai.

“Sorunu bir şekilde çözebilir, doğruca buraya gelebilirdim.”

“Ve kadının gerçek kimliğini deşifre mi ederdin? Şimdi sen söyledin. Kanlin onuru başka şey, aptallık başka.”

Destek ayağını değiştirdiğini duydu. “Anlıyorum. Ve hangisinin ne olduğuna sen karar veriyorsun öyle mi? Eğer daha hızlı olsaydım arkadaşın hayatta olabilirdi.”

Doğruydı. Ne yazık ki doğruydı. Ama o zaman da Yağmur’un hayatı tehlikeye girerdi.

“Benimle bu şekilde konuşabileceğini sanmıyorum.”

“En içten özürlerimi kabul edin,” dedi Wei Song, dilediği özürle çelişen bir ses tonuyla.

“Kabul edildi,” diye mırıldandı Tai ses tonunu göz ardı ederek. Aniden bir yılgınlık hissetti. “Düşünecek bir sürü şeyim var. Gidebilirsin.”

Genç kadın bir süre kıpırdamadı. Tai onun kendisine doğru baktığını *hissediyordu*.

“Dört ya da beş gün sonra Chenyao’da olacağız. Orada bir kadınla birlikte olabilirsiniz. Yardımı olacaktır eminim.”

Sesinin tonu kelimelerden çok daha büyük bir anlam taşıyordu; bunun Kanlımlere has tipik bir özellik olduğunu anımsadı. Wei Song eğilerek selam verdi –o kadarını gördü– ve zemin tahtalarını gıcırdatarak dışarı çıktı.

Kapının arkasından kapandığını duydu. Hâlâ çarşafı çıplak vücudunu örtmek için tutuyordu. Ağzının açık olduğunu fark etti. Kapattı.

Hayaletler, diye düşündü bir parça umutsuzca, *çok daha basitti*.

BÖLÜM V

SÜREKLİ KARAR ALMAYA alışık bir subay için bazı kararları almak daha da kolaydı, özellikle de bütün bir geceyi durumu değerlendirerek geçirdiyse.

Demir Kapı Kalesi'nin komutanı Kuala Nor'dan gelen konuğunu emrine verdiği beş muhafızın keyfî bir tedbir olarak değerlendirilemeyeceği konusunda temin etti. Onun vaktinden evvel ölümü halinde, yani eğer böyle bir talihsizlik vuku bulursa, bütün sorumluluk –hiç şüphesiz– tek bir (minyon, kadın) Kanlin muhafızıyla doğuya yolculuk etmesine izin veren beceriksiz kale komutanının omuzlarına yüklenecekti.

Komutan sabah kahvaltıdan hemen sonra avludayken, nazik bir şekilde ama mahkeme duvarı gibi bir suratla, yolda Shen Tai'nin başına trajik bir hadise gelmesi durumunda emir üzerine intihar ederek çocuklarının geleceğini karartmaya henüz hazır olmadığını belirtti. Usta Shen'e gerektiği gibi refakat edilecek, eyalet başkenti Chenyao'ya giderken geceleri konaklayabileceği askerî lojistik istasyonlarına erişimi sağlanacak ve atlarla ilgili haber ondan önce –kararlaştırıldığı gibi– Xinan'a ulaştırılacaktı.

Shen Tai, Chenyao'ya vardığında kurmay başkanın refakatçi olarak çok daha fazla asker görevlendirmeyi istemesi kuvvetle muhtemeldi. O zaman başkan doğal olarak isterse beş süvariye Demir Kapı'ya geri gönderme kararı alabilirdi ama Komutan Lin askerlerin sadakatlerini ve yeteneklerini görünce kurmay başkanın onları alkoymayı isteyebileceğini tahmin ediyordu.

Görünenin ardındaki fikir ise ileride bir gün o askerlerin başkente girerken hazır bulunmalarının atlar ve onların nihayet sağ salim varışları konusunda Demir Kapı'nın öncelikli rolüne dair hatırlatıcı bir im olacaktı.

Konukları Usta Shen'in gösterilen tüm bu ihtimamdan ve alınan sıkı tedbirlerden rahatsız olduğu aşikârdı. Halinden, tavrından duyduğu öfkenin alametleri kolaylıkla sezilebiliyordu.

Çok uzun zamandır yaban hayatı yaşadığı düşünülürse kızgınlığı doğal sayılabilir, diye düşündü Komutan Lin ama eğer öyleyse bir an evvel mevcut ruh halinden kurtulması gerekecekti ve bu ne kadar çabuk olursa o kadar iyiydi. Zira bu sabah, hayatının en köklü dönüşüm sürecini başlatmak için iyi bir zamandı.

Kanlin muhafızı da gayet açık bir şekilde, bilhassa bindiği Sardia atının hırsızlığa ve cinayete davetiye çıkardığı aşikârken Shen Tai'nin korunmasından tek başına mesul tutulamayacağını öne sürünce merhum generalin oğlu geri adım attı. Kabul etmek gerekir ki bunu büyük bir nezaket ve zarafetle yaptı.

Anlaşılması güç, tuhaf bir insandı.

Lin Fong bu adamın neden yıllar önce orduyu terk ettiğini anlayabiliyordu. Askeriyede niyeti, düşüncesi kolay kavranan, önceden tanımlanmış rollere girebilen, anlaşılır ve kontrol edilebilir olanlar –istisnasız her zaman– tercih edilirdi.

Ama bu; ciddi ve dikkatli, görünüş itibarıyla bilinen anlamda çekici olmaktan ziyade ilgi uyandırıcı, Uzun Duvar'm ötesindeki bir süvari birliğinde kısa süre askerlik yapmış biriydi. Üstelik sonrasında Taş Fıçı Dağı'nda Kanlinler arasında geçirdiği bir dönem olmuştu (bunun da bir hikâyesi olmalıydı). Babası vefat ettiğinde Xinan'da sivil memuriyet sınavlarına hazırlanıyordu. Henüz genç sayılabilecek biri için halihazırda yeterinden fazla kariyer basamağı tırmadığını düşünüyordu Lin Fong. Belki de bu durum kendi iç dünyasında gizlediği bir güvensizliğe temas ediyordu.

Görünen o ki Shen Tai'nin aynı zamanda –öyle anlaşılıyordu– pek dostça olmamakla birlikte, yeni şansölyeyle aralarında da sorunlar vardı. Bu tartışmaya açık bir durumdu; yani herhalde öyleydi. *Kim olduğunu biliyorum*, cümlesi çok bir şey ifade etmiyordu ama konuşmalardaki nüansları yakalamaya meyilli biri için dile getirilirkenki ses tonu hakkında aynı şey söylenemezdi.

Tüm bunları düşünüp tartan Komutan Lin gecenin kim bilir hangi saatinde bir takım kararlar almıştı.

Bu kararlar kendi ödeneginden yüklüce bir yekûnu Tai'ye vermeyi de içeriyordu. Zamanı geldiğinde geri ödenmesini istediğini açıkça ifade ederek ancak para olmadan onun taşıdığı türden havadislerle yollara düşen bir adamın böylesi bir yolculuğu tamamlayabilmesinin ya da saraya varabilmesinin çok zor olduğunu vurgulayarak ödünç –itibarını kurtarmaya yönelik bir jest– olduğunu söyledi.

Bu birçok insana göre şüphe uyandıran, vakarsız bir adım olabilirdi. Mevcut mali durumu ile gelecek günlerin vadettiği, olası kazammları karşılaştırıldığında beklentilerle elde ettiği servet arasında oluşması muhtemel uçurum çevresindeki pek çok kişiyi rahatsız edebilirdi. Zor zamanlarda bu tür dengesizliklerin önüne geçmek önemliydi.

Çözümü belliydi. Shen Tai'nin o an finanse edilmeye ihtiyacı vardı ve Lin Fong ona yardım eden kişi konumunda olmaktan onur duyuyordu. Medeni insanlar arasında gerçekleşen bu tür bir alışverişin tartışılacak nesi vardı ki? “Ne olacaksa olsun,” dedi kendi kendine komutan.

Kaledeki adamların hepsi kendilerine göre olasılıkları değerlendiriyor, vatana ve hükümdara olan sadakatleri üzerine ya da sahip oldukları kaynaklar ölçüsünde birbirleriyle bahse tutuşuyorlardı. Komutan Lin de o sabah kendine göre akıllıca bir kumar oynuyordu. Sonuçta Shen Tai yolda ya da Xinan'da öldürülse bile (bu kuvvetle muhtemeldi), geride hâlâ borcu olan parayı geri ödemesi için başvurabileceği seçkin ve zengin bir ailesi vardı.

Lafını etmeye dahi gerek yoktu tabii. Lin Fong sabahın ilk ışıklarıyla birlikte atlarını doğu kapısından dışarıya süren yedi kişiyi izlerken akıllı adamlarla muhatap olmanın keyif veren yanlarından birinin de pek çok şeyi konuşmaya hacet kalmaması olduğunu düşündü.

Beş asker Shen Tai'yi ve İkinci Bölge'nin çıkarlarını korumakla mükellefti. Canlı parayı tutan sınıksız bağlanmış sicimlerse Fong'un kendi yatırımıydı. Komutan için bu inanılmaz derecede ücra, ıssız yerde sıkışık kalmak başından beri sinir bozucuydu ancak bir kere böylesi bir mahrumiyet bölgesine çakılıp kalınca ve kaderi zorlamak için elden gelen bir şey olmayınca insan tıpkı bir balıkçı gibi yemi takip oltayı atar ve zokayı yutan balık var mı diye izlemeye koyulurdu.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Düşündüğünde onu oldukça memnun eden bir hamle daha yapmıştı. Shen Tai'nin beraberinde taşıdığı belgeler vardı ancak bunun yanında az önce atlarının üzerinde kaleden çıkmış olan ulaklar da aynı şekilde, Demir Kapı Kalesi komutanı Lin Fong'un Tai'yi yeniden bir ordu mensubu haline getirdiğini ve mevcut halde kişisel işleri nedeniyle izinde olan bir süvari subayı yaptığını kayıt altına alan belgeyi taşıyorlardı.

Artık bir subay olduğuna göre Shen Tai'nin yas dönemi çoktan bitmiş sayılırdı. Yani Xinan'a dönmekte serbestti. Komutan Lin bunun değersiz bir kuruntu olmadığına dikkat çekmişti. Atlar mevzubahis olmadan önce bile onu öldürmeye niyetlenen birileri vardı nihayet ve bu meçhul kişiler Tai'yi gözden düşürmek için ata ayinlerini gerçekleştiremesin diye hataya düşürmekten de çekinmezlerdi elbet. Veya artık neyi varsa, malına mülküne el koymanın önündeki bütün engelleri kaldırmaktan...

İnsanın nefesini kesecek kadar büyük bir servetti söz konusu olan; Lin Fong hep öyle olduğuna inanmıştı.

Shen Tai başlangıçta komutanın önerdiği borç parayı almaya çekinmiş, bir an duraksamıştı. Belirgin elmacık kemikleri, alışılmadık biçimde çukur gözleri (soyunda bir yabancı kanın işareti miydi?) vardı. Düşünürken kendine özgü biçimde dudaklarını sımsıkı birbirine yapıştırıyordu. Kısa bir süre sonra selam vermiş ve teşekkürlerini sunarak öneriyi kabul etmişti.

Zeki bir adamdı, hiç şüphe yoktu.

Komutan onların gidişini izleyebilmek için avlunun en doğu ucunda durdu. Asma kapılar kapandı, ağır ahşap bir kalasla sürgülendi. Öyle bir şey yapmalarına gerek yoktu, o yönden hiç kimse gelmez, hiç o yönde bir karaltı belirmezdi ama yapılması uygun olan buydu ve Lin Fong hep olması gerektiği gibi davranırdı. Ritüeller ve düzenlemeler hayatın bir kaosa dönüşmesinin, o kaosun içinde bir girdaba kapılıp gitmenin önüne geçen şeylerdi.

Evrak işleriyle uğraşmak için geri dönerken (her zaman evrak işleri olurdu) surun üzerindeki bir askerin bir türkü tutturduğunu ve diğerlerinin de ona katıldığını duydu:

Demir Kapı Geçidi'nde tetikte geçen yıllarca

Yeşil çayırların dönüşünü izledik karın beyazına

Ve bin li'den gelen rüzgârların

Balyoz gibi çarpmasını kalenin burçlarına ...

Günün geri kalanında hava insanın iflahını kesecek kadar durgundu. Akşama doğru nihayet güneyden dalga dalga gökyüzünü parçalayan şimşek sicimleriyle birlikte gökgürültülü bir fırtına geldi. Gökgürültüsü gürleyek ilerlerken sarnıçları ve kuyuları dolduran, avluda çamur gölleri oluşturan yoğun, iri taneli bir yağmur yağdı. Geçti gitti, tüm fırtınaların yaptığı gibi.

Bu seferki geldiği gibi hızla buharlaşıp uçarak kuzeye yöneldi. Kuala Nor'a uzanan ıslak, derin vadinin üzerinde kıpkızıl parlayan, ufka yakın bir gün sonu güneşi belirdi. Komutan Lin fırtınanın gün boyu süren kırılgan gerginliğinin sebebi olduğunu düşündü. İki durum arasında kurduğu bu ilişki kendisini daha iyi hissetmesini sağladı. Etrafında olup bitenlere –gökyüzünde, yeryüzünde, kendi yalnızlığı içinde– sebep sayabileceği işaretler varsa her zaman o işaretlere inanmayı tercih ederdi.

#

İZLEDİKLERİ PATİKA TARLALARDAN, mezralardan ve nihayet nehrin güneyindeki alçak, bataklık bir araziden geçerken dokulu desenler çizerek dağın eteklerinden aşağı eğimleniyordu. Orası kaplanlar ülkesiydi. Lojistik istasyonları arasında kamp kurmaya karar verdikleri, canavarların kükremelerini duydukları ama cisimlerini görmedikleri bir gece muhafızları yolladılar.

Askerler ve kadın Kanlin arasında bir gerilim vardı ancak bu gerilimin tırmanması ve bir üst safhaya taşınması sürpriz olurdu. Wei Song önde gidiyor, çoğunlukla bildiklerini kendine saklıyordu. Problemin bir bölümünü bu durum –en önde gitmesi– teşkil ediyordu ancak Tai meseleyi fark edince genç kadına verdiği bir emirle Wei Song'un tutumuna meşruiyet kazandırıyor ve böylece kale muhafızları için onun tek başına önden gitmesi sorun olmaktan çıktı.

Saçlarını sıkıca bağlıyor, hep tetikte görünüyordu. Önlerinde uzanan yolu ve araziye her iki yöne doğru taradığı için başı sürekli hareket halin-

deydi. Kamp yerlerinde ya da hanlarda gece boyu neredeyse tek kelime etmiyordu. Kırsal arazide haydutlarla karşılaşma ihtimalleri bulunmasına rağmen sayıları yeterli olduğu için –tam teçhizatlı yedi kişi– kamp kurduklarında ateş yakmaktan çekinmemişlerdi.

Doğuya doğru ilerledikçe alçaldıklarından hava Tai'ye giderek daha basık geliyordu. Çok uzun zaman dağlarda kalmıştı. Bir sabah önde ilerleyen Song'a yetişip onun yanında at sürdü. Kanlin bir bakış attı ve sonra yeniden önüne baktı.

“Sabırlı ol,” diye mırıldandı. “Bu akşam Chenyao'dayız ya da en geç yarın erken saatlerde. Şüphesiz, askerler sana en iyi kızların hangi evde olduğunu söyleyebilir.”

Tai, genç kadının gözlerinden eğleniyor olduğunu anladı – bunu görmemesi imkânsızdı.

Song'un bu tutumu karşılıksız kalmamalıydı, bir şekilde cevap verilmesi gerekiyordu. En azından Tai için öyleydi.

“İyi de,” dedi açsözlülükle, “susuzluğunu gidermeden, seni bir mermer merdivenin başında ağlarken bırakıp ihtirasımı bir fahişenin kollarında söndürmem *seni* niye memnun etsin ki?”

Song kıpkırmızı oldu. Hali önce Tai'nin hoşuna gitti ama sonra hafif bir pişmanlık duymasına neden oldu; ama hafif. Sonuçta kaledeyken Tai'nin odasına girip bu oyunu başlatan oydu. Kanlin'in az evvel şehirdeki kızlar hakkında söylemiş olduğu şeyin arkasından kimin çıkacağını biliyordu. Yağmur'un, kiraladığı bir fedaiye korumakla yükümlü olduğu kişinin mahremine açacak kadar güvenmesi normal miydi?

Tai bunun iyi bir fikir olduğunu sanmıyordu.

“Bir şekilde susuzluğumun üstesinden geleceğim artık,” dedi kadın doğruca ileri bakarak.

“Geleceğinden eminim. Bu konuda yeterince eğitilmiş gibi görünüyorsun. Diğerlerini bekletip şu ağaçların öte yanına doğru birlikte kısa bir gezintiye *çıkabiliriz* istersen...”

Bu kez kızarmadı. “O meseleyi Chenyao'da halletsen daha iyi olur,” dedi.

Nüfusu çok daha yoğun olan bir bölgeye gelmişlerdi. Tai kara dut ağaçlarına ve güney yönündeki bir ipekböceği çiftliğine –binalar ağaçla-

rın arkasında kalmıştı ama dalgalanan bir sancak görünüyordu– doğru giden bir patika gördü.

Yıllar önce anlaşılmaz bir meraka kapılıp buna benzer bir çiftlikte üç hafta geçirmişti. Daha doğrusu belli bir yönelimi olmadığından her şeye merak duyduğu, hayattan ne beklediğini, ne yapacağını bilemediği için serseri mayın gibi savrulduğu bir dönem olmuştu. Kuzeyde, Uzun Duvar'ın ötesinde yaşadıklarından sonraki günlere denk gelen kayıp bir zamandı. Orada, sınırın ötesinde ona bir haller olmuştu.

İpekböceklerinin istiflenmiş tablalarda tutulduğu ve gece gündüz, her saat başı dut yapraklarıyla beslendiği odadan yayılan sesleri anımsadı: Çatıdan gelen ve durmaksızın devam eden bir yağmur tıptırtısı gibiydi.

Böceklerin beslenme saatlerinde; yani kusursuz olması gereken bu süreçte sıcaklık sık sık kontrol edilir, odaya her türlü kokunun ve cereyanın girişi önlenirdi. Hatta ipekböcekleri korkmasın ya da rahatsız olmasın diye yakın bölmelerde sevişenler ses çıkarmamaya özen gösterirdi.

Yanındaki Kanlin'in bu ilginç detayları bilip bilmediğini merak etti. Ama neden bunu umursadığını bilemedi.

Kısa bir süre sonra, sağ tarafa doğru giden yol boyunca, ağaçların bittiği yerde bir tilki belirdi.

Wei Song hızla elini havaya kaldırıp durdu. Eyerin üzerinde döndü, hayvanla göz göze geldi. Adamlardan biri güldü ancak bir diğeri tehlikeye karşı pozisyon aldı.

Tai, Song'a baktı.

“Tabii ki değil!” diye haykırdı. “Onun bir *daiji* olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

“Hişşt!! Onların adını ağza almak aptallıktan başka bir şey değil,” dedi. “Bir tilki-kadın hangimiz için burada olabilir dersin?”

“Öyle bir şey olduğuna inanmıyorum,” dedi Tai. “Ormanda görülen her hayvan ruhlar alemine ait bir mahluk mu yani?”

“Her hayvan değil,” dedi Kanlin.

“Sırada ne var, kızıl gökte Beşinci Ejder belirecek, sonra da Doku-zuncu Cennet katı mı çökecek?”

“Hayır,” dedi Song uzaklara bakarak.

Bu kendi halindeki körpe Kanlin'in bariz bir şekilde tilki-kadınlara inanıyor olması şaşırtıcıydı. Hâlâ ormanın kıyısında renkli bir bıçak yarası gibi duran tilkiyi izliyordu. Tai tilkinin de onlara baktığını gördü ama her şey normaldi. Asıl tehdit atlı haydutlardı; takip edilmesi gereken onlardı.

"Ruhlardan bahsederken, adlarını ağzına almamaya özen göstermelisin," dedi yumuşak bir sesle Wei Song; bu yüzden söylediğini yalnız Tai duydu. "Dünyayla ilgili her şeyi anlayamayız."

Bu son söz Tai'yi yakasından tuttuğu gibi uzak geçmişin soluk sayfalarından birine götürdü.

Tilki ormanın içine dönüp gözden kaybolmuştu. Yola devam ettiler.

#

YAPTIĞI BU SEYAHAT dışında sadece Duvar'ın kuzeyindeyken, yörüklerin arasındaki savaşımlara imparatorluk adına müdahil oldukları süreçte süvarilere komuta etmişti. O zaman şimdiki gibi sadece beş atlıyı değil, elli askeri idare ediyordu.

Takım komutanlığı hak ettiğinden fazlaydı. Ancak Tai babasının ününün ve rütbesinin sahip olduğu yetenekleri ve layık görüldüğü mertebenin gereklerini muvaffakiyetle yerine getirebileceğini gösterebilmesi için önünde bir kapı açtığını hissedebilecek kadar büyümüş ve ayağına kadar gelen kendini kanıtlama fırsatını kaçırmamıştı.

Aradan geçen onca yıldan sonra şimdi bunun üzerinde durmayı istemiyordu ama yeniden askerler arasında olmak, çıplak arazide baştan ayağa değişmiş bir hayata doğru at sürmek düşüncelerinin sürüklenmesine karşı koymayı imkânsız kılıyordu.

Bogüler arasında olmak hayatının yönünün radikal bir şekilde değişmesine neden olmuştu. O dönemin öncesinde izleyeceği yolun ne olduğundan hiçbir zaman şüphe duymamıştı. Oysa o sarsıntıyı yaşadktan sonra hayata karşı eski kararlı duruşunu koruyamamış, uzun zaman başıboş halde sürüklenmişti.

Neler olduğunu, nasıl nihayete erdiğini elinden gelen en iyi şekilde anlatmıştı. Önce üstlerine ve sonra her ikisinin de evde olduğu bir zaman

babasına. (Kardeşlerine değil; biri çok küçüktü, diğeri ise o zaman sırdaşı ya da dostu sayılmazdı)

Rütbesinden ve memuriyetten şerefiyle istifa etmesine, ordudan ayrılmasına izin verilmişti. Bu alışılmadık bir durumdu. Bir zaman sonra Taş Fıçı Dağı'na gitmesi onun için yararlı, hatta belki de son derece yerinde bir adım olmuştu ancak sonrasında orayı da terk ettiği için dağdaki Kanlin ustalarının kendisiyle aynı fikirde olduklarından emin değildi.

Öte yandan o güz, kuzey bozkırlarında olanlardan sonra genç bir adamın ruhsal bir rehber, disiplin ve münzevi bir hayat arayışına girmesi beklenmedik bir şey olarak değerlendirilemezdi.

Tai ordudaki üstlerinin kuzeyde yaşadıklarının hikâyesine inanmakta tereddüt etmemesine ve hatta anlayışla karşıladıklarına dair imalarda bulunmalarına şaşıp kaldığını hatırlıyordu. Zira Kitan ordusundaki yüksek rütbeliler arasında anlayış göstermek, erdem sayılmak bir yana bir tür zaaf olarak algılanırdı. Ancak Tai çok daha sonra Bogüler arasında ürkütücü ve tuhaf tecrübeler edinenin yalnız kendisi ya da askerleri olmadığını anlamıştı. Yıllar geçtikçe diğerlerinin hikâyelerini de öğrenmeyi istemiş ancak hiç kimse, hiçbir zaman ne o isimleri ağzına almaya ne de olanları anlatmaya yanaşmıştı.

Orada olanlardan sorumlu tutulmamıştı.

Bu onu da hayrete düşürmüştü. Hâlâ düşürüyordu. Çünkü askerî rütbenin getirdiği sorumluluklar ve başarısızlık halinde katlanılması gereken sonuçlar vardı. Ama görünüşe göre, resmî ifadeyle, uygar dünyanın insanları ve barbarların topraklarındaki vahşiler arasında gerçekleşen çarpışmalar önceden sezilemez ve bir subay tarafından kontrol altına alınamazdı. Bu tür ortamlarda sıradan askerlerin idari melekelerinin ve basiretlerinin baskıya göğüs gerilememesi nedeniyle çökmesi olağandı.

Kitanlar kendi sınırlarının ötesindekilere tanımlayıcı bir kibir, üstünlük duygusu ve küçümsemeyle bakarlar ama aynı zamanda ne kadar inkâr etseler de evden her ayrılışlarında korkudan ölürlerdiler. Bu da iç dünyalarında tehlikeli bir fasit daireye evrilirdi.

Çok uzun bir süredir ordu unsurları yörüklerin arasına girip kendi işlerine gelen hakanın –kağanın– seçilmesini garanti altına almayı alışkanlık haline getirmişti. Bir kez Duvar'ın ve gözetleme kulelerinin kuzeyine

geçtiniz mi kendinizi açık arazide ya da Bogü veya Shuokiler arasında kalan ücra garnizon komutanlıklarında insana benzer mahlukatla omuz omuza ya da karşı karşıya savaşırken buluyordunuz.

Emir altındaki askerlerden Büyük Kanal'da yurtiçi görevi yapıyorlarmış ya da yazlık çeltik tarlalarında çiftçileri haydutlara veya kaplanlara karşı koruyorlarmış gibi kendi başlarının çaresine bakmalarını beklemek mantıksızdı.

Bogülerin hakan seçim sürecini manipüle etmek önemliydi. Ta-Ming Sarayı yörüklerin kim tarafından idare edildiğiyle ve anlamsız fahri unvanlar, çok daha az ipek veya ortaya çıkacak bir sonraki taht varisine karşı destek sözü karşılığında sınır boyunda ne kadar uyumlu bir yönetim göstermeye ve güc yeleli atlarının ne kadarını değiş tokuş etmeye gönüllü olduklarıyla epey yakından ilgileniyordu.

Tabii sıradaki veliaht çok daha iyi bir teklif yaparsa şartlar da değişiyordu.

Duvar'dan güneşin bütün kış gözden kaybolduğu ve yazları hiç ufuk çizgisinin altına inmediği söylenen, ilik donduran kuzeyin çam ve gürgen ormanlarına kadar uzanan yörüklerin otlakları birbirine rakip kavimler arasında parçalanmıştı.

En uzak uçtaki buzla kaplı alanların kehribar ve kürk kaynağı olmaları dışında bir ehemmiyeti yoktu. Önemli olan bu buzulların hemen kıyısından başlayan ve çöllerden doğu denizine dek Kitai sınırı boyunca –ve İpek Yolları'na paralel olarak– uzanan topraklardı. Uzun Duvar çoğu kez yörükleri dışarıda tutmaya yetiyordu.

Ama büyük ticaret güzergâhlarının kuzey kolu bozkırlara doğru kıvrılıyordu, dolayısıyla kazançlı lüks tüketim mallarının görkemli Kitan İmparatorluğu'na akışı büyük ölçüde deve kervanlarının tacizlerden ve saldırılardan korunmasına bağlıydı.

Batıdaki Taguran İmparatorluğu başka bir tehditti tabii ve farklı çözümler üretilmesini zorunlu kılıyordu ama Taguranların güzergâhın güney koluna hâkim olup kendi hesaplarına ticaret yaptıkları, kendi kontrolleri altındaki çok uzak kalelerde zorla geçiş ücreti ve gümrük vergisi topladıkları kimi dönemler seslerinin soluklarının kesildiği oluyordu. Sardia atlarını bu şekilde elde ediyorlardı.

Xinan bu durumdan memnun değildi ama bununla yaşayabiliyordu ya da en azından öyleymiş gibi görünmesine karar verilmişti. Tagur ve kralı, her iki imparatorluğun da kanını emip içini boşaltan savaşıardan sonra yapılan muhasebe sonucunda, diğer seçeneklere bakarak olabilecek en kötü şekilde, narin bir Kitan prensesi karşılığında satın alınmıştı.

Çeşitli sınırlarında hüküm süren barış, bir imparatorun zaferler kazanma şansını azaltabilirdi ama İmparator Taizu'nun saltanatı çok uzun sürmüş ve yaşlı hükümdar yeterince savaş kazanmıştı. Refah ve konfor, Xinan'ın kuzeyinde konuşlandırılacak (kelimeleri kifayetsiz, babasının kabrini gölgede bırakacak kadar büyük), muhteşem anıt mezarı Kıymetli Refika'sı ve onun müziğiyle kendinden geçtiği miskin günler ve geceler... yaşlanan bir imparator için yeterli bir emekli ikramiyesi gibi görünüyordu.

Varsın Wen Jian'ın kaypak, cin fikirli kuzeni Zhou şansölye olsun, imparator istediye (ve eşi) önünde hiç bir engel duramazdı. Kırk yıllık bir saltanatın, sarayın çetrefilli sorunlarının, ordunun ve barbarlara karşı verilen onca mücadelenin ardından varsın refikası onca aday arasından Zhou'yu seçsin, önemli değildi. İnsan yaşadıkları yüzünden her şeyden vazgeçebilirdi.

İmparatorun yıllardır onun için müzik yapan, onun için dans eden bir kadını vardı. Takip ettiği ritüeller, ebedi yaşama ulaşmak için tüketmesi gereken, miktarı dikkatle ölçülmüş tozlar vardı. Eğer Avcı Kemeri'nin üç yıldızı, Dokuzuncu Hanedan'ın üç yıldızlı rumuzu, imparatorun erdemi ve arzusuyla simyacılar tarafından aynı hizaya getirilebilirse hiçbir zaman o mezara ihtiyacı olmayabilirdi.

Peki ya imparatorluktaki hırslı, genç adamlar? Bogülerin doğudaki rakipleri Shuokilerle aralarında ve kendi içlerinde, kavimler arasında savaş hep olmuş ve aralıksız devam etmişti.

Muvazzaf subaylar ve genç aristokratlar (ve soylu bir atadan gelmeyen cesur adamlar) her daim kana ve kılıçla kazanılan zaferlere duyulan açlığı bastırabilmeyi başarmışlardı. Bu kez o açlık kuzeydeydi, sonsuz düzlüklerin insana kendini küçücük hissettiren ya da ruhunu örseleyen boşluğunda.

İşte her ne olduysa General Shan Gao'nun ortanca oğlu Shen Tai'nin o son seferde, yörükler arasında geçirdiği sonbahar boyunca olmuştu.

ONLARA, DÜŞMAN KABİLELER tarafından gönderilen iblislerin Hurok'un oğlu Meshag'in ruhuna zulmettiği anlatılmıştı.

Hurok, desteklemek üzere bozkırda bulundukları, Ta-Ming'in seçtiği kağandı.

Onun en büyük oğlu, sıhhatinin kusursuz olduğu bir dönemde aniden güçten kuvvetten düşmüş –tepkisizdi, zor nefes alıyordu– bir çatışmanın orta yerinde vahim bir şekilde hastalanmıştı. Düşman şamanlarının karanlık ruhları onun üzerine saldıklarına kanaat edilmişti. Dolayısıyla yörükler Kitan askerlerine bunu anlatırken o ruhlar da oradaydı.

İmparatorluk subayları nasıl böyle bir sonuca ulaştığını ya da neden iddia edilen büyüünün hedefinde babanın değil de oğulun olduğunu bilmiyorlardı (o ana kadar bazıları hangisinin daha iyi bir adam olduğuna dair bir intiba edinmiş olsa da). Bu Bogü büyüü işi –şamanlar, hayvan totemleri, ruhun bedenden ayrıldığı transandantal seyahatler– en basit ifadeyle dünya dışı, kelimenin tam anlamıyla barbarcaydı.

Durum ve son bir umutla hasta adamı iyileştirmek için ne yapılacağı onlara nezaketen rapor edilmişti. Bu son bilgi Kitai'den kuzeye gönderilmiş olan komuta kademesi içinde bir parça pimpirikli düşünmeyi zorunlu kılıyordu.

Hurok önemliydi, dolayısıyla oğlu da. Baba bizzat sadakatlerinin teminatı olarak kendini göstermiş ve ilkbaharda Uzun Duvar'a hediyeler –doru atlar, kurt postları ve imparatorun onbin cariyesinin bulunduğu haremine iştirak etmek üzere iki genç kadın (görünüşe göre kendi kızlarıydı)– göndermişti.

Hurok hâkimiyeti altında bulundukları kağana, yani kayınbiraderi Dulan'a karşı bir isyan çıkarmayı tasarlıyordu; sonradan öyle olduğu ortaya çıkmıştı.

Dulan onun kadar çok at ve kürk göndermemişti.

Her bahar, takasın gerçekleştirildiği Altın Nehir'in geniş, kuzey düğümüne onun elçilerinin getirdiği atlar çelimsiz ve ince kemikliydi, üstelik bazılarında kolik vardı.

Kitanlar bu marazlar konusunda ihtar edince kağanın temsilcileri omuz silkmiş, yüzlerini buruşturmuş, el kol hareketleri yaparak muna-

kaşaya tutuşmuşlardı. O sene otların zayıf çıktığını, çok fazla geyik ve tavşan olduğunu ve sürülere kıran girdiğini iddia etmişlerdi.

Oysa kendi binekleri domuz gibi sağlam ve sağlıklı görünüyordu.

Gökçe imparator adına bu tür duyuları değerlendirmekle mükellef kıdemli devlet memurlarına Kağan Dulan'm ensesi gereğinden fazla kalınlaşmış ve hatta kendisi Xinan'a olan yıllık taahhüdünü yerine getirmekten uzun zamandır yüksünüyormuş gibi göründü.

Kitai'nin gücünü hatırlatmakta biraz geç kalındığına kanaat edilmişti. Gösterilen sabır suistimal edilmişti. İmparator bir kez daha cömertliğini, sıradan insanlara ve onların küstahlıklarına karşı gösterdiği hoşgörüyü sergilemişti.

Hurok hiç gürültü patırtı çıkarmadan, birlikte daha mağrur bir gelecek tasarlamak amacıyla gizlice davet edilmişti. O da memnuniyetle davete icabet etmişti.

O yazın sonunda on beş bin Kitan askeri kuzeye, nehrin yaptığı düğümün ve Duvar'ın ötesine yürümüşü.

Kağan Dulan bu gelişme üzerine muazzam düzlüklerde tespit edilmesi çok zor bir strateji güderek kuzeyden ve batıdan intikal edecek mütteliklerinin ve kışın gelişi için zaman kazanmak gayesiyle kendi kuvvetlerini ve komutası altına giren takipçilerini alıp düzenli olarak geri çekilmişti.

Bozkırda yağmalanacak, talan edilip yakılacak şehirler, kuşatılıp teslim olana kadar açlığa mahkûm edilecek düşman kaleleri, tahrip ya da gasp edilecek mahsül yoktu ve nihayet bunu yörüklerin güvenini kazanmak için ihtiyaç duyulan adamın hesabına yapıyorlardı. Değişik bir harp haliydi.

Çözümün Dulan'm kuvvetlerini bulup onlarla çarpışmak olduğu açıktı. Ya da bir şekilde adamın kendisini öldürmek. Bununla birlikte sefere çıkan Kitan ordusu subayları arasında Hurok'un oldukça silik bir mizaca sahip olduğu görüşü hızla yayılıyordu: İçinde hırstan başka hiçbir şey olmayan, dayanıksız bir çömlek olarak görülüyordu.

Güneş yükselir yükselmez kırmızı içmeye başlar, günün çoğunu sarhoş halde, sırf iş olsun diye kurt avlayarak geçirir ya da otağında aylıklık ederdi. Bir adamın içmesinde yanlış bir şey yoktu ancak savaş sırasında

olmazdı. En büyük oğlu Meshag daha iyi pişmiş, tavım almış bir çömlekti, dolayısıyla imparatorluk gözlemcileri bu yönde rapor verdiler.

Sonuçta sırası gelince hususi olarak Meshag'a yanaşıldı, teklife karşılık çok büyük bir hoşnutsuzluk duyuyormuş gibi görünmüyordu, sırtı sağlama alınmış bir kağanın en güçlü oğlu olmakla yetinmek istemiyor, fazlasını arzuluyor olabilirdi.

Bu gizli anlaşmalar için ne bozkır yürükleri ne Kitan İmparatorluğu itham edilebilir ne de hususi olarak içten pazarlıklı oldukları yönünde bir yargıya varılabildi. Kitanlar bin yıl ve dokuz hanedanın ömrü boyunca Bogülerle iç içe yaşamış ve birçok şeyin yanında politik manipülasyon sanatını da mükemmel hale getirmişlerdi.

Bu konuda yazılmış kitaplar vardı, her kalifiye, sivil memur o kitapları ezbere bilirdi. Onlar da sınavların bir parçasıydı.

“Vergi mükellefi olan devletler arasında erk veraseti sürecinin idaresiyle ilgili Üçüncü Hanedan yazmalarından çıkarsanan müsabık doktrinleri değerlendiriniz ve tartınız. Söz konusu metinden alıntılar yapmanız beklenmektedir. Güneybatı ve İnci Denizi sahil şeridi yerlileriyle ilgili güncel meselelerin çözümü için tercih etmiş olduğunuz doktrinden faydalanınız. Savınızı konuya dair muhtemel tasarrufunuzu özetleyen altı mısralık, gereğince tanzim edilmiş bir şiirle neticelendiriniz. Bu şiirde beş mukaddes kuşa bir göndermede bulununuz.”

Elbette bu çalışmanın değerlendirilmesi adayın el yazısının kalitesini de içeriyordu. Kalem kaldırılmadan yazılmış, “bitişik nizam” bir yazı değil, nizami bir el yazısı olacaktı.

Bu neredeyse her daim yakası bağı açık, bellerine kadar saçları yağ içinde, ekşimiş fermente süt, koyun boku ve at kokan cahil, eli yüzü bulaşık barbarlar kiminle dans ettiklerini sanıyorlardı?

Gelin görün ki Bogülerin erk veraseti için yapılan bu yeni plan uygulamaya koyulamadan, rüzgârlı bir sonbahar günü kampta olduğu bir sırada genç Meshag tam gün batımında yatağa düşmüştü.

Elinde bir kırmız kupası, ateşin başında dikilmiş bir müptezelin mimiklerine gülerken elindeki kupa ayakların ezdiği çayıra düşmüş, önce iki dizinin üzerine çökmüş sonra da ateşi kıl payı ıskalayıp yan tarafına devrilivermişti.

Gözleri kapanmış ve bir daha da hiç açılmamıştı.

Efkârın ölçüsünü kaçırıp karalar bağlayan kadınları ve yandaşları açıkça bunun uğursuz güçler tarafından yapıldığını iddia ettiler – bariz işaretler vardı. Titrek sesle ezgiler söyleyen, ufak tefek bir adam olan kendi şamanları hiç susmadı ama gece boyu Meshag'ın baş ucunda zikir çekip tamtam çaldıktan sonra sabahleyin kötü ruhları musallat oldukları şuursuz adamın içinden çıkarmaya yetecek vasıflara sahip olmadığını kabul etti.

Sadece gölün beyaz şamanı dedikleri biri Meshag'm ruhunu ele geçirmek için gönderilen karanlığın üstesinden gelebilir ve onu uzaklaştırabilirdi.

Bu gölün haftalarca sürecektir bir yolculuktan sonra ulaşılacak bir mesafede olduğu anlaşıyordu. Bogüler ertesi sabah yola çıkabileceklerini ve Meshag'ı üstü kapalı bir tahtirevanla taşıyabileceklerini söylediler. Ruhunu uzun süre bedenine yakın tutup tutamayacaklarını bilmiyorlardı ama başka bir alternatif yoktu. Bodur şaman onlarla birlikte yolculuk edebilir ve elinden geleni yapabiliirdi.

Seferdeki Kitanlar her ne düşünürse düşünsün yapabilecekleri fazla bir şey yoktu. Adamın nabzını ve aurasını tetkik etmek üzere çağrılan iki ordu tabibinin elleri ayaklarına dolaştı. Nefes alıyordu, kalbi atıyordu ama hiç gözlerini açmıyordu. Göz kapakları kaldırıldığında gözlerinin rahatsız edici, mat bir siyahlıkta olduğu görülüyordu.

Meshag iyi de olsa hasta da olsa artık imparatorluk stratejisinin bir parçasıydı. Ölürse söz konusu stratejilerde değişiklikler yapılması gerekecekti. Bir kez daha. Kitan varlığını devam ettirmek ve ölmesi halinde ivedilikle rapor etmek üzere belli sayıda süvarinin onun taraftarlarıyla birlikte kuzeye gitmesine karar verildi.

Ölümü bekleniyordu. Acilen Xinan'a haber gitmeliydi. Bogülerle birlikte kuzeye giden görevli süvari subayı olası her durumda en sağlıklı yargıya ulaşabilmek için hazırlık yapacaktı. O ve adamları fersah fersah uzakta, diğerlerinin yardım edebilecekleri menzilin dışında, destekten mahrum kalacaklardı.

Bu lejyona komuta etmek üzere Shen Gao'nun oğlu Shen Tai seçildi.

Söz konusu kararın genç adamın hak etmediği bir rütbe almasına karşılık verilen ancak mahiyeti açıkça ifade edilmeyen bir ceza olduğuna dair işaretler olsa da görevin Tai'ye verilmesi hiç kimsenin kabahati sayılamazdı.

Nihayet bu bir onurdu, değil mi? Tehlikenin göbeğine gönderilmek? Genç bir subay başka ne isterdi? Bu zafer kazanmak için bir fırsattı. Başka ne için orada bulunuyorlardı ki? Kimse dingin bir hayat sürmek için orduya yazılmazdı. Bunu isteyen biri gider Patika keşişi olur, dağ başındaki bir mağaranın içinde meşe palamudu ve dutla beslenirdi.

AT TANRISI'NA VE GÖKLERİN HAKİMİ'NE dua ettiler.

Gökyüzü'nün Oğlu, Ölüm Tanrısı'ydı. Annesi uzak kuzey topraklarındaki Dipsiz Göl'de ikâmet ediyordu. Kışın göl donardı.

Hayır, gitmekte oldukları göl bu değildi, iblislerin korumasındaki o göl, çok daha kuzeyde ve uzaktaydı.

Öte dünyada her şey tersti. Nehirler denizden iç karalara akar, güneş batıdan doğardı; kışlarsa yeşildi. Ölümler istirahat etmeleri için gömülmeden, açık otlaklara korunmasız vaziyette yatırılır, yeniden göğe yükselebilmeleri için leşlerinin kurtlar tarafından yenmesi beklenirdi. Kap kakak, çanak çömlek baş aşağı çevrilip ya da parçalanarak tuz buz edilip cesedin hemen yanma konur, yiyecekler dökülür, silahlar kırılırdı – böylece ölümler tersine dünyada bu malzemeleri tanıyıp sahip çıkabilirlerdi.

Kurban edilen atların kafatasları (kuzeyde boynuzlu ren geyiği) bir kılıç ya da baltayla ortadan ikiye ayrılırdı. Öteki tarafta hayvanlar yeniden birleştirilip bütün ve koşar hale getirilir ancak beyaz olanlar siyah, koyu renkliler ise açık renkli olurdu.

Yaz dönümündeki ayinlerde bir kadın ve bir erkek parçalara ayrılır ve bozkırın dört bir yanından gelen binlerce yörük yüksek göğün altında onlar için toplanmış olmasına rağmen yalnız şamanların kendi aralarında paylaşımlarına izin verilirdi.

Görevlerine odaklanan şamanlar vücutlarını saran metal aynalar ve ziller takarlar böylece iblisler seslerden ya da kendi iğrenç yansıma-

rından korkarlardı. Her şamanın otlakta tek başına oruç tuttuktan sonra yaptığı bir tamtam merasimi vardı. Bu tamtamlar iblisleri korkutup kaçırmak için kullanılırdı. Ayı postundan, at derisinden ve ren geyiğinden yapılmaydılar. Bununla birlikte kaplan derisi çok daha az bulunurdu ve büyülu bir güce sahipti. Kurtların derisi ise asla kullanılmazdı. Kurtlarla olan ilişkileri biraz karıştı.

Şaman olması beklenen bazı kişiler oruç sırasında ölüdü. Kimileri transandantal seyahatleri sırasında ruhlar aleminde katledilirlerdi. İblisler galip gelebilir, her kim olursa olsun canını alabilir ve kendi kızıl krallıklarına bir ganimet olarak götürebilirlerdi. Şamanlık tam olarak bununla alakalıydı. Görevleri sıradan kadınları ve adamları savunmaktı; diğer taraftaki ruhlar ister kendi karanlık arzuları doğrultusunda gelmiş, ister biri tarafından çağrılmış olsunlar kötü niyetle yaklaştıklarında müdahale etmekte.

Evet, çağrılabilirlerdi. Ve evet, atlıların aklından geçen şey orada da tam olarak böyle bir vakanın gerçekleşmiş olduğuydu.

Tai, onbeş yörük ve otuz kadar kendi süvarisiyle birlikte Meshag'ın taşındığı perdelenmiş tahtırevana eşlik ederek ağır ağır kuzeye ilerlerken neden aklında o kadar çok soru olduğunu ve bir an evvel cevapları almak için neden o kadar yanıp tutuştuğunu açıklayamıyordu.

Kendi kendine engin bir boşlukta yapılan bu uzun seyahat yüzünden olduğunu söylüyordu. Günbegün at sürmeye devam ediyorlardı ama otlaklar neredeyse hiç değişmiyordu. Hissettiğinin yalnızca bıkkınlık olmadığından emindi. Öte yandan birlikte yol aldığı bu atlı vahşilere ihsan edilen kristalize olmuş bilgi taneciklerinden doğma gerilim, sıkıntıyı hafifletmek yerine daha da derinleştiriyordu.

Havsalalarının alamayacağı kadar çok sayıda, dev sürüler halinde ceylanlar gördüler. Yapraklara kızıl ve kehribar rengini getiren güz yaklaşıırken dalga dalga güneye uçan turnaları ve kazları izlediler. Otlaklardan çıktıktan sonra artık çok daha fazla ağaç ve birbiri ardına yükselen tepeler vardı. Bir akşam küçük bir gölün üzerine tünemiş kuğulara rastladılar. Tai'nin okçularından biri kuğuları işaret etti, sırttı ve yayını çekti. Bogüler dehşet ve korku içinde onu durdurdular.

Asla kuğu öldürmezlerdi.

Kuğular ölümlerin ruhlarını diğer tarafa taşırdı ve taşınan ruh gittiği yeri yadırgarsa hayatı son bulana kadar öldüren kişiye –ve yanındaki herkese– musallat olurdu.

Bunu duymanın nabzının deli gibi atmaya başlamasına neden olduğunu, tuhafılığıyla başını döndürdüğünü Tai nasıl anlatabilirdi?

Bu neredeyse onursuzluktu: Kitanlar sınırlarında yaşayan barbarların batıl inançlarıyla isteksizce eğlenmekten ötesini kendilerine zul görmele-riyle ve bu tür şeylere itibar etmemeleriyle ünlüydü. Onların insan değil, insana yakın bir mahlukun tabiatına sahip oldukları fikrini perçinleyen, nizami bir dünyada yerlerinin olmadığını ve Kitan üstünlüğünü olumlayan inançlardı bunlar. Gerçekten, ölümlerini kurtlar yesin diye açıkta bırakan bir halk medeni sayılabilir miydi?

Kendince hazırladığı raporu için Bogüleri daha iyi anlamaya ve on-ları daha kolay kontrol edip yönlendirmeye yarayacak bilgiler topladığını düşünüyordu. Bu yaklaşım doğru da olabilirdi ama kan kırmızısı, altın sarısı gürgen ormanlarından geçerken kuzeydeki buz katmanları arasında bulunan üç gözlü iblislerden, oradaki insanların nasıl aylar gibi sonbaharda postlarına bürünüp karda mahsur kalınca da kış boyu uyuduklarından bahsettiklerinde nasıl hissettiğini açıklamıyordu. Ya da –gene– yazdönü-mündeki Kızıl Güneş Festivali'nde, Ölüm Tanrısı için bütün kavimlerin şamanları tarafından ziller ve gümbürdeyen tamtamlarla icra edilen ayinler sırasında otlaktaki bütün savaşlar durduğunda hissettiklerini.

Şamanlar. Pek çok hikâyenin ardında ya da tam kalbinde yatan *umacılar*. Meshag'ı onlardan birine götürüyorlardı. Yeterince uzun yaşamayı başarabilirse tabii. Tai'ye bu kadın şamanın çok kudretli olduğunu söyle-mişlerdi. Issız ve gizemli bir gölün kıyısında yaşıyordu. Eğer yeterince iyi mükâfatlandırılırsa ve gönülden isterse durumu düzeltebilirdi.

Kadın. Bu da ilginçti.

Yol onları düşmanları olan o zamanki kağan Dulan'm kontrolü al-tındaki bölgeye götürüyordu. Tai ve otuz süvarinin bu kafiyle birlikte olmasının, mücevher parlaklığındaki karaçam ve gürgen ağacı gövdelerini geçip giderek daha inişli çıkışlı hal alan bir güz ülkesinde sürekli artan soğuğa doğru ilerlemelerinin bir diğer nedeni de buydu. Meshag'ın akı-

beti, her geçen gün biraz daha zayıflasa da hayata tutunma mücadelesi konusunda diri bir merakları vardı.

Hâlâ nefes alıyordu. Tai her sabah, öğlen ve gün batımında hayatta olduğunu teyit etmek için onun tahtırevanına gidiyor, Meshag'ın başından bir an olsun ayrılmayan bodur şamanın yorgun, hasmane ve delici bakışlarına tahammül etmek zorunda kalıyordu. Hastaydı; at yününden bir battaniyenin altında sırtüstü yatmış, güçlkle soluyor ve hiç kıpırdamıyordu. Eğer ölürse Bogüler onu o gökyüzünün altında bırakıp geri dönerlerdi.

Tai artık şafak vakti at bindiklerinde nefesinin kabardığını hissedebiliyordu. Güneş yükseldikçe gün ısınıyordu ama sabahları ve geceleri soğuktu. İmparatorluktan, medeni sayılabilecek herhangi bir yerden çok uzakta, insanın cesaretini kıran, tuhaf topraklardaydılar. Bütün Kitanlar –çiftçi bir halktı sonuçta– ifrat derecesinde kadim bir nefret besleseler de an itibarıyla kurtların ulumasına da artık alışmışlardı.

Geceleri kükreyen büyük vahşi kedilerin bazıları bilindik kaplandı ama kimisi farklıydı. Sesleri hem değişik hem de çok daha gürdü. Bildikleri her şeyden adım adım uzaklaşırken Tai, adamlarının kat ettikleri her yeni *li*'yle baş etmekte biraz daha fazla zorlandıklarını gözlemliyordu.

Kitanlar seyyah değildi. Nadiren bir istisna gerçekleşirse uzak diyarlardan dönen kişi bir kahraman gibi karşılanır, seyahat günlüğü çoğaltılıp sağa sola dağıtılır ve okunur, itimatsızlık ve büyülenmeyle karışık bir hisle yazdıklarının üzerine kafa patlatırdı. Kendisine gizliden gizliye, hafif çatlaktan daha ileri derecede deli gözüyle bakılırdı. Neden akliselim bir adam uygar dünyayı terk ederdi?

İpek Yolları tacirler ve ayaklarına gelen zenginlik içindi yoksa kendileri uzak batıya gidemezlerdi – ya da gitmeyi istemezlerdi.

Ya da uzak kuzeye; malum nedenle gitmezlerdi.

Güneş altında sonbahar rengine ziller çalan, göz alıcı ormanlar çok daha sıkıydı artık. Dağınık vaziyetteki göller bir kolyeyi süsleyen taşlar gibi diziliydi. Gök çok yüksekti. Orada cennetin insanoğluna olduğundan daha uzak durduğunu düşündü Tai.

Yıldızlı bir gecede yakılan ateşin etrafında otururken Bogülerden biri kış yaklaştıkça karanlık ruhların da yaklaştığını söyledi. Aynı yörük

bu yüzden o mevsimde Meshag'm kendisine yapılan büyüye direnmesinin daha zor olduğunu ve dermanın ancak güçlü bir şamanda bulunabileceğini de ekledi.

Şamanlar ak ve kara olarak ikiye ayrılırdı. İçine girebilmek için bedenlerini terk ettikleri ruhlar aleminde bulunan iblisleri ikna ederek yola getirenler ve onlarla savaşıp cebren yola getirenler. Evet, bazıları kadındı. Tıpkı giderek yaklaştıkları şaman gibi. Hayır, oradaki atlıların hiçbirisi daha evvel onu görmemiş ya da hiç o kadar kuzeyde bulunmamışlardı. (Bu hiç de rahatlatıcı değildi.)

Bu şaman kulaktan kulağa yayılan ünü sayesinde tanınıyordu, daha önce hiç bir kavim ya da kağanın yanında yer almamıştı. Yüz otuz yaşındaydı. Evet korkuyorlardı. Yaşayan hiçbir yaratık ya da insan bir Bogü atlısını korkutamazdı, düşüncesi bile komikti ama ruhlar korkutuyordu işte. Ancak bir aptal aksini iddia ederdi. Bir erkek korkunun onu durdurmasına izin vermezdi aksi halde ona erkek denmezdi. Kitanlar için de bu böyle değil miydi?

Önceki gece kükreyen canavar mı? O bir aslandı. Kaplanlarla aynı boylardaydılar ama yalnız değil, toplu halde avlanırlardı. O ormanlarda değişik aylar da vardı, şaha kalktıkları zaman iki adam boyundaydılar ve kuzeyin kurtları türün en irileriydi – ama yine de evden bu kadar uzaktayken en büyük tehdit hâlâ diğer kavimlerin savaşçılarıydı.

Ertesi sabah ilk kez başka atlılar gördüler.

İleride, ufka doğru bir yükseltinin üzerindeydiler; sayıları on beş civarındaydı, belki de daha çoktular. Korkutucu olabilecek kadar kalabalık değillerdi. Kendi inisiyatifleriyle batıya doğru dörtlüye uzaklaşıp gözden kayboldular. Tai peşlerine düşmeyi düşündü ama bunun için hakiki bir neden yoktu. Atlılar kuzeyden gelmişti. Tai bunun ne anlama geldiğini bilmiyordu; aslında orada herhangi bir şeyin anlamı var mıydı, onu da bilmiyordu. Ağaçların koyu kırmızı, kehribar ve altın sarısı yaprakları dökülmeye başlamıştı.

Birbiri ardına, orman yangınından ürkmüş hayvanlar gibi, atlıların gözden yittiği yönde bulunan bir şeyden kaçıyorlarmış gibi, sayılamayacak kadar çok sayıda ve diziler halinde başlarının üstünden geçen kazları görüyorlardı. Alacakaranlıkta bir başka göl üzerinde tuhaf bir şekilde

yüzen, rengi koyulaşan suyun üzerinde yükselen ay kadar beyaz iki kuğu daha gördüler. Tai'nin adamlarından hiçbiri onları ürkütmedi.

Kitan süvarileri arasında halihazırda sanki bazı görünmez bâtmî sınırları ihlal etmişler gibi bir günaha girme korkusu gelişmişti. Tai sabahın köründe çadırları söküp ordugâhı toplarken yahut gün boyu at sürerken adamlarının tartıştığını ve birbirlerini terslediklerini duyuyordu. Durumu kontrol altına almak için gereken neyse onu yaptı ancak işe yaradığından emin değildi.

O coğrafyada kendini bir üst gibi hissetmenin zor olduğunu düşündü. Zaten bu şekilde hissetmek bir Kitan için yeterince zorken dünyayla kurdukları ilişkinin şeklini değiştirmek bu zorluğun katmerlenmesine neden oluyordu. Ormanın renklerine, güz manzarasına bakıp hülyalara dalmak istiyordu ama içinde yükselen evham güzele dair algısının ortaya çıkmasına müsaade etmiyordu.

Sonunda şamanın bulunduğu göle varmadan önceki gece hissettiği korkuyu itiraf etmiş, kabullenmişti.

Bir yamacın yüksek tarafında ikinci vakti durakladıkları sırada aşağıya bakarken bir kır evi gördü. Oldukça iyi döşenmiş, beklenmedik derecede geniş keresteler, bir müstemilat, çitle çevrilmiş bir bahçe ve kış için istiflenmiş yakacak odun vardı. Bu bir göçebe çadırı değildi. İklimle birlikte barınakların şekli de değişmiş ve bu evin benzerlerini geride, otlak alanlarda bırakmışlardı.

Meshag hâlâ hayattaydı.

Kuzeye doğru aldıkları onca yol boyunca hiç kıpırdamamıştı. Anormal bir durumdu. Bası yaraları oluşmasın diye her mola verdiklerinde vücudunun şeklini değiştirmişler ama o belli belirsiz nefes almaktan başka hiçbir şey yapmamıştı.

Kulübeden biri çıktı, kapının eşiğinde durup uzun uzun onlara baktı.

“Uşağı,” dedi bodur şaman. “Gel!”

Meshag'ın tahtırevanını taşıyanlarla birlikte hızla aşağıya inmeye başladı, Bogü atlılarının dördü onların kanatlarında seğirtiyordu.

Oldukça ısrarlı bir şekilde elle işaret edildi. Kitan eşlikçilerin o sırtta beklemeleri istendi. Tai tereddüt etti (o anı hatırlıyordu) sonra başını olumsuz anlamda salladı.

Sessizce komutan vekiline orada durup izlemede kalmaları için emir verdikten sonra atını mahmuzlayıp şuurunu yitirmiş adam ve refakatçilerinin ardından yamaçtan aşağı tek başına inmeye koyuldu. Yörükler öfkeyle onu süzdüler ama ağızlarından tek kelime çıkmadı.

Orada gözlemci olarak bulunuyordu. Kendi halkının Bogü erk veraseti hususunda bu adamla ilgili çıkarları vardı. Barbar celeplerin istedikleri yere gitme haklarını yok sayabilecekleri bir noktada değillerdi. On beş bin Kitan, Hurok'un yükselişini desteklerken olmazdı. O kadar çok asker bazı haklar kazanmanızı sağlardı.

Bu, işin bir yönüydü. Diğer bir yönü düşünülecek olursa orada, yörüklerin arasındaki büyü savaşlarında onların bir yeri, evden o kadar uzakta olmalarını gerektirecek bir nedenleri yoktu: yabancı gökyüzü, parlak, yeşil-mavi göl, önlerinde arkalarında gün ışığını alınca yaprakları göz alan ağaçlardan oluşan bir orman ve belli bir mesafeden itibaren kuzeye uzanan ırak, mavi dağlara dair ilk ipucu.

Halkından herhangi birinin daha önce bu dağları görüp görmediğini merak etti. Ya da o gölün soğuk mücevherini. Böyle bir olasılık onu heyecanlandırmalıydı. O an, yamaçtan aşağı atının dizginlerini boşaltırken hiç de heyecanlı değildi. O olasılık sadece korkunç derecede uzakta olduğunu hissetmesine sebep oluyordu.

Athılar girişte atlarını gemlediler. Tahtirevanı taşıyanlar da durdular. Kır evinin ön tarafında çit yoktu, sadece müstemilatın bulunduğu arka tarafın çevresinde vardı. Tai onun bir ahır ya da baraka olduğunu düşündü. Belki de uşak orada uyuyordu? Başkaları da var mıydı? Şamanın kendisinden ya da evin içinde süren yaşamdan herhangi bir iz yoktu. Adam dışarı çıktığında kapı dikkatli bir şekilde kapatılmıştı.

Yörüklerin başı attan indi, o ve şaman uşağa yaklaşıp alışılmadık bir hürmet göstererek kısık sesle konuştular. Tai konuşulanları seçemiyordu, kelimeler dillerini anlamak konusundaki sınırlı kavrayış için çok yumuşak ve hızlıydı. Uşak canlı bir şekilde cevap verdi.

Bogülerin başı yamaca dönüp bir işaret yaptı. İki atlı daha kafileden ayrıldı. Peşlerinde yol boyunca getirdikleri hediyeleri taşıyan iki atla birlikte aşağı inmeye koyuldular.

Sihir ve şifa bedelsiz gelmiyordu.

Memlekette olanla aynı diye düşündü Tai küçümseyerek ve bu farkındalık bir şekilde içini ısıttı. İşe yarasa da yaramasa da şifa bulmak için para ödenirdi. Bu bir alışverişti, bir takas.

Dehşet verici, tuhaf bir bağıntı sayılabilirdi ama içinde bulundukları koşullarda gerçekleşmek üzere olan şey tam olarak Xinan'da veya Yenling'de akşamdan kalma olduğunda simyacıya gitmekle ya da cici annesi gece uyuyamadığında, Küçük Oğul kuru kuru öksürdüğünde köydeki ak saçlı, şişman hekimi nehrin yanındaki evlerine çağırmakla aynıydı.

Eve dair bir çağrışım; hem de böyle bir atmosferde. Ruhunu bıçak gibi kesen bir hatıra. Güz ateşlerinin, sürüklenen dumanın kokusu. Nehrin yüzünde, geçen zamanın sesiymiş gibi yayılan şırıltılar. Kestane yaprakları şu sıralar dökülüyor olmalı diye düşündü Tai. Malikânenin girişindeki patikayı kaplayan kuru yapraklar hayalinde canlanıyor, neredeyse ayaklarının altındaki çıtırtıları duyabiliyordu.

Atlar taşıdıkları hediyelerle birlikte yaklaşırlarken şamanın uşağı tekrar konuştu. Tai bile bunun uygun bir ses tonu olmadığını söyleyebilirdi ama şamanların Bogüler arasında çok büyük bir saygı gördüğünü biliyordu, üstelik oradakinin ayrı bir önemi ve gücü vardı. Hepsinden öte, sırf bu kadına ulaşabilmek için o kadar yolu tepmişlerdi.

Atlılar hediyeleri indirdi. Uşak bir kısmını alıp içeri gitti, dışarı çıktı, bir kucak dolusu hediye daha içeriye taşıdı. Aynı şeyi tam dört sefer yapması gerekti. Her defasında kapıyı ardından kapattı. Hiç acele etmedi.

Adam son kez içeriye girdikten sonra gün ışığında çıt çıkarmadan beklemeye koyuldular. Atlar ayaklarını sürüdüler, burunlarından soludular. Bütün adamlar sessiz, gergin ve kaygılıydı. Onların vesveseleri Tai'ye de bulaştı, havada rahatsız edici bir ağırlık vardı. Onca yolu gelip sonra da reddedilmeleri, elleri boş geri gönderilmeleri mümkün müydü? Böyle bir olasılık belirirse kendi rolünün ne olması gerektiğini hesap etti. Şamam Meshag'ı tedavi etmeye zorlamak onun görevi miydi? Şayet Kitanlar bu sorumluluğu üzerine alıyorsa Bogü atlılarını bu işten azade tutması ge-

rekmez miydi? Yoksa gelecekteki bütün ilişkileri riske atacak bir kâfirlik mi edecekti?

Birkaç saniye içinde ciddi bir karar alması gerekecekmiş gibi hissediyordu –sonradan olayı düşününce idrak etti– ama o ana dek böylesi bir ihtimale dair en ufak bir tasavvuru yoktu. Oraya ulaşmadan evvel Meshag'ın ölebileceğini ya da şamanın ne yaparsa yapsın onu kurtarmayı başaramayabileceğini hesaplamıştı ancak şamanın tedavi etmeyi reddedebileceği ihtimali üzerine hiç kafa yormamıştı.

Etrafına bakındı. Kulübenin bacasından duman tütüyordu. Hafif bir rüzgâr vardı o gün, duman gölün üzerine doğru incelip savrulmadan evvel direkt yukarı yükseliyordu. Evin tam karşısında değil bir parça yan tarafmdaydı; bulunduğu yerden arkadaki bahçede cılız bir sesle meleşen iki dişi keçinin bir araya geldiğini gördü. Henüz sağılmamışlardı. Bu durum uşağın gözünden düşmesine sebep olmadı. Belki başkaları da vardı ve bu onun görevi değildi?

Adam tekrar dışarı çıktı ve nihayet arkasındaki kapıyı ilk kez açık bıraktı. Verandada durup başıyla onay veren bir işaret yaptı. Tai derin bir nefes aldı. Bir karar vermek zorunda kalmayacaktı. Kendisine kızgındı; olasılıkları önceden sezmesi ve hâlâ zamanı varken gerekli önlemleri alması gerekirdi.

Kendi şamanları son derece rahatlamış görünüyordu, neredeyse ağlayacaktı. Çehresi şekilden şekle giriyordu, hemen tahtırevanın perdesini çekti. Adamların ikisi içeri uzanıp Meshag'ı dışarı çıkardı. Biri uyuyan bir bebeği kucaklar gibi ona sarıldı ve onu kulübenin içine taşıdı.

Bodur şaman peşlerinden gitmek istedi. Uşak onu durdurmak için kolunu uzatarak buyurgan, kararlı bir şekilde başını iki yana salladı. Şaman itiraz etmek için ağzını açtı ama sonra bir şey söylemeden kapattı. Yerinden kıpırdamadan başını önüne eğdi ve kimseye bakmadı; öylece kalakaldı. Tai adamın aşağılandığını düşündü.

Uşak kulübeye girdi, bir an sonra Meshag'ı taşıyan Bogü'yle birlikte yeniden görüldü. Uşak tekrar içeri girdi. Kapıyı kapattı. Hâlâ yaşlı kadını, gölün şamanını görememişlerdi. Kulübenin önünde bir sonbahar ikindisinin parlak, berrak dinginliğinde kaldılar.

Birisi gergin bir şekilde öksürdü. Bir diğeri sanki çıkan ses içerde her ne oluyorsa ona köstek olabilirmiş gibi öfkeyle ona baktı. Kendi şamanları herhangi birinin bakışlarıyla karşılaşmak istemezmiş gibi hâlâ kapının önünde yere bakıyordu. Tai içerde olmayı istedi, sonra fark etti ki hayır, aslında istemiyordu. Her ne oluyorsa oluyordu, şahit olmak istemiyordu.

Yörükler Tai'nin daha önce hiç görmediği kadar şüphe ve merak dolu bir halde kulübenin önünde toplandılar. Tai'nin adamları da dâhil olmak üzere geri kalan bütün atlılar yukarıda, yamacın tepesinde kaldı. Göl parıldıyordu. Kuşlar tepelerindeydi, her zamanki gibi akın akın güneye göçüyorlardı. Bazıları suyun üzerindeydi. Görebildiği kadarıyla hiç kuğu yoktu.

Huzursuz, stresli bir şekilde aşağı indi ve atını seyrek çayırda otlamaya bırakıp çitlerin etrafından müstemilatın ve iki keçinin bulunduğu arka taraftaki bahçeye doğru yürüdü. Eğer bir kova bulabilirse onları sağlamayı düşünüyordu. Yapacak bir iş bulmuştu kendine. Bir görev. Kapının mandalını kaldırdı ve içeriye girip arkasından kapattı.

Çitle çevrili bahçe epey genişti. İki meyve ağacı, gölge yapsın diye bir uzun gürgen dikilmişti. Uzak kalan doğu ucunda bir nebat bahçesi vardı. Çitlerin üzerinden, ötedeki gölü görebiliyordu. Keçiler arkada, barakanın karşısında, bariz şekilde mutsuz bir halde yeniden bir araya geldiler.

Ortalıkta kova falan görünmüyordu. Belki içerde vardı ama kulübenin arka kapısını çalıp isteyecek hali yoktu.

Nebat bahçesi ve gürgenin bulunduğu yere doğru alanı arşınladı. Çitlerin üzerinden küçük göle, gün ışığındaki pırıltısına bakmak için ağacın altında durdu. İki hayvanın sakin, yumuşak melemeleri dışında ortalık çok sessizdi. *Kova olmadan da onları sağlayabilirim*, diye düşündü. Eğer şaman o gün süt alamazsa varsın uşak tembelliğinin cezasını çeksindi.

Tam kafasmdakini gerçekleştirmek üzereyken bahçenin arka tarafında yeni kazılmış bir öbek toprak görünce ürperdi.

Kalbinin olduğu yerde yekpare bir top atışı.

Onca yıl sonra bile hâlâ hatırlayabiliyordu.

Uzunca bir süre kıpırdamadan bakakaldı. Sonra dikkatle bahçe alanının derli toplu düzenlenmiş kıyısına doğru geri adım attı; bahçenin nizamını

bozan –o an gördü– çizme izleri ve arkada, çitin tam karşısında o ensiz, uğursuz tümsek vardı. Keçiler o sırada seslerini soluklarını kesmişlerdi. Rüzgâra karışan bir korku hissetti. Tümseğin belli bir şekli yoktu, başka bir şeyle karıştırılabilirdi.

Orada yetişen herhangi bir şeyin üzerine basıp ezmek için anlamsız ve de yersiz bir dikkat göstererek bahçenin içine girdi. Tümseğe yaklaştı. Hemen çitin öbür yanında ıskartaya çıkarılıp atılmış bir nesne gördü.

Bunun bir tamtam olduğunu fark etti.

Güçlkle yutkundu, bir anda ağzı kurudu. Ortalık fazlasıyla sessizdi artık. Titreyek ve derin derin soluyarak dizlerinin üzerine çöktü, tümseği oluşturan toprağı elleriyle kazmaya başladı.

Daha o zamandan biliyordu. Keçilerden biri meleyince kalbi yerinden çıkacakmış gibi oldu. Hızla dönüp omzunun üzerinden kulübenin arka kapısına baktı. Hâlâ kapalıydı. Kazmaya, elleriyle küremeye devam etti; parmakları yığılan taze, kara toprağı kenara itiyordu.

Sert bir cisim hissetti. Alçak sesle, istem dışı bir çığlık atmaktan kendini alamadı. Parmaklarına baktı. Kan gördü. Kazdığı toprağı baktı.

Toprağın içinde ölülerin diyarı öteki dünyadan ya da korkunç bir kâbusun içinden acı gün ışığına çıkıyormuş gibi duran bir insan başı duruyordu.

Baş dikine kesen, neredeyse yüzü ortadan ikiye ayıran derinlemesine tek bir yarık vardı ve oradan sızan kan yoğunlaşmış bir halde bahçenin toprağına karışmış, şimdi de kendi ellerine bulaşmıştı.

Tai bir kez daha güçlkle yutkundu. Kendini daha derin kazmaya zorlarken elinde bir gereç olmamasına hayıflandı, olsaydı bu iş için titreyen parmaklarını kullanmak zorunda kalmazdı.

Ama yaptı, bir şekilde becerdi. Ve birkaç saniye sonra kadının bıçakla paçavraya çevrilmiş yüzünü gün ışığına çıkardı. Hiçliğe ya da güneşe dikilmiş gözleri hâlâ açık, oldukça yaşlı bir kadındı.

Kendi gözlerini kapadı. Sonra tekrar açtı ve kadının bedenini olduğu gibi ortaya çıkarmak için çok daha hızlı bir şekilde kazmaya, küremeye başladı. Üzerinde giysileri vardı, arapsaçına dönmüş kemikten kolyeleri

ve yanında yöresinde kıvılcımlar saçan cilalanmış metal parçalarından yapılma... aynalar olduğunu fark etti.

İblisleri korkutup kaçırان aynalardı bunlar. Toprağa gömülü duran pençeleri kadını kazara olduğu yerden oynattı. Kanın ıslattığı toprakta sesi boğulan zilleri duydu.

Tai ayağa kalktı. Yaşlı bir kadın. Tamtam, aynalar, ziller.

Bulunduğu avluya açılan okkalı kulübe kapısına baktı.

Koştı; günışığı tepesinde, karanlık hem arkasında hem önündeydi.

BÖLÜM VI

XİNAN'DAKİ KUZEY BÖLGESİ'NDE şarkıcı kızlardan biri olan Bahar Yağmuru'nu keşfetmesinden birkaç yıl sonra (daha doğrusu Bahar, Tai'nin farkına varıp diğer öğrenciler arasından onu seçmişti) zamanla samimiyetleri artmış, ilişkileri derinleşmiş ve aralarındaki duvarlar tek tek yıkılmıştı. Cümbüşlerde gönül eğlendirmelerinin öncesinde ya da serin yataklardaki sevişmelerin devamında, her yalnız kaldıklarında içtenlikle konuşmaya başlamalarından sonraki bir gece, Bahar neden hiç Duvar'ın kuzeyinde geçirdiği günlerden bahsetmediğini sordu.

“Orada çok uzun süre kalmadım,” dedi Tai.

“Onu biliyorum. Herkes biliyor. Zaten o nedenle herkes bunu konuşuyor.”

“Herkes bunu mu konuşuyor?”

Altın sarısı saçlarını savurdu ve ilelebet Tai'nin hafızasından silinmeyecek bir bakış attı. Sanki gözleriyle konuşuyor, “*On para etmez bir enayi dümbeleğinin meftunuyum,*” diyordu.

Tai zaman zaman bu nevi mana yüklü bakışlar atmasını eğlenceli bulduğunu söylerdi. Ama Yağmur genç âşığının onu tahrik etmek amacıyla böyle konuştuğunu bilirdi. Tai bu durumla da dalga geçer, iki kat fazla eğlenirdi ancak genç kadın hiç sesini çıkarmazdı.

O kadın bir cennetti, âdeta bir mucizeydi ve Tai her seferinde onu Kuzey Bölgesi'nde kim bilir ne kadar çok adamla –özellikle de belli bir kişiyle– paylaştığını düşünmemek için çok çaba sarfederdi.

“Süvarilikten istifa etmene izin veriliyor. Üstelik şerefine ve saygınlığına en ufak bir leke sürülmeden – hem de bir savaş sırasında. Baban kim olursa olsun bu normal değil. Sonrasında Taş Fıçı Dağı'na gidiyorsun ama oradan da bir Kanlin *olmadan* ayrılıyorsun... ve sonra sınavlara

hazırlanmaya karar vermiş olarak yeniden Xinan'da ortaya çıkıyorsun. Bütün bunlar... gizem dolu Tai."

"Bu sis perdesini aralamam mı gerekiyor?"

"Hayır!" *Pipa*'sını yere koydu ve öne doğru eğilip Tai'nin saçlarını çekti. Tai'nin saçları açıktı, acı çekiyormuş gibi yaptı ama Yağmur bunu görmezden geldi.

"Görmüyor musun... gizemli olmak iyidir. Dikkate alınmak için harika bir yol. Senin de istediğin zaten bu!"

"Benim mi? Öyle mi?"

Tekrar Tai'nin saçlarına asılmaya yeltendi ama Tai ondan önce davranarak ellerini kaldırdı. Yağmur divana oturup arkasına yaslandı ve dizinin dibindeki sehpa da duran imbikten biraz daha pirinç şarabı doldurdu – ilk kez Tai'nin kupasını dolduruyordu. Boğuştukları ya da seviştikleri zamanlar hariç aldığı eğitimin ve terbiyenin hakkını kusursuz şekilde veriyordu.

"Eğer bu bahar sınavlara giriyorsan ve gerçekten senin için anlamı olan bir mevkiye –bu yüksek kıdemli devlet memurlarına yardım etmeleri için yalvarış yakarış dolu küçük şiirler göndermeni gerektirmiyor tabii– ulaşabilmeyi umut ediyorsan evet tam olarak istediğin şey bu olmalı. Sen sarayda yükselmek istiyorsun Tai. İstediyin şey akıntıya karşı yüzmek. Oyunu kurallarına göre oynamak zorundasın, aksi hâlde kaybolup gideceksin."

Ondan ilk ismini kullanmasını Tai istemişti. Hatta yalnız olduklarında bu şekilde hitap etmesi için ısrar etmişti.

"Eğer kaybolursam gelip beni bulacak mısın?"

Ateş püsküren gözlerle baktı Yağmur.

Tai gevrek gevrek sırıttı. "Eğer haklıysan şanslı sayılırım. Parmagımı dahi oynatmadan dikkat çekmeyi becermişim demektir. Yağmur, ben sadece Duvar'm diğer yanında yaşadıklarımı paylaşmamayı tercih ediyorum. O günlerden bana kalan hoş bir hatıra yok. Bu bahsettiğin şeylerin hiçbirini daha önce düşünmedim."

"Ama düşünmeliydin."

"İstersen benim için bunu yapmaya devam etmene izin verebilirim."

Yağmur rahatsız oldu, biraz öteye kaydı. Tai daha ağzından çıkar çıkmaz bunu söylediğine pişman olmuştu.

“Ben,” dedi Bahar Yağmur, “saatlik ya da gecelik tutulabilen ve bu mülkün sahibinin malı olan, Kuzey Bölgesi’nde mütevazı bir şarkıcı kıyım. Bu rolü teklif etmen için uygun bir aday olduğum söylenemez. Böylesi bir teklifin değil sözünü etmen imalı davranışlarla bu yönde bir niyetin olduğunu belli etmen dahi uygunsuz. Bu ince detaylara, kurnazlıklara sen kendin vakıf olmalısın. Sonuçta konuştuğumuz senin hayatın.”

“Öyle mi? Sadece benim hayatım mı?” diye sordu Tai. Bir nebze zalimane bir soruydu bu ancak Yağmur’un kendi değerini hiçe sayan ve kendi kendini yerin dibine sokan, acımasız özeleştirisinden ötürü incinmişti –halbuki, istediği takdirde talep edilecek imkânsız yekûnü hiç düşünmeden ödeyerek onu Ay ışığı Haz Evi’nden satın alabilecek en az bir kişinin varlığından haberdardı.

Yağmur’un yüzü kızardı; onun gibi açık tenli kuzeybatılıların lane-tiydi bu.

Bir süre sonra daha dengeli bir ses tonuyla, “Eğer sınavları geçersen dünyanın en hırslı adamlarının arasına gireceksin Tai. Xinan’ı terk edebilirsin –bambaşka bir hayat için– bu tamamen senin tercihin ama eğer burada, sarayda kalırsan aynı havayı soluyacağın insanların kim olduğunu görmem gerek. Bu insanlar vahşiler, seni kahvaltı niyetine çiğ çiğ yerler, kemiklerini köpeklerin önüne atarlar ve dişlerinin kovuğunu bile doldurmazsın,” dedi.

Yeşil gözlerinde –meşhur, zümrüt yeşili gözlerinde– sert, buz gibi bir ifade vardı.

Tai güldü, hatırladığı kadarıyla biraz gergindi. “Şiir gibi konuştuğunu söyleyenler bunu kastediyor olamaz.”

“Hayır,” dedi Yağmur. “Ben bir şair değilim. Şair bir kız mı tercih ederdimiz Usta Shen? Alt katta veya çevredeki diğer evlerde oldukça yetenekli kızlar var. Dilerseniz bir öneride bulunabilirim sahip.”

Sözüm ona az evvel Tai’nin takındığı zalimane tutumun intikamıydı bu teklif. Tabii ki yapacağı seçimler Yağmur’un hayatını da ilgilendiriyordu. Elbette öyleydi...

Yeşim kadar pürüzsüz bir kadın

Mermer merdivenlerin başında bekleyen bütün gece

Güz yağmuruyla ıslanmış pelür kâğıtla kaplı pencerede.

Tai içinde tuhaf bir yangıyla kendi kendine başını iki yana salladı. Alçak divanda, hemen yanbaşımda oturan Yağmur'a baktığını, sadece güzelliğinin, göz kamaştıran dirayetinin ve sıcaklığının tadını çıkarmayı istediğini ama onun deyimiyle “güreştiklerini” anımsıyordu.

“Kadınlar her zaman bu konuda erkeklerden daha iyi olmuşlardır, değil mi? Bu kurnazlıkların peşine düşmek konusunda?”

“Kendi mahremiyet alanını korumak ya da en basitinden kendi hayatı üzerinde söz hakkına sahip olmak isteyen bir kadının bile başka şansı yoktur.”

“Benim kastettiğim de buydu,” dedi Tai. Yüzüne bir tebessüm yerleştirdi. “Keskin zekâm için takdiri hak ediyorum sanırım?”

Yağmur bu tebessüme karşılık vermedi. “O kadar laf ebeliği el kadar çocukta da var. Unutma ki sen başarı ve mevkî uğruna gece gündüz demeden ölümüne dövüşen, kelimeleri kılıç gibi kullanan yetişkin insanların arasında olacaksın – tabii hasbelkader karar verir de sınavlar için yeterince çalışırsan.”

Tai bu sözlere karşılık sessizce, “Ağabeyim gibi adamlar mı demek istiyorsun?” dediğini hatırlıyordu.

Yağmur öylece bakakalmıştı.

#

TAI ŞAMANIN GÖMÜLÜ olduğu yerden ayrılıp sonbahar çayrırları arasında hızla koşarken önce herkesi ikaz etmek için çığlık atmayı düşündü ama sonra bahçenin çevresini dolaşıp ön tarafa ulaşınca diğerlerini çağırmanın daha uygun olacağına karar verdi. Ne var ki her iki fikrini de uygulamaya geçirmede. Aklının başında olduğu söylenemezdi. Medeniyetten binlerce li uzakta, ücra, tüyler ürpertici bir yerdeydi. Az evvel elleriyle kazarak bir cesedi topraktan çıkarmıştı ve henüz çok gençti.

Tabii bu gerçekler neden kulübeye tek başına daldığını açıklamıyordu.

Gene de eğer çok üzerine gelirlirse –daha sonra üstleri tarafından bu yapılmıştı– Meshag'ı kurtarmak amacıyla orada bulundukları için bağırarak içeridekileri uyarmanın mantıksız olduğunu, öte yandan evin

etrafını dolaşıp ön tarafa gidecek kadar zamanı kaldığını sanmadığını söyleyebilirdi.

Kulağa gayet makul geliyordu. O anki şartlar düşünülürse *yalan da değildi*. Öte yandan o sırada bütün bunları ince ince hesap ettiğini de iddia edemezdi. En fazla akli melekelerinin yerine içgüdülerinin duruma el koyduğu söylenebilirdi. Ve eğer öyleyse bile Tai bunun nasıl olduğunu bilmiyordu.

Kılıcı da yayı da atının terkindeydi. Kulübenin arka duvarına yaslanmış bir kürek duruyordu. O anda bu küreğin ne amaçla kullanıldığını tahmin edebiliyordu.

Neyle karşılaşacağına ya da ne yapabileceğine dair hiçbir fikri olmadığı halde mantıklı bir karar almak için düşünmek ya da plan yapmak üzere duraksamaksızın küreği kapığı gibi kapının mandalına asıldı ve içeriye doğru itti.

Yaşlı kadın şamanı öldürüp ruhunun gök katına kabul edilmeyecek olmasına aldırmadan toprak altına gömen ve ön taraftaki herkesi oyuna getiren bu insanların kim olduğunu ya da o sırada içeride neler çevirdiklerini bilmiyordu.

Arka kapı kilitli değildi. İçeri girdi.

Kulübenin içi zifiri karanlıktı. Dışarıdaki parlak gün ışığından sonra içeriye girince gözleri neredeyse kör olmuştu. Durdu. O sırada güç bela seçebildiği tek şey odanın içinden ona doğru dönen birinin vücut hatlarıydı.

Öne doğru atıldı ve olanca gücüyle küreği savurdu.

Küreğin –keskin bir bahçıvan küreğinin kenarı– yumuşak bir dokuya saplandığını ve iyice derine battığını hissetti. Hâlâ yarım yamalak seçilebilen belirsiz figür yalvaran ya da helallik isteyen biri gibi boşluğa el salladı ve toprak zemine yığılıverdi.

Sessizce. Öyle olması çok daha iyiydi.

Tai o zamana dek hayatında hiç kimseyi öldürmemişti. Yaptığı şey ve eğer varsa anlamı üzerine düşünecek vakti yoktu. Gözlerinin karanlığa ve gölgelere alışmasını umarak hızlıca kirpiklerini kırpıştırdı.

Dizlerinin üzerine çöküp tedbiri elden bırakmadan, o kadar kendindeydi, adamın nabzını kontrol etti. Ölmüştü. Bir başka küçük sıkıntı da

buydu: Nasıl oluyordu da bu kadar süratli, kusursuz ve sessiz bir şekilde, var olan bir hayat, atan bir kalp bir an sonra yok olup gidebiliyordu?

Bir yandan akli bu soruyla meşgulken kumaş perdeye doğru hafif adımlarla yürümeye başladı. Perdenin bir köşesini kaldırdı.

Çok şükür diğer odada yanan mumlar vardı. Üç kişiydiler. İkisi ön kapiya yakındı, öfkeli bir şekilde aralarında fısıldaşıyorlardı. Tai kapının sürgülenmiş olduğunu gördü. O yöne doğru bir hamle yapmaları zordu. Dışarıdakileri alarma geçirecek bir harekette bulunmadan bunu başaramazlardı.

Meshag şöminenin yanındaki bir ot minderde yatıyordu. Tai göğsünü açıkta bırakacak şekilde gömleğinin kesilmiş olduğunu gördü. Gözleri hâlâ kapalıydı. Son derece savunmasız görünüyordu. Başına hayvan boynuzları tutturulmuştu ve uzun boylu, iri cüsseli üçüncü adam onun başında dikiliyordu.

Bu sonuncu adam aynalar ve ziller takmış hafif hafif tamtam çalıyor ve ilahi söyleyerek bir o yana bir bu yana sallanıyordu; arada bir de kendi etrafında dönüyordu. Yaptığı şey bir tür danstı. Odada insanı hasta eden, tatlı bir koku ve maltızın üzerinde yanan bir şey vardı. Tai yanan şeyin ne olduğunu bilmiyordu.

Ancak bir an bile bu üçüncü adamın –bu adamdı, kadın bahçede ölü yatıyordu– şuursuz yatan hastanın hayrına bir şey yaptığına inanmadı. Orada ikâmet eden şamanı öldürdüklerine göre Meshag’a yardım etmeye çalışıyor olamazlardı.

Ne var ki henüz genç kağan namzedini öldürmemişlerdi. Tai hangi gerekçeyle bunu yapmadıklarını bilmiyordu. Neden tüm bu olan biteni kavramak zorundaydı ki? Dikkatle nefes alıp hafifçe kaldırılmış perdenin gerisinden onları izlerken orada gerçekleştirilen ayinin kurbanı öldürmekten daha beter bir niyetle yapıldığına dair rahatsız edici bir hisse kapıldı.

Evden çok uzaktaydı.

Gırtlaklarını yırtarcasına feryat ederek perdeyi yırtıp ön taraftaki odanın ortasına dalmadan evvel duru bir zihinle düşündüğü son şey bu oldu.

Doğruca şamana yöneldi, tecrübeli bir askerin mutlak surette yapmayı tercih edeceği hamle (muhafızları ekarte et!) bu değildi ama Tai

tecrübeli değildi ve elbette ilk görevi tamtamlama, ilahilerle ve ot minderde yatan adamın üzerinde toplanan manevi güçle yapılmakta olan şey her neyse onu durdurmaktı.

O sıralar henüz Taş Fıçı Dağı'na gitmemişti –aslında Kanlinlerle birlikte geçirdiği dönem kuzeydeki o güz gününde olanların bir sonucuydu– ama sonuçta bir askerin oğluydu. Kendini bildi bileli tüm yöntemleri ve araçlarıyla savaş teknikleri üzerine eğitilmişti; üstelik ağabeyinin yumuşak mizaçlı ve biraz da şişman bir çocuk olması ve eğilimlerinin, hayatta takip edeceği yolun kılıçları, dönüşler ve çeviklik egzersizleri gibi silahlı adamlara karşı işe yarayabilecek diğer manevraları içermediğinin açıkça anlaşılması üzerine gereğinden de fazla üzerine düşülmüştü.

Ölü yörügün kılıcı hafif eğimli, Tai'nin kendi kılıcından kısa ve bir o kadar da ağırdı; at sırtından aşağıya doğru güçlü darbeler indirmek için tasarlanmıştı. Ama önemli değildi. Elde ne varsa o kullanılırdı. Tai'nin, bedenini saran dökümlü giysilere tutturulmuş koruyucu metal aynaların üzerinden acımasız ve öldürücü darbeyi indirmeden evvel şamanın dönüşünü görecektik kadar zamanı oldu; ateş saçan, faltaşı gibi açılmış, şaşkınlık ve öfkeyle parlayan gözlerini bir anda karşısında bulmuştu.

Bildiğini sandığı her şeyden uzakta yolunu kaybetmiş, büyülenmiş haldeki Tai'nin bir parçası, kılıç saplanınca şaşırıp kaldı.

Kılıcın kemiği ezişini hissetti, kanı gördü, şamanın acı içinde bağırarak yığıldığını (zillerin sesi), tamtamin ve tahta başlı çekicinin iyice sıkıştırılmış, sert zemine düştüğünü duydu. Şaşırması yersizdi. Bu adamlar bir şaman kadını öldürmüşlerdi sonuçta, değil mi? Bu ayna ve tamtam insanları kutsal ve korkutucuydular belki ama ölümsüz değillerdi.

Öte yandan bir şamanı öldürmek insanın ömür boyu lanetlenmesine yol açabilirdi. Ne var ki Tai'nin o anki pozisyonunda bulunan biri için bu hakikatin hükmü yoktu.

Düşen bir su damlası gibi kendini bıraktı ve yerde yuvarlandı, içinde büyüyen korku seri bir şekilde hareket etmesini sağlıyordu. Kendisine nispeten yakın olan –ve az evvel dışarıda uşakmış gibi davranan– muhafızın duvarda asılı duran bir yaya doğru atıldığını gördü. Tai de onun arkasından fırladı; ancak tam bu sırada diğer adamın attığı bıçaktan

kurtulmak için iki büküm olması gerekti. Dışarıdan gelen bağrıışmaları, haykırışları duyuyordu.

Bir kez daha, bu kez anlamlı sözcükler kullanarak çığlık attı: “*Ha-inler! İçeri girin!*”

Sahte uşak karanlığın içinde el yordamıyla yayını ve okunu arıyordu; o sırada Tai’nin savurduğı kılıçtan kurtulmak –ya da onu önlemek– için kendi etrafında döndü.

Tai hedefi göğsü yerine omzundan vurdu; adamın acı dolu feryadı ortalığı inletti. Palayı sapladığı yerden çıkardı ve –içgüdüsel olarak– elinde bir kılıç tuttuğunu unutmadan, dikkatle tekrar yerde yuvarlandı. Ortalığa saçılan eşyalara tosluyor, türlü nesnelere (getirdikleri hediyelere) çarpıyordu ama gene de bir ısıklık sesiyle tam başının üstünü yalayarak geçen diğeri hasmının kılıcından kurtulmayı başardı.

Hayatında ilk defa bir sesin, çok yakınından geçen ve aniden yön değıştiren ölümün sesi olduğunu düşündü. Dışarıdan gelen patırtıyı ve sürgülenmiş ön kapıyı döven adamların içeri girmeye çalışırken attıkları vahşi çığlıkları duydu.

“Arka taraftan!” diye haykırdı. “Orası açık!”

Yine de aynı anda olanca hızıyla kapıya koşarak bir kez daha şansını denedi. Arkadaki kallavi ahşap kalası savurup attı. Bir kez daha tam zamanında kenara çekilerek kendisini sıyırıp kalasa denk gelen bir kesme vuruşundan kurtuldu.

Kapı bir anda, gürültüyle açılıp sırtına çarpınca sendeledi, sezgisel olarak –ipekten yivler gibi birbiri içinde eriyerek dokunan gurur, öfke ve korkuyla harmanlanmış bir içgüdüyle– sol tarafta dikilen adama doğru hamle yaptı. Hemen arkasından diğeri odanın içine doluşırken Tai zor bir dönüşle düşmanın hamlesini bertaraf etti ve kılıcını sallayıp karşı atağa geçti.

“Şamanı öldürdüler!” diye haykırdı omzunun üzerinden bakarken. “Cesedi arka tarafta! Meshag da şurada! Yerdeki dikkat edin! Onu sadece yaralayabildim!”

Yerdeki adamın üzerine üç kişi çullandı, sürükleyerek onu ayağa kaldırdılar; adamlar yerdeki hasımlarını tıpkı küçük bir çocuğun oyun-

cağına sarıldığı gibi sımsıkı tutuyorlardı. Adam o hengâmede başının yan tarafına kemik kıran bir darbe almıştı ancak Bogüler onu öldürmediler. Tai nedenini anlayamamış, şaşırmıştı ki aynı anda bir Bogü'nün, "Sonuncuyu da bırakın. Bize lazım," dediğini duydu.

Bu sözleri söylerken Tai'ye bakan adamın yüzündeki ifade aniden değişti. Tai o bakışı da ilelebet hatırlayacaktı. Sonraki yıllarda bazı geceler gözlerini kapadığında istemsiz bir şekilde o anın hayalinde canlandığı olmuştu.

Sonuncu adam perdeye doğru geri geri çekiliyordu. Aniden kılıcını ters çevirdi ve iki eliyle kavramak için sapını yokladı. Tai o sırada adamın kılıcı kendine saplayarak intihar etmeye çalıştığını anladı. Ama dikkatle fırlatılan iki ok muvaffak olmasına imkân vermeden onu her iki omuzundan vurdu. Kılıç yere düştü.

Adam işte o an feryadı bastı. Ok yaralarının verebileceği acının çok daha ötesinde, insanın içini kıyan büyük bir ızdırabın korkunç yankısıydı çığlığı.

Tai ancak bir süre sonra bu acılı haykırışın nedenini anlamaya başlayacaktı.

YENİDEN GÜNEYE DOĞRU yol alırlarken Tai o adamın yerinde olsa kendisinin de aynı çığlığı atacağını düşünüyordu (göl kıyısında konaklamayı istemediklerinden, hatta olabildiğince uzakta olmayı yeğlediklerinden hemen aynı akşam oradan ayrılmışlardı).

Bu dünyadan göçmesine müsaade edilmeden önce başına geleceklerden haberdar olsa o da şüphesiz intiharı denerdi. O adamın olacağını önceden bildiği aşikârdı. Bu tecrübe bazı açılardan Tai'nin yaşadığı en korkunç şeydi.

Bağrıışmalar ve çığlıklar başladığında Kitan süvarileri –Tai'nin kendi adamları– yamaçtan aşağı hızla inmişlerdi ama onlar herhangi bir müdahalede bulunabilecek mesafeye gelemeden kulübenin içindeki arbede sona ermişti.

Dışarıya çıkınca Tai adamlarına katılmak üzere çayırı geçip yanlarına yürümüştü. Çok kısa bir zaman sonra tekrar yumuşacık gün ışığına

çıkma denesini altüst etmişti. Dünya ne kadar hızlı dönüyor, hayat ne çabuk değişiyordu.

Otuz Kitan süvarisi yörüklerin ne yapacağını görmek maksadıyla ayrı bir yerde, bir arada bekleme koyulmuştu. Olanları önce kayıtsız bir sükûnetle sonra giderek yoğunlaşan yıkıcı, tahrip edici bir tiksintiyle izlemişlerdi.

Bogüler yaşlı şamanın cesedini arka taraftan getirip kulübe ve göl arasına yığdıkları odunların üzerinde ateşe vererek başladılar. Bu işi ilahiler ve dualar okuyarak, saygıyla yaptılar. Görünüşe göre yaşlı kadın şaman katledilerek ve yer altına gömülerek hakarete uğramış, safiyeti zarar görmüştü. Yeniden gökyüzüne döndürülmesi gerekiyordu – kurtlar ve diğer hayvanlar yesin bitirsın diye açık arazide bırakılması ya da alevler tarafından tüketilmesi ve dumanla birlikte göğe yükselmesi şarttı.

Ateşi seçtiler çünkü çok daha büyüğünü yakmaya hazırlanıyorlardı. Müştemilat bölümünü kundakladılar, sonra da kulübeyi, ama elbette ot minderdeki Meshag'ı dışarı çıkarıp bahçede bir yere yatırdıktan sonra. Tai'nin öldürdüğü iki adamı, şamanı ve muhafızı, sürükleyerek dışarı çıkardılar ve en son hâlâ hayatta olan diğer ikisini getirdiler. O sırada Bogüler içiyorlardı; kulübede kırmızı bulmuşlardı.

Ezilmiş çimlerin üzerinde bedeni sürüklenirken şamanın zilleri çalıyordu. Aynaları kıvılcımlar saçıyor, günışığını parçalıyordu. Tai daha önce bu adamı öldürerek sınırı aşp aşmadığını merak ediyordu. Ama şimdi hiç de öyle olmadığını anlıyordu. Yörüklerin gözünde kendisini kahraman mertebesine yükselten bir şey yapmıştı. Görünüşe bakılırsa onu onurlandıracaklardı.

İki ölü adam ve kasten hayatta bırakılan diğer ikisine yapılacak sıradaki işlem için Tai'yi de aralarına davet ettiler. Ama Tai daveti geri çevirdi. Kendi adamlarıyla, uygar dünyadan gelen kendi insanlarıyla yana durmayı tercih etti.

Sonrasında olanları, yani bir parçası olması, iştirak etmesi için davet edildiği şeyi görünce bir tür işkenceye maruz kalmış gibi fiziksel olarak rahatsızlandı. Kitan süvarilerinin çoğu önünü alamadıkları bir mide bulanmasına tutuldular; tökezleyenler, atına binip oradan uzaklaşanlar, çayırdaki buldukları yere kusmak için kuru kuru öğürenler oldu.

Kitai İmparatorluğu, Dokuz Hanedan boyunca kendi halinde, pasif, barış yanlısı insanlar tarafından şekillendirilmemişti. Onlarınkisi neredeyse bin yıldır kendi iç savaşlarında ya da teyakkuz halinin değişen sınırların ötesine taşınması veya bu sınırların müdafaası sırasında vuku bulan katliamlar üzerine bina edilmiş vahşi, fettan bir saltanattı. Tarihleri bu hakikate temel teşkil edecek örneklerle doluydu. Buna benzer yangınlar ya da çok daha büyükleriyle, kan ve kılıç yaralarıyla hatırlanan binlerce vaka vardı.

Toplu katliamların, çocukları öldürmenin, kötürüm bırakmanın ve tecavüzün taktiksel faydaları üzerine Birinci Hanedan'a kadar dayanan el yazmaları ve öğretiler bile vardı. Bu yazmalarda öne sürülen mantığa göre bütün bu vahşetin yarattığı "yararlı korku" hasımlar arasında yayılabilir, mültecilerin akın eden ordular gelmeden evvel dehşete düşerek sıvışmasını ve kuşatılan şehirlerin aşırı kalabalığının dağıtılmasını sağlayabilirdi. Bütün bu yabani ameller insanoğlunun savaş hali hüküm sürerken gerçekleştirdiği faaliyetlerin bir parçası ve savaşlar da insanların yaşadığı hayatın bir parçasıydı.

Ama Kitanlar düşmanlarının cesetlerini ateşte çevirerek kızartıp toplu halde zikir çekerken göğre bakarak etlerini yemezlerdi. Ya da insanlar hâlâ yaşıyorken anadan üryan vücutlarını kazıklara bağlayıp sabitledikten sonra etlerini dilim dilim kesip kendi vücutlarından parçalar pişmiş ya da çiğ halde tüketilirken onları feryat figan bunu izlemeye zorlamazlardı.

Güneşi göstermeyen, yukarıya doğru saçılan, yoğun ve her yeri kaplayan bir duman vardı. Bir zamanlar huzur dolu olan bir kuzey gölünün yanı başında yanan bir leşin kokusu sarmıştı havayı. Kuş civıltılarının ve rüzgârın yapraklardaki hışırtısının yerini ayrı ayrı yanan ateşlerin çatırtısı, ulumalar (insanlar, kurtlar değil), ayın ilahileri ve birinin bir an önce öldürülmek için tutturduğu çaresiz, yavaş yavaş solan yakarışları almıştı. İnsanoğlunun çirkinliği, ıssızlığı ve sonbaharın güzelliğini silip atıyordu.

Bu bir süre devam etti.

Sonunda biraz ötedeki yörüklerden biri huzursuzlanan atların başlarını sıvazlayıp onları sakinleştirmeye çalışarak Kitanların bekledikleri yere yaklaştı. Göğsü bağı açıktı, pis pis sırtıyordu ve bir adamın kopa-

rılmış ön kolunu elinde sallıyordu. Herifin çenesinden ve elindeki kolun ucundan kan damlıyordu.

Ayakta zor dururken aslan payını almayı hak etmiş bir kahramana büyük ikramiye sunuyormuş gibi insan etini Tai'ye uzattı. Kitan'a ziyafeti kaçırmaması için bir şans daha veriyordu.

Önlerinde durduğu anda göğsüne bir ok yedi. O an, oracıkta öldü.

Tai bir an için gözlerine inanamadı. Orada cereyan eden her şey büsbütün yanlıştı, insanın kanını donduracak kadar büyük bir hataydı hepsi. Donup kaldı. Her ne kadar kısacık bir an olsa da öylesi bir yerde, onca adama komuta eden biri için çok uzun bir süre boşlukta asılı kaldı.

Tai'nin askerlerinin hepsi bir anda sanki o tek okla zincirlerinden boşanıp kendi ifritlerine teslim olmuşlar, şahit olmak durumunda bırakıldıkları vahşete kendi coşkun karşılıklarını veriyorlarmış gibi, sanki bir emir almışlar gibi aynı anda, çalışmayla kazanılmış pürüzsüz bir yetkinlikle atlarına bindiler.

Gazabın pençesinde demlenmiş halde, bu gudubet vahşet tarihten ancak ve ancak kendilerinin ürettiği vahşetle –içlerinden taşan ve etraflarım saran ruhların intikamıyla–silinip atılabilir duygusuyla, terkilerindeki yaylarını ve kılıçlarını çekerek yangınların ve dumanın ortasına akın ettiler.

Tai ancak üzerinden uzun bir zaman geçtikten sonra olayın bu şekilde geliştiğini idrak etti. Zira o sırada soğukkanlılığını yitirmişti.

Süvarileri, sayıca üstün fakat kımızla sarhoş olmuş yayan yörükleri, kuzeye yardım etmek maksadıyla refakatlerinde geldikleri bu ayakta duramayan, kana susamış adamları, arkalarından bıçakladılar – iki ateş arasında hiç acımadan hepsini kılıçtan geçirdiler.

Ve kızıl alevlerin, kapkara dumanın içinde tek bir canlı Bogü kalmadığında, yani her şey bittiğinde, buğulanmış güneş gölü karanlıkta, buz mavisi bir örtüyle bırakıp batı ufkundan aşağı çekilirken son bir şey daha oldu.

Hurok'un oğlu Meshag ayağa kalktı.

Orada insanoğlu tarafından yaratılan cehennemî manzaraya baktı. Aslında her zaman zarafetiyle bilinen bir adam olmuştu. Ama artık eskiden olduğu kişi değildi. Değişmişti, *değiştirilmişti*. Eklemleri gelişigüzel birleş-

tirilmiş, kırık bir oyuncak gibi beceriksizce hareket ediyordu, bakışlarını çevirebilmek için dimdik vaziyette tam bir daire çizmesi, bütün vücudunu çevirmesi gerekiyordu. Kapkara bir duman, onun ve bulunduğu yerde kök salan, korkudan ağzı bir karış açık kalmış Tai'nin arasında sürükleniyordu. Tai hepsini görüyor fakat gördüklerine inanmayı reddediyordu.

Meshag uzunca bir süre gözlerini Kitan süvarilerine dikti. Orada hayatta kalan son adamdı. Sonra sanki başını olduğu yerden çıkarmak istiyormuş gibi omuzlarını geriye atarak güldü. Alçak, biçimsiz bir sesi vardı.

Haftalar önce, güneydeki bir başka yangında şuurunu yitirdiğinden bu yana kıpırdamamış ya da gözlerini açmamıştı.

Onun hatırladığı katliam bu değildi. Durma ve hareket etme şekli, bu ayaklarını sürüyerek yürüyen, uyuşuk bacaklı, doğaya aykırı postür insanı dehşete düşürecek kadar farklıydı. Yangınların ve cesetlerin arasında, yabancı topraklarda bulunan Kitan askerleri at koşturmaktan ve bağırıp çağırmaktan vazgeçtiler. Tai'nin yanına gelip sanki onu koruyacaklarmış, Meshag'la arasına mesafe koyacaklarmış gibi bir arada durup kümelendiler.

O adama bakarken –eğer hâlâ insansa– Tai o günün musibetlerinin henüz sona ermemiş olduğunu anladı.

Yanıbaşında kınından çıkarılıp kirişlere yerleştirilen okların seslerini duydu. Hareketlendi, ortalığı yıkan bir kızgınlıkla emir verdi – yaptığı şeyin doğruluğundan emin değildi. Atının sırtında güneye, eve dönerken bunu hiçbir zaman öğrenemeden ölebilmek ihtimalinin olduğuna kanaat edecekti.

“Bekle!” diye haykırdı. “Hiç kimse ok atmayacak!”

Meshag'dan geriye kalan lenduha, sesinin izini sürdüğü Tai'ye bakabilmek için aheste hareketlerle döndü.

İsin ve dumanın arasında ikilinin bakışları birbirine kilitlendi. Tai'nin tüyleri ürperdi. Adamın gözlerinde akıl ermez bir boşluk, sınırlarına erişilmez bir şey gördü. Hayatın son günü gibi soğuktu. O anda Tai'ye bir zamanlar insan olan bu ucubeye karşı görevinin, *sorumluluğunun* onu okların hedefi olmaktan kurtarmak olabileceği düşüncesi hasıl oldu.

Ancak yapmadı. Kendisi içeriye dalıp şamanı öldürmeden önce o kulübenin (kükreyen, kızıl bir kaos içinde hâlâ yanmakta olan) içinde

hiç de hayra alamet olmayan, şeytani bir şey gerçekleştiğini biliyordu – bildiğini inkâr edemezdi. Ayin yarım kalmış, tamamlanamamış olmalıydı ancak bunun bir anlamı var mıydı? Şimdi önünde dimdik duran, sanki hafızasına kendi resmini kazımak istermiş gibi özellikle bakışlarını hiç kaçırmayan bu adamla ilgili kaderin zımnen ima ettiği şey neydi?

“Tıpkı kuğular gibi,” dedi yüksek sesle süvarilerine. “Onu öldürmek lanetlenmemize yol açabilir. Bizim üstümüze vazife değil. Bırakın... bırakın gitsin. Kaderin onun için çizdiği yolu kendi bulsun.”

Son sözlerini Meshag’ın insanın ruhunu inciten haline bakarak, olabildiğince açık bir şekilde söyledi. Tai, yaratığın onlara doğru hareketlenmesi halinde askerlerin panikleyeceğini biliyordu. O vakit okların havada süzülmesine seyirci kalmak ve sonrasında bununla yaşamak zorunda kalacaktı.

Kendisi bile dile getirdiği kuğu metaforuna inanmıyordu. Hatta bir kuğuyu öldürmenin onlara lanet getireceğine inanmak enayilikti... bu bir Bogü kâbusuydu. Kitanların kendi hayvan efsaneleri ve korkuları vardı. Ama sözcükler emri altındaki adamlar üzerinde etkili olabilir, onlara komutanlarının emrine riayet etmeleri için iyi bir neden verebilirdi. Normal koşullar altında itaat etmek için bir nedene ihtiyaç duymazlardı. Askerler emirlere uyardı, bu kadar basitti. Ama bu kuzey yolculuğu ve o günkü son, her anlamda bir tür gerekçe sunmayı zorunlu kılacak kadar normal hayatlarının ve yaşadıkları dünyanın uzağındaydı.

Öte yandan tek hakiki neden Tai’nin kendince bu ölü balık gibi bakan, tekrar hayata dönmesi imkânsız görünen şahsa orayı terk etme ve hem o zaman hem de sonrasında ancak acıklı bulacağı türden bir yaşama –eğer buna yaşamak denirse– devam etme şansı vermenin uygun olduğu hissine kapılmış olmasıydı.

Birbirleriyle bakışırken hissettiklerinin sesine yansıyor yansımadığını merak ediyordu. Meshag’ın yüzündeki ifadenin büsbütün insanoğluna özgü olduğunu söyleyemezdi ama adama iblisler musallat olduğuna göre öyle olmadığını da söyleyemezdi. Meshag yıpranmıştı ve Tai’ye onun tek başına kaybolabileceğini düşünüyordu fakat kendisinin bundan bihaber olduğuna emindi.

Belki de en doğrusu onu makûs talihinin elinden alıp öldürerek azat etme lütfunu göstermekti ama Tai bunu yapmadı, askerlerinin yapmasına

da izin vermedi. Bu yaratığın öldürülebileceğinden bile emin değildi; bunu denemek de istemiyordu.

Uzun bir sessizlikten sonra, Meshag'ın –ya da Meshag gibi görünen şeyin– güçlükle nefes alarak anlam veremediği bir jest yaptığını ve bir elini hareket ettirdiğini gördü. İnsan şeklindeki şey, yönünü Tai'den, hepsinden, canlı ve cansızlardan ve yangından uzağa çevirdi. Meshag tekrar gülmedi ve hiç konuşmadı. Yanmakta olan kulübenin etrafından dolaşp göl kıyısı boyunca ateş kızılı ormanlara ve uzaklardaki, sisin içinde neredeyse görünmeyen dağlara doğru koşarak uzaklaştı.

Tai ve adamları, o dumanların arasından çıkıp gözden kaybolana kadar bir arada beklediler ve sonra aksi yöne, eve doğru yola koyuldular.

#

İPEKBÖCEĞİ ÇİFTLİĞİNİ VE tilkinin turuncu ışıltısını epey geride bırakmışlardı.

Güneşle birlikte ufuktaki turuncu da soluyordu. Tai uzunca bir süredir hatıralarının ve onu bulunduğu noktaya sürükleyen yolların peşinde hülyalara dalmış olduğunu fark etti.

Aslında tek bir yolun, kuzeye, Duvar'ın ve nehir düğümünün ötesine yaptığı, kış ülkesinin kıyısındaki bozkırlara uzanan seyahatin peşinde.

Altı refakatçiyle birlikte şimdi muhteşem bir Sardia atının üzerinde yol alırken muhtemelen hâlâ ayaklarını sürüyerek yürüyen Hurok'un oğlu Meshag'ı –ya da her neye dönüştüyse artık– gözünde canlandırdı. Sonradan bu nevi bir olaya şahitlik eden ve o tuhaf, vahşet dolu günün bir parçası olan birinin peşin hükümlü davranarak tilki kadınlara duyulan inancı hemen göz ardı etmemesinin daha doğru olabileceğine kanaat etti.

Belki de onu bu tür şeylere itibar etmemeye zorlayan kendi geçmişiydi? Dünyada yaşadığı bu ikilem, bu duygu körlüğü hakkında konuşabileceğine inandığı yalnızca iki kişi vardı. Ancak biri Xinan'daydı ve büyük ihtimalle onula bir daha hiç sohbet etme şansı olmayacaktı. Diğeri ise Chou Yan'dı ama o da bir ölüydü.

Ne kadar dostu var bilemez hiç kimse

Ve var diyemez yeterince.

Söğüt dalları kırdım sen gittiğinde,

Gözlerimden yaşlar döküldü yapraklarla birlikte.

Wei Song hâlâ en öndeydi. Sol taraflarında takip ettikleri nehir ve her iki kıyısından başlayan, o nehrin oluşturduğu verimli topraklarla kaplı geniş bir vadi vardı. Güneye kadar etraflarını kuşatan orman geri çekilmişti. Bulundukları yerler tarım arazisiydi. Birleşerek mezralar, köyler meydana getiren çiftçi barakalarını, tarlalarda çalışan kadın ve erkekleri, kömür hamlaçlarından kararan ağaçlara püskürtülen alevleri görebiliyorlardı.

İki yıl önce batıya, Kuala Nor'a giderken Tai o yoldan geçmişti ancak o zaman tuhaf bir ruh halindeydi –yas tutuyordu ve içine kapanmıştı– ve içinden geçtiği yerlere dikkat etmemişti. Geriye dönüp bakınca Demir Kapı Kalesi'nden sonra uzun, dar geçidi aşır gölü görene kadar ne yaptığı, niyetinin ne olduğu hakkında sağlıklı bir şekilde düşünebildiğini iddia edemezdi.

Artık bambaşka bir adam olması gerekiyordu.

Bahar Yağmuru onu yüksek bürokrat kesimi ile saltanat mensuplarından müteşekkil dünyanın ve Ta-Ming Sarayı'nın tehlikeleri hususunda defalarca uarmıştı – ve şimdi bir de orduyu, askerî idarecileri düşünmek zorundaydı.

Birileri onun ölmesini istemişti, hem de daha malum hediye kendisine lütfedilmeden önce. Atları kendine saklayamayacağını, elinde tutamayacağını biliyordu. Yeniden içine girmeye hazırlandığı dünyada bu mümkün değildi. Mesele o atlarla ne yapacağı, ama daha da önemlisi Taguran sınırında onları teslim alacağı güne kadar nasıl hayatta kalacağıydı.

Dynlal'in dizginlerini çekti ve koca at Kanlin'e yetişmek için, hiç zorlanmadan ileri atıldı. Güneş arkalarında, geniş düzlüğün üzerinde parlıyordu. Geceyi geçirmek için duraklamaları gereken vakit yaklaşıyordu. Gene dışarıda kamp kurabilir ya da civar köylerden birine gidebilirlerdi. Tai bir sonraki posta istasyonunun nerede olduğundan emin değildi.

Tai yanına yaklaşırken Kanlin başını çevirip bakmadı. "Eğer bir itirazın yoksa dört duvar arasında olmaktan mutlu olurum," dedi.

Tilki yüzünden, diye düşündü Tai. Bu kez tepkisiz kalan o oldu. Hâlâ uzun günün karanlık hatırası sırtmdaydı; kuzey gölünden kalma bir yanık kokusu burnunun direğini sızlatıyordu.

“Nasıl istersen.”

Genç kadın gözünün ucuyla şöyle bir baktı, bakışlarında öfke vardı. “Beni şımartıyorsun!”

Tai başını salladı. “Seni dinliyorum. Seni beni koruman için tuttum. İnsan bir bekçi köpeği almışsa neden kendisi havlasın ki?”

Onu köşeye sıkıştırmak için söylenmiş bir söz değildi, aslında tam olarak öyle olmuş gibi de hissetmiyordu. Daha çok onu işe almaktan hafif bir pişmanlık duyuyor gibiydi. Kuşkusuz kaleden verilen askerler koruma için yeterliydi. Gerçi kendisine eşlik etmek üzere askerî refakatçilerin görevlendirileceğini bilmiyordu.

Kanlin, Tai’nin beklediğinden... daha *kişilikliydi*. Bahar Yağmuru tarafından seçilmişti; işte bu düşünülmesi gereken bir meseleydi. Görünüşe göre üzerine kafa yoracağı daha bir sürü şey vardı.

“O gece bana Yağmur’un bir şey bilip bilmediğini ya da beni öldürmesi için bir Kanlin gönderenlerin bunu yapma gerekçelerine dair sana bir şey anlatıp anlatmadığını söylemedin.”

Kötü bir soruydu... Eğer bilseydi o ana dek mutlaka haberi olurdu. Bir yorum yapacağını umdu ama umduğunu bulamadı. “Sahte Kanlin,” diye düzeltti Wei Song cevap olarak. “Leydi Lin Chang biliyorsa bile ben bilmiyorum. Onun da bildiğini sanmıyorum. Dostunuz size haber getiriyordu ve anlaşılan siz o haberi almamalıydınız,” diye de ekledi.

“Hayır,” dedi Tai başını iki yana sallayarak. “Dahası var. Yalnız öyle olsaydı Yan’ı bana ulaşmadan önce öldürürlerdi. Yolculuk esnasında onu ölüme göndermek çok daha kolay olurdu. Yalnızlardı.”

Kanlin, Tai’ye baktı. “Bu hiç aklıma gelmedi”

“Bana anlatacağı şeye müdahil olmamam için yaşamamı istemediler ama o bilgiyi bir başka yoldan edinmediğimden de emin olmaları gerekiyordu.”

Kanlin bakakalmıştı, gözünü kırpmıyordu. Tai birden gülmeye başladı. “Ne? Senin düşünemediğin bir şeyi akıl ettim diye mi bu kadar şaşkınsın?”

Wei Song olumsuz anlamda başını salladı, uzaklara bakıyordu. Onu izlerken Tai ruhunun karardığını hissetti. Şaka da işe yaramamıştı. Neden ona açıldığını bilmiyordu ama, “Çok sevdiğim bir arkadaşım. Bildiğim kadarıyla tek bir kişiye dahi zararı dokunmadı. Onun ne uğruna öldüğünü öğreneceğim ve bu konuda gereken neyse yapacağım,” dedi.

Genç kadın yeniden Tai’ye bakmak için döndü. “Neyle karşılaşacağına bağlı, hiçbir şey yapamayabilirsin de.”

Tai boğazını temizledi. “Barınak için pazarlık etmeyi istiyorsan civardaki köylerden birini seçsek iyi olur.”

Tebessüm etme sırası Kanlin’deydi, kendi kendine güldü. “Önüme bak.”

Tai baktı, “Oh,” dedi.

Zemin önlerinde hafifçe yükseliyordu. Yolun genişlediğini gördü, üç şerit vardı artık, ortadaki şerit imparatorluk süvarilerine ayrılmıştı. Uzakta, batan güneşin esaretinde oldukça büyük bir şehrin direklerinde sancaklar dalgalanan surlarını seçebiliyordu.

Chenyao. Gelmişlerdi. Ve Tai çok daha yakında, yolun kenarında bir şey beklemekte oldukları aşikâr olan bir grup adam fark etti. Atları vardı ancak onlar saygılı bir biçimde inmişlerdi. İçlerinden resmî giyimli biri selam vermek maksadıyla bir elini kaldırdı.

“Surların dışında karşılanıyorsunuz,” diye mırıldandı Wei Song. “Bu bir onurdur. Demir Kapı geleceğinizi özel ulakla haber verdi.”

“Atlar,” dedi Tai.

“Elbette,” diye cevapladı Song. “Yüksek ihtimalle daha kendine bir kadın bulamadan kurmay başkanıyla ve valiyle görüşmek zorunda kalacaksınız. Çok üzücü, gerçekten.”

Tai verilecek yerinde bir cevap bulamadı.

Bekleyenlere karşılık olarak o da selam vermek için bir elini kaldırdı. Hemen bir sokak tiyatrosundaki kuklalar gibi, tek bir hareketiyle ipleri aşağı çekilmişçesine hepsi birden selam verdiler.

Derin bir soluk aldı ve kendini bıraktı. İşte başlıyordu.

BÖLÜM VII

BİR ADAMIN GÖNÜL telini titretebilecek bütün şarkıcı kızların ya da aklına hayaline gelmeyecek yollardan onu orgazma ulaştırabilecek cariyelerin en güzel ve yetenekli olanlarının şehrin kuzey surları boyunca uzanan sarayıyla ve zenginliğiyle bütün dünyanın başım döndüren Xinan'da olduğu düşünülebilirdi.

Bu yerinde bir varsayım olmakla birlikte kesinkes doğru değildi. Serbest pazar bölgesi ve kanal kıyısındaki kasabaların pek çok farklı nedenin yanı sıra kadınlarının zarafeti ve yetenekleriyle de iyi kötü bir şöhrete sahip oldukları söylenebilirdi. Sevişmek söz konusu olduğunda güneylilerin geçmişi Dördüncü Hanedan'a kadar uzanan kendilerine özgü gelenekleri vardı; bu geleneklerin bazıları fısıltıyla tartışılabilir veya çokça şaraptan sonra serbestçe konuşulsa bile bir hayli huzur bozucu ve yıkıcı olabilirdi.

Bu bakımdan ülkenin kuzeydoğusu elbette çorak araziydi. O bölgede rüzgârın toza belediği Uzun Duvar boyundaki kalelerde bulunan askerler ile ordunun arkasından hizmet için sürüklenen sempatizanlar, yordakçılar ve baskıcı bir düzenin hüküm sürdüğü, son üç hanedanı hâlâ *taze* kabul eden sofu bir aristokrasinin boyunduruğu altında kıvranan (gene toza belenmiş), lafını etmeye geçmeyecek şehirler vardı.

Ancak Chenyao imparatorluğun diğer ucundaydı ve içinden geçen İpek Yolları imparatorluk yoluyla birleşiyor, hali vakti yerinde, hayat dolu bu şehrin eğlence ve zevk mıntıkasına ya da pazar kurulan meydanlarına tacirleri ve ticari malları getiriyordu.

Batıya doğru genişleyerek uzanan Chenyao aynı zamanda Sardialı kızlarıyla da ünlüydü. Çöllerin ötesinden gelen bu sarışın, renkli gözlü

dilberler Kitai'nin Dokuzuncu Hanedan'ı boyunca çok rağbet gören tancılar olarak addedilmişti.

Xinan'daki o kadınlardan birine; adı şimdilerde Lin Chang olarak bilinen, imparatorluğun yeni şansölyesinin hususi odalığına vaktiyle Bahar Yağmuru denirdi.

Aslına bakılırsa Tai'nin zilzurna sarhoş olmak için bir sürü gerekçesi vardı. Eskiden olsa bir an durmaz, kendini sorgusuz sualsiz şarabın hülyalı kollarına bırakırdı ancak bu denli fütursuzca içmek artık onun geride bıraktığı bir alışkanlıktı.

Söz konusu gerekçelerden biri elbette dostunun ölümüydü. Yan'ın yüzü, geride bıraktığı hatıralar gözünün önünden hiç gitmiyordu. Kuzey Bölgesi'ndeki bir şarap kadehi oyununda ağzındakini püskürtüp boğulana kadar güldüğü geceden, yan sırada pür dikkat ders çalıştığı veya bir pasajı fısırlar, durmadan tekrarlayarak ezberlediği günlerden ya da dostlukla ilgili bir festival olan Kasımpatı Festivali'nde surların dışındaki bir kuleye birlikte tırmandıkları mevsimden kalma anı parçacıkları zihninde uçuşup duruyordu. Ve şimdi bu dostu göl kenarındaki bir çukurda kendi katiliyle koyun koyuna yatıyordu. Şaraba (muhtemelen iyi şarap) ihtiyaç duymasının bir diğer nedeni birilerinin onu öldürmek istemiş olması ancak kimin, neden bunu istediğini bilmiyor oluşuydu.

Ve üçüncüsü de elbette Yağmur'du.

Kuzey Bölgesi'nden ayrılacağını iki yıldan uzun bir zaman önce öngörmüş, Tai'yi bu konuda uyarmıştı. Halbuki Tai bunun olabileceğine ihtimal dahi vermemişti – belki de bu olasılığı inkâr edip kendini kandırmıştı. İkisi aynı şey değildi.

Sık sık Ay ışığı Haz Evi'nde geçirdiği, Yağmur ve üç başka kızın öğrencileri eğlendirdiği bir geceye ait resimlerin, köşkün en geniş odasını dolduran kahkahaların ve o sırada çalan müziğin iradesi dışında aklına geldiğini fark ediyordu.

O gece bir an gelmiş, cümbüşün göbeğine külçe gibi bir sessizlik çökmüştü. Tai'nin sırtı kapılara dönüktü.

Yağmur'un hızlıca, kaçamak bir bakışla kapıyı kolağan ettiğini fark etmişti. Sonrasında genç kadın –en ufak bir tereddüt olmaksızın– ayağa

kalkıp *pipa*'sını almış ve onun gidişini izleyen Tai arkasına döndüğünde az önce gelen adamla birlikte uzaklaştığını görmüştü.

Wen Zhou o sıralarda henüz şansölye değildi. Ama varlıklı ve soy-luydu... hepsinden önemlisi imparatorun en sevdiği cariyesinin biricik kuzeniydi. Önemli bir adamdı, yakışıklıydı ve bunun farkındaydı, üstelik son derece şık giyinirdi.

Xinan'daki köşkünde kalıp ayağına gönderilen kadınlardan herhangi birine sahip olabilirdi elbette ama o Yağmur'u istiyordu. Yağmur'la birlikte olmak üzere oraya gelmekten bilhassa hoşlanıyordu; zira bu ziyaretler ona oyalanması için hoş bir meşgale, eğlenceli bir aktivite gibi geliyordu ve onun kalibresinde bir adam bir kortezana talip olduğu vakit öğrencilerin öncelik hakkı iddiasında bulunması söz konusu olmuyordu – bunun düşüncesi bile komikti.

Aynı durumu tecrübe ettiği pek çok gece olmasına rağmen Tai özellikle o geceyi hatırlıyordu. Zhou'nun bakışları, latif biatini kabul etmek üzere Yağmur'a dönmeden evvel bir an için öğrenci grubuna değmişti. Sonra Yağmur onu dışarıya çıkarıp özel bir odaya almıştı.

Tai neden özellikle o gecenin durup durup aklına geldiğini anlamaya çalıştı ve bunu Zhou'nun bakışlarının Yağmur'a dönmeden evvel bir an için, asırlar kadar uzun bir an için, kendi bakışlarıyla buluşmuş olmasına bağladı.

Chan Du'nun Uzun Göl Parkı'ndaki bir şölende eğlenen muktedirler ve saray kadınları hakkında yazdığı ve bazı kimseler tarafından hiç fark edilmemenin çok daha iyi olduğunu anlattığı bir şiiri vardı.

Ama Tai o gece fark edilmişti.

Chenyao'ya vardıklarında özellikle sarışın bir kız istemedi.

Çok uzun süren yalnızlığın ardından derhal bir "kadına" ihtiyacı vardı. O gönlünü eğlendirirken muhtelif hayaletlerin ve habis ruhların da Demir Kapı'da ezkaza işe aldığı o kurumlu Kanlin Savaşçısı'na eziyet etmek üzere aralarından birini seçmelerini diledi.

Duvarın diğer yanında bekleyen teşrifatçıyla ertesi sabah valiye ve kurmay başkanına –bu sırayla– yapacağı ziyaretler konusunda sözleş-

mişlerdi. Her ikisi de Tai'yi o akşam görmek istemiş ama Tai davetlerini kibarca geri çevirmişti.

O gece yalnız kendisine aitti.

Serseri mayınlar gibi fink atan haydutlardan ya da ruhani dünyanın tilki kadınlarından azade, askerlerin sürekli devriye attığı bir şehirdeydiler. Wei Song'a yedisinin birden kalabileceği en iyi hanı bulmasını söylemişti.

Ayrıca geniş yataklı, bir bahçeye açılan sürgülü kapıları olan, intizamlı ve ferah bir oda vaat ettiği anlaşılan bu hanla ilgili giderleri de içeren yolculuk masrafları için nakit para veren Komutan Lin'e duyduğu minnetin küçük bir nişanesi olarak Demir Kapı süvarilerini yanında tutmaya karar vermişti.

Başkente ulaştığında bir sınır kalesinden verilen beş muhafız onunla İkinci Askerî Bölge arasında kuvvetli bir ilişki kurulmasına yetmeyecekti ama Tai'ye eşlik etmeleri ve yanından ayrılmamaları onları tahsis eden komutanın yararına olabilirdi.

Daha adımını atar atmaz bölgedeki iktidarı temsil eden ve âdeta birbirleriyle yarışan iki adamın, şehrin girişinde onları bekleyen karşılama komiteleri aracılığıyla misafir olup evlerini onurlandırması için yaptıkları ısrarcı davetlerle karşılaşmıştı: aslında konaklama yeri konusunda kendi seçimini yapmasını kolaylaştıran bir rekabet olmuştu bu. Başkan çok daha güçlüydü (o günlerde hep öyleydi) ama vali de protokolde ön sıradaydı ve Tai Xinan'da, ertesi sabah bu meseleyi nasıl halledeceğini öğrenecek kadar uzun bir süre öğrenim görmüştü.

KALDIKLARI HANDAKİ ANA binanın arkasına inşa edilmiş, saçaklarından kızıl fenerler sallanan haz evinde rakkaseler ve hanendeler vardı. Avluda gezinirken başını içeriye uzattığında gözüne lişen kadınlardan biri oldukça alımlıydı – yoksa iki senedir ipek tenli dilberlerden uzakta olmasından dolayı mı ona öyle geliyordu?

Salonlardan birinde genç ve güzel bir hanende *pipa* çalıyor; üzerinde geniş, kırmızı yenli elbise olan bir başka kız da dans ediyordu. İzlemek için bir süre kapının eşiğinde bekledi. Eğlence mıntıkası değil ama bu han oldukça konforluydu ve ona eşlik eden teşrifatçı tarafından ısrarla

ve heyecanla haz evlerinden hangisinin yeterli ihtiyat akçesine ve zevke sahip bir adamı memnun edebileceği konusunda tavsiyede bulunulmuştu.

Bahsi geçen yere gitmek üzere handan ayrıldı.

Chenyao'nun duvarlarda asılı kandiller ve meşale ateşiyle aydınlatılan gece hayatı hareketli ve kalabalıktı. Bu uzun zamandır şahit olmadığı bir durumdu: Geceler korkudan fazlasını sunabilsin diye karanlığı püskürten insanların yarattığı keşmekeşe yabancılaşmıştı. Beklentisinin yükseldiğini hissediyordu, inkâr edecek değildi.

Xinan'da çöken karanlık sokağa çıkma yasağının başladığını işaret eder, şafak tamtamları çalınana kadar şehrin ve her bir mahallenin kapıları ayrı ayrı kilitlenirdi ancak burası ticaret yolları üzerindeki bir serbest bölgeydi –bir ticaret şehri– ve burada kurallar ihtiyaçtan kaynaklanan nedenlerle daha gevşekti. Çoğu yabancılardan oluşan ve çöllerle kaplı coğrafyada yapılan uzun yolculukların zorluğundan kaçarak soluğu burada alan erkekler nihayet uygar dünyaya adım atmışken, üstelik seyahatlerinin nihayet sona erdiğini bilerek hareketlerini kısıtlayan sınırlara zorluk çıkarmaksızın riayet etmeye gönüllü olmazlardı.

Gümrük vergilerini ve harçlarını öder, malların teftişine seslerini çıkarmaz, kâtipleri –ve valiyi– gerektiği gibi yemler ama hava karardıktan sonra asla kapalı bir mekânda kalmazlardı.

Taguran sınırına bu denli yakın bir kent olan Chenyao'da seferi olanlar geceleyin ortalıkta dolaşsa bile nispi güvenliği ve asayişi temin etmek için yeter sayıda asker vardı. Tai orada burada, her yerde kümelenmiş askerler gördü, sıkıntılı değil, bilakis asude bir halleri vardı. Ay ışığında âlem yapmak burada resmen teşvik ediliyordu. Eğlenerek ve içerek kendini kaybeden erkeklerin harcadığı paralar şehirde kalıyordu.

Tai de onlardan biri olmaya hazırды.

Müzik, dans eden zarif rakkaseler, iyi şarap ve yiyecek ve sonrasında seçilen, vaatleri insanın gözünü karartan bir kız, neredeyse unutulmuş olan kadın kokusu, bir adamın belini sarabilecek kadar uzun bacaklar, tahrik etmekte ve keşfetmekte usta parmaklar ve dudaklar... ve yeniden Kuala Nor'da bıraktığı dünyaya geri döndüğünü sanmasına neden olabilecek, mum ışığıyla aydınlatılmış hususi bir oda.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Sonradan hayalinde o geceyi yeniden canlandırdığında dikkatinin fazlasıyla dağınık olduğu kanısına varacaktı; çünkü düşünceleri gürültülü sokaklardan çok daha uzaklara akıyordu ve kapana kısıtılması o kadar da kolay biri sayılmazdı.

Aslında verilen tarife uygun şekilde saptığı dar sokakta birdenbire tenhaya düşünce, yani ses soluk aniden kesiliverince işkillenmesi gerekirdi. Ancak sokakta yalnız olduğunu fark etmesi zaman aldı.

Hemen akabinde sokağın başında, yolu kesen karaltılar belirdi.

O uçta duvara asılı fenerlerden yoktu, kaç kişi olduklarını seçebilmek zordu. Tai içinden küfrederek durdu. Çabucak arkasını kontrol etti. Korktuğu başına gelmişti, az evvel sokağa girdiği aşağı uçta önünü kesenlerden daha fazla sayıda adam görmek onu şaşırtmadı. Toplam sekiz kişi olduklarını tahmin ediyordu. Boş bir sokağın tam ortasıdaydı ve her iki yandaki dükkânların, evlerin kapıları doğal olarak arkadan sürgülenmişti.

Kılıçlarından yalnız biri yanındaydı. Bir haz evine çift kılıçla gitmek pek hoş karşılanmazdı ama öte yandan da hangi şehirde olursa olsun gece dışarıya silahsız çıkmanın aptallık olduğunu herkes bilirdi.

Bulduğu çözüme bakarak bir an için gerçekten kafasının çalışmadığını düşünmüş olabilirlerdi. Kılıcını çekti.

Taş Fıçı Dağı'ndaki eğitimin erken safhalarında bu tür bir çatışmada uygulanacak taktik, tüm kural ve yöntemleriyle detaylı şekilde öğretilirdi. Bu nevi bir karşılaşma başlı başına bir dersin konusuydu. Bir kişinin sekiz kişiyi yenmesi ya da ellerinden kurtulması pek mümkün değildi. Ama dört kişiye karşı alınabilecek bir galibiyet ihtimaller dâhilindeydi.

Tai hızlıca iki kez derin nefes aldı ve devriye gezen şehir muhafızları belki sesini duyar diye avazı çıktığı kadar bağırarak ileriye doğru koşmaya başladı. Arkadan birinin ona seslendiğini duydu ancak kim olduklarını bilmediği bu adamların yarısıyla baş başa geçirebileceği yalnızca birkaç saniyesi olduğu için hız kesmedi.

Görünüşe göre nasıl dövüşeceğini çok iyi biliyordu.

Yıllardır söz konusu yeteneklerini hiç konuşturmamış olsa da Kanlinler tarafından kendi kutsal dağlarında yetiştirilen General Shen Gao'nun ortanca oğlu giderek yükselen, yararlı bir öfkeyle –içindeki öfkeyi tanım-

lamış, dalga dalga yükselmesine müsamaha göstermiş ve sonra da onu doğru yöne kanallandırmıştı– bu yeni suikastçı takımının üzerine doğru koşuyordu.

Onlara yaklaştıkça kafa karıştırmak ve tereddüt yaratmak için kılıcını uzatıp peş peşe havada tam daireler çizdi. Üç dört kısa adımla hızlanarak sağındaki son evin duvarına sıçradı ve yukarıya doğru tırmandıktan sonra bir yay gibi esneyerek geriye fırladı. Adamların –üç kişilerdi, dört değil ki bu iyiydi– başlarının üzerinden uçarken kılıcını birine sapladı; ikinci geçişinde her defasında derin kesikler oluşturan, usta ellerde dövülmüş kılıcıyla bir diğerinin vücudunda da boydan boya bir yara açtı.

Geride kalan teki ne olduğunu anlayamadan arkasında bitiverdi. Adam olası bir darbeyi savuşturmak için kendi etrafında hızla dönerek kılıcını savurdu.

İşte o an Tai'nin adamın üzerindeki üniformayı –İkinci Bölge Ordusu'nun renklerindeydi– fark ettiği andı. Kendisine tahsis edilen beş süvarinin giydiği üniformaların aynısıydı. Bunlar az evvel medet umduğu ve avazı çıktığı kadar bağırarak sesini duyurmaya çalıştığı askerî muhafızlardı. Tai dondu kaldı, kılıcını yere paralel şekilde karşısındakilere yöneltti.

“Ne demek bu?” diye haykırdı. “Ben sizin subaylarınızdan biriyim! Görev emrimi Demir Kapı'nın komutanı gönderdi!”

Çamurun içinde yatan, yaraladığı ikinci adam inliyordu.

Hâlâ ayaklarının üzerinde duran asker şok halinde, korkuyla, seri bir şekilde konuştu. “Geleceğiniz bildirildi! Huzura çıkmanız gerekiyordu! Ama gelmeyi reddedebileceğinize hükmedildi. Biz ziyaretin mutlaka gerçekleşmesini sağlamakla görevlendirildik.” Sarsak sarsak, titreyerek eğildi ve selam verdi.

Tai bir hışırtı duydu. Hemen yukarı baktı, dar sokağın uzak ucundan bir gayret koşturan diğer dört askerin arkasında, çatıların üzerinden aşağıya son sürat sıçrayarak ilerleyen birini gördü. Uzun zamandır almadığı kadar ivedi bir karar aldı.

“Song, hayır! Dur! *Bırak onları!*”

Wei Song aşağı atladı, yuvarlandı ve ayağa kalktı. Sonuçta onun arzusu bir haz evine gitmek değildi. Nezaket kurallarına uyması gerekmemiştir. İki kılıcını birden sırtındaki kınlarından çekti ve karşısındakilere doğrulttu.

“Neden?” dedi sadece.

Tai sakinleşmek için derin bir nefes aldı.

“Çünkü burada yirmi asker daha var ve hepsi bunlar kadar beceriksiz değil; bazılarının yayları var ve sizler şu anda benim kontrolüm altındaki bir şehirdesiniz.”

Kendinden emin, neşeli bir sestir. Tai’nin arkasındaki meydandan geliyordu. Yavaşça o tarafa döndü.

Perdeli bir tahtirevanın yanında yarım düzine kadar meşale seçiliyordu. Küçük meydana başka bir şey yoktu ancak o yön sokak başlarını tutan askerler tarafından kapatılmıştı. En az yirmi adam vardı. Tahtirevanın onlara bakan tarafındaki perdeler çekilmişti, böylece içindeki adam olan biteni seyredebiliyor ve meşale ışığında silüeti seçilebiliyordu.

Tai hâlâ öfkeliydi, içinde yanan bir taş varmış gibi hissediyordu. Bir süredir peşinden şiddeti getirebilecek olan bu hastalıklı duyguyla boğuşuyordu. Yerdeki iki adamın sesleri çıkmıyordu. Onları öldürüp öldürmediğinden emin değildi. Belki de ilki canından olmuştu. Ağır adımlarla meşalelerin olduğu tarafa, tahtirevana doğru yürüdü.

“Bunu neden yaptın?” diye sordu; sesi son derece kibirli, yüksek perdeden ve talepkârdı. Nasıl bir tonda konuştuğunun farkındaydı. Umursamadı. İçeridekinin kim olduğuna dair neredeyse hiç şüphesi yoktu.

“Tıpkı babana benziyorsun,” dedi tahtirevandaki çelimsiz, oldukça uzun boylu adam dışarıya çıkıp gözlerini Tai’den hiç ayırmadan karşısına dikilirken. Destek almak için kalınca bir baston kullanıyordu.

Taşlar yerine oturmuştu. *Kontrolüm altındaki şehir.*

Tai selam verdi. Her ne kadar sinirli de olsa nezaketinden ödün vermemesi şarttı. Boğazını temizledi. “Efendim, surların dışında bizi karıştıran subaylarınıza sabahleyin sizi ziyaret etmekten şeref duyacağımı söylemiştim.”

“Öyle olduğundan kuşku yok. Ama ben sabırsız bir adamım ve böylesi bir meselede valinin gölgesinde kalmaya gönlüm razı gelmez. Sabaha bıraksaydın önce onu ziyaret etmek zorunda kalacaktın.”

Böylesi bir meselede.

Tai bundan böyle bütün meselenin hep “atlar” olacağını düşündü.

Hem İkinci hem de Üçüncü Askeri Bölge’ye komuta eden Başkan Xu Bihai karşısındaydı ve gülümsüyordu. Tebessümü buz gibiydi.

Tai kılıcını kınına soktu.

“Kanlin,” dedi başkan incecik bir sesle. “Senin tarafından mı tutuldu?”

Boşa geçirecek zaman yoktu. Tai başıyla onayladı. “Evet efendim.”

“Ve bu gece seni korumakla mı görevliydi?”

“Her daim görevi odur.” Sözü nereye varacağını biliyordu. Aniden yine bir korkuya kapıldı.

“Ama seninle birlikte yürümüyordu.”

“Kanlinler hemen göze batıyor efendim. O şekilde olmasını ben istedim. Çok uzakta değildi. Siz de gördünüz.”

Gene aynı soğuk tebessüm. Kurmay Başkam altmış yaşında vardı, çenesindeki uzun sakallar beyazlamıştı ama duruşu ve tavrı buyurgandı, elinde tuttuğu sopaya dayanmamaya özen gösteriyordu.

“O halde yaşamasına izin verilecek. Dövülmesine bir itirazın olmaz heralde? Yirmi kırbaç nasıl olur?”

“İtirazım var. Böylesi yersiz bir cezayı şahsıma yapılmış bir hakaret sayarım.”

Havaya kalkan bir kaş. Meşalelerin parlayan alevi rüzgârda titredi. “Benim şehrimde askerlerime silah çekti Usta Shen.”

“Karanlıkta bana saldıran kimliği belirsiz adamlara kılıç çekti Başkan Xu. Tüm saygımla söylüyorum bunu. Eğer bu şekilde davranıp görevini yapmış olmasaydı onu bizzat ben kovmak zorunda kalırdım. Hatta belki çok daha kötüsünü yapardım.”

Sessizlik.

“Bu seferlik seni hoş göreceğim,” dedi Xu Bihai sonunda. “Yakinen tanıdığım babanın hatırına. Batıda onun komutası altında uzun süre hizmet verdim.”

“Biliyorum. Sizden hep bahsederdi,” dedi Tai. Yalan da sayılmazdı. Başkanın bacağıının nasıl sakatlandığını iyi biliyordu. “Teşekkür ederim,” diye ekledi. Tekrar selam verdi.

Para cezası kesmek, Song’u idam etmek, kötürüm bırakmak ya da elden ayaktan düşene dek dövdürmek tamamen başkanın inisiyatifi dâhilindeydi. Orası sarhoş yabancıların ve geçici olarak orada ikâmet edenlerin izdihamına uğramış bir serbest bölgeydi. Ahalinin içinde her daim uzak diyarlardan gelen sert adamlar bulunurdu. Askerler asayişi sağlamakla yükümlüydü. Buna istinaden kanunlar kati suretle uygulanıyordu.

“Wei Song, kılıçlarını kınına sok lütfen,” dedi Tai. Arkasına dönüp bakmadı. Kılıçların kına girerken çıkardıkları sürtünme sesini duyunca Song’un emrine itaat ettiğini anladı ve rahatladı.

“Teşekkür ederim,” dedi Tai tekrar; bu kez Song’a. O bir Kanlin’di. Kanlinler az evvelki gibi emirler yağdırabileceğiniz uşaklar değildi.

Tai de öyle değildi. “Başkanın lütfedip gece vakti benimle konuşmak için dışarıya çıkmasından onur duydum elbette. Yarın sabah nasihatlerinizi ve havadislerinizi duymak için sabırsızlanıyordum. Hâlâ sabırsızlıkla bekliyorum. Sizin için ne zaman uygun olur?”

“Şimdi,” dedi Xu Bihai. “Ne dediğimi duymadın sanırım. Seni validen sonra görmeye hiç niyetim olmadığını söyledim.”

“Duydum efendim. Aziz Dokuzuncu Hanedanımızın protokol kuralları hakkında kendi başıma hüküm vermiyorum sayın başkan. Benim de belli bir gün –ya da gece– için ayarlanmış randevularımın zamanına başkalarının karar vermesini kabul etmeye niyetim yok, her ne kadar şahıslarına itibar etsem de.”

Ak sakallı başkan bir an Tai’nin talebini düşündü. Ancak az sonra uzaklardan gelen bütün sesler, müzik ve kahkaha sürüklenip gaibe karıştı; havada öfke dolu tek bir ses asılı kaldı; o meydanda ikisi dışında sadece askerler ve Wei Song vardı.

“Başka bir şansınız olduğunu sanmıyorum,” dedi Xu Bihai ağır ağır, sözcükleri ezerek, “ancak isteksizliğinizi dikkate alıyorum. Bu askerî bölgenin çıkarlarını savunduğum için özür dilemeyeceğim ama size konutunda kısrak memesi üzümünden yapılmış şarap ikram eder ve sonrasında eğlence mıntıkasında size eşlik edecek korumalar veririm.”

Tai derin bir nefes aldı. Hemen karar vermesi gerekiyordu, buna daha ne kadar devam edebilirdi ki? Ve tabii başkan daha ne kadar ileri gidebilirdi?

Hâlâ sinirliydi. Babası bu adamı severdi. İnandığı yaşam felsefesinin en temel düsturu gereğince bütün unsurları bir dengeye ulaştırması gerekiyordu. Kendini topladı, silkindi. Rygyal'deki prenses hayatını baştan ayağa değiştirmişti. İşte böylesi anlar söz konusu değişimin eseri idi. Sonu geleceğe de benzemiyordu.

“İki yıldan uzun süredir kısrak memesi şarabı içmedim,” dedi. “Konuğunuz olmaktan şeref duyarım. Valiyi de bize katılması için davet etsek mi?”

Bir an için başkanın uzun, ince suratından şaşkınlığını okumak mümkün olmadı ama sonra başını geriye atıp kahkahayı bastı. Tai de gülümsemekten kendini alamadı.

“Hiç sanmıyorum,” dedi Xu Bihai.

DAVETE İCABET ETTİĞİNDE Tai başkanın aslında ona tek bir şey söylemek niyetinde olduğunu ancak bunu olabildiğince çabuk yapmayı arzu ettiğini anladı. Bu nedenle, yani herhangi biri devreye girmeden uzun bir saltanat döneminin son deminde güç dengelerini temelden sarsmaya yetecek kadar çok Sardia atını himayesinde bulunduran bu genç adamlarla konuşabilmek için böyle yapmıştı.

Şarap son derece güzeldi. Safranla tatlandırılmıştı. Tai gerçekten de en son ne zaman damağında bu tadı hissettiğini anımsamıyordu.

Onlara hizmet eden iki genç kadın Xu'nun bekâr kızlarıydı. Her birinin üzerinde besbelli Tai Xinan'dan ayrıldıktan sonra ortaya çıkan bir modaya uygun, “düşük kesimli” kusursuz ipek elbiseler vardı; biri soluk yeşil, diğeri ise mavi renkli kipao giymişti.

Farklı parfüm kokuları insanı mest ediyordu. İkisi de kaşlarını gece keleşe şekline turkuaza boyamışlardı, saçları ise gösterişli birer tokayla yana düşürülmüştü. Ayaklarında mücevherlerle bezenmiş kapalı terlikler vardı, altın yüzükleri ve zümrüt küpeleri göz kamaştırıyordu, ayrıca ikisinin de duruşu, endamı ve bakışlarındaki ifade kendilerinden memnun ve emin olduklarını açıkça ortaya koyuyordu.

Tai bunca güzelliğin –kadın sıcaklığına bu kadar hasretken– kendisine yapılmış büyük bir haksızlık olduğunu düşündü.

Karşıdaki geniş divanda bağdaş kurmuş oturan, başında siyah bir guan ve üzerinde kırmızı kemerli, iki kat siyah hanfu olan başkan kızlarının konukları üzerinde yarattığı etkiyle ters orantılı şekilde özensiz görünüyordu ama Tai şarabın, lambalarla aydınlatılmış odanın ve bu iki rayihali, enfes kadının büyük dikkat ve titizlikle hazırlanmış bir planın parçaları olduğundan adı gibi emindi.

Wei Song, askerlerle birlikte avludaydı. Tai'nin yaraladığı iki adamın da durumu iyiydi, ikisi için de hayati tehlike bulunmuyordu. Oraya vardıklarında Tai bizzat kendisi sorgu sual etmişti. Bu elbette iyi bir haberdı ancak bir yanda da yeteneklerinin eskiye nazaran körelmiş olduğunu gösteriyordu. Sonuçta olay esnasında kim olduklarını bilmiyordu ve öldürmek için saldırmıştı.

Üç farklı sosla servis edilen, beş baharatlı kurutulmuş ırmak balığı ve uşakların değil bizzat başkanın kızlarının fildişi kâselerde servis ettiği erken hasat edilmiş meyveler yediler. Safran şarabı içtiler, kadehleri mütemadiyen dolduruluyordu. Şehrin surlarının dışında, nehir boyunca uzanan bahar mahsülleri, fırtınalar ve o ayın ilk günlerinde doğuda görüldüğü anlaşılan, kimbilir neyin alameti olan bir kuyruklu yıldız hakkında hoşbeş ettiler. İki kadın yemek yedikleri parmaklarını yıkayıp kurulayabilsinler diye su ve el bezleri getirdiler. Vernikli bir kâsede mis kokulu suyu sunar-ken Tai'ye doğru eğilen yeşil giysili kız saçlarının –stratejik bir dağınıklık eseri bir yana atılmıştı– Tai'nin ellerine değmesine aldırmadı. Bu saç modeli Kıymetli Refika Wen Jian'm bizzat kendisi tarafından Xinan'da moda haline getirilen “şelale” modeliydi.

Bu hiç adil değildi.

Xu'nun kızı doğrulurken Tai'nin gösterdiği tepkinin farkındaymış ve bundan hoşnutmuş gibi hafifçe gülümsedi. Kızın babası canlı bir şekilde, "Komutan Lin belli sayıda Sardia atının sizde kalması ve tamamen kendi iradenizle seçeceğiniz subayların komutanıza tahsis edilmesi karşılığında yüksek bir rütbe vererek sizi İkinci Ordu'nun süvarisi yapmayı teklif ettiğini yazıyor," dedi.

Yıldızlar ya da akdarının olgunlaşma zamanı ve ona en uygun toprak türü gibi şeyler üzerine yapılan nazik sohbetler de bir yere kadardı.

Tai kadehini bir kenara koydu. "Kale Komutanı Lin hak ettiğimin de ötesinde cömertti ve kendi askerî mıntıkası adına konuğuna kusursuz bir nezaket gösterdi."

"Hırslı ve yeteri kadar akıllı bir adamdır. Öyle de olmalı," dedi Xu Bihai.

"Eğer terfi alırsa bölgeye en iyi şekilde hizmet edeceğine eminim." Tai komutana bu kadarını borçlu olduğunu düşünüyordu.

"Belki de," dedi Xu kayıtsızlıkla. "Kendini kabul ettirmiş ya da etrafındaki hasımlarımıza korku salmış biri sayılmaz. Yükselmesini güçleştiriyor bu durum. Baban da benimle aynı fikirde olurdu eminim."

"Öyle," dedi Tai fikrini belli etmekten imtina ederek.

Divandan kendisine yönelen bakışları hissediyordu. İki kız kardeş geriye çekilip kapının her iki kanadı önüne askerî bir nizam içinde dikilmişlerdi; kelimeleri kifayetsiz bırakacak kadar süslü, göz alıcı birer dekor gibi görünüyorlardı. Yeşil giysili olan gerçekten çok hoştu. Bakışları ve o çok bilmiş, yarım tebessümü Tai'nin içini eritiyordu.

"Belki de benim bu ısrarı daha da ileriye götürmem onun teklifini yeniden düşünmeni sağlayabilir?"

"Israrınıza layık olduğumu düşündüğünüz için dahi minnettarım," diye lafı ağzında geveledi Tai. "Ama Komutan Lin'e saraydakilere danışmadan gidişata yön verecek bir harekette bulunmamın aptallık olacağını söyledim."

"Şansölye Wen Zhou'ya mı?"

"Evet, aslında öyle."

"Ağabeyin onun danışmanı değil mi?"

Tai başıyla onayladı, birden bir huzursuzluğa kapıldı.

“Sevmemek için geçerli nedenlere sahip olduğun iki adamdan söz ediyoruz anladığım kadarıyla.”

“Böyle düşünmenizden üzüntü duyarım,” dedi Tai dikkatli bir şekilde. Nabızı hızlandı. “Cennetin Oğlu’na, bin yıl başımızdan eksik olmasın, duyduğum sadakat elbette Xinan’daki danışmanlarından görüş almamı gerektirir.”

Bir sessizlik oldu. Her ikisi de imparatorun adı ortadayken karşı bir beyanda bulunulamayacağını biliyordu. Başkan Xu kadehini kaldırdı, efkârlı bir şekilde şarabını yudumladı. Kadehi masaya koydu. Tai’ye bakarken yüzündeki ifade birden değişti. “Neredeyse sana acıyacağım,” dedi.

“Ben de bu durumdan pek memnun sayılmam,” dedi Tai.

“Ne demek istediğimi biliyorsun değil mi?”

Tai’nin bakışları başkanınkilerle buluştu. “Çok daha basit bir hayatı seçebilirdim ve bu tamamen benim kararım olurdu ama eğer Kutsal Patika’nın öğretilerini kabul ediyorsak bu aynı zamanda...”

“Peki kabul ediyor musun? Yani Kutsal Patika müridi misin?”

Tartışma rahatsız edici derecede mahremiyet içermeye başlamıştı. Tai, “Çalışıyorum. Eril ve dişil, sıcak ve soğuk arasında bir denge bulmaya, beş yönün tamamına dair bir farkındalığa ulaşmaya uğraşıyorum. Dinginliğe, harekete ve evrendeki bütün zıt kutuplara eşit mesafede durabileceğim bir nirengi noktası arıyorum. Hikmetine duyduğum bütün saygıya rağmen diyebilirim ki karışıklıklar arasında metcezirler yaşamak benim mizacıma Usta Cho’nun esneklikten yoksun, mutlak değerlerinden çok daha uygun,” dedi.

“Bütün bunları nereden biliyorsun, Taş Fıçı’da mı öğrendin?”

O dağda geçirdiği günlerden haberdar olan daha kaç kişi vardı acaba. Yağmur’un sözleri geldi aklına – tam olarak ne söylediği. Hâlâ bunun nasıl bir yararı olacağını anlamıyordu. Kendisiyle ilgili bir gizem, efsunlu bir efsane yaratmanın...

Başını olumsuz anlamda iki yana salladı. “Çok daha öncesinden. Kendi kendime yaptığım okumalardan. Aslında oraya gitmemin bir nedeni de buydu.” Belli bir noktaya kadar dürüst davranmamasını gerektirecek herhangi bir neden görmüyordu. Gerçekten bir nedeni de *buydu*.

Xu Bihai daha evvel aklında yer eden bir fikir onaylanmış gibi imalı bir şekilde başını salladı.

Uzun uzun Tai'ye baktı ve sonra sanki gene ekili araziler ya da yaz başındaki yağışlar gibi alelade bir meseleden bahsediyormuş gibi sessizce, "Harekete geçmeden önce saraydakilere danışman gerektiğini anlıyorum ancak bu sürecin sonunda o atları Roshan'a vereceğini bilsem hemen bu gece, şu kapıdan çıkmadan seni öldürürdüm. Bedeli imparatorluğun bütün atları kaybetmesi, benim lanetli güney topraklarına sürülmem ya da kendimi öldürmem için emir almam olsa bile sineye çeker, kaderime razı olurum. Bu, Usta Shen, işte asıl bilmen gereken şey," dedi.

SÖZ VERİLEN KORUMALAR Tai'yi alıp başkanın tahtirevanıyla eğlence merkezine götürdü. Çok uzun zamandır bir tahtirevana binmemişti. Min-derler yumuşacıktı, ortamda bir kartal ağacı kokusu vardı. Hafiften çakırkeyif olduğunu fark etti.

Taşıyıcılar durdu. Tai, yeni bir çatısı ve sütunlu bir sundurması olan Beyaz Anka Haz Evi'nin duvarlarında asılı fenerleri, ılık geceye açılan kapıları ve yukarıya tırmanan geniş merdivenleriyle oldukça muntazam görünen girişine bakabilmek için perdeleri açtı.

Tai'nin refakatçilerinin lideri yukarı çıktı ve girişte yaşlıca bir kadınla konuştu. Tai o gece hiçbir şey için ödeme yapmasına –nezaket kuralları dâhilinde bununla ilgili yapabileceği bir şey yoktu– izin verilmeyeceğini biliyordu.

Askerler onu bekleyeceklerini işaret ettiler. Tai onları göndermek istedi ancak başkandan emir aldılarsa bu mümkün değildi ve öyle olduğu aşikârdı. Gecenin sonunda onu alıp hana geri götüreceklerdi. Eğer bütün geceyi orada geçirirse sabaha dek dışarıda, tahtirevanın yanında kalacaklardı. İşler artık bu şekilde yürüyecekti demek. Ona yatırım yapan birileri vardı. Ne kadar yadırgasa da bu durumla eğlenmeyi deneyebilirdi ancak bu hiç de kolay değildi.

Hemen bu gece, şu kapıdan çıkmadan seni öldürürdüm. Bu, işte asıl bilmen gereken şey.

Bir yatırıma alternatif teşkil eden cinayet, diye düşündü küçümseyerek. Ve sözün vardığı nokta bir başkan için dahi –çoktan Xinan’a haber uçtuğundan ve pek yakında atları öğreneceklerinden– çok keskin ve gaddarcaydı. Başkan Xu’nun ifadesi zaten kendi içinde uzlaşmaz bir tavrı ortaya koyuyordu.

Roshan’ın o atları almasına katiyen izin verilmeyecekti.

“Roshan” uzun zaman önce askerlerin verdiği, saray tarafından da benimsenmiş bir takma isimdi. Adamın gerçek adı An Li’ydi. Bir dönem barbar süvarisiyken önce subay, ardından da general olmuştu; şimdi ise Yedinci, Sekizinci ve son olarak Dokuzuncu Bölge ordularına komuta eden bir kurmay başkamydı. Attığı her adım herkes tarafından titizlikle takip edilen ve ölesiye korkulan biriydi.

Tai çok uzun zamandır gurbetteydi. Yeniden uyum sağlaması gereken şartlar, vakıf olması gereken durumlar vardı ve yeterince zamanı yoktu.

Xu Bihai, “Neredeyse sana acıyacağım,” demişti. Hayaletlerin diyarı Kuala Nor’dayken mavi dövmeli Taguran da benzer bir şey söylemişti.

Roshan’ı sadece bir kez, Uzun Göl Parkı’ndaki bir polo maçı esnasında uzaktan prenseslere ve aristokratlara bakarken görmüştü. Kuzeydoğudaki üssünden Xinan’a bir kez daha onurlandırılmak –ve bir “şehir sarayıyla” ödüllendirilmek– için gelen general, hümayun bölümünde ağırlandı. Devasa cüssesi, göz kamaştıran, etrafındakileri gölgede bırakan kıpkırmızı giysileri ve çayırın öte yakasında çınlayan kahkahalarıyla kolayca fark ediliyordu.

Her zaman çok şişman biri olmamıştı ama An Li’nin meydanlarda savaştığı günleri anımsamak için yaşça Tai’den daha büyük olmak gerekirdi. Artık öyle bir haldeydi ki bindiği atı sakat bırakması işten değildi.

Her daim, insanları öldürürken bile güldüğü, hiçbir zaman okumayı öğrenemediği, bir bozkır iblisi tarafından yönlendirildiği ve Taizu ilk kez yaşlı gözlerini –ve kalbini– Wen Jian’m gençlik ateşiyle ısıldayan güzelliğine çevirdiğinde imparatora karanlığın sunduğu hazlara erişebilmesi için bazı iksirler verdiği söylenirdi.

Aynı zamanda Roshan’ın hayatı boyunca korktuğu tek kişinin –herkes gibi o da karşısında büyük bir korkuyla titrerdi– inanılmaz derecede

kurnaz ve içten pazarlıklı biri olan merhum şansölye Chin Hai olduğundan bahsedilirdi.

Chin'in tarih olmasıyla birlikte seçilen yeni şansölye Wen Zhou, Kıymetli Refika'nın en sevdiği kuzeniydi. Bulunduğu mevkiye atanmasını her şeyden çok buna borçluydu ancak Roshan da uzun süredir söylendiği gibi imparatorun neredeyse muhteşem Jian kadar –belki de “onun kadar” demek yetmezdi, bu tamamen hangi dedikoduyu duyup inandığınıza bağlıydı– değer verdiği biriydi.

Gecenin bir yarısı yolun ortasında, Chenyao'nun eğlence mıntıkasındaki bir genelevin önünde parkta geçirdiği o yaz gününü hatırlayan Tai, belli bir mesafeden izlediği Roshan'm iri yarı silüetine bakıp böylesi bir cüssenin dönemin en güzel kadını sarıp sarmaladığını ve kemiklerini kırdığını hayal ederek içinin ürperdiği anı da yâd etti.

Jian daha şimdiden şiirlere konu olan bir kadındı. Birinci Hanedan'dan ve ölümsüzlerin arasına karışan İmparatoriçe Yeşim İnci'den bu yana sırayla tarihteki yerini alan “Kitai'nin Dört Muhteşem Güzeli”nden biri olarak addedilir ve hep o şekilde resmedilirdi.

O gece Tai ayrılırken Xu Bihai'ye bir karar vermeden önce olabildiğince çok kişiye danışıp fikir alacağını söylemiş ve işleri yoluna soktuktan sonra yeniden batıya dönüp kendisini ziyaret etmek, birlikte yemek yemek ya da –belki büyüleyici kızlarının da bulunduğu bir ortamda– bir şeyler içmek niyetinde olduğunu belirtmişti.

Tam vedalaşma esnasında gerçekleşen bu diyalog üzerine kapının eşiğindeki kızlardan küçük olanı kıkırdamıştı. Yeşil *kipao*'lu olan ise doğrudan gözlerini dikip Tai'ye bakmış, yüzündeki ifade birden anlaşılması güç bir hal almıştı.

İki kız kardeşle ilgili hayal ettikleri dikkatini tekrar önünde durduğu eve yöneltmesine neden oldu. Onca safran şarabından sonra sarayın ve müsabık başkanların rekabetine kafa yormak için akı çok da başında sayılmazdı. Bu meseleler bir gece ertelenebilirdi herhalde? İki yıldan sonra medeni bir şehirde geçirdiği ilk gece değil miydi bu sonuçta?

Evin kapıları sonuna dek açıldı. İçerideki ışıkları gördü. İki kızıl kandilin altında bekleyen teşrifatçı kadın gülümsedi. Elbette bu bir hoş geldin tebessümüydü. Kadının vazifesi buydu ve muhtemelen az evvel

GÖK CENNETİN ALTINDA

kendisine bu genç adamı her ne isterse yapılması ve faturasının başkana kesilmesi yönünde talimat verilmişti.

Genç adamı başlangıç için biraz daha şarap istediğine karar verdi. *Kadehteki bilgelik* derdi şairler şarap için. Nasıl olsa gerisi bahar gecesi ilerleyip de ay doğunca kendiliğinden gelirdi.

Tanı bu sırada içeride şiir okuyan birinin sesini duydu.

Kandillerin arasında yükselen geniş, muntazam basamakları teker teker çıktı ve kapıdaki kadına bahşış verip Beyaz Anka'ya adımını attı.

BÖLÜM VIII

KİTANLARIN NUTUK ATMAYA, sarhoş şairlere ve şiire olan anlamsız tapınmaları –tam olarak doğru kelime “tapınma” gibi geliyor!– Kehribar için son derece rahatsız edici ve bitimsiz bir muamma. Kehribar Sardialı, ismi bal rengi saçlarından geliyor. Öyle sıra dışı, dâhice bir isim değil bu ama zaten kortezan isimlerinin de âlimane olmasına gerek yok.

Güzel (gözleri yeşil!). Uzun bacaklı, mükemmel bir teni var ve çok genç. Şarkı söyleyememesine, bir enstrüman çalamamasına ve şiirden fena halde sıkılmasına rağmen oraya geldiğinden beri duru güzelliği sürekli bir müşteri akışını temin etmeye ve hatta kimini deli divane âşık etmeye yetiyor.

Zira kıştan kalma bir ikinci vakti ya da bir yaz gecesi kadın sıcaklığına ihtiyaç duyan ipek tacirlerinin ya da izindeki subayların hepsi de bir kızı üst kata çıkarıp yatağa atmadan evvel felsefi meseleler hakkında görüş bildirmesini ya da *pipa*’yla “Derbendin Haydutları”nı çalmasını istemiyor.

Ama yine de bu ve benzeri taleplerle gelenlere tesadüf ettiğinde Kehribar kıkır kıkır gülmeyi ihmal etmiyor. Çünkü erkeklerin gülüşünden heyecan duymaya meyilli olduğunu biliyor. Eğitimsiz olabilir ama belli şeylerin farkında ve illaki malumu ilam gerekmiyor.

Yatakta (ya da yerde) ne yaptığını çok iyi biliyor; yetenekli, özellikle de adam genç ve tavır ya da mizaç itibarıyla saldırgan değilse gerçekten onun üzerine yok.

Çok daha uzun zamandır orada olan kadınlardan bazıları sürekli onu şiirleri daha dikkatli dinlemeye, hatta bazılarını ezberlemeye ve müzik bilgisini artırmak için daha fazla çalışmaya teşvik ediyor. Birlikte olduğu kıza bahşiş bırakan (yarısını almalarına izin var) erkeklerin gerçek bir servete sahip olduğuna ve genellikle mala mülke tapan bir yanlarının

olacağına dikkat çekiyorlar. Kitai'nin batısındaki bir serbest bölgede bile işler böyle yürüyor.

Neşeli Kehribar (ona verdikleri ismi seviyor neyse ki) tamamen bundan farklı düşünmemekle birlikte uzun yoldan henüz gelmiş bir tüccarın yeşil gözlü, uzun bacaklı, güler yüzlü ve şirin bir kıza karşı cömert davranacağıının, dahası bu adamların pek çoğunun sekiz mısralık manzumelerle ve orada dillendirilen diğer zorlama, yapmacık şiir formları arasındaki ayrımlarla ilgilenmediğinin de farkında.

Şiir! Boğa Tanrı aşkına! Sivil memuriyette dahi yükselebilmek için şair olmanız gerekiyor Kitai'de. Bir medeniyetin yolunu kaybettiğine dair bundan âlâ delil mi olur? Meselenin geneline baktığında Kehribar'ın bu soruya cevabı "hayır" ancak Bataklik Gülü'nün itirazının bir noktada yerinde olduğunu da kabul ediyor: Kitai yolunu kaybettiye nasıl oluyor da dünyanın büyük bir bölümünü kontrol altında tutabiliyor?

Belki aristokratların daha yoğun yaşadığı Yenling'deki ya da Xi-nan'daki bir haz evinde durum bundan farklı olurdu. Belki o zaman diğer yeteneklerini geliştirmek için uğraşmaya değeceğini düşünürdü. Ne var ki Kehribar Chenyao'da mutlu, halihazırda birkaç tacir ve İkinci Bölge Süvari Alayı'ndan son derece yakışıklı bir subayla ilgili ciddi niyetleri var.

Bir iki yılını Beyaz Anka'da geçirdikten sonra doğru adamı bulup kendisini odalığı olarak alması için tatlı sözlerle ikna etmekten ziyadesiyle memnun olur. O evdeki her kız için bu güzel bir kader sayılır.

Sonuçta çok zor bir hayatın içinden geliyor. Salgın hastalıkların hüküm sürdüğü bir yaz mevsiminde öksüz kaldı, on iki yaşındayken en büyük ablası tarafından bir kerhane çaçasına satıldı, bir batakhane de doğruya seyahat eden tacirler tarafından fark edildi ve tekrar satılmak üzere oradan da alındı. Şansının yaver gittiğine hiç şüphe yok. Kitai gibi bir yerde fiziksel özellikleri nedeniyle kolaylıkla fark edilen ve "eksantrik" addedilen biri. Üstelik Beyaz Anka Chenyao'daki en iyi ev. Kendine ait bir yatağı, yiyecek yemeği, kışın başına geçip ısınacağı bir şöminesi, her ay yalnız kendine ait iki günü ve festival sürelerinin yarısı kadar tatili var. Yani hayat ona çok da kötü davranmış değil.

Chenyao Kitai'nin iç bölgelerine, Kehribar'ın oralara gitme arzusu kadar uzak. Hem doğudaki haz evlerinde bir sürü şeyin yanı sıra şiir de

daha fazla rağbet görüyor. Bu konuda yeterince hikâye dinliyor zaten. İyi eğitilmiş bir kortezanın şiir okuyanları hayranlıkla dinliyormuş ve anlıyormuş gibi görünmesi, *pipa*'sını tıngırdatarak onlara eşlik etmesi gerekiyor, yoksa kaliteli ipekler içindeki adamlar başka âlemlere dalıyor ya da kızları tümünden ihmal ediyorlar. Haliyle bu da Kehribar kadar tatlı ve seksi bir kızın heba olması anlamına geliyor.

Bırak her gün saatlerce boyanmaları gereken yaşlı kadınlar müşterilerin ilgisinden mahrum kalmamak için yeni yollar bulmaya çabalasınlar: Stratejik davranıp sarkık memelerinin önüne *pipa*'yı koyarak esrik halde, mırıl mırıl dillendirilen mısralara alkış tutsunlar. Kehribar bu türlü numaralardan öte, her daim işe yarayacak bir yol bumak derdinde; bir başarsa o zaman odanın öbür ucundaki bir adama bile şöyle bir bakması yetecek.

Ama yazın eşliğindeki gecenin bu saatinde Beyaz Anka'nın kurnazca aydınlatılmış, değişik türden adamlar ve belli sayıda, hoş kokulu kadınla dolup taşan geniş resepsiyon salonunda şartlar bunun için hiç de uygun değil.

Bir kemerin birkaç adım ötesinde duran, en sevdiği lambanın yanma mevzilenmesine ve saçlarının çok güzel olduğunu bilmesine rağmen bu gece kimse Kehribar'a bakmıyor.

Düzenli müşterileri ve hatta ortak gelecekleri konusunda ciddi niyetlere sahip olduğu süvari subayı bile merkez platformu işgal eden kalabalığın arasında. Platformda hafif göbekli, kötü giyimli, epey alkollü ve orta yaşlarını geçmiş şairin biri bir kadın ve kayıp kocasıyla ilgili –Kehribar'ın anladığı kadarıyla– şiir okuyor.

Tanrılar biliyor ya kalbinin derinliklerinde gerçekten çok aşağılandığını hissediyor.

Şair çok yavaş ilerliyor – çünkü taksit taksit okuyor, birkaç mısradan bir içkisini yudumlamak için ara veriyor. Bu seferki (kahretsin ki!) onların kısa ve öz, bilindik teranelerinden değil. Bu, şiiri okuyanın da (davudi bir sesi yok ama sürüklüyor) belirttiği üzere bir balad, artık o ne demekse.

Aslında Kehribar'ın lanet olasıca baladlar hakkında bildiği tek bir şey var: *Uzunlar*.

Gönlünü bu düşünceyle hoş tutuyor. Hiç kimse farkında değil. Son raddede bir arzusun doruğundaymış gibi görünen kızlardan biri “layemut” sözcüğünü şair dile getirdikten bir an sonra sessizce dudaklarını kıpırdatarak tekrarlayıyor.

Layemut Sürgün.

Komik. Kehribar gülmek istiyor ama güldüğü takdirde başının derde gireceğini biliyor. Bir kere onun geldiği yerde ne sebeple olursa olsun cennetten sürülmüş bir layemutun, yani ölümsüzün, en azından hali hazırda bu şairin de yambaşmdan ayırmadığı şu kılıcı kullanmak konusunda ustaymış gibi görünmesi gerekirdi. Diyelim ki öyle görünmüyor, o zaman hiç değilse Beyaz Anka’daki en iyi üzüm şarabıyla doldurulan kadehleri birbiri ardına yuvarlamamak için kendini zor tuttuğunu belli etmeyecek kadar asaleti kendisini izleyenlerden esirgemezdi.

Henüz olmadı ama Kehribar az sonra adamın sesinin kaymaya başlamasını ve sözcüklerin içinden çıkılmaz bir bulamaca dönmesini bekliyor – tabii o an gelene dek ayakta durmayı becerebilirse. Bu herifin kendine de yukarıya çıkaracağı kıza da bir hayrı dokunmayacağından emin. Bazen bir erkek, kızı gerektiği gibi “kullanmak” için fazla sarhoşsa yaşadığı utancı ifşa etmesin diye ona daha büyük bahşış bırakır.

Ama bunun; kıyafetleri şarap lekesi ve toz toprak içindeki bu *layemutun*; hiç de umursayacağını sanmıyor.

Adam bıkmadan usanmadan yapay bir sessizliğe gömülü salonda şiir okuyor ve her birkaç satırdan sonra bir kadeh şarap yuvarlıyor. Kehribar hiç değilse bu konuda etkilileyici olduğunu kabul etmek zorunda hissediyor. Platformun kenarında süzüm süzüm süzülen kızlardan ikisi görünür şekilde heyecanlı, sırayla adamın boşalan kadehini doldurmak için tetikte bekliyorlar. Bu kızların şu anda meme uçlarının sertleşip sertleşmediğini merak ediyor. Bu müsamereden ne kadar rahatsız olduğunu göstermek için aklından şeytana uyup bir öksürük krizine girmek ya da lambalardan birini devirmek geçiyor. Hiç kimse ona bakmıyor, hiç kimse konuşmuyor ve hatta fısıldaşmıyor, salondaki hiç kimse kadınlardan birini alıp başka bir odaya geçmiyor ve dahası mekân sahibi bile bu durumu kafasına takıyor gibi görünmüyor.

Kehribar bazı kızların –ve adamların çoğunun– gözlerinin yaşlarla dolduğunu fark edince gözlerine inanamıyor. *Gözyaşları!* Neşeli Kehribar, dillere destan kadınlarıyla, atlarıyla ve ellerinde bıçaklar göğüs göğüse çarpışan, aldıkları yaraların izleriyle gurur duyan erkekleriyle ünlü bir ülkeden geliyor.

On yedi buçuk yaşında ve iki yılı aşkın bir zamandır Beyaz Anka'da. Ama açıkçası bu insanları ve Gökyüzü İmparatorluğu'nun bildikleri dünyayı nasıl domine ettiğini hiçbir zaman anlayamasa da güz sonu hasadından kalma bir üzüm gibi kuruyana dek, bir kağıt tekeri gibi eğilip bükülene dek Kitanlar arasında yaşayabileceğine inanıyor.

Ne zaman yeni biri açılan dış kapının eşliğinden geçip Nilüfer'in peşinden sessizce salona adım atsa öfkelenerek ve isyan ederek bunu düşünüyor. Nilüfer uzun zamandır sadece teşrifatçılık yapıyor, yeni gelenleri karşılayıp içeriye kadar onlara eşlik ediyor ama erkeklerle birlikte olmak üzere hususi odalara çağrılmak için çok yaşlı. Elleri eğri büğrü, yağmur yağdığında ve rüzgârlı havalarda sızıyor, doğru düzgün *pipa* bile çalamıyor artık. Ama bir zamanlar oradaki kadınların en iyisi olduğunu herkes biliyor.

Kehribar, Nilüfer'in bir yabancıнын önünde yerlere kadar eğildiğini, revak altına doğru geri geri gelirken de iki kez reverans yaptığını görüyor. Aslında bu içerideki bütün kızlara verilmiş ve –elbette– önceden kararlaştırılmış bir işaret: Önemli bir adam ve çok parası var demek.

Kehribar dışında herhangi biri adama bakmıyor bile.

Parlak saçlarına hızlıca bir çeki düzen veriyor, onları yerli yerinde tutan tokaları kontrol ediyor. Lambanın yanından geçerken adamın bakışları onunkilerle buluşunca sunmak üzere tebessümünü hazırlıyor.

Ama buluşmuyor. Adam olduğu yerde duruyor. Ağzı açık halde yüksek platformun üzerindeki şaire –çok büyük hayal kırıklığı– bakakalıyor. Resmen vurgun yemişe dönüyor; sanki gözlerine inanamıyor.

Nilüfer'in verdiği işarete göre harcayacak parası var. Genç, eli yüzü düzgün. Hatta yakışıklı olduğu bile söylenebilir (sıra dışı, çukur gözler). Kehribar tüm kalbiyle hususi bir odada altın sarısı saçlarını salarken ve yavaşça, iç gıcıklayıcı bir şekilde ipek giysilerini çıkarıp bedenini hizmetine sunmak için zarif bir şekilde önünde diz çökerken bu adamın büyülenmiş gibi bir ifadeyle kendisine bakmasını istiyor.

Sayıp sövüyor ve üstelik bunu yeterince sessiz bir şekilde de yapmıyor. Yaşlı kadınlardan ikisi anında dönüp öfkeyle ona bakıyor. Peki ne oluyor? Kehribar onlara böyle bir anda verilebilecek en anlamlı karşılığı veriyor: Dilini çıkartıyor.

#

TAI İSTIKRARSIZ BİÇİMDE takipçisi olmayı denediği bir inanç sistemi olan Patika'nın öğretilerinden rastlantıların ve tesadüfi karşılaşmaların soğukkanlılıkla karşılanması gerektiğini biliyordu.

Eğer söz konusu olan zorlu mücadele gerektiren, nahoş ve korkunç bir tesadüf ise uygun bir şekilde tamamlanması gereken bir görev, kişinin alması gereken bir ders olarak değerlendirilmeliydi. Şayet kişinin yararına bir tesadüfse o vakit de tevazuyla kabul edilmesi gereken bir hediyeydi.

Bazen de tesadüfün tıynetine dair dengeyi herhangi bir yöne kaydırabilecek apaçık bir emare bulunmazdı, o vakit söz konusu tesadüf sadece yazgının beklenmedik bir oyunu olarak ortaya çıkan şaşırtıcı bir olay, öylesine bir an olurdu.

Mürşitler arasında bununla ilgili bir ihtilaf vardı. Bazıları tarikat müridinin görevinin en iyi şekilde o anın anlamını çözümleyerek bir çıkarsama yapmak ve uygun karşılığı vermek olduğunu söylerdi. Diğerleri ise üzerinden uzun bir zaman geçmeden yaşanan bazı anların anlamına ermenin mümkün olmadığını öğretirlerdi. Bu tip durumlarda rastlantının sadece tecrübe edilmesini ve zamanın eytişimsel bütünlüğü içinde anlamını idrak etmek için çaba gösterilmesini öğütlerlerdi.

Tai'nin paçasına yapışıp tutmayı istediği ama kaçıp gitmesini engelleyemediği o anlardan birinde olduğunu hissettiği –direkt– Chenyao'daki Beyaz Anka Haz Evi'nin resepsiyon salonunda, hayatta en çok sevdiği şiirlerden birini yüksek belagatiyle dillendiren kişi imparatorluğun en aziz şairi “Layemut Sürgün”, Sima Zian olmalıydı.

O an, anı yakalamak için çaba göstermesinin bir anlamı yoktu. *Oda'nın içinde ol*, dedi Tai kendi kendine. *Gözlerini, kulaklarını dört aç. Ne yaşarsan kârdır.*

Ama her şeyden önce Krizantem Festivali'ndeki havai fişek gösterilerini izleyen bir çocuğunki gibi açık kalan çenesini kapalı tutması mantıklı görünüyordu.

Dikkatle ileriye doğru birkaç adım attı. Kelebeklere veya kelebeklerin konuştuğu çiçeklere benzeyen, rengârenk ipekler içindeki kadınlar bu pahalı evde oldukça nitelikli bir eğitimden geçirildiklerini belli ediyorlardı. Enfes parfümleriyle bazen kurnazca bazen daha az mahirane yollardan usulca Tai'ye yaklaşp nasıl bir tepki verdiğini izliyor, neden hoşlandığını anlamaya çalışıyorlardı.

İşte böyle kızlar, sundukları şarap, flüt ve *pipa*'yla icra ettikleri müzik iki yıl boyunca özlemine çektiği, hayalini kurduğu şeyler bunlardı. Ama gel gör ki kaderin bir cilvesi olarak şimdi neredeyse hepsi anlamını yitirmişti.

Biraz daha ilerleyip platformu çevreleyen diğer adamların arasına karıştı. Kuşaklı ropdöşambırlar içinde tüccarlar, askerler ve taşralı bürokratlar vardı. Hiç öğrenci yoktu, bir sınır şehrinde ve o kadar pahalı bir evde öğrenci bulunmaması normaldi.

Tai merkeze yaklaşp şairin yanına daha da sokulmayı denedikçe önündeki kalabalığın direnci artıyordu. Bu sırada saçları şık biçimde tutturulmuş fidan gibi bir kızın, dörtlükler arasında duraklayan Sima Zian'm kadehini doldurmak için kusursuz güzellikteki memelerinin yuvanlık hatlarını ortaya çıkaracak şekilde eğildiğini gördü. Sima Zian kızın kadehini doldurmasını bekledi, gülümsedi ve kadehi tepesine dikti. Kısa bir tereddüt anından sonra devam etti:

Pervasız bir bakire olduğum zamanları hatırlarım.

Dünyayı ve dönüp duran çarklarını hiç anlamazdım

Evleninceye dek seninle, Ulu Irmak'ın eriyle.

Şimdi değişsin diye rüzgârı beklerim o nehrin kumları üzerinde.

Ve ne zaman mevsim yaza dönse, rüzgârlar imana gelse

Can yoldaşım, döneceğini düşünürüm yakında.

Ama güz gelip de batı rüzgârı borazanım öttürünce

Bilirim ki gelemesin artık bana.

Sima Zian gene durakladı, kadehini kaldırdı. Bu kez diğer tarafında bulunan, önceki kadar güzel kıvrımlara sahip olan ve bu büyük adamın omuzlarını süpüren siyah saçları ahenkle dans eden bir başka kız tarafından dolduruldu kadehi.

Sima Zian kıza tebessüm etti ve Tai –ilk defa bu kadar yakından– şairin meşhur, iri kaplan gözlerini gördü.

Tekinsiz bile denebilirdi bu gözler için. İnsanın ruhuna degecekmiş, en gizli niyetlerini sezecekmiş ya da dünyanın hikmetine erebilirmiş gibi bakan gözleri vardı şairin. Öte yandan...

Şair hıçkırdı ve sonra da kıkırdayarak güldü. “Hay aksi,” dedi. “Xinan’da bazı dostlarım var... Xinan’da hâlâ *hakiki* dostlarım var... Bu kadarcık; olsa olsa numunelik denecek kadar az şarabın kendi yazdığım şiirin nizamını unutmama neden olduğunu görseler hiç durmaz beni ayıplarlar. Acaba içinizden biri?..”

İyimser bir ifadeyle etrafına bakındı.

Tai ancak sözcükler ağzından dökülmeye başladıktan sonra konuşanın kendisi olduğunu fark etti.

*Ama gitsen de gelsen de sonu aynı, hep hüsran
Kavuşsak bile gene gideceksin, saadet yalnız bir an.
Irmağa bir geçek yapman kimbilir kaç gün sürer?
Gece rüyamda rüzgârın kollarında geçtim o dalgalar arasından*

*Ve seninle bir olduk gri atların sırtında
Doğuya sürdük yolu, orkideler yurdu Layemutlar Adası’na.
Bir suna ve ördek gördük birlikteydiler yeşil sazlar içinde
Sanki bir tablo idiler bükme ipekten bir paravan üzerinde.*

Yüksek platformun etrafındaki kalabalık dönmüş ona bakıyordu. Tai kendisinin de tam olarak ayık olmadığının farkında olmakla birlikte ne yaptığını kavrayamayacak kadar kafası dumanlı ve onca zaman sonra bu kadar çok insanın, bu kadar çok kadının arasında olmaktan dolayı iyice

kendini kaybetmiş bir halde öne doğru ilerledi. Bakışları kaplan gözleriyle buluştu ve anında üzerlerine kilit vuruldu.

Durdu. Son mısrayı da söylemişti.

Sima Zian gülümsedi. Hiç de tehlikeliymiş gibi bir intiba bırakmıyordu; sadece iyi huylu, mest olmuş ve sallanan bir mutluluk abidesi gibi görünüyordu.

“İşte bu!” diye haykırdı. “Teşekkürler dostum. Şiirin sonunu bana mı bıraktın?”

Tai konuşabileceğinden emin değildi. Bu yüzden yalnızca selam vererek karşılık verdi; yumruğu avcunun içindeydi. Çocukluk çağından beri bu adamın sözcüklerine ve hakkında dilden dile, kulaktan kulağa dolaşan efsaneye âşıktı.

Kendi kalçasını onunkine yaslamış, kızıl ipekler içindeki uzun bir kızı doğrultup hafifçe belini saran uzun kolunu uzaklaştırırken kızın başı düşüp Tai'nin omzunda kaldı. Tai kızın kokusunu içine çekti; bir an için her şeyin üzerini örten güçlü bir arzunun dalga dalga bedenine yayıldığını hissetti.

Sima Zian; imparatorluk hizmetinde tek bir sivil memuriyet görevi ifa etmemiş, tek bir sınava dahi girmemiş, Tai'nin bildiği kadarıyla tam üç kez Xinan'dan sürgün edilmiş, güvenilir kaynakların da doğruladığı üzere onlarca yıldır ayık gezdiği görülmemiş, yine de hiçbir hazırlığı yokken ilham perilerinin lütfuyla bir solukta şiirler okuyabilen ve o şiirleri kusursuz, pirüpak fırça darbeleriyle bulunduğu yerde kayda geçip gönüllere taht kurabilen Layemut Sürgün; salonu saran derin sükûnun içine şu satırları mırıldadı:

Acıyın şimdi bana. Daha on beşimdeydim.

Ne kadar erişkin olsa da bir yaz şeftalisi gibi yüzüm ve bedenim.

Ulu Irmak'ta seyahat eden bir tacirle neden evlendim?

Su benim kederim... kederim rüzgâr benim.

İyice derinleşen bir sessizlik oldu. Elbette bir ıssızlık çöker dinleyenin ruhuna diye düşündü Tai, böylesi sözlerden sonra. Belini saran el orada öylece kaldı. Parfümünde misk ve akamber kokusu vardı. İkisi de pahalı

malzemelerdi. Kızlar böyle kokular sürüyorsa eğer dedi içinden burası gerçekten Chenyao'nun en iyi evi olmalı.

“Teşekkürler usta,” dedi.

Birinin bunu söylemesi gerektiğini düşünmüştü. Sima Zian başlangıçta başım çevirip bakmadı. Boş kadehi tutan elini kaldırdı. Önceki kız yanına gidip doldurdu. Şair bir dikişte onu da içti ve kadehi tekrar kaldırdı. İkinci kadın hakkından feragat etmeyi reddederek atıldı ve bu kez öne çıktı.

Şairin lambanın ışığında bir parlayan bir solan gözleri Tai'ye döndü sonunda.

“Bana katıl,” dedi Sima Zian, “eğer yas dönemin bittiyse. Ki bitmiş olmalı; burada, aramızda olduğuna göre. Birlikte içelim.”

Tai ağzını açtı ama ne söyleyeceği konusunda hiçbir fikri olmadığını fark etti.

Yanındaki kız, kendi varlığını ve neler vadettiğini anımsatmak için bir an başım Tai'nin omzuna bastırdı ve geri çekildi. Tai bir adım atıp platforma çıktı, selam verdi ve kınındaki kılıcını çıkarıp şairinkilerin yanına, yere koydu. Sima Zian'm karşısına oturup bağdaş kurdu. Anında şarap dolu bir kadeh eline tutuşturuldu. Saygıyla kadehini kaldırdı. O noktadan sonra ne kadar içtiğine dikkat etmeye karar verdi.

Sima Zian'ın nasıl olup da kim olduğunu bildiğine dair bir malumatı yoktu.

Yakından bakınca şairin Tai'nin sandığından daha da iri yapılı olduğu anlaşıyordu. Alelade, mavi bir bez parçasıyla özensizce bağlanmış uzun saçları epey kırlaşmıştı, tokası yoktu. Üzerindeki ropdöşambır ise lekeliydi. Yüzü dikkat çekici derecede kırışksız, yuvarlak, kızarmış ve zararsız görünüyordu. Ama gene de parlak gözleri oldukça huzursuz ediciydi. Elleri düzgün, geniş ve uzun parmaklıydı.

“Babanı tanırdım tabii. Önemli bir kayıptı. Bana hep en iyi askerî liderler savaşın manasını bilen, zarif ruhlara sahip olanlar gibi gelmiştir. Bu söylediğim Shen Gao için de geçerliydi,” dedi.

Kadehini kaldırıp kafasına dikti. Tai de dikkatle aynısını yaptı.

Tai boğazını temizledi. Konuşmadan önce bunu yapmak gerekliydi yoksa insanlar yüzeysel, basit fikirli biri olduğunu düşünebilirdi. Kızlar

platformun üzerinde onlara mahrem bir alan yaratmak için iki basamağı inip geri çekildiler. Mekândaki akşam aktiviteleri halihazırda kaldığı yerden devam ediyordu. *Pipa* müziğinin başladığını duydu, flüt sesi ve kahkahalar ona eşlik ediyordu; kimi kadınların ve birlikte oldukları adamların perdeli eşiklerden geçip yataklarına gittiklerini gördü.

Tai ayık olmayı dilerdi. “Sizin babamın kim olduğunu bilmeniz elbette ailemiz için bir şereftir. Yani... benim için.”

Şairin solgun gözleri bir an için bilendi ama hemen ardından neşe geri geldi. “Uzun zamandır yoksun,” dedi. “Ağabeyini de iyi tanırım. Shen Liu, şansölyenin o kadar yakınında ki onu tanımamak... ve hakkında bir hükme varmamak imkânsız.”

“Hakkında bir hükmünüz var demek; kendisi takdir edilmiyor mu?”

Sima Zian gene bütün dişlerini göstererek güldü. Bu gülüş sanki yüzünün doğal ifadesiydi. “Herkes tarafından değil. Aynı şey şansölye için de geçerli tabii. Zor zamanlardan geçiyoruz. Değerlendirme yapılması kaçınılmaz.”

Tai hızlı bir şekilde etrafı kolaçan etti. Sadece ellerinde şarapla bekleyen iki kız konuştuklarını duyabilecek menzildeydi.

Şair güldü. “Benim için mi endişeleniyorsun? Wen Zhou ne yapar sonra mı diyorsun? Ne yapar? Beni yine mi sürer Xinan’dan? Gerçi bunu yapabilmeyi isterdi sanırını. Tabii diğerleri de isterdi. Aslında bu yazı başkentten uzakta geçirmemin daha iyi olabileceğine benim için endişelenen dostlar karar verdi. Bu yüzden batıdaki bir haz evinde içiyorum. Yani kısmen.”

Maksatlı bir duraksama, açık bir davet. Tai bunu görüp mırıldandı, “Kısmen derken?”

Gene aynı çekincesiz, bulaşıcı kahkaha – her ne kadar Tai eğlencenin parçası olacak bir haletiruhiyede değilse de. “Bu akşam yemekte vali sizin gelişinizi bana bildirme cömertliğini gösterdi. Özellikle sizin şehirdeki en iyi kortezan evinin nerede olduğunu soruşturduğunuza vurgu yaptı. Tamamen sezgisel bir tahminde bulundum. Sizi görmek istedim.”

“Ben... Ben bunun için oldukça sıradan biriyim...” diye kekelediğini fark etti Tai.

“Hayır,” dedi Sima Zian. “Sınırın ötesindeki o gölden sonra sıradan biri olamazsın. Orada yaptıklarından sonra.” Geniş bir alanı tarayan bakışları birden tek bir noktaya odaklandı.

Tai başını kabaca öne eğerek onayladı. Kızardığını hissetti. Şarap ve salonun sıcaklığı, bakışlarını karşılayan gözlerin yoğunluğu başını döndürüyordu.

Şair mırıldandı:

*Çamların kuytusunda tek başına,
Değil hiç kimsenin uşağı.
Nasıl hayal ederdim,
Böyle bir zirveye tırmanmayı?
Üzerimde o yıldızın ışığı,
Saygıyla eğirim başımı.*

Oldukça ünlü mısralardı bunlar. Zian yıllar önce bir dostu için yazmıştı. Kendinden yaşlı, müteveffa bir başka şair için.

Tai bakışlarını önüne eğdi. “Beni fazlasıyla onurlandırılıyorsunuz.”

Sima Zian başını iki yana sallayarak itiraz etti. “Hayır,” dedi tekrar. “Bu doğru değil.” Sonra usulca, “Bu gece burada da hayaletler var, görüyor musun?” diye sordu.

Şaka yapmıyordu. Tai ürktü, gözlerini şaire dikti ve sonra korkuyla bakışlarını kaçırdı. Zian kadehini kaldırdı ve genç kızlardan biri öne çıktı. Tai’nin kadehini de doldurmaya yeltendi ancak o başıyla istemediğini işaret etti. Şair suratını astı.

Tai bunu görmezden gelmeye çalıştı. “Onları hiç görmedim. Kuala Nor’da,” dedi.

“Seslerini duydun mu?”

Tai çok daha ağır bir şekilde başını sallayarak onayladı. “Her gece. Bir kere de... yalnızca bir kez de gün ışığında. Orada geçirdiğim son günün ikinci saatlerinde, güneş batarken. Bir rüzgâr şeklinde; ama aslında rüzgâr olmayan bir rüzgâr.”

“Öfkeliler mi?”

Kız şarapla birlikte tekrar geri adım atıp çekildi.

Bu zor bir soruydu. “Bazıları öyleydi. Bazıları kayıp ya da bir sebepten ıstırap içindeydi.”

Bu kez bakışlarını kaçırın şair oldu. Uzun uzun başım salladı. “Hiç bu konuda bir şeyler yazdın mı?”

“Siz nereden biliyorsunuz benim?..”

Aynı gülüş; çok daha nazik bir şekilde. “Babanız vefat ettiğinde sınavlara hazırlanıyordunuz, oradan aklıma geldi. Hepiniz şiir yazarsınız Shen Gao’nun oğlu.”

“Aslında sadece deneriz,” diye düzeltti Tai. “Kâğıdım ve mürekkeğim vardı. Saklamaya değer olduğunu düşündüğüm birkaç tanesini yazdım. Ama o şiirlerin hikâyesi kadar değerli değilim.”

“Muhtemelen hiçbirimiz değiliz.”

Tai derin bir nefes aldı. “Vali size başka ne söyledi?”

Sonuna kadar güvenebileceği birinin yanında olmasını istiyordu, buna fena halde ihtiyacı vardı. Ve karşısında duran bu adamın aradığı kişi olmasını diliyordu.

Sima Zian ilk defa tereddüte düştü. Sonra, “Bana sizin Sardialardan, Cennet Atları’ndan bahsetti. Prensesin hediyesinden.”

“Anlıyorum,” dedi Tai.

Gizli tutmak için fazlasıyla büyük bir hikâyeydi bu. Bilen herkes aym şeyi söylerdi.

“Yakında Xinan’da da duyulması muhtemel,” diye ekledi şair.

“Umarım. Bunun için önden haber gönderdim”

Zian düşünceli gözlerle bakıyordu. “Çünkü?”

“Atlar benim için sınırda bekletiliyor. Eğer onları bizzat ben teslim almazsam hediye vermeyecekler.”

“Akıllıca,” dedi öbürü bir süre sonra. “Bu senin hayatını kurtarabilir.” Bu kez gülümsemedi.

“Bir Taguran yüzbaşısının fikriydi bu.”

Tai neden bunu söylediğini bilmiyordu.

“Bir dost belli ki.”

“Öyle sanıyorum. Tabii iki ülke arasında barış hüküm sürdüğü müddetçe.”

“Ah. Sulh içinde olmamamız gerektiğini mi düşünüyorsunuz?”

Tai birden huzursuzluğa kapılarak başını iki yana salladı. “İki yıldır uzaktaydım. Hiçbir bilgim yok. Bilmem gereken bir şey mi var?”

Aniden kadehini kaldırdı. Bir içki daha istiyor gibi görünüyordu. Şair hareket ettikçe hışırdayan, şarap rengi ipekler içindeki sülün gibi bir kız elinde şarapla gelip geri çekilene kadar bekledi.

Sima Zian'ın bakışları lambalarla aydınlatılmış, kalabalık salonda sürüklenip tekrar Tai'yi buldu. “Hayatta kalmak istiyorsan,” diye mırıldandı müziğin gürültüsünün içinde, “gözlerini benden sakın ayırma; burada seninle ilgili kötü niyetleri olan vahşiler olabilir mi?”

Sesi sanki şiir ya da dünya işleri konuşuyorlarmış gibi son derece rahat ve hatta gevşekti.

“Mümkün,” dedi Tai dikkatle. Kalbinin bir çekiç gibi göğsüne vurmaya başladığını hissetti. Gözlerini şairin gözlerinden ayırmadı.

“Önden gönderdiğin o mesaja rağmen mi? Ölmek halinde atlara veda edileceği bilinirken hem de? Buraya *benim* için gelmiş olmalılar.”

“Ciddi misiniz?”

Şair omuz silkti. Yumuşaklığının altında gizlenen, ilk bakışta dikkat çekmeyen geniş omuzları vardı. “Hiç sanmıyorum. Aynı odada bulunduğumuz bir sırada şansölyeye ve harem ağasına saldırdım ki aslında bu oldukça zordur, ama her ikisine de ölümcül tehlike teşkil edecek bir hakarete bulunduğumu sanmıyorum. Hatırlat da sana bu hikâyeyi bir ara anlatayım.”

“Hatırlatacağım,” dedi Tai. *Bir ara*. Bunun bir anlamı vardı herhalde değil mi?

Boğazını temizledi. Etrafına bakmamak için özel bir gayret sarfetti. Bir karar vermişti. Her şeyi olduğu gibi anlatacak ve sonra şiirin içinden gelen birinin algısında nasıl bir değişim yaratacağını izleyecekti. Gerçi bu itiraf şairle ilgili bir hükme varmasına yetmeyebilirdi. Yine de: “Hediye

olarak atların verildiğinden kimsenin haberi yokken beni öldürmesi için batıya gönderilmiş bir suikastçı vardı,” dedi.

Sima Zian’ın ifadesi bir kez daha değişti. Tai onu izlerken önce gözle-
rinde bir merak doğduğunu sonra da onun yerine –beklenmedik şekilde–
bir sevinç emaresi yerleştiğini gördü.

“Adamı öldürdün mü?”

Şairin gençliğinde iki atı, iki kılıcı ve bir yayı olan, mağaralarda ya da yıldızların altında geceleyen, halk hikâyelerindeki kahraman haydutlar gibi çiftçileri toprak ağalarına ve vergi tahsildarlarına karşı savunan göçebe bir savaşçı olduğu anlatılırdı. Yabandaki dar vadiler ve geçitler ülkesinde, Ulu Irmak boyunda yaptıklarıyla ilgili hikâyeler –efsaneler aslında– vardı.

“Kadıncı,” dedi Tai. “Ama hayır, ben öldürmedim. Onu Taguranlar ve... hayaletler öldürdü.”

Hayatta *bazı* insanlara güvenmek bir mecburiyetti.

Şair bunun üzerine düşüncelere daldı ve sonra: “Bak, şimdi! Kapının yanına. Kim onlar, tanıyor musun?”

Tai döndü. Girişin sol tarafında iki adam vardı. İkisini de profilden görüyordu, etraflarındaki üç kızla meşguldüler. Adamlar bırakın şehirdeki en pahalı haz evine gelmeyi, eğlence mıntıkasında sıradan bir gece geçirmek için bile uygun sayılabilecek şekilde giyinmemişlerdi. Çizmeleri ve kıyafetleri toz toprak içinde ve kirliydi. Her birinde iki kılıç vardı. Biri dönüp omzunun üzerinden –doğrudan doğruya Tai’ye– baktı. İkisinin bakışları buluşunca adam süratle gözlerini kaçırdı. Ama o kadarı yeterliydi. Tai için *oradaydılar*.

Yeniden şaire döndü. “Onları tanımıyorum.”

Sima Zian, “Ama onlar seni tanıyor,” dedi. Şarap doldurma sırası gelen kıza gelmesini işaret etti. “Tatlı meleğim, şu ikisi buraya sık sık gelir mi?” diye sordu çenesiyle adamları göstererek. “Daha önce onları burada gördün mü?”

Kendi halinde, genç bir kadındı. Şaire hizmet etmeye uygun görülmesi için diğer kızlar arasında da belli bir itibarı olmalıydı. Kapıya doğru attığı bakış amacına uygun şekilde oldukça kısa süreliydi. Bir yandan şarap doldururken ağzının içinde geveleyerek, “Daha önce onları hiç görme-

dim,” diye mırıldandı. Yüzünde kınayan, hiç onaylamayan bir ifadeyle, “Giyimleri burası için uygun değil,” dedi.

“Kesinlikle,” diye ona katıldı Zian büyük bir neşeyle. Tai’ye baktı, gözleri parlıyordu artık. Büyük bir kedi gibi gerindi. “Şimdi bir kavgaya hayır demem. Onları birlikte haklayalım mı?”

“Çaçadan onları dışarıya attırmasını isteyebilirim,” dedi kız çabucak, “eğer size rahatsızlık veriyorlarsa sahip.”

Söylenmesi uygun olan buydu. Bir haz evi için içeride kavga çıkması iyi değildi. Cinayet ise elbette çok daha kötüydü. Şair suratını astı ama istemeyerek de olsa boyun eğdi, Tai konuşurken başını sallayarak onu onaylıyordu.

Tai kendi sesinde, yıkıp geçmek için kapılara yüklenen bir şahmerdan tokmağına ait millerin keskinliğini, o büyük gazabı işitti. Kendisine karşı girişilen hareketleri göğüslemekten *bıkmıştı*. Tehdit edilmekten, saldırıya uğramaktan, henüz sahip olmadığı şeyler yüzünden bir hasetliğin –ya da sahte hayırseverliğin– hedefi olmaktan bunalmıştı. Kendi kaderine yön verme imkânı yoktu. Ama o gece Chenyao’da şans yanındaydı ve sahip olduğu tek şey kılıcı değildi.

“Hayır,” dedi. “Başkanın ön taraftaki tahtirevanına gidersen bana büyük bir iyilik yapmış olursun. Oradaki askerlere içeride benimle ilgili pek hoş maksatları olmadığı anlaşılan iki adamın olduğunu, İkinci Askerî Bölge’nin ve başkanın otoritesiyle birlikte imparatorluğun salahını da tehdit ettiklerini anlat. Göz altına alınmalarım ve sorgulanmalarımı istiyorum. Ayrıca onları kimin gönderdiğini de öğrensinler. Bu gece geç vakitte de olsa kaldığım handa başkanın göndereceği cevabı bekliyor olacağım. Bunu yapabilir misin?”

Kız gülümsedi. Zalim, gönül yıkan bir gülümsemeydi. Şarap imbiğini bir sehpaye koydu. “Elbette yapabilirim sahip,” dedi kısık bir sesle. Geri çekilirken eğilerek Tai’yi selamladı. “Bir müddet yokluğumu mazur görün.”

Merdivenleri inip girişe yöneldi. Tai ve Zian kızın gidişini izlediler. Hareketleri son derece zarif ve telaşsızdı.

“Eminim,” dedi Sima Zian ardından dalıp gitmişken, “bu kız adama ömür boyu unutamayacağı bir gece yaşatabilir.”

Tai gayriihtiyari başını sallayarak şairi onayladığını fark etti.

“Kurmay başkanını önceden mi tanıyordun? Xu Bihai o adamlara pek nazik davanmayacaktır,” dedi şair.

“Bu akşam tanıştım,” dedi Tai. “Kendi isteğim ve irademle değil. Yani doğru söylüyorsunuz, haklısınız. Ama yine de bazı detaylardan haberdar olmam gerek.” Bir an tereddüte düştü. “Göle gelen kiralık katili anımsıyor musunuz? Batıya yaptığı yolculukta sözde muhafızı olarak yanında bulunduğu yakın bir dostumu öldürdü. Onu Kuala Nor’a gömdüm.”

“Asker miydi dostun?” diye sordu Sima Zian.

Tai’nin öfkesi dinmişti ama acısı dipdiri geri döndü.

“Eşsizdi. Benimle beraber sınavlara hazırlanan bir öğrenciydi. İçinde en ufak kötülük bulunmayan biriydi.”

Şair esefle yerindi. “Bunu duyduğuma üzüldüm. Gerçekten sıkıntılı günler yaşıyoruz.”

Tai, “Bana bir haber vermek için gelmişti. Bütün o netameli yolu bunun için tepmişti. Ama haberi veremedi kadın onu öldürdü,” dedi.

O sırada çıkış kapısı yakınlarında bir arbede oldu. O tarafa döndüler. Beyaz Anka’dan içeri altı asker girdi.

Bir kargaşa vardı ama düzeni lüzumsuz yere bozan türden, savruk bir kargaşa değildi. Salon kalabalık ve genişti. Her daim giren çıkan insan olurdu. Askerlerle birlikte geri dönen kız Zian’a tespit etmiş olduğu iki adamı gösterdi.

Adamlar biraz daha yakma getirildiler. Akabinde askerlerle aralarında kısa ve öz bir konuşma gerçekleşti. İkisinden biri –aptalca– kılıcına davrandı.

Birkaç saniye sonra şuurunu yitirmiş bir halde dışarıya taşındı. Diğer adam da askerlerin arasında itilip kakılarak salondan çıkarıldı. Bir anda olup bitmişti hepsi. Salonun diğer ucunda eğlence ve müzik duraklamamıştı bile. İki kız dans ediyordu ve bir yerlerde flüt çalınıyordu.

Büyük şehirlerde işler böyle yürüyor işte, diye düşündü Tai gaddarca. Kamuya açık, kalabalık bir alanda bir saldırı gerçekleşebilir ve hiç kimsenin ruhu duymayabilirdi. Bu hatırlaması, yeniden öğrenmesi gereken

bir hakikatti. Xinan'da bundan fazlası ve çok ama çok daha kötüsü de olabilir. Dünyanın hali buydu.

Sima Zian yeniden Tai'ye dönmüştü.

“Dövüşseydik daha memnun olurum,” dedi şair.

“Size inanıyorum,” dedi Tai güçlükle gülümseyerek.

“Bu ikisinin herhangi bir şey anlatması zor. Biliyorsun değil mi?”

“Çünkü?”

“Eğer bu işin ucu Xinan'a uzanıyorsa, yani menşei güçlü bir kaynaksa, verilen emirle, emri ifa etmekle görevlendirilen bu adamlar arasında bir sürü kişi olacaktır.”

Tai olumsuz anlamda başını iki yana salladı. Hâlâ öfkeliydi. Çok fazla şarap, çok fazla biçarelik ve Chou Yan'ın hiç solmayan, gözünün önünden gitmeyen hatırası ruhunu kemiriyordu.

“Belki,” dedi. “Ama öte yandan belki de bir sebeple gizli tutulması istendiği için o kadar çok kişi yoktur arada.”

Zian mutlulukla sırıttı. “Dünyamızdan iki yıl ayrı kalmış, rütbesiz, sıradan biri için beklenenden çok daha fazlasını biliyorsun.”

Tai omuz silkti. “Babam. Ve ağabeyim, sizin de bildiğiniz gibi şansölyeye danışmanlık yapıyor.”

“Gerçekten yapıyor değil mi?” dedi şair sesine yansıyan bir kederle yerinerek. “Aileniz için bir onur tabii bu.”

“Büyük bir onur.”

Tai bunu söylerken sesindeki tonun söylediğiyle örtüşmediğini ve berikinin bunun ayırdına varacağını biliyordu.

Sima Zian usulca, “Eğer bu iki adam Chenyao'da seni arıyorlarsa emri çok daha önce almış olmalı. Muhtemelen senin yeniden bu tarafa, doğuya gelişini beklemekle görevlendirildiler. Yani tedbiren; göle gelen suikastçının başarısız olması halinde devreye girmek üzere,” dedi.

Resmen Tai'nin aklını okumuştı.

Gözünü dikip şaire baktı. “Hâlâ neden birinin benim ölmemi istediğini bilmiyorum. Yani ortada atlar yokken.”

Şair hiç gülümsemedi. “Ben biliyorum,” dedi.

Balta girmemiş ormanlarla kaplı Ulu Irmak boyunda, bata çıka kendini akıntıya verip doğuya dönen ya da ters akıntıyla dar boğazlara sürüklenen teknelerde sallanıp duran yaygaracı gibonlar feryat figan ettiler. Kuşlar suyun ve yalçın kayalıkların üzerinde çığlık çığlığa dört döndüler. Kaplanlar ağaçların arasında yaşadılar ve karanlıkta, gece dışarı çıktıklarına göre akıldan kıt olan insanları öldürdüler.

Benim gözlerimi kendi içine hapseden bu büyük gözlerde bir kaplan görmek hiç de zor değil, diye düşündü Tai. Bütün nüktedanlığına ve fâniliğine rağmen yabani bir yanı, surlarla ve muhafızlarla korunan şehirlerin dışındaki vahşi doğayla bir bağı vardı şairin. Sima Zian nehirlerde ve yollarda hep bir haydut olmuştu ve hayatının hiçbir döneminde tüm benliğiyle sarayın ya da kortezan bölgesinin bir parçası haline gelmemişti.

Ona bakınca bu rahatlıkla görülebilirdi.

Şair tekrar gülümsedi. Şimdi de çehresini bir şefkat duygusu sarmıştı. *Ama kaplanlar böyle değil,* diye düşündü Tai. Onlar asla merhametli görünmezdi. *Çok daha iyi imgelere ihtiyacın olacak,* dedi içinden kendine. Karşısındaki surette vahşi bir orman kedisiyle imlenemeyecek kadar karmaşık bir ifade vardı.

Beriki nazıkçe, “Buraya bir kadınla birlikte olmak için geldiğini sanıyorum. Çok uzun zaman geçmiş olmalı. Zor kararlar vermenin arifesinde olman bir yana bu herhangi bir erkek için bile iyi değildir. Yukarı çık Shen Tai. Ben de öyle yapacağım. Bu gecenin nimetlerinden yararlan, çünkü şimdi bunu yapabilirsin. Bir süre sonra gene burada buluşalım. İkimiz için de böylesi daha iyi, sonrasında sana anlatmak zorunda olduğum şeyle ilgili ne yapacağımıza karar verebiliriz.”

Ne yapacağımıza.

Tai boğazını temizledi. “Ben... içinde bulunduğum bu muamma her ne ise, bu şüphesiz sizin meseleniz ya da vazifeniz değil.”

Şairin yüzündeki tebessüm derinleşti. “Kadehteki bilgelik diyelim istersen, her ne kadar daima bilgelik olmadığını bilsek de. Ama ben hayatım boyunca buna benzer kararlar alarak yaşadım ve artık değişmek için fazlasıyla yaşlıyım. Şiir, dostluk ve şarap. Bir adamın hayatının özü budur. Ve bir de tabii...”

Şair olabildiğince düzgün bir şekilde ayağa kalktı ancak gene de doğrulduğunda bir parça sallanmaktan kendini alamadı.

Hâlâ oturan Tai'ye baktı. Dengesini sağlamak için ayaklarını biraz ayırdı. Üstü başı darmadağınktı; kıyafetleri olduğu gibi yemek lekesine belenmiş ve kırlaşmış saçları gerektiği gibi bağlanmamıştı. Ama bununla birlikte iri gözleri yangın yeri ydi. “Meşhur sözü bilirsin: *Bir başka dünya var / İnsanoğlunun dünyası değil.*”

Sarsak bir şekilde mesajlarını iletmesi için gönderdikleri kızı aradı etrafta. Oysa zaten hemen yambaşındaydı. Kız eğilip yerden Zian'ın kılıcını aldı ve ona verdi. Kendine özgü o malum tebessümü takınıp, “Ama doğrusunu isterseniz benim şimdi istediğim sizin diğer kılıcınız sahip.”

Sima Zian yüksek sesle güldü ve kızla birlikte o iki basamağı indi, en yakındaki perdeli eşiklerden birini geçip salondan çıktılar.

Tai bir süre daha oturdu, sonra doğrulurken kınındaki kılıcını da alıp güç bela ayağa kalktı.

O anda hemen yanında misk ve akamber karışımı bir koku belirdi. Narin bir el yeniden belini sardı. Kıza baktı. Kızıl ipek. Saçları yeşim taşından ve fildişinden yapılma tokalarla toplanmıştı, büyük bir ustalıkla bir tutamının omuzlara dökülmesine müsaade edilmişti.

“Sabırla bekledim,” dedi usulca. “Umutsuzluğa kapılmadığımı söyleyemem.”

Tai gözlerini kıza dikti. Onun için yüksek bir yaylanın göğünde ışıyan Ay kadar, Dokumacı Bakire kadar, hatta kadınların lütuflarına, gizemlerine dair hatırladığı her şey kadar güzeldi ve altın sarısı saçları yoktu.

“Ben senin kadar sabırlı olamayabilirim,” dedi sesindeki değişimi fark ederek. Kızın ifadesi de değişmişti, koyu renk gözlerinde arzunun karanlık gölgesi belirdi. “Bu benim de hoşuma gider,” dedi. Tai'nin nabızı hızlanıyordu. “Lütfen beni daha fazla kendinize muhtaç bırakmayın, lütfedip yukarıya gelin sahip.”

Pipa müziği, kısık sesle söylenen şarkılar ve flütler... Kız onu peşinden sürükleyip içinde halihazırda uşaklar tarafından yakılmış lambaların titreyen ışığıyla, bir maltızın üzerindeki tütsüsüyle ve baharın son meltemini yakalamak için dışarıya açılan penceresiyle onları bekleyen geniş yataklı

odaya, üst kata çıkarırken arkasında, arkalarında, dikkatle aydınlatılmış salondaki kahkahalar ve konuşmalar yavaş yavaş sönüyordu. Bir masanın üzerinde *pipa* vardı.

“Sizin için çalmamı ister misiniz sahip?”

“Sonra,” dedi Tai.

Ve kızı müthiş bir açlıkla, şehvetle, bununla beraber korkuyla, kontrolden çıkan ihtirasının emrinde aceleyle kollarına aldı ve arzusunun nesnesini kızın tadına baktığı dudaklarının dolgun kırmızısında, karşısına dikildiğinde üzerinden düşmesine aldırmadığı ipeğin teninden kay ışında, kulaklarını, boynunu, bileklerini ve parmaklarını süsleyen mücevherlerde ve güzel vücudunun üzerinde oynayan fener ışıklarında buldu.

Kızın onu soymaya başladığı andan itibaren, hatta yatağa, yanma çektiğinde ve birlikte olduktan sonra yeniden alt kata indiğinde bile içinde aynı duygu vardı. Hayatının bir kez daha tamamen değişeceğini hissediyordu; hem de en az atlar ona verildiğinde değiştiği kadar. Duyduğu derin korkunun sebebi de buydu.

Kız kurulu bir saat gibi, mükemmelen işleyen o evdeki kadınların orada bulunmalarının gereğini yerine getirme ve erkeklerin (gizli ya da diğer türlü) ihtiyaçlarını anlama konusunda oldukça yetenekli, akıllı, telaşsız ve anlam veremediği şekilde mahirdi. Onu güldürdü, hem de bir kereden daha çok; zekice sürprizlerle nefesini kesti ve saf arzusunun uzun süre ertelenen kreşendosu boyunca Tai’yi her içine alışında bir bıçak kadar keskin iç çekişlerle (aldığı haz yüzünden okuyordu) birlikte yükselen çığlıklar attı.

Masanın üzerindeki kurnada bulunan suyla Tai’yi yıkadı. Bir yandan işini yaparken bir yandan da çok eski bir halk şiirinin mısralarını mırılda-
nıyordu; her bir hareketi aheste, adamakıllı yedirerek ve cinsel birleşme sonrasında olması gerektiği gibi hiç aceleye getirmeden yapıyordu. Sonrasında kulağına fısıldadığı şok edici, incelikli sözlerle ve ardından *pipa* ezgileriyle adım adım ağzını, parmaklarını, tırnaklarını ve sonunda tüm varlığıyla Shen Tai’yi Kuala Nor’un soğuk ikliminden medeni dünyanın sıcak atmosferine getirdi.

Tai uzun uzun bu anların keyfini sürdükten sonra güçlkle yerinden kalktı. Kız ise yatakta çıplak vaziyette uzanmış, onun üzerinde olası en

güçlü etkiyi bırakabilmek için loş ışıktaki memelerini, göbeğini ve kasıklarının arasındaki davetkâr karanlığı ustalıkla sergiliyordu. Güzel cariye'nin bakışlarını üzerinde hissederek giyindi. Kız kendine çekidüzen verip hazırlandıktan sonra onun arkasından aşağı inecekti, temayüller bu yöneydi.

Üstüne başına son bir kez çekidüzen verip kılıcını kuşandı ve selam verdi; bunu Chou Yan başlatmış, arkadaş gruplarındaki herkese benimsetmişti. Kadının ismi bilinmese, bir daha hiç görülmeyecek olsa bile takdire şayan bir hizmet vermesi veya derinlerde gömülü arzulara ulaşmış onları tatmin etmesi halinde hak ettiği bir methiye ve mutlaka kendisine sunulması gereken bir minnet ifadesiydi bu. Tai kızın çok şaşırdığını gördü.

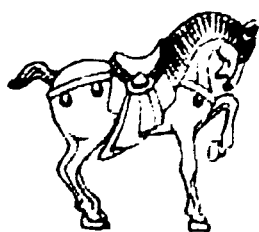
Odadan çıktı ve hayatındaki en keskin virajlardan birini daha almak üzere aşağıya indi.

Şair aynı yerde, elinde muhtemelen aynı kadehle platformun üzerindeydi. Sakilik yapan iki kız da çoktan yerlerini almıştı. Üstüne vazife olmamasına rağmen Tai kızların her ikisinin de yukarıda Zian'la birlikte olup olmadığını merak ediyordu. Kuvvetle muhtemel diye düşündü kendi kendine.

Salonda ses seda yoktu artık. Saat çok geçti, büyük şehirlerdeki eğlence mntıkalarında hayat tamamen durmasa da gecenin sonuna doğru ambiyans değişirdi. Kalburüstü evler resepsiyon salonlarındaki fenerlerin bazılarını söndürürdü; böylece içerideki hava yumuşar, müzik hafifler hatta bazen gençlik günlerinden kalma eski defterleri açmış duhul ettikleri kederden haz alabilen adamlar için gece iyice melankolik bir hal alırdı. Birileri yalnızca geç saatlerde çalman ve kimi dinleyenlerin gözlerini yastan "Köyümün Üzerindeki Yel Değirmeni"ni söylüyordu.

Tai kılıcını tam olarak az evvel durduğu yere bıraktı ve yeniden şairin karşısına oturdu. Kızlardan uzun olanı elinde bir imbikle yaklaştı, şarap doldurdu ve geri çekildi. Tai bir dikişte kadehin dibini gördü. Tüm dikkatini kendisini bekleyen şaire verdi.

"Mesele kız kardeşinle ilgili," dedi Sima Zian.

İKİNCİ KISIM

BÖLÜM IX

Lİ MEİ'NİN HER akşam, o gün için seyahatleri sona erdiğinde kendisi için kurulan ve ertesi sabah yola devam etmek üzere uyandıklarında toplanan kendisine ait bir otağı var.

Kitai'nin dışında geçirdikleri dördüncü günün sonuna yaklaşırken artık güneş batı ufkunda. Daha önce hiç evinden bu kadar uzakta bulunmadı. Hiçbir zaman bu kadar uzağa gelmeyi dilemedi. Sarayın hizmetine tahsis ettiği iki nedimesi var. Onları tanımıyor, ikisinden de hoşlanmıyor. Bütün gün ağlamaktan başka bir şey yaptıkları yok. Hakiki prensesin hizmetine girmeyi umarken kendisine refakat etmekle görevlendirilmiş olmalarına içerlediklerini biliyor.

Artık o da bir prenses. Daha doğrusu öyle olduğunu söylüyorlar. Xinan'dan kuzeye yapılan bu yolculuk başlamadan evvel onu da kraliyet ailesine dâhil ettiler. Ta-Ming Sarayı'nda bir seremoni düzenlendi. Li Mei'nin başında bağa, beyaz yakutlar ve güneyden gelen incilerle bezeli çok ağır bir taç vardı. Üzerinde kızıl ve altın sarısı ipekten biçilmiş, sık bir elbise vardı ama yine de pek göze batmıyordu. Çok kızgındı. Ağabeyi şansölyenin arkasında ayakta dikiliyordu. Bütün gece gözünü ondan ayırmamış, dik dik bakmıştı. Sadece Liu'nun özbeöz kız kardeşinin nasıl hissettiğini tam olarak bilip bilmediğinden emin olmak istemişti. Tabii onun için bunun bir önemi, bir hükmü var mı bilmiyordu.

Hâlâ hissettiği korkuyu hem kendinden hem de diğerlerinden gizlemeye yaradığını bildiği bir öfkenin, diğer duygularını bastıran bir gazabın esiri. Maiyetine verilen iki nedimeye karşı daha nazik olamamasının nedeni bu öfke. Onan korkuyorlar. Elbette korkarlar. Daha nazik olabilir. Sonuçta başına gelenlerin sorumlusu onlar değil.

Duydukları ızdırabın ayıp bir tarafı yok, diye düşünüyor. Shuquian'ı -Xinan'ın kuzeyindeki son büyük şehir- arkalarında bırakıp Altın Nehir'in yaptığı ulu menderesi ve Duvar'ı geçtiklerinden beri içlerinde giderek büyüyen dehşet de gayet anlaşılır.

Artık Shuquian'la aralarında onlarca günlük mesafe var. Duvar'ı geçip el değmemiş vahşi doğaya adım atalı tam dört gün oluyor. Kfile halinde Duvar'ı geçerlerken sur üstündeki askerlerin selam durduklarını anımsıyor.

Li Mei günleri saymaya devam ediyor, hesabı bırakmıyor, ıssız bozkırın göbeğinde elinden geldiğince zamanın izini kaybetmemeye çalışıyor. Aslında onunkisi alışkanlıkla yapılan zihinsel bir pratik. Artık hayatta olmayan babası onun bu yönünü sevdiğini söylerdi. O hayatta olsa tüm bunlar yaşanmazdı.

Sınıra kadar onlara refakat eden imparatorluk muhafızlarının şefi, prensesin önünde üç kez selam vermiş ve Xinan'dan gelen Uçan Ejder Ordusu Uzun Duvar'ın lendumha kapılarından geri dönüp yeniden medeni dünyanın yolunu tutmuştu. Li Mei onların gidişini izlesin diye tahtırevanını bir sarı ejder fırtınasının kollarında bırakmıştı. O gün dünyanın kapılarının dönüp yüzlerine kapandığına şahit oldu.

Barbar yörükler kürk, deve, kehribar ama en çok da at ve askerî destek karşılığında iki Kitan gelini almışlardı.

Bogüler ilk kez bu kadarını istemeye cüret edebiliyorlar ve ilk kez onlara bu kadar büyük bir lütufta bulunuluyor.

Hakiki prenses, Haşmetli İmparator Taizu'nun (gök cennetin altında her dem payidar ve hâkim olsun) otuz birinci kızı yörüklerin törelerine uygun şekilde düzenlenecek bir evlilik merasimiyle bozkırın efendisi, Kitai'nin sadık müttefiki (çoğu zaman), iktidardaki kağan Hurok'un yeni karısı olacak.

Söz konusu talep imparatorluk makamına danışmanlık kisvesi altında laf ebeliği yapmaktan başka bir işe yaramayan kara cübbeli kargalar tarafından üstünkörü, usulen değerlendirildi. Sonunda ordunun yanı sıra atların bakım giderleri gibi kalemlerin de gider hanesine yazılacağı hesaplanarak geçici bir süre için bile olsa kapasitesi artırılacak bir askerî gücü finanse etmenin zorluklarına katlanmaktansa *kımız* müptelası bozkır

barbarlarına yol vermenin, akla hayale sığmayacak bu onuru onlara bahşetmenin daha akıllıca ve sağduyulu bir hareket olacağına karar verildi.

Li Mei burada olmamalıydı, prenses olmak falan –tanrılar biliyor ya– istemiyordu. Babası ölmemiş olsa ailenin bütün seremonilere ve kutlamalara iştirak etmeye iki yıl ara vermesine gerek kalmaz, o da şimdiye kadar çoktan evlenip güvenli bir hayat kurmuş olurdu. Annesi ve cici annesi uygun kanallardan bu evliliği gerçekleştirebilmesi için uğraşıyorlardı.

Gerçek bir hanedan üyesiyle alakası yok; o sadece yaşlanan ve taşraya sürgün edilen bir imparatoriçenin refakatçisi. Ama aynı zamanda hırslı, oldukça parlak geleceği olan bir kıdemli memurun kız kardeşi ve bu yüzden de kısa bir süre içinde Hurok Kağan'ın ikinci oğlu ve şimdilik varisi olan Tarduk'un kimbilir kaçınıcı karısı olmak üzere.

Anlatılan hikâyelere bakılırsa bu kıraç topraklarda bir varis olarak kalmanın garantisi yok. Li Mei çocukluğundan beri etrafındakilerin söylediklerine kulak veren biriydi –aslında yıllar önce küçük ağabeyi Tai kuzeyden o meşum hikâyeye eve döndüğünden beri– ve hep öyle oldu.

Geçmişte alt tabakadan kadınların aynı amaca hizmet etmek üzere itibar kazanmaları ve sınıf atlamaları için kraliyet ailesine dâhil edildiği emsal niteliğinde –Ta-Ming Sarayı'nda yapılan her şeyin olduğu gibi– vakalar vardı. Bu aslında barbarlara karşı yapılan sinsi bir oyun. Oyunun kurbanlarının ortak arzusu da Kitan kraliyet ailesine bir ucundan ilişivermek. Bir kadının prenses unvanını alması herhangi bir düğüne çağrılan ikinci ya da üçüncü kişi olması için yeter de artar bile. Yabancı hükümdarlar için (Bogülere değil belki ama bu oyun daha önce pek çok kez oynandı) aslının aynısı prensesler... itinayla hazırlanır.

Kırk yıllık saltanatı boyunca bilinen dünyanın dört bir tarafından gelen on bin cariyesi olan bu imparatorun bütün yabancı hükümdarlara yetecek kadar kızı var.

Li Mei zaman zaman bu kadınların hayatını düşünüyor. Sarayın kendilerine ayrılan kanadında, harem ağalarının gözetimindeki merdivenlerin başında, duvarların, kapıların ve ince dokulu pelür kâğıttan pencerelerin ardında kilitli olan kadınlar sık sık aklına düşüyor. Çoğu ömür boyu bir kez bile imparatorla aynı odada bulunmadan yaşılanıyor ya da yaşlanacak. Başka bir adamla da birlikte olmuyorlar.

Hakiki prenses, yani imparatorun kızı Shuquian'dan ayrıldıklarından beri kendisine refakat eden nedimelerden birine –altı tane var– durmadan “Uzak Bir Ufukla Evliyim”i çaldırıp söyletiyor. Hem Prensese Xue hem de maiyetindekiler gece gündüz ağlıyorlar. Bitmek bilmeyen ağıtlar yakıyorlar.

Li Mei'nin dikkati dağılıyor.

Bu rüzgârlı, yabancı dünyada içindeki gazabı ehlileştirmek, yaşadığı dehşeti savuşturmak ve ağabeyini düşünmek için etrafında daha derin bir sukûnet istiyor.

Her iki kardeşini de düşünmek için. En küçükleri Chao hâlâ baba ocağında, fasulyeden sayılır. Belki de evi düşünmenin –üst üste aklına gelen görüntüler– iyi bir fikir olmadığını fark ediyor.

Konsantrasyonunu elinden geldiğince öldürmek istediği ağabeyi ve bir şekilde onu içine düştüğü bu durumdan kurtarmasını beklediği diğer ağabeyi üzerinde yoğunlaştırıyor.

Doğrusu Liu –kendi çıkarları uğruna hinlik ederek– kız kardeşini Bogülerle yapılan antlaşmanın bir maddesine dönüştürüp ikinci prenses olarak önerdikten ve bu öneriyi kabul ettirdikten sonra Tai'nin elinden bir şey gelmezdi zaten. Peki ama adalet bunun neresinde? Neden bildiği her şeyi, tanıdığı dünyayı ıssız topraklar, ilkel otağlar, batı çölünden esen rüzgârla taşman sarı toz bulutları ve Kitan dilini dahi konuşamayan barbarlar arasında yaşanacak bir hayat için feda edip bu kurtlar ve otlaklar diyarına gitmeyi kabul eden o oluyor?

Babası hayatta olsaydı bunların hiçbirisi olmazdı.

Büyük ağabeyi Liu yüksek belagatlı ve ikna edici biriydi, öte yandan kız çocuklarının kaderi de belliydi; onlar her zaman başka amaçlar için kullanılmaya mahkûmdu. Çoğu baba böyle bir durumda Liu'nun bir “aile zaferi” olarak gördüğü bu evliliğin sağlayacağı imtiyazların çekiciliğine kapılıp ram olurdu ama evin biricik kızı Li Mei, hayatta olsa generalin emekli olduktan sonra bile büyük oğlunun kız kardeşini bu şekilde kullanmasına müsaade etmeyeceğinden neredeyse emin. Babası başlarında olsa Liu asla bu öneride bulunma küstahlığını gösteremezdi. Akli başında, ne yaptığını bilen bir adamın kendisi ve ailesi için güçlü hırsları bulunmasında bir sakınca yoktu ama o hırsları da akli ve makul kılan bazı sınırlar vardı.

Bütün bunları enine boyuna düşünmek istiyor ama olanları başka bir açıdan değerlendiremeyecek kadar uzun bir zamandır –imparatoriçe sürgün edilmeden önceki sene gelmişti– sarayda. Liu'nun cilalı mantığını olduğu gibi yansıtan sesini duyar gibi oluyor: “Onu imparatoriçenin refakatçiliğine önermekten ne farkı var ki bunun, üstelik benim teklifimle bir de sınıf atlayıp prenses oldu değil mi? Her halükârda da ailemizin itibarı artmıyor mu? Hayatta başka bir görevi ya da alacağı farklı bir rol mü var?”

En az bu kadar kırıcı bir cevap vermenin hayalini kurmak bile zor.

Tai olsa farklı bir üslupla buna eşdeğer nitelikte zekice bir yanıt verebilirdi. Ama ortanca erkek kardeşi inanılmayacak kadar uzakta şimdi, batıda, ne idüğü belirsiz bir hayaletler diyarında. Liu'nun bu hain planı yaparken onun yokluğunu da göz önünde bulundurduğu kesin. Eh tabii bir de üstüne İhtişam Salonu'nda huzura çıkmaya çağırılmışken Li Mei'nin saraydan sürülen, bitimsiz dualar ve solan hatırasıyla günbegün hafızalardan silinen, kederli ve tatlı imparatoriçesi de önüne kalkan olamazdı.

Kuzeyin soğuk bilinmezliğine götürülen Li Mei de bütün sınırların ötesinde artık. Küçük ağabeyiyle aralarındaki tek fark Tai'nin –eğer hâlâ hayattaysa– yakında eve dönecek olması. Ama bir Bogü'nün gelini olduktan sonra kendisi asla geri dönemeyecek.

Katlanılması güç bir fikir bu. Kuyruğunu dik tutmak, ayakta kalmak için duyduğu öfkeye ihtiyacı var.

“Uzak Bir Ufukla Evliyim” başlıyor yeniden, altı nedimenin içinde en kötü *pipa* çalan iş başında bu sefer. Anlaşılan sırayla çalışıyorlar. Li Mei kraliyet lisanına uymayan bir tarzda lanet okumaktan geri durmuyor. Artık bu şarkıdan gerçekten nefret ediyor. Bu basit tiksintinin öfkesini beslemesine ve şekillendirmesine müsaade ediyor.

Tahtirevanından gizlice dışarıyı gözetliyor (ata binmesine izin vermeyecekler tabii). Tam o sırada Bogü'nün biri atım kafilenin ön tarafına doğru sürüyor. Adamın yakası bağı açık, yolun başından beri uzun saçları sırtında dalgalanıyor. Ata hiçbir Kitan'da görmediği bir usulde biniyor. Aslında bu yabanilerin iyi yaptığı tek şeyin binicilik olduğu sonucuna varıyor. Yörükler at üstünde *yaşar*. Vahşi Bogü yanından her geçişinde ona bakıyor. Li Mei perdeyi kapatmadan önce bir an gözleri buluşuyor.

Sadece birkaç saniye sürüyor bakışmaları ama atlının yüzündeki ifadenin utkudan kaynaklı bir kibir, zafer sarhoşluğu ya da erkeksi bir kösnüllük değil gurur olduğuna kanaat ediyor.

Adamın kendisine yönelttiği kıskırtıcı bakışlara ne anlam vereceğini bilemiyor.

Bir süre sonra tekrar dışarıya göz atıyor. Atlı ortalıkta yok, çekip gitmiş. Hava puslu. Akşam rüzgârı her zaman olduğu gibi tozu dumana katıyor. Şimdiye dek birçok kez aynı şey oldu. Toz zerrelere gözlerine batıyor. Güneş ufka yakın; uçsuz bucaksız otlakların üzerinde paslı bir sarı. İki gündür karşılarını sonu gelmeyen, büyük ceylan sürüleri çıkıyor. Duvar'ı geçtiklerinden beri her gece kurtların ulumaları ortalığı inletiyor. İstisnasız her Kitan bu kuzey topraklarının uyandırdığı dehşet ve tuhaflığın bir parçası olan kurtlardan korkuyor. Duvar'ın bu tarafındaki garnizonlarda kalanlar onlardan ölesiye nefret ediyor olmalı, diye düşünüyor.

Li Mei gözlerini kısmış turuncu gün batımına bakarken kendi kendine hiç bu duruma düşmeyi beklemeden ağabeyi Liu'yu öldürdüğü veya hayatı ona zindan ettiği hayaller icat ediyor.

Gözünün önüne gelen manzaralar en masumane ifadeyle tatminkâr.

Az evvel Tai'ye de kızgın olduğuna karar verdi. Bu kadar rüzgârlı bir günde hiç kimseye karşı insafı olmak zorunda değil. Annelerini ve kardeşlerini iki yıl boyunca toprak altındaki bir koca ya da babayla baş-baş bırakıp gitmeye hakkı yoktu. Evde ona *ihtiyaçları* vardı, hiç değilse Liu'nun ağırlığını dengeleyebilirdi. Bunu bilmesi, önceden görmesi gerekirdi.

İki ağabeyini düşünerek hatıralar arasında bir yolculuğa çıkarken perdenin tamamen açılmasına aldırmadan sırtını arkasındaki kırlentlere yaşıyor.

İlla iyi hatıralar olmak zorunda değil aklına gelenler. Ama onları düşünmek evi hatırlamak demek; hatıralarla başa çıkabilecek mi? Geçmişin tozlu sayfalarını çevirmek hiçbir işe yaramasa bile aydınlık dünyadan başlayan bu yolculuğun, sonsuz boşluğun kim bilir neresine denk düşen bitiş çizgisinde onu bekleyen şeyler üzerine kafa patlatmasına engel olmanın bir yolu.

BABALARININ TEK ODALIĞI olan cici annelerinin çocuğu yoktu. Onun için bir trajedi, uykusuz, acı dolu gecelerin nedeni olan bu durum dört Shen kardeş için bir şanstı. Çünkü bu sayede cici anneleri bütün şefkatini onlara yönlendirdi ve generalin iki kadını çocukları bir çatışma unsuru haline getirip onlar üzerinden mücadeleye girişmedi.

Li Mei altı yaşındaydı ki bu da o zaman Liu'nun on dokuz yaşında olduğu ve kendi vilayetlerindeki sınavların ilk turuna hazırlandığı anlamına geliyordu. Tai, Liu'dan iki yaş küçüktü, savaş sanatları konusunda uzmanlaşıyordu ve daha o zaman ağabeyinden iri yapıydı. Bebek Chao bahçede tıpış tıpış yürüyor, neşe içinde küçük bedenini öbek haline getirilmiş sonbahar yapraklarının üzerine bırakıyordu. Li Mei o günü gayet iyi hatırlıyor.

Seferden dönen babaları evdeydi (mevsimin sonbahar olduğunu düşünmesinin bir başka sebebi de buydu, bir de kestane yaprakları). Bütün yaz annelerinin ayarladığı bir öğretmen nezaretinde büyük gayret göstererek ve sebat ederek dans öğrenmeye çalışmış olan Li Mei parlak, rüzgârlı bir festival günü sabahı evdeki herkesin izleyeceği bir performans sergilemeye hazırlanıyordu.

Rüzgârın sert estiğini net hatırlıyor. Çünkü o günden beri yaşadığı utancın baş sorumlusunun rüzgâr olduğuna inanıyor. Eğer şimdi hayatı mahvolmuş, geleceği elinden kayıp gitmiş olmasaydı düşmesinin sebebi olarak hâlâ rüzgârı suçluyor oluşuyla dalga geçmeyi başarabilirdi.

Düşmüştü. Günler öncesinden başlayarak hocası ve annesi önünde yaptığı en az bir düzine provadan sonra düştüğü ilk ve tek seferdi ama düşmüştü işte. Her iki annesi, babası ve ağabeylerinin önünde dans ederken, hem de ona eşlik etmesi için bir davulcu kiralanmışken ilk dansının yarısına geldiğinde çok fazla dönüp dengesini kaybetmiş, toparlanmak gayesiyle diğer tarafa meyledince de sendeleyip ufak kardeşinin eğlenmek için yaptığı gibi avlunun kenarındaki yaprak yığınlarının içine –yüz kızartıcı bir şekilde– yuvarlanıvermişti.

Kimse gülmemişti. İyi hatırlıyor.

Normalde Liu'nun dalga geçmesi beklenirdi ama geçmedi. Yaprakların arasından çıkan Li Mei beti benzi atmış, şoke olmuş vaziyette oturduğu

yerde doğruldu ve o an babasının şefkat yüklü, endişeli yüzünde bastıracak kızının halinden aldığı ve neredeyse saklamayı başardığı keyfi gördü.

Ve işte o görüntü hemen ayağa kalkıp salya sümük ağlayarak avludan kaçmasına neden oldu. Babasına –hepsine– ne kadar büyüdüğünü, artık bir çocuk olmadığını göstermek istemişti. Ama tüm yaptığı bunun tam tersini ispat etmek olmuştu. Orada durdukça büyüyen bu utanç dayanılacak gibi değildi.

Onu meyve bahçesindeki bir ağaç dizisinin sonunda, taş duvarın kenarındaki en sevdiği şeftalinin altında ilk bulan Liu oldu. Boylu boyunca yere yatıp dans elbisesini berbat etmiş, yüzünü kollarının arasına gömmüştü. Ağabeyi gelene dek orada tek başına ağlayıp durmuştu, Liu seslendiğinde de yattığı yerden kalkıp yüzüne bakmayı reddetmişti.

Cici annesinin gelmesini beklemişti ya da belki (daha düşük bir ihtimalle) kendi annesinin. Ama büyük ağabeyinin dinç bir sesle onu çağırdığını duyunca şaşırılmış, tedirgin olmuştu. Olayın üzerinden yıllar geçtikten sonra geriye dönüp baktığında Liu'nun validelerinden onunla ilgilenme işini kendisine bırakmalarını istemiş olabileceğini fark etmişti. O dönem her iki anne de Liu'nun bir dediğini iki etmezdi.

“Dik dur!” dedi. Li Mei yanı başında çömelmiş olan ağabeyinin homurdandığını duydu. Zaten şişmandı, onu için fiziksel zorluğu olmayan bir pozisyonda durduğu söylenemezdi.

En basit şekliyle bir ağabeyin isteğini kale almamak ayıptı. Bazı ailelerde insanlar bu yüzden kırbaç yiyebiliyor ya da aç bırakılabiliyordu.

Li Mei doğruldu, Liu'nun yüzüne baktı, elleri kucağında saygıyla başını eğerek selam vermeyi unutmadı ancak ayağa da kalkmadı.

Liu görmezden geldi. Belki çamur içindeki yüzünde iz yapan gözyaşları onun insafa gelmesini sağlamıştı. Liu'ya bunu anlatmak imkânsızdı, ta o zaman bile.

“İşte bu kıssadan çıkaracağın hisse,” dedi. Sesi kontrollü ve keskindi – çocuk olarak nitelenen biriyle konuşuyormuş gibi değildi. Sonrasında olanları da hatırlıyordu. Liu yüksek sesle konuşmuyordu ama bir şekilde tüm dikkatini ona vermesini sağlamıştı.

“Hataların önüne geçmek için antrenman yaparız ve yeterince çalıştığımıza emin olmadıkça başkalarının önüne çıkmayız. Bu bir. Anlıyor musun?” dedi.

Li Mei dört açtığı gözlerini ağabeyinin yuvarlak yüzünden ayırmadan başını sallayarak onayladı. O yıl Liu bıyık ve sakal bırakmaya yeni başlamıştı.

“Ama yine de bizler kraliyet ailesinin mensubu ya da tanrılardan olmadığımızdan her koşulda kusursuz olamayız. Sıradan insanların harcı değildir kusursuz olmak, özellikle de kadınların. Bu yüzden hatırlaman gereken ikinci şey: Eğer toplum içindeysen ve bir hata yapmışsak, mesela bir yaprak yığınının içine düşmüşsek ya da konuşurken olmadık bir yerde takılıp kalmışsak veya gereğinden fazla ya da az selam vermişsek... *Hiçbir şey olmamış gibi devam ederiz.* Anlıyor musun?”

Li Mei yine eğildi, başı yukarı aşağı sallanıyordu.

Liu, “Eğer durursak, özür dilersek, zayıflık gösterirsek, bir odadan ya da avludan kaçarsak seyircilerin o hatamızı hafızalarına kazımalarına ve bizi utandırdıklarını görmelerine sebep oluruz. Ama eğer devam edersek insanları paylarına düşenle yetinmeleri yönünde telkin etmiş ve aynı zamanda yaptığımız hatanın etkisinde kalmadığımızı göstermiş oluruz. Ve kardeşim, her ne yaparsan yap, yalnız kendini değil bu aileyi de temsil ettiğini sakın aklından çıkarma. Anlıyor musun?” dedi.

Ve üçüncü kez Li Mei başını salladı.

“Söyle,” diye direktif verdi ağabeyi.

“Anlıyorum,” dedi küçük kız söyleyebildiği en açık şekilde. Altı yaşındaydı, elinde yüzünde, üstünde başında çamur ve fazla olgunlaşıp dalından düşmüş meyvelerin lekeleri vardı. Her haliyle ailesini temsil ediyordu.

Liu bir süre gözünü ayırmadan onu izledi, sonra bir başka homurtuyla ayağa kalktı ve meyve bahçesi boyunca yürüdü. Li Mei üzerinde siyah elbiseler olduğunu anımsıyordu şimdi. On dokuz yaşındaki biri için alışılmadık derecede cesur, handiyse küstahlık sayılabilecek (kırmızı kemer yoktu) bir tercihti bu ama Shen Liu bütün sınavları, her üç seviyeyi de geçip sonunda Xinan’daki sarayda bir yüksek bürokrat olacaktı. Başından beri böyle olacağından en ufak bir tereddüt duyulmuyordu.

Bir süre sonra meyve bahçesine Tai geldi.

Belli ki yaşına hürmeten Liu'nun oradan ayrılmasını beklemişti. O güne dair Li Mei'nin hafızasındaki resimler yürek burkacak kadar keskin ve canlı birer yara. Geriye bakınca Tai'nin Liu'nun ne söyleyeceğini büyük ölçüde bildiğinden de aynı derecede emin.

Ağacın dibinde öylece oturuyordu. Bu kez küçük ağabeyinin yaklaş-tığını gördü. Tai gülümsüyordu; zaten hep gülümserdi. Beklemediği şey yanında su dolu bir bakraç ve havlu getirmiş olmasıydı. Tozun toprağın içinde yuvarlanacağını tahmin etmişti demek.

Tai de tıpkı küçük kardeşi gibi kıyafetlerinin ve terliklerinin ne hale geleceğini umursamadan yanına oturup bağdaş kurdu. Havluyu kasten bir uşak gibi koluna asıp bakracı aralarına koydu. Li Mei ağabeyinin onu güldürmek için komik bir mimik yapacağını düşündü (hep böyle yapardı) ama gülmemeye kararlıydı. Ne var ki Tai beklediği şeyi yapmadı, öylece yanında oturup durdu. Bir süre sonra Li Mei yumuk ellerini suya daldırıp yüzünü ve kollarını yıkadı. Özel olarak hazırlanmış dans kostümü içinse yapabileceği pek bir şey yoktu.

Tai havluyu ona verdi, o da kurulandı. Havluyu geri aldı ve bir kenara koydu, içindeki kirli suyu bahçeye gelişigüzel savurup bakracı da aynı şekilde yanma bıraktı.

“Daha iyi,” dedi Li Mei’ye bakarak.

Kısa ama onu zorlamayan bir sessizlik olduğunu anımsıyor Li Mei. Tai birlikte zaman geçirilmesi kolay biriydi. Her iki ağabeyi için de dua ettiğini hatırlıyor ama her zaman gönlünde baş köşeye oturttuğu tartış-masız Tai’ydi.

“Düştüm,” dedi.

Tai gülmedi. “Biliyorum. Çok kötü bir his olmalı. Dans etmek için sabırsızlanıyordun.”

Sesinin çıkacağına güvenemediği için başını salladı.

Tai, “Bence çok iyiydin Li Mei, rüzgâr iyice hızlanana kadar. Rüzgârın sertleştiğini hissedince endişelenmeye başlamıştım.”

Li Mei ağabeyine baktı.

“Belki de... belki başka bir zaman, hatta belki bu akşam... evin içinde dans etsen de olurdu değil mi? Bence dansçıların açık havada dans etmeyi sevmemelerinin sebebi bu. Herhangi bir esinti kıyafetlerinin uçuşmasına neden oluyor ve... düşebiliyorlar.”

“Bilmiyordum... İçeride dans etmeyi mi tercih ediyorlar?”

“Kesinlikle,” dedi ağabeyi. “Sen bir sonbahar sabahı avluda dans ederek çok cesur davrandın.”

Bir an cesur olduğu düşüncesini benimsedi. Ama sonra kararlılıkla başını iki yana sallayarak reddetti.

“Hayır, ben sadece annemin ve davulcunun dediği yerde dans ettim. Ben cesur değildim.”

Tai gülümsedi. “Li Mei bunu söylemen seni hem cesur hem de dürüst biri yapar. Ve altı yaşında da olsan yirmi altı yaşında da doğrusu budur, bu olacak. Seninle gurur duyuyorum. Ve babam da duyuyor. Seni izlerken onu gördüm. Bizim için gene dans edecek misin? İçeride, bu akşam?”

Li Mei’nin dudakları titredi. “Babam... az kalsın gülüyordu.”

Tai efkârlandı. “İnsanlar hakkındaki bir gerçeği bilmek ister misin? Eğer birisi düşmüşse ve bir yerini incitmediyse bu komiktir küçük kardeşim. Neden öyle olduğunu bilmiyorum. Senin bir firkin var mı?”

Başını iki yana salladı. Neden komik olduğunu bilmiyordu ama Chao sendeleye sendeleye yürüyüp de yaprakların içine düşünce kıkır kıkır güldüğünü hatırlıyordu.

Tai, “Hem babam gülmedi. Önce sana bir şey oldu diye korktu, sonra da gülerse gururunun incinmesinden çekindi, o yüzden de gülmedi,” diye ekledi.

“Gördüm. Kendini tutuyordu. Eliyle ağzını kapattı.”

“Aferin sana bunu görebildiğin için. Evet. Çünkü seninle gurur duyuyordu. Yeniden deneyeceğini umduğunu söyledi.”

Artık dudakları titremiyordu. “Gerçekten mi? Doğru mu söylüyorsun Tai?”

Tai başıyla onayladı. “Doğru söylüyorum.”

Li Mei hâlâ o son sözlerin doğru olup olmadığını bilmiyor ama o gün bakracı ve havluyu da alan Tai’yle birlikte meyve bahçesinden çıkıp gitmişler,

o akşam en geniş resepsiyon salonunda, dikkatle yerleştirilmiş fenerler arasında ev halkı için bir kez daha dans etmiş (dans elbisesi bir telaşla temizlenmişti) ve bu kez düşmemiştir. Babası bütün dansı yüzünde bir tebessümle izlemiş, gösteriden sonra yanma gidince de yanaklarını okşadıktan sonra ayağa kalkarak resmî normlara uygun şekilde, hiç gülmeden selam vermiş ve tıpkı gerçek bir dansçıya verildiği gibi ona da bir sürü bakır para ve altı yaşında olduğu için cebinden çıkardığı şekeri vermişti.

EĞER Lİ-MEİ KENDİNCE ağabeyleri arasındaki farklardan önemli sayılabilecek birkaçını saymaya kalksa –ya da bunu soran ve cevaba dair fikri olmayan birine anlatacak olsa– uzun zaman önce, o sonbahar sabahı meyve bahçesinde gerçekleşen bu iki diyalogun yeterince açıklayıcı olabileceğine inanıyor.

Liu ona her eylemiyle aileyi temsil ettiğini –hem o gün hem de çok uzun zaman sonra yüz yüze ve hatta Xinan’dan gönderdiği mektuplarda– anlatmıştı. Bunun doğruluğunu kabul etti: Onun için, herhangi bir kadın ya da erkek için bu doğrudur. Kitai’de işler böyle yürüyordu. Bu imparatorlukta arkanda ailen yoksa bir hiçtin.

Ama şimdi imparatorluk sınırlarını aşmıştı. Uzun yeleli atlarının ve kurt köpeklerinin dizginleriyle, kulağa kaba saba gelen dilleri ve ilkel otağlarıyla yörükler... Onun ailesini tanımazlar. Babasını bilmezler. Umurlarında değil. Shen sülalesinin bir parçası olduğundan –bunu düşünmek gücüne gidiyor– dahi haberdar değiller. İmparatorluk hanedanının bir üyesi olarak lanse edildi. Bogüler onu öyle biliyor, bu nedenle bu kadar gururlu görünüyor, yanından geçerken bu yüzden ona bakıyorlar.

Prenses addedilmenin onuru şimdilik kendini avutmaya yetiyor. Artık gösteriş budalalığının ve ağabeyinin soğuk ihtiraslarının vücut bulmuş haliydi ne yazık ki. Ve küçük derenin kenarındaki evde yaşayan hiç kimse bir daha onu göremeyecek.

Duygularım kontrol etmeye çalışarak bir veya bir düzine mektup yazsa, baharda takas için nehrin kuzey düğümüne giden Bogülerle gönderse annesine ve cici annesine ulaşmış ulaşmayacağını merak ediyor.

Tai ona cesur olduğunu söylemişti, defalarca ne kadar zeki olduğunu söyleyip durmuş, bu niteliklerinin büyüdükçe hayatını nasıl kolaylaştırı-

cağından bahsetmişti. Li Mei artık bundan emin değil. Tai yalan söylemiş olamaz ama belli ki yanılıyor.

Cesaretin onun için anlamı geceleri ağlamamak, bıkmadan usanmadan bu sonu gelmez kedere kulak vermek olabilir ancak. Öte yandan *zekânın* kağan varisinin ikinci ya da beşinci karısına nasıl bir fayda sağlayabileceği konusunda herhangi bir fikri de yok.

Kaçıncı karısı olacağını bile bilmiyor daha.

Evlenmeye gittiği adam hakkında –yatağını paylaşacağı adam, tabii kendisi onunla yatmayı seçerse– hiçbir şey bilmiyor. Li Mei uşakların taşıdığı tahtırevanda sıkıntıyla iç çekiyor.

Kendini öldürebilir. Daha önce bu şekilde evlendirilen kadınların intiharı denediği oldu, yyen bir şey değil. Yapacak olsa elbette büyük rezalet olarak değerlendirilir. Gerçi bunu umarsadığımdan emin değil. Bu yolculuk bitene kadar ve hatta sonrasında sürekli ağlayıp sızlanmaya da karar verebilir.

Ya da babasının parlak, abartılı hatırasını temsil edebilir ve Tai'nin hayatı boyunca kendisine göstermekten vazgeçmediği ve ilkin bronz bir aynada yüzleştirdiği yansımasını ayakta tutabilir. Kıymetli Refika'nın gelip müziğiyle, ince zekâsıyla ve güzelliğiyle herkesi büyüleyerek dünyayı değiştirmesinden sonra sürgün edilen ihtiyarlamış bir imparatoriçenin çok sevdiği, güvendiği Li Mei'nin yansımasını.

Tek bir kadın bütün dünyayı *değiştirebilirdi*.

Ve Li Mei evlendirilmek suretiyle veya bir evliliğin bitişi, birinin ölümü ya da tersine birinin doğumu, bebek düşürmesi gibi nedenlerle... veya başka bir zorunlu sebeple kendi hayatından ve evinden sürgün edilen ilk kadın değildi.

Yüksek sesle emirler verildiğini duyuyor. Onca günden sonra artık dikkatini verdiğinde bazı sözcükleri seçebiliyor. Nihayet geceyi geçirmek için duruyorlar. Bozkırda yazın gelişi çok uzun günler yaşayacakları anlamına geliyor.

Halihazırda bir rutin oluştu bile: Otağları kurulurken iki prenses tahtırevanlarında kalıyor. Çağrıldıklarında dışarıya çıkıp doğrudan akşam yemeklerinin hazırlandığı çadırlarına geçiyorlar. Sonra nedimleri

tarafından yatmak için hazırlanmalarına yardım ediliyor ve uyuyorlar. O kadar erken kalkıyorlar ki güne başladıklarında yazın eşliğinde olmalarına karşın çimlerin üzerine kırağı düşmüş ya da ortalığı sis almış oluyor.

Tahtirevan yere değer değmez Li Mei suratını asıyor. Her ne kadar yüzüne vurulmasından hoşlanmasa da çocukça bir tutum bu aslında. Cıplak ayaklarına terlik giyiyor.

Perdeyi bu kez kendisi çekiyor ve dışarıya, akşam güneşine ve geniş bozkırın tozlu rüzgârına çıkıyor.

Etrafındaki otlaklar, bütün dünya zümrüt yeşili. Kalbi hızlı atıyor. Ama kimsenin bunu anlamasını istemiyor.

Tahtirevan taşıyıcılarından biri korkuyla çığlık atıyor. Atlılardan biri sesin olduğu tarafa dönüyor, Li Mei'nin orada durduğunu görüyor ve uzun çayırların arasından dört nala geri geliyor. Daha önce gurur dolu bir edayla ona bakan atlı bu. Daha durmamışken atından bir hamlede atlıyor, oldukça düzgün bir şekilde yere iniyor, koşuyor, sonra yavaşlıyor, belki bu hareketi beş yüz kere yaptı diye düşünüyor Li Mei.

Adam panik ve öfke dolu bir ifadeyle karşısına çıkıyor. Tekrar tahtirevanına binmesini işaret ederken ateşli bir şekilde konuşuyor, mesajın ne olduğu açık ama Li Mei sözcükleri anlamıyor.

Yerinden kıpırdamıyor. Adam aynı şeyi aynı sözcüklerle, bu kez daha yüksek bir sesle ve sertçe, mimiklerle destekleyerek tekrar söylüyor. Herkes dönmüş onlara bakıyor. Sıranın ön tarafından iki atlı daha hızla yaklaşıyor, yüzlerindeki ifade korkutucu. En iyisi tahtirevana dönmek diye düşünüyor Li Mei.

Önünde duran adamın suratına sert bir tokat atıyor.

Darbenin şiddetinden eli acıyor. En son ne zaman birine vurduğunu ya da daha doğrusu hiç böyle bir şey yapıp yapmadığını da hatırlamıyor.

Olabildiğince duru bir şekilde telaffuz etmeye gayret ederek –adam hiçbir şey anlamayacak ama sorun değil– şöyle diyor: “Ben bir Kitan generalinin kızı ve Beş Yönün Hâkimi, Gökyüzü İmparatoru Taizu’nun hanedanının bir üyesiyim. Kağan varisinin de karısı olmak üzereyim. Rütbeniz her ne olursa olsun, hepinize söylüyorum, şimdi beni iyi dinleyin.

Gece gündüz bir otağın ya da bir tahtirevanın içine hapsolmaktan bıktım. Hemen bana dilimizi anlayan, medeni birini getirin, tekrar söyleyeceğim!”

Adamın onu öldürmesi işten bile değil.

Hemen oracıkta öteki dünyaya geçmek üzere karanlığın kıyısında duruyor olabilir. Bir kadından tokat yiyen adamın utancı herhalde çok büyüktür.

Ama Li Mei adamın gözlerindeki kararsızlığı görüyor ve içi rahathyor. Bu akşam rüzgârında ölmeyecek demek ki. Eh, sonuçta bu evlilik için kuzeye gelmesi nedeniyle çok şey kazandılar.

Daha demin atının üzerinde kasıla kasıla yanından geçerken ve mağrur bir ifadeyle onu süzerken çok gururlu görünmüyor muydu bu adam? Li Mei tamamen içgüdülerine güvenerek geri adım atıyor, ayaklarını bir hizaya getiriyor ve resmî kurallara uygun bir şekilde *hanfu*'sunun yenleri içindeki ellerini kenetleyerek selam veriyor.

Durumu düzeltmek için sonrasında bir an tebessüm ediyor; zor bir anı idare etmek için sergilenen kibir yüklü bir asalet bu.

Bırak kafaları karışsın diyor içinden. Bırak hakkımda net bir fikirleri olmasın. Önce öfkeni ve bağımsızlığını göster sonra nezaketini ve zarafetini. Bu arada diğer prensesin (hakiki prenses) tahtirevanında perdenin hafifçe aralanmış olduğunu görüyor. Güzel. Bırak izlesin. En azından artık o salak şarkı söylenmiyor.

Li Mei sürüler halinde tepelerinden geçen kuşların cıvıltılarını duyuyor. Yakınlarda bir göl var. Geceyi geçirmek için orayı seçmelerinin nedeni bu olsa gerek.

Suya işaret ediyor. “Ne gölü bu? Sizin dilinizde adı ne?”

Önündeki adama bakıyor. O ana dek diğer ikisi atlarını dizginlediler zaten, aşağı inmediler, bundan sonra nasıl bir adım atacakları hususunda kafalarının karıştığı belli. Li Mei, “Eğer Bogülerle yaşayacaksam bu tür şeyleri öğrenmeliyim. Bana cevap verebilecek birini getirin çabuk!”

Önünde dikilen adam boğazını temizliyor ve inanılmaz bir şekilde, “Biz Marmot Gölü deriz. Buna benzer pek çok göl var burada. Marmotlar (dağ sıçanları); onların oyukları var tepelerde, diğer tarafta,” dedi.

Kitan dilini konuşuyordu. Li Mei kaşlarını çattı ve lütfedip gülümsemi – gene kısa bir an için.

“Neden dilimizi konuştuğunu bana söylemedin?”

Adam uzaklara bakıyor, mağrur görünmek için omuz silkiyor ama başarısız oluyor.

“Nehrin kuzey düğümünde ticaret yaparken mi öğrendin?”

Adam ürkerek hızla tekrar Li Mei’ye dönüyor (tahmin etmek zor değil aslında).

“Evet,” diyor.

“O halde,” diye devam ediyor prenses, bu kez çok daha soğuk bir tonda, “bundan sonra bana söyleyecek bir sözün olduğunda, kabul edeceğim ya da etmeyeceğim talepler de dâhil, benim dilimde söyleyeceksin. Ve şimdi sana ne dediğimi herkese anlatacaksın. Anlıyor musun beni?”

Ve kısa bir duraklamanın ardından zafer onun oluyor; adam usulca boyun eğiyor.

“Anlat onlara,” diyor prenses ve ardından göle ve kuşlara bakmak üzere sırtını dönüyor. Rüzgâr âdeta saçlarını uzun tokalarından kurtarıp salmak için çekiştiriyor.

Rüzgârı sabırsız bir âşık olarak betimleyen bir şiir var bildiği.

Li Mei adamın tekrar boğazını temizlediğini ve sonra etrafına toplanan atlılarla kendi dilinde konuştuğunu duyuyor.

Yeniden yüzünü dönmek için sesinin kesilmesini bekliyor ve şimdi de adama, aslında hepsine bir hediye veriyor. “Dilinizi öğrenmeye çalışacağım. Sizlere sormam gereken şeyler olacak. Kitan dilini konuşan atlıları bana göstermen lazım. Anlıyor musun?”

Adam tekrar başını sallıyor. Ama daha da önemlisi at üstündekilerden biri sanki konuşmak için izin ister gibi elini kaldırıyor (ki doğrusu da bu!) ve “Ben de dilinizi konuşuyorum prenses. Bundan daha iyi,” diyor. Çarpık dişlerini göstere göstere sırıtıyor. Bu noktada bir rekabetin kıyısındalar. Bu son konuşan daha iri bir adam.

Ve Li Mei zevkle önünde dikilen adamın diğer iddia sahibine öfkeyle baktığını görüyor. Bu kez at üstündekine gülümsüyor. “Seni duyuyorum,”

diyor, “ama kimin daha iyi konuştuğuna ben kendim karar veririm. Değerlendirecek zamanım olduğunda hepinize bildireceğim.”

Erkeklerle oyun oynamak, onları karşı karşıya getirip sonra da bir dengede tutmak gerektiğini düşünüyor. Ta-Ming'den gelen her kadın bunu nasıl yapacağını bilir. Aynı zamanda binlerce yıldır bu nevi durumlarda takınılacak en yararlı tavır hiç şüphesiz budur. Hayatı boyunca hep soru sormasıyla tanındı ve şimdi burada bazı cevaplar bulabilir.

Evlenmek üzere olduğu adam ve bozkırdaki kadınların yaşantısı hakkında olabildiğince çok şey öğrenmesi gerekiyor. Eğer hayatı karanlık bir korku hikâyesine dönüşecekse o hayatı kendi elleriyle *bitirecek*. Ama gideceği yerde, yani Duvar'ın ve bilinen dünyanın ötesinde güne ve geceye yön verilebiliyorsa eğer kesinlikle şansını deneyecek. Şu anda yaptığı gibi.

Önünde duran adama bakıyor. “İsmin?” Sesindeki otoriter tonu koruyor.

“Sibir,” diyor adam. Sonra, “Prenses,” diye ekliyor. Ve hafifçe başını eğiyor.

“Benimle gel,” diyor Li Mei, diğerlerinin görüp kıskanacağı bir hediye olarak veriyor bunu adama, “diğerleri çadırları kursun. Nerede olduğumuzu, daha ne kadar yolumuz olduğunu söyle bana. Bana bazı nesnelerin isimlerini öğret.”

Adamı beklemeden nizamı altüst olmuş bu atlı birliğinden, tahtı-revanlardan ve henüz kurulmamış çadırlardan az ilerideki suya doğru gidiyor. Güneş gölgesini uzatıp önüne atıyor. *Asil dur* diye tekrarlıyor içinden, baş yukarıda. Gökyüzü ne kadar geniş diye geçiriyor içinden ve ufuk (evli olduğu ufuk) onu hayrete düşürecek kadar uzak. Sibir nihayet kışını kaldırıyor ve peşinden gidiyor.

Yarım adım geriden takip edip onunla aynı hizada yürümemesi Li Mei'nin hoşuna gidiyor. Bu iyi. Aynı zamanda nabzının yavaşlamış olması da. Sibir'e tokat attığı sağ eli hala sızlıyor. Hâlâ bunu yapabildiğine inanmıyor.

Zemin düzgün değil; tavşan delikleri ve diğer hayvanlara ait yuvalar var. Marmotlar. Çimler inanılmaz uzun, göle yaklaştıkça neredeyse beline kadar geliyorlar. O yürüdükçe önünden çekirgeler sıçırıyor. Çok daha dayanıklı ayakkabılara ihtiyacı olacağını anlıyor. Saraydan giysi olarak ne

koyduklarını tanı bilmiyor. Öfkeden deliye döndüğü için bütün bunları kasten göz ardı etti. Nedimelerinden birine söyleyip beraberlerinde kuzeye götürdükleri sandıkları ve kutuları açtırıp baktıracak.

“Her sabah yola çıkmadan önce ve her akşam kampı kurduğumuzda bunu yapmak gibi bir niyetim var,” dedi Li Mei etrafı kolaçan ederek. “Aynı zamanda bir de gün ortasında yemek için durduğumuzda; tabii herhangi bir tehlike olduğuna dair uyarınız yoksa. Benim hizmetimde olmanı istiyorum. Anlıyor musun?”

Anlıyor musun? Ağabeyi Liu gibi konuşuyor. Ve evet bu kesinlikle ironik.

Sibir isimli adam beklenmedik şekilde soruyu cevapsız bırakıyor. Li Mei dönüp omzunun üzerinden bakıyor. Özgüveni görüldüğü kadar yüksek değil. Nasıl olsun ki? Adam durdu, yürümüyor, o da durdu mecburen.

Sibir’in dikkatini çeken başka bir şey var.

Kendi dilinde bir şeyler söylüyor. Bir ant mı, dua mı, yoksa bir yemin mi? Arkalarında, atlıların sırasında da bir sessizlik oluyor. Kimse kıpırdamıyor. Bu durgunluk normal değil. Hepsi aynı yöne bakıyor – göle doğru, ama onun da ötesine, yukarıya, marmot oyukları bulunduğu söylenen tepelere.

Li Mei neler olduğunu görmek için o tarafa dönüyor.

Burgaçlanan bir toz bulutu var. Bir kez daha şiddetli bir şekilde yalnızlığını duyumsuyor, evden ne kadar uzakta olduğunu hatırlayınca dehşete düşüp iki elini kendini korumak ister gibi çaprazlamasına göğsünde kavuşturuyor.

“Ah baba,” diye fısıldıyor kendine şaşırarak. “Neden beni böyle bir kadere terk edip gittin?”

Bütün yaratıklar arasında Kitanlar en çok kurtlardan korkar. Çiftçiler –pirinç ve hububat sulaması yapan sonra da tarlaları hasat eden– hep bu korkuyla yaşar. Kuzey steplerinde yaşayan kurtların dünyanın en büyük kurtları olduğu söylenir.

Gölün öte yanındaki bir tepenin ikindi güneşiyle aydınlanan göğe karşı kıpırtısız duran yamacında, açık bir alanda mevzilenmiş, aşağıya, kafilenin konuşlandığı noktaya bakan bir düzine kadar kurt var.

Sibir sonunda stresten iyice gerilmiş bir sesle konuşuyor. "Prenses geri dönüyoruz. Çabuk! Hiç normal değil. Bunlar kendilerini gösteriyorlar! Kurtlar asla böyle yapmaz. Ve..."

Bütün dillerdeki kelimeler tükenmiş, anlağından silinip gitmiş gibi duruyor, sesi kesiliyor.

Li Mei hâlâ doğuya bakıyor. Herkesin gördüğünü o da görüyor.

Tepenin başında, kurtların arasında bir adam beliriyor birden.

Kurtlar ona aralarında yer açıyor. Gerçekten aralarına alıyorlar onu.

Ve Shen Li Mei birdenbire tüm dehşetiyle hayatının gidişatının bir kez daha yön değiştireceğini hissediyor. Çünkü yollar âdemlerin ve havvaların elinde olmayan nedenlerle çatallanıyor. Dünya çatallanan yollardan ibaret.

BÖLÜM X

AYNI GECE AÇIK balkon kapılarından izlenebilen uçsuz bucaksız Ge-yik Parkı'yla sınırları Xinan'ın kuzey surlarına dayanan Ta-Ming Sarayı'nda bir kadın, yüksek sosyete mensuplarından oluşan dinleyici kitlesi önünde yaylı bir enstrümanla imparator ve maiyetindeki seçkin konuklar onuruna bir dinleti yapıyor. İmparatorun varisi Shinzu da orada. Prens sürekli tazelenen kadehindeki şarabı beşikteki bir bebeği sallar gibi devamlı çalkalıyor.

Cennetin buyruğuyla yöneten Beş Yönün Yüce Hâkimi İmparator Taizu gözünü müziğini icra eden hanendeden bir an olsun ayırmıyor. Aynı tespiti salondakilerin çoğu için yapmak mümkün. (Bu arada göz ucuyla izleyen, imparatorun yanındaki dev cüsseli bir yüksek bürokrat yüreğinden geçenlere anlam verebilmek için elinden geleni yapıyor ama başaramıyor.)

Kıymetli Refika Wen Jian bütün bakışların odağında olmaya fazlasıyla alışkın. Hayat böyle, bu onun kaderi. Müzik yaparken de –şimdi olduğu gibi– ya da en basitinden mesela bir odaya girdiğinde, at üstünde bir yerleşim merkezinden veya su boyundaki saray parklarından ya da ormanlardan geçtiğinde de hep aynı şey oluyor. Halk onu buna layık görüyor. Daha şimdiden Kitai'nin efsanevi güzelleri arasına girdi bile.

Sadece yirmi bir yaşında.

Görenlerin nefesini kesiyor, kalplerin ritmini değiştiriyor. Göz bir kez gördü mü insanın havsalası iflas ediyor. Sanki tüm geçmiş silinmiş de tarih yeniden yazılıyormuş gibi bir duyguya kapılıyor. Diri ve erişkin bedeni önce bir meyveyi, sonra porselen ve ardından da fildişini çağırıştırıyor; insan çaresizce aklına hücum eden tüm resimleri hayalî bir potada eritmeye çalışıyor ama nafiye.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Bu akşam çaldığı enstrüman batı menşeli, tezeneyle değil parmaklarla çalınan değişik bir tür *pipa*. Öncesinde şarkı da söylüyordu ama şimdi sustu; sadece havayı saran notaları dalga dalga, su mermeri ve yeşim taşından, ince ince işlenmiş, bazılarında ortamı aydınlatan kandiller asılı sütunları olan salonun boşluğuna gönderiyor.

Hemen yanındaki dokuma bir kilimin üzerinde elinde bir flütle kör bir adam oturuyor. Kıymetli Refika kendince uygun bir anda son bir nota vuruyor ve adam böylece sıranın kendisine geldiğini anlayıp çalmaya başlıyor. Oturduğu yerden kalkıyor ve o salona taşınmış olan tahtın önünde durmak için pembe mermer zemini geçerken ayaklarının çıplak olduğu görülüyor.

Cennetin Oğlu gri, kırçıl, sivri sakalının altından gülümsüyor. Beyaz bir kaftan giymiş. Kemer i imparatorluğun resmî rengi olan sarı. Başına oturtulmuş yumuşak, siyah bir şapkası; siyah, üzeri altın işli ipek terlikleri ve her bir elinin parmaklarında üçer yüzüğü var. Yüzüklerden biri yeşil yeşim ejderi. Bu yüzüğü yalnız imparator takabilir. Kırk yıldan biraz daha uzun bir süre önce babası vefat edince öz halasını ve iki erkek kardeşini katletti; Anka Taht'a çıktıktan sonraki haftalar, aylar boyunca iktidarının güvenliğini sağlamaya uğraşırken altmış bin kişi öldü.

Savaş meydanlarında cevval ve mahir, iyi eğitilmiş, hayal gücü yüksek (öldürdüğü kardeşlerinininkinden çok daha fazla), sert mizaçlı bir lider olan Taizu, Dokuzuncu Hanedan'ın idaresini emniyete alıp savaşı, barışı yaymaya yarayan bir araç mahiyetinde kullanarak bugünkü dünyayı şekillendirdi ve o barış Kitai'ye, bu şehre, babasının çok daha küçük olan sarayının yanına inşa ettirdiği bu devasa saraya bütün tahayyüllerin ötesine geçen bir zenginlik getirdi.

Ama artık genç değil. Onlarca yıllık çabadan sonra, saltanatının geldiği noktada memleket meseleleri ve devlet idaresi onu kolayca bitap düşürebiliyor. Kendisi için Xinan'ın kuzeybatısına, babasının ve dedesinin mezarlarının yanına, onlarınkileri cüce sınıfına düşürecek kadar büyük bir kabir inşa ediyor – ama öte yandan sonsuza dek yaşamak da istiyor.

Onunla. Jian'la; onun müziğiyle, gençliğiyle ve güzelliğiyle. Saçlarının ağardığı son deme denk gelen bu umulmadık keşif, yeşimden değerli hazineyle.

Yüksek tavanlı bir salonda hemen önlerinde salmıyor şimdi, kör adam inceden flütü üflerken raks etmeye başlıyor. Seyirciler arasında tek bir ses dalgalanıyor, uzaktan da olsa yalnız bir an için cennetin dokuzuncu katını gören, tanrılarla aynı havayı solumanın nasıl bir his olduğuna dair küçük bir ipucuna vâkıf olan ölümlüler gibi hep bir ağızdan topluca iç çekildiği duyuluyor.

İmparator sessizce onu izliyor. Jian'ın gözleri onun gözlerinde. İmparatorun olduğu her yerde neredeyse hep böyle, göz gözeler. Dansın başındaki flüt sesini, sezginin o yumuşak soluğunu herkesi dumura uğratan o şoke edici çılgılık, düpedüz taciz ediyor: "Aman tanrım çok güzel! Bizim için dans edeceksin demek şimdi! Güzel!"

Keyifle gülüyor. İnsanı afallatacak kadar iri bir cüsseden çıkan tuhaf, yüksek perdeli bir ses. Bacakları ve geniş kalçaları tahtın üzerine konmuş olan minderin dışına taşıyor. Hem gerekli olduğu için hem de bir onurlandırma vesilesi olarak oturmasına, sırtını kırlentlere yaslamasına izin verilen biri. İmparatordan ve kör flütçüden başka hiç kimse, Taizu'nun varisi bile oturmuyor. Shinzu babasının yanında ayakta duruyor, şarap içiyor ve sessiz olmaya özen gösteriyor.

Kitaide bir prens için tedbiri elden bırakmamak her zaman akıllıca bir davranıştır.

Halbuki kesinlikle dikkatsiz olan bu devasa adam kuzeydoğuda bir barbar olarak dünyaya gelmişti. Gençken koyun çaldığı için tutuklanmış ancak cezalandırılmak yerine Kitan ordusuna katılmasına izin verilmişti.

Şimdi bu salonda bulunan çoğu insanı ürkütecek kadar güçlü biri. Kuzeydoğudaki üç bölgeden oluşan uçsuz bucaksız topraklardan sorumlu kurmay başkanı o. Ve tabii çok büyük bir ordunun başı.

Böylesi bir durum daha evvel hiç yaşanmadı, üç bölgeden sorumlu tek başkan olmasına hiç müsaade edilmedi.

Adamın kalın bacakları önünde uzanıyor, onları toplamasının imkânı yok. Gözleri, sinekkaydı traş edilmiş buruşuk yüzünde dar ve ince birer yırtık gibi. Siyah bir şapkanın altındaki saçları iyice seyrelimiş; toplanıp tutturulacak kadar bile yok. Xinan'a gelirken ya da kuzey bölgelerine dönmek üzere payitahtı terk ederken tahtırevanını tam on iki kişi taşıyor.

Bir beygirin onu sırtına alıp savaş meydanına ya da her nereye gidiyorsa oraya taşıyabileceği günler epey geride kaldı.

Adı An Li ama çok uzun zamandır Roshan diye biliniyor.

Büyük çoğunluk ondan nefret eder ama aynı zamanda tutkuyla peşinden giden, ona tapan taraftarları da vardır.

İmparator ve Kıymetli Refika Jian da onu sevenler arasındalar öyle ki Jian'm çocuklar gibi oynadıkları bir evcilik oyununda, kimilerince menfur sayılan bir şekilde Roshan'm annesi olma –kendi yaşının iki katından büyük olmasına rağmen– rolünü üstlendiği bilinir.

Baharın ilk günlerinde oynadıkları o oyun sırasında Jian'ın himayesindeki kadınlardan otuz kırk tanesi bir harem dairesinde tütsü bulutlarına karışan parfüm kokuları arasında kıkır kıkır gülüşerek yere uzanmış yatan Roshan'ın giysilerini çıkardıktan sonra yeni doğmuş bir bebek gibi onu pudralayıp battal boy bezlerle kundaklamışlardı. Gülerek ve zevkle alkışlayarak olanları izleyen Jian da sonrasında onlara katılmış ve kendi sütüymüş gibi –kimilerinin söylediğine göre memelerini sere serpe açıp– Roshan'a süt içirmişti.

Dedikodular doğruysa eğer o gün Ta-Ming Sarayı'nın şık giyimli, raiyhalı kadınları kendilerinden geçmiş halde katıla katıla gülerек dünyanın merkezindeymiş gibi neşeyle oynadıkları oyuna devam eden Roshan'ı ve Jian'ı görmeye çalışırken imparator ansızın haremdeki bahse mevzu daireye girmiş ve o dev cüsseli adamın; her daim korku salan, imparatorluğun en heybetli generalinin sırtüstü yatmış, çekik gözlerini ovuşturan bir bebek gibi inleyerek ağladığına şahit olmuştu.

Xinan'daki herkes bu hikâyeyi biliyordu. O ikisi hakkında ulu orta dile getirilmesi epey tehlikeli, ağza alınmayacak başka dedikodular da vardı. Aslında hiçbir koşulda dillendirilmemesi gereken söylentiler.

Roshan'ın bu akşam Wen Jian'ın dansı başlarken yaptığı şey açıkça, ciddi bir protokol ihlali. Bu tür şeylerden anlayan insanlara göre aynı zamanda yırtıcı ve saldırgan bir güç gösterisi.

Roshan okuma yazması dahi olmayan –gururla ilan ettiği gibi– yontulmamış, çöldeki kum tepelerinin kıyısında hayatını devam ettirmek

için önce koyun ve at yetiştiriciliğini sonra İpek Yolları'ndaki tüccarları soymayı öğrenmiş insanlardan oluşan bir kabilenin ferdi.

Babası, imparatorluğun zamanla evrimleşen askerî anlayış çerçevesinde kendilerine biçilen rolün hakkını veren pek çok barbar gibi sınırlı bölgelerinde savaşan bir süvari olarak Kitan ordusuna hizmet etmiş. Akıncıları durdurmuşlar, sağlıklı ticaret yapılabilmesi için uzun yollarda asayiş sağlamışlar ve Xinan'la birlikte imparatorluğun büyümesini güvence altına almışlar. Bu şekilde babası orta halli bir rütbeye –geçmişte böylesine şişman olmayan oğlunun ilerleyeceği yolu hazırlayarak– yükselmiş.

An Li sırasıyla bir asker sonra da kurmay subay ve nihayet günün birinde Kitai adına boyunduruk altına aldıkları bölgelerde kurda kuşa yem olsun diye kılıçtan geçirdikleri düşmanların kafataslarını öbek öbek istifleyip arkalarında, savaş meydanlarında bırakan askerlerin komutanı olmuştu. Bu fetihleri takiben general rütbesine yükseltilmiş ve sonrasında çok geçmeden diğer başkanların hiçbirine kısmet olmayan bir şekilde onurlandırılarak kuzeydoğunun kurmay başkanı ilan edilmişti.

İşte bu nedenle An Li başka hiç kimsenin, taht varisinin dahi cüret edemeyeceği davranışlarda bulunmayı kendine vazife biliyor. Bilhassa varisin yapamayacağı şeyleri yapmayı. Onun bu halleri Taizu'yu eğlendiriyor. Salondaki hâkim görüşe göre başkan kasten bu şekilde davranıyor, kabalık edip olur olmaz araya giriyor çünkü bunu yapabileceğini göstermek istiyor. Yalnızca kendisinin buna cüret edebileceğini herkesin idrak etmesini sağlıyor.

Bu şekilde düşünenlerden biri de yeni şansölye: Kıymetli Refika'nın şefaatiyle bu konuma yükselmiş olan, en sevdiği kuzeni Wen Zhou.

Önceki şansölye, yani sonbaharda ölen –çoğunluğu rahatlatırken kalanların da korku ve ızdırabına son vererek– uyku nedir bilmeyen o sıksa adam Roshan'm şu hayatta bariz bir şekilde çekindiği, korktuğu tek kişiydi.

Sürekli bu iğrenç barbarı terfi ettirmiş ve onun her hareketini izleyerek kontrol altında tutmuş olan Chin Hai, atalarının yurduna göçtükten sonra Ta-Ming Sarayı bambaşka bir yer şimdi, dolayısıyla imparatorluk da.

Harem ağaları ve yüksek kademeli bürokratlar, prensler ve komutanlar, aristokratlar, hem Kutsal Patika'nın hem de Usta Cho'nun müritleri

– hepsi de şansölyeyi ve en güçlü askerî idarecileri yakından takip eder ve hiçbir acele edip dikkatleri üzerine çekmez. İlgi odağı olmak her zaman iyi bir şey değildir.

Jian'm başlangıçtaki ağır, iç gıcıklayan, erotik hareketlerini –krem ve altın rengi karışımı ipek eteği yerleri süpürüyor sonra hareketleri hızlanıp genişledikçe havalanıyor ve boşlukta süzülüyor– izleyenlerin içinde Roshan hakkında en çok şüphe uyandıran fikir şansölyenin baş danışmanı tarafından dile getirildi.

Zhou'nun arkasında duran bu kişinin üzerinde en yüksek dereceli, yani yalnız dokuzuncu kademedeki sivil devlet memurlarının giydiği türden simsiyah bir cübbe (kırmızı kuşak, kemerden sarkan altın anahtar) var.

Adı Shen Liu ve biricik kız kardeşi onun çıkarlarına en iyi şekilde hizmet etmek üzere çok uzaklarda, Uzun Duvar'ın da kuzeyinde bir yerlerde şimdi.

Böylesi bir dansı, şiiri, iyi şarabı ve yemeği, resmi ve kaligrafiyi, değerli taşları ve sırma işli *liao* ipeğini, hatta mimari eserleri ve şehir bahçelerinin ilk bakışta göze çarpmayan düzenini kavrayıp takdir etmesine yetecek birikime sahip biri. Bütün bu konularda şansölyeden çok daha donanımlı.

Özenle gizlemeyi başardığı şehvetli bir yanı da var. Ama bu özel kadını izlerken gizli hayallere kapılmamak için epey mücadele etmesi gerekiyor. Kendinden korkuyor. Onunla bir odada yalnız olduklarının hayali gözünün önünden gitmiyor; narin ellerini kaldırmış gece karası saçlarını açarken geniş yenlerinin geriye düşüp uzun, düzgün kollarını ortaya çıkardığını düşünmek sanki bir düşman unsuru aklının sırlı dehlizlerine sızmış da düşüncelerini ifşa ederek onu dipsiz bir uçurumun kıyısına iteklemiş gibi içini üpertiyor.

Oysa görünüşte ruhsuz, kayıtsız, sakin biri olan Liu, Şansölye Wen'in tam arkasına, saraydaki harem ağalarının şefinin yanına dikilmiş, dans eden bir kadını izliyor. Sıradan bir gözlemci sıkıldığını bile düşünebilir.

Ama öyle değil. Duyduğu arzuyu gizliyor ve ne istediğini tam olarak kavrayamadığı için zihnini bulandıran Roshan'dan korkuyor. Liu herhangi bir şeyden emin olamamaktan nefret eder, hep etti.

Şansölye de Roshan'dan korkuyor ve her ikisi de ondan çekinmek için geçerli nedenleri olduğuna inanıyor. Roshan'ı tahrik edip aptalca bir şey yapmasını sağlamak ve sonrasında vatan hainliğinden onu tutuklamak da dâhil bir takım tedbirler almak konusunda fikir alışverişinde bulundular – ancak adam üç orduya komuta ediyor, ayrıca imparatorun ve Jian'ın sevgisini kazanmış; onların konumunda kim olsa ikileme düşer.

Roshan'ın oğullarından biri orada, sarayda, imparatorun yakın çevresinde ama yeri gelmişken yaşadığı hayatın esiri olduğu da söylenmeli. Liu, Roshan'ın oğlundan kaynaklanan bu handikabın yapacaklarının önüne geçmesine müsaade etmeyeceğini düşünüyor. Şansölyenin talimatıyla kurmay başkanının iki danışmanı üç hafta önce şehirde tutuklandı. Hava karardıktan sonra astrologlardan danışmanlık hizmeti almakla suçlandılar ki bu ciddi bir ithamdı. Suçlamaları reddettiler. Hâlâ tutuklular. Roshan'ın ise durum umrunda değil, meseleye karşı tamamıyla ilgisiz.

Anlaşılan bu konudaki tartışmalar devam edecek.

Bir hışırtı duyuluyor. Tahtın yanında yuvarlak, altın bir tepside yeşim taşından, mücevherlerle süslü bir kadeh taşıyan Patika mensubu çelimsiz, simyacı bir rahip beliriyor. İmparator gözünü kendisine bakan dansçıdan hiç ayırmadan saati gelen reçeteli iksiri içiyor. Jian kendisi için hazırlanan karışımı sonra alacak.

İmparatorun inşa ettirdiği o kabre hiç ihtiyacı olmayabilir. Kim bilir belki de Jian'la birlikte, dalları yere eğilen, reçine kokulu ağaçlarla ve bambu korularıyla, zambakların ve nilüferlerin ölümlü hayatın hatıraları gibi fenerlerin, ateş böceklerinin ışığında sürüklendiği göller ve o göllerin yanbaşındaki krizantem bahçeleriyle çevrili, sandal ağacından yapılmış köşklerde altın şeftaliler yiyerek sonsuza dek yaşayabilir.

#

TAI ÖNCE YÜKSEK platformda oturan şaire, sonra uzaktaki bir lambaya ve duvara düşen gölgeye baktı. Gözleri açtı ama gene de birtakım lekelerden başka bir şey görmüyordu.

Sima Zian bildiklerinden mütevellit hikâyesini bitirdi. Söylediğine göre sarayla ve sivil servisle bağı bulunanlardan başlayarak konuşulan ve herkesçe bilinen şeylerdi bunlar.

Bekleme sürecindeki softaların, dolayısıyla Tai'nin dostlarının da kulağına kolayca gidebilecek bir hikâyeydi: Çok fazla sayıda yörügün ödenkle Kitan ordusuna katılması ve hem süvari birlikleri hem de üretim çiftlikleri için acilen ihtiyaç duyulan atları temin etmeleri karşılığında Bogülere iki prenses gelin verilmişti. Prenseslerden biri hakiki hanedan mensubuydu ancak diğeri o eski bilindik, sinsî tuzaktı...

Kız kardeşinle ilgili, demişti şair.

Gücün merkezinden fersah fersah uzaktaki o taşra kentinde, bir kortezan evinin loş ışıklı resepsiyon salonunda pek çok şey açıklığa kavuşmuştu. Tai'nin ağabeyine itimat edilen ve Şansölye Wen Zhou'ya baş danışman olarak atandığı... İnsanların yalnız onun adına değil bütün aile adına şeref saydığı o göz kamaştırıcı, harikulade başarıya imza attığı yerden.

Tai gölgelere bakarken birden gözünün önüne omuzlarında oturan ve ağaçtaki kayıslara yetişmeye çalışan küçük kız çocuğu...

Hayır. Bu düşünceyi aklından atmaya çalıştı. Duygularına bu kadar kolay teslim olmamalıydı, direnmek zorundaydı. Böyle ajitasyon dozu yüksek, göz yaşartan düşünceler taşradaki valilerin verdikleri şöenlerde sınava hazırlanan tıfıl öğrencilere doğaçlama şiirler okuyan hımbıl şairlere yaraşırdı.

Bunun yerine General Shen Gao'nun seferden eve döndüğü bir sabah baba oğul dünya işlerini konuşurlarken bir kapı eşiğine dikilip –görülmesine ya da duyulmasına aldırılmazdı, isterlerse onu yok sayabilirlerdi de– gayet bilinçli bir şekilde onları dinleyen küçük kıızı hatırlamanın bir yolunu bulabilirdi.

Ya da sonradan generalin emekli olup nehirde balık tutmak ve acı çekmek üzere mülkünde inzivaya çekildiği yıllarda bu kez Tai uzaklardan eve döndüğünde: Kuzeydeki meşum görevden, Taş Fıçı Dağı'ndan ya da festival dönemlerinde öğrenim gördüğü Xinan'dan.

Li Mei artık o ağırbaşlı, yuvarlak yüzlü küçük kız değildi. İmparator-riçenin hizmetinde, evden uzakta üç yıl geçirmişti. Babalarının vefatından önce evlilik hazırlıkları yapıyordu.

Bir başka görüngü: Kuzey gölü, kulübe ateşler içinde, yangın var. Kömür olmuş et kokusu, ölümlere ve henüz ölmemişlere akla hayale gel-meyecek şeyler yapan adamlar.

Geride bırakabilmiş olmayı dilediği ne çok hatıra vardı...

Yumruklarını sıkıştırdığını fark etti. Kendini durdurmaya çalıştı. Duygu-larının ortaya çıkmasından, içinin görülmesinden nefret ediyordu çünkü o zaman savunmasız kalıyordu. Aslında bunu ona öğretene de ağabeyi Liu'ydu.

Sima Zian'ın merhamet dolu bir ifadeyle kendisine, ellerine baktığını gördü.

"Birini öldürmek istiyorum," dedi Tai.

Kendi sözlerini düşünmeye yarayan kısa bir duraklama. "Bu arzuya yabancı değilim. Bazen çok etkilidir. Ama sürekli değildir."

"Ağabeyim; Li Mei'nin ağabeyi yaptı bunu," dedi Tai.

Kadınlar geri çekilmişti, platformun üzerinde onlardan başka kimse yoktu.

Şair başıyla onayladı. "Açıkça ortada. Yaptığından ötürü onu tebrik etmeni mi bekliyor?"

Tai'nin gözü daldı. "Hayır," dedi.

"Gerçekten mi? Bekleyebilirdi de. Bunun aileniz için ne anlama gel-diğini düşününce."

"Hayır," dedi Tai tekrar. Uzakta, belirsiz bir noktaya dikti bakışlarını. "Bunu şansölyenin yardımıyla yapmış olmalı. Başka yolu yok."

Sima Zian aynı fikirdeydi. "Elbette." Kendine biraz daha şarap aldı, Tai'nin kadehine uzandı.

Tai başıyla istemediğini işaret etti. Kelimeleri ağzından mermi gibi fırlatarak, "Bu arada Şansölye Wen'in Kuzey Bölgesi'ndeki en sevdiğim kadını... yani kortezanı kendine aldığını da öğrendim."

Diğer adam gülümsedi. "Özenle tanzim edilmiş bir dörtlük kadar sıkıca eğirilmiş her şey! O da öldürmek istediğin bir başka adam mı?"

Tai, Zian kadar sofistike birine bunun ne kadar banal görünebileceğini düşünerek kızardı. Şimdi de bir kortezan uğruna kıyamet kopacaktı demek. Hem de sıradan bir öğrenci ve en yüksek dereceli devlet memuru arasında! Ölümüne! Buna benzer sığ masallar pazar kurulan meydanlarda sergilenen kukla gösterilerinde çiftçilerin ağzını açık bırakmak için anlatılırdı.

Çok öfkeliydi ve içini yakan gazabın farkındaydı.

Dayanamayıp uzandı ve bir kadeh daha şarap aldı. Yeniden salonda göz gezdirdi. En fazla bir düzine insan kalmıştı hâlâ uyanık olan. Saat çok geçti. O gün şafak vaktinden gün batımına dek at sürmüştü.

Kız kardeşi yoktu artık. Yan gölün kıyısında ölmüştü. Babası da bu dünyadan göçmüştü. Ağabeyi... ağabeyi...

“Xinan’da ve başka yerlerde,” dedi Sima Zian kasvetli bir tonda, “şansölyenin artık... hayatta olmasını istemeyen epey insan var. Kendince tedbir almış olmalı. Payitaht ölümcül tehlikeler vadediyor artık Shen Tai.”

“Benim için biçilmiş kaftan o zaman, değil mi?”

Şair gülmedi. “Sanmıyorum. Bence varlığın insanları huzursuz edecek, dengeleri değiştirecek. Birilerinin oraya ulaşmanı istemediği besbelli.”

Besbelli.

Her şeye rağmen ağabeyinin bir kiralık katil ayarladığını gözünde canlandırmak zordu. Bir kılıç kesigi kadar can yakıcıydı. Bir çatlak, yerin yüzünde bir yırtıktı.

Tai yavaşça başını salladı.

“Ağabeyin olmayabilir de,” dedi şair düşüncelerini okur gibi. Wei Song da aynı şekilde zihninden geçenleri görmüştü birkaç gece önce. Tai bundan hoşlanmadı.

“Tabii ki oydu!” dedi sert bir şekilde. Sözcüklerin kifayetsiz kaldığı karanlık bir bölge vardı. “Li Mei’ye yaptığından ötürü benim nasıl hisse-deceğimi tahmin etmesi gerekirdi.”

“Aynı gerekçeyle onu öldürmeni de beklemeli mi?”

Tai düşüncelerini bastıran kara tamamları yavaşlattı. Şair geniş, çekik gözlerindeki ifadeyi değiştirmeden bakmaya devam etti.

Sonunda Tai omuz silktili. “Hayır. Beklememeli.”

Sima Zian tebessüm etti. “Ben de öyle düşünmüştüm. Tam şu anda kemeraltında biri var, ileri geri gidip geliyor, içeriye, bize bakıyor. Minyon. Siyah giysili. Senin peşinden gönderilmiş bir başka Kanlin olabilir...”

Tai tenezzül edip bakmadı bile. “Hayır. O benim muhafızım. Kanlin, evet. Demir Kapı’da kiraladım. Xinan’daki bir başka kişi tarafından suikastçıyı durdurması için gönderilmiş bir savaşçı.”

“Peki bu adama güveniyor musun?”

O akşam, dar sokakta başkanın adamları onun için geldiğinde Wei Song’un nasıl davrandığını düşündü. Ona güvendiğini fark etti.

Bir zamanlar muhafız olduğunu bu kadar açık eden bir özel korumanın varlığından rahatsız olurdu. Özel hayatın ihlali bir yana kendi başının çaresine bakamayabileceği varsayımına katlanamazdı. Ama şimdi, öğrendiği bunca şeyden sonra durum farklıydı. Yine de daha sonra bu konuyu enine boyuna düşünmesi gerekecekti.

Ama o gece değil. Bitkindi ve aklının Li Mei’ye kaymasına engel olamıyordu. Sonra da Liu’ya. Babasının en büyük oğluna, özbeöz ağabeyine. Yıllarca aynı odayı paylaşmışlardı.

Bunu da aklından çıkarmaya çalıştı. Aşırı duygusallık onu zayıf düşürüyordu. Sonuçta artık çocuk değillerdi, hem yaptıklarının hem de yapmadıklarının sorumluluğunu taşımaları gerekirdi.

“O bir kadın,” dedi. “Kanlin. Başkanın adamlarının tutuklularla birlikte ayrıldığını görünce birinin gözcülük etmesi gerektiğini düşünmüştür. Bazen katlanılması zor birine dönüşebiliyor.”

“Hepsi zordur. Kadınlar, Kanlin Savaşçıları. Hepsi aynı bokun...” Şair kahkahayı patlattı. Tai’nin yarısına bile hazır olmadığı bir açıklıkla sordu, “Bu Kanlin’i gönderen o *Xinan’daki başka biri* kim?”

Bu adama güvenmeye karar vermişti değil mi?

“Bahsettiğim kortezan. Wen Zhou’nun odalığı.”

Hayretle gözlerini kırıştıran bu kez şair oldu. Bir an sonra, “Ne yani, bu riski aldı mı gerçekten? Hem de iki yıldır uzaklarda olan biri için? Shen Tai sen...” dedi. Sözünü yarım bıraktı. “Fakat imparatorluk atları kaybedecek olsa bile ölmeni isteyen kişi şansölyeyse şayet bundan sonra da fikrini değiştirmeyecektir.”

Tai başını sallayarak karşı çıktı. “Beni *şimdi*, yani atlardan haberdar olduktan sonra öldürmesi Zhou’nun ya da ağabeyimin kendileriyle ilişkilendirilebilecek birini –siz, Xu Bihai, hatta Demir Kapı’daki komutan bile olabilir bu kişi– kullanarak risk alması anlamına gelir. Bu kadar çok Sardia atının kaybı benim ölümümü önemli hale getirebilir. Çünkü pusudaki düşmanları bu kaybı ona karşı kullanarak ayağını kaydırabilir.”

Şair şöyle bir düşündü. “O halde sebep ne? Kuala Nor’dayken kız kardeşin için yapabileceğin hiçbir şey yoktu değil mi? Yeterince yakında değildin, sana ulaştıklarında zaten bir şey yapmak için çok geç olacaktı ama yine de bir suikastçı gönderildi. Tüm bunlar daha dönmeden muhtemel bir düşmanı ekarte etmek için miydi yani?” Bir an tereddüte düştü. “Yoksa bir rakibi mi?”

İşte cevap oradaydı.

Yağmur’un saçları; lamba ışığının hemen yanında.

Ya sen gidince biri beni buradan götürecektse olursa?

“Olabilir,” dedi Tai.

“Xinan’a gitmekte kararlı mısınız?”

Tai, merdivenlerden indiğinden beri ilk defa gülümsedi. Keyifsiz bir şekilde, “Gitmek zorundayım, yani öyle sanırım. Haber gönderdim. Tedirgin bir şekilde beni bekliyor olmalılar!” dedi.

Karşılık olarak bir gülümseme yoktu bu sefer. “Yol üzerinde bir kuytuda bekliyor olmasınlar, unutma ki bu da mümkün. Shen Tai, değersiz bir arkadaş ve yoldaşı yanına almayı kabul eder misin?”

Tai yutkundu. Bunu beklemiyordu. “Neden? Kendinizi bu şekilde tehlikeye atmanız hiç de akıllıca olm...”

“Bir şiiri anımsamama yardım ettin,” dedi namıdğer Layemut Sürgün.

“Bu geçerli bir neden...”

“Ve iki yıl boyunca Kuala Nor’da sahipsiz kemikleri gömdün.”

Başka bir sessizlik anı daha. *Bu adamın alametifarikası* dedi içinden Tai, *tam olarak verdiği bu esler; sözcükler arasında bıraktığı boşluklar o sözcüklerin kendileri kadar önemli.*

Salonun öbür ucunda biri usulca *pipa*'nın tellerini tıngırdatmaya başlamıştı; notalar ay ışığında nehirde yüzen yapraklar gibi lambaların aydınlığında ve gölgelerin arasında sürükleniyordu.

“Xinan değişti. Sen ayrıldığından beri şehrin aldığı hâli bilen bir arkadaşa ihtiyacın olacak. İleri geri volta atıp duran bir Kanlin'den daha iyi bilen birine.” Sima Zian önce sırttı, sonra da paylaşmayı tercih etmediği bir düşünceyle eğlenerek bastı kahkahayı.

Tai şairin elinin kılıcına uzandığını gördü.

“Arkadaş,” demişti.

#

BAZEN BİR SEYAHAT tam bitti dediğiniz noktada yeniden başlar.

Gecenin soğuşunda, otağında tek başına beklerken bu iyice eskimiş düşünce geliyor aklına. Her gece onun için serdikleri koyun postundan battaniyelerin altında değil, zaten uyumuyor. Bozkırda geçen yıldızlı gecelerde havanın kötü bir huyu var, gittikçe soğuyor. Yelken kapı kapalı olduğu için içerisi bir mezar kadar karanlık. Ellerini bile göremiyor. Giyinik vaziyette, elinde bir çakı, ot minderinin üzerinde oturuyor.

Titriyor ve orada zayıflığına şahitlik edecek hiç kimse olmasa da hissettiklerinden utanıyor.

Kutsal Patika öğretisinde seyahatler ve istikametlerle ilgili bölüm ölümün bir insanın zaman içinde ve dünyalar arasında yaptığı yolculuğu bitirmeyeceğini öğretmek için kullanılır.

Bilmiyor, bilmesinin imkânı yok ama Bogü inanışlarında da çok benzer bir anlayış var sanki. Ruh, Gök Baba'ya döner; beden toprağa karışır ve çark kırılana kadar bir başka şekle, sonra bir başkasına ve sonra gene bir başka şekle bürünerek yoluna devam eder.

Li Mei bu akşam bir başka şeyi daha gayet iyi anlıyor. Artık bir şeyi iyi *biliyor*. O yamaçta kurtları ve aralarındaki adamı gördüğü anda, arkasındaki yörüklerin panik ve hezeyan içinde –bozkırın bu sert, ateşli adamlarının halihazırda gerçekleştirmek üzere yolda oldukları talepleri

hiç kimseden, kendilerinden bile korkuları olmadığını gösteriyor– sağa sola koşuşturmalarını izlediğinde anladı bunu.

Bir şey olmak üzere. Bir yolculuğun –bir çeşit gezi– daha sonuna geldi, muhtemelen tanı bu noktada.

Uyanık ve giyinik halde bekliyor. Elinde bir bıçakla.

Bu yüzden ilk kurt uluduğunda şaşırıyor. Ama gene de gaipten gelen bu vahşi sesi duyduğunda içinin ürpermesine mani olamıyor ya da daha fazla titremeye başlayan ellerini durduramıyor. İnsan hem cesur olup hem de korkunun ne olduğunu bilebilir. Elindeki bıçağa hâkim olamayıp bir yerini kesmekten korkuyor, bu yüzden onu minderin üzerine koyuyor.

Önce diğerlerine öncülük eden bir kurt uluyor sonra sonsuz geceyi sesleriyle dolduran diğerleri de ona katılıyor. Ama yörüklerin köpekleri –muhteşem kurt köpekleri– gün batımına doğru ilk kurt görüş mezil-lerine girdiğinden beri sessizler.

Bu da Li Mei'nin tuhaf bir şeyler olduğundan emin olmasını sağlayan nedenlerden biri. Köpeklerin daha kurtları gördükleri anda çılgına dönmeleri gerekirdi, oysa şimdi uslu uslu ulumalarını dinliyorlar.

Hiçbir şey. Köpeklerde çıt yok.

Dışarıda bir hareketlenme olduğunu duyuyor, süvariler atlarına biniyor. Anladığı kadarıyla at sırtında kendilerini daha rahat hissedecekler. Ama hiç bağırışma, nereden yağdırıldığı belli olmayan emirler, feryat figan, savaş çılgınlıkları veya köpek sesleri uçuşmuyor havada. Bu hiç doğal değil.

Kurtlar gene uluyor, sesleri artık daha yakında. Dünyanın en korkunç sesi diyordu biri kurt uluması için çok eski bir şiirde. Kitan milleti kurttan, kaplandan korktuğundan daha çok korkar. Efsanelerde de gerçek hayatta da bu böyledir. Geliyorlar, şimdi aşağı iniyorlar. Karanlığın ortasında gözlerini kapıyor Li Mei.

Küçük minderin üzerine uzanıp başını koyun postlarının altına sokmak istiyor. Tüm bunlar keşke hiç yaşanmamış olsa.

Evlerine en yakın kasabada bu tür dilekleri gerçekleştirebilen bir kızın konu alındığı pazar yeri masalları anlatan bir halk ozanı vardı. Anlattığı hikâyeyi ilk dinlediğinde adama bozuk para uzattığını ancak adamın gözlerinin görmediğini fark ettiğini hatırlıyor.

Evde olmayı çok istiyor; kendi odasında uzanmayı, bahçedeki sallıncakta bir ileri bir geri sallanmayı, meyve bahçesinde bir merdivene çıkıp erken hasat meyvelerini toplamayı, iyi tanıdığı akşam göğüne bakıp Dokumacı Bakire'yi bulmayı...

Gözlerinden akan yaşları fark ediyor.

Sabırsızlıkla, en azından ağabeylerinden birinin aşına olduğu bir jestle, dudaklarını sımsıkı birbirine mühürlüyor ve ellerinin tersiyle yanaklarını siliyor. Kendisi bunu reddetmeye meyilli olsa da efkârlanmak, kedere mağlup olmak ve zayıflık göstermek en az dışarıdaki atlı yörükleri edeceği kadar onu da rahatsız ediyor.

Kendini ayağa kalkmaya zorluyor, dik durabildiğinden emin olmak istiyor. Ayaklarında binici çizmeleri var. Gurup vakti yaptığı yürüyüşten dönünce nedimelerinden ikisini yüklüğü açıp çizmelerini bulmakla görevlendirmişti. Önce tereddüt ediyor ama gene de bıçağı yanma alıp tuniğinin iç yüzünde bulunan bir cebe atıyor.

Hayatını sona erdirmek için o bıçağı ihtiyacı olabilir.

Derin bir nefes alıyor, otağın ağır, yelken kanadını kaldırıp başını dışarıya uzatıyor. Bir şeyin cesaret örneği sayılabilmesi için korkuya rağmen gerçekleştirilmesi gerekir. Bunu ona uzun zaman önce babası öğretmişti.

Sert bir rüzgâr esiyor. Hava soğuk. Yıldızların mat parlaklığının, semayı boydan boya bir yay çizerek geçen takımyıldızların oluşturduğu, ayrı düşen şeyleri sembolize eden Gökyüzü Nehri'ni rahatlıkla seçebiliyor. Dokumacı Bakire'yi ölümlü aşkından, yaşayanları mevtalardan, sürgünleri evlerinden ayıran nehir.

Adamın biri onun otağının önünde duruyor. Daha evvel neye benzeyebileceğiyle ilgili bir fikri vardı ama görünüşe bakılırsa yanılmış. Kaç yaşında olduğunu kestirmek zor, hele de gecenin karanlığında. Ama diğer Bogü süvarileri gibi giyinmiş olduğunu görebiliyor.

Ziller yok, aynalar yok, tamtamlar yok.

Yani adam şaman değil. Halbuki atlıların bu kadar korkmalarının nedeninin bu olabileceğini düşünmüştü. Bogüleri iyi tanıyor çünkü yıllar önce ağabeyi ona anlatmıştı nasıl olduklarını. Yani, illa doğrusunu söy-

lemek gerekiyorsa, aslında babalarına anlatmıştı – ve Li Mei babası ve küçük ağabeyi konuşurlarken dinlemişti.

Bunun bir önemi var mıydı? Peki ya şimdi? Bir şeyler biliyor şimdi. Hem isteseler onu derenin kenarından uzaklaştırabilir ya da dinlemesi için kapıyı kapatabilirlerdi. Saklanmak için çok da büyük bir çaba sarfetmemişti hani.

Otağının hemen önündeki bu adam göl kıyısına inen yamaçta gördükleri adam. Li Mei de onun gelmesini bekliyordu zaten. Aslında bundan fazlasını da biliyor: Bu adamın şu anda orada olmasının tek nedeni kendisi ve aynı zamanda köpeklerin havlamamasının nedeni de bu adam – kamp alanında beraberinde getirdiği yarım düzine kadar kurt bulunmasına rağmen. Kurtlarla göz göze gelmemeye karar veriyor.

Bogü süvarileri kaskatı, neredeyse resmî bir tören sessizliği var ortamda. Otağın etrafında belli aralıklarla dizilmiş, atlarının üzerinde oturuyorlar ama hiç kimse kıpırdamıyor, hiçbiri aralarına giren adama ya da onun kurtlarına herhangi bir tepki göstermiyor. Kurtlar *adamın*, öyle olmasa yaşanan bu manzaranın gerçek olduğunu kim iddia edebilir? Kirişe yerleştirilmiş bir ok, kınından çıkarılmış bir kılıç yok görünürde. Bu adamlar Kitan prenseslerini hayatları pahasına korumak ve kağanlarına götürmek için buradalar oysa. Ama öyle olmuyor.

Yıldızlar, batmakta olan Ay, çadırlar arasında yanan kamp ateşleri ve oradan sıçrayan kıvılcımlar dışında hiçbir hareket yok. Hepsi mehtapta taş kesilmiş heykeller gibi; adam ve kurtları, süvariler ve atları, köpekleri; her şey tıpkı uzun zaman önce gerçekleştiği söylenen ejder krallar ve sihirbazlar efsanesindeki gibi ya da Yüce Nehir'in kıyısındaki bambu korularında tilki kadınların yaptığı büyülerdeki gibi.

Bogülerin kıpırdamaktan *aciz* göründüğünü düşünüyor Li Mei.

Belki de gerçekten öyle. Masal değil, hakikat bu. Korkudan ya da dehşetten daha güçlü bir nedenle oldukları yerde kaskatı donduruldular belki de.

Meşale ışığında kendi etrafını kolaçan edince öyle olmadığını idrak ediyor. Adamlardan biri dizginleri çekiştiriyor. Bir diğeri tedirgin elini atının yelesinde gezdiriyor. Bir köpek ayağa kalkıyor ve sonra hemen geri oturuyor.

Folklorik hikâyeler ve efsaneler, yetişkinlerin dünyası bizi ele geçirdiğinde inanmaktan kaçındığımız şeyler, diye geçiriyor içinden.

Bir an tepesi atıyor ve aklından gidip kurtları olan adamın suratına bir tokat aşk etmek geçiyor. Ama yapmıyor. Bu önceki gibi bir durum değil bu. Neler döndüğünü yeterince kavramış değil. Aslında hiçbir şey anlamış değil. Her şeyi tam olarak idrak edene kadar harekete geçemez, iradesini ortaya koyup olayların gidişatına yön veremez (zaten dermanı yok). Gece nereye götürürse oraya gitmek, korkusunu kontrol altında tutmak ve her an ölüme hazır olmak zorunda.

Bıçak tuniğin cebinde.

Adam tek kelime etmiyor. Bunu yerine doğrudan Li Mei'ye bakıyor, bir elini kaldırıyor ve dosdoğru doğuyu işaret ediyor – gölü ve şimdi karanlıkta seçilemeyen, gölün ardındaki tepeleri. Bunu bir emir değil davet olarak kabul etmeye karar veriyor Li Mei.

Artık fark etmez nasıl olsa.

Kurtlar –altı tanesi– hemen ayağa kalkıyor ve rahat adımlarla o yöne doğru koşmaya başlıyor. Biri Li Mei'nin çok yakınından geçiyor. Başını çevirip bakmıyor. Adam kurtları izlemek için arkasına dönmüyor. Li Mei'ye bakmaya devam ediyor ve bekliyor.

Süvariler kıpırdamıyor. Li Mei'yi kurtarmayacaklar anlaşılır.

Kendi metanetini test eder gibi kararsız bir adım atıyor. O anda atların üzerindeki adamların bir oh çektiğini duyuyor. Yazlık bir meyve bahçesinde esen rüzgârın sesi gibi. Geç de olsa herkesin aslında onu beklemekte olduğunu anlıyor. Tüm bu sessizliğin nedeninin bu olduğunu.

Bu da yabancı topraklarda yaşadığı bu sonsuz gecede gerçekleşen her şey kadar mantıklı.

Sonuçta Li Mei için gelmedi mi bu adam?

BÖLÜM XI

YORGUNDU. ÇOK UZUN bir gün olmuştu ve vücudu artık iflasın eşiğindeydi. Kuala Nor'da iki yıl boyunca çukur kazarak form tutmuş, dayanıklılığını artırmıştı ama günün sonunda bambaşka faktörler devreye girip insanı yıpratabiliyordu.

Aynı zamanda demin gerçekleşen ve Beyaz Anka'nın üst katına kadar izi sürülebilecek buluşmanın da bir ölçüde onu yorduşunu inkâr etmek riyakârlık olurdu.

Adını bile bilmediği o kadının kokusunun bâlâ üzerinde olduğunu fark etti. Hem adını öğrense bile bu onun gerçek adı olmazdı. Daha Yağmur'un gerçek adını bile bilmiyordu.

Bu da diğerlerinin yanında hiç sıırtmayan başka bir üzüntü kaynağı baline geldi.

Tai, yeni yoldaşı –bunun doğruluğunun anlaşılması ve kabul görmesi zaman alacaktı– olan imparatorluğun en önemli şairi Sima Zian'la birlikte dışarıya adımını atar atmaz birinin onu beklediğini gördü. Yakınlarda kiraladığı, kendini beğenmiş Kanlin muhafızı öyle dalga geçer gibi bakıp eğlenmese daha mutlu olurdu. Suratındaki ifadeyi hafızasına kazırken aklından *keşke ayık olsaydım*, diye geçirdi.

Wei Song yaklaştı. Selam verdi. “Hizmetkârınızın kendinizi çok daha iyi hissettiğinize olan itimadı tamdır sahip.” Kusursuz bir nezaketle konuşuyordu – ve şüphesiz ironik bir dille.

O an için Tai onu görmezden geldi. Akla iyi bir cevap gelmediği zaman uygulanan faydalı bir taktikti bu. O akşam içeriye girerken geçtiği meydanın etrafına bakındı. Başkanın tahtirevanının Song'un arkasında olduğunu gördü. Suikastçı olması muhtemel kişileri alıp götüren asker-

lerin yerine yenileri gelmişti. Aşırı ihtiyat –bu da hayatındaki yeni bir şeydi– onu şüpheye düşürdü.

“Bunların geldiklerini gözünle gördün mü?” diye sordu adamları işaret ederek.

Song başıyla onayladı. “Şefleriyle konuştum. Onlara güvenebilirsiniz.” Sesinin tonu da ifadesi de tam olması gerektiği gibiydi. Tüm kalbiyle daha önce Demir Kapı’dayken, Chenyao’da bekleyen kadınlar hakkındaki o konuşmayı yapmamış olmalarını dilerdi.

Hemen arkasındaki şairin buruşuk yüzünde büyük bir neşenin zuhur ettiğini gördü. Sima Zian verandadaki meşalelerin ışığında hayranlıkla Tai’nin muhafızını süzüyordu.

“Bu Wei Song, benim Kanlin’im,” dedi kısaca. “İçeride ondan bahsetmiştim.”

“Evet, etmiştin,” dedi şair gülümseyerek.

Song da ona gülümsedi ve selam verdi. “Onur duydum şöhretli efendim.” Konuşmaya başlarken bir girizgâh yapmaya gerek görmemişti.

Tai bir ona, bir de öbürüne baktı. “Haydi yürüyelim,” dedi birden. “Askerlere takip etmelerini söyle. Başkandan haber var mı Song? Buradan aldıkları adamlar hakkında?”

“Bir şey öğrenir öğrenmez bize bir rapor gönderilecek.”

Biz. Bu konuda bir yorum yapmaya niyetlendi ama sonra böyle bir ihtilafa düşmek için fazlasıyla yorgun olduğuna ve yeterince ayık olmadığına karar verdi. Tartışmak istemiyordu. Kız kardeşini düşünüyordu. Ve tabii ağabeyini.

“Şafak vakti gidiyoruz,” dedi. “Ve bundan sonra çok daha hızlı gideceğiz. Lütfen Demir Kapı’dan gelen askerlerimize bildir.”

“Şafak vakti mi?” diye itiraz etti Sima Zian.

Tai ona baktı.

Şair alaycı bir şekilde sırıttı. “İdare ederim,” dedi. “Beni uyandırması için bunu gönderir misin?”

Wei Song güldü. Gerçekten güldü, bembeyaz parlayan dişlerini ortaya çıkararak. “Dileğinizi zevkle yerine getireceğim efendim,” dedi.

Buna da söyleyecek bir şey bulamayan Tai yürümeye başladı. Sima Zian ona yetişti. Ne bir yorgunluk ne de şaraptan kaynaklı bir sarhoşluk emaresi gösteriyordu. Bu haksızlıktı. Song arkalarından geliyordu. Tai boş tahtırevanı kaldırırlarken başkanın adamlarından birinin diğerlerine emir yağdırdığını ve aceleyle peşlerine düştüklerini duydu.

Aklına bir şey geldi.

Uzun adımlarla yürümeye devam ederken arkasına bakmadan, “Song, o iki adam nasıl içeri girdi?” diye sordu.

Song, “Ben de aynı noktaya takıldım sahip. Ben arka tarafı tutuyordum. Orada da bir giriş var. Başkan Xu’nun askerlerinin ön taraftan girenleri durduracağını düşünmüştüm. Bu hatayla ilgili olarak onlarla konuştum. Durumu komutanlarına ileteceğimi biliyorlar,” dedi.

Hatasını yakalamak çok zor, diye düşündü Tai. Olması gerektiği gibi. Sonuçta o bir Kanlin’di.

“Sana karşı dostane duygular beslemeyeceklerdir,” dedi şair. Yürümeye devam ederken Zian geri dönüp Song’a baktı.

“Öyle olduğuna eminim,” dedi. Kısa bir duraklamadan sonra ağzının içinde, “Gene tilki kadını gördüm Usta Shen. Siz askerlerle boğuşurken, o dar sokağın orada.”

“Bir tilki ruh mu? Burada, şehrin içinde mi?” Şair tekrar Kanlin’e baktı. Sesinin tonu değişmişti.

“Evet,” dedi Song.

“Hayır,” diye çıkıştı Tai aynı anda. “Sadece bir tilki gördü.”

Diğer ikisi bir şey söylemedi. Sadece ayak sesleri ve uzak sokaklardan gelen sesler duyuluyordu. Şehir, diye geçirdi içinden Tai. Yeniden bir şehirdeydi, hem de gece vakti. Seslerini duyacak kimse olmadığı halde Kuala Nor’un kıyısındaki hayaletler ağlıyor olmalıydı.

“Ah. Tabii. Evet. Bir tilki. Acaba,” dedi Layemut Sürgün düşünceli bir şekilde, “bu gittiğimiz handa kabul edilebilir kalitede bir şarap bulma ihtimalimiz var mıdır merak ediyorum. Umarım çok uzak değildir.”

HANA VARDIKLARINDA HENÜZ başkandan bir haber gelmemişti. Şair için boş oda da yoktu. Song resepsiyondaki görevliyle konuştu ve onun odasını Zian'a verdiler.

O gene Tai'nin odasının önünde uyuyabilirdi. Hanın personeli çıkan terslik nedeniyle mahcup olmuştu, üzeri kapalı sundurmaya bir şilte atmaya dünden razıydılar. Muhafızlar için kapı eşiğinde uyumak alışılmadık bir şey değildi.

Tai'nin bu konuda yapabilecekleri sınırlıydı. Şair odasını paylaşabileceğini söyleyerek Song'u davet etti. Ama Kanlin, Tai'nin umduğundan da sempatik bir dille bu teklifi geri çevirdi.

Görevli gerekli talimatları vermek üzere aceleyle uzaklaşırken Tai gözlerini Song'a dikti. "Bunu o iki adam yüzünden mi yapıyorsun?" diye sordu.

Kanlin bir an tereddüt etti. "Evet, elbette. Ve arkadaşınızın bir odaya ihtiyacı var. Uygun olan..."

"Tilki yüzünden değil mi?"

Tai neden bu kadar büyük bir hayal kırıklığına uğradığını bilmiyordu. Öfkeden yana nasipli sayılırdı. Taş Fıçı Dağı'na kısmen bu nedenle gitmişti. Aynı sebepten de orayı terk etmişti; yani kısmen.

Song'un bakışları Tai'ninkilerle buluştu, meydan okuyan gözlerini efendisine dikmişti. Hâlâ resepsiyon kulübesindeydiler ve yakınlarda kimse yoktu.

"Evet," dedi Kanlin. "O da var."

Tai, Kanlinlerin yalan söylemekten men edildiklerini hatırladı.

Ne diyecekti ki? Ne kadar kontrollü bir insan olduğu düşünülürse bunun Song için beklenmedik bir soru olduğu açıktı. Folklorik efsanelere, eski hikâyelere inanmak, onları benimsemek yalnız onun yaptığı bir şey değildi ne de olsa.

Şair yanlarından ayrılarak ilk avludan geçip müzik sesleri gelen en yakındaki kulübeye dalmıştı. Tai o yöne bakarken Zian elinde bir imbik şarap, iki kadeh ve yüzünde gülücüklerle yeniden ortaya çıktı. Merdivenleri çıkıp yanlarına geri geldi.

"Salmon Nehri şarabı, inanabiliyor musunuz! Çok mutluyum."

Tai şairi engellemek için elini kaldırdı. “Beni yok say. Bu gece bu kadar yeter.”

Şairin gülümsemesi tüm yüzüne yayıldı. Bir alıntı yaptı: “*Son kadehin dibinde, gecenin bittiği yerde, hep vardır biraz daha neşe.*”

Tai başını olumsuz anlamda sallayarak kararında direndi. “Haklı olabilirsiniz ama şafak da söker gecenin bittiği yerde.”

Sima Zian güldü. “Ben de aynı şekilde düşünüyorum, öyleyse neden uyuyalım ki?” Wei Song’a döndü. “Odayı sen al küçük Kanlin. Ben müzisyenlerle birlikte olacağım. Eğer gerekirse orada bulunanlardan birinin bana bir yastığı çok görmeyeceğinden eminim.”

Song bu jeste bir tebessümle karşılık verdi. “Oda sizin efendim. Belki yastık –ya da orada bulunanlardan biri– yeterli olmaz. Benim bu gece için yerim hazır.”

Şair Tai’ye baktı. O da başıyla onayladı. Yeterince sarhoş olmamış gibi görünüyordu.

“Bu gece başkandan herhangi bir mesaj gelmesi halinde sizi bilgilendireceğim.” Song, Tai’yi selamlama nezaketini gösterdi. “Eğer uygunsa.”

Muhtemelen uygun olmayacaktı ama çok bitkindi artık. Bir sürü şey vardı aklında. *Kız kardeşinle ilgili.*

Onayladı. “Teşekkürler, evet. Gerekli olduğunu düşünürsen beni uyandırırısın.”

“Elbette.”

Rulo yapılmış bir minderi taşıyan, geçerken bir yandan da başlarıyla selam vermeyi ihmal etmeyen iki cevval uşak göründü. Aceleyle avluya çıktılar, fenerleri geçip sol kanattaki bir binaya yöneldiler. Zian onların peşine takıldı ancak birkaç adım sonra yeniden sağa dönüp dalga dalga yayılan kahkahaların, *pipa* ve flüt seslerinin geldiği tarafa yöneldi. Uzun adımlarla kısacık yolu arşınlarken Tai yaşlı şairin şevkli adımlarını izliyordu.

Tai, Song’la birlikte diğer tarafa götürülen minderi takip etti. Yatak onun odasının kapalı duran kapısının önüne, girişteki ilk kulübenin kapalı sundurmasına kurulmuştu bile. Uşaklar tekrar saygıyla eğildiler ve onları yalnız bırakarak hızla uzaklaştılar.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Revak duvarlarında belli aralıklarla dizilmiş yanar vaziyette meşaleler vardı. Avlunun uzak ucundan gelen müzik sesini belli belirsiz duyabiliyorlardı. Tai yıldızlara baktı. Song'un geceyi kapısının önünde geçirdiği önceki seferi hatırladı. Kapının sürgüsünün olup olmadığını merak etti.

Odasına çekilmeden önce Dynlal'i kontrol etmeyi unuttuğunu fark etti. Song'dan bunu yapmasını isteyebilirdi, yapabilirdi de ama ondan bunu istemenin doğru olmayacağını düşündü. Kendisi ne kadar zamandır uyumadıysa Song da o kadar zamandır ayaktaydı. Üstelik bu onun vazifesi sayılmazdı. Demir Kapı askerlerinden biri –surların üzerinden Tai'nin kaleye yaklaştığını ilk fark eden– atın yanından neredeyse hiç ayrılmamıştı. Bir kez daha şansı yaver gitmişti çünkü o asker şimdi ahırda uyuyordu.

Diğer askerlerin nerede olduklarını ise bilmiyordu... Daha geniş bir odayı mı paylaşıyorlardı acaba? Akla en yakın ihtimaldi bu. Bunca yorgunluktan sonra yattıkları yeri beğenecekleri kesindi.

*Gece bulutları, hilal burcunda ay ve yıldızlar,
Ama güneşin bir sözü var
Dünyayı baştan yaratacak
Ve geri gelecek dağlar.*

Bir bakıma Sima Zian haklıydı. Tai'nin geçmişte pek çok kez bütün geceyi içerek geçirdiği vakiydi. Bahar Yağmuru, Yan, diğer öğrenciler ve onlara eşlik eden kortezanlarla birlikte kim bilir kaç kere sabahlamışlardı. Ama o geceyi bu şekilde geçirmek gibi bir niyeti yoktu.

"Adamları sen mi uyandıracaksın?" diye sordu Wei Song'a.

"Tan yeri ağarmadan hemen önce hepinizi uyandıracam."

"Kapımı tıklat yeter," dedi. Gülümsemeye çalıştı.

Kanlin'den bir karşılık gelmedi, sadece bir an teredditle Tai'ye baktı. İyice yakına sokulduğunda Tai onun aslında ne kadar minyon bir kadın olduğunu fark etti.

"Gidip seysilere atları beslemelerini ve şafak sökmeden önce onlara su vermelerini söyleyeceğim. Usta Sima için bir ata ihtiyacımız olacak. Bu

arada Dynlal'e de bir bakacağım." Fazla uzatmadan Tai'yi selamladı ve hızlı adımlarla üç basamağı inip avluya çıktı. Avluyu geçerken Tai onu izliyordu.

Onun da yorgun görünmediğini düşündü Tai.

Odaya girdi, kapıyı ardından kilitledi. Sonra içeride öylece durdu, sonsuz sessizlik içinde dikildi.

Bir süre sonra tekrar dönüp kapıyı açtı. "Burada bekle," dedi boş sundurmaya doğru. "Seni çağırınca içeri gel." Kapıyı yarı aralık bıraktı ve odaya döndü.

Bu kadının parfümünün kokusu, bulunduğu, havasını soluduğu her ortama vurduğu bir damga, hafızalara kazındığı imzası gibiydi âdeta.

Bir onun kokusu, bir de odayı saran kehribar rengi parıltı. Üç lamba yanıyordu ki bu düpedüz müsriflikti, zira saat çok geç olmuştu. Gerçi handaki uşaklar bundan sorumlu tutulamazdı.

Kulübenin diğer tarafındaki revaktan da odaya giriş vardı; aya ya da çiçeklere bakmak için düşünülmüş mahrem bir alandı burası. Sürgülü, sunta kapılar geri çekilmişti; oda doğrudan geceye açılıyordu. Hanın bahçeleri aşağıdaki nehre kadar uzanıyordu. Tai bir an kapının aralığından oldukça parlak, titrek ışıklı bir yıldız gördü.

Üzerini değiştirmişti. Yeşil *kipao*'sunu çıkarmış, altın rengi yivleri olan kırmızı bir elbise giymişti. Aslında kırmızı giymeseydi daha iyiydi.

"İyi akşamlar," dedi usulca Xu Bihai'nin kızına.

Büyük olan kızdı bu, onun beğendiği. Şarap doldurmak için eğildiği sırada yandan omzuna dökülen saçları, velfecri okuyan gözleri ve yarattığı etkiye dair farkındalığı hafızasına kazınmıştı. Mücevherleri aynıydı, parmaklarında yüzükler vardı.

Başkanın kızı henüz açılmamış yatağın kenarında oturuyordu yalnız başına. Ayak parmaklarını açıkta bırakan altın rengi *geta*'lar giymişti. Tırnaklarının kırmızı ojeyle boyanmış olduğunu gördü Tai. Kız gülümsedi, ayağa kalktı ve zarif hareketlerle ona yöneldi.

Neresinden bakarsan bak hâlâ büyük haksızlıktı bu.

"Bir kadın Kanlin muhafızım var... hemen kapının önünde," diyerek yalan söyledi Tai.

“O halde kapatamaz mıyız kapıyı?” diye sordu kız. Alçak, hoş bir sesi vardı. “Benim kapatmamı ister misin? Tehlikeli mi muhafızın?”

“Hayır. Hayır! Baban... kızının adamın biriyle yatak odasında yalnız olduğunu bilse kahrolurdu.”

“Babam,” diye mırıldandı, “gönderdi beni.”

Tai güçlkle yutkundu.

Bu mümkündü. İki batı eyaletinin komutanı nasıl şiddetle, ne kadar çılgınca bir arzuyla Tai’yi –ve tabii atlarını– rakiplerinden uzak tutmayı istiyordu kim bilir? Mesela Roshan’dan. En basit örnek oydu. Bunu başararak için neleri göze alabilirdi?

O akşamın erken saatlerinde buna dair bir cevap almıştı aslında, öyle değil mi? *Şu kapıdan çıkmadan seni öldürürdüm*, demişti Xu Bihai safran şarabı içerken.

Peki bu –Tai’yi kendine bağlamak için gönderilen– zeki, girişken kız– cinayet dışında alternatif bir yol muydu? Bu şekilde atların imparatorluğa kalması garanti altına alınabilirdi. Tabii İkinci ve Üçüncü Askerî Bölgeler namına. Ama Tai öldürülürse atlar da toz olup uçardı. Ve eğer Başkan Xu’nun buna sebep olduğu ortaya çıkarsa bütün gücüne ve başarısına rağmen sürgün edilmesi ya da kendi hayatına son vermesi için emir alması işten değildi.

Ama bir erkek, Kita’deki Dokuzuncu Hanedan’ın soylu kadınlarına mahsus yetenekleri olan, zarif bir kerime tarafından baştan çıkarılabılırdı. Ya da belki özel yeteneklerin konuştuğu, onursuz bir geceden sonra... onurlu davranarak uzlaşmaya zorlanabilirdi. Bu da olasılıklardan biriydi.

Ve kız evlatlar –tıpkı kız kardeşler gibi– birer araç olarak kullanılabılırdi.

Bir anda bütün yorgunluğunu unuttuğunu fark etti.

Başkanın selvi boylu, ince belli kızı ağır ağır Tai’nin üzerine geldi. Parfümü enfes, pahalı ve tahrik ediciydi, geceliğe benzeyen kırmızı *kipao*’sunun bıksısı de akşam yemekte üzerinde gördüğü yeşil elbiseninki gibi kısaydı. Göğüslerinin arasında, altın bir zincirin ucunda hâlâ yeşil bir ejderha tılsımı sallanıyordu.

Aralık duran kapıyı kapatmak için yanından süzülürken tenine değen ipek.

“Bırak kapıyı! Lütfen!” dedi Tai.

Kız yeniden gülümsedi. Tai’ye döndü ve yaklaşıp neredeyse içine girdi. Kocaman gözleriyle Tai’nin gözlerini tutsak etti. Boyalı kaşları gece kelebeklerinin kanatları gibi görünüyordu. Cildi pürüzsüzdü, yanakları allıkla hafifçe kızartılmıştı. Yumuşacık bir sesle, “Kapıyı aralık bırakırsak senin Kanlin kışkanabilir ya da tahrik olabilir. Öyle olsun ister misin? Öyle olması sizin için daha mı eğlenceli olur yoksa sahip? Karanlığın içinden bir çift gözün bizi izlediğini düşünmek daha mı keyifli?”

Tai, *eğer babasının talimatıyla bunu yapıyorsa gerçekten çok vefalı bir kız evlat*, diye geçirdi içinden çaresiz.

“Ben... Ben bu gece zaten Beyaz Anka Haz Evi’nde idim,” diye kekeledi sonunda.

Söylenebilecek en nazık, en saygılı şey bu değildi. El tırnakları da kırmızıya boyanmıştı, iki yıl öncesinin Xinan’ından anımsadığı bir moda uygun olarak altın rengi uzantılar vardı uçlarında. O moda batıya, bu kadar uzağa ancak ulaşmıştı demek. Bunun... bunun ilginç olduğunu düşündü Tai.

Aslında ilginç falan değildi. Zihni bulanmıştı, berrak düşünceler değildi aklında uçuşanlar.

Nefesi tatlı, karanfil kokuluydu. “Bahsettiğiniz yeri biliyorum. Oradaki kızların iyi eğitilmiş oldukları söylenir. Ödediğiniz paraya değmiştir.” Utanmış gibi başını önüne eğdi. “Ama bu aynı şey değil, biliyorsunuz sahip, onlarla yaşadığınız her ne ise paranızla satın almadığınız, asil bir kadının vadettiklerinin yanına bile yaklaşamaz. Size gelerek büyük risk alan ve bildiğiniz her şeyi öğrenmeye hazır bir kadınla yaşayacaklarınızdan bahsediyorum.”

Sağ eli harekete geçti ve altın rengi tırnaklarından biri Tai’nin elinin dış yüzünde gezindi, sonra tesadüfen oluyormuş gibi yavaşça kolundan yukarıya doğru tırmandı. Tai’nin tüyleri diken diken oldu. Bu kızın öğrenme ihtiyacı duyabileceği fazla bir şey olduğunu sanmıyordu. Ne kendisinden ne de başka birinden.

Gözlerini kapattı. Kendine gelmek için derin bir nefes aldı ve “Aptalca olduğunu biliyorum ama sen... senin içinde bir *daiji* olabilir mi?” diye sordu

“*Olması gerekenden çok daha uzun sürdü.*”

Bir üçüncü ses –bahçelere ve nehre açılan küçük veranda tarafından– duyuldu.

Tai ve başkanın kızı süratle o tarafa döndüler.

Wei Song sürgülü kapılar arasındaki boşluğun oluşturduğu çerçevenin ortasında dikilmiş onlara bakıyordu. Kılıçlarından biri çekilmiş ve kıza doğrultulmuştu.

Tai, Kanlin Savaşçısı’nın buz gibi bir sesle, “Belki de biraz tehlikeliyimdir,” dediğini duydu. Yüzünde ufacık bir tebessüm bile yoktu.

Diğer kadın boyalı gözkapaklarını kaldırdı, sanki hiçbir ehemmiyeti olmayan bir insanmış gibi bakışlarını kasten Song’dan çevirip Tai’ye döndü.

“Benim adım,” dedi, “Xu Liang. Biliyorsunuz. Bizi bu akşam babam tanıştırdı. Benim bir *daiji* ruhu olabilecek kadar güzel olduğumu düşünmeniz gururumu okşadı ancak bu bir hata. Kadın uşağınızın bana zarar vermesi ise başka bir hata olur.”

Son derece soğukkanlılıkla söylendi bu sözler. *Asil doğmak diye bir şey var*, dedi içinden Tai. En azından bir Kanlin Savaşçısı’na “kadın uşak” diyebiliyordunuz.

Bu bir hataydı. Verandaya baktı. Song alt dudağını ısıırıyordu; farkında olup olmadığından emin değildi. Daha önce onu hiç bu kadar dengesi bozulmuş bir halde görüp görmediğini hatırlamaya çalışıyordu. Başka bir zaman olsa eğlenceli olabilirdi. Kılıcını havada tutuyordu ama artık o kadar kararlı ve yaptığı suçlamadan emin görünmüyordu.

Hâlâ içinde yükselen hakaretamız öfkeyi yöneltebileceği uygun bir hedef arıyordu. Muhafızla seyahat eden bir adamın özel hayatı olamaz mıydı? Tersinden bakınca yolda karşılaşılan bir komutan malum nedenle kendi kızını kullanarak onu kendine bağlamaya çalışır mıydı gerçekten? Ya da canı isteyen herkes, gece gündüz fark etmeksizin, öylece elini kolunu sallaya sallaya odasına girip şekil değiştiren ruhlardan duyduğu utanç verici korkuyu ulu orta açık edebilir miydi?

Sorguya çekilen kadın gene Song'a bakmaya tenezzül etmeden mırıldandı, "Bahçedeki muhafızlarımı görmedin mi Kanlin? Beni hanın su bendi girişine kayıkla onlar getirdi. Henüz içlerinden birinin seni öldürmemiş olmasına hem şaşırdım hem de bir parça üzüldüm doğrusu."

"Bunu yapmaları biraz zor leydim. Ağaçların altında, şuursuz halde yatıyorlar."

"Onlara *saldırdın mı?*"

Gözlerinden ateşler saçarak Song'a döndü. Tai genç kadının öfkесinin kuşkuya yer bırakmayacak kadar hakiki olduğuna kanaat etti. Elleri belindeydi ve kaskatıydı.

"Onları bulduğumda o haldeydiler," dedi Wei Song kısa bir tereddütün ardından.

Leydi Xu Liang ağzını açmıştı ki, "Hayattalar," diye ekledi Song. "Gördüğüm kadarıyla herhangi bir yara almamışlar, zehirlenmeye delil olabilecek kadeh ya da imbik türü şeyler de yoktu etrafta, ayrıca hepsi nefes alıyordu. Eğer bir tilki ruh tarafından ele geçirilmediyseniz 'başkanın kızı' ve onun hedeflerine hizmet için kullanılmıyorsanız, belki de... *daiji*'yi sizden uzak tutan bir şey yüzündendir bu."

Tai bu konuda ne yapacağını bilemiyordu. Şekil değiştiren tilki kadınlar kökenleri ilk hanedanlara kadar uzanan erotik efsanelerin konusuydu. Güzellikleriyle karşı konulmaz derecede baştan çıkartıcıydılar ve fiziksel ihtiyaçları had safhadaydı. Erkekler onlar tarafından yok edilebilirdi ancak hikâyeler öylesine dünyayı değiştirebilecek bir arzudan bahsederdi ki dinleyenler hem korkar hem de hasretle dolardı.

Bununla birlikte gece yarısı bir *daiji*'nin dinmeyen açlığına kapılarını açan her adamın aynı akıbete uğradığı söylenemezdi. Bazı hikâyelerin hafızalardan silinmesi mümkün olmayan sonlarına rağmen.

Wei Song henüz kılıcını indirmemişti. Tai zihninde tepişen yarım düzine sorudan ilkinin sordu, "Nasıl oldu da geri döndün sen?"

Kanlin dudak büktü. "O kadar yoğun parfüm kokusunu aralık kapıdan alamadınız mı?" Başkanın kızına havalı havalı baktı. "Hem başka bir kortezan istemediğinizden de neredeyse emindim. Özellikle bastırarak yorgun olduğunuzu söylemişsiniz. Hatırladınız mı sahip?"

Tai, Kanlin'in bu tonunu gayet iyi biliyordu.

Xu Liang kollarını kısa kesim *kipao*'su üzerinde kavuşturdu. Birden gözüne çok daha küçük göründü. Tai kararını verdi. Bu kız bir tilki kadının vücudunu –ve kendisinininkini– kullanmak üzere musallat olduğu, o gecedan arta kalan son enerjisini de sömürmeye gelmiş falan olamazdı. Hatta tilki kadınlara *inanmıyordu* bile.

İnsan ancak meseleyi yeterince sağlıklı bir şekilde değerlendirebilecek durumdaysa, yani başkanın büyük kızının olağanüstü çekici ve dehşet verici derecede sukûnet dolu olduğunun ayırımına varabiliyorsa bu sonuca ulaşabilirdi. Bu fikri daha sonra tekrar değerlendirmek üzere erteledi.

Ya da en iyisi bir daha hiç kafa yormamasıydı.

Dikkatini Xu'nun kızından çok da büyük olmayan, siyahlar içindeki muhafızına verdi. “Yani sen gittiğinde...”

Song sabırsızlıkla çemkirdi. “Arkadan dolanıp bahçe tarafına geldim. Çimlerin üzerinde yatan iki muhafızı gördüm.” Liang'a baktı. “Onlara elimi sürmedim.”

Başkanın kızının gözlerinde ilk kez tedirginlik belirdi. “Ne o zaman? Onlar nasıl?..”

Wei Song'un arkasından, verandadan bir ayak sesi geldi.

“Ben olsam bunun bir *daiji* olduğu fikrini ciddiye alırdım,” dedi Sima Zian.

Şair merdivenleri çıkıp odaya girdi. “O ikisini az önce gördüm.”

Tai gözlerini kırpıştırdı ve sonra içerleyerek başını salladı.

“Öyle mi,” dedi kinayeli bir şekilde, “askerleri uyandırıp buraya mı çağırırsak? Hatta belki başkanın dışarıda, ön taraftaki adamları da bize katılmak ister?”

“Neden olmasın?” dedi Zian sırtarak.

“*Hayır!*” dedi Xu Liang. “Babamın muhafızları olmaz!”

“Neden? Sizi buraya onun askerlerinin getirdiğini söylemişsiniz. Bunun bir sır olarak kalması imkânsız,” dedi Song mesafeli bir şekilde. Tai bu iki kadının birbirini sevmemeye yeminli olduğunu anladı.

“Gene yanılıyorsun Kanlin. Benim burada oluşum bir sır. Elbette öyle! Bahçedeki o iki adam benim en güvendiklerim,” dedi Liang. “Hayatım boyunca yanımdan ayırmadığım kendi muhafızlarım. Eğer öldürüldülerse...”

“Ölmüş falan değiller,” dedi şair. Etrafını kolaçan etti. Belki şarap vardır umuduyla arandığını düşündü Tai. “Bir varsayımda bulunmam gerekirse, ki bunu yapmaktan çok haz aldığımı itiraf etmeliyim, Usta Shen’in bir *daiji*’nin hedefi olduğunu, yani akıllı Kanlin’e hakkının teslim edilmesi gerektiğini söyleyebilirim.” Önce Song’a, sonra da başkanın kızına bakıp gülümsedi. “Sizin gelişinizin zamanlaması manidar leydim, tilki ruh tarafından incelikle ayarlandı – ya da siz onun tarafından yönlendirildiniz.” Bu düşüncenin demlenmesi için kısa bir ara verdi. “Ama buradaki bir ‘şey’, muhtemelen dostumuz Shen Tai’nin içindeki bir ‘şey’, ruhu buradan uzak tuttu – hem ondan hem de sizden. Eğer yanılmıyorsam kendisine müteşekkik olmak için iyi bir nedeniniz var.”

“Bu bahsettiğiniz ‘şey’ ne olabilir peki?” diye sordu Xu Liang. Boyalı kaşları gene kavislendi. Gerçekten çok muntazamlardı.

“Bu... bu külliye temelsiz bir varsayım!” diye parladı Tai.

Sima Zian, “Bunu zaten belirtmiştim,” diyerek itidalli bir şekilde Tai’ye katıldı. “Ama aynı zamanda bu akşam Beyaz Anka’da konuşmaya başladığımızda hayaletleri görüp görmediğini de sordum.”

“Yoksa sen gördün mü?”

“Hayır. Söz konusu ruhlar âlemi olduğunda benim iletişim kabiliyetim sınırlıdır dostum. Ama yine de seninle ilgili bir şeyler hissetmeme yeter.”

“Kuala Nor’dakileri mi kastediyorsunuz? Yani oradaki hayaletleri mi?”

Bu kez konuşan Wei Song’du, alnında derin kırışıklar oluştu. Gene alt dudağını kemiriyordu.

“Belki de,” dedi Layemut Sürgün. “Ben bilemem.” Beklenti dolu gözlerle Tai’ye bakıyordu.

Çok uzakta, kuzeyde bir başka göl. Orada bir kulübe. Bahçede gömülü, ölü bir şaman, aynalar ve tamtam. Alevler ve sonra bir âdem ya da bir zamanlar âdem olan tuhaf bir mahluk...

Tai başını salladı. Bu konudan bahsetmeye hazır değildi.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Eğer baskı altındaysan soru sor. “Benim Kuala Nor’da olmamın bir *daiji* için ne gibi bir anlamı olabilir ki?”

Şair omuz silkti, konunun saptırılmasına aldırmadı. “Oradan ayrılırken hayaletlerden birini peşinden sürüklemiş olabilirsin. Böylece *daiji* etrafında dönüp duran, seni koruyan hayaletler nedeniyle varlığından haberdar olmuş olabilir.”

“Usta Shen’e musallat olan hayaletler mi var?”

Xu Liang korkmuş gibi görünmüyordu. Aslına bakılırsa bu fenomeni ilgi çekici, merak uyandırıcı bulduğu aşikârdı. Kavuşturmuş olduğu kollarını serbest bıraktı, Tai’ye bakıyordu. Babasının kabul salonunda, kapı eşiğindeyken gözlerine yerleşen o hayranlık dolu bakışlar geri gelmişti.

Tai gerçekten çok uzun süredir kadınlardan uzaktı.

“Hepimizin etrafında ruhlar var,” dedi Song verandadan, belki bir parça fazla vurgulayarak. “Biz görsek de görmesek de oradalar. Kutsal Patika Öğretisi’nde verilen bilgi budur.”

“Ve Usta Cho’yla Söyleşiler de bunun doğru olmadım öne sürer,” diye mırıldandı kırmızı *kipao*’lu kadın. “Sadece kendi ceddimizden olanlar bizim etrafımızdadır ve yalnızca öteki dünyaya göçleri esnasında gerektiği gibi kutsanmamış olanlar. Ölülerimizin ardından düzenlediğimiz ayinlerin mantığı da budur zaten.”

Sima Zian sevinçle bir Liang’a bir Song’a baktı. Onları alkışladı. “İkiniz de harikasınız, sizi tarif edecek kelime bulamıyorum! Muhteşem bir gece. Şarap bulmamız lazım!” diye haykırdı. “Haydi muhabbete yolda devam edelim, orada müzik var.”

Xu Bihai’nin kızı, “Bir kortezan evine adımımı atmam!” dedi anında, görgü kurallarına duyduğu etkileyici sadakati sergileyerek.

Halbuki kokuları sürünmüş, takmış takıştırmış halde herifin birinin yatak odasında dikildiği ve hatta neredeyse kapıyı kapatmak üzere olduğu (sırf onlar mercimeği fırına verirken birileri kıskançlıktan kudurmasın diye) gerçeği bu sadakat gösterisiyle pek uyumuyor, diye düşündü Tai içinden hayranlıkla.

“Elbette! Tabii ki atmazsınız,” diye lafı ağzında geveledi şair. “Affedin beni nazik leydim. Buraya bir *pipa* çalgıcısı getiririz. Ve belki sadece, tek bir kız, elbette şarap ve kadehlerle birlikte. Ne dersiniz?”

“Hiç sanmıyorum,” dedi Tai. “Wei Song şimdi Leydi Xu Liang’a babasının malikânesine kadar eşlik edecektir eminim. Kayık sizi bekliyor muydu?”

“Tabii ki bekliyor,” dedi Liang. “Ama muhafızlarım...”

Tai boğazını temizledi. “Eğer Sima Zian ve Kanlin’im haklılarsa karıştıktıkları kişiler muhafızlarınız değil, ruhların musallat olduğu mahlukattır ancak. Aklıma daha iyi bir açıklama gelmiyor doğrusu. Hâlâ hayatta olduklarını söylediler sonuçta.”

“Yanlarına dönüp başlarında bekleyeceğim,” dedi Song, “ve kendilerine geldikleri zaman leydilerinin evde ve iyi olduğunu söyleyeceğim.”

“Eğer ben burada olmazsam sana inanmayacaklardır,” dedi Xu Liang.

“Ben bir Kanlin’im,” şeklinde basit bir cevap verdi Song. “Biz yaılan söylemeyiz. Bunu biliyor olmaları ama yeterince tecrübeli değillerse başka tabii.”

Tai, şairin anlamsız şekilde bu olanlardan haz aldığını düşündü.

Liang’ın gene diğer kadını es geçip kendisine baktığını fark etti. Ama umursamadı. Bir an şarap ve müzisyen getirtmek konusunda Zian’la hemfikir olmanın cazibesine kapıldı.

Ama gerçekten uygun olmazdı. Kız kardeşi oradan çok uzakta, kuzeydeki Uzun Duvar’ın ötesinde bir yerlerdeydi. Ve o gece Chenyao’da bir takım insanlar...

“Daha önce de söyledim,” diye geveledi Xu Liang, gözleri ölçülü bir biçimde, cilveli bir utangaçlıkla önüne düştü. “Beni buraya babam gönderdi. Neden diye sormadınız bile.”

Evet, hakikaten sormamıştı. Ama oldukça iyi bir nedeni vardı aslında.

“Özrümü kabul edin.” Saygıyla önünde eğildi. “Şimdi sorması için hizmetkârınıza müsaade eder misiniz?”

Liang başıyla onayladı. “Evet. Babam özel olarak, size karşı giriştikleri tehlikeli maceranın doğasını paylaşmaya ‘şiddetle’ teşvik edilen iki adamın, söz konusu yüzleşmenin acımasız doğası gereği pes etmeden evvel hatırı sayılır önem arz edebilecek tek bir isim verdiklerini bildirmemi istedi.”

Manalı bir şekilde şaire baktı ve sonra da verandadaki Song’a. Tai durumu anladı. “Biri muhafızım,” dedi. “Diğeri ise yoldaşım.”

Liang başını eğdi. “Suikastçılar buranın güneyindeki ormanlarda yaşayan haydutlardı. Onların ismini verdiği şahıs Chenyao’da yaşıyor. Söz

konusu şahıs görüşme davetimize icabet ettiğinde ağlanacak hale gelip de son nefesini vermeden önce bize –Xinan’dan– başka bir isim verecek kadar nazik biriydi.”

Tai pür dikkat dinliyordu. “Anlıyorum. Ve o isim?”

Körpe ve işgüzar bir kızdı. “Verilen isim –anladığımız kadarıyla sa-
rayda görevli bir bürokrat olan– Xin Lun’du. Pek kıymetli babacığım size
daha büyük bir yardımda bulunamamaktan üzüntü duyduğunu ama gene
de bu bilginin işinize yarayacağını ümit etme cüretine sahip olduğunu
size iletmemi istedi Usta Shen,” dedi.

Xin Lun. Gene. Ölmeden hemen önce Yan o ismi vermişti. Söyler
söylemez de öldürülmüştü.

Lun. İçki sofralarından ahababı, sınıf arkadaşı, zevke ve sefaya düşkün,
ayrıca çok zeki biriydi. Anlaşılan artık bir öğrenci değildi. Eğer saraydaysa
Tai yokken sınavları geçmiş olmalıydı. Bir zamanların iskambil ve barbut
oyuncusu, Salmon Nehri şarabı aşığı –bir tesadüf eseri– geceleri ise bir
balat şarkıcısı olan Lun. Demek yüksek bürokrat cübbesi giyiyordu şimdi.

Yan’dan dolayı ortaya çıkan şey şoke edici bir hakikat, ihanete ilişkin
yıkıcı bir haber sayılmazdı. Daha ziyade bir tasdik, bir yankı olduğu dü-
şünülebilirdi. Bu suikastçıların arkasından bir, hatta belki iki farklı ismin
çıkmasını bekliyordu... ve o isimlerden birinin yüksek sesle söylendiğini
duymaktan ödü kopuyordu.

Aklından geçenlerin hiçbirini dışarıya yansıtmadığını ümit etti.

Başkanın kızına selam verdi. “Babanıza teşekkürlerimi iletin. Ve size
de nazik leydim, gecenin bu saatinde bu haberleri bana getirdiğiniz için
minnettarım. Başkan Xu’nun neden bu havadisleri iletmesi için başka
birine güvenmediğini gayet iyi anlıyorum.”

“Elbette güvenemezdi,” dedi ağzının kenarıyla.

Bunu söylerken doğrudan Tai’ye bakıyordu, sonrasında Kanlin ve
şair odada yoklarmış gibi o aheste tebessümü dudaklarına yerleştirdi.
Sanki o ve Tai az önce, *son derece* kaba bir şekilde, elinde kılıç olan bir kız
tarafından kesintiye uğratılan muhabbetlerine kaldıkları yerden devam
ediyorlarmış gibi.

KANLİN SÜRGÜLÜ KAPILARDAN geçip bahçeye çıkarken Liang'a eşlik etti. Sima Zian da onların peşinden nehre doğru indi. Tai ise verandada durup üçünün birlikte ağaçlara doğru gidişini ve ardından nehre inişlerini takip etti. Karanlığın içinde kayboldular ve bir süre sonra şairin tek başına geri döndüğünü, doğrudan müziğin geldiği tarafa yöneldiğini ve başı dik vaziyette, duyduğu ses kuvvetlendikçe hızlanan adımlarla ilerlediğini gördü.

Sükût içinde, yalnız gecenin seslerini dinleyerek öylece bekledi bir süre. Turunçgil çiçeklerinin kokusunu duydu burnunda. Etrafta şakayıklar vardı. Kuzeyden nehre doğru esen tatlı bir meltem yanaklarını okşadı. Yılın bu döneminde gecenin sonunu getiren yıldızlar yükseliyordu.

"*Daiji?*" diye gaibe seslenerek dikkatsizce bir çağrıda bulundu.

Neden öyle bir şey yaptığını kendisi de bilmiyordu ama sanki önündeki boşluğa tekabül eden bir cevap, en azından bu hikâyenin *bir kısmının* anahtarı o bahçede yatıyormuş gibi hissetti.

Karanlıkta ateş böceklerinden başka hareket halinde olduğu görünen herhangi bir şey yoktu. *Gece seyyahlarının yolunda bir yanıp bir söner ışıldaklar.* Gezginlerle ilgiliydi o eski şarkı. Kandiller için yağ alacak parası olmadığından her akşam ateş böceklerini toplayıp bir çuvala dolduran ve karanlıkta onların ışığıyla ders çalışan fakir öğrencinin hikâyesini düşündü. Xinan'da öğrencilerle birlikteyken bu hikâyeyle dalga geçerlerdi. Chou Yan, Xin Lun, Shen Tai ve diğerleri.

O gece başka "gece seyyahları" da vardı. Kız kardeşinin nerede olduğunu, bu uçsuz bucaksız dünyanın kim bilir neresinde olduğunu merak etti. Kalbinde ağır bir yük hissetti. Babası rahmetliydi. Öyle olmasa tüm bunların gerçekleşmesi mümkün olmazdı.

Bütün ölümelerin, huzur içinde gerçekleşenlerin bile bazı sonuçları vardı.

O akşam sorgu sırasında Chenyao'da üç adam bu hayattan göçmüştü. Tai'yi öldürmeye teşebbüs ettikleri için.

Bahçede hiçbir hareketlenme ya da aptallığına, yaptığı çağrıya karşılık niteliğinde bir ses yoktu. Wei Song ne kadar onlardan korksa da kendisini takip eden bir tilki yaratık olduğuna inanmıyordu. Daha önce Kanlin'i hiç alt dudağını o şekilde kemirirken görmemişti. Aklında o iki muhafızın şuurlarını nasıl yitirdiğine dair sorular vardı.

Yaprakların arasında gezinen rüzgâr. Uzaklardan gelen bir müzik sesi. Daha evvel fark ettiği o parlak, alçak yıldız. Hepsî hâlâ yerindeydi. Odaya geldiğinden beri epey uzun bir zaman geçmiş gibi hissetti ama öyle değildi.

Tai bir kez daha boşluğa seslenmedi. Dönüp içeriye girdi. Bir kurnaya doldurulmuş suyu kullanarak elini yüzünü yıkadı ve havluyla kurulandı. Soyundu, odadaki üç kandili yanar vaziyette bıraktı, sürgülü kapıları çekti ve arkadaki çengelle kilitledi. Suntaların arasındaki boşluklardan biraz temiz hava giriyordu ki bu çok iyiydi. Hâlâ aralık duran dış kapıyı kapattı.

Yattı.

Kısa bir süre sonra başka bir ülkenin kıyılarına sürüklenir gibi uykuya dalarken aniden doğruldu ve neredeyse karanlık odanın içinde yüksek sesle küfretti. Bir yanıyla sundurmadaki Song'un ne olduğunu sormasını bekledi ama henüz başkanın malikânesinden dönmüş olamazdı.

Şafak vakti oradan ayrılamazlardı. Ancak şimdi farkına varmıştı.

Mümkün değildi. Dokuzuncu Hanedan'm imparatorluğunda böyle bir şey olamazdı.

Ertesi sabah valiyi ziyaret etmek zorundaydı. Mecburdu. Birlikte kahvaltı edeceklerdi. Önceden ayarlanmıştı. Eğer bu davete icabet etmeyip yola devam ederse bu hem kendi onuruna hem de babasının hatırasına sirayet eden bitimsiz bir utanca dönüşürdü.

Ne Kanlin ne de şair onu aksine ikna etmek için tek kelime edebilirdi. Denemeyi akıllarından dahi geçiremezlerdi. Ne koşulda olursa olsun, sağlıkta ya da hastalıkta yaşadıkları dünyanın değişmez gerçeği buydu. Şiir, ipek, yontulmuş yeşim taşı, saray entrikaları, öğrenciler ve kortezanlar, Cennet Atları, *pipa* müziği ya da bir savaş meydanında gömülmeden yatan on binler nasıl hayatlarının bir parçasıysa bu da öyleydi işte.

BÖLÜM XII

GECE VAKTİ KÜÇÜK gölün etrafını dolaşıp doğuya yürüyerek uzak ucunda gölü sınırlayan yamaçları tırmanıyorlar. Onları takip eden hiç kimse yok. Rüzgâr kuzeyden esiyor.

Li Mei arkasına bakıyor. Kamp ateşleri parlıyor. Her yöne uzanan düzlüklerin ortasında kırılğan görünüyorlar. Gecenin ve dünyanın sarımaladığı, ateşin etrafındaki insan varlığı – nedimleri aşağıdalar ama artık hizmetinde değiller.

Rüzgâr havayı iyice soğutuyor. Bulutlar hızla hareket ediyor, arkalarından da yıldızlar. Geyik derisinden binici çizimleri mücevherlerle süslü terliklerden çok daha iyi ama bu şekilde aralıksız yürümek için uygun değiller. Kurtlar her iki yanlarında onlara ayak uyduruyor. Hâlâ onlara bakmamaya çalışıyor.

Kamptan ayrıldıklarından beri adam tek kelime etmedi.

Li Mei henüz açık seçik bir şekilde yüzünü görebilmiş değil. Bunun için daha çok ışığa ihtiyacı var. Kullanışsız ve sert görünen pantolonunun paçaları uzun, yeri süpürüyor. Acaba sürekli at üstünde olmaya alışkın olmasından dolayı mı öyle, diye meraka düşünüyor. Bogülerin çoğu öyle. Li Mei temposuna ayak uydurabiliyor mu ya da kaçmaya yelteniyor mu diye bakmaya tenezzül dahi etmeden önden yürüyor. Gerçi buna ihtiyacı yok. Kurtları var.

Nereye gittiklerine ya da bu adamın hangi akla hizmet onu götürdüğüne dair en ufak bir fikri yok. Neden hakiki prensens için değil de onun için geldiğini de bilmiyor. Prensesin muhafızları kağanın müstakbel eşini korumak için Li Mei'yi almasına izin vermişlerse ve hatta pazarlık edip yönlendirmişlerse kendi adına büyük bir hata yapıyor olması da muhtemel.

Li Mei, duyduğu sadakatin, prensesin olabildiğince uzaklaşabilmesi için bu kandırmacaya devam etmesini gerektirdiğini düşünüyor. Adamın onu öldürmek gibi bir niyeti olduğunu sanmıyor. Eğer öyle bir niyetle burada olsaydı çoktan yapardı. Öte yandan bu durum birilerinin Kitan hanedan mensuplarını kaçırmak büyük bir servetin peşine düşmüş olabileceğini de düşündürüyor. Otağında oturmuş, elinde bir bıçakla beklerken aklına gelen ilk şey bu olmuştu. Geldiği yerde, Ulu Irmak boyundaki yaban arazilerde bulunan geçitlerde adam kaçırmak öyle nadiren olan bir şey değildi kesinlikle. Ama bu adamın peşinde olduğu şeyin para olduğunu da sanmıyor.

Belki de... belki de vücudunu istiyor. Bu düşünceye karşı koymak zor. Bir Kitan kadınının cazibesine, yabancı olmasının heyecan verici gizemine dayanmak kolay değil. Tecavüz etmek üzere kaçırıyor olabilir. Ama bir kez daha kendi savını kolayca çürütüyor. Adam bir kez olsun dönüp yüzüne bakmadı bile.

Hayır, bu kez durum farklı: Sahip olduğu kurtlar ve onu almaya geldiğinde sessizliğe bürünen kurt köpekleri bunun en açık kanıtı. Başka bir şey, bir bit yeniği var bunda. Li Mei hayatı boyunca çoğu kadından daha meraklı ve dikkatli olmakla övünmüştü (bu nedenle babasının da takdirini kazanmıştı; amaç kederlenmekse bu detay da hatırlanabilir tabii). Bir keresinde erkeklerin çoğundan daha dikkatli olduğunu söylemişti babası. O anı hatırladı; nerede olduklarını, bu cümleyi kurarken ona nasıl baktığını.

Yeni ortaya çıkan ya da değişen durumları, erkekler ve kadınlar arasında gerçekleşen gizli kapaklı muhabbetlerdeki detayları, nüansları kavramak konusunda oldukça yetenekli. İmparatoriçeyle birlikte olduğu dönemde, sürgün edildikleri için anlamını yitirene kadar, saray meselelerine, güç oyunlarına dair bir içgörü de geliştirmişti.

Babası hiçbir zaman böyle biri olmamıştı. Büyük ağabeyindeki bu vasfın kaynağı her ne ise kendinde bulunan benzer özelliğin kaynağı da o. Liu hakkında hiçbir şey düşünmek istemese de onunla benzerliklerini, paylaştıkları ortak değerleri kabul ediyor.

Liu'nun ölmesini istiyor.

Şu anda istediği, ihtiyaç duyduğu bir başka şey de dinlenmek ve biraz olsun ısınmak. Yükseklerle –etraftaki tepelerden en dik olanının eteklerine– tırmandıklarından beri rüzgâr bütün bedenini uyuşturuyor.

Bozkırda yapılacak bir gece yürüyüşüne uygun giyinmiş değil ve dahası yanında, yeninde taşıdığı ufak bıçaktan başka hiçbir şey yok.

Bir karar veriyor. Silkinip kendine geliyor. Ölmenin bir sürü farklı yolu var. Öğretilerde vurgulandığı gibi yaşamının da. Daha önce hiç kurtlar tarafından parçalarına ayrılacağını ya da Bogülerin kurbanı olarak bozkırın ortasında vahşi hayvanlara yem edileceğini düşünmemişti ama...

“Dur!” diyor, çok yüksek bir sesle değil ama berrak, anlaşılır bir şekilde.

Gecenin engin ıssızlığında daha ziyade bir emir gibi geliyor kulağa. Sesi, duyduğu korkuyla yoğunlaşıyor, demleniyor.

Adam Li Mei’yi duymazdan geliyor ve yürümeye devam ediyor. Bu yüzden Li Mei birkaç adım sonra düşünmek üzere duruyor.

Kale alınmamak genç kızlık döneminden beri kabul etmeye meyilli olduğu bir muamele değil. Bir sırt üzerindeler. Göl aşağıda, sol taraflarında uzanıyor, ayın ışığı üzerine vuruyor. Bir manzara ressamı için bulunmaz fırsat. Ama Li Mei için değil, en azından şu anda.

En yakınındaki kurt da duruyor.

Sessizce Li Mei’ye doğru yürüyor. Doğrudan ona bakıyor, gözleri masallardaki gibi parlıyor. *Doğru anlatılan şeylerden biri*, diye düşünüyor. Çenesi açık, dişleri görünüyor. Sessizce iki adım daha atarak iyice yaklaşıyor. Çok yakınında. Bu bir *kurt*. Ve o yalnız.

Ağlamıyor. Rüzgâr gözlerini yaşartıyor ama bu tamamen farklı bir durum. Bundan daha derin bir uçuruma sürüklenmediği sürece de ağlamayacak.

Hayvanın yanından geçip yürümeye devam ediyor. Tam o sırada gözlerini sımsıkı kapatıyor. Başının en ufak hareketinde kurt etlerini lime lime edebilir. Adamın hayvan ve o yetişebilsin diye yavaşladığını görüyor. Hâlâ geriye dönüp arkasına bakmadı. Ama gene de neler olduğundan haberdar gibi.

Li Mei hiçbir şey bilmiyor ve bu kesinlikle tahammül edilir bir durum değil.

Derin bir nefes alıyor. Tekrar duruyor. Hemen yanı başındaki kurt da öyle. Bakmayacak ona, kararlı. Bağırıyor, “Eğer niyetin beni öldürmekse bunu şimdi yap.”

Cevap yok. Ama bu kez duruyor adam. Bu onu anladığı anlamına mı geliyor? “Çok üşüdüm ve bu şekilde nereye, ne kadar uzağa yürümek niyetindesin hiç bilmiyorum. Fidyeye için mi kaçırılıyorum?”

Adam dönüyor.

Li Mei hiç değilse bu kadarını başardığını düşünüyor.

Uzunca bir süre gecenin göbeğinde, birbirlerine on adım mesafede o şekilde dikiliyorlar. Hâlâ adamın yüz hatlarını seçemiyor, ay ışığı yetersiz. *Fark eder mi?* diye düşünüyor. Bir Bogü’ye göre oldukça iri cüsseli, upuzun kolları var. O rüzgârda bile göğsü çıplak; açık, uzun saçları rüzgârda kırbaç gibi yüzünün etrafını dövüyor. *Mesafeli duruşunu korumak adına hiç de cana yakın davranmayacak*, diye düşünüyor Li Mei. Adam gözlerini dikmiş ona bakıyor. Ama Li Mei gözlerini göremiyor.

Shandai, diyor adam. Li Mei, şoke oluyor. “Sen takip ediyor. Sığınak. At.” Adam bunları Kitan dilinde söylüyor. Biraz tuhaf ama olsun, kendi dilinde nihayet.

Bütün kelime dağarcığı, söyleyebileceği ya da söylemeyi istediği her şey bu bir avuç dolusu veciz sözden ibaretmiş gibi yeniden sırtını dönüyor. Li Mei konuşmaya alışık olmayan biri, diyerek kendini avutuyor. Kurtlara kaçamak bir bakış atarken içinden “Muhtemelen,” öyle diyerek düşüncesini pekiştiriyor.

“Shandai?” diye tekrarlıyor. “Bu... gittiğimiz yerin adı mı?” Payitahttan çıkıp yollara düşmeden evvel herhangi bir haritaya bakmış değil. Bunun için pişmanlık duyuyor.

Adam bir kez daha duruyor. Yavaşça arkasına dönüyor. Li Mei adamın postüründeki katılığı görüyor. Adam sabırsızlıkla başını sallıyor. “*Shandai!*” diyor tekrar, bu kez çok daha kuvvetli bir şekilde. “Neden bu. Neden sen. Gel! Bogü takip edecek. Şaman.”

Şamanın ne olduğunu biliyor. Aslında bu adamın da onlardan biri olabileceğini düşünüyordu.

Adam tekrar yürümeye başlıyor, Li Mei de onu takip ediyor. Üzerinde çalışıyor, kafa yoruyor, çözmeye uğraşiyor. Kovalayacak sorular olunca üşüdüğünü ya da yorulduğunu hissetmiyor. Adam bir şamana yakalan-

mak istemiyor. Bu makul biçimde aşıkâr görünüyor. Muhafızlar hiçbir şey yapmamış, hatta ondan korkmuşlardı. Peki bir şaman... korkmayacak mı?

Bir süre sonra tam karşılarında gökyüzünü yumuşatmaya başlayan ilk griliği görüyor, sonrasında soluk bir şerit ve pembelik var. Sabah oluyor. Etrafına bakınıyor. Sis yükseliyor. Onlarla gök arasında, ufkun her noktasında etrafa savrulan, yerlerde yuvarlanan ot topakları var.

Uzak bir ufukla evlendi.

Belki de öyle değil. Belki bu başka bir hikâye, olamaz mı?

Güneş önlerinde yükselip uzun otları ve tüm dünyayı aydınlatmadan hemen önce, gök cennetin altında yürürken Li Mei adamın söyleyip durduğu o kelimenin anlamını kavlıyor.

#

TA MİNG SARAYI'NIN ana kapısından başlayarak güney surlarına uzanan, Xinan'ın tam merkezinden geçerek tam tamına on sekiz *li* boyunca dümdüz akan imparatorluk yolu dört yüz doksan adım genişliğindeydi.

Ne imparatorlukta ne de dünyanın başka bir yerinde bu kadar geniş ve muazzam bir ana arter vardı. Bu yol makul derecede etkili bir yangın önleme şeridi olmakla birlikte orada tanrıların eliyle hüküm süren imparatorların heybetini, kudretini onlara layık olan ölçekte cümle âleme ilan etmek ve kimilerini sindirmek, kimilerine ise gözdağı vermek maksadıyla tasarlanmıştı.

Aynı zamanda sokağa çıkma yasağı başladıktan sonra her köşe başında konuşlanmış Altın Kuş Muhafızları'na görünmeden geçilmesi herkes için çok zordu.

Çünkü gizlenmeye yarayacak en ufak bir korunak olmaksızın koşarak geçilmesi gereken *uzun bir yol* vardı.

Muhafızların otuzu bütün önemli kavşakları –doğu-batı doğrultusunda on dört ana kavşak vardı– tutuyordu, küçük olanlar için beş muhafız vardı. Doksan bir mahallenin kapılarını kapatan tamtam sesleri duyulduktan sonra bir ana yolda yakalananlar az tavlı bir çubukla otuz kırbaç yerd. Gece muhafızlarının emre itaatsizlik halinde öldürme yetkisi vardı.

Başkentin asayiş sarayın öncelikli meselesiydi. İki milyon sakini, kıtlık ve vahşi ayaklanmaların taze hatıraları varken bu anlaşılır bir şeydi. Mahallelerin içinde –her biri sıkıştırılmış topraktan yapılmış duvarlarla çevrili– geceleyin dışarıda olmak serbestti elbette, aksi halde tavernalar ve haz evleri, yerel restoranlar, seyyar satıcılar ve dört tekerlekli abur cubur arabaları, yakacak odun, gazyağı ve yemeklik yağ satan adamlar hiç ticaret yapamazlardı. En çok iki devasa kent pazarı kapandıktan sonra iş yapıyorlardı. Geceleyin koca bir şehrin üzerine kilit vurulamazdı ama o şehir kontrol altına alınabilirdi. Ve tabii savunulabilirdi de.

Devasa dış surlar dört adam boyu yükseklikteydi. Her bir ana kapının üzerinde bulunan kulelerde Altın Kuş Muhafızları'nın yüz tanesi gece gündüz nöbet tutuyordu, ufak kapılarda da yirmi muhafız bulunuyordu. Doğuda, güneyde ve batıda olmak üzere üç tane çok geniş kapı vardı. Kuzeyde dördü saray bahçelerine, bahçelerin bitişiğindeki idari ofislere ve imparatorun geniş Geyik Parkı'na açılan yarım düzine geçit vardı.

Nehir yatağından alman, içme ve yıkamanın yanı sıra aristokrat kesimin bahçelerini sulamak (nispeten büyük olanlarında yapay göller oluşturmak) maksadıyla kullanılan suyun şehre geldiği dört tane kanal vardı. Kanallardan biri tomrukların bitmek bilmeyen inşaatlara ve tamirat çalışmalarına yüzdürülerek ulaştırılmasına ve kömür yahut yakacak odun yüklü yayvan, geniş mavnalarla yapılan taşımacılığa ayrılmıştı. Her kanalın surların altından geçtiği noktalarda yüz muhafız daha görev yapıyordu.

Karanlık çöktükten sonra kanalda bulunan biri altmış kırbaça cezalandırılırdı. Şayet o kişi önceden bildirilmiş bir görevi (istiflenecek tomrukları kaydırmak gibi) olmaksızın gündüz vakti suda yakalanmışsa cezası otuz kırbaçtı. Uzun bir gecenin ardından şafak vakti sarhoş olup da art niyet olmaksızın suya düşenlerin olabileceği bilinirdi. Beş Yönün Hâkimi İmparator Taizu merhametli bir hükümdardı, halkını her daim önemserdi.

Otuz kırbaçtan azı nadiren ölümle ya da kalıcı hasarla sonuçlanırdı.

Tabii bu kuralların ve sınırlamaların çok azı aristokratlar, imparatorluk elçileri ya da Mor Mersin Kasrı'nın anahtarlarını ve mühürlerini taşıyan siyah cübbeli sivil memurlar –kargalar– için de geçerliydi. Eğer

gece vakti at sırtında ya da tahtırevanda iseler mahalle kapıları onlar için özel emirle açılabilir ya da kapatılabilirdi.

En iyi haz evlerinin bulunduğu Kuzey Bölgesi Ta-Ming'den ve ona bağlı idari binalardan gece geç saatte yapılan ziyaretlere alışıktı. Sansür Kurulu'nun ya da Maliye Bakanlığı'nın çok yoğun çalışan, zabıt tutma ve diğer evrak işlerini nihayet bitirip azat olmuş sivil memurları ile şehirdeki köşklerinden çıkan, çakırkeyiften öteye geçmiş ve geceyi müzik eşliğinde ipek tenli kızlarla geçirerek daha da uzatma arzularının önünde herhangi bir engel görmeyen zarif giyimli soyluların ardı arkası kesilmiyordu.

Bazen her türlü tedbiri alınmış, perdeleri dikkatlice kapatılmış bir tah-tirevan içinde o geniş caddelerin birinden geçen ve Altın Kuş Muhafızları'yla pazarlık edip gittiği randevuyu ifşa etmemeleri hususunda anlaşma sağlayan kişi herhangi biri gibi giyinmiş ev ahalisinden bir memuru da yanında götüren bir kadın olabilirdi.

Xinan'da karanlık çöktükten sonra ana caddelerden birinde görülen birinin –eğer muhafız subayı değilse– ya tehlikede olduğunu ya da saray mensubu olduğunu iddia etmek hiç de mantıksız sayılmazdı.

Şansölye Wen Zhou doğal olarak geceleri en sevdiği kır atını imparatorluk yolundan aşağı imparatorluğun yüreğine sürmekten büyük keyif alıyordu. Her gece yaptığı bu küçük yolculuklar, dikkat çekici şekilde müreffeh, güçlü, yakışıklı, giyimi kuşamı zengin bir aristokrat olarak saraydan çıktıktan sonra güney yönünde, ayın ya da yıldızların ışığı altında şehirdeki köşküne doğru ilerlerken Xinan'ın *sahibiymiş* gibi hissetmesini sağlıyordu. Beraberinde muhafızları da oluyordu tabii ama onları yolun iki tarafında dağınık halde geride bırakınca payitahtta yaşayan tek âdemoğlu olduğunu hayal edebiliyordu.

Yolun dış kenarlarına mevcut imparatorun babası tarafından drenaj ve sulama kanallarını gizlemek maksadıyla ardıç ve pagoda ağaçları diktilmişti. Lamba ışığıyla aydınlatılan devriye karakolları arasında bahar zamanı geceye kokusunu veren şakayık –çiçeklerin kralı– tarlaları ve yıldızların altında imparatorluk yoluna bahşedilmiş bir güzellik ve ihtişam vardı.

Fakat o gece Şansölye Wen küçük gezintisinden hiçbir tat alamıyordu.

Kuzenin'in o akşam Ta-Ming'in üst salonunda yaptığı dans gösterisinden sonra müthiş bir kaygıya kapılarak (o korku demeyi tercih etmezdi)

sarsılmış, dehşet verici düzeyde kurnaz, cin fikirli saltanat üyeleri ya da mülki memurlar yüzünün haline bakıp durumu sezmesinler diye acilen kendini sarayın dışına atma ihtiyacı duymuştu. Görevi başında ilk yılını geçiren bir şansölye ve yedi bakanlığın patronunun böylesine bir zayıflık göstermesi kabul edilemezdi.

Shen Liu'dan onunla birlikte eve gelmesini isteyebilirdi, Liu da bu daveti kabul ederdi kuşkusuz ama o gece baş danışmanını bile etrafında görmek istemiyordu. Kendi yüzü yaşadığı derin hezeyanın boyutlarını ele verirken onun ifadesiz, meymenetsiz suratına bakmak istemiyordu.

Liu'ya güveniyordu: Her şeyini Wen Zhou'ya borçlu olan bu adamın kaderi artık tamamen şansölyenininkine bağlıydı. Ama tek mesele bu değildi. İnsan bazen müşavirlerinin bile iç dünyasını tüm berraklığıyla görmesini istemezdi ve Liu'nun kendine dair hiçbir şeyi açık etmeden bunu yapabilmesini sağlayan özel bir yeteneği vardı.

Şansölyenin emrinde başka danışmanlar, kocaman bir bürokrat ordusu da vardı elbette. Kendi soruşturmalarını kendisi yürütmüş, Liu –ve ailesi– hakkında epey yararlı, kimi karmaşık kimi beklenmedik pek çok bilgi edinmişti.

Liu'nun kurnazlığı, entrikacılığı onu inanılmaz derecede faydalı kılıyordu çünkü keskin zekâsıyla saraydaki herkesin aklını okuyordu ama bu aynı zamanda şansölyenin yalnız günün erken saatlerinde kendisine eşlik etmesi için ona randevu verip geceyi başkalarıyla birlikte geçirmekten mutlu olması anlamına da geliyordu.

Zhou'nun o gece Bahar Yağmuru'nu yalnız mı yoksa diğer cariyelerden biriyle birlikte mi istediğine karar vermesi gerekiyordu. Sinirli ve huysuzdu, bu durum ihtiyaçlarını da etkileyebilirdi. Bir kez daha kendi kendini onu Kuzey Bölgesi'ndeki ismiyle –aklından bile geçirmemeye– çağırılmaya koşulladı. O ismi değiştiren kendisiydi nihayet.

Etrafına baktı. Kendi mahallesinin kapısından çok uzakta değildi.

İmparator tarafından tahsis edilen Xinan'daki evi imparatorluk yolunun doğusunda, yolun yarısı kadar aşağıda, elli yedinci mahalledeydi. Şehirdeki lüks malikânelerin çoğu orada bulunuyordu.

O malikânelere, Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu bölgelerin kurmay başkanına tahsis edildiği bizzat imparator tarafından o gece ilan edilen en yeni köşk de dâhildi: An Li'ye, namıdiğer Roshan'a.

Wen Zhou'nun nefret ettiği, ürktüğü, ölmesini dilediği ve kör, adı sam bilinmez sürüngenler tarafından gözlerinin oyulmasını istediği adama.

Var gücüyle dizginlere asıldı ama zaten gergin olan at tepki göstererek komuta direndi ve yan yan koşarak hızlandı. Zhou durumu kolayca idare etti. Çok iyi bir binici ve polo oyuncusuydu, süratten ve meydan okuyan atlardan hoşlanırdı. O tür atlardan aldığı haz, sözgelimi kaligrafi sergilerinden veya manzara resimlerinden ya da bir saray odasında okunan doğaçlama şiirlerden aldığından çok daha fazlaydı. Kabul etmesi gerekirdi ki dans, şayet dans eden kişi kuzeni kadar yetenekli –veya onun gibi insanı aptallaştıracak kadar arzu uyandıran biri– ise yeterince zevkliydi.

İmparatorluğu baştan ayağa değiştiren kuzeni. Onu kendisi yapan her şeyi borçlu olduğu Jian. Kapris yapıp bir generalin gün gibi aşikâr hırslarına karşı dolaysız bir şekilde, doğrudan kuzenini desteklemeyi reddeden velinimet. Bir de üstelik birkaç ay önce Roshan'ı evlatlık almıştı! Ne tür kadınlara özgü bir oyundu bu oynadığı?

Obez barbar kadından en az otuz yaş büyük olmalıydı. Adamın o iğrenç *oğulları* bile ondan büyüktü! Bu evlat edinme hadisesi tam bir hoppalıktı, Zhou bunun saray mensuplarını –ve imparatoru– eğlendirmek maksadıyla yapılmış bir havailik olduğunu varsaymak zorundaydı.

Şansölye yapılanı eğlenceli bulmayanlar arasındaydı. Maliye ve Mücazat Bakanlıkları'nı bir arada yürütürken Chin Hai ölür ölmez onun yerine geçmek için süratle manevra yaptığından beri An Li'nin kendisi için –pek çok tehlike arasında– en büyük tehlike olduğunun farkındaydı.

Chin Hai'nin bu dünyadan göçmesiyle Roshan prangalarından kurtulmuş bir orman canavarına dönüşmüştü. Ama niye, hangi nedenle imparator ve zarif cariyesi Roshan'ın onlara sunduğu palyaço gösterisinin altındaki bu gerçeği göremiyordu?

Zhou, hiç olmazsa atı için serinkanlılığını korumaya gayret etti. Yukarıya, yıldızlara baktı, batan Ay'a, yarısr gibi uçuşan bulutlara. Bir sonraki karakola yaklaşırken muhafızlar selam durdular. Kunt sırtlı, geniş omuzlu, etkileyici adam belli belirsiz başını sallayarak karşılık verdi.

Ona öyle geliyordu ki kendisi düşmanını mahvetmeyi ya da öldürtmeyi tasarlayarak sükûneti bozacak, hasmının altını oyacak hamleleri göze alabiliyorsa –ki tasarlıyordu– Roshan’ın da onun gıyabında benzeri tasarrufları olabilirdi.

At sırtında yapılan bu gece gezintilerinin eskiye nazaran daha az ihtiyatlı hale geldiği söylenebilirdi. Dikkate alınması gereken, üzerine düşünülüp tartılması gereken bir noktaydı bu. Aslında... muhafızlarından yaklaşmalarını istedi. Eliyle birine önden gitmesini işaret etti. Neredeyse giriş kapısına gelmişlerdi. Birinin giriş için sinyal vermesi gerekebilirdi.

İmparatorun huzurunda bile Roshan korku, itidal ya da kendine hâkim olmak nedir bilmez gibi görünüyordu – o dev cüssesi de bu tavrının nişanesiydi. Chin Hai’den ölümüne korkuyordu halbuki, başka insanlarla aynı odada bulunduğu zamanlarda bile Şansölye Chin ona bir şey anlatırken iyice gerilir, ter içinde kalırdı. Zhou bu duruma birden çok kez şahit olmuştu.

O dehşete şaşırarak yersizdi; sonuçta herkes Chin Hai’den çekinirdi.

Göreve geldiğinden beri hangi icraatı için suçlanırsa suçlansın, hiç kimse Zhou’nun eylemlerini –kitabına uygun veya tamamen keyfi şekilde, hatta kişisel bir nedenle sürgün ya da infaz edilecek kişilerin seçimi konusunda– devlet politikası haline onun getirdiğini iddia edemezdi. İmparatorun hükümrانlığında geçen dönemin büyük bölümünde Chin Hai’nin yaptıklarından sonra değil.

Hususi ortamlarda “Örümcek” adıyla anılan şansölyenin halefi olarak göreve atandıktan kısa zaman sonra bu noktaya vurgu yapan kişi o aşırı zeki danışmanı Shen Liu’ydu. “Eğer şansölyelik ofisi olarak otorite kurmak ve görevin gereklerini layıkıyla yerine getirmek niyetindeysen,” demişti Liu, “bazı adamların kısa yoldan icabına bakılması gerekir.”

Şayet biri bu işte yeni ve nispeten gençse –Wen Zhou için her ikisi de geçerliydi– bir zaafiyet kolayca sezilebilir ve saray ahalisi içindeki ve giderek imparatorluktaki, hatta yurt dışındaki mihraklar tarafından üzerine gidilerek deşilebilirdi. Kendi adlarına, bu tür yanlış anlamaları ivedilikle halletmeleri gerekiyordu.

Liu belli bir ölçüye kadar, etkin şekilde kullanılan dehşet ve korku ortamının neredeyse her daim yararlı olduğunu öne sürmüştü.

Zorlu dönemlerde böylesi despotça bir tutumun zorunlu olabileceğini eklemeyi de unutmamıştı. Kitai olağanüstü bir refah ve sefahat içindeydi ancak bu durum ülkeyi yıkıcı teşebbüslere karşı daha kırılğan kılabılır, şüpheli yüreklerle, gözlerini dört açmış daha fazla sayıda sadık adama ihtiyaç duymasına vesile olabiliyordu. Birileri zamanını polo oynayarak, şiirler yazarak, yabancı müzikler eşliğinde dans ederek, dünyanın öbür ucundan getirilmiş altın rengi şeftaliler yiyerek, özel mülklerinin bahçelerine yapay göller inşa ederken veya köşklerine fahiş fiyata sandal ağacından paneller yaptırırken başkalarının soğukkanlı ve ihtiyatlı olması lazımdı.

Polo, Wen Zhou'nun en sevdiği spordu. Her ne hikmetse sandal ağacının gerçek bir servet ve refah göstergesi olduğuna inanmıştı. Yatak odasının duvarları sandal ağacıyla kaplıydı. Köşkünün arka tarafındaki yapay gölün ortasına inşa edilen adanın üzerine fildişi ve yeşim taşları yerleştirilmişti. Bir parti verdiğinde en iyi evlerden getirilen cariyeler efsanevi yaratıklar gibi giyinip çıktıkları o adada konuklar için müzik çalarlardı. Hatta bir keresinde oldukça nadir bulunan ve yeşim taşından daha pahalı olan yalıçapkını tüyünden giysiler giymişlerdi.

Fakat yeni şansölye, Liu'nun vurguladığı asıl meseleyi kavramıştı: Ta-Ming Sarayı, devlet daireleri ve ordu için güvenilir, sağlam bir el gerekiyordu. Belki de özellikle ordu için. Gençliğindeki aristokratlardan korkan Chin Hai, daha görevdeki ilk günlerinde barbar generalleri aşama aşama askerî idare kademelerine yerleştirmişti. Bu şekilde kendini emniyete almıştı (okuma yazması olmayan, her şeyini ona borçlu bir yabancı neyin peşinde olabilir, ona en fazla ne yapabiliyordu ki?) ancak bu tutumun sonuçları vardı. Gökçe İmparator (bin yıl yaşasın!) yaşlandıkça odaklanma sorunu yaşamaya, aydan aya, günden güne, giderek devlet işlerine daha az dikkat etmeye başlamıştı.

Ve geceden geceye.

Taizu körpe Kıymetli Refika'sını yanma çağırıp saraya yerleştirdikten kısa bir süre sonra Roshan'ın imparatora bir simyacının iksirini gönderdiği herkesçe bilinmekteydi. Bu olay aynı zamanda şöhretli imparatoriçenin nazik bir şekilde ikâmetgâhım Xinan'ın dışındaki bir Patika Tapınağı'na taşımaya ikna edilmesinden kısa bir süre *öncesine* denk geliyordu.

Wen Zhou o iksiri gönderenin kendisi olmadığına –gerçekten çok isterdi– hayıflandı.

Eğlendiğini ya da eğlenceli biri olduğunu hissetmiyordu. Bu gece değil. Daha az evvel, akşam vakti o suratını siğil sarmış kara kurbağaya hediye edilen (bir başka hediye daha!) şehir sarayı, bizzat Chin Hai'nin yaşadığı, o öldükten sonra dokuz ay boyunca dikkat çekici bir biçimde ikâmete açılmayan köşktü.

Köşkün eşsiz ihtişamı ve kötü şöhretiyle (yer altındaki sorgu odalarına dair hikâyeler, çığlıklar duyulmasın diye yapılmış ses geçirmeyen duvarlar) birlikte üç bölgenin kurmay başkanına ve onun o bölgelerde konuşlandırılmış eğitimli ordularına gitmesi şimdi ne anlama geliyordu? Xinan'da bulunduğu neredeyse hiç vaki olmayan, nimetlerinden faydalanamayacak birine verilmesi ne demektir? İmparator ve o kaz kafalı kuzeni, hiç kimse bu davranışın nasıl bir mesaj içerdiğinin farkında değil miydi?

Ya da daha korkuncu, farkında mıydılar yoksa?

Mahalle muhafızları onları tanıdı elbette. Surların üzerinden bir yerden bir bağırta duyuldu, biri sinyal verdi. Şansölye ve adamları yönlerini imparatorluk yolundan o tarafa çevirince yaklaştıklarını gören görevliler aceleyle kapıların sürgülerini çekmeye koyuldular. En iyi mahalle muhafızları değillerdi belki ama onun mevcudiyetine karşı memnun edici bir duyarlılıkları, yeter derecede şevkleri –korkuları– ve nezaketleri vardı.

Şimdiye dek bu duruma alışması gerekirdi belki ancak neden bir şeye alışmak o şeyin sunduğu zevkleri bayağılaştırsın ki? Filozoflardan biri buna cevap verebilir miydi? Hâlâ safran şarabından ve kadınların kendisine hizmet etmesinden haz alıyordu, değil mi?

Geçerken etrafındaki kimseye bakmaya tenezzül etmeksizin o akşam sokağa çıkma yasağı başladıktan sonra kimlerin oradan geçtiğini sordu. Daima muhafızlara bunu sorardı.

Biri cevapladı. İki isim verdi. İki isim de farklı nedenlerle Zhou'yu beklediği şekilde memnun etmedi. Duraklamadan yoluna devam ederken arkasından yağdırılan emirleri, kapanan kapıların gıcirtısını ve ağır kalasın sürgüye yerleştirildiğini duydu.

Burada bile, mahallenin içinde, doğu-batı doğrultusunda, iki ucundaki geçitler arasında uzanan ana cadde altmış beş adım genişliğindeydi. Boylu boyunca her iki yanda uzanan surlar, belli aralıklarla yerleştirilmiş fenerler ve köşk sahipleri tarafından dikilmiş geniş gölgeli ağaçlar vardı. Caddenin kuzey tarafındaki surlar daha ziyade saray yavrusu şeklinde tanımlanması uygun olan evlerin devasa kapılarıyla aralıklı olarak kesintiye uğruyordu. Sağ tarafında ise daha seyrek olmak üzere hizmetçi girişleri vardı. Kimi özel mülklerin arka bahçe çıkışları da bu taraftaydı. Bütün ön kapıların baktığı yön güneydi tabii.

Kendi evinin kapısında sallanan fenerlerin ışığında görünür vaziyette, perdeleri açık bir tahtirevanda oturmuş bekleyen, böylece kimliği rahatça seçilebilen, gece kendisinden önce geldiğini öğrendiği o adamlardan ikincisini gördü.

Bu akşam o adamı görmek gibi bir niyeti yoktu, istemiyordu; baş danışmanı bunu biliyor olmalıydı. Şayet Liu oradaysa bir şeyler olmuş demektir. Akşamleyin Roshan'a verilen hediyeye dair duydukları haberden daha da vahim, daha huzursuz edici bir şeyler.

Karanlık çöktükten sonra mahalleye giriş yapan diğer adam Roshan'ın kendisiydi. Şüphesiz böbürlendiği yeni gösterişli mülkünde gününü gün etmek üzere gelmişti. Xinan'daki diğer bütün şehir saraylarından daha geniş ve kudretli, belirgin bir sembolik anlama sahip bir mülktü.

Belki, diye düşündü Zhou, tek başıma o tarafa gidip kutlamak için bir içki içmeyi teklif edebilir ve şarabına zehir karıştırabilirim.

Roshan çok nadiren içerdii. Şeker hastalığı vardı. Zhou bu hastalığın onu çoktan öldürmüş olmasını dilerdi. Birden aklına başkanın kişisel hekiminin kim olduğu sorusu geldi. Bu da bir düşünceydi...

Chin Hai'nin eski malikânesi atla çok kısa bir mesafede idi; bulunduğu yerden iki sokak ileride ve bir sokak kuzeyde. Mülk, aristokrat kesimin normlarına göre bile devasa büyüklükteydi. Mahallenin kuzey surlarına kadar uzanıyordu – ve elli üçüncü güney sınırına kadar. Surların altından elli üçe giden bir tünel olduğuna dair söylentiler vardı.

Malikânenin uşaklarının görevlerine devam ettiklerini, içinde kimse yaşamasa da giderlerinin saray tarafından karşılandığını biliyordu. Köşkler ve odaları, mobilyaları, avlular, bahçeler, ziyafet salonları, harem dai-

resi; hepsi, merhum şansölyenin imparatorun gönlünün yetip de asalet bahşedeceği –yücelteceği– yeni sahibini bekleyen evi, kusursuz şekilde korunmuştu.

Ve işte artık yeni sahibini biliyorlardı.

Zhou eyerin üzerinde dönüp ustalıkla atından indi, koşarak gelip önünde eğilen uşaklardan birine dizginleri attı. Kapılar bir araba ve atların geçebileceği kadar açıktı. İçeri girenleri karşılayan ilk avlu gün gibi aydınlıktı. Kendi evi her köşesiyle muhteşemdi. Tek eksiği...

Şansölyenin atından indiğini gören Liu tahtırevanından dışarı çıktı. Önceki gece yağın yağmurdan dolayı yol çamurluydu. Şansölyenin titiz danışmanı ayaklarının nereye bastığına dikkat ediyordu. Zhou bunu gülüş bulurdu. Poloya ve avlanmaya alışık, kir ve çamura karşı umursamaz ve çekincesiz biri olan çizmeli şansölye büyük adımlarla onun yanından geçip gitti.

“Hemen sizden önce giriş yaptı kapıdan,” dedi. Adını telaffuz etmeye hacet yoktu.

Shen Liu başını sallayarak onayladı. “Biliyorum. Sordum. ‘Yeni evine hoş geldin’ demek için yanına gitmeyi düşündüm. Zehirli şarap götürmeyi.”

Liu’nun yüzünü acı dolu bir ifade kapladı, midesiyle başı dertte gibi görünüyordu, şansölye daha önce birkaç farklı nedenle danışmanın su-
retine aynı kıvrımların hâkim olduğunu tespit etmişti. Danışmanı etrafına bakıp muhafızlardan ya da uşaklardan duyan oldu mu diye bakınmaktan özellikle kaçındı. Zhou ise umursamadı. O iğrenç barbarın Kitai’nin şansölyesi hakkında ne düşündüğünü ve onunla ilgili ayan beyan tasarımlarını öğrenmesinden hiç rahatsız değildi.

Sanki Roshan zaten bilmiyor muydu?

“Ne işin var senin burada?” diye sordu. “Sana sabah gelmeni söylemiştim.”

“Bazı haberler aldım,” dedi Liu ağzının içinde kelimeleri ezerek. “Ya da yakında saraya ulaşacak bazı haberlerden önceden haberim oldu diyelim.”

“Ve benim bunu hemen bu gece öğrenmem gerekiyor öyle mi?”

Liu omuz silkti. Yaptığı jestin verdiği mesaj *belli ki öyle* idi.

Rahatsız edici bir adamdı ve katlanılması güç gerçek, neredeyse vazgeçilmez olduğuydu. Wen Zhou döndü ve büyük adımlarla açık kapılardan geçip yerdeki bir su birikintisini etrafa sıçratarak avluya çıktı. Önce karşı taraftaki ana resepsiyon salonuna, ardından o salonun bitişiğindeki özel odaya girdi. Uşaklar fırlayıp yanma koştı. Kısa bir aralıktan sonra çizmeler terliğe, saray kıyafeti evde geçirilecek bir akşam için ipek bir hanfuya dönüştü, selvi yaprağı şarabı bir maltızın üzerinde ısıtılmıştı. Liu yandaki odada bekledi.

Bir başka küçük avlunun öte yanından, yatak odası eklenmiş çok daha mahrem bir misafir kabul salonu olan köşkten müzik sesleri geliyordu. Her zaman olduğu gibi gelişini bekleyen Bahar Yağmuru onun için *pipa* çalıyordu. Mücevherlerle süslenmiş, saçları zarif biçimde tutturulmuş ve yüzü boyanmış olmalıydı, biliyordu. Onu bekliyordu. Çünkü ona aitti.

Artık adı Lin Chang'dı, onu oraya getirdiğinde ismini değiştirmesini istemişti. Kitai'nin şansölyesinin odalığına yaraşır, statüsüne çok daha uygun bir ismi olmalıydı. Henüz Kuzey Bölgesi'ndeki adıyla düşünmekten kurtulamamıştı onu. Çok da önemli değildi.

Yağmur ona aitti ve bekleyebilirdi. Ama görev beklemezdi. Gene de bir başka bakış açısına göre Liu aklında her ne varsa dökülene kadar beklemek zorunda kalacak olan *kendisiydi*.

Şansölye bir süre daha tepesindeki efkâr bulutlarının dağılmayacağına kanaat etti. Yeniden kabul salonuna döndüğünde şarabı kendisine takdim edildi. Bir yudum aldı. Kadehi fırlatıp attı. Bir duvardan seken kadeh yerde yuvarlandı.

Korkudan sinip yerlere kadar eğilerek saygıda kusur etmeme derdine düşen uşak maltıza doğru seğirtip ateşe kömür atarken çaresizlikle birbiri ardına özürler sıralıyordu. Dizlerinin üzerinde emekleyerek gidip yerdeki kadehi aldı. Elleri titriyordu. Halının üzerinde lekeler vardı.

Şansölye halihazırda gece vakti içtiği şarabın ısıyla (ki bu ısı sabah ya da gün ortasında içtiği şarabınkiyle aynı değildi) ilgili tercihini açıkça ortaya koymuştu. Uşakların bu tür şeyleri bilmeleri, bilmiyorlarsa bedelini ödemeleri gerekirdi. Bu sonuçlara örnek teşkil eden bir vakada, en azından o vakada, adamın biri hem kovulmuş hem de kötürüm kalmıştı.

Malikânenin arka tarafındaki sokakta dileniyordu şimdi. Birileri Zhou'ya durumundan bahsetmişti.

Küçük avludan gelen müzik sesi kesintisiz devam etti. Sürgülü kapılar açıktı, ılık gecedен istifade panjurlar kaldırılmıştı. Pelür kâğıtla kaplı pencerelerin ses geçirgenliği çok yüksekti. Müziği durdurmayı düşündü ancak çok güzeldi – ve Liu'yla işi biter bitmez içine dalabileceği, mevcut haletiruhiyesini değiştirecek bir ambiyans vadeliyordu.

Eliyle işaret etti, Shen Liu platformun bir tarafına geçti. Zhou bağdaş kurup karşısına oturdu. Tatlı bir meltem, müzik ve gecenin geç saatleri. İki adam bekledi. Tam üç kez yerlere eğilerek selam veren uşak gözlerini yerden kaldırmadan tekrar şarap getirdi ve iki eliyle uzattı. Wen Zhou şarabı tattı.

Başıyla dahi tasdik etmedi, bunu yapması gerekmiyordu. Kadehi elinde tutması yeterliydi. Uşak, Liu için de şarap doldurduktan sonra odanın çıkışına kadar yerlere eğilerek, geri geri çıktı. Daha sonra kırbaçlanması kaçınılmazdı. İlk getirdiği şarap olması gerekenden daha soğuktu. Zhou danışmanına baktı ve başıyla konuşmasını işaret etti.

“Onu öldürmekle ilgili imalarda bulunursak,” dedi Liu, yuvarlak yüzü her zamanki dingin mizacını yansıtıyordu, “ne olacağını düşünüyorsunuz?”

Böyle bir başlangıç beklemiyordu. “Biz değil,” dedi Wen Zhou buz gibi bir sesle. “Ben bulunuyorum. Tabii yokluğumda başımıza mizah ustası kesilmediysen.”

Liu başını iki yana salladı.

“Olmadın diye biliyorum. Ne olur,” diye devam etti şansölye, tutumu giderek katılaşıyordu, “kısımına gelince biraz eğlenmiş olurum.”

“Elbette efendim,” dedi Liu.

Başka da bir şey söylemedi. Uğursuz noktaya değinmişti. Eğlenmenin uygunsuz olduğu zamanlar vardı.

Zhou her zamanki fikir ayrılığma düşmeye meyilliydi. Eğer bir kadını ya da atı isterse, sıkılıp vazgeçene kadar ona ait olurlardı. Şayet bir adamın yaşamasını istemiyorsa onu öldürtürdü. Neden şimdi her zamankinden farklı olacaktı ki? Bu yetkiyi ona veren, onu tanımlayan şey sahip olduğu güçtü.

“Neden buradasın?” diye homurdandı. İşaret etti, uşak elinde şarapla öne atıldı. Liu ikinci bir içki almayı reddetti. Şansölye çok uzun zamandır danışmanın sarhoş olduğunu görmek istiyordu; henüz hiç olmamıştı.

Avlunun diğer tarafından gelen *pipa* sesi kesilmişti.

Efendisinin baş danışmanı ile meşgul olduğu söylenmişti ona. Yağmur’un –Lin Chang– kusursuz bir eğitimi vardı ve akıllı bir kadındı. Zhou onların dikkatini dağıtmayı istememiş olduğunu biliyordu.

Danışmanı, uşak tekrar uzak duvara geri çekilinceye kadar bekledi. “Batıdan bir özel kurye geldi bugün, bir mesaj getirmiş. Demir Kapı Kalesi’nden.”

“Eh, orası *hakikaten* batıdır,” dedi şansölye bıyık altından gülererek.

Liu gülümsemedi. “Biliyorsunuz benim... Kardeşimin Kuala Nor’da bulunduğunu biliyorsunuz değil mi? Geçen sene bana ailem hakkında sorular sormuştunuz, ben de size durumdan bahsetmiştim, hatırladınız mı?”

Sorduğunu hatırlıyordu. Göreve başlamadan önceydi. Liu’nun bahsettiği şeyi gayet iyi hatırlıyordu. Kardeşini de. Usta Shen Tai’den hiç hoşlanmamıştı. Onu iyi tanıdığı söylenemezdi ama bunun zaten bir önemi yoktu.

Şansölye dikkatle başını sallayarak onayladı. Ruh hali değişmişti ama bunun anlaşılmasını istemiyordu.

“İskelet kalıntılarını gömen,” dedi kayıtsız görünmeye çalışarak. Bir elinin parmaklarını şıklattı. “Babana saygım sonsuz ama yine de aptalca bir davranış. Ne olmuş ona?”

“Gölden ayrıldı. Xinan’a geri dönüyor. Yas sürecini kısaltmak, geri dönüş yolunu açmak için onu İkinci Askerî Bölge ordusuna kaydettiler.”

Odadaki iki adam Shen Gao’nun ölümünden kısa bir zaman sonra Liu’nun saraya geri dönmesini sağlamak amacıyla aynı şeyi yapmıştı – imparatorun gözdesi olan kadının hırslı kuzenine asistanlık yapması için.

Şansölye bir an bunu düşündü. Vakarını koruyarak, “Neden acaba? Bu durumu bize bildiren Demir Kapı mı?”

Liu olumlu anlamda başını salladı. “Oradan geçerken bir gece konaklamış. Kale komutanının resmî raporuyla birlikte Ta-Ming’e önden bir mesaj yollamış.”

Bir gece kalması yolculuk esnasında oyalanmaya tahammülü olmadığına işaretti. Wen Zhou esniyormuş gibi yaptı. "Peki neden senin kardeşinin ne yaptığı beni ya da imparatorluğu ilgilendirsin?" dedi. "Konu seni ilgilendiriyor olmalı, bu senin kişisel meselen," imasında bulunarak. Bu işi iyi kıvırdığını düşündü.

Liu bozulmuş gibi görünüyordu. Çok ama çok nadir olurdu bu. Oturduğu yerde kıpırdandı, pozisyonunu değiştirdi. Ancak eyer üstünde uzun yol kat eden bir atlı böyle görünürdü. İlginç bir durumdu. Şansölye gözünü ondan ayırmadı.

"Eee?" diye ekledi.

Liu derin bir nefes aldı. "Kardeşim... öncelikle onu öldürmek üzere gönderilen biri tarafından Kuala Nor'da kendisine karşı bir suikast girişiminde bulunulduğunu söylüyor."

"Anlıyorum," dedi Zhou, ses tonuna hâkim olmaya çalışarak. "Bu birincisi. Anladığım kadarıyla bizim için daha önemsiz olan. Başka?"

Danışmanı boğazını temizledi. "Görünüşe göre... anlaşılan o ki Rygyal'deki Beyaz Yeşim Prensesi... Cheng-wan, bizim, bizim kendi prensesimiz..."

"Kim olduğunu biliyorum Liu."

Liu bir kez daha boğazını temizledi. İyice dağılmıştı. Bu haberi vermek bile başlı başına huzursuz ediciydi. "Prenses, Tai'ye bir hediye vermiş," dedi Liu. "Göl kenarındaki hizmetlerinden dolayı kendisini onurlandırmak maksadıyla. Cesetleri gömmesiyle ilgili olarak yani."

"Ne mutlu kardeşine," diye mırıldandı Wen Zhou, "ama hâlâ bunun bizimle ne alakası..."

"İki yüz elli Sardia atı."

İşte böyle. Başına çekiç gibi indi şansölyenin.

Zhou ağzının kuruduğunu hissetti. Güçlükle yutkundu. "Peki o... yani kardeşin, sınırdan bu tarafa iki yüz elli Cennet Atı'yla birlikte mi geliyor?"

Bunun imkânsız olduğunu düşündü.

Bir bakıma öyleydi. "Hayır," dedi Liu. "Taguranlarla geçici bir süre için atlara sahip çıkmaları konusunda anlaşmış. Ne yapılacağına karar verildikten sonra oraya geri dönüp bizzat kendisinin teslim alması gerekiyor,

yalnız onun atları almaya yetkisi var. Gökçe İmparator'u bilgilendirmek üzere Xinan'a geldiğini yazmış. Diğerleriyle birlikte."

Diğerleriyle birlikte.

Şimdi neden bu bilgiye nail olması gerektiğini anlıyordu.

Aynı zamanda, hemen o an, başka bir şeyin daha farkına varmıştı. Belli etmemek için elinden geleni yapıyordu. Liu'nun sevimsiz kardeşi Demir Kapı'daki askerlere her şeyi anlatmış ve kendisi için gönderilen kiralık katille ilgili bir mektup yazmıştı. O atları da hesaba katınca artık önemli bir şahsiyet olduğunu anlamak güç değildi. Bu konuda daha evvel hiç yapılmamış türden bir tahkikat yapılacağı da neredeyse kesindi.

Ki bunun anlamı...

Xinan'da birinin icabına bakılmasının gerektiği. Aslında hemen o gece, Shen Tai'nin yolculuğu ve aldığı hediyeyle ilgili haber –muhtemelen şimdiden saraya ve Mor Mersin Kasrı'na yetiştirilmek üzere olan– daha fazla yayılıp söz konusu kişiye ulaşmadan evvel yapılmalıydı.

Talihsiz bir gelişmeydi. Menfaatleri aklından geçen kişinin elindeydi. Aynı zamanda bu son haberler dikkate alınacak olursa şansölyenin huzuru tehdit edecek kadar çok şey bildiği ortadaydı.

Belli nedenlerle had safhada rahatsız edici biri olan Shen Tai'nin Xinan'a ulaşmama ihtimali mevcuttu ancak bu bilgiyle birlikte bütün hesaplar altüst olmuştu.

"Ne demek atları bizzat kendisi almak zorunda? Sen bizzat okudun mu mektupları?"

"Okudum." Şansölye, Liu'ya bunu nasıl becerdiğini sormadı. "Eğer teslim almak için kendisi gitmezse vadedilen hediye hükmünü yitirecek. Prensesin bizzat ona verdiği bir hediye bu. Bir üçüncü mektup daha vardı... yani var; bir Taguran subayından, durumu iyice netleştiren bir mektup."

Kitai'nin şansölyesi içinden akla hayale gelmeyecek küfürler sıralamaya başladı. Koltuk altından bir ter damlasının yavaşça aşağı süzüldüğünü hissetti.

Durum düşündüğünden çok daha kötüydü. Çünkü şimdi Shen Tai'nin yolda ölmesi –ya zaten öldüyse?– imparatorluğa bu atlara mal olacaktı.

İki yüz elli, insanı aptallaştıran, uçuk bir sayıydı. Adam bir kahraman gibi geliyordu ve sarayın tüm kapıları ivedilikle önünde açılıyordu. Neredeyse dibe vurmak üzerelerdi.

Birinin öldürülmesi gerekiyordu, acilen.

Sessizlik bir süre daha devam etti. Yolun diğer yanından *pipa* sesi de gelmiyordu. Kendisi de sarsılmış, kötü etkilenmiş görünen Liu son derece dingin bir halde onu bekliyordu. Bu haberin hem onun için hem de ailesi için iyi olduğunu düşünebilirdi ama bu iki kardeşin arasındaki ihtilafı –daha evvel kız kardeşlerine yapılan şeyi– bilenler için durum farklıydı.

Zhou düşündüğünü yüksek sesle de söyledi. “Kız kardeşin artık Uzun Duvar’ın ötesinde Liu. O konuda hiçbir şey yapamaz.”

Liu başını kaldırıp şansöyenin gözlerine bakamadı. Bu da nadiren olan bir şeydi, danışmanın aklım meşgul eden bir endişeye –ya da endişelerden birine– işaret ediyordu. “Sen,” diye ekledi alaycı bir ifadeyle, “evin en büyük oğlu değil misin? Ailenin reisi sensin. Bunu yapmaya hakkın da yetkin de vardı, ben de onaylayıp sarayın takdirine sundum. Bu sizin için, tüm aileniz için bir onurdur.”

O onur Liu’nun borcunun katmerlenmesine neden olmuştu.

Danışman bir kez daha emme basma tulumba gibi başını salladı ama her zamanki canlılığından, neşesinden eser yoktu.

“Başka bilmem gereken ne var?” diye sordu şansölye. En çok ilgisini çeken sorun Shen sülalesinin iç meseleleri değildi. Danışmanını göndermesi gerekiyordu. O gece için bir başkasına randevu vermişti. “Kimler bu durumdan haberdar olacak?”

Liu gözlerini yerden kaldırdı. “Kim mi bilecek? Herkes,” dedi. “Bu gece ya da en geç yarın kuşluk vakti. Bu askerî bir ihbarnameydi, yani iki kopya var, biri Genel Sekreterlik’e diğeri Savaş Bakanlığı’na yazılmış ama bunun da ötesinde Ta-Ming’de hiçbir şey sır olarak kalmaz.”

Bunu o da biliyordu. *Ta-Ming’de hiçbir şey sır olarak kalmaz.*

Son iki senede gösterdiği yüksek fazilet nedeniyle içtenlikle yüceltilmiş, itibar kazanmış bir adam, tam bir baş belası, vesayetinde bulunan inanması güç sayıda Sardia atıyla birlikte geliyordu.

Cennetin Oğlu tarafından *kabul edilmesi muhtemeldi.*

Bunu önlemenin herhangi bir yolu yoktu. Ve Shen Tai şayet isterse büyük bir hızla, kelimelerle tarif edilmesi mümkün görünmeyen, karmaşık bir oyunun baş aktörlerinden birine dönüşebilirdi.

Tabii bununla birlikte Demir Kapı'dan sonra yolda öldürülme ve hatta halihazırda öldürülmüş olma ihtimali de bir kenarda duruyordu. Ama atlardan dolayı artık Tai'nin olası katli de farklı bir anlam kazanmıştı. Hiç şüphesiz devletin kurumları tarafından ayrıntılı bir kovuşturma başlatılırdı. Ne var ki şansölye Wen, yolda gerçekleşebilecek bu türden ölümler konusunda uzman sayılırdı.

Başlangıçta ufak, özel bir meseleydi. Daha ziyade bir dürtüydü, sıradan bir güç gösterisi. Ama şimdi... Sırf kendi menfaatlerinin peşine düşen birinin pervasızlığı yüzünden imparatorluğun iki yüz elli Sardia atını kaybettiği ortaya çıkarsa...

Eğer birisi öterse bu mümkündü.

İçinde bulunduğu tehlikeyi düşünerek aynı sonuca ulaşması mümkün görünen ve böyle bir şey olmadan –ve kendini garantiye almadan– önce kesinlikle ölmesi gereken biri vardı. Mesela saraydan birine ötüp kendi geleceğini koruma altına alabilirdi. O gece. Hatta belki de şu an.

Veya –şansölye bu düşünce aklından geçerken giderek sararıp solduğunu hissetti– belki de malum kurmay başkanından aman dileyip her şeyi anlattıktan sonra ondan kendisine yol göstermesini ve onu korumasını talep edebilirdi.

Üzerine düşünmesi bile ürkütücü bir senaryoydu bu.

Danışmanını evine gönderdi.

Liu'nun ne kadar uyanık, cin fikirli bir adam olduğu dikkate alındığında belki de onu göndermekle biraz aceleci davranmış olabilirdi ama ne bu hikâyeyi onunla paylaşmaya niyeti ne de kurnazlık düşünmeye vakti vardı. Liu'nun kafasının karıştığı ve tedirgin olduğu gerçeğini göz ardı edemezdi. Kız kardeşine yaptıklarından sonra Tai'nin dönüş yolunda olması nedeniyle böyle hissetmesi normaldi.

Bütün bu olanlar hep tek bir kişi yüzünden, diye düşündü Zhou acı acı. Sınırın ötesinden imparatorluk yolunu tutmuş Xinan'a geri gelen o

herif yüzünden. Hem onu hem de danışmanını yerle bir edecek güce –ve arzuya– sahipti muhtemelen.

Zhou yalnız kaldığında, etrafta hâlâ bir köşede sinmiş bekleyen uşak hariç –ki o da mühim değildi– kimse yokken yüksek sesle küfürler savurmaya başladı. Küfür ettiği kişi –ismini ağzına almadan, o kadar da ahmak değildi– gökçe imparatorun on yedinci kızı, ferahfeza Beyaz Yeşim Prensesi, güzel Cheng-wan'dı.

Çok uzaklardaki Rygyal'den, ta dağlarla çevrili yaylalardan aldığı sorumsuzca, keyfekeder kararlarla bütün dengeleri altüst eden, ortalığı birbirine katan prenesti lanetler okuduğu. Ancak bir kadına yaraşırdı zaten bu yaptığı.

Pipa müziğinin yeniden başladığını duydu.

Liu'nun ayrıldığı Yağmur'a bildirilmiş olmalıydı. Peki Zhou işinin bittiğini, günün yükünün azaldığını varsayabiliyor muydu? Hayır. İş bitmemişti. Yüğü azalmamıştı. Şimdi Yağmur'a gidemezdi. Henüz sıkıntılarına bir son veremez, içindeki ateşi söndüremez, kederini dindiremez ya da korkusunu veya öfkesini dışarıya yansıtamazdı. Hemen, acilen halletmesi gereken bir mesele vardı ki bunun anlamı başka bir adama güvenmek zorunda olduğuydu. Tabii çok geç değilse.

Kime ihtiyacı olduğunu biliyordu, derhal huzuruna getirilmesi için emir verdi. Güven meselesine gelince, iş bittikten sonra gerekirse bu adamı da rahatlıkla harcayabilirdi. *Bu tip sorunlar durgun suya atılan taşın yaydığı halkalar gibi genişler ve etrafa yayılır*, diye düşündü şansölye.

İşte bu. Şu imgeye bir bakın! Çilekeş bir şairdi sanki!

Kadehini kaldırdı, uşak ona şarap getirmeye koşturdu. Tam o anda birinin Mor Mersin Kasrı'ndan at sırtında yahut bir tahtirevan içinde taşınarak ayrıldığını düşünmemeye, gözünün önüne gelen imgeleri kovmaya çalıştı. Roshan'ın yeni malikânesinin ön kapısına dayandığını. İçeriye alındığını. Ve ona her şeyi...

Çağrılmasını emrettiği muhafızın geldiği bildirildi. Zhou ona içeri girmesini söyledi. İri yarı bir adamdı. Sağ yanağında bir yara izi vardı. Adı Feng'di. Kapının eşiğinde durup eğilerek selam verdi.

Wen Zhou uşağı oradan kovdu, sonra da ne söylenmesi gerekiyorsa onu söyledi. Oldukça açık, kuşkuya mahal bırakmayacak netlikte isteklerini sıraladı, sesi sakın ve oturaklıydı. Feng bir kez daha önünde eğilerek emri aldı, yüzünde en ufak bir tereddüt emaresi yoktu.

Her şey tam olması gerektiği gibiydi. Mübarek emirlerine hürmeten boyun eğilen, zarif, ince ruhlu, nazik biri tarafından, hem içeride hem dışarıda bir sürü sorunla boğuşan bu büyüklükte bir imparatorluk sevk ve idare edilemezdi.

Ve dönemin şartlarını dikkate alan her akıllı başında, makul adam –özellikle imparator artık sonbaharını yaşıyorsa, şevkini yitirmişse, geçmişte tahtı ele geçirip (öz kardeşlerini katlettiği unutmamalı) muazzam bir saltanatın temellerini attığı zamanlardaki gibi parlak bir liderin vasıflarını artık taşımıyorsa– memleketin idaresi hususunda bu tutumun daha da geçerli olduğunu kabul ederdi.

Eğer onlarca yıl imparatorun sağ kolu olarak görev yapan son Şansölye Chin Hai'nin sarayın yönetim kademesine verdiği tek bir ders varsa o da zaman zaman hükümetin karanlık, piş işlerini şansölyenin üstlenmesi gerektiği idi. Yoksa geçmişte ne demeye yer altındaki sağır odalardan ya da o gece itibarıyla sahibi olduğu malikânenen dolayı tamamen Kitai'nin en tehlikeli adamının kontrolüne giren, şehrin içine ve hatta dışına uzanan gizli tünellerden bahsediliyordu ki?

Ve eğer çevresi kuşatılmış, sırtına haddinden fazla yük bindirilmiş, en az dokuz bakanlıktan doğrudan doğruya sorumlu, yorgunluk nedir bilmeden hizmet ettiği imparatorunun emrinde her türlü zevk ve sefadan feragat etmiş bir şansölye, asil bir kadın ve iyi tanıdığı, meymenetsiz bir adamla ilgili böylesine arızı bir meselede konumunun sağladığı irade ve erki harekete geçirmişse ne olmuştu? Ne yani, bunca şeyi göğüslemenin getirdiği bir karşılık, sağladığı *hiçbir* menfaat olmayacak mıydı? Mesela o gece, az evvel gönderdiği adamın geri dönüşünü beklerken geçireceği uzun, uykusuz saatlerin bir bedeli yok muydu?

Dokuz katlı gök cennetin tanrılarının bunu anlayacağını düşündü Wen Zhou.

Ay ışıĞI HAZ EVİ'NDEN satın alıp malikâneye getirdiğinde ona verdiği ismi hiçbir zaman kabul etmedi.

Lin Chang ona hiçbir şey ifade etmiyordu, üstelik bir ağırlığı falan da yoktu. Başlangıçta Bahar Yağmuru'nun da bir anlamı yoktu ama en azından kortezan ismine giderek daha çok ısınmıştı, ayrıca bu isim ona ilk teklif edildiğinde başka alternatifler de sunulmuş, sonunda yaptığı seçimin içine sinip sinmediği bile sorulmuştu.

Ama Zhou öyle yapmadı. Bu yeni adın kaynağını, eğer varsa onun için ne anlama geldiğini bile söylememişti şansölye. Şüphesiz bu bir *Sardia* ismi değildi. Kızın köklerine, geldiği yere dair bir gönderme veya işaret içermiyordu. Sadece odalığının Kuzey Bölgesi'ndeki bir kokotunkinden çok daha asil bir ismi olsun istemişti.

Yağmur için bu nefret beslemeye değecek bir şey değildi. Gerçekten. Onun için basit bir değişiklikti sadece. Fuzuli üzüntülerin önüne geçebilmek için neyin önemli olduğuna karar vermek ve sadece ona yoğunlaşmak bir zorunluluktan çünkü. Aksi halde insanın yaşam enerjisi kalmayabilir ve beş yöne dağılıp ziyan olabilirdi.

Bu dünyada bir kadının kabul etmesi gereken bazı gerçeklerle yüzleşmesi kaçınılmazdı.

Wen Zhou'nun muazzam bir gücü vardı. Xinan'da geçerli olan değer yargıları düşünülünce kesinlikle kadınlarına ya da uşaklarına karşı zalimane bir tutumu olduğu söylenemezdi. Ya da *Sardia*'nın standartlarına göre, hiç fark etmezdi.

Şansölye gençti ve onunla vakit geçirmek çoğu zaman kötü değildi. Ve kadınlardan talep ettiği zevkler, her ne kadar şansölye bunların yozlaşmış olduğunu düşünüyorsa da (erkekler genelde böyle düşünür) haz evinden gelen bir kadın için pek de aşırı değildi.

Hayır, eğer Yağmur ondan nefret ediyorsa –ki ediyordu– bunun farklı bir nedeni vardı. Öfkesini harmanladığı yoğunluk içindeki ateşi harlayan en güçlü soluk.

Rakibinin öldürülmesini emretmesine hiç gerek yoktu.

Tai hiç bir açıdan rakibi sayılmazdı. Yağmur'u o bataklıkta bırakıp senelerini yas tutarak geçirmek üzere uzaklara gitmişti, hem nasıl biri

–daha sınavları dahi geçememiş hangi öğrenci– kendisini imparatorluk şansölyesinin, Kıymetli Refika'nın yakın bir akrabasının karşısına koyardı?

Âdemoğlunun, en güçlülerin bile ne kadar kırılgan olduğu açıktı. Kadınlar ve uyandırdıkları arzular yoluyla ne kadar yönlendirilmeye, ne derece şekillendirilmeye müsait oldukları nasıl da belliydi. Gök Cennet'in hâkimi görkemli İmparator'un bizzat kendisi bunun en çarpıcı örneği değil miydi?

Wen Zhou'nun statüsüne sahip birinin dahi beklenmedik bir zamanda Ay ışığı Haz Evî'ne gittiğinde onu bir yabancıyla birlikte gördüğünü ve hatta belki de o yabancıya eşlik etmekten aldığı büyük zevke şahit olduğunu anımsamaktan büyük bir memnuniyetsizlik duyduğunu anlamak zor değildi.

Böylesi bir anıyı takiben kimin ne kadar ileri gidebileceğine gelince, herkes kendince sınırlarını belirleyebilirdi – ve elbette cinayet, bu sınırı geçecek bir eylem olurdu.

Malikâneye geldiğinde Yağmur'un kendisini kabul ettirmesi zor olmamıştı. Uşaklardan ikisinin akıllarını başlarından alıp deli divane âşık etmeyi başarmıştı. Ne yani, bu da mı gelmeyecekti elinden, arzu edilmeye değmeyecek biri miydi sanki? Net bir amacı, bir hedefi olmadığı halde oraya varır varmaz bilgi toplamaya başlamıştı. Sadece bir... içgüdüydü işte.

Efendilerinin mevcut haletiruhiyesini, konuşmalarını, gelenini, gidenini öğrenme talebinde bulunmasının makul nedenleri olduğuna ve hiç bitmeyen bir arzuyla onu memnun edebilmek için her an neye ihtiyaç duyduğunu bilmek zorunda olduğuna herkesi ikna etti.

Malikânedeyken ya da alışveriş için muhafızlar eşliğinde tahtirevanla pazarlardan birine veya Zhou'ya eşlik etmek maksadıyla polo maçına, resmî yemeklere gittiğinde üzerine bir elbise gibi giydiği kusursuz bir tavır takındı – hâlâ da takıyordu.

Diğer cariyelerden biri olmadığı sürece oradaki hiç kimsenin Lin Chang'dan nefret etmek için geçerli bir nedeni yoktu; zaten o da başından beri haremdekilere temkinli yaklaşıyordu. Burnu havada görünmemek için hâlâ onların arasındayken isminin Bahar Yağmuru olduğunu söylüyordu.

Doğduğu topraklardan yüreğinde saklayarak getirdiği hakiki ismi uzun bir zamandır hiç kimse tarafından telaffuz edilmemişti. Yıllar evvel

Yeşim Kapısı'ndan sınırı geçtikten sonra o ismi bir kenara bırakmıştı. Bütün Kitai'de asıl adım bilen tek bir kişinin bile bulunmama olasılığı epey yüksekti. Huzursuz edici bir düşünceydi bu.

Zhou'nun nesillerdir aktarılan bir asalete, görgüye –bu nedenle seçilmişti– ve hatta soyluluk vasıflarından baskın bir takvaya sahip olan karısı pek de bir önem arz etmiyordu; zira ikisi tamamen ayrı, bambaşka hayatlar sürüyorlardı. Haremdeki cariyelerden biri; daha çekici, alımlı bir kadın olsaydı onun bu kadar erdemli ve fazilet sahibi biri olamayacağına dair bir görüş öne sürdü. Öyle alicenap bir fikir değildi belki ama tamamen yanlış da değildi.

Şansölyenin karısı ekseriyetle evden uzakta bir tapınakta ya da bir başka ibadethanede oluyordu. Mübarek adamlara ve kadınlara karşı cömertliğiyle tanınırdı. Kocası onun bu tutumunu her daim destekledi. Ayrıca sık sık astrologları ziyaret eder, ancak bu konuda azami dikkati gösterirdi. Sınırsız Gece Okulu'nun İmparator Taizu'nun ikametgâhında belirsiz bir yeri vardı.

Yağmur o gece Danışman Shen'in daha Zhou eve varmadan kapılarında bittiğini ve bir konuda oldukça gergin olduğunu öğrenmişti. Normal şartlar altında Shen Liu beklemek için içeriye alınırdı ancak sokakta, fenerlerin altında kalıp Zhou'nun yolunu gözlemeyi tercih etmiş, yapılan daveti geri çevirmişti. Gergin olması –birincil bilgi kaynağı Hwan tarafından bildirilmişti– alışılmış bir durum değildi.

Shen Liu'nun kardeşiyle arasındaki bağdan haberi olmadığından neredeyse emindi. Onunla ilgili emin olmadığı başka şeyler vardı ama. O hususlara dair kesin bir yargıya ulaşabilmesi için beklediği Kanlin Savaşçısı'nın geri dönüp rapor vermesi gerekiyordu – tabii o rapordan kesin bir sonuç çıkarmak mümkün olacak mıydı, bilmiyordu. Shen Liu ihtiyatlı bir adamdı sonuçta.

Kardeşinin katline dair bir suikast planının parçası olup olmadığı hiçbir zaman açığa çıkmazsa şaşırtıcı olmazdı.

Yağmur bir süredir özenle seçilmiş, zarif kıyafetler içinde İki Numaralı Köşk'te bekliyordu. Çoğu zaman olduğu gibi kasten herhangi bir koku sürmemişti. Bu minik tedbir karanlık avlulardan geçmesini, revak

altlarında oyalanmasını mümkün kılıyordu. Çünkü parfüm resmen nerede olduğunun ilanı anlamına geliyordu.

Sadece Zhou'nun kendisine geleceğini bildiği zaman rayihalara bürünüyordu. Bu ona has bir tutum haline gelmişti artık, attığı imza ya da bir kaligrafın fırça darbesi gibi yalnızca ona özgü bir davranış. En taze odalığının sahibini onurlandırmak için izlediği farklı bir yol.

Bu tür numaralar yapmak düşünmeyi bilen bir kadın için hiç de zor değildi, özellikle de neler yapabileceğinin farkında olmayan bir adamla birlikteyse.

İki adamın küçük avludan odaya girdiğini duyunca Zhou orada olduğunu anlasın diye tekrar *pipa* çalmaya başlamıştı. Konuştuklarını duyunca da müziğe ara vermeyi de ihmal etmedi. Nezaket gereği böyle yaptığını düşündüklerinden emindi.

Kucağında *pipa*'sı, terlikleri çamur olmasın diye ıslak avluyu yalın ayak geçti. Aslında bu onun bahanesiydi: Eğer biri onu görürse talep etmeleri halinde sundurmada efendisi ve danışmanı için görüş alanlarına girmeden müzik yapmak üzere orada olduğunu söyleyecekti. Müzik onun uzmanlık alanıydı.

Ilık bahar gecesinde sürgülü kapılar açıldı ve pelür kâğıttan pencereler de sesi içeride tutmaya yetmiyordu. Gayet net bir şekilde konuşulanları duydu.

Kalbi ağzında atıyordu. Heyecan duyuyor, korkuyordu ama bir süredir bununla yaşamaya ve kendi aldığı kararların bedelini ödemeye alışmıştı. Yaptığı şeyin adı en amiyane tabirle "ihanetti". Yani eğer yaptığı şey gecenin karanlığından günün parlak aydınlığına çıkarsa öyle söylenecekti.

Ama ne söyleneceğini umursamıyordu çünkü şansölye, Tai'nin peşinden iyi eğitilmiş bir suikastçı, bir sahte Kanlin göndermiş ve meselenin büyümesi, ölçüsüz, rastgele cinayet işleme eğiliminin güçlenmesi ihtimaline karşı iki kiralık katili de beklemeye almıştı. Yağmur asıl buna rağmen hiçbir şey yapmadan beklemeyi kendine göre ihanet sayıyordu.

Görünüşe göre Tai yas sürecinde baba ocağında değilmiş ama belli ki Wen Zhou nerede olduğunu biliyormuş. Oysa Yağmur'un haberi yoktu ve bu durum onu çileden çıkarıyordu. O malikânenin içinde her şeyden uzakta,

dış dünyadan tamamen yalıtılmış bir hayatı vardı – şehir, imparatorluk, o taş duvarların dışındaki dünya bir bilinmezlik bulutuyla sarmalanmıştı.

Elinden geleni ardına koymamıştı. Hwan'ın kendisine duyduğu kullanışlı aşk sayesinde Ma-wai'deki tapınaktan hakiki bir Kanlin ayarlamış, ayağına kadar gelmesini sağlamıştı. Kadın –kadın olmasını o istemişti– onunla bahçede buluşabilmek için malikânenin arka tarafındaki surları aşmış gelmişti.

Yağmur Hwan'a, Kanlin'in sessizce karşı koymak zorunda olduğu bir tehditle karşı karşıya geleceğini anlatmıştı – ve bu tespit çok doğrudu. Kanlin'e ücretini ödemiş ve onu başlamak için elindeki tek alternatif olan Tai'nin ailesine göndermişti. Şüphesiz oradakiler Tai'nin nerede olduğunu ve neden gittiğini biliyor olmalıydılar.

O gece sundurmadan gizlice dinlerken Yağmur sonunda Tai'nin bunca zamandır nerede olduğunu öğrendi.

İki Numaralı Köşk'e geri dönerken, bir hizmetçi kıza ayaklarını yıkatırken, sabırsızlıkla aynı gece içinde birinin geri dönmesini bekleyen adam için yeniden enstrümanını eline almış çalarken, Yağmur o muhafızın –adı Feng'di– Xin Lun'u öldürmeyi başarmasını isteyip istemediğini düşündü.

Lun'u anımsadı: Ay ışığı Haz Evi'ndeki sabırsız, saygısız partner. Güzel şarkı söyleyen, yüksek sesle kahkahalar atan, para konusunda cömert biriydi. Ama hiçbirinin önemi yoktu. Onun aklını meşgul eden tek şey Tai'nin döndüğü vakit bu adamı canlı bulmasının daha iyi olup olmayacağıydı. Tabii sağ salim dönmeyi başırırsa.

Gönlünü ferah tutmaya, iyi olduğuna inanmaya çalıştı. Rüyaları kontrol etmek mümkün olmasa da yaşadığı yerde arzulara ya da düşlere yer yoktu. Olaylar nasıl gelişirse gelişsin mevcut durumda kendini Tai'nin kollarına bırakması, onun olması imkânsızdı.

Asla bırakıp gitmemeliydi. Olabilecekler konusunda onu uyarmıştı. Ama söylenenler erkeklerin bir kulaklarından giriyor, öbür kulaklarından çıkıyordu işte. Bu dünyanın hakikatlerinden biri de buydu.

Ama... Kuala Nor'da yapmış olduğu şey. *Yapmış olduğu şey.*

Ve bir de Sardia'dan, onun topraklarından gelen iki yüz elli at vardı. Kelimeler gerçekten kifayetsiz kalıyor, şarkıların ötesine geçiyordu; çok şey değiştirecek bir haberdir bu – onun için olmasa bile.

Zhou yanına geldiğinde saat artık çok geçti. Geleceğinden emindi ancak psikolojisi ne durumda olacaktı, bilmiyordu. Hwan ve nedimleri, Feng malikâneye geri döndüğünde zaten uyumuşlardı.

Zhou avluyu çabuk adımlarla geçerken neredeyse sevinçten uçacakmış gibi görünüyordu. Yağmur elbette bununu ne anlama geldiğini biliyordu.

Şansölye aceleyle ona sahip oldu. Önce ellerini duvara yaslayıp arkadan, sonra da çok daha aheste hareketlerle geniş yatağa taşıdığı Yağmur en sevdiği şekilde onu okşarken. Diğer kadınların hiçbirini onlarla birlikte oynasınlar veya izlesinler diye uyandırmamıştı.

İşi bittikten sonra Yağmur'un nedimesinin hazırladığı şarabı yudumlarken Yağmur da vücudunu yıkadı. Efendisinin şarabı konusunda çok titiz ve dikkatliydi.

Genç kadının kafasında dolaşan kırk tilki vardı; kırkının da kuyruğu birbirine değmiyor ve o her zamanki gibi bunu saklıyordu.

Xin Lun artık ölmüştü. Zhou açığa çıkma riskini bertaraf etmeyi ve kendini garanti altına almayı istemiş olmalıydı. Bildiklerini iyice tartmalıydı; düşündü, elleri adamın bedeninde gezindi, usulca, sonra kuvvetle ve sonra yeniden hafifledi.

Bazı tahminlerinde yanılması ve vardığı kimi yargıların isabetsiz olması normaldi. Ne kadar akıllı ve adanmış olursa olsun onun konumundaki bir kadının öğrenebileceği şeylerin bir sınırı vardı. Bilgi almak için baştan çıkmış uşaklara itimat eden, bir malikânenin harem dairesine ya da perdeleri kapalı bir tahtırevana hapsedilmiş bir kadının kaldırmak durumunda olduğu muazzam bir baskı ve tabi olduğu pek çok kısıtlama olduğu ortadaydı.

Her zaman bu türden sınırlamalar olmuştu. Eşyanın tabiatıydı bu ve her ne kadar zaman zaman tam tersi doğruymuş gibi görünse de bütün erkekler aptal değildi.

Yağmur –yüzünde kendine özgü o küçük tebessümle ve şefkatle, mahrem bir zevk içindeymiş gibi (bundan çok hoşlanıyordu) onu sevip

okşarken– Zhou'nun muhafızın infaz emrini hemen bu gece verip veremeyeceğini merak ediyordu.

Ancak daha sonra ilk adımda Feng'i oradan göndermesinin daha muhtemel olduğuna kanaat getirdi. Elbette güneye; yani kendi ailesinin yaşadığı, sahip olduğu gücün merkezini teşkil eden yere. Asıl amacını gizlemek için rütbesini yükseltmesinin şaşırtıcı olmayacağını düşünüyordu. Önce bunun Feng'e bir ödül gibi görünmesini, sonra da uzak eyaletlerden birinde adamın elim bir kaza sonucu vefat etmesini sağlamalıydı.

Ama bir ihtimal ayyuka çıkan bunun gibi olaylar nedeniyle Feng'e Xinan'da ihtiyacı olacağını da hesap edebilirdi tabii.

Her ikisi de mümkün, diye geçirdi içinden Yağmur. Bir yandan da Ulu Irmak üzerine düşen yakamozla ve gümüş rengi teknelerin yanından yüzerek geçip yavaş yavaş denize sürüklenen sarı güz yapraklarıyla ilgili bir şarkı söylüyordu. Layemut Sürgün Sima Zian'ın erken dönem bir şii-rinden bestelenmiş, yalnızca gece geç saatlerde söylenen, saadeti ve pek çok hatırayı beraberinde getiren, herkesin iyi bildiği bir şarkı.

BÖLÜM XIII

TAI, İNSANIN UYKU esnasında rüya görürken bir şekilde rüyada olduğunun ayırdına varıp hezeyana kapılmasının ve bir türlü uyanamamasının mümkün olduğunu biliyordu.

Beyaz Anka'daki yoğun, şiddet dolu, rahatsız edici haberlerle koyulan ve katran karasına dönen gecenin sonunda rüyasında nevresimleri, çarşafı tarumar olmuş bir yatakta sırtüstü uzandığını, yüzünü seçemediği bir kadının at koşturan bir binici gibi üzerinde gidip geldiğini gördüğü sırada uyandı ve kendini Chenyao'da bir yatak odasında tek başına buldu.

Rüyanın içinde kadının soluk alış verişinin giderek hızlandığını duyabiliyor, kendi heyecanını net bir şekilde hissedebiliyordu. Elleriyle vücudu üzerinde bir yükselip bir alçalan kalçaları sıkıca kavradığını görüyor, ancak ne kadar uğraşsa da rüyanın karanlığında (gerçek dünyadaki her türlü karanlıktan daha koyu bir karanlık) kadının yüzünü *göremiyor*, böylesine kuvvetli bir ihtiras ateşiyle yanıp tutuşmasına kimin vesile olduğunu bilmiyordu.

Aklına tilki-ruh geldi; rüyada olsa bile *elbet o* ihtimali de düşünecekti. Gerçi rüyada olmasa belki de hiç endişelenmezdi.

O meşum sözcüğü söylemeye çalıştı bir kez daha: *daiji*. Görüşü açık ve keskin olmadığı gibi dilinin bağı da çözülmemiş olabilir, hatta bilhassa bu sözcüğü telaffuz dahi edemeyebilirdi. Aklındaki belirsiz bir devinim, bir dokunuş, kadın kokusu (parfüm kokusu değil), kadının giderek hızlanan nefesi –şimdi bazı boşluklar vardı– ve kendi nefesinin sesinden ibaretti.

Uzanıp âmâ biri gibi yüzüne değmek, saçlarını bulmak istedi ama “rüyadaki elleri” kadının kalçalarını, pürüzsüz tenini, durmadan kımıldanan kaba kasları bırakmıyordu bir türlü.

Kendini belirsiz bir uyku evreninde kısılp kalmış, kundaklanmış bir bebek ya da etrafı kozayla örülmüş bir ipekböceği gibi hissetti. Korkuyordu çünkü baştan çıkmış, delice tahrik olmuş ve vahşi heyecanlara sürüklenmişti; kadını bırakmak bir yana hep orada kalsın, hiç gitmesin istiyordu.

Ne var ki bir süre sonra farklı bir ses duyup uyandı.

Odada, yatağında yalnızdı. Ne olmasını bekliyordu ki?

Bahçeye açılan tirizli kapılardan sızan ışıktan işkillendi, o ışık Tai için artık dolaylı olarak bir *daiji* işareti gibiydi. Çarşaf lar yerde, darma-dağınaktı. Huzursuz uykusunda onları tekmeleyip aşağı atmış olmalıydı. Zihni bulanıktı, yorgundu ve neden uyanık olduğundan emin değildi.

Sonra bir kez daha kulağına gelen seslere dikkat kesildi: Birbirine değen metallerin çıkardığı sesler kapının ardındaki sundurmadan geliyordu.

Dış duvara çarpan ağır bir kütlenin yere düştüğünü duydu.

Yataktan tek hamlede sıçradı, aceleyle pantolonunu bacaklarına geçirdi, düğmelerini ilikleme, üzerine bir mintan ya da ayaklarına çizme giyme ve hatta saçlarını bağlama zahmetine girmed i.

Kılıçlarını aldı. Hızla çekip açmaya çalışırken önceki gece kapıyı sürgülememiş olduğunu fark etti; halbuki tırkazı yuvasına sürmeyi düşündüğünü gayet net hatırlıyordu.

Eşikte bir adam yatıyordu. Ölmüştü. Sağ yanında bir kılıç kesiği vardı.

Solunda, bahçe tarafında bir arbede yaşandığını duydu. Sonunda afyonu patladı ve rüyadan, uyku sersemliğinden kurtulup cesedin üzerinden atladı; sabahın çığ ışığında yalın ayak, saçlarını savura savura sundurmanın üzerinden kılıç seslerinin geldiği tarafa koştu. Sundurmanın bittiği noktada duraksamaksızın uzun bir sıçrayışla trabzanm üzerinden atladı.

Wei Song avludaydı; Kanlin stili dönüşlerle beş adama karşı tek başına mücadele ediyordu.

Ashnda Tai'nin arkasında, yerde yatanı da hesaba katınca başlangıçta en az altı kişi oldukları anlaşılıyordu. Song ölümcül, boşlukta burgaçlanan bir hortum sessizliğinde dövüşüyordu. Tai içinden bir yabani gibi küftetti: Yardım istemek için *seslenmesi* yeterliydi! Neden yardım istemediğine dair bir fikri vardı ancak aklına gelen düşünceden hoşnut olmadı.

Bütün hızıyla adamlara doğru koşarken tuhaf bir şekilde haykırdı. Manasız bir çılglık attı. O ses, uzun süre baskılandıktan sonra tam o anda prangalarından kurtulup önüne çıkan ilk kişinin üzerine boca edilen, hiç kimseyi ve hiçbir engeli tanımayan azılı bir öfkenin dışavurumuydu. Ona karşı ya da onun yanında ve hatta –Bytsan sri Nespo'nun Kuala Nor'da bir sürü attan müteşekkil o hediye bir parşömen rulosuyla birlikte ona sunduğu andan beri– *kısmen* onun yüzünden orada bulunan bütün insanlara yönelttiği gaddar, yabani bir tehditti.

Artık bu pasiflik, bu teslimiyetçi tutum, fuzuli uysallık, başkalarının sorumsuzca tasarruf ve tasarımlarına –iyi niyetli veya art niyetli de olsa– tahammül edip hoş görerek sineye çekme hali canına yetmişti. Böylesi bir yaklaşım dokuz cennetin altında yaşadığı şu hayatta gerçekten olduğu ya da dönüşmeye razı olduğu kişiye uygun tavır ve tutumların temsili değildi. Belli ki elinde tuttuğu iki kılıçla ruhunu kemiren bu gazabı bütün dünyaya göstermesi gerekliydi.

Song'la yüz yüze dövüşen adamlardan biri Tai'nin attığı, ortalığı inleten narayı duyunca ikisini de kısmen karşısına alacak şekilde yarım adım sesin geldiği tarafa döndü. O dönüş defterinin dürülmesine yetti.

Song'un sol elindeki kılıç adamın korunmasız bıraktığı yanına indi. Çelik kılıç, oluşturduğu kesişe girdiği gibi temiz ve sorunsuz şekilde aynı yerden ayrılırken adamın canını aldı.

Kanlin kendini yere atıp bir çiçek bahçesine doğru yuvarlandı, şakayıklar altında ezildi. Bir an için üzerlerine binen ağırlık kalkınca tıpkı Song gibi çiçekler de bulundukları yerde yeniden doğruldular. En yakınındaki adamdan Kanlin'in kellesini uçurmaya yönelik bir hamle geldi: öyle ki Song kılıçtan gelen ısıklık sesini net bir şekilde duydu.

O sırada Tai aralarındaydı.

Dağdayken gördüğü kadarıyla (başkalarının fikri farklı olabilir) Kanlin eğitimlerinin esas çatışma hamlelerinin sabırla ve sürekli kitaba uygun şekilde tekrarlanmasından ibaretti. Kılıçsız, tek kılıçla, iki kılıçla ve sonra yeni baştan. Her gün tekrarlandığında bu hareketler öylesine dürtüsel hale geliyordu ki düşünmeye, gözünü dört açmaya ya da dövüş stratejisi geliştirmeye gerek kalmıyordu. Vücut kendiliğinden devinim kazanıyor, neye ihtiyacı olduğunu ve onu nasıl gerçekleştireceğini biliyordu.

Dolayısıyla Kanlin stiliyle dövüşmenin düşünüp taşınmakla ya da ona benzer herhangi bir amelle uzaktan yakından alakası yoktu; bu daha ziyade Tai'nin sağ elindeki kılıcı toprağa sapladıktan sonra titrer vaziyette onu orada bırakıp burgulu bir dalışla kendini ileriye doğru fırlatması şeklinde gerçekleştirdiği kombine hareketi en son yapmasının üzerinden ne kadar zaman geçtiğiyle ilgiliydi. Sol eldeki kılıcın kişinin yere paralel vaziyette havada uçan vücudunun altında kayıp karşısına çıkan ya da çıkmaya yeltenen kim varsa üstünden geçerken bir tırpan gibi biçmesini mümkün kılan bir hareketti bu.

Savurduğu kılıç en yakınındaki adamın vücuduna isabet edince tıpkı yükselen güneşe adanan kurbanların kesildiği ilkel törenlerdeki gibi kanı müthiş bir tazyikle fışkırtarak, hemen diz kapağının üzerinde derin bir yarık oluşturdu.

Tai yere düştü (tehlikeli bir andı, yalnızca bir elinde kılıç vardı) ve dizlerinin üzerinde doğrulup dikine bir darbeyle düşmekte olan yaralı adamın göğsüne kılıcını saplayarak onu öldürdü.

Kaldı üç. Üçü birden Tai'ye döndüler.

"Uzaklaş buradan!" diye çığlık attı Wei Song.

Hiç sanmıyorum, diye düşündü Tai öfkeyle kabarak.

Şayet iki kişi tam karşılıklarına dikilmiş –eğer böyle bir hata yapmış-larsa– üç kişiyle yüz yüze, her biri yanlardaki adamlardan birini alırdı.

Tai tek kalan kılıcı sol elinden sağ eline geçirdi. Song'dan uzak olan yandaki adamı aldı. Rutin bir seçimdi. Hayduttan gelen ilk hamleyi bertaraf etti ve havada dönerek tekrar soluna doğru yuvarlandı; bu da hatırladığının farkında olmadığı bir başka hareketti. Bu manevrayı yaparken insanın kendi kılıcıyla kendini yaralamaması için –havada süzülürken o bilinç geri geldi– çok dikkatli olması gerekirdi. Hareketi tamamlamaya yakın, henüz ayakları yere değmemişken kılıcını hayduta doğru salladı ve keskin çelik ağzın eti kestiğini hissetti.

Adam feryat figan yere yığıldı. Tai doğrulmuş çiçeklerin arasına düştü ve hâlâ yerde olan adamı da öteki tarafa postaladı. Hızlıca etrafı kolaçan etti, bir saldırı olacağı hissine kapılıp kendini yere attı ve sonra doğrulup geri çekildi.

Görünürde hemen o an müdahale gerektiren bir tehlike yoktu. Ortadaki adam da yerdeydi.

Song aldığı eğitimin hakkını vermiş, takipçisi olduğu yaşam bilgisine tam olarak entegre olmuş görünüyordu. Yerdeki haydut yönünü Tai'ye döner dönmez her iki kılıcını da kullanarak adamı resmen dilimlere ayırdı. Ortılığı kan götürmüş olsa da bu son hareketin zarafetinden bahsetmek mümkündü.

Sonuncu haydut beklendiği üzere dönüp oradan sıvışmaya yeltendi.

Ama o gün şansı yanında değildi, zira kaçış yolu buruşuk suratlı, huysuzlandığı her halinden belli olan, dağınık, kır saçlı şair tarafından kapatılmıştı.

Sima Zian şeytanları korkutup kovalamak için lahitlerin girişine ya da evlerin önüne dikilen grotesk muhafız heykellerine benzer şekilde dikilmiş, bütün dünyaya tepeden bakıyormuş gibi adamı izliyordu.

“İlk kadehimi bitiremedim, şarabı boğazıma dizdiniz,” dedi gaddar bir ifadeyle. “Silahını yere at. Dediğimi yaparsan belki yaşarsın. Aksi halde şansın yok.”

Haydut tereddüt etti, sonra Zian'm sözüne itimat etmemiş olacak ki kulağa insan ismiymiş gibi gelen bir şeyler haykırarak ve olanca gücüyle kılıcını sallayarak şairin üzerine atıldı. Tai nefesini tuttu.

Ama buna hiç gerek yoktu. Sonuçta şairle ilgili efsaneleri biliyordu. Sima Zian dağların dar boğazlarında, vahşi doğada yıllarca bir kanun kaçağı olarak yaşamıştı ve kılıcıyla –taşıdığı tek kılıçla– ünlüydü.

“İhtiyar delikanlı” yana çekildi, eğilip ayağım uzattı ve vahşi saldırıyı savuşturdu. Koşan adamın ayağı takıldı ve yere düştü. O sundurmanın yanında boylu boyunca uzandığı yerden kalkıp toparlanana dek Usta Sima başına dikildi ve hançeri boğazına dayadı.

Güneş doğu yönündeki bir köşkün üzerinden göründü.

Uşaklardan biri su dolu bakraçları yüklenmiş, o taraftan geliyordu. Durdu. Ağzı açık kaldı.

“Başkanın adamlarına söyle buraya gelsinler hemen!” diye bağırdı Song. “Ön taraftalar!” Tai'ye baktı. “Ve neredeyse Beyaz Anka'da oldukları

kadar yararlılar.” Yürüdü ve yerdeki ikinci kılıcı alıp Tai'nin eline verdi. Kendisi kılıçlarını halihazırda kınlarına sokmuştu bile.

“Bunlar su kanalı tarafındaki kapıdan mı geldiler?”

Song başıyla onayladı.

Şair haydutun sol kolunu kıvrıp sırtının üzerine yapıştırmıştı. Tai sadece küçük bir zorlamayla kolun kırılabilceğini fark etti. Hançer hâlâ adamın boğazmdaydı.

“Neden buradasın?” dedi Sima Zian sükûnetle. “Başkanın işkencecilerinin pek merhametli davranmayacaklarını biliyorsun. Cevap ver bana, senin için elimden geleni yaparım.”

“Sen kimsin ki,” diye inledi adam, yüzü toprağa bakıyordu, “bana Chenyao’da, kendi şehrimde vaatlerde bulunuyorsun?”

“İnanmak zorundasın, yapabileceğim bazı şeyler var. Az sonra burada olacaklar. Muhafızların çağrıldığını sen de duydun. Konuş!”

“Konuşursam beni öldürür müsün? Onlar gelmeden...”

Tai'nin tüyleri diken diken oldu, bir an gözlerini kapattı.

“Söz veriyorum,” dedi şair sakince. “Neden buradasın?”

“Dün gece işkence ettikleri benim kardeşimdi. O iki adam ismini verdikten sonra.”

“Kardeşin o adamları Shen Tai’yi öldürmeleri için mi kiraladı?”

“Sadece batıdan o isimde bir adamın gelebileceği söylendi. Gelirse adamı gözünün önünden ayırmamasını istediler. Şayet Chenyao’ya gelir de şehirden sağ çıkmamasını sağlarsa iyi para ödeyeceklerdi.”

“Bu işi yapması için kardeşini mi ayarladılar yani?”

“Evet. Bir mektup var. Ben görmedim hiç. Sadece bahsetti bana.”

“Kimden gelen mektup?”

“Bilmiyorum.”

“O halde neden buradasın? Madem bu iş kardeşinindi sen niye buradasın?”

Yerde yatan adamın sesi acıklıydı. “Neden mi? Dün gece cesedini karısına getirdiler. Ölü bedenini sokağa attılar. Uşağı beni çağırdı. Çamurun içinde çıplak yatıyordu. Hadım edilmiş, cinsel organı ağzına tıklılmıştı.

Gözlerini oymuşlar, ellerini kesmişler. Benim kardeşim o haldeydi. Duyuyor musun? O halde! Buna sebep olan kişiyi öldürmeye geldim ben.”

Tai günün yeryüzüne serpilen berrak ışığı altında dikildiği yerde başının döndüğünü, sallandığını hissetti.

“Kardeşinin ölümüne sebep olanlar bu şehirde değiller,” dedi Sima Zian kasavet yüklü bir sesle. Adam sanki bu sözleri duymayı bekliyormuş gibiydi, “Bunu siz de biliyor olmalısınız. Kitai'deki herkes gibi hizmetinde bulunduğu Cennetin Oğlu için şehrindeki şiddeti ve cinayetleri önlemenin peşindeki Başkan Xu'nun adamları onlar... Ve bu çarkı bozuk devranı döndürmek hiç kolay değil.”

Bu sonuncusu kendisine ait olmayan bir şiiirden yaptığı küçük bir alıntıydı.

Bir tıngırtı duyduklar. Yarım düzine kadar asker koşarak avluya girdi. İçlerinden biri bağırarak emir verdi.

Sima Zian, Tai'nin duyamadığı bir şeyler mırıldandı.

Şairin hançeri kıpırdadı. Ve o anda, muhafızların gelip önceki gece kardeşine yaptıklarından beterini yapmak üzere tutuklamasına fırsat kalmadan yüzü yerdeki çiçeklere bakan haydut can verdi.

“Sen hangi hakla, ne cüretle o adamı öldürürsün!” diye ateş püskürdü muhafızların komutanı.

Tai şairin karşılık vermek üzere olduğunu gördü. Olaya müdahale etmek için öne çıktı. Zian nezaketinden ödün vermeden sessizce bekliyordu ama her an saldırıya hazır bir yılan gibi tetikteydi.

“Asıl siz ne cüretle katillerin bu avluya girmesine müsaade edersiniz?” diye parladı Tai. “Korumakla yükümlü olduğunuz bu bahçeye! Derhal isimlerinizin Kanlin muhafızına verilmesini istiyorum, hemen şimdi. Başkan Xu'nun bu gafleti telafi etmek için nasıl bir öneride bulunacağını merak ediyorum doğrusu.”

Tai aniden soluk almakta güçlük çekmeye başlayan askerin sudan henüz çıkarılmış bir balık gibi görüldüğünü düşündü.

Xu Bihai'nin yarım yamalak iş yapan bir adam olmadığı gün gibi ortadaydı. Muhafızlarının yaşattığı bu ikinci fiyaskoyu şerefine sürülmüş

bir leke sayardı. Bu askerler de pekâlâ darağacını boylardı. O an bunun kendisini üzüp üzmeyeceğini tam olarak kestiremiyordu.

Komutan iç geçirdi. “Sabah sabah keyfiniz bozulduğu için üzgünüm.” dedi Zian’a.

Şair omuzlarını ve boynunu gevşetmek ister gibi sağa sola esnetti. “Tam olarak sizin hatanız sayılmaz. Uyuyor olsaydım daha da kötü olabilirdi.”

“Uyumuyor muydunuz?”

“Bilmem, belki biraz kestirmiş olabilirim. Ama günün ilk kadehini içiyordum. Eee? Şimdi bana katılıyor musunuz?”

Tai olumsuz anlamda başını salladı. “Beni affetmek durumundasınız. Valiyle kahvaltı etmek için giyinmem lazım. Dün akşam tamamen aklımdan çıkmış.”

“Ah!” dedi şair. “Bu engel karşımıza çıkmış olmasaydı bile şafak vakti yola düşmek için gecikmiş olacaktık yani.”

“Evet, aynen öyle.”

Tai, Song’a döndü. Genç kadının rengi solmuştu ve geçerli bir nedeni vardı. “Sen iyi misin?”

“Sadece ufak bir sıyrık.” Yarasının hafif olduğu doğru değildi. Tai sol tarafında baştan aşağı yırtmaç gibi açılmış tuniğinin altında şerit halinde bir kan lekesi olduğunu fark etti. Kanlin’in yüzündeki ifade değişti. “İki yıldır savaşmayan biri için fazla cüretkâr, aptalca bir hareketti o sıçrayış! İşe yaramış olsaydı bile o riski almak tam bir delilikti. Hangi akla hizmet yaptın acaba?”

Tai gözlerini ayırmadan ona bakmaya devam etti; ufak tefek ve kararlıydı, yaralıydı ama öfkeden kudurmuş gibiydi. Sorduğu soru ise insanın tepesini attırarak türdendi. “Hangi akla hizmet *yaptım*, öyle mi? Lütfedip yardım isteme zahmetine girmeden altı adama karşı tek başına dövüşen kimdi, ben miydim?”

Song bakışlarını kaçırdı, gözlerini uzaklarda belirsiz bir noktaya dikti, sonra omuz silkti. “Bir Kanlin’in bu soruya vereceği cevabı biliyorsunuz sahip. Hizmetkârınız, eğer bir kusur işlediyse sizden af diliyor,” dedi ve önünde eğildi.

Yeniden sert bir karşılık vermeye hazırlanırken birden durdu. Daha yakından baktı. “Elinde de yara var.”

Song umursamazca yarasına baktı. “Çakıl taşlarının üzerine düştüm. Bu askerlerin isimlerini alıp başkana teslim edeceğim. Bir mesajınız var mı?” dedi ve manidar biçimde durakladı. “Herhangi biri için?”

Tai duymazdan geldi. “Dün gece bahçedeki o iki adama ne oldu?”

“Kendilerine geldiler. Onlarla konuştum. Nehir tarafından evlerine döndüler.”

“Sen uyanık mıydın yani?”

Song başıyla onayladı. Kısa bir tereddüt yaşadı. “O yüzden diğerlerinin bahçeye girdiğini görebildim.”

Tai bir an düşündü. “Song, benim odamın hangisi olduğunu nasıl bildiler?”

“Sanırım sonunda buradan birinin gösterdiği ortaya çıkacak – tehditle, şantajla ya da değil. Siz başka şekilde tercih etmezseniz bu ipin ucunu kimin tuttuğunu öğrenmek için Başkan Xu’nun tahkikatını bekleyebiliriz.”

“Olur,” dedi Tai. “Ben valinin yanından döner dönmez ayrılıyoruz buradan.”

“Biz döner dönmez,” dedi Song. Tai’nin bakışlarını yakaladı. Dudakları mühürlü, gözleri kararlı ve yılmaz görünüyordu.

Tai tekrar genç kadına baktı. Daha az önce duyup dışarıya çıkmasını engellemek ve bir kavgada öldürülme ihtimalini bertaraf edebilmek için hiç ses çıkarmadan altı katille dövüşmüştü.

Aslında ona sorması gereken bir soru vardı; dışarıdaki adamlarla tek başına boğuşurken öldürülmesi halinde Tai’yi her türlü saldırıya açık vaziyette yatağında uyur halde –silahsız ve savunmasız– bırakmanın efendisini korumanın en iyi yolu olduğunu mu düşünmüştü gerçekten? Merak ediyordu ama şimdi sırası değildi.

“Hizmetkârınız size eşlik edecek,” diye mırıldandı Song. “Tabii tarafınızdan uygun görülürse sahip.”

Minik, muntazam, ölümcül bir görüntüsü vardı; bütün saygısı ve görev bilinciyle siyah bir Kanlin kaftanı içinde karşısında duruyordu; gözlerini önüne düşürdü.

“Tamam,” diyerek içini çekti Tai. “Uygundur.”

Başka bir şey söylemenin ne manası vardı ki?

#

“SHANDAI BENİM KARDEŞİM!”

Li Mei'nin sesi hesapladığından daha gür çıkıyor. Alabildiğine geniş, ucu bucağı belirsiz bir boşlukta yalnızlar; etraflarında yalnızca kurtlar ve henüz yükselmiş güneş var. Kalbi dayanıyor, mücadeleyi bırakmıyor. “Söylemeye çalıştığın bu muydu? Adı mı? Shen Tai?”

Adam dönüp ona bakıyor. Toprağı ısıtan soluk ama müşfik bir ışık var ve sis yükseliyor, usul usul dağılıyor. İlk kez onu ayan beyan görüyor ve bu adamın kim olduğuna dair içinde güçlü bir his uyanıyor.

Tai vaktiyle olanları anlatmıştı. Yani babalarına anlatmıştı ve tabii derenin kıyısındaki söğüt ağaçlarının arkasında onları dinleyen Li Mei'ye.

Bu sert, uzun adımlarla yürüyen, gözlerinin ferisi sönmüş adam şu yıllar önce şaman büyüsüne maruz kalıp ölümün kıyısından dönen Bogü'nün ta kendisi elbette. Ya da yarı ölü adam mı demeli? Yoksa fâni dünya ile uhrevi dünya arasında sıkışıp kalmış bir... şeye dönüştürülmüş olan demek mi daha uygun olur?

Tai babasına olayı anlatırken adamın bunlardan hangisi olduğunu açıklayamamıştı, bu yüzden Li Mei de bilmiyordu tam olarak ne olduğunu. Aslında şimdi çıplak gözle karşısında duran adama bakarken de bir sonuca varamazdı. Ama şimdi aklında yerine oturan taş adamın kimliği; hatırladığı o isim –Hurok'un oğlu Meshag– annesinin ya da cici annesinin uzun zaman önce pazardan getirdikleri ahşap oyuncakları oluşturan yapboz parçalarından biri gibiydi.

Dehşete düşmüş olmam gerekirdi, diye düşünüyor Li Mei. Bu adam canavar ruhlu, kurt gibi aç, kötü niyetli ve yırtıcı bir vahşi de olabilir.

Ama değil, dolayısıyla o da dehşete düşmüş değil. Adam ona elini dahi sürmüyor. Kurtlar da hiç ilişmiyorlar. Neredeyse *bu adam... bu adam beni kurtarıyor*, diye düşünecek. Nitekim öyle de; hakiki prensesi, imparatorun kızını değil ama onu kurtarıyor çünkü...

“Kendini Tai’ye borçlu hissettiğin için mi beni kaçıyorsun?”

İyice yükselen günün ışığında bakışlarını Li Mei’ninkilerden kaçırmadan ve gözlerini bir an kırpmadan genç kadına bakıyor. Bir başka uzun bekleyişten sonra rüzgârda uçuşan açık saçları yüzünde gezinirken başını bir kez öne eğiyor; aşağı ve sonra yukarı.

“Evet,” diyor. “Shan... Shendai.”

Li Mei tir tir titremeye başladığını hissediyor, gözlerinde biriken yaşlar ha aktı ha akacak. Bundan nefret ediyor ancak tahmin ettiği şeyin doğru olduğundan emin olması başka bir şey, ıssızın ortasında ruhlar âleminden bir adamın bunun doğruluğunu tasdik etmesi bambaşka bir şey.

“Onlarla birlikte olduğumu nereden biliyordun? Geleceğimizden nasıl haberin oldu?”

Her zaman soracağı bir şeyler vardır. Daha kısık bir sesle konuşuyor. Muhtemelen Bogü athlarının önceki gece ondan korkmalarına yol açan o malum nedenlerden dolayı alacağı cevaptan korkuyor.

Büyü. Xinan’daki Sınırsız Gece Okulu’nun gapten verdiği haberler, iksirler ve simyacıların lügatinden sihirli sözcükler veya tamtamlar ve aynalar eşliğinde yapılan daha karanlık, kanlı eylemler... bunlar hiç de öyle basit şeyler değil.

Ve ağabeyinin anlattığı, yıllar önce vuku bulan o hikâye halen hayatı boyunca duyduğu en kötü hikâye.

Peki adam şu anda nasıl bir haletiruhiye içinde olduğunu hissediyor olabilir mi? Belki de bambaşka bir nedenle o lenduha başını sallıyor ve soruya cevap vermiyor. Bunun yerine sağrısındaki yassı, deri matarayı alıp dosdoğru ona uzatıyor.

Li Mei tekrar aynı şeyi sormuyor. Suyu alıyor, içiyor. Birazını bir eline döküp yüzünü yıkıyor, belki biraz da düşüncesizce. Ziyan ettiği su için adam ona sinirlenecek mi diye merak ediyor ama adam bir şey demiyor.

Gözleri son derece rahatsız edici. Nasıl olup da bu kadar siyah ve yassı hale geldiklerini sorgulayacak olsa korkudan ölebilir. *Adam ölü değil*, diyor kendi kendine. İçinden sürekli bunu tekrarlıyor, sanki üzerine bastırınca inanması kolaylaşacakmış gibi. Sürekli bunu düşünmeye ve kendi kendine hatırlatmaya devam etmek zorunda kalabileceğini fark ediyor.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Beceriksizce ama Kitan dilinde, “Mağara değil uzak. Sen dinleniyor. Ben at buluyor,” diyor.

Her veçheden ıssız ufka uzanan otlağa bakıyor Li Mei. Göl artık arkalarında, görüş alanlarının dışında. Sadece yükselen güneşin aydınlattığı uzun çayırlar var etrafta. Sis uçup yok olmuş.

“Mağara mı?” diyor genç kadın. “Böyle bir yerde mi?”

Bir an için adamın onunla eğlendiğini düşünüyor. Meshag’in ağzının bir kenarı seğiriyor. Gözlerinde hiçbir ifade yok. Işığın soğurulup öldüğü yer orası.

Li Mei matarayı geri uzatıyor. Adam ağzını kapatıyor, omzuna asıyor ve dönüp yola koyuluyor. Genç kadın onu takip ediyor.

Shandai.

Dünya, diye düşünüyor Li Mei, *hiçbir bilgenin, hikmet sahibi hiç bir ermişin basiretiyle kuşatamayacağı kadar tuhaf bir yer*. Dokuz katlı cennetlerinde ikâmet eden tanrıların neden böyle uygun gördüğünü sorgulamak aslında bir zaruret.

Az sonra mağaraya varıyorlar.

Önlerinde uzanan arazinin kucakında yatan hendeği hesaplayamadığını fark ediyor. Çöküntünün başladığı yerin kıyısında durup bakınca aşağıda, ortasında bir başka göl bulunan alçak bir vadi olduğunu görüyor. Kenarlarda yabani çiçekler var. Uzak uçta yamaç çok daha dik.

Aşağılara inip vadiyi boydan boya geçmeye koyuluyorlar. Gün bütün dünyayı ısıtıyor ve hava daha ılıman artık. Meshag gölden matarasını dolduruyor. Li Mei elini yüzünü adamakıllı yıkıyor, saçlarını açıp şöyle bir silkeledikten sonra yeniden bağlıyor. Adam ifadesiz bir suratla ona bakıyor. *Ölü değil*, diye kendi kendine tekrarlıyor Li Mei.

Kurtların lideri onları vadinin doğu ucundaki mağaraya götürüyor. Girişi tamamen uzun otların ardında, gizli kalmış. Tek başına olsa asla orada bir mağara olduğunu göremez. Aslında o mağaradan haberdar olmayan hiç kimse göremez.

Li Mei adamın ve kurtların orada ilk kez bulunmadıklarını fark ediyor. Meshag eliyle bir şey işaret ediyor. Li Mei korkusunu bastırmaya gayret

ederken kendini yerde, dirsekleri ve dizleri üzerinde emekleyerek bir kurt barınağına girerken buluyor.

Tünel daracık, içeride başka yöne uzanan bir kol, her yanda kurt kokusu ve ellerine, dizlerine batan küçük kemikler var. Elleriyle yoklayarak, dizleriyle ezerek anlıyor ne olduklarını. Karanlığın içinde dehşet, korku ve panik büyüyor ama sonra mağara bir boşluğa açılıyor. Sert taş duvarlarla çevrili ve ulaşılması mümkün olmayan bir tavanla örtülü bir boşlukta şimdi. Ayağa kalkıyor. Hâlâ karanlık ama gözü biraz alışıyor. Uzakta bir yerden, yüksek kayaların iç yüzündeki açıklıklardan içeri ışık süzülüyor. Görebiliyor.

Dünyanın tuhaflığı işte.

Meshag tünelden çıkıp geliyor. Kurtlar onun peşinden gelmemiş. Dışarıda nöbet mi tutuyorlar? Bilmiyor. Nasıl bilebilir ki? Dünyanın bittiği yerde, Bogü meralarında bir kurt mağarasında şimdi. Hayatı... hayat onu buraya getirdi. *Tuhaf...*

Meshag ona bir matara ve sırt çantası veriyor. “Yemek var. Gitmek yok. Bekle. Kardeşim gelecek arkadan, yakında.”

Kardeşim. Kardeşi kağanın varisi. Evlendirileceği adam. Yapılan bir antlaşma uyarınca verilmiş bir Kitan prensesi o.

Yanıbaşındaki adama bakıyor. Konuşmasının çok daha anlaşılır bir hal aldığını düşünüyor. Ölüler *öğrenebilir mi?*

O ölü değil; yeniden hatırlatıyor kendine.

“Nereye gidiyorsun?” diye soruyor adama kaygısını sesine yansıtmamaya gayret ederek. Yabanda bir mağarada, yalnız ve etrafta kurtlar var nihayet.

Meshag sabırsız görünüyor. Yüzünde böyle normal sayılabilecek bir ifade görmek neredeyse rahatlatıcı – tabii eğer gözlerine bakmıyorsanız.

“Atlar. Söyledim daha önce.”

Söylemişti. Li Mei başını sallıyor. Yeniden işine yarayabilecek hakikat parçalarını bir araya getirmeyi deniyor. Bunun neden önemli olduğunu açıklaması zor ama bir şekilde önemli işte. “Kardeşin. Onu karşına mı alıyorsun? Benim yüzümden mi? Tai... Shen Tai yüzünden mi? *Benim* kardeşim için mi tüm bunlar?”

Adamın gözlerinin hâlâ yassı, dümdüz olduğunu görmesine yetecek kadar ışık var. O gözlerde hiçlikten başka bir şey yok. Bu durum insanlar hakkında bildiği –ya da bildiğini sandığı– şeylerin ne kadarının onların gözlerinden kendisine geçtiğini düşünmesine neden oluyor.

“Evet,” diyor adam sonunda.

Ama cevap vermesi uzun zaman aldığı için Li Mei tam olarak doğru olmadığını düşünüyor. Belki de hata ediyor. Pekâlâ ona bunu nasıl söyleyeceğini, Kitan dilinde *ne şekilde* ifade edebileceğini düşünmüş de olabilir. Ama hâlâ aynı şeyi hissediyor.

“Ne yapar sana? Yani kardeşin?”

Bir kez daha Meshag gözlerini dikip boşluğa bakıyor. Bir kez daha tereddüte düşüyor.

“Benim yok edilmemi ister. Hiç bulamadı beni. Şimdi bulacak, öyle düşünecek.”

Yok edilmemi. Öldürülmemi değil. Ama gene dil problemiyle, uygun sözcük seçememekle ilgili olabilir. Li Mei yılmadan uğraşüyor.

“Benim izimi sürerek seni bulabileceğini mi düşünüyor sence?”

Adam başını sallıyor, bir yukarı bir aşağı hareketten müteşekkil o basit jest. “Hepimizi. Kurtlar. Çünkü beni görmelerine izin verdim.”

“Ha. Ve hiç yapmamış mıydın? Yani daha önce?”

“Ona bu kadar yakinken değil. Onun şamanlarına da. Zor değil. Çayırırlar geniş.”

Neredeyse yüzünde kaynağı meçhul bir tebessüm olduğuna inanacak. Başını önüne eğiyor genç kadın, düşünüyor.

Tekrar yukarı bakıyor. “Sana minnettarım. Büyük bir risk aldın... alıyorsun. Benim için.” Önünde eğiliyor. İki kez, sağ yumruk sol avuçta. Daha önce onu hiç selamlamamıştı ama şimdi tam zamanı. Prenses olduğunu iddia edebilirler ama değil ve bunun gerçekten hiçbir önemi yok.

Meshag (artık ismini kullanmaya başlaması gerektiğini düşünüyor) ona sadece bakıyor. Verdiği selamı, yaptığı jesti yadırgamadığını, hiç utanmadığını görüyor. *Kağan'ın varisiydi sonuçta*, diye düşünüyor.

Evinden uzakta, hiçliğin ortasında.

“Ben de onun yok olmasını dilerim,” diyor Meshag usulca.

Li Mei gözlerini kırptırıyor. Ortasında dikildikleri o mağarada, tepelerinden süzülen baygın bir ışıktaki bağı açık, beline kadar saçları olan katıksız bir ucube ölü gözleriyle ona bakıyor.

“Bana bunu yapan o. Kardeşim.”

Ve işte şimdi bulmacanın parçaları bir araya geliyor, taşlar teker teker yerine oturuyor.

HENÜZ GERİ DÖNMEDİ. Her ne kadar bir mağaranın içinde saati kestirmek zor olsa da ikinci vaktinin gelmiş olabileceğine kanaat ediyor. Şimdi tavandan sızan daha çok ışık var, güneş daha yüksek yani. Yemeğini yedi; hatta yerdeki toprağın, çakıl taşlarının üzerine uzanıp sırt çantasını eğreti bir yastık gibi başının altına koyarak kesik kesik uyukladı bile. Bunu yapabildiğine göre bir prenses olmadığı gayet açık.

Muhtemelen tamamen hayali, gerçekte var olmayan bir sesi duyduğunu sanarak uyandı; önce çözdüğü saçlarını yeniden bağladı, suyun bir kısmını gene ellerini yıkamak için kullandı.

Dışarı çıkmaktan özellikle kaçınıyor. Meshag’in uyarısını göz ardı edip unutulabilir –hayatı boyunca pek çok öğüdü ve yönlendirmeyi yok saydı sonuçta– ama hiç de öyle yapacakmış gibi görünmüyor. Kaçmayı da denemeyecek anlaşılan.

Tek bir nedenle: Nereye gideceği hakkında en ufak bir fikri yok. Bir başka neden de evlendirilmek üzere gönderildiği adamın her yerde onu arıyor olması. Bundan hiç şüphesi yok ve bulunmak istemiyor. Hayatının geri kalanını bu bozkırlarda geçirme fikri tüylerini ürpertiyor. Seçeneksiz kalması halinde bu ızdıraba bir son verebilir (ölüm bir kaçış) ama şimdilik en azından o hendekte veya o mağarada ateş böcekleri gibi parlayan, küçük bir umut ışığı belirmiş görünüyor.

Meshag’in ne yapmak niyetinde olduğunu bilmiyor ama kaçmasına yardım ettiğinden emin ve bu bir başlangıç sayılır, değil mi? Bu kaçış onun ölümünü hazırlayabilir veya sonunda iki kardeş bir olup bir savaş ganimetiymiş gibi oracıkta, taşların ve toprak zeminin üzerinde onun bedenine

sahip olabilirler. Ama bu olasılıklara, mukadderatın kaçınılmazlığına yön vermeye yetecek bir iradesi var mı?

Ona kalsa *tercihi* (tuhaf bir söz gibi geliyor kulağa) her şeye rağmen imparatoriçenin dizinin dibinde oturmak, Ta-Ming'den sürülmüş dahi olsa ona hizmet etmek olurdu. Ya da daha iyisi tam yazın başladığı şu günlerde evde olmak olurdu. Rahatlıkla hayalinde canlandırabiliyor. Ama işleri kolaylaştıran bir hatıra, direncini artıracak bir düşünce akışı değil bu.

İyice karnına çektiği bacaklarına sarılmış oturuyor. Önce ağlıyor (kimse göremez) ama sonra duruyor.

Belki ellinci kez etrafına bakıyor: dışarıya açılan dar, alçak bir tünel; bir yanda tavandaki açıklıktan hüzme hüzme içeriye dolan yumuşak ışığa doğru yükselen, kavisli mağara duvarları. Kayalar ve çakıl taşları, etrafa saçılmış kemikler. Kurtların yiyecek bulması ve yavrularını beslemesi lazım. Ürperiyor. Daha derinlere uzanan giriştekinden geniş bir başka tünel daha var. İçeriye ilk girdiğinde görmüştü onu.

Bilmediği bir nedenle şimdi o tüneli keşfetmeye karar veriyor. Belki korkudan, belki de bir şey *yapmak* için duyduğu aptalca istek veya önemsiz de olsa bir karar verme arzusu yüzünden. Sabır onun sahip olduğu bir erdem değil malesef. Annesi hep bu konuda uyarırdı onu.

Eğer eğilirse bu ikinci tünelde ayakta durabileceğini görüyor. Yürümeye devam ettikçe havanın kalitesinde bir bozulma sezmiyor. Ancak içerideki temiz hava azalırsa bunun ayırdına nasıl varabileceğinden de emin değil. Ellerini her iki yanındaki pürüzlü duvarlardan ayırmıyor ve olmaya başlayan ışıktaki görebilmek için gözlerini iyice kısıp zorluyor.

Kısa bir mesafe aslında. İç içe yuvalanmış bir başka geçit, diye geçiyor. Nandan ama neden ikinci kez aynı şeyi düşündüğüne bir anlam veremiyor.

Önceki kadar geniş ya da yüksek olmayan ikinci boşlukta bir an doğruluyor. Burası daha soğuk. Damlayan suyun belli belirsiz sesini uyabiliyor.

Farklı bir şey var orada. Hiç kurt kokusu yok. Neden bilmiyor. Yuvalarını dışarıdan olabildiğince uzağa, içlere doğru genişletmeleri beklenmez mi? Yavru kurtları koruyabilmek için? Onları bunu yapmaktan alıkoyan ne acaba? Yoksa bunun anlamı onun da orada bulunmaması gerektiği

mi? Bilmiyor. Başından geçen hiç bir yaşantının bu soruların yanıtlarına ışık tutacak izi yok.

Sonra sonra, gözleri daha da baygınlaşan ışığa alıştıkça Li Mei o odaya benzer boşlukta ne olduğunu görüyor.

İki eli birden herhangi bir ses çıkarmasını önlemek ister gibi, istemsiz şekilde süratle gidip ağzını mühürlüyor. Nefes alması veya ağzından kaçıracağı küçücük bir ünlem kutsal bir mekâna saygısızlık etmesi anlamına gelecek sanki. Aklından geçen bir sonraki şey hayvanların neden oraya girmediğini anlamış olduğu düşüncesi. Sebep tabii ki bu mağaranın gücün odaklandığı ve gönendiği bir yer olması.

Önündeki duvarın üst tarafında, açıkça seçilmelerine engel olmayan loş bir ışık altında nereden çıktığı belirsiz atları görüyor Li Mei.

Karmakarışık, düzensiz halde yerleştirilmiş, öbek öbek birbirinin üzerine yığılmış sayısız at figürü yukarıya, koyulaşan gölgelere doğru kümelenerek uzanıyor. Yerlerde yuvarlanan, etrafa dağılan, mahşerî bir hengâmenin içinde kiminin sadece başı, boynu ve yelesi görünen doru, cılız, tam ya da yarım atlar. Kavisli mağara duvarlarından daha da içlere taarruz eden şimşekler gibi hep bir örnek *devinen*, her bir üyesi aynı yöne bakan bir sürü. Ve Li Mei biliyor; daha gördüğü anda, daha o duvarın üzerinde karanlıktan aydınlığa çıktıkları anda bu boyalı figürlerin ve kabartmaların akıl almayacak kadar eski olduğunu *biliyor*.

Odanın ortasında etrafına bakıyor. Karşı duvarda yine yabanda aynı yöne, dörtнала akın eden, o yetersiz ışıktaki bile hayalinde seslerin canlanmasını, sert zemine vuran toynakların gümbürtüsünü duymasını sağlayan, hovardaca bir sıklıkla birbiri üzerine bindirilmiş, coşkunun, dirimli atlardan oluşan bir başka sürü var. Bogü steplerinin atları.

Ama Bogüler buraya gelmeden çok daha önce yapılmış olmalı diye düşünüyor. Duvarlarda bir tane bile insan figürü yok ve sürüler halinde bir nehir gibi mağaranın doğu ucuna, çok daha derinlere –şimdi fark ettiği üzere üçüncü bir tünel bulunan tarafa– akan atlar ehlileştirilmemiş, yabaniler.

İçinde oraya girmemesini söyleyen keskin, otoriter ve ilkel bir ses yükseliyor. Ona uygun bir yer değil orası. Oraya ait değil, bunu kendisi de biliyor.

GÖK CENNETİN ALTINDA

O dar ve alçak girişin epey üstünde çizilmiş at resimlerinin içinde açık ara en geniş alanı kaplayan bir tanesi var: derin göğüs çizgileri ve kızıl-kahve, neredeyse bordoya çalan rengiyle cinsiyeti açıkça belli olan bir aygır. Dahası Li Mei soluk renkli bir boyayla sanki damga ya da dövme gibi atın vücuduna işlenmiş insanlara ait el izleri bulunduğunu görüyor.

Anlam veremiyor.

Hayatı boyunca anlayabileceğini de sanmıyor.

O odacıkta insanı ürküten kadim bir gücün varlığını hissediyor; içi, gönlü, ruhunun en ücra köşelerine varıncaya dek o güce sahip olma tutkusuyla yanıp tutuşuyor. Çağlar önce veya yakın zamanda da olsa bu tüneller vasıtasıyla gelip o boyalı aygırın üzerinde el izlerini bırakanların bu sürünün fertlerine saygı ve sadakatle bağlı olduklarına dair en ufak bir şüphesi yok.

Hatta belki daha da derinlere inen bu yol boyunca duvarları kaplayan atları resmedenlere gösterdikleri hürmetin bir ifadesi bu.

Atların peşinden o kadar derinlere gitmeyecek. O öyle bir insan değil ve evinden çok uzakta. O üçüncü tünelin başladığı noktada önüne çıkan bir engel, onu tutan bir bariyer var aklında. Cesaret edip içine girebileceği bir açıklık değil orası. Nihayet büyüünün rehberlik ettiği, efsunla demlenmiş, sıkı sıkı sarmalanmış bir hayat sürmüyor. Bilinmeyen dünyayı sevmiyor, hiçbir zaman da sevmemi; hatta sarayda bile – sakallarını çekiştirerek etrafta dolaşan simyacılar, burçlara bakıp mırıldanan astrologlardan hoşlanmıyor.

Hâlâ o atlarda gözü, dönüp dönüp bakmaktan kendini alamıyor; giderek başının döndüğünü, üzerine bir ağırlık çöktüğünü ve oradaki *zen-ginliğin* müsrifçe heba edildiğini hissediyor. O duvarlarda insanoğlunu hakir gören, huşu içinde bırakan ve gözlerini yaşartacak kadar büyük saygı uyandıran bir güç var.

Zamanın elle tutulamayacak, dimağlara sığmayacak kadar geriye doğru genleştiği hissine kapılıyor. Hiçbir şekilde onun tarafından algılanabilmesi mümkün olmayan bir geçmişe doğru. Kitan generali Shen Gao'nun biricik kızı Shen Li Mei'nin temas edemeyeceği kadar uzağa. Birden orada onunla, o gizli sığınakta olsa babasının ne diyeceğini merak ediyor. Zor bir soru bu, çünkü hayatta olsa zaten kendisi de orada olmazdı.

Tam o sırada dönerken sendelemesine neden olan bir ses duyuyor. Bir anda taş kesiliyor; sükût içinde, kıpırtısız öylece kalakalıyor. Dinliyor. Damlayan suyun sesi. Hayır, o değil. Bir at kişnemesi duyduğuna yemin edebilir. Korku da o sesle beraber yerleşiyor yüreğine.

Sonra bir başka ses: İlk mağaradan iç taraftaki oyuklara doğru ilerleyen biri var. Ama bu kez korkmak şöyle dursun içi rahatlatıyor. Meshag atları almaya gitmişti zira. Bogü, genç kadının nerede olduğunu biliyor. Li Mei'nin duyduğu ses –belli belirsiz– dışarıdan geliyor. Gerçek bir at bu; duvardaki aygırın ruhunun gaipten gelen doğaüstü kişnemeleri değil.

Adamın içeriye girdiğini görüyor. Doğruluyor. Tam Li Mei konuşmaya başlamak üzereyken bir elini kaldırıp üç parmağını dudaklarına götürüyor. Korku yeniden sahnede. Bu sessizlik niye? Kim var orada?

Adam ona kendisini takip etmesini işaret ediyor ve Li Mei'yi beklemeden kısa tünelden geçip daha geniş ve aydınlık olan o ilk mağaraya gidiyor. Çıkmadan önce Li Mei son bir kez etrafını saran atlara, özellikle de üzerinde insan ellerinin izlerini taşıyan aygır-krala bakıyor ve dışarı çıkıyor.

Yüksek tavanındaki çatlaklardan içeri daha çok ışık alan geniş mağarada Meshag bir kez daha dönüp parmaklarını dudaklarına götürerek ısrarla sessiz olmasını istiyor. Uzun, koyu renkli bir gömlek var şimdi üzerinde, bir de deri bir yelek. Li Mei giysi olarak kendisine ne getirdiğini merak ediyor. Fısıldayarak sormak için ağzını açıyor (herhalde fısıldamalarının bir mahsuru yoktur, değil mi?) ancak görüyor ki adamın vücut dili oldukça buyurgan. Tepelerinden inen cılız ışıpta öfkeyle parlayan gözleri ısıldıyor.

Li Mei'nin dikkatini çekiyor ama hiçbir şey söylemiyor. Derin bir nefes alıyor.

Adam bir kez daha onu takip etmesini işaret ediyor ve yeniden gün ışığına çıkmak için önüne düşüyor.

Li Mei arkasından iyice yaklaşıyor. Ve dışarıya açılan tünelin ağzına gelince tam adam giriş açıklığından geçebilmek için eğildiğinde Li Mei yol boyu *hanfu*'sunun yenido taşıdığı bıçakla onu boğazından yaralıyor.

Nasıl adam öldürüleceğini, bıçağı nereye saplaması gerektiğini bilmediğinden tek bir şansı olduğunun farkında; keskin demiri iyice derine

Tam o sırada dönerken sendelemesine neden olan bir ses duyuyor. Bir anda taş kesiliyor; sükût içinde, kıpırtısız öylece kalakalıyor. Dinliyor. Damlayan suyun sesi. Hayır, o değil. Bir at kişnemesi duyduğuna yemin edebilir. Korku da o sesle beraber yerleşiyor yüreğine.

Sonra bir başka ses: İlk mağaradan iç taraftaki oyuklara doğru ilerleyen biri var. Ama bu kez korkmak şöyle dursun içi rahatlatıyor. Meshag atları almaya gitmişti zira. Bogü, genç kadının nerede olduğunu biliyor. Li Mei'nin duyduğu ses –belli belirsiz– dışarıdan geliyor. Gerçek bir at bu; duvardaki aygırın ruhunun gapten gelen doğaüstü kişnemeleri değil.

Adamın içeriye girdiğini görüyor. Doğruluyor. Tam Li Mei konuşmaya başlamak üzereyken bir elini kaldırıp üç parmağını dudaklarına götürüyor. Korku yeniden sahnede. Bu sessizlik niye? Kim var orada?

Adam ona kendisini takip etmesini işaret ediyor ve Li Mei'yi beklemeden kısa tünelden geçip daha geniş ve aydınlık olan o ilk mağaraya gidiyor. Çıkmadan önce Li Mei son bir kez etrafını saran atlara, özellikle de üzerinde insan ellerinin izlerini taşıyan aygır-krala bakıyor ve dışarı çıkıyor.

Yüksek tavanındaki çatlaklardan içeri daha çok ışık alan geniş mağarada Meshag bir kez daha dönüp parmaklarını dudaklarına götürerek ısrarla sessiz olmasını istiyor. Uzun, koyu renkli bir gömlek var şimdi üzerinde, bir de deri bir yelek. Li Mei giysi olarak kendisine ne getirdiğini merak ediyor. Fısıldayarak sormak için ağzını açıyor (herhalde fısıldamalarının bir mahsuru yoktur, değil mi?) ancak görüyor ki adamın vücut dili oldukça buyurgan. Tepelerinden inen cılız ışıktaki öfkeyle parlayan gözleri ısıldıyor.

Li Mei'nin dikkatini çekiyor ama hiçbir şey söylemiyor. Derin bir nefes alıyor.

Adam bir kez daha onu takip etmesini işaret ediyor ve yeniden gün ışığına çıkmak için önüne düşüyor.

Li Mei arkasından iyice yaklaşıyor. Ve dışarıya açılan tünelin ağzına gelince tam adam giriş açıklığından geçebilmek için eğildiğinde Li Mei yol boyu *hanfu*'sunun yenido taşıdığı bıçakla onu boğazından yaralıyor.

Nasıl adam öldürüleceğini, bıçağı nereye saplaması gerektiğini bilmediğinden tek bir şansı olduğunun farkında; keskin demiri iyice derine

sokup sonra bütün gücüyle geri çekiyor. Adamın etini yırtarak çıkardığı bıçağı bir kez daha saplıyor ve sonra hıçkırıklara boğularak bir kez daha. Adam yalnızca bir kez iniyor; göğsünden gelen acayip bir ses, bir hırıltı duyuluyor.

Bir gürültüyle yere, tam tünelin girişine düşüyor.

Li Mei ağlamaya devam ederek bıçağını adamın sırtına saplamak için bir kez daha saldırıyor. Ama soğuk demir bu kez kesmiyor, metal bir engele çarpıyor ve eğiliyor. Çılgına dönüyor, dehşet içinde, aklını yitirmiş gibi çırpınıyor ama adam düştüğü yerde yatıyor ve Li Mei ne kadar çok kan aktığını görüyor.

Sımsıkı kavradığı kana bulanmış bıçak elinde, küçük adımlarla, toprağı eşeleyerek oradan uzaklaşıyor. Sırtını mağaranın duvarına veriyor, gözlerini kesinlikle yerde yatan adamdan ayırmıyor. Adam olduğu yerden kalksa, bir an olsun kıpırdasa dahi çılgılığı basacağını ve bir daha duramayacağını biliyor.

Hiçbir hareket yok. Hızlı, düzensiz nefesi kendi kulaklarını dolduruyor. Şimdi bulunduğu odacıkta ışık az önceki gibi loş. Bu ışık onun hayatını kurtaran, ona doğru yolu gösteren ışık. *Şayet* şimdi hayatta ve oradaysa ona borçlu. Elleri hâlâ titriyor, kasımlara engel olamıyor. Bıçağı hemen yanma, yere koyuyor. Demin bir adamı öldürdü. Birini öldürdüğünden oldukça emin.

Meshag olamaz. Yerde yatan o değil. Bunu yüksek sesle söylüyor; kendi sesinin keskinliğinden irkilerek, dumura uğrayarak sürekli tekrarlıyor. O olamaz, olmamalı.

Bir şekilde öğrenmek zorunda. Ancak ters çevirip yüzüne bakarsa gerçeği görebilir. Adamın yüzükoyun yattığı yere, tünelin önüne geri dönmesi gerek. Bu yürek ister. Sandığından daha cesur aslında.

Metanetini korumaya gayret ederek, elinde bıçak, geri geri emeklemeye başlıyor. Mağara zemininde çakıl taşları var, dizleri çok acıyor. Elinde tuttuğu eğri bükürü bıçak yüzünden bileği inciniyor. Nasıl büküldü ki o? Bu tür şeyleri bilmesi gerektiğini düşünüyor. Emin olabilmek için adama dokunmak zorunda.

Onu da yapıyor nihayet. Bacaklarıyla iterek adamı tünelin ağzından dışarı sürüklüyor. Şimdi uzandığı yerde çok daha fazla ışık var. Bir gayret, inleye inleye kıpırtısız bedeni sırtüstü çeviriyor. Gözünün önüne bir anda adamın kendine gelip doğrulacağına dair tüyler ürpertici görüntüler geliyor. Doğrulup...

Adam ölmüş. Ayağa kalkmayacak. Ve Meshag değil.

İnce uzun suratlı, seyrek kır saçlı, daha yaşlı bir adam. Hurok'un oğlu Meshag'la uzaktan yakından alakası yok. Yani şu anda. Ama daha önce *vardı*. Tek bir özelliği hariç tıpkı onun gibi görünüyordu. Bu da Li Mei'ye onun kim olduğunu açıklıyor. *Eskiden kim olduğunu*, diye kendi düşüncesini düzeltiyor. O artık bir ölü sonuçta. Onu öldürdü.

Kızıla bulanmış, eğilmiş bıçağıyla göğsünden göbeğine kadar adamın gömleğini yırtıyor. İki eliyle yırtığı genişletip bedenini açığa çıkartıyor. Yukardan üzerine serpilen soluk ışıktaki adamın vücuduna sarılmış, kıvılcımlar saçan metal aynalar ortaya çıkıyor.

#

TARİHİN AKIŞI İÇİNDE ve yaşadığımız hayatta düzeni ve tekrarlayan örüntüleri arayıp bulmak –ve hatta talep etmek– insanoğlunun doğasına sirayet etmiş bir hakikattir.

Filozoflar buna dikkat çekmiş ve hep bu hakikatten esinlenmişlerdir. Kimi prensler, imparatorlar, krallar zaman zaman tebaalarına bu arzuyu, bu ihtiyacı *kullanmalarını*, işlevselleştirmelerini ve kalabalıkları yönlendirmelerini salık vermişlerdir. Bu amaçla yazınsal eserler verilmesini, hayatın hikâyelere dönüştürülmesini, belli bir dönemin, savaşın veya hanedanın öyküleştirilerek halkların algısının, anlayışının prenslerin istediği yönde değiştirilmesini tavsiye etmişlerdir.

Çünkü tekrar eden örüntülerden habersiz, düzen algısından azade bir rastgelelik duygusuyla yaşamak, bu dünyada amaçsız ve hedefsiz kalmak, bir başıboşluk ve avarelik içinde kaybolmak en güçlü adamların, en güçlü kadınların ve hatta imparatorlukların bile temelini çürütüp kuyusunu kazabilir.

Bütün bunlara dayanarak Erinçli Batının Sol Kanat Komutanı ilan edilme şerefine nail olmuş General Shen Gao'nun hem ikinci oğlunun hem de biricik kızının aynı günün sabahında birbirlerinden fersah fersah uzakta bir yabancıнын kanma girmiş olmalarının hangi filozof, hangi bilge tarafından olursa olsun hiç şüphe duymadan manidar ve kayda değer bulunacağı iddia edilebilir.

Oğlu daha önce de adam öldürmüştü elbette. Kızı daha önce hiç öldürmemişti ve öldürmesi de beklenmiyordu.

Buraya bu şekilde bir bağlantı iliştilirilmesinin, hikâyenin içine gömülmüş bir kalıbın açık edilmiş olmasının manasına gelince...

Şu dokuz cennetin altında bu iki kardeşin rastlantı eseri paydaşı oldukları lahza ve bunun benzerlerinden çıkarsanabilecek sonuçların ya da böylesi kesişme anlarına dair yapılabilecek mücevherler kadar göz alıcı, parlak gözlemlerin sayısını kim kestirebilir? Kim hiç şüphe duymaksızın gün yüzüne çıkmış her bir değerli taşın, adına hayat denen bu hikâyenin içinde birer seyyah olan bizlere hak olduğunu, reva görüldüğünü bildiğini söyleyebilir ve kim bu sözlerin hakikat olduğunu tasdik edebilir?

#

NİHAYET Lİ MEİ duyduğu at kişnemesini düşünmeye başlıyor. Eğer hâlâ orada, dışarıda bir yerdeyse hayvanın durduğu yer itibarıyla mağarayı açık edip onu ele vereceğinden korkuyor.

Öyle olmayabilir de. Kurtlar onu uzaklaştırmış olabilirler. Ya da öldürmüş. Az evvel gerçekleşen şeyin ağırlı kasılmaları tuhaf şekilde hislerini işlevsiz kılıyor: Pek uzak olmayan bir yerde adamın biri yerde yatıyor, taşın üzerinde kanı birikiyor. Takati tükenmiş, yeniden ayağa kalkmaya enerjisi yok sanki; yapabileceği tek şey durup sırada ne olduğunu izlemek. Beklenmedik derecede huzurlu ve dingin bir ruh hali.

Taşların ve hayvan kemiklerinin ortasında, kurtların kokusunu solu-yarak ve zaman zaman duyulan yarasaların ya da bir kuşun kanat çırpma sesleri arasında sırtını bir duvara verip oturmuş, bacaklarını uzatıp onu

almaya kimin –ya da neyin– geleceğini bekliyor. Başka bir şey yapmasına gerek yok, yapılabilecek bir şey kalmış gibi görünmüyor.

Dışarıya çıkıp göze görünür olmanın da bir manası yok. Tek başınayken oradan yürüyerek ya da at sırtında nereye gidebilir? Yanında uygun kıyafet ve yiyecek yok, üstelik dışarıda kurtlar var.

Bu nedenle birinin mağaraya girmek için tüneli geçtiğini duyduğunda şaşılacak ölçüde sakin. Başını kaldırıp girişe bakıyor ama ayağa kalkmaya ya da saklanmaya çalışmıyor. Eğri bıçağını elinde tutuyor.

Meshag içeri giriyor, doğruluyor ve etrafa bakıyor.

Bogü'nün olan biteni görüp sindirmiş olduğu hissedilebiliyor. Genç kadın bir kez daha aynı göz yanılması yaşamadığından ne kadar emin olsa da yakından bakıyor.

Meshag yerde yatan adamın yanında diz çöküyor. Li Mei onun mağara zeminindeki kanın dağılmasını önlediğini görüyor. Ayağa kalkıyor ve ona doğru geliyor. Li Mei onun gözlerine bakıyor.

“Şaman mıydı?” diye soruyor cevabı bilmesine rağmen.

Aynı baş hareketini tekrarlayarak onaylıyor Meshag.

“Kendi şeklini değiştirip senmiş gibi göründü bana, neredeyse senin tıpatıp aynındı. Hiç konuşmadı. Beni dışarı çıkarıyordu ki ben onu...” Sözünü tamamlamadı.

“Neyi bana benzemiyordu?”

Li Mei cevap vermeden önce ayağa kalkıyor. Tozdan topraktan biraz olsun arınabilmek için giysilerini silkeliyor. Üzerine kan bulaşmış olduğunu görüyor. Öyle kolayca kurtulamayacak bu lekeden.

“Gözleri,” diyor. “Onunkiler... senin gözlerin o kadar parlıyor olamazdı.” İçerdiği ima nedeniyle bu sözün onu incitip incitmeyeceğini merak ediyor.

Ama Meshag gülümsüyor gibi görünüyor. Bu ifade çehresinden silinmeden evvel güldüğünü gördüğüne neredeyse emin. “Biliyorum. Suda yansımaya baktım, gözlerimi gördüm. Su... birikintilerinde? Doğru kelime?” dedi.

“Evet, su birikintisi. Sana olanlar yüzünden mi böyle gözlerin?”

Aptalca bir soru ama gene de başını sallayarak onaylıyor Meshag.

“Evet, o zamandan. Gözlerim ölü.”

“Hayır, bu doğru değil!” diyerek karşı çıkıyor Li Mei aniden. Meshag şaşırılmış görünüyor. Li Mei şaşıyor. “Senin gözlerin siyah ama ölü değil... sen ölü değilsin!”

Bu kez tebessüm yok. “Hayır, değilim. Ama ona yakın bir şey,” diyor Meshag. “Shan... Shendai gelmeden önce. O gün.”

O gün. “Sana bunu yapan özbeöz kardeşin?..”

“Evet.”

“O olduğundan eminsin, kesin *biliyorsun* yani?”

“Biliyorum.”

“Peki ya bu?” Li-Mei cesedi işaret ediyor. “Bunu da kardeşin mi gönderdi?”

Beklenmedik şekilde Meshag başını iki yana sallayarak olumsuz cevap veriyor. Halbuki Li Mei olanları anlamaya başladığını sanıyordu. “Hayır. Çok erken. Bence at bulmaya gidince görüyor beni. Ya da daha önce, biz gelirken buraya.”

“Beni kaçırmak için bir şans yakaladığını mı düşündü yani?”

“Kendisi için ya da ödül için olabilir. Beni görür, beni tanıyor. Kim olduğumu biliyor. Kurtları izlemek ona bunu söylemiş olabilir. Sonra büyü yapmak için zaman gerek, şekil değiştirmek.”

Li Mei zihnini zorluyor.

“Basitçe içeri gelip beni yakalayamaz mıydı sen gittikten sonra? Yakalayabilirdi değil mi?”

Meshag bunu düşünüyor. “Evet. Demek seni onlara götürecekti. Belki kendini öldürürsün, korktu ve değiştirdi.”

Li Mei boğazını temizliyor. Eli acıyor.

“Gitmeli şimdi,” diyor Meshag.

“Bu adam ne olacak?”

Meshag şaşırılmış görünüyor. Etraftaki kemikleri işaret ediyor. “Kurtlara bırak. Bizim yaptığımız bu.” Duraksıyor, biraz utanır gibi görünüyor. Sonra, “İyi bir şeydi, bunu öldürmek. Çok cesurluktu? Doğru mu kelime?”

Li Mei iç çekiyor. “Cesur. Sanırım aradığın kelime bu.”

Bir kez daha Meshag tereddüte düşüyor. Kaldırdığı kaskatı elini uzatıyor. “Yan mağarada ne var görüyorsun?”

“Atları mı kastediyorsun? Gördüm. Daha ileri gitmedim. Yeterince... cesur değildim.”

“Hayır,” diyerek başını sallıyor Meshag. “Doğruydı. Gitmemek. Rahipler, ruhani yolcular için. Çok eski. Ama sonuncu atı görüyor sen? Üstte?”

“Gördüm.”

Meshag bir karar vermesi gerekiyormuş gibi Li Mei’ye bakıyor. “Gel. Bir şey yapacak biz, gidecek sonra.”

Mücadele edemeyecek kadar bitkin. Yeniden onu duvarları uzun zaman önce birbiri üzerine işlenmiş hayvan motifleriyle kaplı olan at mağarasının loş ortamına sokmasına izin veriyor. Ve o son, kendisinin girmemesi gereken mağaraya girerken Meshag’ı izliyor. *Çok eski.*

Sığ, killi topraktan yapılma yayvan bir çömlekle geri dönüyor ve taşıdığı ikinci bir mataradaki suyu içine döküp ahşap bir çubukla karıştırıyor; hareketleri her zaman olduğu gibi katı. Nasıl devindiğine bakılırsa ona bahsedilmiş zerre kadar zarafet yok. Oysa Li Mei umulmadık biçimde, eskiden zarif bir adam olduğuna neredeyse emin.

Ona daha yakına gelmesini işaret ediyor. Genç kadın gidiyor. Meshag sağ elini tutuyor –bu onun Li Mei’ye ilk dokunuşu– ve yayvan çömleğin içine yatırıyor. İçinde beyaz ya da ona çok yakın renkte bir boya var.

O an Li Mei ne olduğunu anlıyor.

Meshag bileğini tutarak onu yönlendiriyor ve elini alıp üçüncü mağaraya açılan tünelin üzerindeki aygır-kralın böğrüne bastırıyor; böylece diğerlerinin arasına Li Mei’nin varlığını, orada bulunduğunu belgeleyen, *hayatının* bir kısmını orada geçirdiğini kayıt altına alan ve tescil eden taze bir el izi daha ekleniyor. Ve belki de (asla bilemeyecek) bıraktığı bu iz olacaklar üzerinde etkin bir rol oynayacak.

Örüntüleri seçebilmek, tekerrür eden işleyişe vakıf olmak, oradayken ve gerçekleşirken onları fark edip izlemek çok zor.

O mağarayı, sonra da diğerini terk edip yeniden gün ışığına çıkıyorlar. Günün parlaklığı yüzünden Li Mei gözlerini açamıyor.

Meshag sadece bir at bulabilmiş ama terlemiş olmasına karşın kurtlar tarafından tehdit edilmediği anlaşılan ölü şamanın atı hâlâ orada bağlı bekliyor – ki bu da sonuç olarak Meshag'ın kim bilir nereden bulunduğu yiyecek ve giysinin yanı sıra iki de binekleri olduğu anlamına geliyor.

Meshag atlardan küçük olanına binmesi için ona yardım ettikten sonra kendisi olabildiğince nazik davranarak şamanın atına biniyor ve güneş tepelerinde yanarken onları peşlerinde kurtlarla vadiden çıkarıp doğuya götürecek olan bir patikada ilerlemeye başlıyorlar.

Li Mei'nin nereye götürüldüğüne dair hiçbir fikri, en ufak bir öngörüsü yok ama hâlâ hayatta ve tam şimdi, gök cennetin altında yaşadığı tam bu anda canına tak ediyor. Bir daha asla iradesine karşı duran, onun için yazılmış kadere kolayca boyun eğmiyor.

BÖLÜM XIV

DEMİR KAPI KALESİ’NİN batısındaki İkinci Bölge süvarilerinden Wujen Ning kül rengi bir şafağın içinden hayaletler gibi fırlayan Usta Shen Tai ve atını gören ilk kişi olmuştu.

Ve şimdi, kısa bir zaman sonra belki de tüm hayatının gördüğü o adam ve atı tarafından değiştirileceğinin –ya da halihazırda değiştirilmiş olduğunun– enikonu farkındaydı.

Çiftçiler ve rütbesiz askerler için hayatlarının akışmın böylesi değişikliklere uğraması hiç de normal değildi. Çiftçi dediğin tarlasında ırgatlık eder, feyezanla ya da kıtlıkla boğuşur, zamanı gelince evlenip çocuklara karışır sonra da onların ölmelerini seyrederdi. Uzaklarda bir yerlerde olaylar gelişirken haberleri kısmen gelir, meyhanelere giden biriyiseniz bir meyhanede pirinç şarabı içerken duyardınız.

Ya da orduya kaydolunur, tayin her nereye çıktıysa –bu günlerde genellikle evden epey uzakta bir yere çıkardı– oraya gidilirdi? Eratın işi sulama kanalları ve lağım çukurları kazmak, garnizon binaları ve surların inşasında ya da yıkımında çalışmak, birliği haydutlardan ve vahşi hayvanlardan sakınmak için devriye gezmek, hummaya yakalanmak, icabında yaşamak ya da ölmek, hep uygun adım yürümek ama *bilhassa* serbest ticaret bölgesi sayılan kasabalardaki tavernaları ve genelevleri tavaf etmekte. Bazen muharebeye girilir, kimi er meydanında mevta olur, kimi âmâ ya da kötürüm kalır ve her şeyden çok emrihakkı arzuları. Uzak diyarlardaki ulu şahsiyetler arasında vuku bulan hadiselerin yayılıp kışlalarda asker muhabbetlerine meze olması sık rastlanan bir durum olsa da şayet teyakkuz ya da sefer halinde bulunulmuyorsa veya o sırada bir isyanla mücadele edilmiyorsa bu dedikoduların çok güçlü bir etkisinin olması beklenmezdi.

Değişim, Wujen Ning'in deneyimlemiş ve anlamını idrak etmiş olduğu hayatın olağan bir parçası değildi. Ama onun dünyasındaki bu hakikat... şimdi bir değişime uğruyordu.

Bir kere her şeyden önce Xinan'a, başkenti hayatında ilk kez görmeye, beklenmedik derecede yakındı. Bulundukları yerden sadece bir iki gecelik mesafede olduğu söylenmişti.

Onlar Chenyao'dan doğuya ilerledikçe kırsal arazi ve çevre de sürekli değişmişti. Buğday ve arpa tarlaları, nadiren karadut koruları (hemen arkalarında, yolun hengâmesinden uzakta konuşlanmış ipekböceği çiftlikleri) birbiri ardına sıralanmış, iç içe geçtikleri için neredeyse sınırları seçilemeyen köylere ve daha geniş kasabalara giden tali yollar. İnsanlar ve insanlar. Acıklı bir yalıtılmışlığa maruz bırakılmış olmasalar da yaygaracı kalabalıkların arasındayken güçlkle duyulabilen tapınak çanları. Köylerin arasına sıkış tepiş sokuşturulmuş, tatlı patates ve iri fasulye yetiştirilen küçük çiftlikler.

İmparatorluk yolunu her iki yöne doğru arşınlayan, trafiği kilitleyip onları yavaşlatan, pazar kağnılarından ya da oduncu katarlarından müteşekkil, sonu gelmeyen, bitmek tükenmek bilmeyen bir zincir vardı. Bulundukları yerin Xinan'ın en dış çeperleri olduğu söylenmişti ona. İyice yaklaşmışlardı demek.

Xinan'a gitmek Ning'in hayalini kurduğu ya da yapmayı arzu ettiği bir şey değildi. Tıpkı deniz gibi başkent de onun havsalasının sınırlarını aşan bir şeydi. Doğrusu bu onu ürkütüyordu. Çok *fazla* insan. Daha şimdiden. Korkusunu bastırmaya, göstermemeye çalıştı hep ve kafiledeki hiç kimse gerçekten onunla ilgilenmediğinden, bir de çok az konuştuğundan sırrını açık etmediğini düşünüyordu. Sadece bazen gerginliğini üzerinden atmak için kendini ıslık çalarken yakalıyordu.

Seyahatleri boyunca payitahta gidiyor olmalarıyla ilgili diğer askerlerin ne hissettiklerini merak etti. Yalnız Demir Kapı'dan gelen ve Usta Shen'e refakat etmekle görevlendirilmiş olan beş muhafız değil, otuz atlı vardı artık. Zira Başkan Xu, büyük önem arz eden havadisler taşıyan (aynı nispette kayda değer bir ata binen) İkinci Bölge'nin bu şerefli subayına mutlak surette eşlik edilmesi ve kuvvetli bir koruma tahsis edilmesi konusunda oldukça ısrarcı davranmıştı.

Chenyao'da başkanın muhafızlarının neredeyse Usta Shen'in ölümüne neden olabilecek bir dikkatsizlik ve beceriksizlik göstermiş olduklarına dair yaygın kanıdan ötürü Demir Kapı süvarileri arasında baş göstermiş bir öfke ve kısmen alaycı (Ning bu meselede eğlenilecek, alay edilecek bir durum görmüyordu ama zaten onun mizah anlayışı pek iyi sayılmazdı ve bunun farkındaydı) bir yaklaşım vardı.

Ning'in Demir Kapı'dan beraber geldiği, aklı kıt ya da her daim çakırkeyif olmayan arkadaşlarından biri o gece hanın önünde nöbette olan askerlerden hiçbirinin halen hayatta olduğunu sanmadığını söyledi.

Başkan Zu'nun artık hayatının baharında olmadığını ancak emekli olup meyve bahçelerine ya da alabalık yetiştirmek için bir göl kenarına yerleşmeye niyeti var gibi de görünmediğini söylemişti. Varlıklı, aristokrat ve diğer kurmay başkanlarıyla rekabet halinde olduğu biliniyordu. O masada oturan herkesin kimi kastettiğini anladığını varsayarak, "Bir tanesi bilhassa çok taşaklı," demişti arkadaşı çokbilmiş bir edayla. Ning anlamamıştı. Onu ilgilendirmezdi.

Şayet Shen Tai öldürülmüş olsaydı (ya da atı diye düşündü Wujen Ning samimi bir korkuyla) elbette bunun başkana yansıması çok kötü olurdu. Ning'in aklı bunu da almaz ya da alsa bile zaten onun çok umrunda olmazdı ama Chenyao'dan ayrıldıklarından beri Usta Shen ve atı Dynlal'e olabildiğince yakın durmayı kendine vazife edinmişti. Yol boyu atını severek ve ona bakarak Shen Tai'yi onurlandırdı. *Nasıl olur da insan bir atı sevmek ki,* diye düşündü Wujen Ning.

Hepsini bir parça ürküten (ve geceleri kendi aralarında bazı nezaket-siz konuşmaların geçmesine vesile olan) Kanlin kadın Ning'den bir zarar gelmeyeceğine ikna olmuş gibi görünüyordu. Alaycı bir iki tebessümden sonra at üstündeyken ya da gece kamp kurduklarında onlara yakın bir yerde bulunmasını kabul etmişti.

(Ning kadının bakışlarında hiçbir mana sezmiyordu. Birinin neyi neden eğlenceli bulabileceğini bilmiyordu ancak diğerlerini gülümseten bir şeyin onun zihnini bulandırabileceğini kabul ediyordu.)

Artık gün batarken geniş hanlarda, imparatorluğun posta istasyonlarında konaklıyorlardı. İyi yemekler yiyor, atları değiştiriyorlardı. Başkanın bizzat imzaladığı belgeler vardı ellerinde.

Günün sonunda Dynlal'le ilgilenme sorumluluğu hep Ning'e tevdi ediliyordu. Bundan duyduğu gururu göstermemeye çalışsa da muhtemelen belli ediyordu. Geceleri nerede olurlarsa olsunlar birlikte vakit geçirdiği diğer askerleri bırakıp ve hatta gerekirse yatağından kalkıp ahıra elma getirir, atla konuşurdu. Bazen de orada Dynlal'le birlikte uyurdu.

Yol boyu Usta Shen'in gözü ne onu ne de diğerlerini görmüştü. Nadiren Kanlin muhafızıyla ve daha ziyade sonradan onlara katılan şairle (o da başka bir muammaydı) konuşurdu. Önceliği süratti. Askerlerin hiçbiri, o ukala dümbeleği bile, menzile çabuk ulaşmanın neden bu kadar önemli olduğunu bilmiyordu.

Wei Song ve şair sebebini biliyorlarsa da söylemiyorlardı. Şairin adı Usta Sima'ydı. Diğerleri onun epey şöhretli olduğunu söylüyordu. Hatta bir tanesi ölümsüz olduğunu bile iddia etti. Ning'in bu mevzulara aklı ermezdi ancak bir insan evladının ölümsüz olabileceğine pek ihtimal vermiyordu. *Olsa olsa imparator, o da belki,* diye düşünüyordu.

Tek bildiği Shen Tai'nin Xinan'a bir an evvel ulaşmak için müthiş bir mücadele verdiğiydi.

Ning'in bir acelesi yoktu ancak onun arzuları ve dilekleri tıpkı bir ipekböceği gibi derin bir sessizliğin ortasında tutulan ışığa yönelip kozasını örmekten ibaretti ve yalnızca bunu yapmak için yaşıyordu.

CHENYAO'DAN AYRILMALARINDAN SONRAKİ beşinci gün bir nehrin üzerinde bulunan, Tai'nin hep sevmiş olduğu kemerli köprüyü geçmeden önce nehre paralel, güneye doğru giden bir yol ayrımına gelmişlerdi.

Elbette Tai oraya yaklaşmakta olduklarını biliyordu.

Yolun çatallandığı noktaya vardıklarında aşağıya, o tarafa bakmak veya parlayan suyun üzerinden geçerken sahte bir kayıtsızlıkla atını mahmuzlayıp hızlanmamak için özel bir gayret sarfetmişti. Nehrin içine kadar giren erik ağaçlarının filiz verdiğini gördü.

Zordu. Bronz bir aynaya akseden çehresine ne kadar aşınaysa güneye giden o yola da o kadar aşınaydı. Her dönemecine, her yokuşuna ve her tümseğine. Yol üzerindeki kasabalara ve mezralara, tarlalara, karadut korularına ve ipekböceği çiftliklerine. Şarabın iyisini satan dükkâna,

şimdi üzerinde seyrettikleri imparatorluk yolu ile doğup büyüdüğü ev; yani annelerinin, en küçük kardeşinin ve babasının kabrinin bulunduğu topraklar arasında kalan, kadın ve yatacak yer bulunabilecek her noktaya.

Kendisinin ırak düştüğü. Liu'nun. Ve Li Mei'nin.

Üçü, hayat ırmağının coşkun aktığı bir dünyanın curcunasında girift bir ilişkiler yumağına dolanmış, yollarını kaybetmişlerdi. Tozun, dumanın, velvelenin, yeşim ve zerin içinde uzunca bir süredir kayıpları oynuyorlardı. Göl kıyısında geçen iki yıldan sonra yeniden karışmak üzere olduğu curcunayla ilgili ne hissettiğini tam olarak kestiremiyordu, hızla doğuya doğru yol alıyordu ancak hiç düşünecek zamanı olmamıştı. Bunun tozun, dumanın ve o velvelenin getirdiği bir sonuç olduğuna kanaat etti: Asla yeterli zaman yoktu.

Li Mei için durum daha da iç karartıcı olabilirdi. Tai kuzeydeyken şahit olduğu kum fırtınalarını anımsadı. Bir şairin imgeleminden fıskıran türden değil; kumun mılh gibi insanın tenine saplandığı, kör edici, tehlikeli, sahici fırtınaları. Ne zaman onu düşünse içinde müthiş bir öfke kabarıyordu.

Yolun güneye çatal yaptığı o köprüyü geçerlerken handiyse fiziksel olarak içinin çekildiğini hissetti. En son taş duvarlara gömülmüş kapıları ve iblisleri korkutup kaçırmak için her bir kapının iki yanında duran, aşına aşına pürüzsüzleşmiş heykelleri, her daim temiz ve süpürülmüş olan patikayı, Japon balıklarının yüzdüğü göletleri, bahçeyi, verandayı ve dereyi görmeyeli, orada, evde bulunmayalı iki yıldan fazla olmuştu.

Babasının mezar taşının çoktan dikilmiş olduğunu düşündü. Bunun için tanınan süre dolmuştu. Annesi her zaman olduğu gibi bütün işleri muntazaman yapmış olmalıydı. Ama Tai henüz o taşı görmemiş, önünde saygıyla eğilip selam vermemişti; üstelik taşın üzerine ne yazıldığını, hangi dizelerin, hatıra sözlerinin seçildiğini, kaligraf olarak kime güvenildiğini bilmiyordu.

Bütün bunlar olurken hep Kuala Nor'daydı. Ve şimdi de onu eve götürecektir yolu geçmiş, bir başka menzile yönelmişti. Ölülerini dinleyerek geçirdiği iki yıldan sonra ancak evde geceleri huzur bulabileceğini düşünüyordu.

Bu derece hızlı yol almanın çok anlamlı olmadığını biliyordu. Atları ve süvarileri son sürat Xinan'a ve hatta orada henüz belirginlik kazanma-

mış bir hedefe doğru sürükleyen bu tutum amacından sapmış, cafcıflı, afili bir tavra, kız kardeşine yönelik bir sevgi gösterisine dönüşmüştü.

Sima Zian payitahttan ayrıldığı sırada Li Mei zaten gitmişti. Şairin söylediği buydu. Zavallı Yan onu bulmak ve kız kardeşinin akıbeti hakkında bilgilendirmek ümidiyle aile mülküne doğru yola çıkmadan önce verilmişti onunla ilgili karar. Şayet tüm bunlar gerçekleşmekteyken evde olsaydı belki de müdahale etmek için yeterli zamanı olurdu.

Artık çok geçti. O halde ne diye bu kadar büyük bir öfkeyi yük ediyordu kendine, neden bu kadar ateşli bir şekilde kendini ve beraberindekileri şafak sökmeden uyanıp karanlık çökene dek at sürmeye zorluyordu? Yaz festivali yaklaşırken bir yandan da günler uzuyordu üstelik.

Hiç kimse şikâyet etmedi, tek bir serzeniş, tek bir sızlanma dahi duyulmadı. Askerlerin zaten böyle bir şey yapmaları düşünülmazdi (asla düşünülemezdi!) ama onların doğru şekilde idare edilmesi hususunda akıl vermeye ne kadar hevesli olduğuna dair hatırı sayılır kanıtlar bulunan Wei Song da hiç yakmamıştı. Ve doğal olarak hızlı yol almalarından ötürü en çok sıkıntıya düşmesi beklenen yaşlı Sima Zian hiç de öyle büyük bir acı çekiyormuş gibi durmuyordu. Şair, süratleri ya da bunun ne kadar aptalca ve ölçsüz olduğu hakkında Tai'ye tek bir söz dahi söylememişti.

Belki de ömür boyu gözlem yapan biri olarak Tai'nin ancak adım adım kavradığı hakikati o çok daha önce anlamıştı: Muhteşem atının üzerinde bir yıldırım gibi o yolu arşınlamasının nedeni kız kardeşini kurtarmak üzere vahşi bir teşebbüste bulunmak değildi.

O, ağabeyine gidiyordu.

Bu hakikati kabul etmek, itirafta bulunmak beklendiği gibi belirsizliğin dağılmasıyla zuhur eden bir ferahlamaya dönüşmedi. Tek bir nedenle: Çok büyük bir öfke duyuyordu. Bu öfke katettikleri her *li*'de, gecenin herhangi bir saatinde uyanık halde uzanırken ve hatta bitkin, bezgin halde günün muhasebesini yaparken bile yüzeye çıkacak, kendini gösterecek yeni kanallar buluyor gibi görünüyordu.

Tüm bu aklıdan geçenler hakkında şairle ve tabii ki Song'la konuşmadı ancak ona öyle geliyordu ki neyin ruhunu için için kemirdiğini her ikisi de biliyordu. Yeni, etkileyici bir arkadaş ve elbette Demir Kapı'da verdiği anlık, dürtüsel bir karar neticesinde yalnız onu korumak maksadıyla orada

bulunan bir kadın Kanlin tarafından aşikâr bir şekilde anlaşıyor olma duygusundan haz etmiyordu. Şimdiye kadar onu çoktan kovmuş olmalıydı. Otuz tane askeri vardı.

Ama kovmadı. Bunun yerine şafak sökerken Chenyao'da bir bahçede nasıl savaştığını anımsadı.

GEÇ OLMUŞTU. TAI günün yorgunluğunu bacaklarında ve sırtında hissetti. Güneş arkalarındaydı, ılık bir yaz günüydü ve tatlı bir esinti vardı. İmparatorluk yolunu mahşerî bir kalabalık esir almıştı; bir seyrüsefer izdihamı yaşanıyordu. Alacakaranlık çökerken ikindinin son deminin güzelliğine teslim olmak için etraf çok kalabalık, aşırı gürültülüydü.

Eve giden yol ayrımım geçeli üç gün olmuştu ki bunun anlamı Xinan'a ulaşmalarına iki günden az bir zaman kaldığıydı. Hatta belki ertesi gün, tam sokağa çıkma yasağının başlayacağı saatlerde orada olabilirlerdi. Yolun bu kısmını iyi biliyordu, yıllarca evi ve Xinan arasında mekik dokumuştı.

Yığılmaya rağmen çabuk ilerliyorlardı. Üç şeritten ortadakini, askerlere ve imparatorluk süvarilerine ayrılmış olanı kullanıyorlardı. Atlarını dört nala koşturarak gelen hanedan kuryelerinden ikisi bir yandan yolu açmaları için bağılıyor, insanlar da çekiliyordu; önlerine çıkan çiftliklere ait bazı kağnılara toslayarak, sırtına yük vurulmuş yaya ırgatları yolun kenarındaki akaçlama hendeklerine iterek onlardan bile daha büyük bir hızla ilerliyorlardı. Kuryelerin heybeleri tıka basa doluydu; yalnızca mesaj yazılı parşömen ruloları taşımadıkları açıktı.

Şair arkalarından yüksek sesle söylenip sual edince içlerinden biri omzunun üzerinden geriye dönüp, "Kral meyvesi, Wen Jian için!" diye haykırdı uzaklaşırken.

Sima Zian güldü, sonra birden durdu.

Tai kağnıları ve taşıdıkları yüklerle birlikte kenara savrulan köylülere yardım etmeyi düşündü ancak çok acelesi vardı. Birbirlerine destek olurlar nasıl olsa, diye düşündü ve dönüp geriye bakınca haklı olduğunu gördü. Taşra kültüründe işler böyle yürürdü: Askerler onlara omuz vermek, yardım etmek için durmuş olsalar bile kuvvetle muhtemel kafaları karışacak, korkuya kapılacaklardı.

Şaire şöyle bir baktı. Zian'ın atı hemen yanındaydı. Dynlal hiç zorlanmadan diğerlerini geride bırakıp hepsini toza dumana bulayabilirdi ama bu aptalca olurdu. Ama belki de bir iki gün içinde hakikaten bunu yapmak durumunda kalabilir ve bu hiç de aptalca olmayabilirdi. Tai'nin aklında bir süredir önden basıp gitme, gün batımından önce yani şehrin kapıları kapanmadan evvel sessiz sedasız Xinan'a girme düşüncesi dönüp duruyordu. Görmesi gereken birisi vardı ve karanlık çöktükten sonra bu arzusunun gerçekleşmesi daha mümkün olabilirdi.

Önlerinde bir toz bulutunun içinde kaybolup giden ve terkisinde Kıymetli Refika için taşıdığı lezzetler bulunan kuryeyi seyreden şairin yüzünden ağır bir kasavet okunuyordu. Kral meyvesi. Askerî posta işte bu işlere koşuluyor, atlar böyle yıpranıyordu.

“Bu yanlış. Bu kadar kral meyvesi onun için...” diye söze girdi Sima Zian. Durdu.

Tai patavatsızlık ederek, “Çok mu fazla?”

Zian etraflarında kimse bulunmadığından emin olmak için şöyle bir bakındı. Başıyla onayladı. “Bunu tarif edecek tek bir kelime var. Cennette ve yeryüzünde karmaşa çıktığından korkuyorum.”

İnsanın işkence görmesine, sürgün edilmesine yol açabilecek türden sözlerdi bunlar. Hatta öldürülmesine. Tai konuştuğuna pişman olarak devam etmekten kaçındı. Şair durumu kavradı ve tebessüm etti. “Sen benim kusuruma bakma. Chan Du'nun şiirinden mi bahsetsek biraz? Haydi konuşalım. Bana her zaman zevk vermiştir. Şayet Xinan'da olsa idi... yaşayan en büyük şair o olurdu diye düşünüyorum.”

Tai boğazını temizledi ve diyalogu geliştirdi. “Ben şu anda yaşayan en büyük şairle yan yana seyahat ettiğime inanıyorum.”

Sima Zian tekrar güldü, bu övgüye pek itibar etmediğini göstermek için eliyle “geç bunları” der gibi bir işaret yaptı. “Biz çok farklı insanlarız, Chan Du ve ben. Ama onun da tam bir şarap düşkünü olduğunu belirtmekten mutluluk duyarım.” Kısa bir sessizlik oldu. “Gençliğinde Kuala Nor hakkında da yazmışlığı vardır. Babanın düzenlediği seferden sonra. Biliyor musun o şiirlerini?”

Tai başıyla onayladı. “Elbette biliyorum.” O şiirler üzerinde uzun süre çalışmıştı.

Zian’ın gözleri kaplan gözü gibi parlaktı. “Seni oraya birisi mi gönderdi? Göle?”

Tai şöyle bir düşündü. “Hayır. Babamın kaybindan kaynaklanan keder sürükledi beni oraya. Bir şiir... bana verilmiş bir görev gibi.”

Neden bayım, bu doğru: Kuala Nor’un kıyılarında

Ak kemikler yattı yıllarca.

Kimse gidip toplamadı onları. Taze hayaletler

Sinirli ve acımasız, yaşlılarsa ağlamakta.

Yağmurun altında ve dağların kısılcığında

Hep onların çılgınlıklarıyla dolu hava.

“Bu mısraların yalnızca bir şairin imgeleminden fıskırmış hayaller olduğunu mu düşünüyorsun? Hayaletlerle ilgili kısmın?”

Tai başını salladı. “Bence herkes hayal kuruyor. Tabii gerçekten hiç orada bulunmadılarsa.”

Kısa bir sessizlikten sonra şair, “Shen Gao’nun oğlu, oraya vardığımız zaman yapman gereken nedir? Sana nasıl yardım edebilirim?” diye sordu.

Tai bir süre sessizce at sürdü. Sonra en basit haliyle, “Bilmiyorum. Biraz akli başında tavsiyeye dünden razıyım. *Ne yapmalıyım?*” dedi.

Ama Sima Zian’m yaptığı sadece onun sözlerini tekrarlamak oldu, “Bilmiyorum.”

Yola devam ettiler, günün sonuna yaklaşırken ışık çok cezbediciydi, rüzgâr arkalarından esiyordu. Tai esintinin saçlarını karıştırdığını hissetti. Öne eğildi ve atının yelesini okşadı. Şimdiden bu ata vurulduğunu düşündü. Bazen âşık olmak hiç vakit almıyordu.

Şair, “Bana birini öldürmek istediğini söylemiştin,” dedi.

Tai hatırladı. Beyaz Anka Haz Ev’indeki gecenin ileri saatleriydi. “Evet söyledim. Hâlâ çok öfkeliyim ama aptallık etmemeye çalışıyorum. Benim yerimde olsaydınız siz ne yapardınız?”

GÖK CENNETİN ALTINDA

Bu kez seri bir cevap geldi. “Her şeyden önce hayatta kalmaya bak. Pek çok insan için büyük tehlike teşkil ediyorsun. Üstelik senin yolda olduğunu biliyorlar.”

Elbette biliyorlardı. Kendisi mesaj göndermişti, Demir Kapı’nın komutanı da öyle; hatta Başkan Xu geceleri de at süren habercilerle mektup yollamış olmalıydı.

Ama Tai meselenin özünü ya da böylesi kurnaz bir adamın ima ettiği şeyi kavradığını sanıyordu: Ne yapmak istediğine karar verdiyse, harekete geçmek için o surlardan içeri tek başına girmesi pek akıllıca olmazdı.

Hemen yanındaki Zian’m atım dizginleyip durduğunu fark etti. Dynlal’i yavaşlatırken yol kenarına, ileride sulama kanalı boyunca uzanan otlığa baktı. Karanlık çökerken bir şekilde şehre sızmanın aptalca bir fikir olduğunu fark etti.

Atını durdurdu. Diğerlerinin de aynı şeyi yapması için bir elini havaya kaldırdı. Wei Song da hemen yanlarına geldi, biraz arkasında da ismini hiçbir zaman hatırlayamadığı o dişleri eksik asker belirdi. Şu her daim Dynlal’in tımarını yapan.

“Kim o?” diye sordu Song sessizce.

“Belli değil mi? dedi şair.

“Benim için değil!” diye parladı Kanlin.

“Kupa arabasına bak,” dedi Zian. Sesinin tonunda bir ulviyet vardı. Arkalarından gelen güneş yolu, otlığı ve gözlerini ayıramadığı tahtırevanı aydınlatıyordu. “Üzerinde yalıçapkını tüyleri var.”

“İmparator *değil* heralde!” dedi Song. “Bilmece gibi konuşmayı kes. Ne yapacağımıza karar vermek için bilmek...”

“Kanlin, askerlere baksana!” dedi Sima Zian sinirlenerek. “Üniformalarına.”

Sessizlik.

“Aa,” dedi Song. Ve sonra aynı nidayı tekrar etti.

Şair, Tai’ye bakıyordu. “Bunu bekliyor muydun?” İşte gerçek bir soru, iri gözleri kabir çukuru gibi karanlık. “Ne yapmak istediğine karar vermek için fazla zamanın kalmamış olabilir. İmparatoru görmezden gelemezsin dostum.”

Tai dudağının kenarına küçücük de olsa bir tebessüm yerleştirmeye gayret etti. “Bunu aklımdan bile geçiremem,” dedi.

Dynlal’i ileriye, devasa büyüklükte, ihtişamın ve şatafatın son rad-desinde bir kupa arabasını saran ve kırk elli askerden oluşan sıkışık bir üniformalı topluluğa doğru sürdü. Atların çektiği araba o kadar büyüktü ki yol kenarındaki su kanalının üzerinde bulunan küçük köprüyü nasıl geçtiğini merak etti. *Belki, diye düşündü kendi kendine, daha doğudaki köprülerden biri geniştir? Bir kavşak noktasındaki köprü mesela?*

Önemi yoktu. Böyle zamanlarda insan zihninin tamamen müstakil bir yapıya bürünüp neyi düşünüp tartacağını, neye yorulacağını kendi başına seçtiğine karar verdi.

At nallarının yere vurunca çıkardığı sesleri duydu. Geriye dönüp baktı. Sandığının aksine yalnız değildi; darmadağınık şair ve minyon, ateşli, siyahlara bürünmüş Kanlin de onunlaydı.

Atını dizginleyip durdurdu, kanalın diğer yanındaki kupaya baktı. Şairin işaret ettiği gibi yalıçapkını tüyleriyle süslenmişti. Bazı sıkı uygulanan, katı yönetmelikler uyarınca bu tüylerin hanedan üyeleri dışında kalan kimselerin arabalarında kullanılması yasaktı ama tahta yeterince yakın olan kimi insanlara büyük bir lütufta bulunuluyor ve kullanmalarına izin veriliyordu.

Saraydakilerin –aralarındaki tüm hizipleşmelere ve nifak tohumlarına rağmen– hayatına son vermeye değil kendi amaçlarına hizmet etmesi için onu yanlarına çekmeye çalışıyor olabileceklerini yeniden anımsadı.

Yolu geçip Dynlal’i kanalın bitişiğindeki otlağa sürdü.

Arabanın kapısı içeriden açıldı. Beklenmedik derecede ince, hafiften yabancı aksanlı, emir vermeye alışık bir ses kaba bir tonda, “Usta Shen Tai? Burada, içeride konuşacağız. Gelin,” dedi.

Tai derin bir nefes daha aldı. Usulca göğüs kafesini boşalttı. Eğildi.

“Sizinle karşılıklı münasebet kurmaktan onur duyacağım şöhretli efendim. Bize göre doğu yönünde kalan posta istasyonunda konuşsak nasıl olur? Hizmetkârınız askerlerinin ve yoldaşlarının ihtiyaçlarını karşılıksız bırakmamak durumunda. Bütün gün at sırtındaydılar.”

“Hayır,” dedi arabanın içindeki adam.

Dümdüz, net. Tai bulunduğu yol kenarında Dynlal'in üstünde bacaklarını ayırmış oturur haldeyken hâlâ kimin konuştuğunu göremiyordu. Sahibi belirsiz ses ekledi: "Görünmek ve tanınmak istemiyorum."

Tai boğazını temizledi. "Efendim," dedi, "bu yol üzerinde bulunup da bu arabada kimin olduğunu bilmeyecek birinin ne önemi olabilir. Sizinle posta istasyonunun hanında görüşeceğim. Belki birlikte bir akşam yemeği yeriz. Benim için büyük bir onur olur bu."

Kupanın penceresinde bir yüz belirdi. Siyah bir *guan*'ın altında geniş, ay gibi yuvarlak bir çehre.

"Hayır," dedi tekrar An Li, daha ziyade Roshan olarak bilinen üç bölgenin başkanı ve Kıymetli Refika'nın evlatlığı. "İçeri girin, yoksa askerlerinizin öldürülmesini dostunuzun da kellesinin uçurulmasını emrederim ve sonunda yine sizi buraya getirtirim."

Yolun ne kadar kalabalık olduğu düşünülürse bu oldukça şaşırtıcıydı ancak bulundukları noktada belli bir boş alan enikonu şekillendirilmiş gibi görünüyordu; her iki yönde de hem doğuya hem de batıya doğru sınırları askerler tarafından belirlenmişti. Tai ön tarafa, ileriye baktı, sonra da dönüp arkasını kolaçan etti ve yoldan geçenlerin durdurulduğunu, belli bir mesafede zaptedildiğini gördü. Birden ortalık sütliman olmuş, derin bir sessizliğe gömülmüştü.

İşte bu önemli, dedi kendi kendine. *Şimdi sergileyeceğim tutum çok önemli.*

Bu nedenle olabildiğince açık ve Roshan'ın da duyabileceği bir şekilde, tane tane konuşarak, "Sima Zian, büyük ızdırıp içindeyim; bütün imparatorluğun bu ızdırabı paylaşacağına da eminim; ancak dostluğumuzun şöhretli hayatınızın sona ermesine neden olabileceğini bilmelisiniz ve ben neden böyle olmak zorunda olduğunu anladığınıza inanmak zorundayım," dedi.

"Tabii ki anlıyorum," dedi şair. "Dostluk, sadece şarap kadehleri sürekli tazelenirken mi mevcuttur?"

Tai başıyla onayladı. Kanlin'e döndü. "Wei Song bana bir iyilik yapıp geri dön ve Başkan Xu'nun muhafızlarına her an gerçekleştirilebilecek bir saldırıya karşı hazır olmalarım söyle, süvariler tarafından, şey süvarileri..."

Tahtirevanın yanındaki atlılara şöyle bir göz attı. “Bu sizin Sekizinci mi yoksa Dokuzuncu ordunuz mu sayın başkan?”

Arabanın içinden herhangi bir cevap gelmedi.

Adam şimdi ne yapacağını düşünüyor olabilirdi. Tai az evvel dikkate alınmasında fayda olan bir iki kelam etmişti. Bu tür şeyleri her gün yapıyormuşçasına rahat bir şekilde konuştuğu ve ses tonunu iyi ayarladığı için memnundu.

“Bence Dokuzuncu,” dedi şair.

“Emredersiniz sahip,” dedi aynı anda Song.

Tai onun dörtnala birliğin yanına döndüğünü işitti. Bakmak için arkasına dönmedi. Arabaya, içindeki yuvarlak, sessiz ay yüzlüye baktı. Görülebiliyordu.

Alçak bir sesle, “Efendim ben –her ne kadar fahri olsa da– İkinci Askerî Bölge’nin bir subayı ve bu birliğe komuta etmekle görevli bir süvariym; bu vasıfların bazıları bana bizzat Başkan Xu tarafından verildi. Hareketlerimi tercihlerimden ziyade protokol kuralları belirlemelidir. Saraya iletmek üzere son derece önemli haberler taşıyorum. Sizin de bunu bildiğinize eminim. Buraya kadar zahmet ederek beni onurlandırmanızın nedeninin de bu olduğunu zannediyorum. Kendi kişisel arzularımın peşinden gidip sizinle gizli bir görüşme yapma ayrıcalığını kabul edecek bir konumda değilim. Zira yalçıpkını tüyleri taşıyan bir kupa arabasını izleyen bunca insan varken buradaki mevcudiyetiniz perde arkasında kalamayacak kadar somut bir hal almış durumda. Benimle hemfikir olacağınıza eminim.”

Aslında durumun tam tersi olduğuna emindi. Ancak kendi kararlarını vermekte özgür olmak istiyorsa...

An Li arabanın içinden buz gibi bir sesle, “Şu yanındaki hakikaten o ayyaş şair mi? Ölümsüz dedikleri?”

Tai başını önüne eğdi. “Layemut Sürgün, evet. Kendisimin dostluğunu paylaşma ve değerli öğütlerini dinleme şerefine sahibim.”

Tai’nin hemen yanında atı üzerinde bekleyen Sima Zian şeklen eğilir gibi yaptı. Gülümsüyordu; Tai görünce şaşırıldı. *O ayyaş şair.*

Bir an sonra arabanın içinden bir askere göre bile kabalığı ve ilkelliğiyle tüyler ürpertici sayılabilecek bir dizi küfür duyuldu.

Akabinde gelen sessizlikte şairin tebessümü yüzüne yayıldı. “Bunlar benden resmî talepleriniz mi efendim? Benim yaşımdaki biri için bazılarını ifa etmenin epey zor olacağını itiraf edeyim.”

Roshan gözlerini dışarıya dikip ikisine baktı. Generalin gözleri buruşuk derisinin katları arasında neredeyse kaybolmuştu. Düşüncelerini okumak maksadıyla gözlerini bulmak kolay görünmüyordu. Tai, bu yüzden başkanın daha da korkutucu olduğunu fark etti.

Bir keresinde kuzeydoğuda, Duvar’ın ötesindeki bir sınır ayaklanması dâhilinde savaştığı Shuoki kabilesinin ordusunu mağlup ettiği anlatılırdı. Askerlerine ve Bogü mütteliklerine ele geçirilen her askerin bir bacağıнын kesilip atılmasını emretmiş, Shuokileri o otlakta ölüme ya da bir şekilde hayatta kalsalar bile sakat kalmaya mahkûm ederek düşman atlarını aldıktan sonra ordusuyla birlikte çekip gitmişti.

Başka hikâyeler de vardı.

Şimdi de tuhaf şekilde yüksek ve aksanlı çıkan o sesle, “Ukalalık etme şair. Ukalılığa karşı pek sabrım yoktur,” dedi.

“Özrümü kabul edin,” dedi Sima Zian. Tai, dostunun içten olduğuna hükmetti.

“Sizin burada olmanız benim hareketlerimi sınırlıyor.”

“Bunun için,” dedi şair sükûnetle, “özür dileyemem efendim, yani sınırlandırdığım hareketler az önce yapacağınızı söylediğiniz şeylerse.”

Roshan geriye yaslandı. Artık onu göremiyorlardı. Tai sağına baktı. Güneş batıyordu, gözlerini kısmak zorunda kaldı. Wei Song adamları savunma pozisyonuna sokuyordu. Henüz silahlarını çekmiş değillerdi. Trafik durma noktasına gelmişti. Artık bu karşılaşmanın hikâyesinin onların önüne geçtiğini ve kendilerinden önce Xinan’a varacağını biliyordu.

Şu anki halinin ve tavrının nedeni de buydu. Ama oracıkta hem kendisinin hem de onun uğruna diğerlerinin ölüp gitme riski vardı. Şayet ünlü bir şair onlarla birlikte bulunuyor olmasa...

Arabanın içinden aynı sesin, “Shen Gao’nun oğlu, bu dünyadan göçüp giden babanıza duyduğum hürmeti sunmama izin verin. Onu tanırdım elbette. Sizinle konuşabilmek için kendi rotamı terk edip iki günlük yol geldim. O posta istasyonu hanına geri dönmeyeceğim çünkü kendime

göre nedenlerim var. Sizi ilgilendiren nedenler değil bunlar. Ama eğer arabama, içeriye gelirsiniz, eğer... bunu yaparak beni onurlandırırırsanız... size aradığınız bir adamın başına ne geldiğini anlatarak ve bir mektup göstererek başlayacağım görüşmemize,” dediğini duydu.

Tai sesin tonundaki değişimi anında tespit etmişti. Dikkatle, “Ve o adam?” dedi.

“Adı Xin Lun.”

“Tai bir anda yüreğinin ağzında atmaya başladığını hissetti.

“Lun mu?” diye tekrar etti.

“Evet. Sizi öldürmeye gelen suikastçıları o ayarladı.”

Tai güçlükle yutkundu. Ağzı kurudu. “Bunu nereden biliyorsunuz?”

“Bana kendisi söyledi.”

“Ne zaman söy... ne oldu ona?”

Belki de bunu sormak bir hataydı. Karşısındaki cevaplar sa nezaketen ona borçlu olacaktı.

Diğer adam cevapladı, “Birkaç gece önce öldürüldü.”

“Ah,” dedi Tai.

“Beyaz Yeşim Prensesi’nin hediyesi ve sizin Xinan’a doğru yolda olduğunuza dair haberin geldiği gece. Atlar. Sizininki muhteşem bu arada. Sanırım onu satmayı düşünmezsiniz?”

“Aynı gece demek?” dedi Tai biraz da aptalca.

O geniş, aykırı çehre bulutların arasından çıkan ay gibi yeniden kupanın penceresinde belirdi. “Aynen öyle. Bana gerekçesini de belirterek acil bir sığınma talebi gönderdi. Kabul ettim. Ta-Ming’den benim evime gelirken yolda katledildi.” Tombul bir parmak çıktı açığa ve Tai’yi gösterdi. “Usta Shen, biliyorsunuz ki sizin derdiniz benimle değil. Sizin muhatabınız şansölye. Yaşamanız bunun farkına varmanıza bağlı. Sizi öldürmeye çalışan Wen Zhou. Dostlara ihtiyacınız var.”

Tai fena sarsıldı. Lun ölmüştü. Gece âlemlerinden arkadaşı, okuldan yoldaşı, Yan’ın namına canını almaya niyet ettiği adam. Başka bir hayalet olan yükümlülüğü sona ermişti.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Yerine getirmesi gereken bir sorumluluk mu eksilmişti şimdi? Bu iyi bir şey miydi peki? Onu daha mı özgür kılıyordu bu ölüm?

Öyle hissetmiyordu. Ortada bir mektup vardı. Öğrenmesi gereken –ve öğrenmekten korktuğu– diğer şeyi ona söyleyebilirdi.

“İçeri girin,” dedi Roshan. Sesi sabırsızdı ama öfkeli değildi.

Bir kez daha arabanın kapısını içeriden açtı.

Tai derin bir nefes aldı. Bazen insan yalnızca rüzgâr ne tarafa eserse o tarafa giderdi. Atından indi. Dynlal’in dizginlerini ağzını bıçak açmayan şaire verdi. Kanalin içine atladı ve diğer tarafa tırmanırken Dokuzuncu Bölge subaylarından birinin uzattığı eli tuttu.

Arabaya bindi ve kapıyı kapattı.

POSTA İSTASYONLARINDA BULUNAN hanların çoğunda ahırların yollarına ayrılan odalardan daha geniş olması ana imparatorluk yollarının bir gerçeği idi.

Geceyi orada geçirmeseler bile mütemadiyen uğrayıp yorgun atlarını değiştiren sivil ulaklar ve askerî kuryeler mola noktalarındaki hanların en sıkı müdavimleri idi. Bir yemek yer, tekrar at binerlerdi. Maksatları gece boyu karanlığın içinde, kimselerin olmadığı yolu ortalayıp son sürat ilerlemektir; şarap ve kadın bir yana, kuş tüyünden bir yatak da değildi. Bu kadar geniş satha yayılan bir imparatorlukta zaman çok önemliydi.

Yollarda tüccarlar ve ordu mensubu subaylar vardı; malikâneler arasında gidip gelen aristokrat kesimin genellikle acelesi olmazdı. Bir de değişik eyaletlerden posta istasyonlarına gelip giderken veya teftiş turu dâhilinde orada bulunan sivil memurlar olurdu. Elbette bu kadar insan için kalacak yer ve yeteri kadar yiyeceğe ihtiyaç vardı.

Xinan’a en yakın hanlar bir nebze farklı olma eğilimindeydi. Verdikleri şarap genellikle mükemmel olurdu; tabii kızlar ve müzik de. Payitahttan gelen ve kısa seyahatler yapan yüksek kademeli devlet memurlarının faytonlarını çeken atları değiştirmelerine gerek yoktu ama mesela sokağa çıkma yasağı başlamadan önce şehre dönmek istiyorlarsa daha kaliteli bir oda ve daha güzel yiyecekler talep ediyorlardı.

Xinan'dan çok uzak bir noktada bulunmayan Karadut Korusu Konuk Evi doğu-batı doğrultusunda uzanan ana yol üzerinde geceleme söz konusu olduğunda özellikle parmakla gösterilen yerlerden biriydi.

Karadut ağaçları bir sınır hattı boyunca ardışık sıralanmış ipek çiftlikleriyle yan yana, hanın bulunduğu muhitten epey uzaklara kadar yayılıyordu. Hanın ismi yüzlerce yıl önce, henüz Xinan şimdiki haline bürünmemişken o çevrede yaşanan çok daha sessiz ve sakin günleri anımsatıyordu. Ana avluda üzerinde Beşinci Hanedan döneminde kaleme alınmış yazılar bulunan madenî bir levha vardı: hana ve çevresine hâkim olan huzur ve sükûnet dolu havayı metheden bir şiir.

Şimdi o şiir ironikti. Hava karardıktan epey sonra Tai ve avanesinin atlarıyla hanın avlusuna daldıkları sırada içerisi en az yol kadar kalabalık ve gürültülüydü. Kalacakları yeri ayarlamak üzere iki atlı önden gönderilmişti aksi halde oda bulmak mümkün olmayabilirdi.

Hanın avlusunu meşaleler aydınlatıyordu. Onlar gelirken geceyi yıldızlar aydınlatıyordu, Gökyüzü Nehri görünüyordu ve Ay ince bir şerit halindeydi. Ama tüm bu güzellikler duman altında kalmış ana avlunun şamatalı karmaşasında kaybolup gidiyordu.

Tai'nin atlı askerleri onun etrafında toplanmışlardı. Tetikte ve saldırgan bir uyanıklık halindeydiler. Emri Song'un verdiğini düşündü. Kafilelerinde ast-üst ilişkisi oturmuş, işe yaramıştı. Kanlin Savaşçısı'nın onun yerine konuşmaya hakkı vardı. Muhtemelen askerler bu yüzden ondan nefret ediyorlardı ama aynı konumda hangi kadın olsa durum aynı olurdu. Zaten ne olursa olsun Song askerler tarafından yeterince sevilmemesini kafasma takmaya meyilli gibi görünmüyordu.

Hana girdikleri sırada Tai'nin akli adamlarının aşırı korumacı tavırlarından duyduğu memnuniyetsizlikle meşguldü. Aslında biraz da kederlenerek artık bunun o kadar da umrunda olmadığını fark etti. Yol kenarındaki o kupa arabasının içinde gözü korkutulmuştu ve hâlâ bundan büyük rahatsızlık duyuyordu.

Önden gönderilen o iki atlı asker hem Song'a hem de komutanlarına tekmi verip durumu bildirdiler. Kafile için üç oda ayarlanmıştı ki bu oda başına yedi sekiz kişi demekti. Tai ve Sima Zian'm ortak kullanabilecekleri ayrı bir bölme vardı. Diğer askerler ahırda uyuyabilirdi. Kendisi adına

verilen emirleri pür dikkat dinlemese de Tai o gece handa nöbet tutacak muhafızlar olduğunu öğrendi. Halbuki bu meseleyle çok daha yakından ilgilenmesi gerekirdi. Ama o, bu işi külfetli buldu.

Odasını şairle paylaşmak konusunda bir derdi yoktu. Çünkü daha evvel başka hanlarda karşılaştıkları benzer durumlarda Zian haz evlerinden beri gelmeye muvaffak olup da odada kalmamıştı. Bu adam birbirinden farklı sayısız nedenle efsane sıfatını hak etmişti. Tai, ne onun kadar uzun saatler uyanık kalabilir ne de onun içtiği kadar şarap içebilirdi – üstelik Sima Zian, Tai'den neredeyse yirmi yaş daha büyüktü.

Silahların ve zırhların çarpışmasından kaynaklanan şangırtılar ile nal sesleri eşliğinde homurdanan, yorgun ve aç atlarından indiler. Avlunun dört bir tarafından uşaklar koşturup yetiştiler. Tai orada öldürülmesinin hiç de zor olmayacağını düşündü. Satın alınmış, gerektiği gibi yemlenmiş bir uşak, bıçağı olan bir kiralık katil veya yüksek bir çatıda pusuya yatmış okçu rahatlıkla işini bitirebilirdi. Yukarı baktı. Meşalelerin dumanından başka bir şey görünmüyordu. Çok yorgundu.

Düşünmemeye çalıştı. Bütün bu olanların odağında dimdik ayakta duran hakikate tutundu: Ortada halihazırda Xinan'a ulaşmış olan Sardia atlarıyla ilgili haber varken onu şimdi öldürmek gerçekten çok ahmakça bir hareket ve hatta muhtemel katilin ve azmettiricinin kendi idam فرمانlarını imzalamaları demek olurdu.

Muazzam güce sahip, üç bölgeye komuta eden, deve dişi gibi bir kurmay başkanı da olsa sözü edilen durum değişmezdi. Hatta Kitai'nin şansölyesi bile olsa.

Düşüncelerinin daha fazla derinleşmesine ya da zihninin dehlizlerinde dönüp durmasına müsaade etmeden, tekrar şimdiki zamana dönmeye çalıştığı sırada etrafını kolaçan etti. Song hemen yanı başındaydı. Az evvel, atından ininceye kadar yanı başında olan bir diğer kişi de Demir Kapı'dan gelen o ağzında neredeyse diş kalmamış askerdı.

Birden rahatsızca başını salladı. "Her akşam Dynlal'i alanın adı neydi?" Atı ahırlara doğru götüren adamı fark etti. "Şimdiye kadar öğrenmiş olmam gerekirdi."

Song yüzünde bir şaşkınlık ifadesiyle başını hafifçe öne eğdi. “Bir sınır askerinin mi? Hiç sanmıyorum. Ama ona Wujen diyorlar. Wujen Ning.” Kadının dişlerinin parladığını gördü. “Gene unutacaksın.”

“Unutmayacağım!” dedi Tai ve alçak sesle, handiyse fısıldayarak yemin etti. Hemen ismi hafızasına kazımak için harekete geçti. Bir çağrışım: Ning, aile mülklerinin yakınındaki köyde yaşayan demircinin adıydı.

Gölgelerle alacalanan ışıkların altında yanındaki kadına baktı. Meşaleler hemen onların bulunduğu sundurmanın üzerindeydi. Diğer ışıklar avludan başka yerlere götürülmüştü. Karanlık çökünce meydan haşerata kalmıştı. Tai kolunun üzerinde duran birinin üzerine şaplağı indirdi. “Senin tapınağa bir günden az bir mesafedeyiz,” diye mırıldandı. “Eve dönmek ister misin Kanlin?”

Onu gafil avladığını fark etti. Neden bilmiyordu ama çok bariz bir soruydu.

“Hizmetkârınızı azletmeyi mi diliyorsunuz sahip?”

Tai boğazını temizledi. “Sanmıyorum. Yeterliliğini sorgulamamı gerektirecek bir neden yok.”

“İtimadınız beni onurlandırıyor,” dedi Song resmî bir şekilde.

Zian sanki kanatları varmış gibi hızla, tahminen müziğin olduğu taraftan, içinde bulundukları avlunun sağ tarafına bir anda sıçradı.

“Bir masa ayarladım,” dedi neşe içinde, “ve ne kadar zor bir gün geçirdiğimizi göz önünde tutarak en iyi safran şaraplarından ısıtmalarını söyledim.” Song’a bakarak sırtıttı. “Umarım hesap sorun olmaz?”

“Ben sadece parayı taşıyorum,” diye mırıldandı Kanlin. “Askerler dışında hiç kimse için harcamaların onay mercii ben değilim.”

“Şarapları olduğundan emin ol,” dedi Tai.

Şair eliyle bir işaret yaptı ve ardından Tai onunla birlikte kalabalığa karıştı. Song arkalarında kaldı, ihtiyatlı ve dikkatli görünüyordu. Bu sürekli teyakkuz hali Tai’yi usandırmıştı. Zira hiçbir zaman böyle bir hayatı olsun istememişti.

Kaç adamın gönülden istediği hayatı yaşamasına müsaade edilirdi?

Belki bu adamın, diye düşündü hemen önünde şevkle, bir gayret pipa çalındığını duydukları, avlunun hengâmesinden ötedeki bir odaya doğru yürüyen şaire bakarak. Bu adamın veya ağabeyimin.

TAI KUPANIN KAPISINI kapayıp karşısına oturur oturmaz, bir girizgâh yapmaya gerek duymadan, “Ağabeyin,” demişti Roshan, “onun adı mektupta geçmiyor. Birkaç kez okudular bana. Ben,” diye eklemişti, “kendim okumuyorum.”

Neredeyse herkes bunu biliyordu. Aristokratlar ve sınavla atanmış bürokratlar arasında bir alay konusuydu. Bir zamanlar tüm imparatorluğa korku salan ve kurnazlıkta sınır tanımayan merhum şansölye Chin Hai'nin Roshan ve diğer barbar generallerin büyük güç sahibi olmalarına müsaade etmesinin temel nedeninin bu olduğu düşünülüyordu. Ta-Ming'de örmüş olduğu ağların ortasındaiken, okuryazar olmayan bir cahilin, emrinde ordu olan bir aristokratın oluşturabileceği türden bir tehdide dönüşmesine imkân yoktu.

Hangi seviyeden olursa olsun sınavlara giren ya da girmeye hazırlanan tüm adayların ortak görüşüydü bu. Ve tabii ki üzerinde uzlaşmaya vardıkları her yargı doğru olmak zorundaydı, değil mi?

Daha arabanın içine yerleşir yerleşmez Tai kendini yetersiz hissetmişti. Roshan'ın bu sözleri sarfederek amaçladığı da şüphesiz buydu.

“Bunun olasılıklar dâhilinde olduğunu düşünebileceğim kanısına nasıl vardınız? Ağabeyimin doğrudan bana karşı düzenlenmiş bir komplonun parçası olmakla suçlanabileceği fikrine nasıl kapıldınız?”

Kendini toparlayabilmek için onu oyalyıyordu. Başkan, Tai'yi süzerek bir yığın kırlente sırtını yasladı. O kadar yakından bakınca An Li çok daha iri yarı görünüyordu. Mitsel, efsanevi ölçülerde biriydi.

Henüz general rütbesine terfi ettirilmemişken vahşet dolu beş gün ve beş gece boyunca Koreini Yarımadası tarafından gerçekleştirilen bir istilaya karşı verilen muharebede savaşın yönünü değiştirebilmek için Yedinci Bölge'ye bağlı üç süvari birliğine komuta etmişti. Yeni imparatorlarının tahta çıkmasıyla büyük hırsların esiri olan uzak doğudaki Koreini,

o bahar Kitan İmparatoru'nun Duvar'ın diğer yanında garnizon kaleleri inşa etmek konusunda ne kadar ciddi olduğunu test etmeyi seçmişti.

Sonunda onlara çok pahalıya mal olan bir cevap almışlardı – ve bunun tek müsebbibi Roshan'dı. Tam yirmi sene önceki bir olaydı bu. Tai'nin babası ona yapılan bu seferden bahsetmişti.

Yalnız kendisine değil, ağabeyi Liu'ya da anlattığını hatırladı Tai.

An Li bir kez daha arkasındaki kirlentleri kaydırıldı. "Ağabeyin şansölyenin baş danışmanı. Shen Liu tarafını seçti. Mektup –istersen okuyabilirsin– Şansölye Wen'in neden senin artık bu dünyada veya pek kıymetli bir kadının aklında daha fazla yer kaplamayı istemediğini ortaya koyuyor. Ya da ağabeyinin kız kardeşinle ilgili planlarının önüne taş koymayı başarmayı istemediğini. Sonuçta denebilir ki bir şekilde Shen Liu'yla bir hayli kuvvetli bağları var. Kız kardeşinin soyluluk unvanı verilerek sınıf atlatılmasını resmî olarak teklif eden oydu. Biliyorsundur herhalde?"

Tai olumsuz anlamda başını iki yana salladı. Bilmiyordu ama kulağa mantıklı geliyordu.

Başkan iç geçirdi, durumu ajite etmek için bir eliyle dizini dövdü. Parmakları umulmadık derecede uzundu. Arabanın içini saran, çiçek özlü, tatlı bir parfümü vardı. "Bahar Yağmuru? O büyüleyici yaratığın adı buydu değil mi? Erkeklerin nasıl olup da kadınlar tarafından mahvedildiği son nefesimi verene kadar benim için bir muamma olarak kalacak," dedi. Durakladı ve sonra düşünceli bir şekilde ekledi, "En güçlü, en yüce olanımız bile bu divaneliğe karşı bir bağışıklığa sahip değil."

Ağzından çıkan her kelime önceden planlanmış, dedi içinden Tai. "En yüce olanımız" diyerek kastettiği tek kişi imparator olabilirdi, bu yüzden söylediği o son söz düpedüz vatan hainliğiydi.

Belki de bir hataya düşerek Tai, "Ben bir kadın için yoldan çıkmayı göze alırdım," dedi.

"Sahi mi? Yaklaşımın daha farklı olur diye düşünmüştüm. Bu Lin Chang –şimdiki ismi bu– çok mu çekici? İtiraf etmeliyim ki merakım giderek artıyor."

"Bu ismi hiç duymadım. Biz ona Yağmur derdik. Ama zaten benim bahsettiğim o değildi efendim. Siz az önce iki farklı kadından bahsettiniz."

Roshan'ın gözleri ince çizgilerden ibaretti. Tai adamın nasıl doğru dürüst görebildiğini merak etti. Başkan bekledi. Oturduğu yerde bir kez daha kıpırdandı.

Tai, “Şayet evlenmeden önce kız kardeşimi Bogü topraklarından getirebilirseniz gidip bizzat teslim alacağım Sardia atlarını Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu bölgelerin ordularına bağışlayacağım,” dedi.

Bunu söyleyeceğini kendisi de önceden bilmiyordu.

An Li bir eliyle istemsiz, ufak bir hareket yaptı. Tai adamı şaşırttığını anladı. General de aynı şeyi söyledi: “Ağabeyinden çok daha açık sözlüsün, sence de öyle değil mi?”

“Pek fazla ortak noktamız yok,” diye cevapladı Tai.

“Bir kız kardeşiniz var,” diye mırıldandı Roshan.

“Ve sizin de cömertçe hakkını teslim ettiğiniz, özel bir baba. Ancak ailemizin şerefini ve namını yüceltmek için farklı yollar izlemeyi tercih ediyoruz. Az önce size resmî bir teklifte bulundum Başkan An.”

“Yani bunu yapacaksın, öyle mi? Bana vereceksin, *hepsini*, hem de bir kız karşılığında?”

“Kız kardeşim karşılığında.”

Tai dışarıdan gelen sesleri duydu: Yoldaki trafik yeniden canlanmıştı; gıcırdayan kağıt tekerleri, kahkaha ve eğlence, bağrıışmalar. Bir bahar günü yatağında akan hayatın sesi. Gözlerini karşısında oturan adamın üzerinden ayırmadı.

Bir süre sonra Roshan başım salladı. “İstediğin şeyi yapardım. İki yüz elli Sardia atı, değil mi? Tabii ki yapardım. Ama şimdi, burada, bunun nasıl mümkün olabileceğinin düşünüyorum. İmkânsız. Senin de bunun imkânsız olduğunu bildiğine inanıyorum. Aslında seni benimle dalga geçmekle itham edebilirim.”

“Bu doğru değil,” dedi Tai sessizce.

Karşısındaki adam bir kez daha oturduğu yerde dönüp homurdanarak devasa bacaklarından birini yan tarafa doğru uzattı. “Beş at bile yeterince cömert bir hediye sayılırdı. Prenses Cheng-wan hayatım altüst etti değil mi?”

Tai hiçbir şey söylemedi.

“Evet öyle,” diye devam etti başkan. “Bir ağacı sallayan, hatta köklerinden söküp atan bir fırtına gibi. Şimdi ne yapacağına karar vermek zorundasın. Bu seçimi yapmak *sana kalmasın* diye öldürebilirlerdi seni. İsteseydim ben hemen buracıkta yapabilirdim mesela.”

“Şayet bunu sizin yaptığınız, kimin imparatorluğu bu atlardan mahrum ettiği Ta-Ming’e, yani şansölyeye bildirilmeyecek olsaydı.”

An Li o çizgi gözlerini Tai’ye dikti.

“Hepiniz bu atlara sahip olmayı çok istiyorsunuz,” dedi Tai.

“Daha çok düşmanın eline geçmemesini istiyoruz diyelim Shen Tai.”

Bu söz Tai’nin dikkatini çekti. “Atları bir başkasına değil size teklif ettim.”

“Seni duydum. Ama yapamam çünkü bu yapılamaz. Kız kardeşin gitti Shen Gao’nun oğlu. Şimdiye kadar çoktan Duvar’ın kuzeyine geçmiştir. Bogülerin artık o.”

Birden yüzünde pis bir sırıtma belirdi. Şeytanî bir tebessüm. Bütün kadınlar tarafından bir bebek gibi kundaklanmaya bile aldırmayan, sarayın gülüryüzlü neşe kaynağından eser yoktu. “Şimdi biz burada konuşurken o kağanın oğlundan gebe kalmış olabilir. En azından adamın tuhaf eğilimleri hakkında fikir sahibi olmuştur. Duyduğum bazı hikâyeler var. Ağabeyin kız kardeşini kağanın varisine vermeden önce bunlardan haberdar mıydı, merak ediyorum doğrusu.”

Parfümünün tatlı kokusu birden iğrençleşip mide bulandırıcı bir hal aldı. “Neden bu kadar yabaniisiniz?” dedi Tai kendini tutamayarak.

İçinde yükselen öfkeyle savaşıyordu. Karşısında oturan adamın boşboğazlık yapmadığını, amaçsız, hedefsiz tek kelime dahi etmediğini hatırladı yeniden.

Gösterdiği tepki Roshan’ın hoşuna gitmiş gibi görünüyordu. “Neden mi yabaniyim? Çünkü öyleyim! Bütün hayatım boyunca askerdim. Ve babamın kabilesi Bogülerle savaşırdı. Açık sözlü olmaya meyilli olan yalnız sen değilsin Shen Tai.”

“Mektubu göreyim,” dedi Tai lafı uzatmadan.

Herhangi bir şey söylenmeden mektup el değiştirdi. Çabucak okudu. Bu bir kopyaydı, el yazısı fazlasıyla düzgündü. Roshan'ın dediği gibi Liu'dan hiç bahsedilmiyordu. Ancak...

Tai, "Xin Lun gayet açıkça konuşmuş. O gece öldürülebileceğinden korktuğunu söylüyor. Onu korumanız için size yalvarıyor. Neden onu alıp size getirmeleri için kendi adamlarınızı göndermediniz?" dedi.

Berikinin suratındaki ifade tekrar kendini yetersiz hissetmesine sebep oldu. Çocuk gibi hissediyordu kendini.

An Li silkindi, boynunu esneterek bir o yana bir bu yana eğdi. "Aslında bunu yapabiliydim. Korunma talep etmişti sonuçta, değil mi? Belki de haklısmdır."

"Belki mi?" Tai mücadele ediyordu, kendi sesindeki gerilimi hissetti.

General sabırsız davranarak beklentisini boşa çıkardı. "Shen Tai, ne tür bir mücadele içinde olursan ol hem kendi zaaflarını ve güçlü yanlarını hem de düşmanıninkini bilmen önemlidir. Baban sana bunu öğretmiş *olmalı*."

"Bunun konumuzla ne?.."

"Mesaj saraya ulaşır ulaşmaz Wen Zhou sana verilen atlardan ve hayatta olduğundan haberdar olmuş olmalıydı. O gece şehirde bu haber alındığı anda. Bu yüzden Xin Lun hayatının tehlikede olduğunu biliyordu. Bildiği ve yaptığı şeyleri düşününce şansölyenin onu yaşatması beklenmezdi. Zhou aptalın biri ama tehlikeli."

"Peki öyleyse neden Lun için askerlerinizi göndermediniz?"

General bütün insanlığın cehaletinden hicap duyuyormuşçasma başını iki yana salladı. "Bütün bu olan biten nerede cereyan ediyordu Shen Tai? Biz neredeydik?"

"Xinan. Ama ben hiç..."

"Bir düşün! *Benim orada bir ordum yok*. Böyle bir yetki verilmedi bana, yalnız bana değil hiç kimseye. Kendi kuvvetlerimden yoksun halde düşman hattındaydım. Şayet Lun'u himayem altına almış olsaydım hemen o gece başkentte, benim güvenebileceğim hiçbir şeyin olmadığı ama onun ihtiyaç duyduğu bütün silahlara sahip olduğu yerde, şansölyeye savaş ilan etmiş olurum."

“Ama siz.... siz hem imparatorun hem de Kıymetli Refika’nın gözde adamısınız.”

“Hayır. *Her ikimiz* de aynı nispette gözdeyiz. Bana karşı sergilenen o tavır politik bir yaklaşımdı. Ama ihtişamlı imparatorumuzun ne yapacağı artık belli olmuyor, dikkati çok dağınık ve Jian genç, ayrıca bir kadın ki bu da *tahmin edilemez* anlamına geliyor. Onlara, Shen Gao’nun oğlu, güvenilemez. Lun’u evime getirtip sonra da Xinan’dan sağ çıkacağımdan yüzde elli oranında dahi emin olamazdım.”

Tai başını eğip elinde tuttuğu mektuba baktı. Tekrar okudu; daha ziyade zaman kazanmak için. Şimdi anlamaya başlıyordu.

“Yani... Lun’un size inanmasını sağladınız. Ona sığınma teklif ettiniz. Bu da onun çıkıp bütün şehri boydan boya geçmesine neden oldu.”

“Güzel,” dedi An Li. “Aptal bir adam değilsin. Sen de ağabeyin kadar tehlikeli misin yoksa?”

Tai gözlerini kırıştırdı. “Belki de onun için tehlikeliyim.”

General gülümsedi, oturduğu yerde yönünü değiştirdi yeniden. “Güzel cevap. Hoşuma gitti. Fakat gel bak, birlikte bir düşünelim. Ne yaptım ben o gece?”

Tai alçak bir sesle, “Adamlarımızı gönderdiniz değil mi? Ama Xin Lun’u korusunlar diye değil. Sadece müşahit olarak orada bulunsunlar diye.”

“Bu da güzel. Peki neden?”

Tai yutkundu. “Ne zaman öldürüleceğini görmek için.”

An Li gülümsedi. “Ne zaman ve kim tarafından.”

“Katilin kim olduğu görülmüş mü?”

“Elbette görüldü. Hem aynı zamanda Altın Kuş Muhafızları da gördü. Adamlarım bunun gerçekleşmesini sağladı. Muhafızlar hiçbir şey yapmalarını konusunda ikna edildi ama o gece gördükleri şeyi kayıt altına aldılar.”

Tai generale baktı; küçük gözlerine, al al olmuş tumturaklı çehresine. “Wen Zhou’nun uşaklarından biri mi öldürdü Lun’u?”

“Bittabi.”

İşte bu kadar basitti.

“Ama Lun öldüyse?..”

“Saygıdeğer Xin Lun’un ölüsü en az dirisi kadar işime yarar. Bil-hassa şehir muhafızları katilin kim olduğunu biliyorken. Mektupla birlikte mektubu gönderen kişinin tanınan biri tarafından katlinin gözlenmesine ihtiyacını vardı. Şansölye cömert bir şekilde icabet etti. Xin Lun’un evimde olması tutuklanmama neden olabilirdi. Muharebeyi Xinan’da başlatmam benim için yanlış olurdu.”

Tai bu son sözlerin gölün dibine çöken bir taş gibi batmasını bekledi.
“Muharebeye mi giriyorsunuz?”

Bir sessizlik oldu. Aslında bir cevap beklediğinden çok da emin değildi. Dışarıdan gelen sesler duyuldu gene. Yolun mutat ileri geri hareketleri. Rahatsız edici bir feryat, bir sövgü ve daha çok kakhaha. Bilindik sona doğru evrilen bir gün, gün batımı ve yıldızlar.

“Söyle bana,” dedi karşısında oturan general, “hakikaten iki yıldır Kuala Nor’da ölüleri mi gömüyordun?”

“Evet,” dedi Tai.

“Hayaletler var mıydı?”

“Evet.”

“O halde cesurca bir iş başarmışsın. Bir asker olarak onur duydum. Şayet atların bir şekilde olayların gidişatını etkileyeceğini düşünseydim seni burada öldürürdüm.”

“Öyle düşünmüyor musunuz?”

“Etkileyebilirdi aslında. Ama etkilemeyecekmiş gibi davranmaya ve senin canını bağışlamaya karar verdim.” Bir kez daha oturuş pozisyonunu değiştirdi.

“Böyle bir şey yapmanız halinde...”

“Rütbemi, unvanımı, bana bağışlanan tüm toprakları kaybederdim. Muhtemelen hayatımı da. Peki öyleyse sorduğun soruyu düşününce bunun anlamı ne sence Shen Tai, ne söylüyor sana bu hakikat?”

“Muharebeye mi giriyorsunuz?” diye sormuştu.

Tai boğazını temizledi, dudağının kenarında kendini zorladığını belli eden yarım bir tebessüm belirdi. “Görünüşe göre, başkalarının düşündüğünün aksine atların çok da bir ehemmiyeti olmayabileceğini varsaydığınız için size minnettar olmam gerektiğini söylüyor.”

Bir sessizlik anı girdi araya ve sonra kupa Roshan'ın kahkahasıyla inledi. Uzun süre durmadı.

Sonunda sakinleştğinde bir yandan öksürürken, “Hiç anlamıyorsun değil mi? Uzun zaman ayrı kaldın buradan. Ben şu anda kendi felaketime sürükleniyorum ya da kaderime direnmeye gidiyorum. Wen Zhou kumar oynuyor. Onun mizacı böyle. Ama ben aynı şekilde davranmam, imparatorun ne yapacağını, Jian'ın kuzenini mi yoksa... evlatlığını mı seçeceğini görmek için Xinan'da oyalanamam,” dedi.

Tai daha önce hiç bu kadar neşeden yoksun bir tebessüm görmemişti.

İçi titredi, ürperdi. Tabii başkan bunu fark etti. Kat kat olmuş etinin içinde daracık gözleri zor görünüyordu. Roshan, “O kopya sende kalsın, işine yarayabilir. Ve tabii nihayetinde o mektubu sana kimin verdiğini anımsamayla tercih edersen benim de işime yarar,” dedi. Uzattığı bacağına bir kez daha değiştirdi.

Nihayetinde. Söylediği her şeyin katmanlı anlamları vardı.

Ve Tai birden generalin sürekli kıpırdanıp durmasının nedenini düşünürken beklenmedik derecede şoke edici bir idrak anı yaşadı. Bu kadar çok hareket etmesinin nedeni huzursuzluk olamazdı. Belli ki adam acı çekiyordu. Bu varsayım doğru kabul edildiğinde ortada hiç şüphe kalmıyordu.

Tai farkına vardığı şeyi gizlemek maksadıyla içgüdüsel olarak bakışlarını kaçırdı. Nasıl olup da bunun içine doğduğunu, böyle bir şeyi sezinlediğini o da bilmiyordu ama haklı olduğuna adı gibi emindi. Ve An Li belli ki durumunun anlaşılmış olmasından hiç hazzetmiyordu.

“Ben... Ben bunun bir parçası olmayacağım,” dedi dikkatlice tartarak. Şimdi o kokuyu, o çok tatlı parfümü merak ediyordu. Aslında o koku bir başka kokuyu mu örtüyordu?

“Korkarım bu doğru değil. Eğer gerçekleşirse herkes bu olayın bir parçası olacak. Sen de buna dâhilsin; tabii Kuala Nor'a, ölümler alemine geri dönmezsen. Hatta belki orada bile başka şansın kalmayacak. Söyledim sana, senin hayatının dizginleri artık Rygyal'deki prensesin elinde.” Ellerini iki yana açtı. “Ben olsam bu atlarla ilgili olarak ihtiyatı asla elden bırakmazdım. Kuzeydoğuda hep söylediğimiz gibi bir anda kendini uçurumlarla çevrili bir yerde kaplanların karşısında bulabilirsin.” Ellerinden

birini kucağına bıraktı, diğer eli hareketine devam etti. “Gidebilirsin Shen Gao’nun oğlu. Ben de kendi yoluma gideyim artık. Xinan’da da muhafızlarını sakın yanından ayırma, korunmaya devam et.”

“Siz geri dönmüyor musunuz?”

General olumsuz anlamda başının salladı. “Bu bahar saraya gitmek hataydı. Büyük oğlum uyarmış, hatta beni durdurmaya çalışmıştı. Dört gün önce onu kuzeye gönderdim. Kendi topraklarımıza.” Aynı soğuk tebessüm. “O okumayı biliyor. Şiir bile yazıyor. Ben anlamıyorum.”

Eskiden kız kardeşinin çok sevdiği o bulmaca oyunundaki parçalardan biri daha yerine oturuyor gibi görünüyordu. Tai, generalin oğulları hakkında bildiklerini hatırlamaya çalıştı.

“Ama bu tarafa gelmenizden nedeni...”

“Seni görmek ve atları Wen Zhou’ya verip vermeyeceğini anlamaktı. Vermeyeceğine emin oldum.”

Tai sükûnetinin zayıfladığını hissetti. “Ya aksi yönde davranacağıma kanaat etmiş olsaydınız?”

“Burada bir çatışma çıkardı o zaman. Küçük bir ön muharebe. Süvarileriniz öldürülürdü, muhtemelen şair de. Ama tabii kesinlikle, hepsinden önce sen. O zaman başka bir şansım kalmamış olurdu.”

“Neden?”

Düşünmeden sorulmuş bir soruydu ama zaten cevap da alamadı. Yani sözcüklerle. Sadece bir başka neşe yoksunu tebessümdü gördüğü.

İşte o zaman, adamın yüzündeki ifadeye bakarken, Tai daha önce hiç hissetmediği bir duyguyla yüzleşti.

İhtiyat duygusu önüne geçip onu durdurmadan önce, “Başkan An, sayın general, siz oğlunuzun mirasım şekillendirmekle yükümlü değilsiniz. Daha siz kendi mirasınızı şekillendirmediniz efendim. Büyük adamların oğulları olarak bizler kendi yollarımızı çizmek ve seçimlerimizi yapmak zorundayız. Bütün bu yıllar boyunca bu imparatorluk sizler tarafından korundu. Tabii ki artık biraz da kendinize zaman ayırmalısınız, değil mi? Bazı sorumluluklardan... acı veren yüklerden feragat etmenin zamanı gelmedi mi?”

Neredeyse gereğinden fazlasını söylemişti. O soğuk ve kasvetli, ürkütücü bakış daha evvel tecrübe ettiği hiçbir şeye benzemiyordu. Pençelerini ve dişlerini kendi etine geçirmiş kurtlar geldi gözünün önüne. İçine çöreklenen o sezgiden hemen sonra neredeyse onu hasta eden, keskin bir dürtü yırttı içini. An Li bir daha konuşmadı. Tai başka bir şey söylemedi.

Kupanın kapısı, üzerine abanan başkan tarafından açıldı. O rütbedeki birinden geldiği düşünülünce bu nazik bir jestti. Tai oturduğu yerde eğilerek selam verdi ve sonra adımını dışarıya, günün son ışıklarına doğru attı; başını kaldırıp baktığında dünyanın her zamanki gibi yerinde durduğunu görünce küçük bir şaşkınlık yaşadı.

WEI SONG'UN ODANIN uzak ucundan, avluya açılan kapının yanından sürekli onları dikizlediğinin farkındaydı ve bundan rahatsızlık duyuyordu. Şairle birlikte duvarın içine gömülmüş bir nişte oturmuş iyi bir şarabı büyük bir hızla tüketiyorlardı. Ortamda hafif, kısık sesli bir müzik vardı.

Masa yiyeceklerle donatılmıştı ama hiç aç değildi. Şiddetle sarhoş olmaya ihtiyacı vardı ancak daha o noktaya gelmemişti. Bütün o yorucu düşüncelerle boğuşmak istemiyordu. Bir dostunun vaktiyle yazdığı gibi *“çok derin bir ırmak”*.

Çok iyi bir mısra sayılmazdı aslında ama yine de akılda yer ediyordu.

Bir ırmağın ne kadar derin olduğunun bir önemi yoktu, asıl önem arz eden suyun ne kadar hızlı aktığı, ne kadar soğuk olduğu, içinde tehlikeli yaratıklar bulunup bulunmadığı veya yatağında çağlayanlar olup olmadığıydı.

Tai bir kadeh safran şarabını daha tepesine dikti. Odayı şöyle bir kolaçan etti, Kanlin'in belli bir mesafeden onu gözetlediğini fark etti.

Geniş, yayvan ağızından ve yoğun, pür dikkat bakan gözlerinin birleşiminden hoşlanmadı. Endişe ve kınamanın huzursuz bir karışımı vardı o ifadede.

İçiyorum işte ne var, demek istedi. İçmeme engel olacak bir neden mi var? Her geceyi, neredeyse her günü tam olarak bunu yapmakla geçirdiği halde daha önce Sima Zian'a yönelttiği türden bir bakış değildi bu.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Gözlerini kalabalık odanın içinde gezdirirken Song'u daha önce hiç siyah tuniği ve taytı ya da Kanlin kaftanı dışında bir şeyin içinde görmediğini düşündü, hiçbir zaman da görmeyecekmiş gibi geliyordu. Demir Kapı'daki o ilk şafak vakti saçları açıktı. Onun da bir başka su-ikastçı olduğunu düşünmüş ama yanılmıştı. Onu Yağmur göndermişti. Oraya bir günden biraz fazla bir mesafede olan bir yerde uyuyordu şimdi Yağmur. Wen Zhou'nun evinde. Belki de onun yatağında. Belki de onu yatağındaydı ama uyumuyordu.

Bütün bu olanları önceden görüp onu uyarmaya çalışmıştı.

Kanlin'in kendisine yöneltmekten vazgeçmediği profesyonel ve eleştiren bakışlarından bir kez daha rahatsız oldu. Onun Kanlin'iydi. Bu yüzden şair hiç bu bakışların muhatabı olmuyordu. Onu işe alan Zian değildi nihayetinde. O sadece... Song'un varlığının tadını çıkarıyordu.

Şair, geçinmesi kolay bir yoldaştı. Ruh haliniz muhabbete uygunsu konuşulabilecek ya da ihtiyacınız o ise bir kenarda sessizce oturabilecek biriydi. Tai başını salladı. Tamamen istemsiz olarak, iradesi dışında kendini Roshan'ın kupa arabasındaki karşılaşmanın sonunda buldu.

İçmesinin sebebi.

Pipa müziği hafiften solarken bir flüt öne çıktı ve ezgiyi sürüklemeye koyuldu. Küçük platformun karşı tarafındaki şair ilk kez birkaç kadeh geriden geliyordu. Gözlerinde en ufak bir yargılama belirtisi yoktu. Eğleniyormuş gibi de görünmüyordu öte yandan. Bunun da bir tür yargılama olduğu söylenebilirdi.

Ama ne bu rahatsızlığını dile getirecekmiş, üzerine kafa patlatacakmış ne de aklını herhangi bir şeyle bütün gece meşgul edecekmiş gibi hissediyordu. Belli belirsiz bir işaret yaptı ve hemen yanı başlarında duran ince, zarif hatlara sahip, soluk mavi ipekler içindeki bir kadın kadehini doldurmaya koyuldu. Bulanık bir şekilde parfümünün kokusunu duyuyor, üzerindeki geceliğin kesimini seçebiliyordu. *Bu sezonun Xinan modası herhalde*, diye düşündü. Neredeyse payitahta varmış sayılırlardı. İki yıldır uzaklardaydı. Ama neredeyse ulaşmışlardı artık.

“Düşüncelerden kurtulmak için bir kadın çoğu kez şaraptan daha iyi bir seçenektir. Ve neredeyse her zaman başın için çok daha iyidir.” Zian kibarca gülümsedi.

Tai gözlerini dikip ona baktı.

Şair sessizce ekledi, “*Ormanın derinliklerinde duyduğum sadece kuş sesleri*. Bir şey söylemen gerekmiyor ama istersen dinlerim.”

Tai silkindi. “Buradayım. Hepimiz hayattayız. Ağabeyimin adı o mektupta geçmiyordu. Benim açımdan *iyi* bir yüzleşme olduğunu söyleyebilirim. Saygı çerçevesinde ve aydınlatıcıydı.”

“Gerçekten bunu söyleyebilir misin?”

İroni kurmaya çabalarken gözlerinde yeşeren ve onu yücelten o sıcak, orman derinliğindeki bakış, kelimelerin ifade ettiğinden çok daha fazlasını içeriyordu.

Ormanın derinliklerinde... Verdiği cevap layık değildi, karşısındaki adama, henüz gerçekleşmiş olaylara. Tai’ye tebelleş olan meseleler yüzünden söyleyeceği hiçbir şeyin anlamı yoktu. *Pipa* flüde katılarak devam etti. Hanendeler gerçekten iyiydi.

“Üzgünüm,” dedi. Başını eğdi. Yukarıya doğru baktı. “Bugün erken saatlerde bana bir şeyin yaklaşmakta olduğunu söyledin. Adına ‘karmaşa’ dedin.”

“Evet, söyledim.”

“Sanırım haklıydın. Sanırım o karmaşanın çıkması neredeyse kesin.”

“Ve sen bu konuda bir şey yapmak mı istiyorsun? Canını sıkıran bu mu? Shen Tai, ne olduğumuzu ve sınırlarımızı unutmamamız gerek.”

Tai her şeye rağmen bir süredir düşünmekte olduğu şeyi (veya düşünmemeye çalıştığı şeyi) söyleyerek sözlerine nokta koydu. “Onu öldürebilirdim. Tahtırevanda. Genç bir adam değil. Sürekli ve büyük bir acıdan muzdarip. Bıçağım yanımdaydı. Anlıyor musun? *Oradaydım*, konuşurken onu dinledim ve düşündüm: Yapmam gereken bu! İmparatorluğun bekası ve salahlı için. Hepimiz için.” Bakışlarını kaçırdı. “Daha önce hayatımda hiç böyle bir duyguya kapılmamıştım.”

“Buraya gelirken birini öldürmekten bahsediyordun.”

Evet, bahsetmişti. Xin Lun’u kastetmişti. “O, Yan’ın ölümüyle ilgiliydi. Onun öldürülmesine verilecek bir cevaptı istediğim. Ama bu farklı. Sanki Roshan’ın ölümünü *borçluydum* ve kendiminkini... yani herkese borçluydum bunu. Bana yakışan bu olurdu. Çok geç olmadan bunu yapmam gerekirdi.”

Sonunda karşısında oturan şairi huzursuz etmeyi başardığını gördü.

“Ne gibi bir niyeti var?”

“Xinan’ı terk etti, kuzeydoğuya dönüyor. Oğlu zaten gitmiş. Şehirde kalmaktan korkuyordu. Wen Zhou’nun onu bunu yapmaya zorladığını söylüyor. Elinde Xin Lun’un mektubu vardı. Şansölyenin beni öldürmeye çalıştığını belgeliyor.”

“Peki birileri buna inanacak mı?”

“Sanırım. Roshan’ın Altın Kuş Muhafızları da dâhil Zhou’nun Lun’u öldürttüğünü gören şahitleri var. Fazla şey bildiği için öldürüldüğünü bilen şahitleri.”

Daha evvel şairin hiç bu şekilde baktığını görmemişti. “Kuzeydoğuya ne yapmaya gitti?”

Tai sadece ona baktı.

“Anında, hemen oracıkta öldürülürdün,” dedi Zian sonunda. “Eminim ki bunu biliyorsun.”

“Tabii ki biliyorum! Ama bazen kaderini kabul etmen gerekir, değil mi? Cesaret denen şey bu değil midir zaten? Bir askerin cesareti bu değil mi? Ama sanırım ben bir korkak gibi davrandım bugün.”

Tai tekrar kadehi tepesine dikti.

Şair başını iki yana salladı. “Hayır. Bir hayata son vermek mi, hatta bahsettiğin koşullarda iki? Üstelik yoldaki insanlar da cabası. Bir tanrıymışsın gibi davranmaya hazır değilsin henüz.”

“Belki de. Ya da kendi ölüm fermanımı imzalamaya hazır değildim. Kendi hayatımı ortaya koymaya. O da bir ihtimal.”

Şair uzun uzun Tai’yi süzdü. Sonra:

Dolunay gökten silinir.

Turnalar uçar bulutların arasında.

Kurtlar ulur. Ve ben bulamam huzur

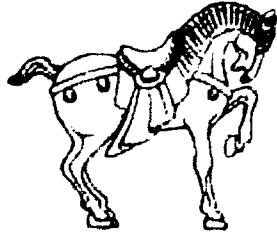
Çünkü gücüm yetmez.

Şekil vermeye düzeni bozuk dünyaya.

Sima Zian ekledi, “Daha önce de söylemiştim sana, bunu yazan adamı severim ama sırtında çok fazla yükü vardır Chan Du’nun. Yükümlülüğü, bütün mesuliyeti üzerine almak kibri doğurabilir. Ne yapılması gerektiğini ve nasıl yapılacağını bildiğimize dair inancımızdır buna sebep olan. Geleceği bilemeyiz dostum. Bizim tasavvur edebileceğimizden çok daha fazlasını vadediyor gelecek. Ve dünyanın düzeni bugün her zaman olduğundan daha bozuk değil inan, olmayacak da.”

Tai şaire baktı ve sonra da odanın diğer ucuna.

Wei Song gitmişti. Nereye gittiğini bilmiyordu. Müzik devam etti. Gerçekten çok güzeldi.

ÜÇÜNCÜ KISIM

BÖLÜM XV

ÇOCUKKEN NEHRİN SOĞUK sularında yakaladığı somon balıklarının elinden kayıp gittiği gibi bir rüya ellerinden kaçıp kurtuldu. Sabahın ayırına vardı.

Bu kez bir tilki-kadın rüyası değildi gördüğü. Ne canlı bir arzu ne de doyuma ulaştırılmış, sönüp gitmiş bir başka arzunun izi vardı. Onun yerini efkâr, yenilmişlik duygusu almıştı; sanki biri, bir şey onu terk ediyordu veya rüyanın kendisi gibi zaten gitmişti. Iskalanan bir hayat, bir insan ya da dünya için yeni bir düzen miydi yiten? Yoksa hepsi birden mi?

Çünkü gücüm yetmez şekil vermeye düzeni bozuk dünyaya.

Afyonu henüz patlamamıştı ancak ona öyle geliyordu ki Chan Du'nun o meşhur kederi, insanî ızdırabı ifade şekli başka dünyaları evla gördüğünü ortaya koyuyordu. Şekil verilmeye değil onarılmaya ihtiyaç duyan dünyaları. Bu iki sözcüğün anlamları aynı olmamakla birlikte iyi şiirlerde hep olduğu gibi birbirlerinin içinde eriyorlardı.

Bu sırada odanın kapısı tıklatılmış gibi geldiği için bu düşünce de kaçtı gitti ve ardından Tai gerçekten o sesi duyduğunu ve gördüğü rüyayı yakamozla birlikte gece nehrinin suyuna bırakarak onu uykusundan uyanıranın da bu ses olduğunu anladı.

Etrafına bakındı, yandaki yatak boştu, hiç açılmamıştı – her zamanki gibi. Her ne kadar konuşmalarından sonra yanından ayrıldığında şairin ruh hali pek karanlık da olsa.

Yatmaya giderken Wei Song ve askerlerden ikisi, içinden geçtiği avluydaydı. Odasının kapısına kadar onunla birlikte yürümüşlerdi. Dışarıda bekleyecekleri belliydi. Artık üç muhafız olacaktı. Roshan dikkatli olması için onu uyarmıştı. Tai, Song'a bundan bahsetmemişti ancak gene de Kanlin

gerekli değişiklikleri yapmıştı. Hiçbir şey söylememişti, iyi geceler dahi dilememişti.

Kapı bir kez daha çalındı. Israrcı ya da talepkâr değildi. Ama kapıyı vuran Song da –o nazik vuruşun sesini tanıyordu– değildi.

Dışarıdan naif perdeden, seçkin ve kültürlü birine ait olduğu belli bir ses geldi: “Sayın Shen Tai mütevazı bir hizmetkârı huzurunuzda kabul edip dileğine kulak vermeyi kabul etme yüce gönüllülüğünü gösterin lütfen.”

Tai yatakta doğruldu. “Herhangi bir dilekte bulunmadınız, üstelik kimin huzuruma kabulü talep ediliyor bilmiyorum.”

“Utanarak önünüzde iki kez eğiliyorum. Bağışlayın beni soylu efendim. İsmim size bağışlanmak için çok değersiz. Ancak Parıldayan ve Yüce Yoldaş hanesinin idare ve idamesinde ikinci kâhya sıfatıyla görevliyim. Teşrifinizle hanemizi şereflelendirmek üzere davetlisiniz.”

“O burada mı?”

Uşak silik, had safhada belirsiz bir kabalık imasıyla, “Hayır, hayır, o Ma-wai’de. Bizler sizi oraya götürmek üzere gönderildik, kıymetli teveccühünüzle.”

Tai hızla giyinmeye koyuldu.

Başlıyordu işte. Her şeyin Kuala Nor’un kıyısında Bytsan sri Nespo’nun getirdiği o mektupla başladığı da söylenebilirdi tabii. Ya da Chenyao’da İkinci ve Üçüncü Askerî Bölgeler kurmay başkanı gecenin bir yarısı kendi kızını göndermek de dâhil türlü şekillerde onu ve atlarını himayesi altına almaya çalıştığında. Onu nelerin beklediğine işaret eden ipek eldivenle atılmış bir imzaydı o girişim.

Bu dünyada aldığınız ilk nefes hariç hiçbir şeyin belirgin bir başlangıcı olmadığı da söylenebilirdi.

Veya şimdi, tam bu anda başladığı da.

Çünkü Parıldayan ve Yüce Yoldaş aynı zamanda Kıymetli Refika ve Aziz Yoldaş adıyla da bilinirdi ve asıl adı Wen Jian’dı. Saltanat hanesi onun Xinan’a varmasını bekleyememiş, ayağına kadar gelmişti demek.

Kurnadan su alıp yüzüne çarptı. Saçlarını aceleyle, özensiz bir şekilde bağladı ama sonra biraz da olsa iyi bir etki bırakabilmek için aynı işlemi

bir kez daha yaptı. Dişlerini bir parmağıyla ovdu. Oda lazımlığına çişini yaptı. Kılıçlarını kuşandı ve çizmelerini giydi.

Kapıya gitti. Tam açmak üzereyken aklına bir şey geldi.

“Wei Song, lütfen teknil ver.”

Sessizlik. Tai derin bir nefes aldı. Hakikaten orada bir çarpışmaya girmek istemiyordu ancak...

“Kâhya, Kanlin muhafızım nerede?”

Kapının diğer yanında kâhya boğazını temizledi. Her nasılsa sesi daha önceki kadar düzgün ve pürüzsüzdü. “Parıldayan ve Yüce Yoldaş her zaman Kanlin Savaşçıları’nın varlığından memnun değildir sahip.”

“Kimse olmak zorunda değil. Bunun mevcut koşullarla ilgisi nedir?”

“Muhafızınız bize kapınızı çaldırmamak konusunda oldukça gayretliydi.”

“Ben uyuduğum zaman bunu yapmak onun görevi ve sorumluluğudur. Bir kez daha soruyorum: Nerede o?”

Bir tereddüt anı. “Burada elbette.”

“O halde neden kendisi bana cevap vermiyor?”

“Ben... Bilmiyorum sahip.”

Tai biliyordu. “Kâhya, Wei Song onu tutanlar tarafından bırakılmadığı ve benimle konuşmadığı sürece bu kapıyı size açmıyorum. Kapıyı kırabileceğinizden şüphem yok ancak saygı ve nezaketten bahsettiniz. Sözlerinizin arkasında durmanızı bekliyorum.”

Güne başlamanın en ılımlı yolu bu değildi. Dışarıda hızlıca ve kısık sesle bir şeyler konuşulduğunu duydu. Bekledi.

Song’un, “Usta Shen,” dediğini duydu sonunda. “Utanç içindeyim. Sizi rahatsız etmelerine engel olamadım.” O ana dek onu tutmuş olmalıydılar. Serbest bırakılana dek konuşmayı reddetmiş olmalıydı.

Kapıyı açtı.

Karşısındaki sahneyi inceledi. Kâhya eğilmiş selam veriyordu. Sabah ışığında avluda yarım düzine asker vardı. İki tanesi yaralıydı: Biri yerdeydi ve başındakiler tarafından tedavi ediliyordu, bir diğeri ayakta idi ama eliyle kanayan bir yerine baskı yapıyordu. Her ikisinin de iyileşecek gibi göründüklerini düşünerek rahatladı. Kılıçları alınmış olan Song onların

arasında duruyordu. Kılıçlar ise yerde, biraz ötesinde yatıyordu. Başını önüne eğmişti.

Açıkça görülüyordu ki Tai için imparatorluk askerleriyle savaşmıştı. Diğer iki gece muhafızını gördü. Dizlerinin üzerine çökmüş bekliyorlardı, bir yara almadıkları belliydi.

Tai'nin sayıca çok daha fazla olan askerleri avlunun ortasında dikilmiş bekliyorlardı. Ama sayılar arasındaki farkın bir anlamı yoktu. Bu kâhya, İmparator Taizu'ya, Anka Taht'ta keyif ve afiyetle bin yıl hüküm sürsün, bağlı imparatorluk muhafızlarının lideriydi. Bunlar Ta-Ming Sarayı'nın seçkin askerleriydi. İnsan, kellesinin bir mızrağın ucuna geçirilip şehir kapılarında sallandırılmasına hevesli değilse onlarla savaşmaz, istediklerini yapmayı reddetmezdi.

Tai kendi askerleri arasında şairi de gördü. Zian bu sabah eğleniyor ya da merak içinde gibi görünmüyordu. Gene paspal görünmekle birlikte her zamankinin tersine endişeli ve tetikte gibiydi: Saçları bağlanmamıştı, kemeri ise yana kaymış ve çarpık duruyordu.

Bütün bunların da ötesinde avluda bir kalabalık toplanmıştı. Neler döndüğünü, neden bir saray bölüğünün orada olduğunu görmek ve anlamak için sabahın köründe handaki herkes bir araya gelmişti. Tutuklamaya, huzura çağırmaya ya da onurlandırmaya geldikleri kimdi acaba?

Bir zamanlar Erinçli Batı'nın Sol Kanat Komutanı olan General Shen Gao'nun ortanca oğlu kelimeleri özenle seçerek, "Kâhya, bana büyük bir onur bahsettiniz," dedi.

Adam eğilmeyi bırakıp yeniden doğruldu; çalışılmış bir hareketti bu şüphesiz. Tai'den yaşça büyüktü, çok az saçı kalmıştı, yalnızca yanlardaki saçaklar yerindeydi denebilir. Modaya uygun olarak ince bir bıyık bırakmıştı. Kılıcı yoktu. Üzerinde yüksek kademeli bürokratların giydiği türden siyah bir *hanfu*, rütbesini gösteren bir kırmızı kuşak ve beline asılı duran saltanat dairesinin anahtarı vardı.

Tai'nin sözlerine karşılık kâhya bir kez daha selam verdi, bu kez yumruğu avuç içindeydi. Tai selamlama mersiminin her defasında çok resmî bir şekilde yapıldığını düşünüyordu. Resmîyet, gerilmesine neden oluyordu.

Bahar zamanı Kuala Nor'u çevreleyen ve birbiri ardına arşa yükselen dağların tuvale aktarıldığı bir şaheser kadar canlı ve hayat dolu bir resim belirdi zihninde. Görünürde hiç insanın olmadığı, sadece kuşların, dağ keçilerinin ve yamaçlarda koyunların, altlarında da gölün bulunduğu bir manzarayı düşledi.

Başını sallayarak kendine gelmeye çalıştı. Soluna baktı ve onu bekleyen bir tahtirevan olduğunu gördü. Gözlerine inanamadı. Tahtirevan şaşırtıcı ve bir o kadar da göz kamaştırıcıydı. Gün ışığında ıslıl ıslıl parlıyordu. Önceki gün gördüğü Roshan'ın kupası ona kıyasla bir çiftçinin pazar arabasına benziyordu.

Dört payandayı donatmak için altın kullanılmıştı. Taşıyıcıların tutacağı sırtıklar fildişi-akik şeritlerle bezenmişti ve Tai bulunduğu mesafeden dahi kullanılan ahşabın sandal ağacından olduğuna yeterince emindi. Perdeler anka kuşu motifleri işlenmiş ağır ipek kumaştandı ve sadece imparatorun hanesinden olanların kullanmasına izin verilen sarı renkteydi. Kıpırdadıkça ve yön değiştirdikçe farklı renklere bürünen yanardöner yalıçapkını tüyleri her yerdeydi. Çok fazla vardı; neye mal olduklarını, ne kadar uzaktan getirildiklerini ve ne kadar nadir bulunduklarını bilen biri için insanın aklını başından alacak bir servet demekti bu.

Sırtıklar üzerinde taşınan perdeli kabinin üstünde ve altındaki çapraz parçalarda yeşim taşından süslemeler olduğunu gördü. Bu süslemelere beyaz ve yeşilin hem soluk hem de koyu tonları hâkimdi. Sırtıklar dört ya da altı değil tam sekiz taşıyıcının aynı anda görev yapabileceği kadar uzundu ve tahtirevanın hemen yanında bekleyen, yüzünde belirgin bir ifade okunamayan sekiz adam onu Ma-wai'ye taşımak için bekliyordu.

Önceki gün An Li onu yolun kenarındaki arabasına çağırdığında mesafeyi korumak ve kontrolü elinde tutmak için beyhude yere uğraş vermişti. Tekrar denedi.

"Wei Song silahlarını al ve Dynlal'in eyerlenmesi için gerekenleri yap." Kâhyaya şöyle bir baktı. "Ben ata binmeyi tercih ederim. Ancak tabii yolda bana eşlik ederseniz minnettar kalırım."

Kâhya sükûnetini zerre kadar bozmadı, yüzünde resmî bir teessür ifadesi vardı. "Korkarım Kanlin muhafızınızın silahlarını almasına mü-

saade edilemez. Saltanat hanesi muhafızlarına kılıç çekti. Elbette buna mukabil cezalandırılması şart.”

Tai karşı çıkararak başını salladı. “Bunu kabul edemem. Muhafızım gecemin huzurlu geçmesi için verdiğim emirleri uyguluyordu. Defalarca hayatıma –hanımınızın haberdar olduğunu zannediyorum– kastedildi. Eğer ben ölürsem imparatorluk büyük bir zarara uğrar. Burada bahsettiğim kendi değersiz hayatım değil.”

Adamın düzgün suretinde huzursuzluğa işaret sayılabilecek küçücük bir ifade belirdi, sanki kafasının içinde yeni şartlara uygun ayarlamaları yapan bir mekanizma var gibiydi. “Öyle bile olsa efendim, saltanat muhafızlarına...”

“O Kitaî'nin ve mevcut ustasının çıkarları doğrultusunda ne emir aldıysa onu uyguladı. Merak ediyorum ikinci kâhya, acaba askerleriniz ne istediklerini beyan etmişler mi? Song'dan kapıyı çalmasını ve durumu bana bildirmesini istemişler mi?”

Bir sessizlik oldu. Tai, Song'a döndü.

“Wei Song, teknil ver. Bu söylediklerim yapıldı mı?”

Artık başı yukardaydı. “Malesef yapılmadı sahip. Sundurmaya çıktılar, durmaları yönündeki ihtarları duymazdan geldiler. Açıklama talebimize karşılık vermediler. Bu adam, kâhya, doğrudan sizin kapınıza gitti.”

“Mutlaka üzerlerindeki imparatorluk üniformasını görmüşsündür, değil mi?”

“Sahip, üniforma bir aldatmaca olabilir. Tebdil-i kıyafet sıkça başvuru- rulan bir yöntemdir. Bu desiseyle pek çok insan katledilmiştir. Ve dahası ben askerlerle dövüşmeye başladığımda henüz tahtırevan buraya ulaşma- mıştı. Sizi sıkıntıya soktuğum için üzgünüm ve mahcubum. Elbette bana uygun görülen ceza ne ise kabulümdür.”

“Hiçbir ceza almayacaksın,” dedi Tai net bir şekilde. “Kâhya hizmetkârımla ilgili meselenin hesabını hanımınıza ben vereceğim ancak şunu bilmelisiniz ki eğer Kanlin'ime en ufak bir zarar verilirse ya da benim muhafızlığımı yapmaktan alikonursa kendi irademle size eşlik etmeyeceğim.”

“Yaralanan askerler var,” dedi tekrar kâhya.

“Kanlin de yaralandı,” dedi Tai.

Bu doğrudu. Song'un omzunda kan, gömleğinde bir kesik görmüştü. Ama Tai onun (Ta-Ming'de en iyi şekilde eğitilen bir düzine asker tarafından) mağlup edilmiş olmaktan dolayı çok daha büyük bir sıkıntı duyduğunu düşünüyordu. Giderek daha mesafeli bir tonda konuşmaya devam etti. "Song'un verdiği tekmili teyit edebilecek tek bir kişi varsa burada eğer, söylemeye dilim varmıyor ama yapılan bu yanlışın sorumlusunun –ve cezanın muhatabının– benim muhafızım olmadığını belirtmek isterim; ayrıca en az bu kadarını Ma-wai'de de dile getireceğimi tarafınıza bildiririm." Sesini yükseltti. "Sima Zian bana eşlik edebilecek durumda mısınız?"

Bazen ünlü bir ismi yapılan konuşmaya dâhil etmenin ve arkasından olacakları takip etmenin yararı olurdu. Bir başka yerde ve zamanda olsa bu durumla çok eğlenebilirdi.

Kâhya sanki burgaçlanan rüzgârın yarattığı bir anafora kapılmış gibi sendeleyerek olduğu yerde çark etti. Gözleriyle arayıp rahatça seçilebilmek için öne çıkan şairi buldu. Kâhya hızla iki kez selam vermeyi becerdi ancak dengesi açıkça bozulmuştu.

Zian sıcakkanlı bir şekilde gülümsedi. "Malesef Hanımefendi Wen Jian'm bu bahar beni görmekten hoşnut olacağını sanmıyorum. Şayet bir imkân verilirse kendisine hürmetlerimi sunma şansına nail olmaktan büyük şeref duyarım ve size minnettar kalırım."

Tai ilk konuşmalarında şairin üstü kapalı şekilde içinde bulunduğu durumdan bahsettiğini anımsadı. Xinan'ı terk etme nedenlerinden biriydi bu.

Kafası karışan kâhya, "Usta Sima," diye araya girdi. "Bu hiç beklenmedik bir şey! Sizi bulmak... size rastlamak, hem de Usta Shen Gao'nun kafilesinde, şey yani, Shen Tai'nin."

"Şairlerin tuhaf yerlerde ortaya çıkmak gibi bir huyları vardır. Bu sabah Usta Shen'in kapısında askerleriniz bir açıklama yapılması yönündeki talebi geri çevirdikleri sırada buradaydım, olanları gördüm. Bir Kanlin'in bu türlü bir ret cevabına aynı şekilde yanıt vermesi gerektiğine inanıyorum. Yedinci Hanedan'dan Han Chung'un Kanlinler'in adanmışlıklarına duyduğu hayranlığı ifade ettiği konuya dair bir şiiri vardır. Bu şiir muhteşem imparatorun şimdi tanrılar katında atalarıyla olan şerefli babasının en sevdiği şiirlerden biriydi. Kim bilir belki de dokuz cennetin katlarından birinde bizzat Han Chung'un ağzından gene o şiiri dinliyordur." Zian tam

GÖK CENNETİN ALTINDA

bir sahte sofuya yakışır şekilde, bir takva ehliymiş gibi ellerinden birini havaya kaldırdı. “Dünyanın tozu çamuru ve hengâmesinin içindeki biz faniler ancak öyle olduğunu ümit edebiliriz.”

Tai gülmemek için kendini zor tuttu, kâhya ise adamakıllı afallamış görünüyordu.

Kendine bir çekidüzen verdi. Olabildiğince kasvetli bir ses tonuyla, “Kâhya, asil Usta Sima, bir Kanlin muhafızı ve Başkan Xu Bihai’nin şahsen emrime atadığı bir bölük asker bana refakat ediyor. Ben onlarla birlikte atla geleceğim. Hanımınızın davetine icabet etmekten onur duyarım, derhal rotamı Ma-wai olarak belirleyeceğim. Bizimle birlikte at sürerek kabilemizi onurlandırmaz mısınız?” dedi.

Bunu oradaki insanlar duysun diye yüksek sesle söyledi.

Bu noktadan sonra olacakların önemli bir bölümü ve hatta birbirlerine göre aldıkları konum ve duruşları –protokol kurallarının o kadarını biliyordu– formaliteden ibaretti.

Wen Jian’ın kâhyası elbette fazlasını da biliyordu. Ancak adam artık müzmin bir huzursuzluğa yakalanmış gibi görünüyordu. Tekrar boğazını temizledi, bastığı yeri değiştirdi. Avluya tuhaf bir sessizlik çöktü. Adam bir şey bekliyor gibiydi. Ama Tai ne için beklediğini bilmiyordu.

“Benimle beraber gelin,” dedi tekrar, “Burada ufak bir sorun yaşandı sadece, önemli bir şey değil. Hanımınıza tam gerektiği gibi şevkli ve gayretkeş olduğunuzu söylemekten mutluluk duyacağım.”

“Usta Shen zerre kadar değeri olmayan hizmetkârınız bağışlanmak için size yalvarıyor. Tahtırevanı geri çevireceğiniz hiç düşünülmedi. Atınıza ne kadar bağlı olduğunuz biliniyor, bu nedenle atınızın güvende ve bizim himayemizde olduğuna dair sizi temin ederim. Askerlerimizden bazıları bu sabah atınızı buradaki ahırlardan aldılar. Bizimle Ma-wai’de buluşacaklar. Elbette en ufak bir zarar gelmeyecek...”

“Benim atımı mı aldınız?”

Tai şakaklarında bir zonklama hissetti. Wei Song’un hemen önünde duran silahlarını geri aldığıнын farkındaydı. İmparatorluk askerleri onu durdurmak için herhangi bir harekette bulunmadı. Zian, Song’un yanında

durmak için bir adım öne çıktı. Şairin yüzü şimdi buz kesmiş gibiydi, iri gözleri çeperlerini zorlayacak denli açıktı.

Tai, Song'a "Dynlal'in başında muhafız yok muydu?" dedi.

"Her zaman olduğu gibi vardı sahip," diye cevapladı Kanlin.

Kâhya gene boğazını temizledi. Bu sabah paylarına düşen çatışma, gayet net bir şekilde, beklediği gibi bir çözüme kavuşmamıştı. "Atın ya-nındaki üç adamdan ikisi kim olduğumuzu göz önünde tutarak gerektiği gibi derhal kenara çekildiler."

"Peki ya üçüncüsü?" dedi Tai.

"Üçüncüsü malesef, belirtmekten büyük üzüntü duyarım ki imparatorluk saray muhafızlarına kılıç çekmeyi seçti."

"Benim Sardia atımı –Prenses Cheng-wan'ın hediyesini– korumak için! Aldığı emrin gerektirdiği şekilde. Kâhya, *nerede adamım?*"

Bir başka sessizlik anı.

"Malesef aldığı yaraların verdiği acıya karşı koyamadığı ve yenildiği bildirildi bana efendim. Üzüntümü ifade etmeme izin verir misiniz? Ve isimsiz bir askerin aramızdan ayrılmasının..."

Tai sessizliği yeniden sağlamak için parmakları açık ve ayaları dışarıya bakar şekilde iki elini birden aceleyle kaldırdı. Bu bir güç ve kibir gösterisiydi, bir üstün astını durdururken yaptığı –toplum içinde– bir jestti. Bu hareketi daha yaparken aklında karşısındaki bu adama karşı bir üstünlüğü olup olmadığını anlamak vardı. Tai orta sınıf, tamamen sembolik bir subaydı ancak aynı zamanda ünlü ve şerefli bir generalin oğluydu ve –daha da önemlisi– şansölyenin baş danışmanının kardeşiydi.

Fakat sekizinci kademe bir yüksek bürokratın kırmızı kuşaklı siyah hanfu'sunu giyen, Aziz Yoldaş'ın hanesinde önemli bir yere sahip olan bu kâhya her açıdan Tai'den daha üst mevkide...

Hayır. Değildi. Zaten o yüzden adam şimdi Tai'nin yaptığı harekete büyük bir öfkeyle parlamak yerine gene eğilerek karşılık veriyordu. Demek kâhyanın haberi vardı.

Tai bütün diğer olası gerçeklerin, hiyerarşinin ve rütbelerin üzerinde ve önünde, saltanat ailesinin bir ferdiydi artık. Li Mei'nin kardeşiydi. Ev-

lendirilmek üzere kuzeye gönderilmeden evvel statüsü hanedan üyeliğine yükseltilen *Prences Li Mei'nin*.

Kitai'de, İmparator Taizu'nun Dokuzuncu Hanedanı'nda bu ilişkinin bir anlamı vardı. Hem de çok büyük bir anlamı. Kız kardeşini kendi hırs-
larına kurban eden Liu'nun yaptıklarının *sebebi* buydu.

Ve Tai'nin orada başı dik durabilmesini sağlayan, bir başka adamı susturmak için ellerini bir silah gibi ileri uzatmasını yeterli kılan ve Ta-Ming Sarayı'ndan gururu kırılmış yüksek kademeli bir bürokratin hemen önünde duyduğu hicaptan yanaklarının kızarmasına neden olan hakikat de buydu.

Öfkesine yenilmemek için büyük mücadele veren Tai birbirine ke-
netlenmiş, sımsıkı dişlerinin arasından, "O isimsiz bir asker değil. Adı Wujen Ning'di. İkinci Bölge ordusundan Demir Kapı Kalesi'ne tayin edil-
miş, komutanı tarafından beni ve atımı korumakla görevlendirilmiş, ben dâhil bütün üstlerinin emirlerine koşulsuz riayet ederek imparatora hizmet eden bir askerdî o," dedi.

Bu konuşmayı yaptığı sırada dahi adamı, yüz hatlarını, konuşmasını hatırlamaya çalışıyordu. Ancak Wujen Ning Tai'nin hatırlayabileceği hiçbir şey söylememişti. Sadece orada bulunmuştu, neredeyse her daim Dynlal'in yanında. Akla hemen kederli bakışları, ayrık dişleri ve iyice seyreltiği için alnını olduğundan geniş gösteren saçları geliyordu. Düşük omuzları ve belki de hiç... Tai onun ismini hatırlayabildiği için rahatlamıştı. Tanrılara ve o avluda toplanan kalabalığa onun ismini bağışlayabildiği için mutluydu.

"Kâhya, makamınızın bir askerin öldürülmesi ve atımın çalınması hususunda vereceği resmî ifadeyi bekliyorum," dedi.

Hırsızlık ağır bir ithamdı. Çok sinirliydi. Zian'ın ivedi bir uyarıda bulunur gibi dudaklarını büzerek dikkatle kendisine baktığını gördü.

Sonra başka bir şey, kalabalık avluda küçük bir kıpırdanma fark etti. Hareketin yalınlığı kadar dikkat çeken bir başka husus da o açık alanda bulunan her bir adamın ve kadının sabah aydınlığında aynı şeye şahitlik etmelerinin hemen akabinde aynı dans hocasının tedrisatından geçmişler gibi ortak bir tepki vermiş olmalarıydı.

Tahtirevanın ipek perdeleri arasında bir el belirdi.

İki hafif kıvrık parmak kâhyayı yanına çağırdı.

Tai bu parmaklarda yüzükler olduğunu ve tırnakların kırmızı boyalı olduğunu gördü. Sonra dizleri üzerine çöküp başını toprağa değdirdi. Aziz Yoldaş'ın muhafızları ve kâhyası dışında avludaki herkes aynı şeyi yaptı.

Kalbi yerinden çıkacakmış gibi atsa da kafası allak bullak olsa da Tai ihtiyatı elden bırakmaksızın başını kaldırıp bir göz atmaktan geri durmadı. Kâhya üç kez selam verdikten sonra ağır adımlarla sanki kendi infazına gidiyormuş gibi perdeli tahtirevana doğru yürüdü.

Tai bu süre içinde adamın kendisine söylenenleri dinlemesini izledi. Kâhya kenara çekildi, tekrar eğilerek selam verdi, yüzünde hiçbir ifade yoktu. Aynı el sarı perdelerin arasından bir kez daha meydana çıktı ve tam olarak aynı şekilde, bir saniyelik küçük bir hareketle o iki parmak bu kez Tai'yi yanına çağırdı.

Her şey değişmişti. Sandığının aksine bizzat kendisi gelmişti, oradaydı.

Tai ayağa kalktı. Kâhyanın yaptığı gibi üç kez eğilerek selam verdi. Song ve Zian'a fısıltıyla, "Eğer yapabilirsiniz benim yanımdan ayrılmayın. O kadar çabuk pes etmeyeceğiz. Sizin ve askerlerin güvenliğini sağlamak için elimden geleni yapacağım," dedi.

"Tehlikede değiliz," dedi hâlâ dizlerinin üzerindeki Sima Zian. "Öyle ya da böyle Ma-wai'de olacağız."

Kanlin muhafızının "Usta Shen," dediğini duydu. Başını kaldırmış ona bakarken ifadesi garipti. "Dikkatli olun. Bir tilki-kadından çok daha tehlikeli o."

Tai bunun farkındaydı. Tai sundurmanın merdivenlerini indi, dizlerinin üzerine çökmüş insanların arasından tozlu avluyu boydan boya geçti ve kendini perdeli tahtirevanın hemen yanında buldu.

Kâhyaya ve hemen onun arkasında dikilen imparatorluk muhafızlarının komutanına bakarak yüksek sesle, "Yoldaşlarımı sizin korumanız altında bırakıyorum. Eğer atım kaybolursa ya da en ufak bir zarar görürse bundan siz ikinizi sorumlu tutarım," dedi. Bir bayrak direği gibi dimdik duran subay başıyla onayladı. Kâhyanın beti benzi atmıştı.

Tai kapalı perdeye baktı. Ağzı kurudu. Komutan kılıçlarını ve çizmelerini işaret etti. Onları çıkardı. Kâhya perdeyi çekti; bu kadarı yeterliydi.

Tai içeri girdi. Tahtirevanın perdesi bir hışırtıyla birlikte kapanıverdi. Bir anda kendini o perdenin arkasında bıraktığı dünyadan tamamen farklı, ipek filtrelerden geçirilerek yumuşatılmış ışıkla aydınlatılan bir ortamda, rayihalarla kuşatılmış halde buldu.

Tabii ki değildi. Bu tahtirevanın içindeki dünya dışarıdakiyle aynı değildi.

Genç kadına baktı. Wen Jian'a.

Hayatı boyunca pek çok güzel, alımlı kadın görmüştü; bazılarını daha yakın geçmişte tanımıştı. Göl kıyısına onu öldürmeye gelen, yoldan çıkmış sözde Kanlin'in Kuala Nor kadar soğuk, buz gibi bir güzelliği vardı. Xu Bihai'nin kızları gerçekten enfesti, hatta büyük olanı tarif etmeye sözcükler yetmezdi. Bahar Yağmuru altın gibi ve ışıltılıydı, zaten bununla ünlüydü. Kuzey Bölgesi'nin en güzel evlerinde, en çok tercih edilen kortezanlar çiçekler kadar hoş ve güzeldi: Onların şarkılarını dinleyen, danslarını izleyen, yeşim taşından merdivenleri peşlerinden çıkan öğrenciler onlar için şiirler yazardı.

Ama tüm bu kadınların hiçbiri ama hiçbiri, Jian kadar göz kamaştırıcı değildi. Ve şu anda dans etmiyordu. Sırtını kırlentlere vermiş karşısında oturuyor, düzgün kaşlarının altındaki iri gözlerinde takdir dolu bir ifadeyle Tai'yi süzüyordu.

Onu daha önce belli bir mesafeden, Uzun Göl Parkı'ndaki festival öğrenleri sırasında imparator ve saltanat ailesiyle birlikteyken, Ta-Ming'in kütüphanesindeki sıradan erkek ve kadınlardan yalıtın, onların üzerinde, cennete yakın bir yerde konumlandırın balkonlardan birindeki yüksek bir platformda otururken görmüştü.

Şimdi bulundukları yerde Jian ondan uzakta konumlandırılmamıştı; bilakis nefes kesici derecede yakınındaydı ve yalnızdılar. Ve görünüşe göre minyon, çıplak, derin kavisli bir ayak, bilinçsiz bir şekilde oraya sürüklenmiş gibi uyluğunun dış tarafına hafifçe değiyordu.

Tai güçlkle yutkundu. Jian gülümsedi, kusursuz bir rahatlıkla, hiç acele etmeden onu süzüp tarttı.

Bir imparatorluk posta istasyonunun kocaman avlusunu dolduran bütün insanlar onu bu tahtirevana girerken görmüştü. İmparatorun

sevdiceğiyle yalnız kalan bir adam idam bile edilebilirdi. Tabii hadım edilmesine ya da –ansızın beliren bir fikir– böylesi bir davete icabet etmeye mecbur bırakılarak boğazının kesilmesine göz yumulmamışsa. Tai bakışlarını yöneltebileceği güvenli bir nokta aradı. İpek filtreleri geçen ışık iyice yumuşuyordu.

Jian, “Tanıştığımıza memnun oldum. Epey yakışıklısınız. Erkeklerin göze hoş gelmeleri çok daha iyi, siz de aynı fikirde değil misiniz?” dedi.

Tai hiçbir şey söylemedi. Nasıl bir karşılık verilirdi ki buna? Başını önüne eğdi. Jian’ın ayağı başıboş bir aylak gibi, sanki bir huzursuzluk alameti gibi Tai’nin uyluğuna doğru hareketlendi. Parmaklarını kıvrırdı. Tai parmaklarının hareketini teninde hissetti. İçinde bir arzu yükseliyordu. Şiddetle bastırmak için uğraştı. Başını önüne eğmiş, gözlerine bakmamaya çalışırken ayak tırnaklarının mora çalan koyu bir kırmızıya boyandığını fark etti. Bakılacak tek bir güvenli nokta yoktu. Üstelik aldığı her nefeste kokusunu içine çekiyordu.

Başını kaldırdı. Dudakları dolgun ve etliydi, yüzü kalp şeklindeydi, pürüzsüz bir teni vardı ve üzerindeki ince, mavi, kısa kesim yazlık *kipao*’sunun ipek kumaşı perdelerinki gibi yumuşak sarı desenlerle bezenmişti. İri göğüslerinin derin çizgileri arasında kaplan şeklinde fildişinden bir kolye ucu gördü.

Güneyin tanınmış ailelerinden birindendi, yirmi bir yaşındaydı. On altı yaşındayken Xinan’a hanedanın prenslerinden on sekizinci varisle evlenmek için gelmişti.

Sonra bir gece her daim ihtişamlı İmparator Taizu, yani kocasının babası, onu sarayda flüt ezgisi eşliğinde dans ederken görmüş (bu hikâye iyi bilinirdi), müzik ve dans bittiğinde hem onun hayatı hem de imparatorluğun gidişatı sonsuza dek değişmişti.

Takva ehli kimseler sonrasında olanları kutsal değerlere, aile ve evlilik ahlakına bir ihanet (kapalı kapılar ardında) olarak nitelemişlerdi. İmparatorun on sekizinci oğlu daha geniş bir malikâne, başka bir eş ve birbirinden güzel cariyeler karşılığında karısından vazgeçmeyi kabul etti. Sarayda hayat neşe içinde geçiyordu. Hem sarayda hem Ma-wai’de müzik vardı ve bir kadın imparator için dans ediyordu. Şairler dört yüce güzel hakkında yazmaya başladılar.

İmparatoriçeye, sadakat duygusunun bir gereği olarak hayatının son demini dua ederek geçirmek üzere saraydan uzakta, Xinan'ın dışında bir yerde inzivaya çekilmesi ve kendi yazgısını belirlemesi yönünde telkinlerde bulunuldu.

Tai'nin kız kardeşi de onunla birlikte gitmişti. Bir an gözlerinin önüne gelen Li Mei'nin görüntüsünü –cesur ve parlak– hissettiği sarhoşluğa benzer duygudan arınıp kendine gelmek için bilinçli olarak kullandı. Dünyada bu kadının varlığı kadar etkili bir şarap bulunmadığını düşündü. Sanki bu konuda yazılmış bir şiir vardı da hatırlamıyordu.

Muhtemelen birileri yazmıştı.

Tahtirevan kaldırılıp harekete geçtikten sonra, “Hanımım, hizmetkârınız burada olmaktan büyük bir onur duyuyor,” dedi.

Jian güldü. “Elbette duyuyor. Eğer aklınızı meşgul ediyorsa burada olduğunuz için öldürülmeyeceğinizi bilin. Dün gece imparatora sizi alıp götürmek üzere buraya gelmeye niyetim olduğundan bahsettim. Lişe alırmısınız? Sizin için soyabilirim Usta Shen Tai. Bir tanesini paylaşabiliriz hatta. Bir lişe meyvesini paylaşmanın en eğlenceli yolu nedir bilir misiniz?”

Ona nasıl yapılacağını gösterecekmiş gibi öne doğru eğildi. Tai bir şey söylemedi. Söyleyecek sözü ya da dile getirecek fikri yoktu.

Jian yeniden ona güldü, kaşları kavislendi. Bir an daha büyük bir dikkatle Tai'ye baktı. Bir düşüncesinin doğruluğu anlaşılmış, onaylanmış gibi başını salladı. “Az önceki gibi kâhyama elinizi kaldırıp onu durdurduğunuzda bana ağabeyinizi anımsattınız. Nezaketin ardına gizlenmiş vahşi bir gücünüz var.”

Tai ona baktı. “Biz pek birbirimize benzemeyiz hanımım. Ağabeyimin güç gösterileri yaptığına mı inanıyorsunuz?”

“Liu mu? Tabii ki yapıyor. Ama çok dikkatli bir şekilde,” dedi Wen Jian. Gülümsedi. “Büyük onur duyduğunuzu söylüyorsunuz. Ama aynı zamanda çok öfkelisiniz. Neden bana kızgınsınız lordum?” Tai'ye böyle hitap etmesi gerekmiyordu. O ayak, yanlış anlaşılması imkânsız bir şekilde gene kıpırdadı.

Bu kadının güzelliğini, herhangi bir adamın ona duyduğu arzuyu bir araç, bir silah gibi kullanabileceğini düşündü kendi kendine. Uzun

boynu, omzuna kadar inen, incilerle süslü, altın küpelerle iyice belirgin hale getirilmişti; altının ağırlığı genç kadını daha da zarif gösteriyordu. Saçları bukleliydi ama hep bilindiği gibi bir yanma dökülüyordu. Kendisinin icat ettiği, imparatorluğun dört bir yanında taklit edilen “şelale” stilinde. Tokaları türlü türlü mücevherlerle süslüydü, orada gördüğü değerli taşların birçoğunun adını dahi bilmiyordu.

Bir elini sanki yanlışlıkla olmuş gibi Tai’nin baldırının üzerine koydu. Tai nefesini tuttu. Jian ise tekrar gülümsedi. Genç kadının, verdiği tepkileri ölçtüğünü fark etti.

“Neden bu kadar kızgınsınız?” diye sordu yeniden Jian, birdenbire cezalandırılmasına içerlemiş bir çocuk gibi konuşmaya başlamıştı.

Tai dikkatli bir şekilde “Bu sabah askerlerimden biri öldürüldü, saygıdeğer hanımefendi. Duyduğunuzu sanıyorum. İmparatorun bir askeri. Benim Kanlin muhafızım, sizinse iki adamınız yaralandı. Bir de üstüne Sardia atım...”

“Biliyorum. Yabanilikti. Benim bulunduğum bir ortamda şiddet uygulandı ki bu asla hoş görülmez.” Elini Tai’nin bacağından kaldırdı. “İkinci kâhyama Ma-wai’ye ulaştığımızda kendisini öldürmesini emrettim.”

Tai gözlerini kırptırdı, doğru duyduğundan emin olamadı.

“Siz... ondan...?”

“Bu sabah,” dedi Aziz Yoldaş, “istediğim gibi gelişmedi olaylar. Bu beni mutsuz etti.” Dudaklarını büzdü.

Bu kadının içinde boğulabilir ve bir daha hiç bulunamayabilir insan, diye düşündü Tai. İnsanlar imparatorun onu ölümsüz kılmaları için sarayın içinde evrenin sırlarını keşfetmek maksadıyla yıldızları araştıran ve kristalize madenler içindeki yıldız şekillerini gökyüzünde arayan simyacıları olduğunu ve Sınırsız Gece Okulu’nun neferlerini seferber ettiğini söylüyordu. Tai birdenbire bu kuvvetli arzusunun mahiyetini çok daha iyi anlamaya başlamıştı.

“Ağabeyiniz,” dedi Jian, “size benzemiyor.”

“Hayır,” dedi Tai.

Bunu yapmaya devam edeceğini anlamıştı: durmadan konuyu değiştiriyordu, ona ayak uydurup uyduramayacağına bakarak onu test ediyordu.

“Kuzenime danışmanlık yapıyor,” dedi.

“Bundan haberim var saygıdeğer hanımefendi.”

“Ondan hoşlanmıyorum,”

Tai sükûnetini korudu.

“Siz hoşlanıyor musunuz?” diye sordu.

“O benim ağabeyim,” dedi Tai.

“Tenkit dolu bakışları var ve hiç yüzü gülmüyor,” diye devam etti Wen Jian. “Sizi sevecek miyim? Siz güler misiniz?”

Tai derin bir nefes aldı ve sonrasında umduğundan da ciddi bir cevap verdi. “Babam öldüğünden beri daha seyrek. Kuala Nor’a gittiğimden beri. Ama evet, bu hizmetkârınız eskiden çok gülerdi sayın leydim.”

“Kuzey Bölgesi’nde mi? Bana bazı şeyler anlattılar. Anlaşılan siz ve kuzenim orada aynı kadına hayranmışsınız.”

Tai kaygan bir zeminde olduğunu düşündü. Ve genç kadın bunu kasten yapıyordu.

“Evet,” dedi sonunda.

“Kuzenim artık ona sahip.”

“Evet.”

“Onun için ne kadar ödediğini biliyor musunuz?”

“Hayır, saygıdeğer hanımefendi.” Nasıl bilebilirdi ki?

“Çok büyük bir meblağ. Vermesi gerekenden çok daha fazla. Kendisiyle ilgili bir mesaj vermeyi, dostu düşmana bir şey ispatlamayı hedefliyordu.”

“Anlıyorum.”

“Bu nedenle söz konusu kadını merak ettim ben de. O... çok tatlı bir kız.”

Tai bu son duraksamann manasını kavramaya çalıştı.

“Ne Kitai’de ne de dünyanın başka bir yerinde Leydi Wen Jian kadar baş döndürücü ve insanı kendinden geçiren bir şarap var.”

Karşılığında aldığı tebessüm bir hediyeydi. Neredeyse iyi yapılmış bir iltifata tav olan bir genç kız gibi gururunun okşandığına inanacaktı.

Neredeyse. “Ağabeyinizle ilgili sorularıma cevap vermediniz, değil mi? Akıllı adamsınız. Sarayda hayatta kalabilirsiniz. Sizi öldürmeye çalışmışlar, doğru mu?”

Çalışmışlar. Ne kadar tehlikeli bir söz.

Tai konuşursa hata yapmaktan korktuğu için başıyla onayladı.

“İki kez mi?”

Tekrar başını salladı. Saray birkaç gece önce bundan haberdar olmuş olmalıydı. Xu Bihai mektup yazmış, Demir Kapı'daki komutan da haber göndermişti. Ta-Ming ne biliyorsa Jian da biliyor olmalıydı.

“İki kez, bildiğim kadarıyla,” dedi.

“Sorumlusu Roshan mıydı?”

Ürkütücü derecede direkt bir soruydu bu. İyi kurgulanmış bir iki cümleden etkilenecek bir kadın değildi Jian. Ama cevabını beklerken kaygılı olduğunu, evhamlandığını hissedebiliyordu. Onunla yalnızken konuşmak üzere gelmiş olmasının bir *nedeni* olduğunu düşündü Tai. İşte cevabını aradığı soru bu olabilirdi.

“Hayır,” dedi. “Bunun arkasında onun olmadığına eminim.”

“Sizi kendisinin sorumlu olmadığına dün mü ikna etti?”

Bu sohbet tastamam bir sorguya dönüşmüştü artık – hem de ipekler ve rayihalar arasında, uyluğuna çıplak bir ayak dayanmışken.

Önceki gün yol kenarındaki tahtırevanda gerçekleşen görüşmeyle ilgili bir raporun saraya ulaştırılacağından şüphesi yoktu ancak bu haberin ulaştırılma hızı geç de olsa bir şeyi anlamasına vesile oldu: Ma-wai'den yola çıkıp bu saatte orada olabilmesi için gece yarısından sonra yola çıkmış olmalıydı. Mesafeleri süratle hesapladı. Neredeyse An Li'yle yaptığı görüşmenin haberi gelir gelmez yollara düşmüş olmalıydı.

Buna nasıl bir anlam yüklemesi gerektiğini kestiremiyordu. Hiçbir zaman sarayın bir parçası olmamış, bu derece önem arz etmenin yanından bile geçmemişti. Nihayet Demir Kapı'mın ötesinde tamamen izole yaşanmış iki yılın ardından oradaydı.

“Evet, beni kendisine inandırdı saygıdeğer hanımefendi.”

“Size söylediği şeylerin doğru olduğuna inanıyor musunuz?”

“İnanıyorum.”

Kıymetli Refika iç geçirdi. Tai bunun ne anlama geldiğini çözemedi. Rahatlama olabilirdi.

Henüz dile getirmediği şey Roshan'ın söylediklerinin doğruluğunun kesin olduğuydu, zira halihazırda batıda kendisini öldürmeye teşebbüs edenin kim olduğunu biliyordu – Bahar Yağmuru hayatını riske atmıştı onun için, dolayısıyla hiç şüphesi yoktu.

Onu görmesi gerekecekti.

Jian, “Soruyorum, çünkü An Li hiç düşünmeden insanların kalemini kırabilecek bir adamdır,” dedi.

“Bu söylediğinizden şüphe duymamı gerektirecek bir nedenim yok saygıdeğer hanımefendi.” Sözcüklerini özenle seçmişti.

Güzel kadın Tai'nin takındığı ihtiyatlı tavra dikkat kesilerek, dudakları mühürlü bir şekilde hafifçe tebessüm etti. “Ama yine de sizi ikna etti.”

Tai bir kez daha başıyla onayladı. “Evet, hanımefendi.”

Jian'm daha fazlasını anlatmasını bekleyip beklemediğini bilmiyordu. O şatafatlı tahtırevanın içindeyken konuşmanın şekli şemali nasıl olursa olsun bir kadın, imparatorun dansçı aşkı ve geç eriştiği ölümsüzlük hayali tarafından sorgulanmakta olduğunu düşünmeye meyilliydi.

Tai'ye öyle geliyordu ki Dokuzuncu Hanedan'ın göz kamaştırıcı olduğu nispette istikrarsız da olabilmesinin nedenlerinden biri işte bu türden iç çekişmeler ve gizli hesaplardı. Ne olmuştu da Sima Zian önceki gün o sözleri sarfetmişti? *Bir karmaşanın yaklaştığını hissediyorum.*

Karşısında duran bu eşsiz yaratık, bu efsanevi güzel, şansölyenin kuzeniydi ve onun rakibi olan kurmay başkanının da (üvey annesi!) destekçisiydi, bununla beraber hayatı onunla daha çok paylaşmak için ölümsüz olma peşinde koşan bir imparatorun güvenini kazanmış, tutkusunun odağı haline gelmişti.

Kitai'nin –bilinen dünyanın– denge unsuru tam karşısında sırtını yaslamış oturan bu genç kadın olabilirdi. Tai, Jian'm altına girdiği bu yükün çelimsiz omuzlarına yüklenen dev bir sorumluluk olduğunu düşündü.

Tahtırevan yol boyu belli bir hızla ilerlerken dünyanın curcunasından yalıtılan mahrem ve kapalı bir yerde oturmuş güzel kokuları içine

çekerek bir sonraki sorunun gelmesini bekliyordu. Onu Zian'ın korktuğu o keşmekeşin içine sürükleyebilecek olan soruyu.

Roshan değil miydi? Kimdi o halde, diye soracaktı Kıymetli Refika birazdan.

Sormadı. Ya zaten bildiği için ya da öğrenmekten veya yüksek sesle söylenmesinden korktuğu için. Belki de açıkça ifade edilirse bir karşılık verilmesinin gerekli ve meşru hale gelmesinden çekindiği için. Elini gene bir süredir üzerinde dinlendirdiği baldırından çekti. Yanındaki sepetten bir lişe seçti, ustaca soydu.

Tai'ye uzattı.

“Lütfen,” dedi Wen Jian.

Tai kaygan ve olgun meyveyi Kıymetli Refika'nın parmaklarının arasından aldı. Güney gibi, yaz gibi, kaybedilen tazeliğin hatırası gibiydi meyvenin tadı.

Bu sonuncusunun içten içe hissettiği şey olduğuna kanaat etti. Bir şeylerin kayıp gittiğini, neredeyse çok geç olduğunu hissediyordu. Önceki gün yol kenarında gerçekleşen görüşme ve şimdi de bu. Aslında bir farkları yoktu, her ikisi de onu görmek için belli bir mesafeden gelmişti. Tamamen farklı karşılaşmalardı bunlar ama aslında nüveleri, altlarında yatan niyet aynıydı. Her iki şekilde de ne yapacağını bilmek isteyen, sonraki adımlarının peşine düşmüş bir gücü ona yaklaşan. Bilmeye ihtiyaç duyuyorlardı çünkü “güç” her zaman bilme gereksinimi duyardı. Bilgi, gücün kendini koruma aracıydı ya da en azından bu amaçla kullanılırdı.

Bir dağ hendeğinden, babasının ömür boyu ardında bırakamadığı bir savaş meydanından yola çıkmış ve Xinan'a gidip... ne yapmaya karar vermişti tam olarak?

Çok hızlı yol alıyordu ve hedefleriyle ilgili henüz net bir yargısı yoktu.

Önceki gün şaire, Yan'ın katline karşılık vermek üzere bir adamı öldürmek için payitahta gittiğini söylemişti. Ama Xin Lun zaten ölmüştü. Tai'nin hatası ya da başarısı değildi bu ölüm; gölün kıyısındaki Yan'ın hayaleti tarafından onun hanesine yazılacak bir artı da değildi. Çünkü Lun yalnızca bir araçtı.

Başka? Ne yapmak maksadıyla onu eve götürecek olan, güneye giden o yol ayrımını es geçmişti ve imparatorluk yolunu bu kadar büyük bir aceleyle arşınılıyordu? Atlarla ilgili anlaşma, bir şekilde hayatını esir alan o hediye için mi?

Hayatını esir alan. Bu düşünce tuhaf bir şekilde zihninde yankılandı. Tai düşmanların cinayet işleyebilecek türden rollere büründüğü bir hayatın içinden gelmiyordu. Ama şansölye onun ölmesini istemişti. Muhtemelen anlık bir çılgınlığa kapılarak. Sırf bunu *yapabileceği* için. Wen Zhou, oturduğu koltuğu karşısındaki kadına borçlu olan akrabası.

Bu düşüncenin yarattığı olumsuz intibanın etkisinde Jian'a baktı. Kendisi için bir lişe soymuştu, ona baktığı sırada büyük bir özenle meyveyi ön dişlerinin arasına yerleştirdi ve ısırıldı. Tai başını salladı ve gülümsedi. Tebessüm etmek zorundaydı, zira Jian bariz bir şekilde cazibesini konuşturuyordu.

"Oh, çok güzel!" dedi. Meyvenin ıslaklığıyla parlayan dudaklarını yaladı. "Eğer hep böyle ciddiyseniz bu epey sıkıcı bir yolculuk olacak demektir."

Bir öyle bir böyle, diye geçirdi aklından Tai. Zor sorular, ısırılan olgun meyveler, ıslak dudakların kenarlarında aheste gezinen bir dil, bacaklarına dokunan çıplak bir ayak ya da daha doğrusu parmaklar ve insanın aklını başından alan bir ihtiras. Sonra gene sorular tabii.

Tai o an bir karara vardı. Her şey yeterince açık görünüyordu ve aslında özünde erdemli bir basitlik taşıyordu. Son olarak anlaması ve kabul etmesi gereken bir şey vardı: Asla sarayda onu bekleyenlerle rekabet edebilecek kadar kurnaz olamazdı. Bu adamlarla ve kadınlarla onların sevdiği müzik eşliğinde dans edebilecek düzeye gelmesine yetecek kadar bilgi edinmeye ya da saltanat hanesinde kurulan ilişkiler hakkında bir farkındalık kazanmaya vakti yoktu. Onların duyduğu notaları *duyamıyordu* henüz.

Ne istediklerini ya da ne bildiklerini sorup soruşturabilecek, konuşurken söz oyunları yapabilecek veya Ta-Ming Sarayı'nın ve imparatorun etrafında pervane olan saltanat mensuplarıyla, yüksek kademeli bürokratlarla ve hatta kimi mülki amirlerle aşık atabilecek durumda değildi.

Ama bugün onların arasında olacaktı. Ve mevcut şartlarda, kalan zaman zarfında o ritme ve işleyişe vâkıf olması imkânsızdı. Bu nedenle

denemeye dahi kalkmamalıydı. Başka bir yol izlemesi gerekiyordu; tıpkı çatallanan yol ağzında seçimini yapan Kutsal Patika'ya bağlı ulvi bir gezgin gibi; ya da kendi hakikatinin peşine düşen, dağlarda mutlu bir keşiş gibi.

Tai derin bir nefes aldı. "Dün atları Başkan An Li'ye vermeyi teklif ettim," dedi.

Jian'ın gözleri daldı, sırtını arkalığa dayayıp daha dik oturdu. Az evvel kâseden aldığı soyulmamış lişeyi dikkatle geri bıraktı.

"Hepsini mi?"

Tai başıyla onayladı. "Fakat bir şartım vardı ve o bunu reddetti."

"An Li iki yüz elli Sardia atını elinin tersiyle itti mi?"

"Kız kardeşimi Bogülerden alıp geri getirirse atların onun olacağını söyledim. Yapamayacağım söyledi. Atlar sizindir saygıdeğer leydim; tabii bu arzumu siz yerine getirebilirsiniz."

"Hepsi mi?"

Tai tekrar başıyla onayladı. Genç kadının epey sarsıldığı aşıkardı. Roshan da aynı şekilde etkilenmişti.

"Ben, anlamıyorum... Bahsettiğimiz kız kardeşiniz, âşığınız mı?"

Gücenip incinme lüksü yoktu. Saray böyle bir şeydi işte. Bu tür düşünceler aklına gelebiliyordu insanların. Başını iki yana salladı. "Öyle bir şey değil. Bunu her şeyden çok babamı onurlandırmak için istiyorum. Asla ağabeyimin böyle bir şey yapmasına müsaade etmezdi. Ailemiz yas dönemindeyken bu yaptığı densizlik, büyük bir hadsizlikti."

Kıymetli Refika, kafası yerinde değilmiş gibi boşluğa bakıyordu. Tahtırevandaki bu kadın basit bir cariyeye ya da dansöz değildi, zarif bir hanımefendiydi. Tekinsiz bir dönemde Ta-Ming'in içinde hayatın *tanımını yapan*, sarayın yaşay ışına yön veren, onu şekillendiren ve dengeleyen kişiydi.

Ne kadar büyük tehlikede olduğunu daha iyi anlamaya başlıyordu; yani önceki gün aklına o fikir düştüğünden beri: Taşdığı bıçakla yolun kenarındaki o tahtırevanda malum cinayeti işlemeyi düşündüğünden bu yana.

"Bu evliliğin gerçekleşmesi için kız kardeşinizi verip kuzeye göndermenin yanlış olduğunu mu öne sürüyorsunuz?"

Dikkatli olmak zorundaydı. “Cennetin Oğlu yanılıyor olamaz.”

“Hayır, elbette olamaz.” Bunu bastıra bastıra söylemiş, özellikle vurgulamıştı.

“Bu benim tamamen kişisel bir talebim hanımefendi, o kadar.”

“Kuala Nor’un son kahramanı ve taze bir prensesin kardeşi olarak,” dedi Jian, sesi çok daha kontrollü çıkıyordu şimdi, “sarayın size neler verebileceğine dair bir fikriniz var mı? İmparatorun Tagur’un Aslanı’ndan daha az cömert olamayacağını, aksi ihtimalin onun için büyük bir utanç vesilesi olacağını düşündünüz mü hiç? Sangrama’nın verdiği atlardan çok daha değerli hediyeler vermeli size.”

Tai’nin aklına gelmemişti bu. Hiç. O sabaha kadar Li Mei’yle olan bağı, onun yeni statüsünün kendisi için ne anlama geldiği de dâhil hiçbirini düşünmemişti. Jian’a da öyle söyledi.

Jian sabırsızlıkla başını salladı. Kúpeleri sallandı ve şingırdadı. “Bakın Shen Gao’nun oğlu, yaptığı şey yüzünden ağabeyinize kızgınsınız. Bir kadın yüzünden kuzenimin hasmısınız. Öyle olsun. Peki onların rütbeleri ya da kendilerine bahşedilen onurların yeşim taşına kazındığını ve ebediyen onlara ait olduğunu mu sanıyorsunuz? Sizin gelişinizden dolayı bir parça korkuya kapılmış olabilecekleri geliyor mu aklınıza hiç?”

Dengesi bozulan bu kez Tai oldu. “Bu tür meseleler hakkında net yargılara ulaşabilecek kadar duruma vâkıf değilim. Yeterli tecrübeden ve rehberlikten yoksunum. Sima Zian var yalnız.”

Kadın suratını astı. “Kendisi en güvenilir danışman değildir Usta Shen. Hiçbir zaman idari bir görevde bulunmadı ve bana sonuncusundan çok daha tatlı, sevimli bir şiir borçlu.”

“Belki bugün, daha geç saatlerde olabilir?” dedi Tai. “Şayet müsaade eder...”

“Bugün başka planlarım var. Ma-wai’ye çağrılan bazı kişiler var. Artık adı konmadan yürütmek için fazla önemli bir iş bu.”

“Nedir o?”

“Siz, Shen Gao’nun oğlu! Siz çok önemlisiniz. Neden burada olduğumu sanıyorsunuz?”

“Çünkü... atlar yüzünden değil mi?”

Bir içkiyi tatlandırmak için üzerine dökülen bal gibi ağır, akışkan bir tebessüm yerleşti Jian'm yüzüne. Parlayan yüzüklerle göz alan bir el Tai'nin dikkatle tahtırevanın kenarına yerleştirdiği ayağına dokundu. "Sebebin sadece atlar olduğunu düşünmeye hakkınız var. Ama söylediklerimi iyi düşünün. Aptallık ederseniz beni hayal kırıklığına uğrattırınız. Ya da yeterince kararlı davranmazsanız."

Parmakları kıpırdadı. Tai umutsuzca, "Saygıdeğer hanımefendi, atları istemiyor musunuz?"

"On tanesini," dedi Jian aniden. "Şayet size eşlik ettiğim bu yolculuk ve sizin için ellerimle soyduğum lişeler karşılığında bana bir hediye vermek isterseniz. Onlara dans etmeyi öğretmek istiyorum, bana dans edebildikleri söylendi. Zaten daha fazlasıyla ne yapabilirim ki? Onları savaşa mı götüreceğim?"

"Sonra... geri kalanı imparatora mı? Sardiaları doğrudan Cennet'in Oğlu'na vereceğim."

"Bir an önce onlardan kurtulmak istiyorsunuz, değil mi? Hayır. Düşünün Shen Tai. Soylu imparatorumuz kullarından hiçbirine borçlu kalamaz. Cömertlik onun en üstün sıfatıdır. Ona verdiğinizden çok daha fazlasını size geri vermek zorunda kalır, yoksa bütün dünyaım önünde küçük düşer. Kitai'nin tarihinde bir kerede teslim aldığı en yüksek sayıda Sardia atının kontrolü sizde. Huzuruna çıkar çıkmaz Cennetin Oğlu sizi onurlandıracaktır. Ve bir de atları ona verirsiniz?.."

Tai birden güneye giden o yola sapmış, karış karış bildiği topraklarda eve doğru ilerliyor olmayı diledi. Herkes bu hengâmenin, burgaçlanan bu toz bulutunun, sarayın iç çekişmelerinin bir parçası, bu dünyanın yönlendiricisi olmak zorunda mıydı?

Gözlerini kapattı. Yapılacak en bilgece şey bu değildi. Sanki o an bekliyormuş gibi Jian'ın ayağı derhal harekete geçti. Parmakları Tai'nin uyluğunu sıkıştırdı. Eğer biraz daha hareket ederse... Tai hemen gözlerini açtı.

"Daha önce hiç bir tahtırevanda seviştiniz mi?" diye sordu Wen Jian. art niyetsiz bir şekilde. Mükemmel, boyalı kaşlarının altındaki muazzam gözleri Tai'ninkilerle buluştu. "Aslında sevişilebilir." Ayağını hareket ettirdi.

Tai istemsiz, küçük bir ses çıkardı.

Açıksözlülük. Dobra olmaya karar verdi.

“Hanımım, kalbimin yerinden çıkacak kadar hızlı atmasına neden oluyorsunuz. Duyduğum arzudan ağzım kurudu. Biliyorum ki kedinin fareyle oynadığı gibi oynuyorsunuz benimle ancak benim tek gayem sizi ve imparatoru onurlandırmak,” dedi.

Yine o gülümseme. “Demek bunu yaptığımı biliyorsunuz... sizinle oynadığımı, öyle mi?”

Tai çabucak başıyla onayladı.

“Ve tek amacımın bu olduğuna karar verdiniz?”

Gözlerini genç kadına dikti. Konuşamıyordu.

“Zavallı adam. Lişenin bir faydası olur mu? Ağız kuruluşunuza?..”

Tai güldü. Kendini tutamadı. İfadesine bakılacak olursa bu kadın yaramaz şeytanın ta kendisiydi. Daha birkaç dakika önce imparatorluk ve dünya meselelerini anlatıyor, şimdiyse güzelliğinin ve bu güzelliğin ona sağladığı gücün tadını çıkarıyordu. Cevabını beklemeden bir meyve daha alıp soymaya koyuldu. Lişeyi uzattı. Parmakları Tai'ninkilere değdi.

Usulca, “Söylemiştim, imparator –sonsuz dek afiyetle hüküm sürsün– burada olduğumu biliyor, sizin benimle birlikte olduğunuzdan haberdar. Ma-wai'de bana sizin saygılı davranıp davranmadığınızı soracak ve ben de ona saygılı olduğunuzu söyleyeceğim, çünkü gerçekten de öylesiniz. Bu kendinizi daha rahat hissetmenizi sağlar mı?”

Tai durmadan başını yukarı aşağı, sağa sola sallıyordu. Gene başıyla onayladı.

“Ölen askerinizin ailesine tazminat ödenmesini istedim. İkinci kâhyama kendi meselesini halletmeden, yani kendini öldürmeden evvel bu işi yapması söylendi,” dedi Kıymetli Refika.

Tai bunu tamamen unutmuştu. Boğazını temizledi. “O kâhyanın hayatını bağışlamanızı rica edebilir miyim merhametli hanımefendi? Wujen Ning, benim askerim ve Kanlin'im, her ikisi de beni ve atımı savunurken oldukça saldırgan davrandılar.”

Kaşları gene çatıldı. “Rica edebilirsiniz. Ancak ben buna olumlu karşılık vermeye meyilli değilim. Bu sabah hatalı bir şekilde halledildi. Bana da tahta da yansıması hoş olmaz.” Başka bir lişe seçti. “Kısa bir süre sonra bizi bekleyen bir başka tahtirevanla, atınızla ve refakatçilerinizle buluşacağız. Ma-wai’ye at sırtında, benim muhafızım olarak gireceksiniz. Bu tahtirevanı seviyorum ama uzun yolculuklar için kullanışsız. Sizin hoşunuza gitti mi?”

Bir kez daha başını salladı Tai. Sonra, “Saygıdeğer hanımefendi, sanırım sizin olduğunuz her yerde bulunmak hoşuma gider.”

O aheste tebessüm: Alınan hakiki bir hazı ele veriyor gibi görünüyordu (her ne kadar emin olamasa da). “Yeterince akıcı ve tatlı bir diliniz var Shen Tai. Daha önce de dediğim gibi sarayda hayatta kalabilirsiniz.”

“Bana yardım edecek misiniz?”

Tai, kendisi de bunu söyleyeceğini bilmiyordu.

Yüzündeki ifade değişti. Tai’ye baktı. “Bilmiyorum,” dedi Wen Jian.

BİR SÜRE SONRA gerçekten de bir tahtirevanın beklediğini gördükleri bir yerde –sarı perdeli olanın geri çekildiği yerde– durdular. Bunda da yalçıpkını tüyleri vardı.

Tai tahtirevanın yanındaki yolda (artık imparatorluk yolunda değil) ilerledi, kuzeydoğuya dönmüşlerdi) Zian ve Song’u, atlarının üzerindeki askerlerini ve Dynlal’in o huzursuz, muhteşem endamını gördü.

Atına özür mahiyetinde bir lişe verdi ve sırtına bindi.

Büyük bir hızla ilerlemiyorlardı, bir tahtirevana refakat ediyorlardı sonuçta. Batıdan bir rüzgâr esiyordu. Güneş tepeye yükselirken etrafı saran kuş sesleri duyuluyordu. Önlerinde uzanan yeşil tepeler gördüler. Atlarını o yöne sürdüler. Bulundukları yer Xinan aristokrasisine ait en şaşılahtırta malikânelerinin bulunduğu ormanlık yamaçlardı. Son imparator ve atalarının gömüldüğü, aynı zamanda İmparator Taizu’nun (bin yıl yaşasın) ucsuz bucaksız genişlikteki kabrinin inşa edildiği yer yakınlarında olduğu için Beş Kabir Bölgesi adıyla bilinirdi.

Dağların eteklerini saran tepeliklerden ilkinе varmadan evvel, kuzeydoğ-u-güneybatı doğrultusunda uzanan bu yol üzerinde büyük bir posta istasyonu hanı geçtiler, sonra etrafı ağaçlarla çevrili küçük bir göle, ardından sıcak su kaynakları ve şifalı kaplıcalarıyla ünlü bir yere geldiler. Gölün batı yakasında bir ipek çiftliği ve Kanlin akademisi vardı, diğer kıyı boyunda ise Ma-wai uzanıyordu.

BÖLÜM XVI

LI MEI NE kadar zamandır at üstünde olduklarını unuttu. Beş gece mi? Manzara hiç değişmiyor, hep aynı merhametsizlik. Yazın gelişi çimlerin haddinden fazla uzamasına neden olmuş, bu yüzden takip edilecek ancak birkaç cılız patika ya da iz var göze çarpan. Zaman bulanıklaşıyor. Bundan hiç hoşlanmıyor. Hayatı boyunca hep gerçekleşmesi muhtemel olayları önceden sezdi; olan bitenin, hayatının nereye gittiğinin farkında olarak yaşadı. Yapabildiği ölçüde hep kendi yönünü kendi başına *tayin ederek*.

Kabul etmek hoşuna gitmese de bu konuda büyük ağabeyine daha çok benziyor.

Ata binmeyi iyi biliyor, babası bir kız için de bunun önemli olduğunu düşündüğünden daha çocukken öğrenmişti ancak günlerce aralıksız at üstünde olmak çok zor geliyor ve Meshag pek sık mola vermeye yanaşmıyor.

Her günün sonunda büyük acı çekiyor ve ertesi gün yola çıkarken çok yorgun oluyor çünkü yıldızlar altında, soğukta uyumak son derece rahatsız edici. Halbuki bu rahatsızlığın çoktan sona ermiş olacağını umuyordu.

Bu konuda tek kelime etmiyor ama Meshag'm durumun farkında olduğuna emin. Kendisi yüzünden onun istediğinden çok daha ağır yol aldıklarına dair güçlü bir hissi var. Bu yüzden sabahları daha erken kalkarak mola sürelerini bizzat kısaltmaya çalıştı ama Meshag en basit ifadeyle onun bu niyetini görmezden geldi. Yalnız kendisi hazır olduğunda ya da Li Mei'nin hazır olduğuna kanaat ettiğinde hareket ediyor.

Öte yandan mağarada (Li Mei'nin birini öldürdüğü başka bir dünyada) oldukları sırada kardeşinin şamanlarla birlikte peşlerine düşebileceğinden bahsetmişti ve Hurok'un oğlu Meshag'ın kurtlarla, vahşi yaratıklarla ve ruhlarla ne türden karanlık bir bağı olursa olsun prensesin şamanlar ta-

rafından yakalanmayı kesinlikle istemediğinden adı kadar emindi. Elbette onun iyiliği için ve tabii muhtemelen kendisi için de.

Kendi insanların önüne geçmiş, onlardan kurtulmayı başarmıştı değil mi? Li Mei'nin ağabeyi *Tai* onun hayatını kurtardığından bu yana geçen yıllar boyunca, kendi ağâbeyinden uzak tutuluyordu. Anıtaştırdı onun için –Shen Li Mei adında Kitanlı bir kadın için– yeniden Bogülere yaklaştı, onu kaçırdı ve şimdi takip ediliyorlar. Yani prensese öyle söyledi. Öte yandan Li Mei'nin neyin doğru olduğunu bilme şansı yok ve bu onu son derece huzursuz ediyor, hatta sinirlendiriyor. Bir süre önce Meshag'a hızlı yol almadıklarına göre neden hâlâ yakalanmadıklarını sordu.

“Bizi bulmak zorundalar,” dedi Meshag. “Kuzeye taşımaları gereken başka bir prenses var. Biz ne yöne gidiyoruz bilmiyorlar. Bir şaman için beklemek zorundaydı.”

Meshag için oldukça uzun bir cevap.

Nerede olduklarına dair çok az fikre sahip. Doğuya doğru yol alıyorlar. Bulundukları yerler Shuoki toprağı ama doğru hatırlıyorsa havalar ısındığında onlar daha da kuzeye göçüyorlar. Shuokiler Bogülerin düşmanları. İlerledikleri yönde bir yerlerde Kitanlara ait en uzak, en kuzeydeki sınır garnizonu var. Uzun Duvar güneylerinde kalıyor elbette. Ne kadar uzakta bilmiyor ama denize ulaşmaya çalışan bir sürüngen gibi topoğrafyayla uyumlu olarak bir yükselip bir alçalıyor olmalı. Eğer hakikaten Shuokiler kuzeye göçtüyse önlerine otlaklardan başka bir şey çıkmayacak. Bogüler sürülerini otlatmak için bu kadar doğruya sürmezler; Koreini Yarımadası'nın yakınlarında bir yerlerde olmalı ama kim bilir neredeler.

Meshag onu hiçliğe götürüyor.

İnsanların yaşadığına dair bir işaretle karşılaşmayalı iki gün oldu; son işaret uzaktaki bir göl kıyısında gördükleri sabah ateşiydi. Meshag su ikmal noktası olarak orayı belirlemiş olmasına rağmen o tarafa gitmeye karar vermişti. Akşama doğru küçük bir gölet bulmuştu. Kurtların korumasında orada kamp kurmuşlardı.

Her şeye rağmen işte bu şekilde, zayıflamış da olsa Li Mei'nin bir zaman mefhumu vardı; kendine sürekli bunu hatırlatıyordu. İki gece önce bir gölet, önceki gece açık arazide hafif yüksek bir düzlük. Duvarlarında at figürleri işli mağaralardan beri gerçek bir sığınakta bulunmadılar.

Geceleri hiç ateş yakmadılar. Atına binmesine yardım ettiği zaman dışında ona hiç dokunmuyordu. Li Mei'nin aklı buna takılıyordu. Üzerine epey kafa patlattı.

Şimdiye kadar çoktan ırzına geçilmiş olmasını bekliyordu; o gece odadaki karanlıkta mahsur kalıp beklemeye başladığı andan beri kendini buna hazırlıyordu. Sonuçta sonsuz bir boşlukta yüzen düzlüklerin ortasında adamın biriyle baş başa kalmış, yalnız bir kadındı. Böyle durumlarda genellikle o malum şeyler olurdu.

Meshag huzursuz edici görünüşünün yanı sıra son derece sıra dışı bir adam. Artık onunla ilgili ne düşüneceğini bilmiyor.

Daha önce hiçbir erkekle sevişmedi, sadece kıkır kıkır gülüşerek ve pek bir önemi olmayan keşifleri kulaktan kulağa fısıldayarak saraydaki kızlarla fingirderdi. Bazı kızlar daha fazlasını da yapıyordu –birbirleriyle ve Ta-Ming'de, imparatorun maiyetindeki saray mensuplarıyla (ya da prenslerden biriyle)– ama Li Mei'nin o taraklarda bezi yoktu. Sarayda oldukları dönemde dahi imparatoriçe dindar ve talepkârdı. Onun neditmelerinden bu konuda da aşikâr olan adabımuaşeret kurallarına riayet etmeleri beklenirdi.

Bir keresinde imparatorun veliahtı olarak tayin edilen Prens Shinzu (özel bir durumdu elbette) Min-Tan'daki Işık Salonu'nda bir müzikal performans sırasında gelmiş ve tam Li Mei'nin arkasında dikilmişti.

Hanendeler söylemeye ve rakkaseler dans etmeye başladığında boyunda tatlı bir nefes hissetmiş ardından ipeğin üzerinde aşağı kayan ve sonra tekrar yukarı çıkan bir elin belinde dolaştığını fark etmişti. Shinzu hayat dolu ama sorumsuz, çekici ve nadiren ayık gezen biri olarak tanınırdı. Daha ne kadar zaman veliaht olarak kalacağına ya da neden onca oğul arasından Taizu'nun onu varis seçtiğine dair sonu gelmez dedikodular vardı.

Li Mei gözleri tam karşıya, rakkaselere bakar halde orada dikildiği ve kesinlikle kıpırdamamaya özen göstererek dikkatle nefes alırken prens kimse görmeden arkasına dokundukça öfke, heyecan ve çaresizlik arasında gidip geldiği o günü son derece iyi anımsıyor.

Bundan fazlasını yapmamıştı Shinzu. Sonrasında Li Mei'yle konuşmamıştı bile; ne o zaman ne de sürgün edilen imparatoriçeyle birlikte saraydan ayrılmadan evvel herhangi bir başka zaman.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Müzik bitince ağzının içinde bir şeyler geveleyip (kelimeleri net bir şekilde duyamamıştı bile) sonra da yoluna gitmişti. Saray ahalisinden bir başka kadınla konuştuğunu, sonra güldüğünü ve elinde yeni bir şarap kadehi olduğunu görmüştü. Kadın da gülüyordu. Li Mei bu manzara karşısında yaşadığı karmaşık hisleri anımsayabiliyor.

Asla bir adamın arzularını coşturup onu aşırılığa ya da pervasızlığa sürükleyebilecek türden bir güzelliğe sahip olduğunu düşünmezdi. Hatta normal şartlar altında bir güz ikindisi Işık Salonu'ndaki merasimlerden birinde geçici bir ilgi uyandıracak kadar dahi cazibeli bir kadın değildi.

Şüphesiz babası hayatta olsaydı şimdiye dek çoktan evlenmişti ve tabii evlenseydi dünyanın bu yüzüne çok daha aşına olabilirdi. Erkekler ve kadınlar. Bir süredir bu konuda yeni şeyler öğrenmeye hazırdı. Shen Gao hâlâ nefes alıyor olsaydı şimdi kızı barbar bir atıyla kuzeyin otlaklarında kurtlar arasında yalnız olmazdı.

Meshag hep biraz ondan ötede uyuyor. Kurtlar birer gözcü gibi belli mesafelerde konuşlanıp etraflarını çevirerek onları koruyan bir daire oluşturuyorlar. Her gece ay batarken yıldızlar daha da göz kamaştırıcı bir hal alıyor. Her akşam Dokumacı Bakire'nin ağır ağır gök tahtına kurulduğunu görüyor, ardından karanlık demini aldıkça onun baş ucunda Gökyüzü Nehri beliriyor ve sonra doğuda, nehrin uzak kıyısında fani âşık yükseliyor.

Hiçbir zaman kurtların yanında rahat olmadı, hâlâ onlara bakmamak için elinden geleni yapıyor ancak endişesi yersiz, zira Meshag sayesinde kurtlar ona zarar vermeyecek, artık bunu iyice anladı. Bogü, her sabah şafak sökmeden önce, sis çayırdan yükselirken ata binip uzaklaşıyor. Güneş yükselip de sisi dağıtır dağıtmaz Li Mei'yi tek başına, parlayan güne karşı at sürmek zorunda bırakıyor. Kurtlar ona muhafızlık ve kılavuzluk ediyor.

Hâlâ onlardan nefret ediyor. Ömür boyu aklında yer etmiş bir düşünceyi ve korkuyu insan birkaç gün içinde söküp atamaz, atabilir mi?

Her seferinde Meshag yiyecek bulup öğle vaktinden önce kurtlara ve ona yetişiyor. Tan yeri ağarmadan önce, avcılarının vaktinde avlanıyor. Geri döndüğünde sırtına ateş yakacak odun ve yonga bile yüklemiş oluyor. Çimleri ezerek düzlüyor, bir alan yaratıyor ve pek harlanmayan, ihtiyatlı gündüz ateşleri yakıyor.

Tavşan yiyorlar ya da o gün olduğu gibi derisi yüzölüp ortasından geçirilen yontulmuş bir çubukla ateşte çevrilen dağ sıçanı. Kabuklarını soyması için ona bir tür meyve veriyor. Li Mei bu meyvenin adını bilmiyor. Tadı acı ama gene de yiyor. Su içiyor. Her fırsatta elini yüzünü yıkıyor, bu her şeyden daha anlamlı onun için. O bir Kitan ve babasının kızı. Ayağa kalkıyor, geriniyor ve her defasında Meshag'dan önce ayaklanıyor.

Güneş tepelerinde yola devam ediyorlar, bulutlar geçiyor, bulutlar gidiyor, gündüzleri hava ılık oluyor, akşam oldu mu kırağı düşüyor, gecelerse soğuk. Her yönden bilinmeze uzanan düzlükler tanıdığı hiçbir şeye benzemiyor, otlar çok uzun, neredeyse at üstünde ilerlerken bile onları tamamen içine alıp gözle görülmez kılıyor. Kurtlar da ister istemez yeşil örtünün altında kalıyor, böylece onların varlığını unutabiliyor.

Yalnızca sonsuza dek bu şekilde, sessiz bir dünyada, uzun çayırlar arasında kurtlarla birlikte at süreceklerini tahayyül edebiliyor.

HİÇBİR ŞEY SONSUZA dek sürmez, cennette çıkan savaşa birlikte dünya ilelebet değiştiğinden beri bu mümkün değil.

Aynı günün akşamı; güneş arkalarında. Li Mei ne kadar saklamaya çalışsa da bitik halde, Meshag önden gittiği ve nadiren ardına dönüp baktığı için memnun aslında. Onun yola devam ettiğinden emin olma görevi kurtların liderine bırakılmış durumda. Meshag mola vereceklerini söyleyene kadar oyalanmak, kafasını dağıtarak yola devam edebilmek için bir tema ya da akıcılık gözetmeksizin, ezberindeki şiirleri okuyor.

Sonra beklenmedik bir zamanda Meshag duruveriyor. Li Mei hiç farkında değil, neredeyse atım onunkinin üzerine sürüyor. Son anda dizginleri hızla kendine doğru çekip durabiliyor ve diğer atın yanına geliyor.

Meshag gökyüzüne bakıyor.

Önlerinde, kuzey yönünde iyice alçalıp ufka inmiş güneşin ışığında pembe, sarı renkli bir iki bulut var. Yağmur ya da herhangi bir fırtına alameti yok. Meltem tatlı tatlı üfürüyor. Tehlike arz eden türden bir esinti değil.

Li Mei bir kuğu görüyor. Meshag'ın bir süredir bu kuğuyu izlediğini anlıyor. Bogü'nün yüzünde son derece dingin bir ifade var. *Sadece bir kuş*, demek istiyor. Ama tesadüfen oradan geçen bir kuş bile olsa bu artık

Meshag'in ona kendisiyle aynı şekilde bakmadığını, onu kendisinin gördüğü gibi görmediğini öğrenecek kadar uzun zamandır bu tuhaflıklarla iştigal ediyor.

Kısa ve kalın yapılı Bogü'nün yayını kılıfından çıkardığını görüyor.

Li Mei'yi almaya geldiğinde bir yayı yoktu. Atı çaldığı sırada onu da almış olmalı. Li Mei ona yer açmak için kendi atını ileriye sürüyor. Kuğu güneye, onlara doğru uçuyor.

Bahar zamanı. Li Mei bile bir kuğunun bahar vakti güneye uçmayacağını biliyor. Kuğu yalnız. Belki de göğün yüksek göç yollarında başıboş dolaşırken kaybolmuştur, olamaz mı? Aslında hakikaten bunu düşünüyor değil. Yanındaki adama bakınca böyle düşünmek zor, yayın ipini geren bir ok var şimdi kırışte ve ok yaydan çıkıyor. Bunun çok uzak bir atış olduğunu düşünecek kadar zamanı oluyor Li Mei'nin.

Okun bırakıldığı anda çıkan sesi işitiyor. *Savaş oklarının kızıl şarkısı, kızıl güneş*. Yaylarla ve savaşa ilgili tarihi bin yıl geriye, imparatorluğun ilk şekillendiği dönemlere kadar giden pek çok şiir var Kitai'de yazılmış.

Meshag'm huzursuz ya da rahatsız olmuş gibi görünmediğini fark ediyor. Yayını alıp yeniden bir ok yerleştirmeyi de düşünmüyor.

Kuğu yere düşüyor. Fondaki bulutlar ve mavi gökyüzüne kıyasla oldukça beyaz görünüyor. Çayırıların arasına düşüp gözden kaboluyor.

İki kurdun onun düşüşüyle birlikte hızla otların arasına daldığını görüyor. Ortılığı bir sessizlik kaplıyor.

"Neden?" diye soruyor Li Mei sonunda.

Meshag dönüp yeniden batıya bakıyor. Gökyüzü ve otlak. Yayını bir kenara bırakıyor.

"O beni buldu," diyor. "Kötü şans."

Genç kadın tereddüt ediyor. "Ağabeyin mi buldu?"

Bogü başıyla onaylıyor. Rüzgâr saçlarını savuruyor.

"Bir... bu *kuğu* seni mi arıyordu?"

Meshag başını sallamaya devam ediyor, bu kez boşluğa bakıyor. Bir şeyler düşündüğü, tasarladığı kesin.

"Şimdi şamanlar onu çağırınca dönmeyecek. Biliyorlar her kuş hangi tarafa gönderildi. Anlayacaklar ben öldürdüm."

Li Mei gene korkuya kapılıyor. Onu asıl korkutan şey olan bitenin tuhaflığı. Puslu sabahlarda tavşanları, marmotları öldürdüğü gibi gökte uçan bir kuşu öldürüyor şimdi de ve bunun anlamı...

“Yemek için birileri avlamış olamaz mı bu kuşuyu? Herhangi biri?”

Meshag genç kadına bakıyor. Simsiyah gözleri. “Bogü asla kuğu öldürmez.”

“Aa,” diyebiliyor Li Mei yalnızca.

Gözlerini üzerinden almıyor, Bogü’nün kendisine yönelttiği ve hatırlayabildiği en uzun bakış bu. Gözleri ışığı içine çekiyor ve soğuruyor.

“Kardeşim sana zarar verebilir,” diyor.

Li Mei bunu ummuyor. “Zarar verebilir mi?”

“O... o öyle birisi.”

Shen Li Mei bir an için düşünüyor. “Kitai’deki bazı adamlar da öyle.”

Barbar Bogü bir şeyler düşünüyor gibi görünüyor. “Ben o zaman... onun gibi değildim.”

Ben o zaman. İnsan olduğu zaman mı? O şekilde düşünmek istemiyor, orası karanlık bölge, orada hep kayboluyor.

Sırf sessizliği bozmak için, laf olsun diye, “Neden bana zarar versin ki? Ona şan şöhrat getiren bir Kitan prensesine?” diyor.

Tuhaf bir şekilde omuz silkiyor Meshag. “Çok fazla soru. Sen hep soruyorsun. İyi değil kadınlar için.”

Li Mei uzaklara bakıyor. Sonra yeniden ona dönüyor. “O zaman bir kez daha sana teşekkür borçluyum ve şu anda ağabeyine götürülmediğim için minnettar olmalıyım, değil mi? Peki şimdi bizi yakalayacaklar mı? Nereye gidiyoruz? Ne yapmaya karar verdin?”

Birbiri ardına gelen seri sorular bir tür test. Prenses her zaman nasılsa öyle.

Li Mei tebessüm olduğuna kanaat ettiği bir ifade görüyor Meshag’ın yüzünde.

Korkuyu, gariplikleri, bu dünyanın ıssızlığında kaybolup gittiğine dair derin kaygıları yenmenin farklı yolları var sonuçta.

KARANLIK, GÖZÜN ALABİLDİĞİ her yeri kaplayıncaya dek eyer üstünde meyve artıkları ve soğuk et yiyerek at sürmeye devam ettiler. Ay doğdu. O ana dek gerçekten çok rahatsız olan Li Mei hiç şikâyet etmemekte kararlı. Artık peşlerine düşecekler. Meshag onu kurtarmaya çalışıyor. Alacakaranlıkta otlayan ya da su içen hayvanları görmek amacıyla Geyik Parkı'nda yaptıkları bir bahar gezintisinde değiller.

Barbar yörük bir kez daha onu su kenarına getiriyor. Bogü topraklarından bu kadar uzaktayken suyu nereden ve nasıl bulduğundan emin değil. Kurtlar sayesinde olmalı diye düşünüyor.

Çok kısa bir süre dinlenebileceklerini ve hemen uyuması gerektiğini anlatıyor. Artık karanlıkta da at sürecekler ve bunu her gece tekrarlayacaklar. Ama alacakaranlıkta yüzündeki ifade tümüyle seçiliyor; uzun bir süre neredeyse yitik gözlerle baktıktan sonra Li Mei'den göletin kenarındaki kısa çimlerin üzerine yüzüstü uzanmasını istiyor.

Genç kadın onun dediğini yapıyor. *İşte başlıyor*, diye düşünüyor; o istemese de kalbi hızlanmaya başlıyor. (İnsan kalbinin atışını nasıl kontrol eder ki?)

Ama gene yanılıyor. Evet, genç kadına yanaşılıyor ama cinsel olarak azdığı ya da uyarıldığı için değil. Hemen yanında diz çöküyor ve sırt kaslarını ovmaya başlıyor, Meshag'ın parmaklarından vücuduna tatlı bir sızı yayılıyor; ağrı ağrının içinde çözülüyor. İrkilerek gerildiği zaman, huysuz bir atı tımarlar gibi hafifçe şaplak atıyor. Li Mei saldırıya uğrayıp uğramadığını bilmiyor, anlamaya çalışıyor. Sonra kendini onun ellerine bırakmaya karar veriyor. Kısa zaman sonra yeniden at üstünde olacak, gururlu davranmanın ne yeri ne de sırası. Bu noktada ne *saldırıya uğramak* anlamına gelebilir? Meshag'ın hareketleri hantal ve katı; çok sert. Elinde olmadan bir kere çığlık atıyor, sonra özür diliyor. Meshag hiçbir şey demiyor.

Sonra birden –belki de bir aydınlanma anı yaşayarak– kadın oluşuna karşı bu derece kayıtsız oluşunun, gösterdiği fiziksel direncin yıllar önce başına gelenler yüzünden olup olmadığını merak ediyor. O olanlar onu arzu duyamaz hale getirmiş ya da duysa bile iktidarsız kılmış olabilir mi?

Bu konuda çok az şey biliyor ama bunun mümkün olabileceğinden emin. Ve anlamasına yardım edebileceği bir başka muamma da...

Sonra bir noktada, Meshag'in ellerinin yavaşladığı, daha da yavaşladığı ve kalçalarının yakınında oyalandığı sırada Li Mei onun nefes alış verişinin değiştiğini fark ediyor. O an hiçbir şey göremiyor çünkü yüzü çimlere bakıyor, sadece onun varlığını ve dokunuşlarını duyumsayabiliyor.

Ve muhterem bir ailenin tek kızı olan Shen Li Mei hiçbir zaman bir erkekle bir yatağı ya da yatacak başka bir yeri paylaşmamış, aşk yapma sanatının ilk adımlarını atmamış, ilk basamaklarını dahi tırmanmamış olsa da karanlığın içinde bile –içgüdüsel bir kesinlikle– bu adamın bir kadın olarak kendisine karşı kayıtsız olmadığını biliyor. Ki bu da eğer kendini tutuyorsa sebebinin hiçbir şey hissetmemesi olmadığı...

Tam o anda olan bitenle ilgili bir başka nokta daha aydınlanıyor. Kafilenin geceyi geçirmek için durduğu ve kanıp ateşlerinin yakıldığı, o geride, batıda kalan yere onu almaya geldiğinden beri olanlara dair. Gözlerini kapatıyor. Yavaş, derin bir soluk alıyor.

Li Mei, Meshag'in aslında hazırlıklı olmadığı bir yüce gönüllülüktен kaynaklanan nezaket gösteriyor olabileceğini hiç hesaplamadı. Bunlar barbarlar. Kitan sınırları dışında yaşayan herkes barbar. Bu yüzden onlardan... zarafet beklenmiyor. Beklenemez ki, öyle değil mi?

Meshag'in soluk alıp verişini dinliyor, elbiselerinin altında onun dokunuşlarını hissediyor. Dünyada sadece onlar var, yalnızlar. Batıda parlayan Dokumacı Bakire de tıpkı onlar gibi gökte yalnız. Li Mei içinde uyanan yeni bir duyguyla birlikte nihayet nabzının da normale döndüğünü fark ediyor.

Bazı şeyleri çok daha iyi anladığını düşünüyor. Bu duygu içini ısıtıyor, her zaman ısıtmıştı. Önemli bir değişikliğe vesile oluyor. Sonuçta *Shandui* ona söylediği ilk kelimeydi. İlk isim.

Yumuşak bir sesle, "Teşekkür ederim. Sanırım şimdi uyuyacağım. Yola çıkacağımız zaman beni uyandırır mısınız?" diyor.

Pozisyonunu değiştirip yan dönüyor ve sonra doğrulup dizlerinin üzerinde doğruluyor. Meshag ayakta. Yukarıya, yıldızların arasındaki yüzüne bakıyor. Gözlerini göremiyor. Kurtlar da gaibe karışmış. Çok uzakta olmadıklarını biliyor.

Hâlâ dizlerinin üzerinde, ona doğru eğiliyor, elleri toprağa değiyor.

“Sana birçok şey için teşekkür ederim Hurok’un oğlu. Hem naçizane kendi adıma hem babamın hem de beni koruyarak onurlandırdığın... ağa-beyim Shen Tai adına,” diyor. Başka bir şey söylemiyor. Bazı şeyler zifiri karanlıkta bile açık seçik ortaya konmaz.

Gece meltemi. Meshag bir şey söylemiyor ancak Li Mei bir kez başını salladığını görüyor. Uzaklaşıyor; çok uzağa değil ama yeterince uzağa, atların yanına gidiyor. Li Mei yeniden yatıyor, gözlerini kapıyor. Rüzgârı teninde hissediyor, çayırın arasındaki hayvanların ve göletteki suyun sesini duyuyor. Şaşırarak mağaradan beri ilk kez ağladığının farkına varıyor. Sonunda uyuyor.

BAHAR YAĞMURU YILLAR evvel Sardia’yı terk ettiğinden beri kendisini annesinin ona verdiği isimle düşünmemişti.

Kitai’ye Cennetin Oğlu Taizu’ya sitayiş olsun diye gönderilen hanen-delerden ve rakkaselerden oluşan küçük bir kabileyle gelmişti. Sardialar dikkatli bir halktı, her yıl Kitai’ye, Tagur’a ve hatta batıda yeni ortaya çıkan güçlere hediyeler gönderirlerdi. Eğer küçük memleketiniz dağlar arasındaki verimli bir vadide uzanıyorsa yapmanız gereken buydu. Bazen (her zaman değil) bu kadarı kâfi gelirdi.

Kaçırılmış ya da esir alınmış değildi ancak çok fazla seçeneği de olmamıştı. İnsan bir sabah kalkıyor ve kumpanya şefinden bir daha evine dönemeyeceğini, memleketi sonsuza dek terk ettiklerini öğreniyordu. On beş yaşındaydı, zaten görünüşü itibarıyla diğerlerinin arasında inci gibi parlıyordu, bir de üstüne şarkı söylüyor ve belki de asıl seçilme nedeni olan *pîpa* ile klasik Kitan müziğindeki yirmi sekiz makamın tamamını çalabiliyordu.

Xinan’da iki yıl o kumpanyayla kaldı, on ikisi de ulu ve haşmetli imparatorun yirmi bin müzisyeni olduğu konusunda hemfikirdi. Hepsi sarayın doğu kanadındaki devasa genişlikte bir mıntıkada –kendi içinde bir şehir gibiydi, Sardia’daki benzerlerinden çok daha genişti– birlikte kalıyordu.

İki yıl içinde üç kez temsil için çağrıldılar, ikisinde küçük saray düğünlerine, birinde ise güneyden gelen temsilcileri karşılamak üzere düzenlenen bir şölene davet edilmişlerdi. Cennetin Oğlu bu kabullerin hiçbirine teşrif etmedi.

İnsan yeşil gözlere, sarı saçlara, hoş ve güzel kıvrımlara, hakiki bir müzik yeteneğine sahip olsa da yıllar geçtikçe ömrünün çürüyüp gitmesini seyretmekten başka bir şey gelmezdi elinden. Ta-Ming Sarayı'nın renkli gösteri dünyasına hizmet edenlerin arasında gözden kaçabilir, hatta esamesi okunmayabilirdi.

Belki de saraydakiler için ayırıcı özellikler anlamını yitirmiş, aradaki farklar neredeyse silinmişti ancak gene de özellikle belli bir tür kadın arayışında olanlar için bu geçerli değildi. Belli ki Yağmur o ikinci düğünde fark edilmişti. O sırada on yedi yaşındaydı. Artık bir şeyleri başarmanın vaktinin geldiğini düşünüyordu. Hiç değilse bir hayata sahip olmanın.

Eğlence merkezinden gelen bir teklifi değerlendirdi ve oradaki en iyi evlerden birinde eğitim aldı. Pek çok konuda eğitime tabi tutuldu ve bu eğitim (o zaman da dikkatle değerlendirince bunun böyle olduğunu görüyordu) aynı dönemde aynı safhalardan geçen pek çok kızın aldığına göre çok daha iyiydi. Sonunda sarı saçlar ve yeşil gözler de bir fark yarattı. Hanendeler mıntıkasından ayrılabilmesi de tamamen Ta-Ming'deki gösteri kızlarından sorumlu harem ağalarına verilen rüşvetle mümkün oldu. Bu hep olurdu.

Bir kortezan olmak üzereydi ve bunun anlamıyla ilgili kendini aldatıcı fikirler ya da yanılsamalara kaptırmış değildi. Masa metresi olarak eğitilmişti ki bu eğlence kadınları arasında ulaşılabilecek en üst mertebeydi. Masa metresleri yüksek kademeli bürokratlar ve aristokratlar tarafından şöenlerde sanatlarını icra etmeleri için kiralanırlardı. Bir de tabii ziyafet bittikten sonra başka türlü zanaatlerini konuşturmaları için.

Ve eğer bir akşam ya da öğleden sonra Ay ışığı Haz Evi'nde imparatorun maiyetindeki zengin saray mensuplarından biri yoksa her daim sınavlara çalışan öğrenciler olurdu – ya da belki çalışan değil de (Kuzey Bölgesi'nde olduklarına göre çalışıyor olamazlardı) gözü sınavları geçerek kazanacağı mevkide olan öğrenciler demeli.

Bahar Yağmuru, bir kız için pek de akıllıca sayılamayacak şekilde öğrencileri saray mensuplarından yeğ tutmaya meyilliydi. Gençlerin coşkusu ve hayalleri ruhunun derinliklerinde o müsrif Ta-Ming aristokratlarının kibirleriyle ulaşamayacakları bir yerlere temas ediyordu – üstelik bazen onu çok güldürüyorlardı.

Saraydan gelen misafirler daima daha iyi hediyeler verirdi.

İşte hayat böyleydi – bir kadının hiç olmazsa gençken yaşayabileceği türden. Doğduğu yerde, kendi evinde yaşayacağından muhtemelen daha iyi –her ne kadar bu kesin olmasa da– bir hayattı. İmparator Taizu'nun görkemli gölgesindeki Xinan dünyanın merkeziydi. Bazen aklına gelir, dünyanın merkezinin yaşamak için en iyi yer olup olmadığını düşünürdü.

Yıllar evvel Yeşim Geçidi'nden Kitai'ye girerlerken ismini ardında bırakmaya karar verdiği o anı hâlâ hatırlayabiliyordu.

O isimle doğan kızın artık var olmadığına karar vermişti. Neredeyse kesin olarak bir daha geri dönmeyecekti – evine, ailesine, birbiri ardına uzayıp cennete kadar uzanan kuzeydeki sıradağların haşmetli manzarasına. Doğuya seyahat eden bir kız, ismini hatıralarıyla birlikte geldiği yerde bırakmalıydı.

On beş yaşındayken bu düşünce ilerlemenin, hayatta kalmanın bir yolu gibi görünmüştü.

Gerçek adını kullanamayalı epey bir zaman geçmiş olsa da bu, kendi dünyasında Wen Zhou'nun onun için dokumalık kumaş ya da polo atı seçer gibi seçtiği ismi kabul etmek zorunda olduğu anlamına gelmiyordu.

Bulundukları yerleşke sınırları dâhilinde Lin Chang diye çağrıldığında yalnızca mecbur olduğu için cevap veriyor ve hiç zorlanmadan zarafetle gülümsüyordu. Ancak tüm bu gösteri oradan gidene kadar sürecekti. Diğerlerinin gördüğü yalnızca onlara gösterdiği göl yüzeyiydi.

Şansölye onun düşüncelerine ve duygularına vâkıf olamıyordu. Yağmur şimdiye dek erkekleri kandırmak konusunda sahip olduğu üstün yeteneği konuşturmaktan geri kalmadı hiç. Zira sahip olduğu melekeleri kazanmak için yeterince zamanı olmuştu. Aslında her kadının kendi kendine kazanabileceği bir beceriydi bu: müzik, muhabbet, sevişmek, tutkunun karmaşasını ve tutkuya duyulan özlemi taklit etmek.

Gün içerisinde ya da geceleri, yalnız veya onun yanında yatağa uzandığında kendine daha çok şükretmesi gerektiğini hatırlatıyordu. Onunkisi, Zhou sağolsun, Kuzey Bölgesi'ndeki her kortezanın sahip olduğu hayallerin göndere çekilmiş bir bayrak gibi zirvede vücut bulmuş halini temsil eden bir yazgıydı.

Zhou imparatorlukta en güçlü ikinci adamdı – yani aslında dünyadaki. Onun sayesinde keyfine ve emrine tabi uşakların bulunduğu uçsuz bucaksız bir yerleşkede ikâmet ediyordu. Hoş sohbetiyle ya da yaptığı müzikle misafirlerini mest ediyor, Geyik Parkı'nda polo oynarken Zhou'yu izliyor ve çoğu gece onunla aynı yastığı paylaşıyordu. Onun değişen ruh hallerine hâkimdi, kimi korkularına aşınaydı. En iyi dokuma ipekleri giyiyor, gözlerinin güzelliğini ortaya çıkaran veya lamba ışığında kulaklarında ve altın sarısı saçlarının arasında göz kamaştıran mücevherler takıyordu.

Zhou istediği takdirde, arzu ettiği anda onu kovabilirdi elbette. Hayatına devam etmesine yetecek bir kaynak sağlayarak veya hiç buna zahmet etmeyerek onu uzaklaştırabilirdi – ki yaşlandıklarında sıklıkla odalıkların başına gelen buydu. Oksitlenmiş demir sarısı, deniz kabuğu rengi ve çivit mavisi çubuklar maharetle güzelliklerini ortaya çıkaracak şekilde kullanılsa bile ince, uzun, alınmış ve boyanmış kaşlar, pudralar, parfümler ve zarafetle süslenmiş saçlar artık yeterince güzel kalmalarını sağlamaya yetmediğinde kaçınılmaz son gelip onları bulurdu.

Şimdi ya da erkeklerin gözlerindeki aynalar daha karanlık hikâyeler anlatmaya başladığında Zhou'yu kendisini huzurundan kovması için herhangi bir neden bulunmadığına ikna etmek onun göreviydi.

Ama durumu göz önüne alınınca Yağmur'un pek de sağduyulu davranıldığı söylenemezdi. Gizlice Kanlin Savaşçıları kiralamalar, sundurmalarından gizlice konuşulanları dinlemeler.

Son birkaç gündür belli etmekten korktuğu bir dikkat dağınıklığı ve huzursuzluk yaşıyordu. Malikânede ve tüm yerleşkede Zhou'nunkilerle birlikte onu dikkatle takip eden başka gözler de vardı. Karısı malikânedeki diğer kadınlara karşı ilgisiz olmasıyla ünlüydü; onun gözü yukarıda, cennet katlarında ve simya gizemlerindeydi. Öte yandan diğer odalıklar Yağmur'un dostları değildi; içlerinde önemli olanların her birinin hizmetinde uşakları vardı.

Böylesine bir ev savaş meydanına dönebilirdi. Bu durumun farkına varan, içinde yaşayan ve hakkında yazan şairler vardı.

Artık olaylar daha hızlı ilerliyor gibi görünüyordu. Bu sabah erken saatlerde Ma-wai'den bir ulak gelmişti. Wen Zhou ve karısı kısa bir süre sonra tahtirevanla yerleşkeden ayrıldı. Hazırlık telaşı ve hengâmesi sürerken Zhou terliyordu, sinirliydi ve suratı kıpkırmızı kesilmişti.

Anlaşılan Jian öğleden sonra onların da hazır bulunmalarını istemişti. Bir kriz ya da savaş hali söz konusu olduğunda rastlanan türden kısa ve net bir emirdi bu; şansölye tarafından bile reddedilebilecek bir davet değildi.

Sonuçta o koltukta kuzeni sayesinde oturuyordu.

Aslında bir bahane uydurulabilir ve devlet idaresinde bir kriz döneminde oldukları söylenebilirdi. Yağmur biliyordu ki Zhou elinden gelse bunu yapardı ancak Roshan'la iyice gerilen ipler yüzünden bu noktada Jian'a üzüntülerini bildirip affını istemek için uygun bir bahane değildi bu. Aralarında gizliden gizliye devam eden savaşı açık edip durumu imparatora yetiştirmeye, Roshan'a karşı bayrağı çekmeye hazır olana kadar bu konuda ağzını açamazdı; Yağmur da onun hazır olmadığını gayet iyi biliyordu. Henüz değildi.

Böylesi bir çıkış çok tehlikeliydi ve bütün hamlelerin üzerinde tek tek çalışması gerekirdi.

Az önce baş danışmanına haber gönderdi. Liu kendi tahtirevanıyla arkalarından Ma-wai'ye hareket edecekti. Zhou imparatorla karşılaşma ihtimali olan her durumda baş danışmanını yakınında istiyordu ve Ma-wai'de ona ihtiyaç duyması kuvvetle muhtemeldi.

Şansölye, Liu'ya her geçen gün biraz daha bağımlı hale geliyordu. Malikânedeki herkes bunun farkındaydı. Öğrenmek için elinden geleni yapmış olmasına karşın Yağmur'un henüz bilmediği şey ise Liu'nun, türlü suikast girişimlerinden kurtulan (belki de aşkına kavuşma tutkusuyla tuzakları bertaraf etmeyi başaran) ve uzak batıdan geri dönmekte olan (görünüşe göre) malum kişiyle ilgili verilen kati emirlerden haberdar olup olmadığı ve hatta vekâleten bu emirleri bizzat uygulayıp uygulamadığıydı.

Bütün bu soruların peşine düşüp türlü riskler alması elbette genç kadının gözünü ne kadar kararttığını gösteriyordu. Zhou yaptıklarını öğrenirse

onu öldürürdü, bunu o da biliyordu. Zaten son birkaç günde gerçekleşen olaylar yüzünden Xinan'da en azından bir kişinin hayatını kaybettiği biliniyordu: Xin Lun; Tai'nin seyahatinin haberi geldikten hemen sonra.

Lun bir sırrı saklamak için öldürülmüştü. Şayet Tai söz konusu gizli gerçeği açığa çıkarmaya karar verirse şansölye ifşa edilecekti. Teselliyi bu düşüncede buluyordu. Ona bu malikânedeki varlıklı, sefahat dolu hayatı bağışlayan adama duyduğu sadakat Tai'ye karşı girişilen suikastlara duyduğu nefretin yanında güdük kalıyordu. Bir kadın da en az bir erkek kadar bu dünyada kendi doğrularım yaşama hakkına sahipti.

Hayır, şu anda duyduğu korkunun Zhou'yla bir ilgisi yoktu, endişeleri tamamen kendine dairdi.

Haber Chenyao'dan bir ulakla gelmişti. Günler önceydi. Normal bir hızla seyahat eden bir atlı oradan payitahta gelecek olsa yarın Xinan'da olması gerekirdi ama yarına kalmayıp geceleyin şehre ulaşması da şaşırtıcı olmazdı. Üstelik anlatılanlar doğruysa Tai bir Sardia savaş atıyla geliyordu. Yani Yağmur'un yurdundan bir Cennet Atı'yla.

Yağmur bu atlara anlam yüklemek konusunda son derece serinkanlı ve fazlasıyla kontrollüydü (hep olduğu gibi). Bazı kortezanlar gibi şair de değildi öte yandan. Sadece başkalarının yazdığı şarkıları söylüyordu. Ama yine de... Sardia atları mı?

Bir de Tai hayatta ve artık çok yakınındaydı. İki yıldan sonra.

Sabahı bir şekilde atlatırdı nasıl olsa. Öğle yemeği, odasında biraz dinlence, bambu korusunun yanındaki bahçelerde bir yürüyüş. Zaman canından can alacak kadar yavaş akıyordu.

Yapay gölün kıyısında sandal ağacı yapraklarıyla güneşten korunan, taştan yontulmuş bir bankta otururken Zhou'nun öğleden sonrası için Ma-wai'ye çağrıldığını ve sonrasında da bir şölene katılacağını hesap edince o akşam eve dönmeyeceğini düşündü.

İşte tam o anda ikinci ulak geldi. Malikânenin kâhyası, hanımı Lin'i bulmak için bahçenin içinde arandı. Yağmur bu adamın kendisinden hoşlandığını sanmıyordu ama bir başkasına sempatiyle baktığını da düşünmüyor, bu nedenle kendisine olan yaklaşımım önemsiz buluyordu.

Görünüşe göre Ma-wai'den bu kez Leydi Lin'e gönderilmiş bir başka mesaj vardı. Daha önce buna benzer bir durum hiç yaşanmamıştı. Konuklar için müzik icra etmek üzere Ma-wai'ye çağrılmış olabileceğini düşünüyordu... ama hayır, saat çok geçti. Üstelik Ma-wai'deki çalgıcılardan memnun kalmamış olmaları ihtimali de hiç akla yatkın değildi.

Kurye birbiri ardına sıralanan kabul salonlarını geçip arka taraftaki bahçeye girerken birkaç adım önden yürüyen kâhyanın –yabancı birinin geldiği ve kendine çeki düzen vermesi gerektiği yönünde bir uyarı mahiyetinde– yanı sıra bir de yer göstermek için ona eşlik eden teşrifatçı vardı. Yağmur zaten uygun şekilde oturduğu için bu uyarı aslında fuzuliydi.

Kurye eğilerek selam verdi. Sonuçta Leydi Lin, şansölye Wen'in yeni gözdesiydi. Böyle bir konuma sahip olmak bir kadına hatırı sayılır bir güç sağlıyordu. Bir parşömen rulosu uzattı. Yağmur mührü kırarak ruloyu açtı.

Bu mesaj da Kıymetli Refika Wen Jian'dandı. Oldukça kısaydı. *Şayet çok bitkin değilsen bu gece erkenden odana çekilme. Yeşim merdivenlerin üzerindeki tüm pencerelerin gözyaşlarıyla ıslanması gerekmez.*

İkinci satır uzun süre yalnız bırakılan bir kadınla ilgili ünlü bir şiirden devşirilmişti. Ancak Jian üç kelimeyi değiştirmişti. Bunu yazdığı ya da dikte ettiği sırada yüzüne yerleşen tebessümü hayal etmek güç değildi.

Aslında bu doğru değildi: O kadını hayal etmek çok zordu. Öyle hemen akla gelen türden bir siması yoktu, bu nedenle de korkutucuydu.

Yüzünde kasvetli bir ifadeyle tekrar Ma-wai'ye doğru yola çıkmadan evvel kuryeye yiyecek ve içecek verilmesi yönünde talimat verirken parşömende yazılı satırları aklından geçirmek bile kalp atışlarının hızlanmasına neden oldu.

Ama aklına takılan bir nokta vardı; nasıl oluyordu da Wen Jian onun varlığından haberdardı? Bir diğer nokta da herhangi bir konuda neden Yağmur'a yardım etmek isteyecek olmasıydı, tabii gerçekten niyeti buysa? Yani bu bir tuzak ya da test değilse?

Yağmur karmaşadan bunalmış bir çocuk gibi hissediyordu kendini.

Kâhya pagoda ağaçlarının yanından yürürken kuryeye eşlik etti. Nemesi her an çağrılabilceğini düşünerek oralarda oyalanıyordu. Yağmur tek başına oturuyor, Zhou'nun yaptırdığı gölette inşa ettirdiği adadaki su

birikintisine doğru bakıyordu. Tenini ve saçlarını okşayan hafif meltem başının üzerindeki yaprakları dalgalandırıyordu.

Çok küçükken kehribarı, kayısıyı ve müziği çok severdi. Bir zaman sonra atlara vuruldu ama sadece onları uzaktan izlemekten hoşlanırdı. Bir şekilde korkutuyorlardı onu. Daha küçücükken bile gözleri insanların dikkatini çekerdı. Annesi doğduğunda ona *Saira* ismini vermişti. Yıllar önce geride bırakılmış, artık unutulmuş, tatlı bir isim.

BÖLÜM XVII

“BİRİLERİ BENİ EĞLENDİRMELİ,” dedi Wen Jian, “Kuzen, benim için bir şiir okur musun?”

Kuzeni, yani şansölye gülümsedi. Tıpkı Tai’nin Kuzey Bölgesi’nden hatırladığı gibiydi ya da Uzun Göl Parkı’nda onu gördüğünde hafızasına kazınan o andaki gibi. İri kıyım, yakışıklı ve bunun farkında olan bir adam. Üzerinde gümüşü ejderha işlemeli mavi ipekten bir giysi vardı. Sol elinin bir parmağına laciverttaştan bir yüzük takmıştı.

Dışarıdaki flamaları dalgalandıran bir esinti açık bırakılmış pencerelerden içeri giriyordu. İkinci vaktiydi. Asırlardır imparatorluk işlerinin sebep olduğu yıpranmışlığın tedavi edildiği kaplıcaların bulunduğu ve buna paralel olarak da farklı hanedanlara mensup pek çok saltanat erkânının ahlaksız entrikalarının ayyuka çıktığı yerde, yani Ma-wai’delerdi. Buranın hemen kuzeyinde, çok da uzak olmayan bir mesafede Dokuzuncu Hanedan’ın kabirleri vardı.

Taşıdığı risklere ve gerektirdiği azami dikkate karşın kimi şairler bu iki sembolün çakışmasını konu alan mısralara imza atmışlardı.

Tai o sırada pek dikkatli değildi ve bunun pek de akıl kârı bir tutum olmadığı açıktı. Kirişine ok yerleştirilmiş ve ipi sonuna kadar çekilmiş bir yay gibi gergindi. Wen Zhou ve ağabeyi oradaydı.

Tai’nin o salonda olduğunu bilmiyorlardı.

Jian sırf eğlenmek için –belki de sadece öyle görünüyordu– Tai’yi misafirlerinden önce içeri alıp odadaki iki resimli paravandan (uçan turnalar, geniş bir ırmak, yükselen dağlar ve küçük bir “sandalında avlanan balıkçı” figürü) birinin arkasındaki fildişinden yapılmaya oturtmuştu.

Tai böyle olsun istememişti. Kendisini son derece etkisiz kılınmış, pasifize edilmiş gibi hissediyordu. Öte yandan orada ne aradığını kendisi

de bilmiyordu. Sonunda oraya ulaşmıştı işte. Saraydaydı. Alması gereken kararlar, kabul etmesi ya da reddetmesi gereken ittifaklar vardı. Buruk bir şekilde hayatta kalmasının da iyi olabileceğini geçirdi aklından. Ni-hayetinde, o salonda bulunanlardan biri canına kastetmişti.

En az biri.

Şimdilik Aziz Yoldaş'ın dileğine boyun eğebilir, en azından bu şekilde saltanat dünyasına bir girizgâh yapabilirdi. Kafileleri oraya ulaştığında Jian'ın nedimleri ona banyo yaptırmışlar, saçlarını yıkamışlardı (ciddiyetle, adabına uygun şekilde; rivayet edilen ahlaksızlıktan eser yoktu). Sonrasında göle yukarıdan bakan bir odada o güne dek giydiği tüm elbiselerden daha kaliteli ipekleri serdiler önüne. *Liao* ipeği: Bir keresinde bir şiirde sıradan dokumalarla mukayese edilmiş, yaz sıcağında kurumuş, çamurlu bir dereye karşı ıslıl ıslıl parlayan bir şelale gibi olduğu benzetmesi yapılmıştı.

Giyinirken gözünün önüne o imge geldi. *Hanfu*'nun dokuması titrek titrek alazlanan yeşil tonlarında, değişen ışıkla birlikte bir bambu korusunun renklerini çağrıştıran parlıyordu. Terlikleri, kuşağı ve üzerinde soluk sarı ejderha figürleri olan yumuşak *guan*'ı siyahtı. Şapkanın iğnesinde bir zümrüt vardı.

Elleri tamamen elbiselerinin yenleri içinde duran ve gözleri hep aşağı bakan iki kadın onu alıp sessizce mermer ve yeşim taşlarıyla bezenmiş koridorlardan, bir iç avludan ve sonrasında başka koridorlardan geçirerek görünüşe göre Wen Jian'm malum misafirlerini ağırlamayı planladığı salona götürmüşlerdi.

Tai, oraya vardıklarından beri Jian'ı görmemişti. Tahtırevandayken o gece için bir planı olduğundan bahsetmiş olsa da bu planın ne olabileceğine ya da plan dâhilinde kendisine nasıl bir rol düşeceğine dair en ufak bir fikir vermemişti.

Kuala Nor'dayken her gece yıldızların ya da Ay'ın doğuşunu ve arşa yükselmesini izlerken her an görevinin ne olduğunu bilirdi. Ne maksatla orada bulunduğundan emindi. Ama Ma-wai'de, sadece oradaki sayısız dansçıdan biriydi ve işin kötüsü dans etmeyi bilmiyordu.

Zian'm yanında olmasını dilerdi. Öğleden sonra serbest olan Wei Song bağlı olduğu ve göl kenarında –ancak biraz daha uzakta– bulunan Kanlin tapınağına rapor vermeye gitmişti. Tai bir yandan da artık menzile

girdiklerine göre onun işinin ve görevlerinin de tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyordu. Song gereğince selam verip oradan ayrılırken kendini tuhaf bir şekilde korunmasız ve aciz hissetmişti.

Şair, Ma-wai'de bir yerlerdeydi. Daha önce orada misafir olarak bulunmuştu. Farklı yönlerle dağılmadan evvel konuşma fırsatı bulamamışlardı. Herhalde şu sırada Zian ünlü bir şarabı deniyordu. Tai az evvel ona eşlik eden nedimelerin Layemut Sürgün'ün hizmetindeyken de o kadar mesafeli ve kurallara bağlı davranıp davranmadıklarını merak etti.

İki eşlikçi onu bu kabul salonuna getirmiş, odadaki paravanları (üzerlerindeki resimler Wang Shao'ya aitti) ve paravanlardan birinin arkasında duran alçak sırayı göstermişlerdi. Nazik bir şekilde oraya oturmasını istemişlerdi. Reddedebilirdi. Ama bunu yapınca eline ne geçeceğini bilmiyordu. O sırada bekleyip Jian'm ne yapacağını izlemek en akıllıca hareket gibi görünüyordu. Aslında ne tür bir oyun oynadığını demeli – tabii bu bir oyunsu.

Paravanın yüzeyindeki minik deliklerden etrafı oldukça iyi görebildiğini keşfetti. Resimlerin olduğu taraftan baktığında bu deliklerin farkına varmamıştı. Kimseye görünmeden odayı izlemesini mümkün kılan bu gözetleme deliklerinin orada tesadüfen olmadığına adı gibi emindi. Merakla başını yukarıya çevirip baktığında tavanın dövmeye altınla kaplı olduğunu gördü. Üzerine turnalar ve nilüfer çiçekleri işlenmişti. Duvarlar sandal ağacından, zeminse mermerdendi.

Jian kâhyasıyla –sabahkinden farklı bir adamdı bu (sabahki artık muhtemelen ölüydü)– birlikte içeri girince paravana bakarak gülümsedi. Tai bunun yolda, baş başa oraya gelirlerken Kıymetli Refika'nın bahsetmekten imtina etmediği tebessümle aynı olmadığını düşündü.

Tahtırevandan inip yolun geri kalanını tamamlamak üzere Dynlal'in sırtına binmeden önce orada, sarayda kendisine yardımcı olup olmayacağını sormuştu.

O da, "*Bilmiyorum*," diye cevap vermişti.

Genç kadının bu yaptığının ona yardım etmekle alakası olmadığına kanaat etti Tai. Yanılıyor olabilir ama kesinlikle kendisine dostça bir el uzatılmış gibi hissetmiyordu. Orada öylece oturduğu için kendini korkağın biri gibi hissediyordu. Wen Zhou ve ağabeyiyle yüzleşmek istedi. Süratle

gözünün önüne kılıçların karşılıklı çekildiği anın görüntüsü geldi. Liu kılıç konusunda umutsuz vakaydı. Zhou ise Tai'nin dengi sayılırdı, belki de ondan daha iyiydi. Ama aslında fuzuli bir düşünceydi bu; o salonda silah bulundurulmasına izin verilmiyordu. Daha oraya varır varmaz Tai'ninkiler teslim alınmıştı.

Paravanın gözenekli dokusundan seçilebildiği kadarıyla Jian çok farklı görünüyordu. Daha soğuk ve daha dingindi; parfümünün kokusuyla sarhoş ettiği o tahtırevanda yayılıp lişe soyduğu ve çıplak ayağını Tai'nin uyluğuna dayayıp sıkıştırdığı sırada gölgesini dahi görmediği bir vakar gelmişti şimdi üstüne.

Kıymetli Refika'nın yeşil giysilerinin üzerine de Tai'nin giydiği *hanfu*'ya olduğu gibi imparatorluk sembolü olan soluk sarı zümrüdüankalar işlenmişti. Bunun bir anlamı olup olmadığını merak etti. Saçı önceki gibiydi; yaygın şekilde taklit edilen, kendisine ait o yandan akan şelale modeli. Bu kadına bakmak bile insanın elini ayağını bağlayabilirdi.

Tai'nin tam arkasında küçük, gizli bir kapı vardı. Hemen o an ayağa kalkıp odadan dışarı çıkabilirdi – tabii kapı arkadan sürgülenmemişse. Kilitli olup olmadığını öğrenmek istedi. Karşı duvara çaprazlamasına yerleştirilmiş diğer resimli paravanın ardında da yalnız ilkbahar günlerini Ma-wai'de geçiren Wen Jian ve dostlarına mahsus bir alana açılan başka bir gizli kapının olup olmadığını merak etti.

Jian konuklarının içeri alınmasını işaret ettikten sonra kâhyasından aldığı bir kadehle salonun ortasındaki bir platforma oturunca kendi kendine sorular sormaktan vazgeçti.

Yüksek kapılar açıldı. İçeriye bazı adamlar girdi, hiç kadın yoktu. Jian odadaki tek kadındı. Yeşim kadehlere şarap dolduran uşaklar bile erkekti. Hiç müzisyen yoktu.

İçeriye girenler arasında Sima Zian da vardı. Sürpriz olmuştu. Şair gerektiği gibi giyinmiş ve süslenmişti; başındaki siyah *guan*'ın altındaki saçları düzgün bir şekilde bağlanmıştı. Gözleri her zaman olduğu gibi velfecri okuyordu; eğlendiği her halinden belliydi. Tai bunu aklına yazdı ama uzun süre ona bakamadı. Dikkati dağıldı. Ama sebebi salona girmiş olmasına rağmen Wen Zhou değildi.

Bir yere gizlenmiş bekleyen Tai iki yılın ardından ilk kez sessizce, korkuyla ve öfkesiyle savaşıarak ağabeyine bakıyordu.

Liu'nun kilo aldığı yüzünden belli oluyordu ama başka bir değişiklik yoktu. Tai'ye göre ufak tefek ve yumuşaktı hâlâ. Sadece yüksek bürokratların giydiği zengin görünümlü, ağır, siyah ipekten *hanfu*'su, onun üzerinde en üst kademedekilerin taktığı koyu kırmızı kemeri ve belinde asılı sembolik anahtarıyla saygılı bir biçimde içeriye girip resmî bir selam verdi ve Wen Zhou'nun hemen yarım adım gerisindeki yerini aldı.

Tai gözünü ondan alamıyordu. Kendine engel olamıyordu. Ruhunu saran korku ve öfke birbirinin içinde eriyip gitmişti.

İçeri girenlerden birini daha tanıyordu: tahtın varisi. Şayet Jian'ın niyeti o gün ciddi bir gelişme sağlamaksa bu da bir başka sürpriz sayılırdı. Prens Shinzu lükse ve sefaya düşkünlüğüyle tanınır, buna karşın şehirde nadiren görünür, Kuzey Bölgesi'ne ise hiç uğramazdı.

Kadınlar onun ayağına götürülürdü. O onların ayağına değil. Şansölyeden bile daha cüsseli biriydi, kısa fakat yüksek bürokratlara has modelden farklı olarak daha geniş bir sakalı vardı. Tai içeri girdiğinde prensin halihazırda elinde bir kadeh bulunduğunu gördü. Açık bir pencerenin yanında dikildikten sonra salonda göz gezdirirken Zian'a gülümsedi, şair de onu selamladı ve neşeyle gülümseyerek yanıt verdi.

Jian tüm misafirleri şaraplarını alıncaya kadar bekledi ve sonra ilk sözlerini kuzenine yöneltti. Onu bir şiir okumaya davet etti, eğlence olsun diye.

Tai paravanın arkasından Zhou'nun gevşek bir tebessümle özgüvenini ortaya koyduğunu gördü. "Bizler sırf şiir okusun diye adam tutarız kuzen. Burada ne kadar çabalarsa çabalasın şiir okuyarak senin gönlünü hoş edemeyecek tek adamdan istiyorsun bunu."

"Ama yine de deneyecek bir adamdan, değil mi? Keşke beni kırmasa." Tai bu sözlerin arasına gizlenmiş sinsi gülümsemeyi gözünün önüne getirebiliyordu.

"Bu arzunu yerine getirerek sana zulmedemeyecek kadar çok seviyorum seni," dedi Zhou. Adamın biri gevrek gevrek güldü, pek hoşuna gitmişti anlaşılan. Tai kim olduğunu göremedi. Wen Zhou, "Hem görünüşe

göre, artık her nedense, aramızda bir şair var. Müsaade buyurun sizi o eğlendirsın kuzen. Yoksa başka bir amacı mı var burada olmasının?”

Yerinde bir soru. Şair her zamanki kusurlarından birini işleyip gene gözden düşmüş ve şehri terk etmişti; üstelik bu seferki kusuru Jian ve bir şiirle ilgiliydi. Cennette olduğu gibi dünyada da Layemut Sürgün'dü. Hakkındaki söylentiler böyleydi.

Jian sadece gülümsedi. Tai, bu kadının bir düzineden fazla birbirinden farklı, kendine has tebessümü olduğunu anladı. Bu seferki, tahtırevanda şahit olduğu o “fareyle oynayan kedi” gülümsemesine yakındı. O an Kıymetli Refika'nın peşinde olduğu şeyin eğlence olmadığını anladı. Merak ettiği şey ise Zhou'nun henüz bunu anlayıp anlamadığıydı.

Birden içi ürperdi. Neden olduğundan emin değildi. Eskiden dadısının anlattığı hikâyelere göre insanın içi ancak o sırada birileri bir gün ölünce gömüleceği yerin üzerinden geçiyorsa böyle ürperirdi. “Eğer için hiç ürpermiyorsa,” derdi dadısı, “denizde ölmeye yazgılısındır ya da cesedin gömülmeyecektir.”

Ağabeyi de aynı hikâyeleri aynı kaynaktan dinlediği için biliyordu. Liu aynı meyve bahçelerini, en uzaktaki bahçede kurulu aynı salıncağı, balık avladıkları ve yüzdükleri dereyi, güzün patikayı örten palamut yapraklarını, aynı öğretmenleri, gün batımlarını, kışın sonunda geri dönen göçmen kuşları, çocukken paylaştıkları odada gök gürültülerini dinlerken aynı göğü yaran şimşeklerin aydınlattığı yaz fırtınalarını biliyordu.

“En son Ta-Ming'de bizim için okuduğu mısralardan sonra Usta Sima'dan tekrar bunu yapmasını istemeye korkuyorum,” dedi Kıymetli Refika. “Hani eski bir imparator ve onun gönlünün sultanı hakkındaki şiir.” Şaire baktı, yüzünde hiçbir yumuşama belirtisi yoktu.

“Bu hizmetkârınızın yazdığı herhangi bir şeyin size ya da Cennetin Oğlu'na keyiften başka bir şey getirmesi ruhuma ızdıraptır ve ölünceye dek de yakamı bırakmayacaktır,” dedi Sima Zian samimiyetle.

“İyi,” dedi şansölye sırtarak, “o halde bir kısmının bana zevkten çok keder verdiğini söyleyebilirim size.” Gene biri güldü, muhtemelen aynı kişiydi.

Zian, Zhou'ya baktı. Tekrar eğilerek onu selamladı. "Hayatta," diye mırıldandı, "bazı kederler sürekli karşımıza çıkar maalesef."

Bu kez gülen Jian'dı. El çırpı. "Kuzen, kuzen," diye çığlık attı, "asla bir şairle aşık atmamalısın! Bilmiyor musun bunu?"

Wen Zhou kızardı. Tai sırtıtmamak için kendini zor tutuyordu.

"Ben mevkisi ve makamı olmayan, gözden düşmüş bir şair olsaydım daha dikkatli davranırdım," dedi şansölye soğuk bir şekilde.

Tai içgüdüsel olarak ağabeyine baktı. Çocukluğunun önemli bir bölümünü Liu'nun gözünün içine bakarak, ne düşünüyor olabileceğini anlamaya çalışarak geçirmişti. Liu'nun yüzü ifadesizdi ancak dikkatli bakışları önce kadından şaire kaydı ve sonra da ortalığı kaplayan sessizliği –beklenmedik şekilde– çabucak bozan adama.

"Usta Cho'nun öğretisine göre mevki ve makamı değerlendirmenin bir sürü yolu vardır," dedi Prens Shinzu düşük bir perdeden. "Dikkatli olma meselesine gelince ki gelmişiz gibi görünüyor, benim şansölyeye yöneltmek istediğim bir soru var. Sevgili Jian'ımızın keyfini kaçırmaktan korkuyorum gerçi."

"Sizler, yani hiçbiriniz, asla bundan çekinmemelisiniz," dedi Wen Jian hoş bir şekilde.

Tai bu sözlerden ne anlam çıkaracağını bilemedi. Ya da bir pencere kenarında duvara yaslanmış halde konuşan ve gelişigüzel tuttuğu kadehindeki şarabı dökmek üzere olan prensin neyi kastettiğini anlamadı. Shinzu'nun sesi Tai'nin beklediğinden çok daha canlıydı. Daha önce veliahtın konuştuğunu hiç duymamıştı. Sadece hakkında anlatılan hikâyeleri biliyordu.

"Elbette, her daim hizmetinizdeyim saygıdeğer efendim." Wen Zhou eğilerek selam verdi.

Öyle yapmak zorundaydı elbette. Tai onun bunu yapmaktan hoşlandığını sanmıyordu. Öte yandan gizlendiği yerde sarfedilen sözler arasında bir bağ kurmaya çalışmaktan, altlarında ne yattığı bir kenara, dış görünüşlerin ve oluşan gergin ortamın manasını yorumlamaktan, ipin ucunu kaçırmamaya uğraşmaktan fena halde yorulmuştu.

"Müteşekkir olurum," dedi prens.

Şarabından bir yudum aldı. Uşaklardan birini çağırdı, kadehinin yeniden doldurulmasını bekledi. Öte yanda bütün salon onu bekliyordu. Uşak geri çekilince Shinzu rahat bir şekilde yeniden sırtını duvara yasladı. Wen Zhou'ya baktı.

“Bir süredir An Li ve sen neyin peşindesiniz?” diye sordu.

Tai paravanın arkasında nefesini dikkatle kontrol etmeye çalışırken buldu kendini.

“Saygıdeğer efendim, burada devlet politikaları üzerine bir tartışmaya mı davet ediyorsunuz beni?” Zhou ima dolu bakışlarla önce şairi sonra da salonda bulunan iki üç kişiyi daha süzdü.

Shinzu gayet sakin bir şekilde, “Evet,” dedi. “Diğer birçok şeyle birlikte bu meselede ne tür bir devlet politikası takip ettiğinizi de öğrenmek isterim.”

Bir kez daha ortalığı sessizlik aldı. İmparatorun veliahtının bir şansölyeden bunu istemeye hakkı var mıydı? Tai'nin bu konuda fikri yoktu.

“Kuzen...” diye söze başladı Zhou yönünü salondaki tek kadına dönerek. “Elbette neşeli bir bahar buluşması böylesi bir...”

“Aslında,” diye sözünü kesti Jian, olabildiğince nazik bir şekilde, “İtiraf etmeliyim ki bunu ben de merak ediyorum. An Li hakkında olan meseleyi. Sonuçta,” dedi ve zarif bir gülümsemeyle tüm salonun gönlünü kazandı, “o benim evlatlığım! Bir annenin her zaman evlatlarıyla ilgili endişeleri vardır, biliyorsunuz. Annelerin kaygılarının sonu gelmez.”

Bu sefer sesizlik neredeyse acı vericiydi. Zhou omzunun üzerinden geriye, Liu'ya baktı. Tai'nin ağabeyi biraz öne çıktı (ama biraz). Eğilerek Jian'ı selamladı, sonra da prensi.

“Prens hazretleri, saygıdeğer hanımefendi, anladığımız kadarıyla Başkan An payitahttan ayrıldı.” Bu doğrudu ve Tai malum karşılaşma nedeniyle zaten biliyordu ama bu hiç bir şeyi açıklamıyordu.

“Evet,” dedi Shinzu hemen. “Üç gün önce, akşam vakti.”

“Ve en büyük oğlu da ondan önce gitti,” diye ekledi Jian. Artık hiç gülümsemiyordu. “An Rong iyi cins atlara binen küçük bir kabileyle kuzeydoğuya gitti.”

“Ancak Roshan batıya gitti,” dedi Liu. Tai, ağabeyinin insanların dikkatini prensin yönelttiği sorudan başka bir yöne çekmeye çalıştığını fark etti.

Ama başarılı olamadı.

“Bunu biliyoruz,” dedi prens. “Chenyao yolunda kardeşinle buluştu.”

Tai nefesini tuttu.

“Kardeşimle mi?” dedi Liu.

Sarsılmış görünüyordu ve rol yapıyor olamazdı. Liu’nun duygularını saklamak konusunda özel bir yeteneği vardı, abartmak konusunda değil.

“Shen Tai’yle!” dedi şansölye aynı anda. “Neden yaptı bunu?”

“Sardia atlarıyla ilgili olduğunu sanıyorum,” dedi Shinzu dikkatsizce. “Ama tartışmaya açmak istediğim mesele bu değil.”

“Ama olmalı!” diye ünledi şansölye. “Roshan açıkça...”

“Kendisi açıkça o atların kullanım yetkisinin peşinde. Diğer makamlarının yanı sıra İmparatorluk Haraları’nın komuta makamı da o. Bu meseleyle ilgilenmek onun görevi, değil mi?” Prens yaslandığı duvardan doğruldu. “Hayır, benim sorum doğrudan size şansölye – ve tabii danışmanınıza, onun da gayet iyi istihbarat aldığı ortada. Neden, yalvarırım söyleyin bana, neden onu şehirden sürmek amacıyla bir takım girişimlerde bulundunuz? Yoksa daha da kötüsünü mü planlamıştınız?”

Tai güçlükle yutkundu, dikkatle derin bir nefes aldı.

“Onu buraya Cennetin Oğlu davet etti kuzen. Hepimiz biliyoruz bunu.” Jian başını iki yana sallıyordu. “Hatta onun çağrılmasını bizzat ben istedim, ne zaman gelse beni eğlendiriyor çünkü.”

İşte o an Tai, Jian ve prensin ortak hareket ettiğini anladı, olanlar kendiliğinden gelişmiş tesadüflerden ibaret değildi.

“Onu şehirden sürmek mi?” diye cevapladı Wen Zhou. “Nasıl böyle bir şey yapmış olabilirim?”

Prens şarabından bir yudum aldı. “Ta-Ming’de ve yüksek devlet kademelerinde onun sözde niyetlerine dair hikâyeler anlatmak suretiyle. Ve bunu kendisi bizzat Xinan’dayken, yani askerlerinden uzakta ve savunmasızken yaparak.”

Salonda lüzumsuz yere kıpırdayan hiçbir şey yoktu artık.

Tai orada hazır bulunanlardan iki ya da üçünün bir çatışmanın dışında kalmak ister gibi geri geri gittiğini gördü. Sima Zian'ın geniş gözleri büyük bir merakla, ışığı soğuran karanlık gibi etraftaki tüm verileri içine çekerek, konuşanların birinden ötekine gidip geliyordu.

“Bazen,” dedi Tai'nin ağabeyi yumuşak bir tonda, “prens hazretleri, bazen anlatılan hikâyeler doğru olabilir.”

Shinzu ona baktı. “Evet, olabilir. Ancak An Li gibi güçlü bir adamla baş etmenin de *yolları* var ve köşeye sıkıştırılmış ya da şansölye eliyle mahvedilme tehlikesiyle karşı karşıyaymış gibi hissetmesini sağlamak bu yollar arasında değil.”

“Mahvetmek mi? Benim tarafımdan bunun gerçekleştirilmesi imkânsız,” dedi Zhou, yeniden kontrolünü sağlayarak. “Ben imparatorluğun bir hizmetkârıyım yalnızca, fazlası değil. Böyle bir şeye ancak, sonsuza dek yaşasın, görkemli imparatorumuz hükmedebilir!”

“O halde,” dedi prens ipeksi bir kırılmalığa sahip sesiyle, “görkemli imparatoru ve belki diğerlerini de beslediğiniz niyetlerle ilgili bilgilendirmeniz en akıllıca şey olmaz mıydı acaba? Bu,” diye ekledi, “son derece tehlikeli bir oyun Şansölye Wen, mutlaka bir açıklama gerektiriyor.”

“Oyun olduğu söylenemez efendim!” dedi Wen Zhou.

“Sizinle hemfikir olamayacağıma inanıyorum,” dedi prens.

Bu genç adamın uyuşuklukla veya sarhoşlukla uzaktan yakından alakası yok, diye düşündü Tai. *Neydi şimdi bu yaşanan? Ne oluyordu orada?*

Prensin elindeki kadehi vernikli bir sehpa koyduğunu gördü. Shinzu, “Bu daha çok, her ne kadar dile getirmekten hicap duysam da iki adam ve onların güç mücadelesi gibi görünüyor; imparatorlukla ya da imparatorla, bin yıl daha hüküm sürsün, bir ilgisi yok,” diye ekledi.

“Böyle söylediğinizi işitmekten büyük üzüntü duydum,” diye lafı ağzının içinde geveledi Zhou.

“Eminim öyledir,” diyerek ona katıldı prens. “Babam da çok üzüldü.” Bunu çok alçak bir sesle söyledi.

“Siz... siz bu meseleyi imparatorla mı konuştunuz?” Zhou yeniden pancar gibi kızarmıştı.

“Dün sabah. Buradaki Pagoda Ağacı Bahçesi'nde.”

“Prens hazretleri, izin verirsiniz?” Tai’nin ağabeyiydi konuşan. “Kafamız karıştı. Lütfen hepimizi aydınlatın. Roshan’la başa çıkmanın birçok yolu olduğunu söylüyorsunuz. Eğer küstahlık saymazsanız, bunu söylemiş olmanızın kendisinin başa çıkılması gereken biri olduğu fikrine katıldığınıza işaret ettiğini ifade etmek isterim. Şansölye ve ona güç görevlerinde yardım eden biz değersiz hizmetkârları rehberliğinize muhtacız. General An’ın Kitai ve hanedan için teşkil ettiği tehlikeyle nasıl ilgilenilebilir ki?”

O an itibarıyla o çatının altında eğlenceyle alakalı *hiçbir şeyin*, eğlencenin zerresinin dahi kalmadığını düşündü Tai.

Prens, Taiuzu’nun varisi, en az Liu kadar sakın ve alçak sesle konuşarak, “Ona şeref ve güç bahşederek. *Daha büyük* onur ve *daha büyük* kudret vaadiyle onu buraya çağırarak – ki bunu yapanlar Kıymetli Refika ve soylu babamdır. Onun şerefine Ta-Ming’de ya da burada, Ma-wai’de şölenler, ziyafetler vererek ve sonra da zaten ilerlemekte olan şeker hastalığından ölmesini izleyerek.”

Wen Zhou konuşmak için ağzını açtı.

Ancak Shinzu bir elini kaldırdı. “Ve nihayet büyük ve ihtişamlı An Li sürüne sürüne bu dünyadan atalarının yanına göçünce onun için Kitai’nin uzun tarihi boyunca hiçbir barbar askerî lidere lütfedilmemiş türden, en şaşıla cenaze törenini düzenleyerek.”

Durakladı. Bütün salon pür dikkat onu dinliyordu. “Sonra da en büyük oğlunu saraya getirip lüksün ve zevkin hangi türü ona hitap ediyorsa kendisine sunarak. O oğlunu Saray Ordusu’nda kritik bir konuma atayarak veya Yüz Atlı’nın komutanı olma görevini vererek ya da her ikisini birden yaparak! Aynı şeyi küçük oğulları için de tekrarlayarak. *Hepsini* bir ömür boyu burada tutarak. Xinan’da gönüllerinin kaydığı her kadını onların ayağına göndererek. Binmek istedikleri her atı vererek. Malikâneler, yeşim taşları ve kır evleri tahsis ederek, sınırsız şarap ve hayatları boyunca hiç giymedikleri kadar lüks kıyafetler sağlayarak. Bir yandan da üç yeni kurmay başkanın kuzeydoğudaki bölgelerin ve orduların kontrolünü almasını sağlayarak.”

Zhou’ya baktı. “İşte sizin vazifeniz *budur* Şansölye Wen; tabii gerçekten umurunuzda olan imparatorluksa ve burada birbirinden hem nefret

eden hem de çekinen iki adamın arasındaki kişisel bir güç savaşından bahsetmiyorsak.”

Sessizlik. Hiç kimse söz almak için acele etmedi.

“Her kadını mı?” dedi Jian bir elini göğsüne götürerek. “Eyyvah!”

Prens Shinzu yüksek sesle güldü.

Tai nefes almayı unuttuğunu fark etti. Olabildiğince sessiz bir şekilde solumaya devam etti.

“Aslında prens hazretleri, o kadar basit değil!” dedi Wen Zhou kelimeleri ezerek. “Söz konusu kişi, hasta olsun ya da olmasın, kelimelerin kifayetini aşacak kadar gözünü hırs bürümüş biriye hiç de öyle değil.”

“Sarayda hiçbir şey basit değildir,” dedi Jian, prens konuşmaya fırsat bulamadan. “Siz, sevgili kuzenim, bir imparatorluğa kılavuzluk etmekle görevlendirildiniz. An Li ise onu genişletip savunmakla yükümlü olanlardan biri. Günlerinizi, gecelerinizi metal pençeli kavgacı horozlar gibi birbirinizin etrafında dönmeye vakfederseniz Kitai’nin istikbali ne olur? Bizler bu duruma seyirci kalıp bahse mi tutuşalım?”

Saklandığı yerde Tai içinden geçen soruyu sormadan edemedi: *Bütün bunlar olurken imparator nerede? Bu tür meseleleri gök cennetin altındaki halkı adına çözüme kavuşturmak onun görevi değil mi?*

Sonra aklına bir şey geldi ve yeniden nefesini tuttu.

“Kavgacı horozlar mı?” diye tekrar etti Wen Zhou dikbaşı bir edayla.

Shinzu başıyla onayladı. “Güzel tasvir. Bakalım kim, bedeli her ne olursa olsun diğerinin hakkından gelip er meydanının efendisi olacak? Bakan Wen, sırtınızdaki yükün ağırlığıyla birlikte önemli imtiyazlar da sizin. Bu sefeğiniz Chin Hai için de böyleydi. O –hepimizin bildiği gibi– udretli, etrafına dehşet saçan biriydi. Roshan ilk yılınızda sizi bir denemeye abi tutmayı seçti. Buna şaşırmış olabilecek biri var mı aramızda? Askerî mirlerin Ta-Ming’in iradesinin ve mukavemet kabiliyetinin sınırlarını keşfetmeyi istemesi tuhaf mı? Siz bu teste nasıl bir tepki gösterdiniz sizce, babamın şansölyesi?”

Wen Zhou’nun sesinde metanet vardı. “Yüce imparatorumuzu defalarca uyardım. Kamu Denetim Kurumu’nu, Hazine’yi ve ordunun denetiminden sorumlu olanlar dâhil tüm bakanları uyardım. Ben uyardım

sevgili kuzenim. Bugüne kadar bu tür meselelere en az alakayı gösteren siz olmuştunuz prens hazretleri, öyle olmasaydı sizi de mutlaka uyarırdım! Siz, ekselans, hakkaniyetli davranmıyorsunuz. Kuzen, hepinizle Roshan hakkında konuştum ben.”

“Ama o da,” dedi Jian nazikçe gülümseyerek, “bizi seninle ilgili olarak uyardı. Bunun Cennetin Oğlu’nu nasıl bir durumda bıraktığına dair bir fikrin var mı kuzen?”

“O... An Li sizinle benim hakkımda mı konuştu?”

“Onun aptalın biri olduğunu mu sanıyorsun kuzen?”

“Elbette değil. Tehlike arz etmezdi öyle olsa.”

“Bu her zaman doğru değildir,” dedi prens. “Aptallık da tehlikeli olabilir.”

Duydukları Tai’yi anbean, her kelimedede biraz daha Shinzu hakkında o güne dek duyduğu, bildiği ne varsa, ona dair ne kadar fikri varsa değiştirmeye zorluyordu.

“Kuzen,” dedi Jian, “şu son döneme kadar hep biriniz tarafından yaratılan tehlike diğerini tehdit ediyordu, imparatorluğu değil. Ama sırf iki adam birbirinden nefret ediyor diye Kitai tehlikeye atılırsa...”

Aklından geçenin akışına riayet etmeyip cümleyi havada bıraktı.

“Bu bahar Roshan’ın iki danışmanını tutukladınız. Astrologlardan müşavirlik hizmeti aldılar diye,” Prensın kaşları yukarı kalktı.

Tai’nin ağabeyi çabucak, “Soruşturma suçun sabit olduğunu ortaya koydu prens hazretleri,” dedi.

“Soruşturma aynı zamanda o iki adamın tutuklanmasının çok önemli sonuçları olduğunu da ortaya koydu mu peki?” dedi prens aynı hızla. “Yoksa bu tamamen bir provokasyon muydu? Söyleyin bana şansölyenin danışmanı.”

Zhou bir elini kaldırdı; Liu’dan önce davranıp onu susturmak için yeterli, küçük bir jestti bu.

Wen Zhou sonrasında hem prensi hem de Jian’i eğilerek selamladı. Ağırbaşlılıkla, “Hata yapmış olabilirim. İmparatorun hiçbir hizmetkârı kendini hata yapmaz, yanılmaz addetmemeli. Ben yalnızca tüm meleke-lerimi Kitai’ye ve tahta hizmet için kullanmak istiyorum. Tavsiyelerinize uymaya hazırım,” dedi.

“Güzel,” dedi Jian.

“Gerçekten güzel,” dedi Shinzu. “Öyleyse şüphesiz bu güzel Ma-wai ikindisinde bu konuda başka bir şey söylemeye gerek yok. Fakat eğlence-mize dönmekten evvel lütfen bana muhafızlarınızdan birini nerede bulabileceğimi söyler misiniz şansölye? İsminin Feng olduğu söylendi bana.”

“Ne?” dedi Zhou. “Saygıdeğer... prens hazretleri benim hane halkımdan birini mi soruşturuyor?”

“Evet,” dedi prens dostça bir ifadeyle. Şarap kadehini bıraktığı yerden almıştı. Yeniden doldurulması için havaya kaldırdı. “Kendi adamlarımdan birkaçını onu alıp getirmeleri için sizin malikânenize gönderdim. Ama anlaşılan Xinan’dan ayrılmış. Nerede olabilir o arkadaş?”

Tai ağabeyine baktı. Gene içgüdüsel olarak. Liu şaşkın ve kafası karışmış gibi görünüyordu. Bu mesele her neyle ilgiliyse Liu’nun haberi yoktu.

Wen Zhou, “Benim muhafızım mı? Muhafızlarımdan biriyle mi konuşmak istiyorsunuz?” dedi.

“Tam olarak öyle söyledim,” diye mırıldandı prens. “Aynı zamanda görünüşe göre ortadan kaybolduğunu da söyledim.”

“Hiç de değil,” dedi Zhou. “Ailemin yanına gönderildi. Annem ve babam bütün bu istikrarsızlıklar nedeniyle tehlikedeler ve ben de hizmetlerinde bulunan uşakların deneyimli bir muhafız tarafından denetlenmesi ve yönetilmeleri gerektiğini düşündüm.”

“İstikrarsızlıklar,” diye tekrar etti prens. “Yani şimdi orada olmalı, öyle mi?”

“Hâlâ yoldadır, ayrıralı daha birkaç gün oldu.”

“Aslında öyle değil, şu anda burada, Ma-wai’de,” dedi Jian.

Sesi çok nazikti. Bütün salon bir anda ona döndü. “Belki ikinizi de daha önce bilgilendirmeliydim, kuzen, prens hazretleri. Elime geçen güvenilir bir bilgiden hareketle adamı takip ettirip geri getirilmesini sağladım.”

“Adamın Xinan’ı terk edebileceğini düşünmüş müydünüz?” Prens hayranlık dolu gözlerle Kıymetli Refika’ya bakıyordu.

“Öyle bir şey yapmaya kalkışması oldukça makul bir olasılık gibi görünmüştü.”

“Görevi icabı seyahat eden bir adamımı durdurdunuz mu yani?” Zhou’nun sesi tuhaftı.

“Pek saygıdeğer leydim lütfen, ne tür bir... bilgidен bahsediyorsunuz?” Konuşan Liu’ydu.

Tai ağabeyinin yaşadığı kafa karışıklığıyla eğlenmeli mi, yoksa ona acımalı mıydı bilmiyordu. Liu her nerede, ne vakit olursa olsun açıklanan hakikati kavrayamamaktan nefret ederdi; hatta Tai’nin ettiğinden bile daha çok.

“Söz konusu adamın,” dedi Jian zarafetini muhafaza ederek, “şehirden ayrılmadan önce bir cinayet işlemiş olabileceğine dair bir duyum aldık. Sevgili kuzen, bütün bunlar senin için yeni haberler tabii.”

Hiç de yeni *değildi*. Tai kendi kendine şunu telkin etti: Bu pistte usta dansçılar arasındaydı ve çalan müziği ilk kez duyuyordu.

“Tabii ki yeni!” diye haykırdı şansölye. “Cinayet ne demek? Kim böyle bir şeyi iddia eden?”

“Altın Kuş Muhafızları birkaç gece önce olduğunu belirttikleri bir olaya ilişkin tutulmuş bir tutanak teslim ettiler. Bir şiddet eyleminin gerçekleştirilebileceği yönünde ihbar almışlar ve içlerinden bazıları hakikaten bu eylemin gerçekleştiğine şahit olmuşlar. Tutuklama yapmadan evvel saraya danışmak istemişler. Neden böyle davrandıklarını sen de takdir edersin. Katil senin muhafızınmış.”

“Çok şaşırdım! Kim onlara bu iğrenç olayı ihbar etmiş?”

Tai şansölyenin kimin öldürüldüğünü sormadığına dikkat etti.

Şartlar düşünüldüğünde Zhou’nun vücut dili harikuladeydi. Aristokrat bir ailenin ferdi olmanın fark yarattığını düşündü Tai. Güneydeki Wen sülalesi bu hanedan döneminde en varlıklı aileler arasında *değildi* ancak kökleri çok uzak geçmişe uzanan bir soy ağaçları vardı.

Jian’ın, statüsü yükseltilmeden önce, nispeten daha geri plandaki bir prense gelin gidecek olması elbette bu yüzdendi.

“Kim mi ihbar etti? Öyle görünüyor ki Roshan etmiş,” dedi Prens Shinzu.

O soruyu Liu sordu: “Kimi katlettiği söyleniyor?”

“Alt kademedan bir bürokrat,” dedi prens. “Bana senin kardeşinin içki âlemlerinden bir arkadaşı olduğu söylendi. Bana bildirilen isim Xin Lun.”

“Ve... diyorsunuz ki bu olayın gerçekleşmek üzere olduğunu Altın Kuş Muhafızları’na An Li söylemiş?..” Liu mücadeleyi bırakmıyordu.

“Yani,” dedi Jian, sesi üzgün geliyordu, “Usta Xin adındaki adam, batıdan Ta-Ming’e ulaşan son haberlerden sonra tehlikede olduğunu düşünerek oldukça büyük bir korkuya kapılmış gibi görünüyor. Roshan’a yazıp korunma talep etmiş.”

Tai dikkatle şansölyeyi takip ediyordu. Zhou’nun performansı gerçekten etkileyiciydi; had safhada galeyana gelmiş olmalıydı ama yüzünden yaşadığı histerinin gölgesi dahi okunmuyordu.

“Ve Başkan An...?” diye sordu Liu.

“...Altın Kuş Muhafızları’na haber vermiş, tam olması gerektiği gibi. Ancak görünüşe bakılırsa cinayeti önlemek için geç kalmışlar. Bu,” dedi Jian, “çok talihsiz bir olay.”

“Olabilecek en talihsiz olay,” diye mırıldandı kendi kendine şansölye.

“Sevgili anneni ve babanı emanet etmek için böylesi vahşi bir adamı göndermiş olmanın sana nasıl bir ızdırap verdiğini tahmin edebiliyorum kuzen. Yani benim öz amcamı ve karısını. Ruhlar onları korusun!” dedi Jian. “Bu Feng denen adam sorgulanınca elbette çok daha fazlasını öğreneceğiz.”

“Henüz... sorgulanmadı mı?” Wen Zhou’nun sesinde hafif bir gerilim hissediliyordu. Tai birden keyiflendi.

Ama bu o kadar uzun sürmedi.

“Usta Shen Tai’yi bekliyorduk,” dedi Jian, bunun son derece doğal olduğundan kuşku duymayarak. “Hikâyeye katabileceği detayları öğrenmek için. Erken saatlerde bizzat ben kendisiyle konuştum.”

“Şey... Kardeşimle mi konuştunuz?” dedi Liu.

“Evet, bu mesele doğrudan onunla ilgiliymiş gibi gözüktüğü için.” Jian kuzenine baktı, dudaklarının kenarına kıvrılmış küçücük bir tebessüm dahi yoktu. “Sanırım onu sevdim. Kendisi ortaya çıkıp konuşmadan evvel herkesi dinleme şansına sahip olması gerektiğini düşündüm.”

Tezgâhı ilk çözen Liu oldu.

Sırayla her iki paravana da baktı. Yüzünden hiçbir şey okunmuyordu. Neredeyse. Eğer onu yeterince iyi tanıyorsanız bazı ipuçları vardı. Jian sanki rastlantıyla olmuş gibi Tai'nin gizlendiği tarafa bir göz attı.

Ve işte bunun dansa katılması için gelebilecek en açık davet olduğunu düşündü Tai.

Ayağa kalktı, üstüne başına bir çekidüzen verdi. Sonra da sandal ağacı kaplı duvara sürtünerek paravanın arkasından dışarı çıktı. Kıymetli Refika'nın eğlenceli bulabileceği düzeyde bir şaşkınlık hali vardı salonda. Tai içinse durum hiç öyle değildi.

Ne yapmasını bekledikleri hakkında bir fikri yoktu. Veliahtı ve Jian'ı eğilerek selamladı. Şansölye ve ağabeyini ise es geçti. Her ikisine birden aynı tarifeyi uygulamak yerinde olurdu elbette. Bir an için Sima Zian'a bakıp tebessüm etti. Şair sırtıyordu, oynanan bu tiyatro oyununun hoşuna gittiği her halinden belliydi.

Tai boğazını temizledi. Yüksek kademedен bir salon dolusu insan gözlerini dikmiş ona bakıyordu. "Teşekkür ederim asil hanımefendi," dedi. "İtiraf etmem gerekirse gizlenme fikrinden hiç hoşlanmamıştım ancak biliniz ki sizin soylu bilgeliliğiniz karşısında hizmetkârınızın boynu kıldan incedir."

Jian güldü. "Ah, azizim. Beni çok antika gösteriyorsunuz! 'Soylu bilgelik' de nereden çıktı? Ben sadece siz ortaya çıktığınızda herkesin yüzünün ne hale geleceğini görmek istedim!"

Hakikatle zerre kadar alakası yoktu bu sözlerin ve Tai bundan emindi. Oradaki herkes biliyordu. Bu tutum Jian'ın sarayda sergilediği bu incelikli dansın önemli bir parçasıydı ve onu anlıyordu. Bu kadın diğerlerini de nasıl dans ettireceğini iyi biliyordu. Üzerindeki ipeklerin ve rayihasının altında gizlediği sihir buydu işte. Bunu fark etmek için onunla çok uzun zaman bir arada olmaya gerek yoktu.

Şimdi onların arasında duruyordu; onun ve kendisinin aynı renk kıyafetler içinde oldukları fark edilmeyecek gibi değildi. Tai bunun önceden tasarlanmış, kasıtlı bir seçim olup olmadığını merak etmişti. Elbette öyleydi.

Daha önce aldığı bir kararı yeniden hatırladı. Sonunda ne olacağı malum bir tasarımı gerçekleştirmek amacıyla gizli niyetlerini ilmek ilmek

dokumak konusunda yetersiz kalırsa bütün basamakları beklentileri boşa çıkaracak şekilde, farklı bir yol izleyerek çıkmalıydı. Başka bir seçeneği yoktu, öyle değil mi? Ya bir kuklaya veya sel sularında sürüklenen bir çalı parçasına dönüşecek ya da olan biten üzerinde *az da olsa* bir kontrole, küçük de olsa bir söz hakkına sahip olacaktı.

Ve şu anda bunu sadece bir şekilde yapabiliyordu.

Wen Zhou'ya döndü. "Kuala Nor'da olduğumu nereden biliyordunuz?"

Derdini nezaket sınırları içinde, önce hürmetkâr selamlarla süsleyerek dile getirmeliydi. Aslında hiç söylememeliydi.

Zhou durgun, soluk bir ifadeyle onu süzüyordu. Hiçbir şey söylemedi.

"Küçük kardeşim," dedi Liu, belki de haddinden fazla yüksek bir sesle. "Aramıza yeniden hoş geldin! Ailemize büyük bir şeref getirdin." Liu eğilerek selam verdi ve bu sadece nezaket icabı verilen sıradan bir selam değildi.

Dümdüz ilerlemekten başka bir yol yok, diye düşündü Tai.

"Ve sen de babamızın hatırasına leke sürdün ağabey. Yaşıyor olsa Li Mei'nin bir barbarın gelini olmak üzere gönderilmesiyle ilgili ne hissedirdi, hiç düşündün mü?"

"Tabii ya!" diye haykırdı Prens Shinzu. "Yeni prensesimizin bu aileden olduğu tamamen aklımdan çıkmış! Gerçekten çok enteresan!"

Tai bunu hakikaten unuttuğundan şüpheliydi. Liu sustu, cevap vermedi. Bu mesele daha sonra da halledilebilirdi.

Yeniden Zhou'ya döndü. "Cevap vermediniz şansölye." Ancak o salonda ve ancak öyle bir anda bu kadar dolaysız bir şekilde sorabilirdi bunu. Aksi halde sel sularında sürüklenen çalı olmayı içine sindirmesi gerekecekti.

"Hangi hanedanın protokol geleneğinde," dedi Wen Zhou soğuk, mesafeli bir tonda, "bir şansölyenin bu şekilde sorulmuş bir soruya cevap vermesinin gerekli olduğunu bilmiyorum. Bu yaptığınız muhtemelen kırbaçlanmanızı gerektirir."

Tai, Zian'ın gözleriyle dikkatli olması yönünde işaret verdiğini gördü. Ama görmezden geldi. O oradaydı. Li Mei gitmişti. Yan bir göl kıyısında öldürülmüştü. Ve babası da mevtta olmuş, naaşı henüz görmediği bir taşın altında yatıyordu.

“Anlıyorum. Roshan sizin bu soruyu yanıtlamak istemeyeceğinizi söylemişti.”

Zhou gözlerini kırptırdı. “Onunla konuştun mu?”

Şimdi, sorulan bir soruya yanıt vermeme sırası Tai'deydi. “Kırbaçlanmaktan bahsettiniz, değil mi? Kaç kırbaç? İnsanlar kırbaçlanırken ölüyor şansölye. Bunun imparatorluğa maliyeti tam iki yüz elli Sardia atı olur.”

Eğer bu yola çıktıysa sonuna kadar gitmesi gerektiğini düşünüyordu. Artık ruhunda bir sır gibi gizlenmemenin, bu adamın karşısına dikilip sözünü söylemenin, bu şansa sahip olmanın getirdiği bir canlılık ve neşe vardı. “İşin içine bir cinayet girince protokol kuralları yeniden gözden geçirilir, gerekirse değiştirilir, değil mi? Tekrar soruyorum, Kuala Nor'da olduğumu nereden biliyordunuz?”

“Cinayet mi? Oldukça sağlıklı görünüyorsun. Yoksa sen bir hayalet misin Shen Tai?”

Şair onun dikkatini çekmeye çalışmaktan vazgeçmişti. Prens bir kez daha duvar kenarından ayrılıp öne çıktı. Sadece hepsinin ortasındaki yüksek platformda oturan (salonda ayakta olmayan tek kişiydi) Jian metanetini koruyor gibi görünüyordu.

Tai, “Hayır şansölye,” dedi. “Daha ölmedim. Ama öğrenci Chou Yan benim kadar şanslı değildi, benim için peşimden gönderilen suikastçının hedefi olmaktan kurtulamadı. İşlenen bu suç itiraf edildi. Bizzat dostumu öldüren o sahte Kanlin tarafından. Ve Chenyao'da Başkan Xu'ya amaçlarını itiraf eden iki farklı kiralık katil tarafından.” Durakladı, zikrettiği isim hafızalara iyice yerleşsin diye bekledi. “Bahsettiğim bu son iki suikastçı dostum Sima Zian tarafından da teşhis edildi ve o suikastçıların sorguda verdiği isimler bizzat başkanın öz kızı tarafından bize ulaştırıldı. Yani bu konuda konuşabilecek başka insanlar da var. Ve dahası şansölye, Roshan bana Xin Lun tarafından kendisine gönderilmiş, bildikleri yüzünden öldürülmekten korktuğunu yazdığı bir mektubun kopyasını verdi.”

“Bir mektubun kopyası demek? *Roshan*'dan? Onun okuma yazması bile yoktur!” Zhou sonunda zorlama bir kahkaha attı. “Hem de bu öğleden sonra –kimileri bir paravanın arkasına saklanırken– kendisinin planlarına dair öğrendiklerimizden sonra mı? Elindekinin sırf bana zarar vermek

için düzenlenmiş, sahte bir mektup olduğu gelmiyor mu aklına hiç? Yani ona karşı bayrak açan, açıkça direnen tek kişiye? Tabii sen tamamen...”

“Sahte değil,” dedi Tai. “Lun o gece öldü. Korktuğu başına geldi. Ve Altın Kuş Muhafızları kimin yaptığını gördüler.”

Zhou’yu bir kenara bırakıp ağabeyine döndü. Sanki şansölyeyle işi bitmiş, ona söyleyecek sözü kalmamış gibiydi. Liu’ya baktı. Kalbi küt küt atıyordu.

“Kuala Nor’da biri seni öldürmeye mi çalıştı?” diye sordu Liu. Usulca söyledi bunu. Detayları anlamaya çalışır gibiydi – ya da kulağa öyle geliyordu.

“Ve Chenyao’da.”

“Anlıyorum. Şey. Ben nerede olduğunu biliyordum,” dedi Liu.

“Evet, biliyordun.”

Tuhaftı; yeniden ağabeyiyle karşılıklı konuşmak, ona bakmak, düşüncelerini okumaya çalışmak. Tai bir kez daha Liu’nun hiç zorlanmadan hakikati gizlemesini mümkün kılabilecek bir yeteneğe sahip olduğunu anımsadı.

“Gitmemen için seni ikna etmeye uğraştım, hatırlıyor musun?”

“Evet, uğraştın,” dedi Tai tekrar. “Şansölyeye nerede olduğumu sen mi söyledin?”

Gölden ve etrafını saran dağlardan ayrıldığından beri sormak için beklediği soru buydu işte.

Liu başıyla onayladı. “Sanırım ben söyledim, konuşurken.” Bu kadar basitti, hiçbir tereddüde mahal yoktu. Başka biri de kendisi kadar dobra olabilir ya da öyleymiş gibi davranabilirdi. “Kayıtlarımı kontrol etmeliyim. Bende her şeyin kaydı mevcut.”

“Her şeyin mi?” diye sordu Tai.

“Evet,” dedi ağabeyi tekrar.

Muhtemelen doğrudu.

Liu’nun çocukluğundan beri eğittiği sureti kendisini ele vermiyordu ve salon Tai’nin Liu’nun *hanfu*’sunun yakasını sıkıca toplayıp yüzüne karşı gerçekten söylemek istediklerini dile getirmesi için fazlasıyla umuma açtı: Aslında Li Mei’ye yaptığı şeyle babasının hatırasına saygısızlık ettiğini haykırmak istiyordu.

Ama bunun için doğru yer ve doğru zaman olduğu söylenemezdi. Bir gün bunu yapmak için doğru yer ve zaman olup olmayacağını merak ediyordu. Öte yandan kendi hikâyesinin de ötesine geçen nedenlerle bu yüzleşmenin suikast girişimleri konusunda kati bir sonuca evrilmesi pek mümkün olmayacaktı. Mevzu onun sandığından çok daha derindi.

Aklından geçenler sezildi ve anında yankısını buldu. Salonda bir dansçı vardı. “Belki de kuzenimin muhafızının bazı sorulara cevap vermesini beklemeliyiz,” dedi Jian. “Belki de artık başka meseleleri konuşabiliriz, ne dersiniz? Şu ana kadar olanlar hiç de umduğum kadar eğlenceli değildi.”

Artık durması emrediliyordu.

Tai ona baktı. Soğuk ve buyurgan görünüyordu. Derin bir nefes aldı. “Bağışlayın beni saygıdeğer leydim. Sınırlarımızın ötesinde pek sevgili bir dostum öldürüldü. Beni kız kardeşim konusunda bilgilendirmek isterken öldü. Kederim, düşüncesiz davranmama ve bağışlanması güç hatalar yapmama neden oldu. Hizmetkârınız sizden anlayış ve hoşgörü diliyor.”

“Beklediğiniz anlayış ve hoşgörü sizindir!” dedi Jian gecikmeden. “Bize kattığınız onur nedeniyle talebinizin karşılanacağını –Ta-Ming’deki herkes tarafından– biliyor olmalısınız.”

“Ve tabii atlar nedeniyle!” dedi Shinzu neşe içinde. Kadehini Tai’ye kaldırdı. “Aklımızda ne tür sorular, başımızda nasıl belalar olursa olsun şimdi hepimizin üstüne düşen görev ev sahibemizin gönlünü biraz olsun hoş etmek. Yoksa nasıl olur da medeni insanlar olduğumuzu iddia edebiliriz?”

Tai’nin yanibaşında elinde şarap kadehiyle bir uşak belirdi. Kadehi aldı. İçti. Acılı şaraptı ve enfesti. Elbette öyle olacaktı.

“Ben bir şiir *istemıştim*,” dedi Jian sızlanarak. “Neredeyse bir ömür önce! Kuzenim beni geri çevirdi, gezgin şairimiz de reddetti. Burada bir kadını memnun edecek bir tane bile adam yok mu?”

Sima Zian öne çıktı. “Zarif ve soylu hanımefendi,” diye mırıldandı, “parlak çağımızın güzelliği, hizmetkârınız bir öneride bulunabilir mi?”

“Elbette,” dedi Jian. “Hatta bu sana bir bağışlanma bile getirebilir, tabii gerçekten iyiye.”

“Yalnız bu ümitle yaşıyorum,” dedi Zian. “İçimizden birinin bir çift konu belirlemesini ve aramızda bulunan iki kardeşin, yani Shen Gao’nun oğullarının, size o temalarla alakalı birer şiir sunmasını teklif ediyorum.”

Tai ürktü. Jian zevkle el çırpı. “*Ne kadar akıllısınız! Tabii ya, işte yapacağımız şey bu! Ve elbette temaları belirlemek için Layemut Sürgün’den daha uygun bir aday olabilir mi aramızda? Israr ediyorum! Siz seçin, General Shen’in oğulları bizim için doğaçlasınlar. Mutluyum işte yeniden! Herkesin şarabı var mı?*”

Tai ağabeyinin kendi döneminde devlet memurluğu sınavlarını ilk üçe girerek tamamlamış olduğunu biliyordu. Bütün hayatı boyunca o sınavlara hazırlanmıştı. Şiir konusunda kusursuz, net ve son derece mahirdi. Her zaman öyle olmuştu.

Tai ise Kuala Nor’da geçirdiği iki yıl boyunca geceleri bir kulübede tek başına şiir yazmaya uğraşmış ve kendi ölçülerine göre hedeflediklerinin çok azını başarabilmişti.

Kendi kendine bunun belirleyici niteliği olan önemli bir yarışma değil, sadece bir eğlence olduğunu, oyunlar oynamaktan hoşlandıkları Ma-wai’de bir ikinci davetinde bulunduklarını düşündü. İçinden şaire küfrediyordu. Zian ona ne yaptığını biliyor muydu acaba?

Liu’nun kasvetli bir havada, hiç tebessüm etmeden, eğilerek Jian’ı selamladığını gördü. Onun için *asla gülümsemez* demişti tahtırevanda Jian. Tai de selam verdi ve dudağının kenarına buruk bir tebessüm kondurdu. Belki de haddinden fazla vesveseye kapılmış gibi görüldüğünü düşündü.

Sima Zian, “Xinan ve bu geceki ay. İstedığınız nazım şeklini seçin.”

Prens kıkır kıkır güldü. “Usta Sima, bir kere de bizi yanıltamaz mısınız? Hep mi ay seçilir konu olarak?”

Zian sırtıttı, suyuna gitti. “Yeterince sık ekselans. Bütün hayatım boyunca onun izini sürdüm. Ay ışığında ölmeyi umuyorum.”

“Umarız uzun yıllar sonra,” dedi prens zarif bir şekilde.

Her şey bir yana Tai nasıl olup da tanıdığı herkesin bu genç adam hakkında bu kadar yanıldığını merak ediyordu. Aklına gelen bir cevap vardı; yani belli ölçüde bir cevap sayılırdı: Tarih boyunca bir taht varisinin zekâsını, kavrayışını, melekelerini ve iktidar hırsını ortaya koyan emareler

göstermesi kendisi için son derece ölümcül tehlikeler doğmasına vesile olmuştu. Oysa çok içmek ve kadınlarla gönül eğlendirmek daha güvenliydi.

Bu da akla başka bir soruyu getiriyordu: O akşam Shinzu orada ne yapıyordu?

Zian ağzının içinde bir şeyler geveledi, "Biliyor musunuz... eee, aslında bilmeniz mümkün değil, çünkü kimseye anlatmadım... ama bazen ikinci bir ay hakkında yazmayı düşlediğim olur. İnsanlık için güzel bir hediye olmaz mıydı sizce de?"

"Öylesi bir hediye beni çok mutlu ederdi," dedi Aziz Yoldaş usulca. Tai onun henüz çok genç olduğunu (arada bir insanın bunu kendine hatırlatması gerekiyordu) anımsadı. Kız kardeşinden küçüktü.

Jian ona bakmak için döndü ve sonra da Liu'ya. "Görmezden geldiklerimiz birçok protokol olsa da öncelik büyük kardeşte olmalı."

Bu yeni oyun başlarken Wen Zhou geriye çekildi. Her şeye rağmen yüzünde zayıf bir tebessüm belirdi. Tai tüm duyularının olağan dışı şekilde keskinleştiğini hissediyordu, sanki her zamankinden iyi görüyor, daha iyi duyuyordu. Sarayda yaşam hep böyle miydi? Herkesin dâhil olduğu dans bu muydu?

Liu tamamen siyah yenlerinin içinde kaybolan ellerini dikkatle kavuşturdu. Tai bütün hayatı boyunca böyle önemli anlara bu şekilde hazırlanmıştı, defalarca bunu yaptığına şahit olmuştu. *Xinan ve bu geceki ay*, diye tekrarladı içinden. Bu tür yarışmalarda ananevi olarak iki imge eşlenirdi.

Liu hiç kimseye bakmaksızın, vurgulara özellikle dikkat ederek okumaya başladı:

Huzur bulan kimse yoktur Xinan'da.

Dolunayın ya da bu geceki hilalin altında

Bahar soluk bir insan yüzüne dönerken bakarak yaza.

Şöhret kazanılacak bir yerdir, eğer hak edildiyse

Ve değerli taşlar ve çok kıymetli tuzaklar.

Şehir bütün gece ayaktadır ve sonrasında

Görkemli kapılar açılır şafak tamtamlarıyla

Sisi dağıtan ak güneş yükselirken arşa.

Cennetin Oğlu'nun burada

Işır yeryüzüne Yeşim Çehresi

Sevgili halkına ve işte bu yüzden

Burası bütün dünyanın sığıdığı bir başka dünya.

Tai'nin göğsünde, birbirinin içinde eriyen hatıraların şekillendirdiği tuhaf bir ağrı vardı. Bu adam ağabeyiydi, saltanatın kalbindelerdi, imparatorluğun nabzının attığı yerde ve Liu kolayca az önce yaptığı şeyi yapabiliyordu. *Bütün dünyanın sığıdığı bir başka dünya.*

Peki başka ne yapmıştı, başka neyi bu kadar kolay yapabilirdi?

Salondaki herkes görünüşe göre Tai'yi süzüyordu. Liu'nun enfes dizelerine verilebilecek bir karşılık yoktu. Karşılık verilmemesi daha uygun olurdu. Ne zaman iki ya da daha çok kişi doğaçlama şiir yarışması yapsa en sonuncusu söylenene kadar beklenirdi. Bu tip atışmaları Kuzey Bölgesi'nde çoğunlukla sarhoşken ve çok geç saatlerde eskiden o da yapmıştı.

Tai şarabından bir yudum aldı. İnanılmaz şekilde ayıktı. Yan'ı düşündü, sonra da kız kardeşini. Karşısında duran Liu'ya baktı.

"Hak edildiyse," diye mırıldandı. *"Beğendim."*

Ağabeyi dudaklarını sıkı sıkıya kenetleyerek yanıt verdi. Tai bir tepki göstermesini beklemiyordu. Öyle bir düzen içinde ayaküstü bir şiir doğaçlamak durumunda kalmayı da beklemiyordu gerçi. Bulunduğu yer bir saraydı, yakın dostları ve yoldaşlarıyla birlikte bir haz evinde değildi. Bir kadeh daha içki aldı. O salona, oradaki tüm seçkin dansçıların aşına olmadığı tek bir şey sunabileceğini fark etti.

Zian'a baktı.

Şairin yüzünde nazik ve dikkatli bir bekleyiş okunuyordu. Tai kendince bu ifadeyi az sonra gelecek şiire dair duyduğu kaygıya bağladı. Şiir onun hayatıydı sonuçta, havası ve suyuydu.

İlk mısrayı düşündü, sonra da sonuç bölümünü tasarladı, ağabeyinin şiiriyle tezat oluşturacaktı ve ay ışığında bir ormanda gezer gibi tadını çıkararak, usul usul okumaya başladı. Sözcükler dudaklarından döküldükçe dimağından silinmeyen imgeler de hücum etti:

Güneyde, Xinan'da akşam oluyor hir hilalin gölgesinde.
Birazdan kandiller parlayacak hir hahar gecesinde.
Kahkahalar, müzik ve oluk oluk zengin şaraplar çağlayacak helki de.
Ama çok uzakta, hatıda, yolların tükendiği bir diyarda
Soğuk yıldızlar parlıyor kemiklerin beyazında
Bir gölün taşlı kıyılarında.
Binlerce li ıssızlık uzanıyor oradan huraya
Doğuya ve de batıya, yükselip arşa değen dağlara.
Gün batınca kuşlar döner durur orada
Ve karanlığın içinde yas tutan ruhlar duyulur.
Peki nasıl düzgün bir hayata sahip olunur?
Nefsin ulaşması gereken denge nerede bulunur?

Sözünü bitirip de ortalığı bir sessizlik alınca ilkin Liu'ya baktı, dışarıdan esen bir meltem gibi dinginlik doluyordu salona. Çocukken prova yapan ağabeyini izleyerek çok vakit geçirmişti. Liu refleks olarak etraf-takilere döndü ve sonra da –onun için zor olmuş olmalı diye düşündü Tai– küçük kardeşine.

“Parlak bir dokuma tezgâhı,” dedi. Eski bir imgeydi bu. Şiir ve ipek.

“Daha da fazlası,” dedi Sima Zian, yumuşak bir tonda.

Bir kahkaha duyuldu. “Tabii. Pek de uzun sürmedi değil mi?” dedi Wen Zhou iğneleyici bir dille. “Daha saklandığı yerden çıkalı birkaç dakika oldu ama Shen Tai batıda geçirdiği o çok destansı tecrübelerini hatırlatmak, zaman kaybetmeden başımıza kakmak konusunda hiç tereddüt etmiyor.”

Tai, doğrudan ona baktı. Ve o anda iki şey fark etti. Bunu *yapabileceğini*, eğer isterse buradaki bazı müziklere eşlik ederek dans edebileceğini ve salonda ondan çok daha öfkeli birinin olduğunu anladı.

Şansölyenin yakışıklı suretini süzdü. Bu, Yağmur'u alan adamdı. Yan'ı öldüren adam.

Tai acele etmedi. Onu bekleyebileceklerini anlamıştı. “Orada yüz binden fazla gömülmemiş ceset vardı. Yarısi bizim ölülerimizdi. Kitai'nin

şansölyesi olduğunuzu düşününce size bunun hatırlatılmasına gerek duyacağınızı sanmıyordum.”

Ağabeyinin irkildiğini gördü, bunun anlamı Tai'nin kılıcım ne kadar derine sapladığını onun da fark ettiğiydi – ve bunu gizleyememişti.

“Şayet tartışırsanız bu gecedен aldığım hazzı yerle bir edeceksiniz,” dedi Jian. Sesindeki alınganlığı gizlemeye yeltenmedi. Tai dönüp ona baktı: abartılı bir şekilde aşağı bükülmüş boyalı dudağındaki o kıvrım. Gene onlarla oyun oynadığını düşündü – ama bu kez bir amacı vardı.

Saygıyla eğildi. “Tekrar özür dilerim saygıdeğer hanımefendi. Şayet bu çatının altında daha fazla zaman geçirmek istiyorsam daha itidalli olmalıyım, biliyorum, başkaları aynı özeni göstermeseler bile.”

Tai, Jian'm gülmemek için kendini zor tuttuğunu gördü. “Sizin bizden uzaklaşmanıza gönlümüz razı gelmez Shen Tai. Öyle sanıyorum ki imparator da çok yakında resmî olarak sizi huzuruna kabul etmeyi isteyecektir. Xinan'da nerede kalıyorsunuz?”

Bunu hiç düşünmemiştі. Hali komik bulunabilirdi. “Artık orada bir evim yok zarif hanımefendi. Bir yerlerde oda kiralayacağım ve orada...”

Son derece samimi şekilde dumura uğramış görünüyordu. “Oda kiralamak mı?”

Prens Shinzu öne çıktı. “Kıymetli Refika haklı, her zaman olduğu gibi. Şayet bunu yapmanıza izin verilirse saray hayret verici bir hataya düşmüş olur. Şimdilik benim Xinan'daki evlerimden birini kabul eder misiniz? Babam ve danışmanları sizi en uygun şekilde onurlandırmanın bir yolunu bulana kadar.”

“Ben... benim onurlandırılmama gerek yok prens hazretleri. Ben Kuala Nor'da yaptığım şeyi...”

“Sadece babanızın hatırasını onurlandırmak için yaptınız. Anlıyorum. Ama bunu yaptığınız için dünyanın size minnet duymasına müsaade var değil mi?” Prens güldü. Kadehi tepesine dikti. “Ve tabii bir de o atlar meselesi var. Adamlarımdan biri gerekli düzenlemeleri yapmak üzere bu akşam size uğrayacak.”

Evet, hakikaten bir de o atlar meselesi var, diye düşündü Tai. Rygyal'de, uzak bir yayladaki sarayında Prenses Cheng-wan'ın bu hediyeyi bahş-

derken ona ne yaptığına dair bir fikri olup olmadığını –yine, yeniden– merak ediyordu.

Bu arada hayatına yeni giren, ona şekil veriyor gibi görünen ve ne yaptığından gayet emin olan diğer kadın, düzenlediği davete bir son verdiğini ilan etti.

Konuklar önünde saygıyla eğilip dışarı çıkmak için kapıların önüne yığıldılar. Shinzu salonda kaldı. Tai arkasına gizlendiği paravana baktı. Gözetleme delikleri kesinlikle dışarıdan fark edilmiyordu.

Diğer paravana baktı.

Salondan en son o çıktı. Kâhya kapıyı kapattı. Tai'nin elleri mütevazı bir şekilde yenlerinin içine çekmiş harikulade, zarif kadın hizmetkârları oradaydı. Zhou'nun ve Liu'nun birlikte önden, uzun adımlarla uzaklaştıklarını gördü. Ağabeyinin konuşmak için biraz daha orada kalıp kalamayacağını merak ediyordu. Aslında bu konuşmaya hazır olduğundan da çok emin değildi.

Sima Zian onu beklemişti.

“Biraz benim yanımda kalabilir misiniz?” diye sordu Tai.

“Şeref duyurım,” dedi şair ciddiyetle, ironi yapmıyordu.

İki kadınla birlikte ilk uzun koridoru yürümeye başladılar. Güneşin kolları sabit aralıklarla yumuşak bir ikinci ışığı oluşturuyor, batı yönünden hafif boyalı, pelür kâğıtla kaplı pencereleri aşip onlara ulaşıyordu. Onlar yürüdükçe o da yanlarında ilerliyordu. Işık, gölge, sonra ışık ve yine gölge.

BOLUM XVIII

GÜNEŞ UFKA YAKIN, kızıl. Havanın kasvetli bir rengi var. Bugün hava biraz daha serin, rüzgârlı. Li Mei'nin gömleğinin üzerinde bir Bogü kazağı ve onun da üzerinde deve derisinden bir yelek var. Issızlıkta Meshag bu giysileri nereden buldu, hiç bilmiyor. İnsan yaşamına dair hiçbir emareye rastlamadı, rüzgârla savrulan bir duman kokusu dahi almadı.

Güneyde ve batıda; otlakların, Duvar'ın, geniş ve tehlikeli ırmağın öte yanında ağabeyleri sandal ağacı ve altınla bezenmiş bir salonda Kitan sarayının mensuplarına şiirler okuyorlar. Dinleyiciler baharatlı, acılı şaraplar içiyorlar ve tatlı bir meltem bahar havasını yumuşatıyor.

Li Mei omzunun üzerinden bakmayı sürdürüyor. Güneş yükselip de ortalık gözün göreceği kadar aydınlandığından beri ürkererek arkasını kolağan etmeye devam ediyor. Henüz gök yıldızlyken, Ay'ın hilali batmışken ve hâlâ kurtlar görünmüyorken çıkmışlardı yola. Gecenin seslerini dinlerken. Kimi küçük hayvanlar ölmüştü karanlıkta; kısa, kesik bir çığlık duymuştu.

Meshag hiç geriye dönüp bakmıyor. Uzun bir gün boyunca iki kısa mola verdi. İlk mola boyunca Li Mei'ye ne o gün ne de başka bir gün yakalanacaklarını anlatıp durdu. "Beklemek zorundaydılar, ne tarafa gittiğimizi öğrenmek için. Şimdi biliyorlar ama kum fırtınası var. Onlar bir günün birazını harcayacaklar."

"Ya biz?"

Meshag olumsuz anlamda başını salladı. "Fırtına? Bu kadar uzakta yok. Sadece rüzgâr."

Sadece rüzgâr, sonsuz otlaklar ve bildiği tüm göklerden daha uzakta duran bir sema. Böyle bir gökkubbenin altında hayatın bir anlamı olduğunu hissetmek çok güç. Cennetin katları insanoğlundan daha mı uzakta burada?

Dualar ve ruhlar cennete ulaşmak için daha mı çok yol kat ediyor?

Gün batımına doğru Meshag başka bir mola için işaret veriyor. Bu molayı tahmin ediyor Li Mei. Gurup vakti onun gün içinde avlandığı diğer zaman. Attan iniyor. Bogü o kısa ve sert baş hareketini yapıp bu kez istikametleri doğrultusunda doğuya doğru atını mahmuzluyor.

Yönünü neye göre seçtiğini Li Mei hiç bilmiyor. Eğer önceki gün onu doğru anladıysa halkı buralara kadar nadiren seyahat ediyor. O topraklarda yaşayan Shuokiler düşmanları ve Kitan otoritesine karşı dirençliler, üstelik onların egemenliğini tanımak konusunda istikrarsızlar da. Shuokiler hakkında pek fazla bir şey bilmiyor. Sadece General An Li'nin bir isyanı sözümona kahramanca bastırdığına dair bir hikâyeye hatırlıyor.

Kimseyle karşılaşmıyorlar. İçinden bir ses karşılaştılar, onların topraklarında bulunsalar kendileri için çok kötü olacağını söylüyor. Otlaklar inanılmayacak kadar geniş, uçsuz bucaksız. Şimdiye dek başlarına bir iş gelmemiş olmasını buna bağlıyor.

Meshag'ın ikinci molası için seçtiği yerde bu kez su yok. Li Mei bir su birikintisi bulmayı umuyordu halbuki. Umutsuzca yeniden temizlenmek, kirinden pasından arınmak istiyor. Kendini ifade etme biçiminin bir parçası temiz olmak. Yoksa bir Bogü atının sırtında Bogü kıyafetleri içinde (üzerindeki kazak çok bol ve hayvan yağı kokuyor) yol alan pasaklı, saçları cılız yaratığın onunla alakası yok.

Bu düşüncenin günler geçtikçe, kat ettikleri her yeni lide biraz daha anlamını yitirdiğinin ve atıl bir ideale dönüştüğünün farkında. Prenses ilan edilmesine ve kuzeye gönderilmesine dair alınan karardan sonra geçmişte olduğu kişi değil artık, o Li Mei acımasızca tahrip edildi ve hızla değiştirildi.

Eğer yeterince güçlü bir iradesi olsaydı Wai Nehri'nin kıyısında büyü-tülen o kızın, sarayda ve sürgün günlerinde imparatoriçenin hizmetinde bulunan o kadının öldüğünü ilan edebileceği geçiyor aklından.

İmparatoriçeyi de hatıralarının arasına gömdüğü bir hayalet gibi ardında bıraktı.

Buna katlanmak gerçekten zor. Beklediğinden çok daha güç. Belki de bu durum onu şaşırtmamalı. Kim geride bıraktığı bir hayatın alışkanlıklarından, eski yaşantısının yansımalarından, kurduğu mantık-muhakeme düzeninden ve dünya görüşünden kolayca vazgeçebilir ki?

Ama bundan fazlasının da olduğunu düşünüyor Li Mei, ağrıyan sırtını gevşetmek için gerinirken. Umudun kırılğan fakat görmezden gelinemeyecek bir türü sayesinde hâlâ yaşıyor –at sürüyor– ve bu her şeyi değiştiriyor.

Hurok'un oğlu Meshag kelimelerle tarif edilemeyecek kadar tuhaf, çoğu zaman insan olduğuna inanmak zor ama Tai'ye duyduğu minnet borcu nedeniyle ona yardım ediyor. Ve feri sönmüş gözleri ne tecrübesini, sebatını inkâr ediyor ne de sinsi emeller taşıdığını gösteriyor. Tek bir ok kullanarak bir kuğunun canım aldı. Ve yanından hiç ayrılmayan kurtları var.

Meshag gece tamamen üzerlerine çökmeden önce Li Mei'nin yanına dönüyor.

Son prenses uzun çayırların arasında oturmuş batıya bakıyor. Rüzgâr gücünü yitirdi ve söndü. Ay yeniden hilal şeklinde gökte belirdi. Dokumacı Bakire'yi görüyor. Bu yıldızın Ay tarafından nasıl beşikteymiş gibi sallandığını, sonra gece boyu yer altına çekildiğini ve aşkına vermek üzere yanında taşıdığı mesajla göğün uzak yakasından tekrar görüldüğünü anlatan bir şarkı var.

Meshag'ın getirdiği mataralar suyla, heybesi ise kırmızı, sarı meyvelerle dolu. Başka bir şey yok. Li Mei suyu alıp bir kısmını elini yüzünü yıkamak için kullanıyor. Tavşan ya da başka bir hayvan eti bulup bulamadığını sormak istiyor. Sormuyor.

Meshag gelip yanına çömeliyor, deri çantayı aralarına koyuyor. Bir avuç dolusu yabani dut alıyor. Sanki içinden geçirmemiş de yüksek sesle söylemiş gibi, "Marmot yemek ister misin, pişirmeden?" diyor Bogü.

Li Mei bakakalıyor. "Yok... henüz değil. Neden?.."

"Ateş yok. Shuoki. Başka kuğular, belki geceleyn."

Onları arıyorlar. Daha yeni çok fazla soru sorduğunu söyledi Meshag. Kişiliğinin bu veçhesinden vazgeçmeye, sorgulama alışkanlığının kaybolmasına hazır değil daha. Yabani dutların bir kısmını alıyor. Sarı olanlar acı. "Şeyi soracaktım... nereye gittiğimizi sormamın bir sakıncası var mı?"

Dudakları seğiriyor. "Bunu önceden sordun," diyor.

Li Mei gülmek istiyor ama bu o kadar kolay değil. Hemen bir elini arkadan gevşekçe bağlanmış saçlarına atıyor. Babası ne zaman düşündüğü

şeye konsantre olmak istese böyle yapardı. Her iki ağabeyi de. Küçük kardeşinin yapıp yapmadığını ise (üzülerek) hatırlayamıyor.

“Korkuyorum. Böyle hissetmekten hazzetmiyorum,” diyor.

“Bazen korku gerek. Önemli olan bizim ne yaptığımız.”

Bir Bogü süvarisinin korktuğunu itiraf etmesini hiç ummazdı. “Ancak başıma gelebilecekleri biliyorsam bana yardımı dokunur.”

“Kim bilebilir?”

Li Mei surat asıyor. İlk kez gerçekten sohbet ediyorlarmış gibi geliyor. “Benim kastettiğim niyetimiz, amacımız. Nereye gittiğimiz.”

Artık onu görmek iyice zorlaştı. Karanlık çok çabuk büyüdü. Kurtların liderinin çayırların arasında, onlardan çok uzakta olmadığını duyuyor. Gökyüzüne bakıyor. Gözleri kuğu arıyor.

Meshag, “Kitan garnizonu var, uzakta değil. Şimdi uyuyoruz biz, gece at sürüyoruz. Sabah onu göreceğiz.”

Li Mei garnizonu unutmuştu. Sınırın ötesine tayin edilen askerler –burada kuzeyde, güneybatıda ya da Yeşim Kapı’dan sonraki İpek Yolları boyunca sıralanan batı kalelerinde– Kitan’m aklına nadiren gelir. Ve bildiği kadarıyla bu kuvvetlerin çoğunluğunu kendi memleketinden göçüp imparatora hizmet etmek için gurbete gelmiş ve orduya kabul edilmiş barbarlar oluşturur.

Ama şimdi aklını meşgul eden asıl mesele bu değil.

Bir eli yeniden saçına gidiyor. “İyi de ben onlara gidemem! Kim olduğumu öğrendikleri zaman beni yine götürüp ağabeyine teslim ederler. Beni anlayan lazım.” Giderek sesinin yükseldiğini fark ediyor, kontrol etmeye çalışıyor. “Eğer beni geri götürmezlerse imparatorun şerefine leke sürmüş olurlar. Ben... ben onlara gelin *verildim*. Eğer oraya gidersem garnizon komutam paniğe kapılır, dehşete düşer! O zaman da... beni orada tutar ve yeni emirler almak için haber gönderir, onlar da beni geri götürmelerini ve mutlaka bana eşlik etmelerini söylerler! Bu hiç...”

Duruyor, çünkü Hurok’un oğlu karanlığın içinde bir elini havaya kaldırmış bekliyor. Li Mei susunca dört bir yanlarını saran gecenin ne kadar dingin olduğu ortaya çıkıyor; duyulan tek şey çayırları yalayan rüzgârın sesi.

Meshag başını sallıyor. “Kıtan kadınların hepsi çok fazla konuşur mu? Dinlemezler mi?”

Li Mei dudaklarını ısırıyor. Azmediyor ve hiçbir şey söylememeyi başarıyor.

Bogü sessizce, “Ben garnizonu görürüz dedim. Oraya gideriz değil. Biliyorum seni geriye, batıya götürür onlar. Bunu yapmaları gerek, biliyorum. Surları görürüz sonra güneye döneriz. Kıtan kalesi bizi Shuokiler’den korur, onun yakına gitmezler.”

“Ha,” diyor Li Mei.

“Ben götürür seni...” Duraksıyor, başını sallıyor. “Zor bir dil. Ben seni Uzun Duvar’a *götürüyorum*, hızlı gidersek üç gün sadece.”

Fakat Duvar’ı düşünüyor Li Mei; hangi gözetleme kulesine giderlerse gitsinler Duvar’daki askerler de aynısını yapar. Sessizliğini koruyor, bekliyor.

“Oradaki askerler de seni geri gönderir. Biliyorum. Uzun Duvar boyunca ilerleyip Kitai’nin içine gireceğiz.”

“Ama nasıl?” Tutamıyor kendini.

Meshag’ın tek omzunu silktiğini görüyor. “İki insan için zor değil. Sonra sen görür. Yok. Sen... *göreceksin*.”

Sessizliği kalesi oldu sanki, Li Mei kahramanca savunuyor sessizliğini, gıkını çıkarmıyor. Sonra tuhaf bir ses duyuyor ve Meshag’ın güldüğünü fark ediyor.

“Çok uğraşıyor soru sormamak için,” diyor.

“Evet uğraşıyorum!” diyor Li Mei. “Gülmesen iyi edersin.”

Bogü duruyor. Sonra, “Seni duvarınızdan geçireceğim Shendai’nin kardeşi. Oranın yakınında yatık dağ var. Fıçı Dağı mı diyorsunuz siz? Biz gidiyor... biz oraya gidiyoruz.”

Prencesin gözleri fal taşı gibi açılıyor. “Taş Fıçı Dağı,” diye fısıldıyor.

Onu Kanlin Savaşçıları’na götürüyor.

#

İKİ KADIN TAI’NİN odasının yüksek kapısı önünde eğilerek selam verdiler. Biri kapıyı açtı. Tai önden girip Sima Zian’ı da içeri davet etti. Kadınlar

koridorda beklediler. Bu kez başlarını eğip gözlerini aşağı düşürmediler. Şayet davet edilirlirse içeri gelecekleri aşikârdı. Aynı derecede açık olan bir diğer husus ise şairin de onun da böylesi bir talepte bulunmaları halinde olumsuz karşılık alacaklarına çok az ihtimal vermeleri idi. Zian daha minyon ve şirin olana gülümsedi. Tai boğazını temizledi.

“İkinize de teşekkür ederim. Şimdi dostumla konuşmam gereken bazı şeyler var. Gerekli olması halinde sizi nasıl çağırabilirim?”

Her ikisi de kafaları karışmış halde birbirlerine baktılar. “Tam burada olacaklar Shen Tai. Siz Ma-wai’den ayrılana dek onlar sizin.” Konuşan Sima Zian’dı.

“Ha, tamam,” dedi Tai. Güç de olsa gülümsedi. Kadınlar da aynı şekilde tebessümle karşılık verdiler. Kibar bir şekilde kapıyı kapattı. İki geniş pencere açıldı, panjurlarsa toplanmıştı. Dışarısı hâlâ aydınlıktı. Orada gerçek anlamda kişiye mahsus, özel bir alanın olmasını beklemiyordu ancak birilerinin gizlice onu takip ettiğini de sanmıyordu.

Küçük, vernikli bir sehpanın üzerindeki maltızda ısınması için bırakılmış bir imbikte şarap vardı. Yanına koyulan kadehlerin altın olduğunu gördü. Zian sehpayı uzandı, iki kadehi de doldurdu. Birini Tai’ye verdi. Kendininkini şerefine kaldırıp tepesine dikti ve bir kez daha doldurdu.

“Az önce ne oldu?” diye sordu Tai.

Kendi kadehini sehpayı koydu. Daha fazla içmeye çekiniyordu. Hâlâ az önce sonlanan toplantının yoğunluğundan kurtulamamış, etkisinden çıkamamıştı. Aynı duygunun savaş zamanlarında da zuhur ettiğini anımsıyordu.

O öğleden sonra yaşanan şey resmen bir meydan savaşıydı. Pusuya yatar gibi gizlenmiş, sonra ortaya çıkıp teke tek cenk etmişti. Tabii her defasında kadim düşmanı ile değil. *Düşman*. Yine aynı kelime.

Zian kaşlarını kaldırdı. “Ne mi oldu? Oldukça güzel bir şiir yarattın, ağabeyin de öyle. Her ikisinin de kopyasını çıkaracağım.”

“Hayır, onu demiyorum...”

“Ne demeye çalıştığını biliyorum. Ben şiirler hakkında bir hükme varabilirim. Diğer soruya ise cevap veremem.”

Zian pencere kenarına gidip dışarıyı gözetlemeye koyuldu. Tai bulunduğu yerden bahçelerin bakımlı, göz kamaştırıcı olduğunu görebiliyordu. Ma-wai idi orası. Tabii ki bahçeler böyle güzel olacaktı. Oranın kuzeyinde, kısa bir mesafede Dokuzuncu Hanedan'a ait anıt mezarlar vardı.

Tai, "Bence imparator diğer paravanın arkasındaydı," dedi.

"Ne?" Zian süratle geri döndü. "Neden? Sen bunu nereden?.."

"Kesin olarak bilmiyorum. Sanıyorum. İki adet boyanmış paravan ve Leydi Jian ile prensin birlikte yaptıkları şeyi düşününce... sanki bütün bu müsamere bir seyirci için düzenlenmiş gibiydi ve o seyirci ben olamam."

"Sen de olabilirsin."

"Sanmam. Daha önce hiç Prens Shinzu'nun bu şekilde davrandığını duymadım... Bu kadar..."

Her ikisi de uygun sözcükleri arıyordu.

"Bu kadar güçlü mü?"

"Evet."

"Ben de duymadım," dedi Sima Zian neredeyse gönülsüzce.

"Zhou'ya meydan okuyordu. Ve babasının olanları öğreneceğini bile bile bunu -tabii ki!- yapmış olamaz. Şu durumda bana öyle geliyor ki..."

"Bütün bu gösteriyi imparator için mi yaptı?"

"Evet."

Zian'ın son sözü içerdği tüm bariz imalarla ve göze görünmeyen gizli anlamlarla birlikte odanın içinde, havada asılı kaldı. Pencereden içeriye dolan ılık esinti bahçedeki çiçeklerin kokusunu taşıyordu.

"Bizi görebiliyor muydun? Saklandığın yerden?"

Tai başıyla onayladı. "Jian o şekilde ayarladı. Peki neydi orada olup biten? Yardıma ihtiyacım var."

Şair iç geçirdi. Kadehini yeniden doldurdu. Eliyle işaret etti ve Tai de gönülsüzce kendi kadehini tepesine dikti. Zian odayı yürüyerek boydan boya geçti ve Tai'nin kadehini yeniden doldurdu. "Bütün hayatım şehirler, dağlar, nehirler ve yollar arasında mekik dokuyarak geçti. Biliyorsun. Hiçbir zaman sarayda sabit bir yerim olmadı. Hiç yüksek bürokratik

sınavlarına girmedim. Shen Tai, dalga dalga önümüze serilen yazgının meşrebini senin için süzüp okuyabilecek kişi ben değilim,” dedi.

“Ama dinlersin. İzlersin. Ne duydun o salonda?”

Zian’ın gözleri parlıyordu. Akşamın kızıl ışığı bir nehir gibi gözlelerinden içeri akıyordu. Oda geniş, zarif ve davetkârdı. Rahatlamak, huzur bulmak için tasarlanmıştı. Ma-wai’nin alametifarikası buydu. Şair, “Bence şansölye Wen’e bir ihtar verildi. Yaptığı şeyin makamına mal olacağını sanmıyorum,” dedi.

“Bir cinayeti tasarlamış ve azmettiricisi olmuşsa bile mi?”

Sima Zian başını olumsuz anlamda salladı. “Hayır. Seni öldürmeyi başarmış olsaydı bile. Hep dedikleri gibi; sevmediğin birinden kurtulmak için kullanamadığın bir güce sahip olmanın ne manası var?”

Tai şaire baktı, bir şey söylemedi.

Zian devam etti, “Senin kalemini kırmasına, ölümünün onun elinden olmasına seve seve izin verirlerdi – eğer arada atlar olmasaydı. Hiçbir adil ve geçerli sonuca ulaşmayan, ama yine de rahatça geçiştirilebilecek bir mesele olurdu. İster bir kadın yüzünden, ister ağabeyini, yani onun danışmanını tehdit etmeni engellemek için yapmış olsun. Buradaki hiç kimse Kuala Nor’da ya da gelirken yolda ölmüş olan kılını kırpırdatmazdı. Atlar her şeyi değiştirdi. Ama bugün olanların daha ziyade Roshan’la alakalı olduğunu sanıyorum. Senin buradaki mevcudiyetin Zhou’ya aba altından gösterilen sopaydı. İstikbali tehlikede. Ona verdikleri mesaj buydu.” Bir kadeh daha doldurdu. Tekrar gülümsedi. “Soğuk yıldızlar parlıyor kemiklerin beyazında’ kısmını çok sevdim.”

“Teşekkür ederim,” dedi Tai.

Kitan’da Dokuzuncu Hanedan’a mensup binlercesinin arasında en üstün, en önde gelen iki şair vardı. Bu adam o ikisinden biriydi. İnsan yazdığı mısralar için Sima Zian’dan övgü aldıktan sonra huzur içinde ölebilirdi.

Tai, “Yine de bana kılavuzluk ettin,” dedi.

“Dikkatli ol,” dedi şair. “İrfan sahibi olduğumu iddia edemem.”

“İddia edenler yoksun hissedenlerdir,” dedi Tai. Bu bir alıntıydı, şair biliyor olmalıydı.

Zian tereddüt etti. "Shen Tai, ben alçakgönüllü bir adam değilim. Sadece dürüst davranıyorum. Sonunda hep bu yeşim ve zerin ışıltılı dünyasına geri dönüyorum, beni içine çekiyor. Sandal ağacı ve fildişi, kadın kokusu ve dırdırı. Ama yalnızca ziyaret etmek, tatmak için. Benim için asla bir 'ev' değil bu hayat. Burada olmaya ihtiyacım var ve her geldiğimde de gitmeye. Sarayın çarklarının nasıl döndüğünü anlamak için insanın orayı evi gibi görmesi gerekir."

Tai cevap vermek için ağzını açtı ama sonra ne söylemek istediğini bilmediğini fark etti.

Zian, "Ta-Ming'de ya da burada Ma-wai'de insanoğlunun dünya üzerinde saraylar ve bahçeler inşa ettiği her yerden daha fazla güzellik var. Hatta belki de şu anda burada, bütün tarih boyunca *var olmuş* tüm güzelliklerden fazlası var. Kim Kitai'nin mucizesini ve şanını inkâr edebilir ki? Veya bu hakikati görmezden gelebilir?"

"Ya da bu rüyanın bitmesinden duyulan korkuyu?" dedi Tai.

"Öyle... bir korku var, evet. Bazen artık genç olmadığımı seviniyorum." Zian kadehini sehpa koydu. "Beni bekleyenler var dostum. Gün battıktan sonra bana safran şarabı ve flüt ziyafeti için söz veren iki kadın var."

Tai gülümsedi. "Hiçbir erkek bundan mahrum bırakılmamalı."

"Doğru. Gelmek ister misin?"

Tai başını iki yana salladı. "Düşünmem gereken şeyler var. Sanırım bu akşam bir şölen olacak değil mi? Nasıl idare edeceğim, nasıl davranacağım bilmiyorum."

"Wen Zhou yüzünden mi?"

"Evet. Hayır. Ağabeyim yüzünden."

Şair, Tai'ye baktı. "Yaptığından utanmalı."

Tai silkindi. "Ailemizin reisi o. Li Mei'nin bu şekilde ailemizi yüceltiğini, bize tüm dünyanın nazarında itibar kazandırdığını söyleyecektir."

Sima tekrar başını Tai'den tarafa çevirdi. "Bu konuda haklı." Gözleri parlıyordu, bir ışık yanılması. "Gene de bu yaptığından ötürü onu öldürseydin seni anlardım. Ama ben bu konularda pek de aklıselim davranabilen bir adam sayılmam."

Tai, "Ben de öyle olduğumdan emin değilim," dedi.

Zian gülümsedi, iç karartıcı bir görüntüsü vardı. İster istemez insanın aklına gençken yaman bir savaşçı olduğu gerçeği geliyordu. “Belki de. Ama şimdi akıllıca davranmak zorundasın Tai. Kısa bir süre için, ya da belki biraz daha uzun bir zaman için. Artık nüfuzlu birisin.”

“Dünya mücevherlerle süslü bir kap içinde zehir de getirebilir, hediye de,” dedi Tai bir alıntı yaparak.

Şairin yüzündeki ifade değişti. “Bunu bilmiyorum. Kimin bu?”

“Ağabeyimin,” dedi Tai sükûnetle.

“Ha,” dedi Sima Zian. “Anlıyorum.”

Tai iki genç adamın paylaştığı odanın penceresinden izlenen yaz fırtınalarını düşünüyordu.

Tam çalındığı sırada ayrılmak üzere olan şaire açmak için kapıya doğru yürüyordu. Ses dışarıdaki koridordan gelmemişti.

İkisi de oldukları yerde donup kaldılar. Bir an sonra tekrar aynı tıkrı duyuldu. Tai güzel ve tertipli yatağın diğer yanındaki duvarı kontrol etmek üzere geri döndü.

Tam baktığı sırada duvarın içinde, kapı şeklinde tasarlanmış bir panel, rayı üzerinde sürüldü ve hemen ardından da bir ikincisi. Anlaşılan duvarın içine gizlenmiş çift kapılı bir geçit vardı. Ortaya çıkan kimse olmadı. Tai bulunduğu yerden geçidin girişinin tam olarak nerede olduğunu göremiyordu. Yoksa bir koridor mu vardı? Ya da belki bitişik bir başka oda mı?

İki adam birbirine baktı. “Benim burada olmamam gereken bir zaman,” dedi Zian çabucak. Şairin beti benzi atmıştı. Tai’nin kulağına iyice yaklaşp, “Akıllı ol dostum. Ağırdan al, acele etme. Bu mesele bugün yarın bitecek gibi değil,” diye mırıldandı.

Koridora açılan odanın giriş kapısını gidip kendisi açtı. Tai’nin eşlikçileri hâlâ oradaydı, biri pencerenin kenarında, diğeri de onun karşısında. Artık koridoru, uzandığı yere kadar, gün batımmm gelişinden önce yakılan fenerler aydınlatıyordu.

Kapıdaki kadınlar iki adama da gülümsediler. Zian dışarı çıktı. Tai kapıyı arkasından kapattı ve tekrar odaya döndü.

Birden altı asker koşar adım içeri girdi.

Sanki orada değilmiş gibi Tai'ye bakmadan yanından geçip ikili gruplara ayrıldılar; kayıtsız görünüyorlardı. Hemen iki pencerenin ve kapının önünde pozisyon aldılar. Kılıçları, miğferleri ve deri kaplı zırhları vardı. Pencerelelerin önündeki dördü pür dikkat dışarıyı gözetliyor fakat penceleleri kapatmıyorlardı. Günün bu saatinde içeriye dolan akşam güneşi çok güzeldi.

Askerlerden biri diz çöktü ve yatağın altına baktı. Ayağa kalktı ve duvara gömülmüş olan gizli geçide doğru bakıp başını sallayarak onay verdi.

İçeriye Wen Jian girdi.

O da başını çevirip Tai'ye bakmadı. Doğrudan karşı taraftaki pencele-ye yürüdü ve sonra yüzünü ifte kapının gömülü olduğu duvara döndü; son derece ciddi görünüyordu. Üzerinde hâlâ soluk sarı anka kuşlarıyla süslenmiş yeşil ipek giysi vardı.

Tai'nin yüreği ağzında atıyordu. İşte şimdi çok korkuyordu.

Duvardaki kapılardan içeri sırtkların üzerinde perdeli bir saray tahtirevanını taşıyan altı asker daha girdi. Perdeler taşıdıkları kişiye gizliyordu. Ama tabii kim olduğu biliniyordu. Anlamak zor değildi.

Tahtirevan odanın tam ortasına bırakıldı.

Tai hemen dizlerinin üzerine çöktü, alnını yere dayadı ve ellerini ona doğru uzattı. Kesinlikle başını kaldırıp bakmadı. Titrememeye çalışarak bir an için gözlerini kapattı. Secde etti ve öylece kaldı.

Kitai'nin Cennet'in eliyle hükmeden, şerefli, Haşmetli ve Yüce İmparatoru bir odaya girdiğinde böyle yapılırdı. Kişiye mahsus yatak odası öyle dursun, duvarlardaki gizli geçitlerden geçip ansızın bir sır gibi içine doğduğu oda neresi olursa olsun bu kural değişmezdi.

"Ayağa kalkmanıza izin verildi Shen Gao'nun oğlu." Konuşan Jian'dı.

Tai ayaklarının üzerine dikildi. Perdeli tahtirevana doğru tam üç kez eğilerek selam verdi. Sonra da iki kez pencere kenarındaki Kıymetli Refika'ya doğru. Jian hafifçe başını eğdi ancak gülümsemedi. Tahtirevanı taşıyan askerler başları dik, gözleri tam karşıya bakar şekilde duvarlar boyunca pozisyon aldılar.

Tahtirevanı çevreleyen perdeler kırmızıydı ancak sarı güneş desenleriyle süslenmişlerdi. Tai kendi bulunduğu tarafta dokuz tane saydı, ef-

sane doğruysa tahtirevanın diğer tarafında da bu figürlerden dokuz tane olmalıydı. Ölümlüler için aşırı kaçabilecek bir ihtiyaçtı bu. Ama zaten vurgulanmak istenen de buydu.

Hayatı boyunca İmparator Taizu'yu belli bir mesafeden tam üç kez görmüştü.

İmparator üç festival gününde Ta-Ming'in yüksek balkonlarından birinde ayağa kalkmış ve sarayın önünde izdiham yaratan halkı yukarıdan izlemişti. Saltanat mensupları çok uzakta ve çok yükseklediler; öyle ki öğrencilerden biri gerçek saltanat mensupları avlanırken ya da biraz ötedeki Geyik Parkı'nda dinlenirken söz konusu kişilerin imparatorluk renklerinde kıyafetler giyerek flama ve bayrakların altında durup poz vermeleri için parayla tutulmuş kişiler olmasının pekâlâ mümkün olabileceğini söylemişti.

"Halkımızın aziz mürşidi sizin bir soruya cevap vermenizi diliyor," diye mırıldandı Jian.

Tai tekrar perdelere doğru eğildi. Terliyordu. "Hizmetkârınız buna layık görülmekten onur duyar," diye kekeledi.

Kırmızı perdenin ardından Tai'nin beklediğinden çok daha güçlü bir ses geldi. "Kuala Nor'da ölümlerin seslerini duyduğun doğru mu gerçekten?"

Tai tekrar dizlerinin üzerine çöktü ve secdeye kapandı.

"Ayağa kalkmana müsaade edildi," dedi Jian ikinci kez.

Tai ayağa kalktı. Ellerini ne yapacağını bilmiyordu. Önce bel hizasında, göbeğinin altında birbirine kenetledi sonra da iki yanına düşmeleri için serbest bıraktı. Avuç içleri nemlenmişti.

"Hizmetkârınız o sesleri duydu merhametli ve yüce sahip," dedi.

"Seninle konuştular mı?" İmparatorun sesinde rahatlıkla hissedilen canlı ve samimi bir ilgi vardı. Bu detayı ıskalamak olanaksızdı.

Tai tekrar diz çökmek için özel bir çaba sarf etti. Hâlâ titriyordu ve kendini kontrol etmeye çalışıyordu. "Merhametli efendim, konuşmadılar. Hizmetkârınız yalnızca geceleri, güneşin batışından yeniden doğuşuna kadar onların haykırışlarını duydu."

"Haykırışlarını demek. Öfkeyle mi yoksa kederle mi Shen Gao'nun oğlu?"

Tai yere baktı. “Her ikisi de efendim. Ne vakit... ne zaman... ne zaman ki birinin kemikleri ebedi istirahatgâhına gömülüydü ancak o zaman o ruh feryat figan etmeyi kesiyordu.”

Bir sessizlik oldu. Gözünün ucuyla Jian’a şöyle bir baktı. Bir pence-renin kenarında dikiliyordu, akşam güneşi saçlarına değiyordu.

“Çok memnun olduk,” dedi Kitai’nin imparatoru. “Bizi ve babam onurlandırdın. Göl kıyısındaki amellerin dikkate alındı.”

Tai tekrar diz çöktü. “Yüce efendim, hizmetkârınız bunca güzel söze layık değil.”

Perdenin arkasından bir gülme sesi duyuldu. “Söylediğim şey yanlış mı yani, bunu mu demek istiyorsun?”

Tai tek kelime etmeden alnını yere yapıştırdı. Jian’ın kakhaha at-tığını duydu. “Canım sevgilim, bu hiç nazik bir davranış değil. Adamı korkutuyorsun,” diye mırıldandı.

Canım sevgilim.

İmparator Taizu göze görünmüyor ama güldüğü duyuluyordu, “Ölü-ler arasında iki yıl yaşayan bir adamı mı korkutuyorum? Umarım öyle değildir,” dedi.

Tai kıpırdamadı, konuşmadı da.

“Ayağa kalkmaya izniniz var,” dedi Jian bir kez daha; bu kez sesinde bıkkınlık vardı.

Tai ayağa kalktı.

Bir perdenin hışırdadığını duydu – ancak bu Tai’nin görüş alanına girmeyen taraftaki, yani tahtirevanın arkasındaki perdeydi. Bir an sonra bir kez daha aynı hışırtı duyuldu.

İmparator, “Bazı düzenlemeler yapıldıktan sonra sizi resmî olarak kabul edeceğiz. Takdirlerimizi özel olarak iletmek istedik. Ta-Ming Sarayı’nda cesur adamlara her zaman ihtiyacımız var. Burada olmanız güzel,” dedi.

“Hizmetkârınız size şükranlarını sunuyor ulu efendim,” diye mırıldandı Tai. Başından aşağı ter boşanıyordu.

İmparator çok daha alçak bir sesle, “Şerefın üç ayağı vardır Shen Gao’nun oğlu. Bir ayağı itidaldir. Biri doğruluktan ayrılmama. Biri de atalara saygı. Şimdi seni burada bırakıp gideceğiz.”

O noktadan sonra Kıymetli Refika'nın üç kez söylemesi umurunda değildi. Tai bir kez daha diz çöktü ve secdeye kapandı. Askerlerin hareket ettiklerini duyuyordu, önce tahtırevanın kaldırıldığını belli eden bir çıtırtı geldi kulağına, sonra da gizli kapılardan geçirilerek geri taşınırken zemindeki tahtaların gıcirtısı.

O son sözleri düşünüyordu, daha önce bu sözleri duyup duymadığını ya da çalışırken karşısına çıkıp çıkmadığını hatırlamaya çalışıyor ama başaramıyordu. Sonra yanlışlıkla, *tamamen* bir hata eseri, onunla konuşan ve gözüne görünmeyen bu adamın genç oğlunun müstakbel eşini odalığı olarak aldığını, gizli saklı simya alaşımları kullanarak yasaklanmış ölümsüzlüğün peşinde koştuğunu ve aynı zamanda babasının kabrini ve onunla aynı sıradaki diğer kabirleri gölgesinde bırakıp iyice küçültecek bir anıt mezar inşa ettirdiğini hatırladı.

İnsanı kendi düşündükleri bile dehşete düşürebiliyordu.

Diğer askerlerin gene sanki odanın içinde koşuyorlarmış gibi uygun adım yürüdüklerini duydu. Bir süre sonra başını kaldırıp yukarı baktı.

Jian çift kapılı gizli girişin yanında tek başınaydı ve gülümsüyordu.

“Oldukça iyi geçti,” dedi. “Kendi adıma, itidalin gereğinden fazla önemsendiğini düşündüğümü itiraf edeyim. Siz bana katılmaz mısınız Shen Tai?”

Bu kadarı fazlaydı. Bir günün içinde daha kaç farklı tarafa çekilebilirdi bir adam? Tai ambale olmuştu, sadece sersem sersem karşısında duran kadına bakabilirdi. Ne söyleyeceği hakkında en ufak bir fikri yoktu.

Jian bunu yüzünden okuyabiliyordu elbette. Güldü ama kendine has zarafetini muhafaza ederek.

“Bu akşam düzenlediğim şölene katılmaktan muafsiniz,” dedi.

Tai kızardı. “Sizi kızdırdım mı saygıdeğer hanımefendi?”

Jian başını iki yana salladı. “Hayır, sayılmaz. Yatağın üzerinde Anka Tahtı'ndan gelen hediyeler var. Bunlar imparatorunkiler, benimkiler değil. Benim hediyem bu gece size bağışlayacağım özgürlük. O hizmetinizdeki haşin, minyon Kanlin dokuz başka Savaşçı'yla birlikte odanın kapısında bekliyor. Bu gece Xinan'a giderken muhafızlara ihtiyacınız olacak.”

“Xinan'a mı gidiyorum?”

“Hemen buradan ayrılırsanız iyi edersiniz. Yolda karanlık çökecektir.”

“Ben... ben ne?..”

Herhangi bir erkeğin dizlerinin bağını çözebilecek bir tebessümle, “Kuzenim,” dedi Jian, “bu gece burada benimle kalacak ve yarın sabah da diğerleriyle Roshan konusunda fikir alışverişinde bulunacaklar.”

“Anlıyorum,” dedi Tai hiçbir şey anlamamış olmasına rağmen.

“Ona yolda olduğun söylendi bile,” dedi Wen Jian.

Tai güçlükle yutkundu. Dili damağına yapışmış gibiydi, tek kelime edemedi.

“Bu da benim hediyem. Kanlin’iniz atınızın nerede olduğunu biliyor. Ve artık bir de kâhyanız var; imparatorun az evvel size armağan ettiği şehirdeki ev için. Bir kâhyaya ihtiyacınız olacak.”

“Kâhya mı?” diye tekrarladı Tai, aptallaşmıştı.

“Bu sabah benim kâhyamdı. Kararımı gözden geçirdim. Hayatını size borçlu. Size iyi hizmet edeceğini umuyorum.”

Yüzündeki tebessüm derinleşti. *Dünya üzerindeki hiçbir kadın bu kadının bakışlarına sahip değil*, diye düşündü Tai.

Fakat Xinan’da altın saçlı bir başka kadın vardı. Onun için kendi hayatını tehlikeye atan, giderse neler olabileceğine dair onu uyaran kadın, hem de birden çok kez.

Ayrıca Tai’ye saray hayatında ayakta kalmak için bir nebze umudu varsa daha kurnaz olması gerektiğini söyleyen de gene oydu.

“Huzura kabul edileceğin zaman sana haber verecekler,” dedi Wen Jian. “Seni dinleyecekler ve sonra tabii atlarını getirmek için tekrar batıya dönmen gerekecek.”

“Elbette zarif hanımefendi,” dedi Tai.

“On tanesini bana vereceksin, sözün var unutma,” diyerek bir hatırlatma yaptı.

“Sözüm söz,” dedi. “Dans ettirmek için değil mi?”

“Dans ettirmek için,” diyerek onayladı Jian. “Bir hediye daha var.” Döndü ve yatağın üzerine bir şey bıraktı, sonra da duvara gömülü olan

kapılardan çıkıp gitti. Biri kapıları kapattı. Oda yeniden ilk geldiği zamanki haline dönmüştü. Dışarısı hâlâ aydınlık sayılırdı.

Yatağın üzerinde ağır bir anahtar duruyordu. Hemen yanında ise Tai'nin hayatı boyunca gördüğü en büyük zümrütle süslenmiş bir yüzük vardı.

Bunun dışında üçüncü bir nesne daha olduğunu gördü.

Bir lişe, henüz soyulmamış.

Meyveyi aldı, anahtarı aldı – Xinan'daki evin olmalıydı. İkisini de cübbesinin cebine yerleştirdi. Yüzüğü aldı ve sol elinin yüzük parmağına taktı. Babasını ve annesini düşünerek bir süre öylece yüzüğe baktı. Sonra çıkarıp onu da diğerleri gibi cebine koydu.

Oldukça gergin, derin bir nefes aldı. İyi bir nedeni olmamasına rağmen kafasındaki *guan*'ı çıkardı.

Karşıya yürüdü ve kapıyı açtı.

“Seni gördüğüme sevindim,” dedi Wei Song’a. Orada duruyordu; dimdik, minik, somurtkan, bir bozkır kurdu gibi başın.

Song’un suratı asıktı. Hiçbir şey söylemedi. Öylesine başını eğdi hafifçe.

Arkasında söz verildiği gibi hepsi siyahlar içindeki diğer Kanlinler vardı.

Song’un yanında o sabah handa karşılarına çıkan kâhya diz çökmüş bekliyordu. Jian’ın Ma-wai’ye ulaştıkları zaman kendisini öldürmesini emrettiği adam. *Kararımı gözden geçirdim.*

“Lütfen ayağa kalk,” dedi Tai. Kâhya doğruldu. Utanç verici şekilde yanaklarından yaşlar süzülüyordu. Tai fark etmemiş gibi yaptı. Anahtarı cebinden çıkardı. “Öyle sanıyorum ki bu anahtarın hangi giriş kapısını, Xinan’daki hangi evi açtığını sana bildirdiler, değil mi?”

“Evet merhametli efendim,” dedi kâhya. “Elli yedi numaralı mahal-
lenin en güzel evi. Oldukça güzel bir mülk. Şansölyenin malikânesine çok yakın aslında!” Bunu söylerken gururlu görünüyordu.

Tai gözlerini kırıştırdı. Neredeyse Jian’ın kahkahasını duyar gibi oldu.

“Atla ya da arabayla, hangisi kolayına geliyorsa onunla git ve bu gece için bu evde gereken hazırlıkları tamamla. Orada uşaklar vardır heralde?”

“Elbette! Bu ev imparatorun mülküydü eskiden, bin yıl yaşasın. Sizi bekliyor olacaklar efendim. Ve size hizmet etmekten onur duyacak, minnettar kalacaklardır, tıpkı... tıpkı benim gibi.”

Tai kaşlarını çattı. “Güzel,” dedi. “Seninle Xinan’da görüşürüz.”

Kâhya kendisine uzatılan anahtarı aldı, eğilerek selam verdi, döndü ve koridoru büyük adımlarla arşınlayarak uzaklaştı. Temiz, ıslık ıslık bir amaca ve tam sonuna geldiğini düşündüğü anda yeniden hayatına kavuşan bir adamdı.

“Adı Ye Lao,” dedi Song. “Sormayı unuttunuz.”

Tai ona baktı. Siyahlar içindeki muntazam, sakin duruşunu süzdü. Çehresindeki yoğun hatlara takıldı. Tai için adam öldürmüş, o sabah bir kez daha yaralanmıştı.

“Ye Lao. Teşekkür ederim. Ölmüş olmasını mı tercih ederdin?”

Bunu beklemiyordu. Başım iki yana salladı.

“Hayır.” Tereddüde düştü. “Burası farklı bir dünya,” dedi. Tai onun görüldüğü kadar sakin olmadığını fark etti.

Başıyla söylediğini onayladı. “Öyle. Daha da farklı olacak.”

Song başını kaldırıp Tai’ye baktı. Tai onun o kocaman ağzıyla gülümsediğini gördü. “Şayet üzerinizde *liao* ipeğinden kıyafetlerle bir Sardia atının üzerinde Xinan’a gitmeye kalkarsanız uyluklarınız kaçınılmaz olarak hamlayacaktır sahip. Binici kıyafetleriniz var mı?”

Tai önce pencereye, sonra da duvara baktı. Hizmetine verilen iki kadın hâlâ oradaydılar, ürkek ama gururlu gözlerle ona bakıyorlardı.

“Binici kıyafetlerim var mı?” diye sordu.

Seri bir şekilde (ama zarafetten ödün vermeden) yanından geçip odaya girdiler. Bir sandığı açtıklarını duydu, hışırtilar geldi kulağına ve sonra da kıkırdamaları.

Bir süre sonra Tai de içeri girdi. Görünüşe göre tam ona göre binici kıyafetleri vardı ve çizimleri de temizlenmişti. Üzerini değiştirdi. Kadınların hiçbirinin başını çevirip başka bir tarafa bakmadığı gözünden kaçmadı.

Yüzüğü ve geçerli bir nedeni olmasa da lişeyi yanına aldı. Dışarı çıktı, Song ve emrine verilen Kanlinlere katıldı. Onu Dynlal ve diğerleri için ayarlanmış bineklerin bulunduğu ahırlara götürdüler ve ulaştıklarında parlayan ışıklarıyla bütün geceyi aydınlatırken bulacakları tozun, gürültünün ve iki milyon ruhun şehrine doğru atlarını sürüp günün sonuna ramak kala Ma-wai’den ayrıldılar.

*Huzur bulan kimse yoktur Xinan'da, demişti ağabeyi daha demin
şiir okurken.*

Ve Yağmur'a yolda olduğu bildirilmişti.

BÖLÜM XIX

MALİKÂNENİN ARKA DUVARINA yakın bir yerde gül ağacından bir taraça var. Çiçek tarhlarının ve meyve ağaçlarının arasına kurulmuş suni gölün ve gölün ortasına kondurulan adanın biraz uzağında, misafirler için düzenlenen şöenlere ayrılmış çayırılık alanı, sinesine uzanan patikaları saran bambu korusunu ve Wen Zhou'nun muhafızlarının eskrim ve okçuluk antrenmanlarını yaptıkları açık araziye geçince ulaşılan bir noktada.

Taraça, Yağmur'un en sevdiği yer. Bunun bir sürü nedeni var. Yapımında kullanılan ahşaba gül ağacı denmesinin sebebi rengi değil, kokusu ki Yağmur bu kokuya bayılıyor. Ağaçtan elde edilen malzeme koyu renkli; üzerinde sanki yüzeye ulaşmak, ahşabın dokusunu yarıp geçmek için yarışan çizgiler var. Gün ışığında bu çizgileri gözünüzle görebilir ya da kafanızda canlandırabilirsiniz. Gül ağacı kerestesi Xinan'a güneyin uzak ormanlarından gelir. Dert etmeye değmeyecek bir meblağ karşılığında, karadan başladığı yolculuğuna nehirler ve Büyük Kanal üzerinden devam eder.

Burada, mülkün içindeki müstakil köşklere ve kulübelere uzakta, arka tarafta bazen bülbüller yuva yapar. (Duvarın diğer yanındaki son derece varlıklı semtteki cadde sakin ve durağandır.) Yazın şakımaları çok daha sık duyulur ancak "bu gece" şarkı söylemelerini beklemek için henüz çok erken.

Az evvel alacakaranlıkta yürürken yanında taşıdığı *pipa*'nın tellerini tıngırdatarak bu mesafeyi dolambaçlı yollardan gerisin geriye katetti. Enstrümanı yanında taşıdığı zaman insanların onu irdeleyen gözlerle süzmediklerini, ona sanki yerleşkenin bir parçasıymış, her hareketi dikkatle gözlenmesi gereken biriymiş gibi bakmaktan vazgeçtiklerini fark etti. Ya da belki "emir üze itinayla izlenmesi gereken biriymiş" gibi demeli.

Hava karardı artık. Onu gereğinden biraz daha fazla seven uşağı Hwan'a tараçadaki kandillerden birini yaktırdı, sonra da onu gönderdi. Bir şey saklıyormuş gibi görünmek istemiyor. "Gördün mü, bak ışık var," desinler diye kandil yaktırıyor. Gerçi ışığın görülebilmesi için bütün o yol geçildikten sonra ağaçların arasından o yöne bakılması lazım. Bugün erken saatte, ikindiden önce Hwan, hanımı için mülkün dışında başka bir işin peşinden koşturdu. Yapabileceğinin en iyisini yaptı ve işte şimdi orada, bekliyor.

Yağmur, Ay'ın ırak düşmüş âşıklar arasında habercilik yaptığını anlatan eski bir şarkının birkaç notasını çalıyor. Sonradan bu geceyi düşünmek için o şarkının doğru bir seçim olmadığına karar veriyor.

Başka kimse yok, yalnız. Bununla ilgili bir sorun yok, içi rahat. Nedimelerine o gece için izin verildi ve yerleşke dışına gönderildi. Sadece bir tanesi hanımının geri dönmesi ihtimaline karşı bir süit odada kalıyor ancak daha önce de Yağmur'un *pipa*'sıyla birlikte geç saatlere kadar dışarıda, bahçede kaldığı olmuştur. Kullanışlı ve hoş görülebilir bir tuhaflık.

Wen Zhou kadınlarını gizlice izletmez. Kafası öyle çalışmaz. Yağmur onun aslında sadık ve itaatkâr olmayan kadınları ayırabileceğine dahi inanmıyor. Sonuçta nerede ve nasıl daha iyi bir hayata sahip olabilirler ki? Hayır, onun korkuları birer karanlık gölge gibi evin duvarlarının dışında dolaşıyor.

O ve karısı bütün gün yoksular. Herhangi bir ihtarda bulunulmaksızın Ma-wai'ye çağrıldılar. Giderken bu aciliyetten hiç memnun değildi. Öte yandan Jian birini huzuruna istiyorsa o kişinin ihtiyatlı bir şekilde direnmek için yapabileceği çok da bir şey yoktu, olamazdı. Yağmur bir süre ağaçların arasında gördüğü ateşböceklerini izliyor. Pervaneler kandilin etrafında dönerek kanat çırpıyor.

Sahip, sabah oradan ayrıldığından beri ya da en azından Ma-wai'den gelen ikinci mesaj oraya ulaştığından beri yerleşke çok sakin. Yani Yağmur'a gönderilen mesaj şu: *Yeşim merdivenlerin üzerindeki tüm pencerelerin gözyaşlarıyla ıslanması gerekmez.*

Orada yeşim merdivenler yok. Ne hakiki yeşim ne de bir şairin ikonik hayali. Gül ağacından üstü kapalı ancak dört yanı geceye açık bir tараçada, enstrümanını kucığına almış, bir bankta oturuyor.

Ahşabın kokusu, havadaki rayiha. Yazın eşiğindeler artık. Kendini bıraksa kolaylıkla ağlayacağını biliyor ama “Yeşim de yok gözyaşı da,” diyor kendi kendine. Ağlamayacak. Kafası çok meşgul.

En çok da Wen Jian’la.

YAŞADIĞIM DAĞI KİMSE bilmez.

Tai fazlasıyla karmaşık bir düşünceyle, Xinan tüm heybetiyle yakınlığı anda aklına gelen ilk cümlenin yalnızlıkla ilgili bir şiirden olmasını ironik buldu.

Yaşıyor olsa Yan’ın mutlaka buna dair yapacağı bir yorum olacağını düşündü.

Ve tabii aslında Xin Lun için de geçerliydi bu düşünce. Biri nazik ve eğlenceli, diğeri ise nüktedan ve sivri dilliydi. İkisi de artık ölüydü. Ve aklına gelen hatıraları en az iki yıllıktı.

Aynı şekilde gecenin zifiri karanlığında görmek maksadıyla yollarına düştüğü kadının, yanında taşıdığı (ama takmadığı) zümrüt kadar değerli hatırası da öyleydi.

Yüzüğü neden takmadığını o da bilmiyordu. İnsanların sahip olduğu serveti ayaklı vitrin gibi kendi üzerinde taşıyan bir adama yönelttikleri türden bakışlara maruz kalmaya henüz hazır olmadığına kanaat etti. Nedenini tam olarak kavrayamasa da Yağmur’un kendisine o gözle bakmasını istemiyordu. Şansölyenin evinde varlıklı bir yaşamın göstergelerine karşı göz aşinalığı kazanmamış olması gibi bir ihtimal bulunduğundan değil elbette.

Daha Ay Işığı Haz Evi’ndeyken sıra dışı bir refah düzeyine sahip adamların dünyasına girmişti zaten. Gözünde servetin hükmü yoktu, hiçbir zaman dünyevi zenginlikten etkilenmiş değildi. O hep öğrencilerle birlikte olmaktan, onlara şarkı söylemekten, muziplik peşinde koştuktan, geç saatlerde dönen felsefe muhabbetlerine iştirak etmekten, şiirlerden ve dünyayı yıkıp yeniden kurma projelerinden haz almıştı.

Yetenekli, donanımlı bir kortezana yakışan da buydu zaten. Etrafındaki her erkeği, gönlünün derinliklerindeki arzularının peşinden gitmekte özgür olsa onu seçeceğine inandırmak.

Ama farkındaydı, Tai *biliyordu* ki Yağmur'u sırf bu çerçevede düşünmek duvarların ardındaki (birçok duvarla kuşatılmıştı) bu kadınla ilgili daha da derinde yatan bir hakikati inkâr etmek olurdu. Xinan'ın surları şimdi üzerinden geçtikleri köprü'nün ilerisinde, çok da uzak olmayan bir mesafede puslu bir hayal gibi belirmişti. Köprüde parlak fenerler ve nöbet tutan askerler vardı.

İki yıl önce Yağmur ona imparatorun büyük aşkının kuzeni, asortik, güneyli aristokrat Wen Zhou'nun onu Kuzey Bölgesi'nden alıp götürüleceğini söylemişti – onu *uyarmıştı*.

İkisi de buna benzer vakaların vuku bulduğuna defalarca şahit olmuştu. Aslında çoğu kez bu türden bir olayın gerçekleşmesi bir kortezanın en güzel hayali, hayattan alabileceği en büyük hediye idi. Böylesi adamlar, onlar için daha iyi bir dünyaya açılan birer kapıydı.

Tai dostlarıyla hoş vakit geçirmeye dalmış, kalan zamanını yaptığı çalışmalara vakfetmişken ve bir yandan da hayatın nasıl doğru yaşanabileceğine dair kendi fikrini ve ideallerini inşa etmeye uğraşırken derin bir acı duyarak Yağmur'un bahsettiği olasılığın gerçeğe dönüşmesinin mümkün olduğunu ama varlıklı ve kuvvetli ilişkilere sahip bir aristokratın Kuzey Bölgesi'ndeki bir kadına göz koyması, onu hanesine almak istemesi halinde sınavlara hazırlanan bir öğrencinin, emekli bir generalin ortanca oğlunun elinden hiçbir şey gelmeyeceğini kavramıştı.

Sonra da babası ölmüştü.

Şehrin surlarına ulaştıklarında onu, yeşil gözlerini ve sarı saçlarını, gecenin geç vaktinde sesine yerleşen buğuyu hayal ediyordu. Tai yukarıya, kapıların üzerinde yükselen devasa büyüklükteki çok katlı kuleye baktı. Artık yıldızları gökten silip atan ışıklar vardı. Kapılar kilitliydi elbette. Karanlık çoktan çökmüştü.

Sorun çıkacak gibi görünmüyordu: Jian önden onlar için haber göndermişti.

Kanlin muhafızlarının lideri (Wei Song değil, çok daha kıdemli biri vardı artık) açılan küçük, sürgülü bir pencereden içeri bir parşömen rulosu uzattı ve bir süre sonra duyulan bağırışla birlikte kuzey girişini tutan Altın Kuş Muhafızları kapıyı açtılar.

Sonrasında o ve Kanlinler geçerken şehir muhafızlarının tamamı – yerdeki, kuledeki ve yakın surlardaki– iki kez eğilerek Tai'yi selamladılar.

Gerçekten buna hazır değildi. Saatler süren bu yolculuk boyunca hep yakınında duran Song'a baktı. Kanlin kapüşonu başında, teyakkuz halinde, dosdoğru ve pür dikkat ileriye bakıyordu; bakışları buluşmadı. O sabah yaralanmıştı. Ama buna dair en ufak bir emare göstermiyordu.

Kapılar arkalarından savrularak kapandı. Dalgın dalgın Dynlal'in boynunu sıvazlarken eyerin üzerinde geriye dönüp baktı. Neden hiç yorgunluk hissetmediğini düşündü. Halbuki Ma-wai'de verdikleri, hayatının kalan kısmını külliye değiştirilmesi muhtemel kısa bir ara dışında günün önemli bir bölümünü at sırtında geçirmişti.

İşte yeniden Xinan'daydı. Dünyanın kalbinde.

Hâlâ Jian'm neden bu iyiliği yaptığını bilmiyordu. Aklına en çok yatan ihtimal, Kıymetli Refika'nın sarayda icra ettiği gösterinin sonu gelmeyen dengeleyici hamlelerinden birinin küçük bir parçasını teşkil ettiğiydi. Wen Zhou ve Roshan, yüksek kademedeki hırslı bürokratlar, veliaht, diğer başkanlar, harem ağaları, diğer prensler (ve anneleri)...

Ve şimdi batıdan gelen yeni bir oyuncu vardı. Nüfuzlu bir danışmanın ve asaletini yeni kazanmış bir prensesin kardeşi. Uçuk sayıda Sardia atının kontrolünü elinde bulunduran bir adam.

Jian'ın konumundaki bir kadın için ancak bu adama dair bir iddiayı öne sürmek anlamlı bir hamle olabilirdi. Ve dolayısıyla bu iddia rutin bir sorgu sonrasında edinilen bilgiyle, yani adamın –Jian'ın kuzeni tarafından öldürülmek istenmesine neden olmuş olsa bile– Kuzey Bölgesi'ndeki şarkıcı bir kızla ilişkisi olduğu yönündeki istihbaratla birleşince...

Eh, tabii ki bu koşullar altında acımasız kuralların işlediği, zalim bir sarayla uğraşan akıllı bir kadın belli şeylerin sorumluluğunu alır, işlerin yürümesini sağlardı. Üstelik bir de bu kadının resmî nezaket kurallarından, çatışmalardan, mali işlerden ve barbarlarla girilen mücadelelerden iyice bunalmış ve giderek yaşlanan, bir yandan yeryüzündeki en gösterişli kabri inşa ettirirken bir yandan da refikasıyla sonsuza dek yaşamak konusunda takıntılarından kurtulamayan ancak tanrılar istemediği için bu dileğinin gerçekleşmesi imkânsız görünen bir imparatorla birlikte olduğu düşünülürse inisiyatif kullanıyor olmasının kaçınılmazlığı daha iyi anlaşılırdı.

Tai için kapılar açılmıştı; sadece sembolik olarak değil, şiirdekine benzer şekilde hakiki kapılar; heyula gibi ürkütücü ve meşalelerin, fenerlerin ışığında uzak, karanlık bir hayal gibi titreyen kapılar.

Daha önce bunu hiç yapmamıştı. Hava karardıktan sonra şehre girmemişti.

Gün batımına doğru Xinan'a yaklaşan yolcu, bir han ya da ahır olan bir çiftlik evi (eğer öğrenciyse kesesini gözetmeliydi) bulur ve surların dışından kapıları kapatan tamtamların uzun seremonisini dinlerdi. Ve ertesi sabah iki milyon ruhun beslediği bir başka günün keşmekeşine, pazarın kalabalığına daldardı.

Ama şimdi öyle değildi. Artık kapılar sonuna dek önünde açılıyordu. Hatta sırf ellerindeki ruloyu gösterme gereği duymasınlar diye Altın Kuş Muhafızları'ndan dördü şehrin kalbine giden bütün o yolu onlarla birlikte geliyordu.

Sokakların ıssızlığı tüyler üperticiydi. Tai bazı mahallelerin dar sokaklarında ve ara yollarında gürültülü, vahşi bir hayatın sürmekte olduğunu biliyordu ancak ana yollarda böyle bir şey söz konusu değildi. Kapıdan girer girmez doğuya döndüler, akabinde güneye, ana bulvara yönelene kadar muazzam büyüklükteki sarayın önünden ilerlediler. Ta-Ming'den güney kapısına dek bir üstünlük rüyası gibi uzanan bu cadde dünyanın en geniş yoluydu.

Yağmur'un son gecelerinde laf ebeliği yapmasını engellemek için parmaklarıyla ağzını kapattığı geldi aklına. Bir zamanlar dilbazlığıyla gurur duyan bir adamdı. Kokusunu, yüzünü kapatan avucunu hatırladı. Elini öptüğünü anımsadı.

Etrafını kolaçan etti. Bunu da daha önce hiç yapmamıştı; hava karardıktan sonra ana bulvarda at koşturmamıştı. Geniş bir caddenin ortasında olmaktan hoşlanmadı. Haddini aşan bir iyelik duygusu veriyordu bu durum ona. Hiçbir şeyi yoktu oysa. Aslında Yağmur hâlâ orada olsaydı Ay Işığı Haz Evi'nde bir kadeh şarabı olsun isterdi.

"Daha hızlı lütfen," dedi sessizce Song'a. "Tören alayı gibiyiz."

Kanlin hızla başını çevirip ona baktı. Fenerleri olan bir devriye karakolunun yakınındaydılar. Song'un gözlerindeki kaygıyı gördü, sonra

caddenin ışık alan bölümünü geçince yüzünü göremez oldu. Kanlin, atını mahmuzlayıp öne geçti ve liderleri olan adamla konuştu. Geniş, açık araziye çaprazlamasına geçip yolun ortasından devam etmek için güneydoğuya çark etmeye koyuldular; yolun bir kenarına daha yakın ilerliyorlardı artık.

Dışarıda, koca caddede sadece bir avuç dolusu insan vardı ve onlarınki kadar büyük bir gruba da rastlamamışlardı. Batılarında kalan uzak kenardakilerle aralarında o kadar büyük bir mesafe vardı ki neredeyse görünmüyorlardı. Geniş olanları ana kavşaklarda olmak üzere yol boyunca orta şeride belli aralıklarla dizilmiş devriye karakolları vardı. Kuzeye doğru taşınan bir tahtirevan gördü. Kafileleri geçene dek taşıyıcıları durdular. Kim olduklarını merak eden birinin eli perdeyi geriye çekti. Tai bir an için bir kadın çehresi gördü.

On Kanlin Savaşçısı, Altın Kuş Muhafızları'nın dört tanesi ve General Shen Gao'nun küçük oğlu yıldızların altında Xinan'ın ana bulvarından aşağı yollarına devam ettiler.

Öyle ya da böyle bütün yollar nihayete erer. Elli yedinci mahallenin giriş kapısına geldiler.

GÜNEYDE, ULU IRMAK'IN ötesinde kaplanların ve yaygaracı şebeklerin topraklarında doğmuştu. Ailesi nesillerdir, yaşayan üyelerinin hiçbirinin şeceresini çıkaramayacağı kadar uzun zamandır tarım işçiliği yaparak geçiniyordu. Kendisi –adı Pei Qin'di– yedi kardeşin en küçüğü ve ailenin hiç büyümeyen akıllı bıdığı olmuştu her zaman.

Altı yaşındayken babası onu Wen sülalesinin mülklerinden birine kâhya yamağı olarak vermişti. Toprağın (pirinç ve tuzun) büyük bölümünü kontrol eden Wen sülalesinin üç kolu vardı. Her daim yetenekli uşakların yetiştirilmesi ise temel ihtiyaçtı. Qin büyütülmek ve eğitilmek üzere kâhya tarafından besleme olarak alındı. O günden bugüne tam otuz yedi sene geçti.

Zamanla hane halkının hizmetinde güvenilir, kendi halinde bir uşağa dönüşmüştü. Bundan dört yıl önce sarayda suların pek de durgun seyr etmediği bir dönemde, ailenin en büyük oğlu rotayı Xinan'a çevirince (küçük kuzeni Jian'ın şaşırtıcı ve oldukça kullanışlı yükselişini takiben)

Qin payitahttaki malikânede işe alınacak acemilerin seçilmesi ve eğitilmesi görevini üstlenmek üzere kuzeye götürülen uşaklardan biri oldu.

Sessiz sedasız verilen bu görevin icrasını büyük bir yetkinlikle tamamladı. Çocukluğundan beri değişmemiş, büyüdüğünde de içine kapanık bir yetişkin olmuştu. Hiç evlenmedi. Sahibin gardırobunu düzenleme, odalarını tertip etme ve şarabını ya da çayını ısıtma işlerinin emanet edildiği üç uşaktan biri olmuştu. Kardeşlerinin tuz ve pirinç uğruna tabi oldukları şartları bildiği için ne zaman kendisinden sual edilse yaşadığının seçkin, imtiyazlı bir hayat olduğunu söylerdi.

Bir akşam –yanlış bir zamandı; sadece kaderin bildiği nedenlerle– eğlence merkezinden gelen ve kendilerine usule uygun şekilde nezaret edilmeyen bir düzine kızın malikânede bulunması nedeniyle dikkati dağılmıştı. Zhou'nun yerleşkede bulunan gölde (o zaman göl daha yeni yapılmıştı) düzenleyeceği kuru gürültüden ibaret, önemsiz bir kutlama için kostümleri prova ediliyordu.

Onların densiz, çekincesiz kahkahalarını duyduktan sonra başlarında kimin durduğunu düşünerek tasalanırken sahibin akşam şarabını biraz fazla ısıtmıştı.

Anlaşılan şarap Wen Zhou'nun dilini yakmıştı.

Ve işte o an, Zhou ailesinin hizmetinde geçirdiği otuz beş senenin bir anda hiç olduğunu düşünecekti Qin daha sonra. Onlarca yıldır verdiği emeğin, ettiği uşaklığın hiçbir kıymeti kalmamıştı.

Hatası nedeniyle dövüldü. Kendi içinde tutarlı, beklenen bir sonuçtu bu. Bir uşağın yazgısı bu tip durumları da içerirdi ve böylesi bir durum hasıl olduğunda kıdemli elemanlar astlarını dövebilirdi. Qin de astlarını dövmüştü. Dünya hiç de nazik bir yer değildi. Kardeşinin bir kaplan pençesiyle parçalandığını gören hiç kimse böyle düşünemezdi. Xin'anda kısa süre kalan bir insan, çizgileri olmasa da veya ormanlarda sessizce yürümese de burada da kaplanlar olduğunu anlardı.

Asıl sorun Wen Zhou'nun Qin için tavlı çubukla altmış darbeye hükmetmiş olmasıydı. Sonrasında diğer uşaklardan biri içi burularak dilinin çok fena yanmış olması gerektiğini söylemişti.

Ya da o gece sahibi sıkıntıya sokan başka bir şey gerçekleşmiş olmaydı. Önemi yoktu. Altmış darbe insam öldürebilirdi.

İki buçuk yıl önceydi, Meze Festivali'nden hemen önceki günlerdi. Qin ölmedi ama ölmüş kadar oldu.

Üçüncü Saray Avlusu'nda herkesin önünde atılan dayağın ardından (bütün uşakların dikkatsizliğin bedelini görüp ibret alması önemliydi) hanenin kâhyası (bir kâhya için kötü biri sayılmazdı) getirildiği küçük odada, nekahet dönemi boyunca gece gündüz onunla ilgilenmesi için iki doktor ayarladı.

Hayatta kaldı ama bir daha hiç eskisi gibi yürüyemedi. Sağ kolunu kaldıramıyordu. Gövdesinin o tarafı Ulu Irmak'ın kanyonları üzerindeki, rüzgârdan korunmak ve gevşek topraktan nem almak için meyil kazanıp yana yatan bodur ağaçlar gibi kambur kalmıştı.

Kovulmuştu elbette. Bir aristokratın malikânesi iş göremeyecek birini bünyesinde barındırmazdı. Bakımını diğer uşaklar üstlendi. Bu normal şartlarda olan, onun da beklediği bir şey değildi. Qin kadar vücudu deforme olmuş, şekli şemali değişmiş bir adam genellikle pazarlardan birine götürülür ve orada hayatını sürdürmek için elinden ne geliyorsa yaparak dilenirdi.

Aslında şarkı söyleyebiliyor, eski hikâyeler anlatabiliyor veya arzu-halcilik yapabiliyor olsaydı belki bir işe yarardı. Ama şarkı söyleyebilecek bir sesi yoktu, ufak tefek, utangaç bir adamdı ve yazı yazmakta kullandığı eli (Wen Zhou'nun babasının kâhyası ona yazmayı öğretmişti) dayaktan sonra çolak kalan, kullanamadığı eliydi.

Qin uzun bir zaman ölmüş olsa daha iyi olacağını düşündü. Aklından geçen bu fikirler, diğer uşakların kovulduktan sonra onu yerleştirdikleri, Wen'in malikânesinin arkasından geçen caddede şekillendi ve iyice yoğruldu. İşlek bir cadde değildi, bir dilenciye fırsatlar sunmuyordu ancak diğerleri ona bakacaklarını söylemiş ve söylediklerini de yapmışlardı.

Qin yazın koltuk değnekleriyle topallayarak caddenin gölge tarafına geçiyor, sonra güneş döndükçe gölgeyi takip ederek ilerleyebiliyor, yağmur yağdığında ya da kar getiren soğuk rüzgârlar estiğinde bir saçak altına veya duvarlarda bulduğu nişlere sığınabiliyordu. Dilencilik yaparak pek fazla bir gelir elde edemiyordu ama malikâneden onun için her sabah ve

çoğu akşam yiyecek ve pirinç şarabı getiriliyordu. Şayet giysileri paçavraya dönerse bir gün bakıyordu ki akşam yemeğini getiren kişinin yanında yeni kıyafetler de oluyordu. Kışın serpuşlu bir pelerin veriyorlardı, hatta ayağında çizmeleri bile vardı. Koltuk değneğiyle topallayarak köpekleri ve erzakına göz diken sıçanları kovalamak konusunda epey tecrübe kazandı.

Hatta önceki güz artık mümkün olduğunu hiç düşünmediği bir şekilde hayatı bir kez daha iyileştirdi.

Soğuk, berrak bir sabah hane balkının hizmetini gören uşaklardan dördü güneşe bakan ön kapılardan çıkıp dolanarak ve caddeyi boyuna, yayan katederek uzun bir mesafeyi aşmış Qin'in yerleşke duvarının dibine kurduğu derme çatma konduya gelmişlerdi. Yanlarında getirdikleri ke-
reste, çivi ve alet edevatla onun için bir meşe ağacıyla taş duvarın arasına caddeden bakınca kolayca görünmeyen, saldırıya karşı korunaklı mütevazı bir barınak inşa etmeye girişmişlerdi.

Sorduğu zaman yeni odalık Lin Chang'ın, Zhou'nun diğer cariyele-
rinden birinden Qin'in hikâyesini duyduğunu söylediler – belli ki ibret
alması için anlatılmıştı. Biraz soruşturup nerede olduğunu da öğrenmişti.

Derhal bir barınak yapılması emrini vermiş ve ondan sonra istihkakı
da artmış, gönderilen yiyecek porsiyonları daha doyurucu hale gelmişti.
Yeni hanım uşakları kendi paylarına düşenden feragat ederek onu besle-
mekten kurtardığına göre Qin'in sorumluluğunu üstlenmişti.

Yağmur'u hiç görmedi. Ona çok güzel bir kadın olduğunu anlattılar
ve tam beş kez (her birini net bir şekilde anımsıyordu) farklı zamanlarda
bahçenin arka tarafında *pipa* çaldığını duydu. Daha Lin Chang olduğu
teyit edilmeden evvel Qin *pipa*'yı çalanın o olduğunu anlamıştı; zira bü-
tün kadınlar içinde en iyi çalan, en iyi söyleyen ve tek başına tıraşaya
gelmekten hoşlanan tek kişi oydu.

Qin, hanımın kendisi için çaldığına kanaat etmişti.

O andan itibaren onun uğruna öldürebilir ve hatta ölebilirdi. Gıda
ve giyecek getirmek için yanına en sık uğrayan uşak olan Hwan da bariz
bir şekilde aynı şeyi hissediyordu. Ona, Lin'in Kuzey Bölgesi'nden satın
alındığını ve oradayken isminin Bahar Yağmuru olduğunu söyleyen de
oydu. Ayrıca sahibin onun için ne kadar ödediğini de (bu bir gurur kay-
nağıydı onun için) söylemişti Hwan. Qin, söz konusu meblağı duyunca

aynı anda hem bunun inanılmaz bir yekûn hem de onun için ödenmiş cüzi bir bedel olduğunu düşünmüştü.

Baharın ilk günlerinde Hanımefendi Lin'le özel bir görüşme yapmak maksadıyla bir Kanlin Savaşçısı'nın gizlice oraya geleceğini bildiren de Hwan'dı.

Hwan –Hanımefendi adına konuştuğunu açıkça beyan ederek– Qin'den bu Kanlin'in onun ağaç barınağını kullanarak duvarı aşmasına izin vermesini ve ona oradan taraçaya giden yolu tarif etmesini istedi (yerleşke içinde batı yönünde, geriye doğru kat edilecek bir mesafeydi söz konusu olan).

Hanımefendi için böylesi bir hizmette bulunacak kadar kendisine güven duyulması Qin'in hırpalanmış bedeninde ve hâlâ atan kalbinde tarifsiz bir hazzın yer etmesine vesile oldu. Hwan'a hislerini olduğu gibi aktarıp söylediklerini aynen Hanımefendi Lin'e de iletmesi ve onun adına üç kez reverans yapması için yalvardı.

Kanlin o gece geldi (hiç beklediği gibi bir kadın değildi ama bunun önemi yoktu). Elinde meşalesi olmaksızın, zifiri karanlıkta Qin'i arıyordu. Qin uzaktan izliyor olmasa onu görmekte epey zorlanabilirdi. Ona seslendi, duvarın üzerine nereden tırmanacağını gösterdi ve taraçanın yerini tarif etti. Soğuk bir gece olduğunu anımsıyordu. Kadın, Qin'in sırtı düz, bacakları sağlam olsa bile asla beceremeyeceği kadar kolay bir şekilde tırmanıverdi. Ama zaten Kanlinler bu tür melekelerle yatkınlıkları gözetilerek seçilir ve eğitilirdi.

Qin ise zekâsı için seçilmiş ama bir gece şarabı fazla ısıtmıştı.

Dünyanın adaletsiz bir yer olduğunu söylemek mümkündü ancak yaşanan hayatı anlamlı hale getirmek de bir başka seçenektir. Asla cismini göremeyeceği bir kadına âşık olan uşak, Hwan'a şükran duyuyordu, zira yeniden Wen Zhou'nun ölümünü kutlayacak kadar uzun yaşamak için dua ediyordu.

Kanlin kadının duvarın üzerinde gözden yitişini izledi ve bir süre sonra geri döndüğünü gördü. Kanlin ona bir metal para verdi – gümüş bir paraydı ki bu büyük cömertlikti. O parayı bir gün gönlünce harcayıp çarçur etmek için saklıyordu. Güneyde, doğduğu topraklarda lişe sezonu başlamış olmalıydı. Hatta çoktan saraya gönderilmiş olmalıydı ve Xinnan'daki pazar yerlerinde de muhtemelen yakında görücüye çıkacaktı.

Qin'in niyeti çocukluk hatıralarını canlandırmak için birinden ona bu "kral meyvesinden" bir sepet almasını rica etmekte.

Aslında bir keresinde, önceki yaz, o meyveleri sadece yakından görebilmek için doğu pazarına gitmişti. Düşüncesizce, aptalca bir hareketti. Bir yandan kendisiyle alay eden, kendisine sataşan çocuklarla uğraşırken acı içinde topallayarak oraya ulaşması bir gününün büyük bölümüne mal olmuştu. Defalarca düşmüş ve üzerine basılmıştı ama onu bekleyen asıl büyük risk, gün sonunda tamtamlar çalındığında, kapılar kapanmadan mahalleye girememekti.

Bu nedenle insanlara kapı muhafızları tarafından dayak atılıyordu.

Birinden ona lişe almasını isteyebilirdi. Güvendiği birkaç uşak vardı ve kendisine verilen armağanı paylaşabilirdi. Sonuçta o uşaklar hayatını kurtarmıştı. Ve elbette ki yaşanan her hayatın, kendisinininki gibi bir hayatın bile bir karşılığı, bir değeri vardı, değil mi?

Bugünün erken saatlerinde Hwan yerleşkenin etrafından uzunca yolu dolanarak tekrar çıkıp gelmiş ve geceleyin Qin'in caddesine birinin geleceğini, ağacın ve duvara nereden tırmanılacağını gösterilmesine ya da taraçanın nerede bulunabileceğinin tarif edilmesine gereksinim duyabileceğini söylemişti.

Qin, "Leydi için mi?" diye sormuştu sadece.

"Elbette onun için," demişti Hwan da.

"Lütfen üç kez eğilerek kendisini benim adıma selamla. Ona gök cennetin altındaki dünyada yaşayan en mütevazı hizmetkârının görevini yerine getirilmesini sağlayacağını söyle."

O gece yanında beş Kanlin'le birlikte bir adam geldi. Qin bunlardan bir tanesinin daha önce gelen kadın olduğunu gördü. Öyle olduğundan emindi çünkü onlara seslenmesine gerek kalmadı, kadın doğrudan mütevazı kulübesinin bulunduğu ağaca doğru yürüdü. Daha önce orada bulunduğu için de herhangi bir şekilde yönlendirilmeye ihtiyaç duymadılar. Adam o karanlıkta aşağıya, Qin'e, onun için inşa edilen ufak barınağa baktı (meşaleleri yoktu).

Daha duvara tırmanmadan Qin'e iki metal para verdi. Kanlinlerden üçü onunla birlikte içeri girdi, diğer ikisi caddede nöbet tuttu.

Qin onlara kendisinin de muhafız olarak hizmet verebileceğini söylemek istedi ama aptal bir adam değildi. Bunlar Kanlin'di, sırtlarında çaprazlama asılı kılıçları vardı. Her zaman siyah giyerler ve gecenin içinde birer gölge gibi eriyip kaybolurlardı. Bir an sonra nerede olduklarına dair en ufak bir fikri yoktu ama orada olduklarından emindi.

PİPA'SI BEL YÜKSEKLİĞİNDEKİ geniş ve düz tırabzanın üzerinde duruyor. Taraçanın gül ağacından yapılma sütunlarından birine yaslanmış. Hava epey serinledi ama üzerinde korsesini kapatan sırma işli –aslında altın işlemeli– yaprak yeşili, kısa bir ceket var. Bileklerine dek uzanan yeşil eteğin üzerinde aşağı inen çizgiler var ve onlar da altın. Kullanılan ipek ise sıradan. Evin efendisi orada değilken daha gösterişli bir şey giymeyi tercih etse dikkat çekebilir.

Aynı sebeple parfüm de kokmuyor.

Ayakta dikilmiş bekliyor, çünkü birinin geleceği ona önceden bildirilmiş – duvardan bir meşe ağacının üzerine sıçramanın mümkün olduğu bahçenin doğu yakasından.

Yanan tek fenerin etrafında kehribar rengi bir hale var. Taraçanın ormanın kuytusunda bir ahşap kulübe olduğunu, yolunu kaybetmiş bir seyyahın sığınabileceği bir tapınak gibi göründüğünü hayal ediyor. Ama öyle olmadığını biliyor. Orada bir tapınak falan yok.

Son iki basamağı tırmanan adımlar ve işte orada.

Daha yüzünü görmeden, varlığına kani olmadan Tai hemen diz çöküp başını eğiyor. Yağmur bunu yapmasını beklemiyor. Aslında ne bekleyeceğini de bilmiyor. *Yeşim merdivenler yok*, diye içinden tekrar ediyor. *Pencere pervazlarında dökülen yaşlar yok*.

Tai başını kaldırıyor. Aklına kazınan o sima şimdi Yağmur'un karşısında. Çok az değiştiğinin farkına varıyor ama daha iyi görmesine yetecek kadar ışık yok orada; öte yandan elbette iki koca yılın bir adamı çok değiştirmiş olması gerekir.

Yağmur, "Ben buna layık değilim efendim," diye mırıldanıyor.

Tai, "Asıl ben, benim için yaptıklarını hak etmiyorum Yağmur," diyor.

Sesi de tıpkı hatırladığı gibi, çok canlı. Neden ve nasıl oluyor da bir ses, bir insan, akort edilen bir enstrüman gibi ruha tuhaf titreşimler yayabiliyor? Neden başkası değil de özellikle belli bir kişi? Bu soruların cevabını verebilecek bilgeliğe sahip değil. Verebilecek birinin var olduğunu da sanmıyor.

“Usta Shen,” diyor resmî bir şekilde. “Lütfen ayağa kalkın. Hizmetkârınızı teşrifinizle onurlandırdınız.”

Tai ayağa kalkıyor. Yağmur’a bakınca fenerin altında ışıldayan yüzünde hatıraların derinliği belirliyor. Yağmur çabucak aklına üşüşenleri kovuyor. Öyle yapması gerekiyor. “Yalnız mısınız efendim?” diyor.

Tai olumsuz anlamda başını sallıyor. “Gözcülük yapmak üzere üç Kanlin benimle birlikte. Caddede iki tane daha var. Artık yalnız kalmama imkân yok.”

Yağmur bunu anladığını düşünüyor. “Sana gönderdiğim Kanlin?..”

“Wei Song burada, evet. Çok yetenekli.”

Yağmur kendini tutmuyor, gülümsüyor. Tai’nin bunu fark ettiğini görüyor. “Eminim öyledir. Ama o... nasıl hayatta kalmayı başardın?”

Tai bir an tereddüt ediyor. Yağmur yüzündeki *anlık* değişimi fark ediyor. *Aklından geçen sözcükleri tarttığı için belki de*, diye düşünüyor. “Bunca zamandır nerede olduğumu biliyorsun sanırım?”

Başıyla onaylıyor. Sırtını yasladığı kirlentten destek alabildiği için mutlu. “Öncesinde bilmiyordum. Evinin nerede olduğunu öğrenmesini, işe oradan başlamasını istemiştım. Babanın evinin nerede olduğunu dahi bilmiyordum.”

“Üzgünüm,” diyor Tai sadece.

Yağmur görmezden geliyor. “Wen Zhou’nun Lun’dan seni öldürmesi için bir kadın ayarlamasını istediğini biliyordum.”

“Yan’la birlikte gönderilen.”

“Evet. O iyi mi?”

“O öldü Yağmur. Sahte Kanlin onu öldürdü. Ben de hayatımı... hayataletlere borçluyum. Bir de iki atlının yaklaştığını görünce yardıma gelen Taguranlara.”

Hayaletlere. Bu konuya girmeye, olanları öğrenmeye hazır hissetmiyor kendini. Yan ölmüş. Sarsıcı bir haber. Tatlı bir adamdı.

“Üzıldüm,” diyor.

Tai sessizce ona bakıyor. Erkeklerin gözlerini üzerinde gezdirmesine alışık ama bu kez farklı. Bu başka.

Sonunda, “Bence o Kanlin’le muhafızı olması için anlaştığı anda ölmüştü zaten,” diyor Tai.

Yağmur, *Keşke şarap olsaydı*, diye geçiriyor aklından. Yanında getirmeyi akıl etmeliydi. “Öyleyse hiçbir işe yaramamış mı yaptığım?” diyor.

Tai başıyla bunun doğru olmadığını işaret ediyor. “İkinci bir suikast girişimi oldu. Chenyao’da. Wei Song odamın hemen önünde bir sürü adamla tek başına çarpıştı.”

“Çok yetenekli bir kadın demek.” Neden o şekilde vurgulayarak söylediğinden emin değil.

Tai sadece başıyla onaylıyor. “Söylediğim gibi...” Tekrar tereddüde düşüyor. Yağmur garip davranmadığını, sadece sözcüklerini özenle seçtiğini düşünüyor bu sefer. Öncesine göre farklı olan bir özellik. “Yağmur, bu yaptığın bir şekilde anlaşılırdı öldürülebilirdin.” Bu, sorudan ziyade yargı bildiren bir cümle.

“Bu pek mümkün değildi,” diyor genç kadın. Tai fenerin altından ayrılmıyor, kendisi de sütunun dibindeki yerinden hiç kıpırdamıyor. Arkasındaki ateş böceklerine takılıyor gözü. Bahçedeki cırcır böceklerinin sesini duyuyor. Tai’nin bahsettiği Kanlinlere ya da başka birine dair en ufak bir emare yok. Tam bir sessizlik hâkim.

“Gitmem *gerekiyordu*,” diyor Tai sonunda.

O noktadan sonra işlerin zorlaşacağını düşünüyor Yağmur.

“Biliyorum,” diyor. “Baban öldü.”

“O ne zaman... ne zaman seni buraya getirdi?”

Yağmur gülümsüyor; tebessüm her zaman kullanabileceği bir araç onun için. “Görevine atandıktan kısa bir süre sonra.”

“Tıpkı bana söylemeye çalıştığın gibi.”

“Tıpkı sana söylediğim gibi Tai.”

Bu kadar çabuk cevap vermek değildi aslında niyeti. Ya da ona ilk ismiyle hitap etmek. Bu kez onun tebessüm ettiğini görüyor. Tai bir adım atıp yaklaşıyor. Yağmur gözlerini kapatmak istiyor ama kapatmıyor.

Tai, “Parfüm kullanmamışsın? İki yıl boyunca kokun hiç aklımdan çıkmadı,” diyor.

“Sahiden mi efendim?” diye cevaplıyor Yağmur, Ay Işığı Haz Evi’nde. Ken konuştuğu şekilde.

Tai ona bakıyor, ışığın çehresine değdiği hattı takip edip sarı saçlarına tutunduğu yere diyor bakışlarını. Özellikle bu pozu vermiş değil, sadece sırtını dayayıp destek alabileceği bir sütuna yaslanmış o kadar. Belli ki oraya vardığında uzun süredir ayakta.

“Anlıyorum,” diyor Tai, “artık sadece onun için koku sürüyorsun ve o şimdi burada değil.”

Yüzüne vuran ışık hâlâ orada. “Bazı şeyleri bu kadar kolay algılamakla ilgili ne hissettiğimden emin değilim.”

Tai hafifçe gülümsüyor. Bir şey söylemiyor.

“Aynı zamanda kokum olmadığında fark edilmeden hareket edebiliyorum,” diyor. Ama Tai’nin bunu bu kadar çabuk fark etmiş olmasından rahatsız.

“Bu önemli mi?” Tai şimdi başka bir şey soruyor; Yağmur farkında. Yeniden omuzlarını kaldırıyor, sonra bırakıyor.

“Sana karşı kaba mı?” diye soruyor. Yağmur sesindeki gerilimi hissediyor. Erkekleri iyi tanıyor ama Tai’yi çok daha iyi.

“Hayır. Asla,” diyor.

Bir sessizlik oluyor. Tai oldukça yakın.

“Seni öpebilir miyim?” diye soruyor.

İşte başlıyor. Tai’nin gözlerinin içine bakıyor.

“Hayır. Asla,” diyor.

Ve acıyı görüyor. Öfke değil, inatçı bir arzu değil. Acı. Nasıl olup da bir başkasının sesinin ya da ruhunun insanın içinde yankılanabildiğini düşünüyor Leydi Lin.

“Asla mı?” diye soruyor Tai.

İsrar etmiyor, yaklaşmaya alışmıyor. Yağmur yaklaşmak konusunda engel tanımayacak adamlar olduğunu biliyor. Pek çoğunu tanıyor.

Yeşim merdivenler yok, diyor kendi kendine.

“Sonsuzluk ve hayattaki seçimlerimiz üzerine ne düşündüğümü m soruyorsun?” diyor canlı bir sesle. “Kutsal Patika zerine diskurları mı tartışıyoruz?”

Tai susuyor, öylece bekliyor. Oysa Yağmur’un hatırladığı adam hazırcevaplık edip sergilediği bu yarı kinayeli tutumu tamamlamaya can atardı. Ya buna denk ya da atışmayı daha da derinleştirecek nitelikte bir cevap verirdi.

Sırf zaman kazanmak için: “İki yıl seni değiştirmiş,” diyor.

“Bulunduğum yer değiştirdi,” diyor Tai.

O kadar. Hâlâ ona elini sürmedi.

Yağmur bir elini onun yanağına götürüyor. Bunu istem dışı yapıyor, aklındaki bu değildi halbuki. O gece ateşböceklerinin arasında olmasını düşlediği şeyin ne olduğunu hatırlıyor. Kesinlikle bu değildi.

Tai elini tutup avucunu öpüyor. Onca zaman sonra yeniden Yağmur’u sinesine sokmak ister gibi kokusunu içine çekiyor.

Yağmur gözlerini kapatıyor.

TAI HİÇ DEğİşMEMİş olduğunu düşündü ve bir zamanlar onu kaçırılıp kederli bir esarete makm edilmiş, kırılğan bir prenses gibi algılamış olmasını çocukça buldu.

Yağmur’un başına gelen şeyin kız kardeşinin kaderiyle aynı olmadığını sonunda anladı. Kabul etmesi g bir gerçekti bu. Doğuya giderken farkında olmadan ikisini aynı kefeye koymuştu besbelli.

Bir hanende için Ay ışığı Haz Evi’nde bu maliknedekinden daha iyi sayılabilecek ne vardı hakikaten? Bedenini sorgusuz sualsiz parası ve iştahı olan her erkeğin hizmetine sunmak mıydı cazip olan? Haz evindeki hayat, gayet iyi tanıdığı –şüphesiz tanıyordu– ve kadınların aklını başından alan, çekiciliğiyle ünlü bir adamla bu malikânede yaşadığı hayatla mukayese edilebilir miydi? Henüz kk bir kızken edindiği acı tecrübeler de hesaba katılırsa, geçmiş karın yüzüne vuran gün ışığı kadar aşıkrdı;

o malikânede korunaklı ve huzurlu bir yaşantıya sahip olma ihtimali elbette çok daha yüksekti. Bu Kuzey Bölgesi'ndeki bütün kızların hasretini çektiği, yolunu gözlediği yazgıydı.

İçinde bir suçluluk hissinin ve kederin dalgalandığını hissetti.

Yağmur yanağını okşadı ve sonra gözlerini kapattı.

Eğilip onu öptü. İki yıldır gurbette biriktirdiği ne varsa hiç sakınmadan, tüm çıplaklığıyla bir itirafta bulunur gibi kırılgan ve nazik bir şekilde. Yumuşacık dudakları ayrıkta. Tai'nin gözleri de kapandı.

Usulca geri çekildi. "Yağmur, hiçbir zaman ruhuma dokunduğun gibi bana ulaşabilen bir kadın olmadı," dedi.

Gözleri açıldı. Taraça tek bir fenerle aydınlandığından gözlerinin yeşilini görmek zordu ama Tai anımsıyordu. Bir gün yeniden o gözlere bakıp bakamayacağını -beklenmedik derecede baş etmesi güç bir düşünce- merak etmişti.

Zira bu gecenin nereye gittiği belliydi.

"Bunun için üzgünüm efendim. Ve memnunum da. Her ikisini birden hissetmeme müsaade eder misin?" dedi Yağmur.

"Elbette," dedi Tai.

Bir anda hiç zorlanmadan, zahmetsizce Ay ışığı Haz Evi'ndeki mizacını belirleyen mahremiyet ve resmiyet karışımı bilindik tavra bürünmüştü. Tai aynı şekilde karşılık vermek istedi. Beceremedi.

"Neden bu gece buraya geldin?" dedi.

Yağmur başını iki yana salladı, bir anda tüm hoşgörüsünü yitirmiş gibiydi. Tai bunu da hatırlıyordu. "Yanlış soru Tai. Cevap verip kendimi rezil etmemi mi tercih edersin?"

Tai ona baktı. "Üzgünüm."

Sinirlenmişti, görebiliyordu. "Geldim, çünkü Aziz Yoldaş bu gece uyumamamı tavsiye eden bir mesaj gönderdi, yeşim merdivenler şiiirinden bir alıntı da vardı."

"Anlıyorum." Tai bir an düşündü. "Sana buraya gelebileceğim konusunda bilgi verildiğini söyledi. Wen Zhou'nun Ma-wai'de kalmasını sağladı. Bana da muhafızlar ve hava karardıktan sonra şehre girebilmem için izin verdi."

“Yani ikimiz de *hanumefendinin* ihtiyaçlarına hizmet ediyoruz, öyle mi?” Tai bu iğneli sözlerin altında yatan hazzı hissetti. “Ne kadar da itaatkârız.”

Gülümsedi. “Ben dudaklarının hissettirdiklerinin ve mucizevi ruhunun benim ihtiyaçlarıma hizmet ettiğini söylemeyi tercih ederdim.”

Yağmur başını kaldırıp uzun uzun Tai’ye baktı. Sonra gözlerini karanlığın içinde bilinmez bir noktaya dikti ve nihayet, “Senin aşığın olamam Tai. Bunu mümkün kılacak bir yol yok. O Kanlin’i bu sebeple göndermedim,” dedi.

“Biliyorum,” dedi Tai.

Koyu karanlığı çepeçevre saran bir acı hissetti. Bu kadının insanı dumura uğratan hakikati, gururunun ve çekiciliğinin kendisinininkinden çok daha derinlerde ve gizli olmasıydı. Yaşadığı hayata bakarak birçok duyguyu gizli yaşamaya *gerek sinim* duymuş olabileceğini düşündü.

“Zhou’yu beni oldrmeye çalışmakla sulayabilirim,” dedi. “Bugün Ma-wai’de neredeyse dile getirildi bu; üstelik benim tarafımdan da değil. Yan’ı oldrtten o, Lun’u da. Bu senin kaderini belki de...”

“Koskoca imparatorluğu yöneten Kitai şanslyesini bir öğrencinin ve sıradan bir bürokratın hayatına kastetmekle mi sulayacaksın? Peki ne işe yarayacak Tai? Kimin umurunda? Bunu nasıl kanıtlayacaksın?”

“Kanıtlayabilecek olan biri var. Lun’u oldren adam Wen Jian’in elinde.”

“Ne? Feng mi?”

Tai, Yağmur’un bu son haberi duyunca irkildiğini gördü. “Güneye, Wen Zhou’nun ailesinin yanma gidiyormuş. Salondaki herkes şahit; adamın elinde olduğunu bizzat kendisi söyledi. Oldukça önemli insanlar da oradaydı, Prens Shinzu dâhil.”

İmparatorдан hiç bahsetmedi. Bu yle uluorta konuşulabilecek bir şey değildi. “Sanırım... yani öyle sanıyoruz ki... Kıymetli Refika bu yolla kuzenine bir uyarıda bulunuyor. Zhou zor durumda, bilhassa Roshan yüzünden.”

Yağmur taraadaki tahta sıraya geçip oturdu, düşünceli bir şekilde Tai’ye bakıyordu. Pervaneler fenerin etrafında fır dönüyordu. Hava serindi. Tai, gen kadının zihninin bir anda belli bir konuya kanalize olabildiğini de böylece hatırlamış oldu.

“Biz dediğin kim?” diye sordu leydi. Tai’nin beklediği soru bu değildi.

“Yolda bir arkadaş edindim. Sima Zian, Chenyao’dan beri benimle birlikte.”

Yağmur bakakaldı. Sonra tefekküre dalar gibi yavaşça boynunu önüne eğdi. “Layemut Sürgün mü? Aman yarabbim. Kuzey Bölgesi’nden basit bir hanende nasıl olur da böylesine ünlü insanlarla dost olan bir adamın ilgisinden mahrum kalmamayı hayal edebilir?” dedi kinayeli bir şekilde.

Tai güldü. “Aslında kesinlikle basit bir kız olmaması nedeniyle. Bir diğer neden de artık Kuzey Bölgesi’nde olmaması tabii. Ve dahası kendi yakınında bulunanların o adamın etrafındakilerden çok daha ünlü olmaları nedeniyle.” Sırıttı. “Size başka nasıl yardım edebilirim?”

Bu kez tebessümüne karşılık verenin Yağmur olduğunu gördü. “Şayet, ‘İstersen beni tekrar öpebilirsin,’ dersem pek doğru bir şey yapmış olmam, değil mi?”

Tai ona yaklaştı ve ikisinin de içinden geçeni yaptı. Dudakları buluştu. Bu kez kendini geri çeken Yağmur oldu. Başını çevirdi. “Bu bir hata,” dedi. “Affet beni.”

Tai de yanma, ahşap sıraya oturdu. Yağmur’un oturması için yer bıraktığının farkındaydı. “Yağmur, senin hayatın değişti. Hayal kurarken sınır tanımam, ahmaklık ederim, aklım beş karış havadadır.”

“Çoğumuz hayal kurarken ahmaklık ederiz,” dedi hâlâ başka bir yöne bakarken. “O ahmaklığı hayal dünyamızdan alıp gerçek dünyaya taşıdığımızdaysa bela gelip bizi bulur.”

“Yağmur, beni dinle. Eğer haklıysam, yani eğer Jian kuzenine bir uyarıda bulunuyorsa ve bunu yapmak için beni, yani seninle aramdaki yakınlığı kullanıyorsa... bu seni de tehlikeye atar mı?”

Bir an düşündü. “Sanmıyorum. İstese rahatlıkla defterimi dürebilecek bir uşak var ama katiyen yapmaz. Tabii seni burada gören olduysa başka; o vakit beni öldürürler.” Son derece duygusuz ve gerçekçi bir şekilde söylemişti bunu. “Ama şükür ki şu anda Wen Zhou’yu kaygılandıran mesele Roshan, sen değilsin. An Li birkaç gün önce şehri terk etti, en büyük oğlu da gitti.”

“Biliyorum,” dedi Tai. “Buraya gelirken yol kenarında bir yerde konuştum onunla.”

Yağmur'u bir kez daha sarstığını gördü. Az da olsa koltukları kabaracak kadar genç ama bu gururun değersiz olduğunu bilecek kadar da olgundu.

"Tai, nedir bütün bu olanlar? Akıntıya karşı yüzüyorsun." dedi.

"Evet," dedi Tai. "Atlar yüzünden."

"Ve hayaletler," diye tamamladı Yağmur. "Yaptığın şey."

"Atlar yaptıklarım nedeniyle bana geldi. Aynı şey."

Yağmur sessizdi, meseleyi enine boyuna tartıyordu, sonra, "Sardia atları," dedi.

"O ülkeye dair hayatımı değiştiren ikinci şey."

Yağmur gülümsedi. "Ben senin hayatını değiştirmedim."

"Değiştirebilirsin," dedi Tai. "Yağmur, gelecek günlerin bize ne getireceğini bilemeyiz. Sima Zian oldukça ciddi, mühim bir şeyler döndüğünü düşünüyor."

Gözlerinin yeşili ağırlaştı, bunu düşündüğünü görebiliyordu.

"Artık şehirde bir evim var, bu mahallede. Eğer bana bir mesaj ulaştırman gerekirse senin için bunu yapabilecek biri var mı?"

"Gerekirse mi? İstersem mi?" Tekrar dönüp Tai'ye dikti gözlerini.

Gülümseme sırası Tai'deydi. Sarfettikleri her yeni sözcükte aralarındaki o eski kimya tıpkı bir dansın ardışık adımları gibi biraz daha can buluyordu. Gerçekten heyecan vericiydi.

"Olan biten şeylerle ilgili sağlıklı hüküm vermek konusunda sen her zaman daha iyiydin. Şayet senin için bir tehdit oluşursa ya da bilmem gereken bir şey olursa bunu fark edeceğine eminim."

Yağmur elini tuttu. Birbirine kenetlenen parmaklara baktı. "Sanırım artık bu konuda senden çok daha iyi değilim Tai. Geçmişte öyleyse bile artık değil."

"Öyleydin. Ve hâlâ öylesin. Hayatını tehlikeye attın. Bu benim yapabileceğim bir şey miydi sence? Lütfen kendine bir sor."

Kim bilir kaç adam gecenin bir yarısı bu kadına, "Seni seviyorum," demişti. Acaba Zhou ona aşkını ilan ederken ne söylüyordu.

Kucağında öylece duran birbirine dolanmış parmaklara bakan Yağmur'un başı büyülenmiş gibi önüne düştü. Parfüm kullanmamıştı. Tai'nin onca

yıldan sonra yakından duyumsadığı ve aslında onun arzu uyandıran *kendi* tenine has, saf bir kokusu olduğunu idrak etmesinin nedeni buydu.

“Birini gönderip yeni evinin yerini öğrenmesini isteyeceğim. Böylece haber vermem gereken bir şey olursa verebileceğim. Duvarın dibinde yaşayan adama mesaj iletmek konusunda güvenilebilir. O ve uşağım Hwan mutlaka bana haberi ulaştırır. Ama başka biri kesinlikle olmaz.” Sessizliğe büründü, hâlâ Tai’nin elini sımsıkı tutuyordu. Tekrar konuşmaya başladığında sesinin tonu değişmişti. “Sanırım... Tai, gitmen gerek, yoksa gururumu hiçe sayıp kendime olan saygımdan vazgeçeceğim. Senden ayrılmak düşündüğümünden çok daha zor.”

Tai derin bir nefes aldı. “Benim için de öyle. Üzgünüm. Ama... mutluyum da. Her ikisini birden hissetmeme izin var mı?”

Yağmur bu soruya tuttuğu eli sıkarak cevap verdi. Tenine batan yürükler nedeniyle Tai’nin canı acıdı. Az evvel onun sarfetmiş olduğu sözleri nuntazam bir şekilde kendisine iade ettiği için *kasten* canını acıtmak istemişti, biliyordu.

“Çok zekice,” dedi. “Siz öğrenciler, hepiniz aynısınız.”

Tai’nin elini bıraktı. Kendi ellerini kucağında kavuşturdu. Teslim olmuş gibi gözleri hâlâ yere bakıyordu. Tai onun aslında böyle itaatkâr olmadığını iyi *biliyordu*. Yanından ayrılmak istemediğini fark etti.

Ağaçların arasından gelen bir hışırtı duyuldu, sonra da ışık hüzmelerinin ardından bir ses. “Saygıdeğer hanımefendi, Usta Shen. Gölün kıyısından gelen biri var. Öldürebiliriz ama bu pek akıllıca olmaz.”

Konuşan, Kanlinlerin şefiydi. Tai hızla, “Wei Song nerede?” diye sordu.

“Bahçenin uzak ucunda, emirlerinizi bekliyor.”

“Kanlin, gelen adamın elinde şarap imbiği var mı?” diye sordu Yağmur.

“Evet, saygıdeğer hanımefendi.”

Yağmur ayağa kalktı. “Bu Hwan. Ona zarar vermeyin. Tai ciddiylim... gitmen lazım.”

Tai bir an tereddüt etti, sonra onun ya da Kanlin’in öngörmediği bir şey yaptı. Ayağa kalktı, fener ışığında Yağmur’a baktı.

Önünde ellerini kavuşturmuş resmî bir şekilde selam veriyordu. “Efendim, hizmetkârınızı ziyaret etmeniz büyük incelikti.”

“Seni tekrar görecek miyim?” Tai için konuşmak çok zordu.

“Bunu ben de isterim ancak patikadan gelen rüzgârın ne yöne esceğini kestirmek zor. Aynen sizin de söylediğiniz gibi efendim. Bu gece... size vermeyi hayal ettiğim karşılama hediyesi bu değildi.”

Kalbinin yerinden çıkacakmış gibi atmasını sağlamak için ne söylemesi gerektiğini hâlâ çok iyi biliyordu.

“Benim de size vermek istediğim bu değildi,” şeklinde karşılık verdi Tai.

“Bunu duyduğuma memnun oldum,” dedi Bahar Yağmuru, ağırbaşlılıkla gözlerini önüne devirdi.

“Gelin sahip!” dedi Kanlin.

Tai döndü ve ondan uzaklaştı.

MERDİVENLERDEN İNİP KARANLIĞIN içinde yitişini izliyor. Kanlin’in orada olduğunu fark etmedi, yalnızca sesini duydu. Tırabzanın üzerinde duran *pipa*’sına bakıyor, hâlâ kanat çırpın pervaneleri görüyor.

Sonra Tai’nin oturdukları o ahşap sıranın üzerinde bıraktığı şeyi görüyor. Alıyor. Işığın altında tutup bakıyor. Eli titremeye başlıyor.

Ay ışığı Haz Evi’nde onun yüksek zarafetine vurulan adamların çoğunu şoke edecek kadar yüksek bir sesle küfrediyor.

Başını kaldırıyor. Muhafız demişti ki...

Yüksek sesle gaibe doğru bağırıyor, “Wei Song? Hâlâ orada mısınız?”

Bir an geçiyor, ses yok, karanlığın içinden çıkıp gelen bir kadın yok. Sonra, “Buradayım hanımefendi. Hizmetkârınız sizin için ne yapabilir?”

“Buraya gel.”

Gece bahçesinin içinden bir kadın çıkıyor. O yılın erken vakitlerinde gene orada bulunduğu, anlaşıp batıya gönderdiği kadın. Kanlin eğilerek selam veriyor.

“Uşak çok kısa bir zaman sonra burada olacak,” diyor.

“Biliyorum. Seni daha önce görmüştü.”

“Hatırlıyorum.”

Yağmur, Song’a bakıyor. Kapüşonlu, ufak tefek bir kadın. Tai’nin ona bıraktığı yüzüğü uzatıyor.

“Al bunu. Usta Shen’e geri ver. Ona bunu ne satabileceğimi, ne de takabileceğimi hatta riske girmeden satabilmek için parçalatmamın dahi mümkün olmadığını söyle. Halkanın içinde bir yazı var! Bu yüzük imparatorardan, değil mi?”

“Daha önce hiç görmedim,” diyor diğer kadın. “Yolda gelirken parmağında olmadığına eminim.” Kanlin’in sesinde bir tuhafılık seziyor ama buna kafa yoracak zamanı yok. “Sanırım imparator onunla...”

“Şüphesiz. Bu yüzük öyle olduğunun ispatı ya da en azından birini gönderdiğinin. Tai’ye bu yüzüğü almasını ve herkesin buna sahip olduğunu görmesi gerektiğini söyle. Takmak zorunda. Bu yüzük onu *koruyacak*. Bu tür şeyleri öğrenmesi gerekiyor. Böyle bir hediyenin elden ele dolaşmasına izin vermemeli. Al.”

Yüzük gecenin kör karanlığında bile göz kamaştırıyor. Gözlerinin yeşiliyle çok uyumlu olabilirdi halbuki. Tai’nin bunu hesaba katmış olduğunu zannediyor – aslında bundan emin. Böyle bir şey yapmasının asıl nedeni bu değil ama yapmayı istemesine yol açan nedenlerden biri olduğu kesin.

Kanlin önce tereddüt ediyor, sonra eğilerek selam veriyor ve yüzüğü alıyor. “Üzgünüm, sizi mahcup ettim,” diyor. “Kuala Nor’a ulaşamadım ve ben...”

“Usta Shen söyledi,” dedi Yağmur canlı bir sesle. “Aynı zamanda onun için saldırganlarla dövüştüğünü de söyledi. Ve sonuçta hayatta. Kimse başarısız olmadı. Onu korumaya devam etmen için sana fazladan ödeme yapmam gerekiyor mu?”

Yağmur’un anımsadığından da minyon olan Kanlin doğruluyor ve dik duruyor. “Hayır,” diyor. “Gerekmiyor.”

“Neden gerekmiyor?” diyor Yağmur.

“Ücretimiz Leydi Wen Jian tarafından ödendi. On Kanlin’in tamamının. Usta Shen güvende.”

“Sahiden mi? Anlıyorum. Benim elimden bir şey gelmez o halde,” diyor Yağmur. Neden böyle söylediğini kendisi de bilmiyor. Kadına daha da yakından bakıyor ama ışık yeterli değil. Üstelik Kanlin’in başında kapüşonu var.

Song bir şey söyleyecek oluyor. Söylemiyor. Merdivenlerden aşağı iniyor ve diğerlerinin gittiği yöne, bahçenin doğu yakasına doğru ilerleyip gözden yitiyor.

Yağmur yalnız. Ama uzun sürmeyeceğini biliyor. *Pipa*'sını alıyor; Hwan oraya yaklaştığını duyurmak için –gerektiği şekilde– seslendiğinde enstrümanını akort ediyor.

Üzerinde şarap ısıtmak için ufak bir maltız ve bir de kadeh olan yuvarlak bir tepsiyle taraçaya geliyor.

“Neden buradasın?” diye soruyor Yağmur soğuk bir sesle.

Uşak duruyor, duyduğu ton onu sarsıyor. Tepsiyi dikkatle tutarken eğiliyor. “Leydim. Hava soğudu. Belki de canınız...”

“Talimat verdim, değil mi Hwan?”

Neden orada olduğunu biliyor. Her konuda olduğu gibi bu konuda da tesis edilmesi gereken bir denge var. Bu uşağın sadakatine ihtiyacı var ama kendi başına birtakım varsayımlarda bulunmasına müsaade edilmemeli. Arada asla geçilmemesi gereken kırmızı çizgiler olmalı.

“Hanımefendi,” diyor Hwan ezilip büzülerek. “Bağışlayın beni. Hizmetkârınız sadece belki sizin...”

“Şarap isteyebileceğimi düşündü. Tamam. Bırak ve git. Cezalandırılmayacaksın ama şansölyenin talimatlara uymamaları halinde uşakların dövülmesini emrettiğinden haberin vardır. Bizim görevimizin bu konuda verdiği emrin istisnasız uygulanmasını sağlamak olduğunu söyledi.”

Bunun Hwan'm beklediği yaklaşım biçimi olmadığını biliyor. Amacına ulaştığını düşünüyor. Uşak tekrar selam veriyor, tepsi hafifçe sallanıyor.

“Bırak onu ve git,” diyor Yağmur tekrar. Sesini yumuşatıyor. “Düşünceli bir davranıştı Hwan. Nedimeme az sonra döneceğimi söyle. Sakinleşmeye ihtiyacım var, ateş yakılsın.”

“Elbette hanımefendi,” diyor ve geri çekiliyor. “Bir... Bahçeden geri dönerken yanınıza bir refakatçi ister misiniz?”

“Hayır,” diyor Yağmur. “Az önce senden ne yapmanı istediğimi söyledim Hwan.”

“Evet... evet, tabii hanımefendi.”

Gülümsüyor ve uşağın da bu tebessümü gördüğünden emin oluyor. Işığın altında. “Kimsenin bundan haberi olmayacak. Sen sadık bir uşaksın ve bu nedenle sana değer veriyorum.”

“Hanımefendi,” diyor tekrar ve iki kez eğilerek selamlayıp gidiyor.

Her nereden, hangi kademededen olursa olsun erkeklerle muhatap olmak, onların ihtiyaçlarını ve korkularını kavramak... Bu, Kuzey Bölgesi’ndeki en iyi evlerden birinden gelen bir kızın ustalıklı başarması beklenen bir şey değil midir zaten?

Aslında getirdiği şaraba gerçekten ihtiyacı var. Isıtılmış imbiğin tapasım açıp kadehini dolduruyor. Eğitilmiş kızlar şarabın nasıl doldurulacağını bilir, bu da orada kazandırılan bir başka beceri.

Sonunda gözyaşlarını tutamıyor.

Baharatlı şarabından bir yudum alıyor ve kadehi bırakıyor. *Pipayı* alıyor ve çalmaya başlıyor, yalnız kendisi için ama biliyor ki dinleyen biri olacak, üstelik bunu ona borçlu.

Zümrüt bir yüzük; düşünüyor. İmparatordan. Belki de bizzat onun elinden. Tai bundan hiç bahsetmedi. İnce bir fikir var altında. Dünyanın, her türlü tuhaflığın üzerinin örtülebileceği bir yer olduğunu düşünüyor. Ve sonrasında nedenini bilmeksizin batıdaki kayıp evini düşünüyor.

QIN, ADAMI VE muhafızlarını fark etti. Duvara tırmanıp üzerinden atlamak zordu. Birinin arkadan iteklemesi gerekiyordu ve son çıkanın da tırmanış konusunda sıra dışı bir yeteneği olmalıydı. Son Kanlin o kadındı, Qin onun bu tırmanışı hiç zorlanmadan gerçekleştirdiğini gördü.

Adamın dikkati tamamen dağılmış gibi görünüyordu, ne tarafa yürüyeceğini bile bilmiyordu. Caddede bekleyen ikisi de dâhil, Kanlinler ona yolu gösterdiler. Eleman –her ne kadar kılığı kıyafeti öyle görünme de bir tür aristokrat olduğu belliydi– Qin’e iki gümüş para daha verecek kadar uzun süre bekledi orada. Toplam dört ediyordu, bu Tai’nin şimdiye dek ona para veren herkesten daha fazla bahşış vermiş olduğu anlamına geliyordu.

Son Kanlin’in diğerlerine yetiştigi ve adamı bir kenara çektiği dika-tinden kaçmadı. Konuştuklarını, kadının avucunda küçük bir şey oldu-

ğunu gördü. Sonra mahallenin içlerine doğru yürümeye devam ettiler ve ardından caddeden aşağı inip gözden kayboldular.

Parayı aldığı zaman Qin eğilerek selam verememiş, onun yerine güç bela, kendini zorlayarak ayağa kalkmıştı ama herifin bunu fark ettiğini sanmıyordu. Elindeki dört metal paraya bakarak yeniden yerine oturdu. Gümüş! Tozu dumana katan bir rüzgâr esti. Lişelerin ne vakit pazara ulaşmış olacaklarını düşünüyordu. Sonra bunu düşünmekten vazgeçti.

Bahçenin içinden gelen *pipa* müziğini duydu. Yağmur, sığınabilsin diye yaptırdığı küçük barınağın bulunduğu duvar dibinden belli bir mesafede olduğu için ses oraya gelene dek soluyordu.

Onun için çalışıyordu. Qin bundan *emindi*. Birinin verebileceği en değerli paradan bile kıymetli bir müzikti. Çekilen tellerde kederin tatlı ve aheste sesini duydu; lüksü ve gücü ayaklarının altına seren, korunaklı hayatının içinden kendisine yapılanlar için bir bahar gecesine bu acıyı hediye eden kadının kim bilir ne kadar güzel olduğunu düşündü.

Qin dinledi ve kayıtsız şartsız bir aşkla duyduklarına sahip çıktı. Xinan'ın ışıklarının ve parlak halesinin üzerinde yıldızların bile sessizce dinlediğini hayal etti. Sonunda müzik durdu ve caddeye gece çöktü. Uzaklarda bir yerlerde bir köpek havlıyordu.

BÖLÜM XX

TAM SÖZ VERDİĞİ gibi şafak sökmeden Kitan kalesini görüyorlar. Gecenin karanlığında çok uzakta olsa bile oldukça heybetli bir yapı seçiliyor.

Li Mei için pek çok özel ana göre daha heyecan verici bir başka an yaşanıyor: Yıldızların altında kendi insanları tarafından otlağın ortasına dikilmiş, sürekli teyakkuz halindeymiş gibi görünen devasa kaleye bakıyor. Yükselen surların ardında kurulmuş, kararlı, kunt bir yapı. İnsan türünün geçici bir süre için var olduğu bu dünyada ortaya koyduğu bir beka iddiası olarak boş arazide sere serpe uzanıyor. Hem kendisi hem de içindeki her şey bir başka yerden buraya taşınmış.

Bu kalıcı olma tutkusunu haykırmanın, dosta düşmana ilan etmenin anlamı ne acaba? Buna benzer bir başka yapının daha olmadığı bilmek bir halkı daha mı iyi, daha mı bilge –Li Mei için yeni bir fikirdi bu– kılıyor?

Kendi insanları tarafından oraya kondurulan bu kaleye bakarken yapının dev, mübarek bir devlet memurunun otlağa düşürdüğü ıstapması –bir belgeyi okuduğunu işaret etmek için kullandığı mühür– gibi göründüğünü düşünüyor.

Öte yandan bu yüksek surların ardındaki heyulanın orada konuşlandırılmış olmasıyla ilgili önem arz eden asıl noktayı gözden kaçırmamasına neden olan olağan dışı, ayrıksı bir hal, bir tuhaflık var.

Ama Meshag bunun farkında. Hemen yanibaşında, kendi dilinde fısır fısır bir şeyler homurdanıyor, sonra berrak bir sesle, “Boş,” diyor.

Li Mei hızla başını çevirip ona bakıyor. “Nereden biliyorsun?”

“Hiç meşale yok. Surlarda kimse yok. Merada atlar için gece bekçisi olması lazım. Bir şey olmuş.” İleri bakıyor. Bir yükseltinin üzerindeler; kale sığ bir vadide uzanıyor.

Meshag atma sesli bir komut veriyor. Li Mei'ye, "Gel," diyor. "Görmem lazım." Korku duymaktan nefret etse de içi ürpererek Bogü'nün peşine düşüyor.

Kale düşündüğünden de büyük ki bu da çok daha uzakta olduğu anlamına geliyor. Sonunda oraya iyice yaklaştıklarında gökte gri bir iz olduğunu görüyorlar. Li Mei sağına soluna bakıyor ve kurtları görüyor.

O mesafeden bakınca artık o da Meshag'ın halihazırda anlamış olduğu tuhaflığı görebiliyor. Orada hiç kimse yok. Ne surlardaki koridorlarda, ne kapıların üzerinde, ne de burçlarda. Metruk bir yapı bu, içinde hayat yok. Li Mei'nin içi ürperiyor.

Meshag atından iniyor. Hemen önlerinde duran çitlerle çevrili bir meraya doğru yürüyor. Mandalı kaldırılmış vaziyette açıkta, başıboş sallanan kapıya gidiyor. Aralıklarla kolona vuran kanadın menteşeleri rüzgârda gıcırıyor. İncecik bir ses. Meshag'ın dizlerinin üzerine çöktüğünü sonra bir miktar güney yönünde yürüdüğünü ve sonra tekrar diz çöktüğünü görüyor. Ayağa kalkıyor ve o tarafa bakıyor.

Geri dönüp kalenin ana girişine yöneliyor. Meshag meranın öte yanındaki karanlıkta, bir hayal perdesi gibi karşıda uzanan surların önünde gözden yitirilebilecek kadar uzakta. Atını kurtların yanına oturtuyor ve tüm bedenine rüzgâr gibi, dalga dalga yayılan bir korku duyuyor.

Biraz sonra kaskatı, erkeksi postürünü hiç bozmayan Bogü'nün uzaklardan uzun adımlarla seğirterek geldiğini görüyor. Meshag atına biniyor. İfadesini okumak hiçbir zaman kolay değil ancak Li Mei belki de ilk kez onun yüzünde kaygıya benzer bir duygu sezinliyor.

"Ne zaman terk etmişler?" diye soruyor. Anlamaya, tayin etmeye çalıştığı şeyin bu olduğunu biliyor.

"Sadece iki gün," diyor Meshag. "Duvar'a doğru. Neden bilmiyorum. Artık hızlı sürmeliyiz atları."

Hızlı sürüyorlar. Atları güney sırtı boyunca vadinin dışına doğru dörtnala koşturuyorlar; saldırıya uğradıkları sırada güneş yükselmek üzere.

Her ne kadar Li Mei'nin bundan haberi olmasa da bozkırda bu vakte akıncıların saati denir. Karanlıkta yapılan saldırılar kafa karıştırabilir.

kaotik ve rastgele olabilir. Günişığı tüm olası sürprizleri bertaraf eder. İkinci ve şafak vakti ise –av ne olursa olsun– avlanmak için en iyi zamanlardır.

Li Mei ancak şimdi bütün parçaları bir araya getirebiliyor; yani iş işten geçtikten sonra. Uğradıkları taarruzu anlık parıltılar, kesik kesik görüntü parçacıkları, yarım kalan feryatlar ve at kişnemeleri şeklinde tecrübe ediyor.

Daha saldırıya uğradıklarını idrak edemedi kendini boylu boyunca yere uzanmış buluyor. Meshag'in onu atından aşağı itmiş olduğunu anlıyor. Başını kaldırıyor ve uzun çayırların arasında ağzını bir eliyle kapatıp bakıyor. Saldırganların üçü, hayır, şimdi dört oldu, daha onlara yaklaşımadan yere seriliyor.

Meshag'in hareketleri tıpkı o kuşu vurduğu zamanki gibi kararlı ve düzgün. Sadece şimdi insanları vuruyor, tek fark bu. Gözlüyor, buluyor, kirişe bir ok yerleştiriyor ve atıyor. Atının bir an olsun durmasına müsaade etmiyor, sürekli kendi etrafında dönüyor. Li Mei akıncıların da yayları olduğunu görüyor –onu attan aşağı itmiş olmasının nedeni bu. En az bir düzine adam var; ya da vardı demek daha doğru olur. Ortalığa bir göz attığı o kısacık aralıkta biri daha düşüyor. Diğerleri nidalar eşliğinde yaklaşıyorlar ancak atlarında bir tuhaflik var, şaha kalkıyor ve kendi etraflarında dönüp duruyorlar, kontrol edilmeleri imkânsız gibi görünüyor.

Li Mei hâlâ çayırların arasında. Atını görebiliyorlar ama onu görmeleri imkânsız. Bu insanların kim olduklarını bilmiyor. Shuoki mi? Yoksa onları kovalayan Bogü mü? Tuhaf ama bu seferki çatışmada düşünmek için vakti var. Babasının bütün hayatı boyunca yaşadığı dünyanın bir temsili bu herhalde. Savaşlarda sadece erkekler ölür. Ama o sırada yanlış bir yerdelerse pek tabii ki kadınlar da ölebilir.

Atlarını kontrol edebilmek için var güçleriyle kırbaçlayan iki akıncı Li Mei'nin atını görünce izini sürüyor ve yıldırını gibi gürleyerek ona doğru ilerliyorlar. Li Mei yerin altından kaydığını hissediyor. Çok yakındalar. Çığlık atacak. Bunlar Bogü değil. Saçları kısa; her iki yanları traşlı, orta kısımları ise uzun bırakılmış; yüzlerinde sarı savaş boya var. Bütün bu detayları görebileceği kadar yakındalar ve anlıyor ki belki de dokuz cennetin altında göreceği son şey bu boyalı yüzler olacak.

Ama kurtlar ayaklanıyor.

Yavaşça yürüyüp gitmek veya toprağın üstünde uzun ömürlü bir iz bırakmak üzere –umutsuzca?– ahşap yapılar inşa etmek için sürüleriyle ve aileleriyle gelen insanoğlundan önce sadece onların hükmettiği, tamamen onlara ait olan bu otlağın ortasından güneş gibi doğuyorlar.

Ve saklandıkları yerden çıkınca Li Mei bütün o yolculuk süresince etraflarında farkına varamadığı kadar çok sayıda kurt olduğunu anlıyor. O sadece en yakındakileri görmüş meğer – liderlerini ve onun peşindeki bir avuç kurdu. Ama sayıları hiç yoksa elli belki daha fazla ve şafak sökerken onlar da gri ölüm bulutları gibi ortaya çıkıyorlar. Meğer başından beri uzun çayırılar arasında gizleniyorlarmış ama artık sahnedeler.

Doğruca Shuokilerin atlarına saldırıp onları ürküterek vahşice kişneme-lerine, sıçramalarına ve sendelemelerine neden oluyorlar. Atlar kıvranıyor, çifte atarak kurtları uzaklaştırmaya uğraşıyorlar ama bu işe yaramıyor, çünkü geride sayıları ondan fazla olmayan akıncı, onların beş katı kadar kurt ve durmaksızın, tekrar tekrar öldürücü oklar atan bir adam (eğer insansa) kaldı. Kurtlar da bu adama ait.

Li Mei sarı boyalı bir Shuoki'nin çok yakınına düştüğünü görüyor. Yere düştüğü anda bir şeyin çatırdadığını duyuyor. Adam gırtlak dışarı fırlamış halde ve acı içinde, dehşet dolu bir çığlık atıyor. Üzerine tam dört kurt çıkıyor. Li Mei başka bir yöne bakıyor, olmuyor, yüzünü toprağa gömüyor. Adamın feryadının kesildiğini fark ediyor ama ölümünü izleyemiyor. Genizden gelen sesler, hırıltılar yükseliyor. Sonra hayatı boyunca hiçbir zaman unutamadığı o sesi duyuyor: yırtılan, parçalanan ve çekilip koparılan insan etinden çıkan ses.

Hiçbir şey onu kurtlardan daha çok korkutamaz.

Ama onlar olmasaydı şimdi ölmüş ya da kaçırılmış olabilirdi.

Dünya anlaşılır bir yer değil. Denemek bile nafiye, anlamaya çalışarak en fazla kendini kandırabilir insan.

Yattığı yerde bedeni zangır zangır titriyor. Kontrol edemiyor. Sonra tıpkı o ilk naraları duyduğu andaki gibi, akıncılara ait o korkunç görüntülerin ansızın ortaya çıkışı gibi ortalık birdenbire sakinleşiyor. Gün ışığı. Seher yeli. Li Mei inanılmaz güzellikte cıvılayan kuşları duyuyor.

Olduğu yerde doğrulup oturuyor ama anında pişman oluyor.

Yanıbaşında, hatta daha da yakında, ölü Shuoki kurtlar tarafından yalanıp yutuluyor. Adam artık yalnızca kan ve etten ibaret. Kurtlar bir gayret kopardıkları parçaları öğütüyor, sonra tekrar ısırp birbirlerine hırlıyorlar.

Kusmaktan korkuyor ve bunu düşünmesiyle çayıra diz üstü çöküp kasıla kasıla tüm midesindekileri boşaltması bir oluyor.

Üzerine bir gölge düşüyor. Hemen başını kaldırıp bakıyor.

Meshag su mataralarından birini uzatıyor. Li Mei oturuyor. Alıp tapasını açıyor. Asaletin, zarafetin ya da başka dünyalara ait bir mefhumun getirdiği pervasızlıkla ağzına aldığı suyu çalkalayıp geri tükürüyor; sonra tekrar aynı şeyi yapıyor. Bir kez daha matarayı tepesine dikeyiyor ancak bu kez içiyor. Sonra biraz da eline döküp yüzünü siliyor. Neredeyse meydan okuyormuş gibi bir kez daha aynı şeyi yapıyor. Kendi kendine medeniyetinden hiçbir şey kaybetmediğini söyleyip duruyor. O izin vermediği sürece hiçbir şeyi kaybetmiş olmayacak.

“Gel,” diyor Meshag. “Dört at alıyoruz. Değiştirebiliriz, daha hızlı süreriz.”

“Başka... başkaları da çıkacak mı karşımıza?”

“Shuoki mi? Olabilir. Askerler gitmiş. Shuoki neden olduğunu görmek için gelir.”

“Peki biz neden gittiklerini biliyor muyuz?”

Meshag başını olumsuz anlamda sallıyor.

“Gel,” diyor yeniden. Elini uzatıyor. Li Mei tapasını taktığı matarayı ona geri veriyor ancak Meshag alıp omzuna astıktan sonra elini tekrar uzatıyor, böylece taze prenses aslında Bogü’nün ayağa kalkmasına yardım etmek istediğini anlıyor.

MESHAG HER İKİSİ için birer at daha seçiyor. Shuoki atları perişan halde etrafa dağılmış vaziyette ama hepsi iyi tımarlı ve çok da uzaklaşmış değiller. Li Mei kendi atının yanında bekliyor ve onu izliyor. Bogü oklarını geri topluyor, önce bir Shuoki atına yaklaşıyor, inceliyor ve ardından onu bırakıp bir başkasını alıyor. Bu seçimi nasıl yaptığına dair Li Mei’nin en ufak bir fikri yok.

Kurtlar korkunç bir şekilde etraftaki ölüleri yemeye devam ediyor.

Bir başka hayatta Tai'nin babalarına, Bogülerin ölülerini kurtlara yem olsunlar ve ruhları bu şekilde yeniden ait oldukları yere dönebilsin diye nasıl kabileden uzaktaki otlaklara bıraktıklarını anlattığını hatırlıyor.

Gökyüzü masmavi ve rüzgâr daha ılık o gün.

Meshag ona bir matara bırakıyor. Tekrar bir yudum alıyor ama ağzındaki kötü tattan kurtulmak için küçük bir yudum sadece.

Atının üzerinde geri dönüşünü izliyor. Birbirine ve kendisinininkine bağlı dört at var yanında. Hiçbir şey söylüyormuş gibi görünmüyor ama ne oluyorsa aniden kurtlar sığıyor ve koşarak uzaklaşıp çayırların arasında kayboluyorlar.

Li Mei dizginleri alıyor ve kendi kendine öğrendiği, onun yardımı olmadan ata binmesini sağlayan sıçrayışını (ki hiç zarif bir hareket değil) yapıyor. Acaba insan her konuda gururundan vazgeçince kaybettiği özsaygısını bir başka yerde mi arıyor? “Daha kolay ilerlememiz için o atların ikisinin benim arkama bağlanmış olması gerekmiyor mu?” diyor Li Mei.

“Hayır, daha kolay değil. Gitmeliyiz.”

“Bekle. Lütfen!”

Meshag bekliyor. Sabahın aydınlığında güneş toprağı yıkıyor. Bogü'nün gözleri kapkara, orada bir cevap aramak anlamsız.

“Affet beni,” diyor prenses. “Sana söyledim, anlamadığım şeyler beni korkutuyor. Neler döndüğünü bilirsem daha rahat ederim.”

Bogü bir şey söylemiyor.

“Sen kurtları kontrol edebiliyor musun, yani onları sen mi yönlendiriyorsun? Seni mi takip ediyorlar?”

Meshag uzaklara bakıyor, kuzeye, geldikleri yöne. Uzun süre tek kelime etmiyor. Li Mei cevap vermemeyi tercih ettiğini düşünüyor ancak olduğu yerden kıpırdamış da değil. Kuşların cıvıltısını duyuyor. Yukarı bakıyor, neredeyse istemsiz olarak gözleri bir kuğu arıyor.

Meshag, “Tam olarak öyle sayılmaz. Sadece bir sürüyü. Bu sürüyü,” diyor.

Lider kurt yeniden yanlarında bitiyor; her daim Li Mei'nin yanında yöresinde bulunuyor. O kurda bakıyor. Yeni korkusu ile eski korkusu çarpışıyor.

Yeniden Meshag'ın karanlık gözlerine dönüyor. Kurdun gözleri cam gibi parlak. Adam bekliyor. Sadece, "Sağol," diyor Li Mei.

Bogü atının dizginlerine asılıyor ve prenses cesetleri kuşların ve göğün altında bırakıp onun peşine düşüyor.

AYNI GECE YILDIZLARIN altındalar. Bütün gün at sürdüler, yalnızca iki kısa mola verdiler. Yemek için ateş yakmadılar, sadece meyve yediler ama bu kez bir göl kıyısında durdular. Li Mei elbiselerini çıkarıp karanlıkta yıkanıyor: Parçalara ayrılan insan etinin sesiyle oluşan o uğursuz hatıradan arınma ihtiyacı duyuyor.

Giyindikten sonra, "Nasıl oldu demiştin? Yani bu kurtlarla ilgili şey? Sana ne yapıldığı için böyle olmuştu?" diye soruyor Meshag'a.

Gecenin karanlığında soru sormak daha kolay.

Atlara su verdikten sonra çayırdaki çömelmiş duruyor. Li Mei başka bir yöne baktığını görebiliyor. "Üzgünüm. Tabii ki anlatmak zorunda değilsin..."

"Kuzeydeki şaman beni bir kurt ruha çeviriyordu. Kendisine sadık. Onun emrinde mi demek gerekir? Zor büyü, kötü. Olmadı... yapılmadı. Kurt onun totem yarattığı. Bir kurdu oraya çağırdı. O tam büyüyü yaparken ağabeyin onu öldürdü. Ben de kaldım... arada," diyor Bogü.

"Arada derken?"

Gölde kurbağalar var. Gecenin içinde sesleri çınlıyor. Meshag, "İnsan ve kurt. Bu beden ve diğeri," diyor.

Diğeri. Merakına yenilip ona bakıyor. Lider kurt çayırların arasında, işte o gri leke. Gün doğarken onun insan eti yediğini, çenesinden kan damladığını görmüştü.

Hayvan dönüp gözlerini doğrudan Li Mei'ye diyor. Güçlkle seçiyor ama gözleri Meshag'ın aksine parlıyor gibi görünüyor. Daha fazla soru sormanın, onun üzerine bu kadar çok gitmenin pek de iyi bir fikir olmadığına, *hata* yaptığına dair bir farkındalığın, korkulu bir ruh halinin esiri oluyor.

Başını önüne eğiyor. Saçları ıslak, sırtından aşağı damlaların süzül-
düğünü hissediyor ama gece ılık. “Özür dilerim,” diyor, “belki de daha iyi
olurdu, yani şayet Tai şamanı...”

“Hayır!” diyor Meshag kararlı bir şekilde. Li Mei irkilerek ona bakıyor.
Bogü ayağa kalkıyor, ufuk çizgisinin üzerinde, yıldızların önünde şekilli
bir karaltı belirliyor. “Nasıl bundan iyi, o zaman ben ne olurum. Ben...
benim seçimlerim var. Eğer o şaman beni kendine bağlasaydı sadece onun
olurdum ve sonra da öldürdüm. Shandai bana seçme hakkı verdi.”

Li Mei ona bakıyor.

“Seni almak için gelmeyi ben *seçtim*. Shan... Shendai’yi onurlan-
dırmak için.”

“Ya sonra? Bundan sonra?” Daha demin başka soru sormamaya karar
vermişti halbuki.

Meshag bir omzunu silkiyor.

Li Mei tekrar şöyle bir bakıyor kurda; görüldüğünden fazlasına ait
bir gölge demek. Soramadığı bir soru var.

“Şimdi gidelim?”

Gerçekten fikrini soruyor.

“Sağol,”

Li Mei ayağa kalkıp yürüyor ve kendi başına atlardan birine bini-
yor. Her durduklarında binekleri değiştiriyorlar. Gün doğmadan az evvel
ikinci bir kuğu vuruyor ama onu takip eden üçüncü kuğu iyice yükselip
batıya çark ediyor.

Birinin totemi kurttu, diye düşünüyor. Diğerinkini kuğu.

AT SIRTINDA UYKUYA dalabilir insan ama dört nala giderken değil.
Meshag ne zaman bir mola verse Li Mei’nin üzerine ağırlı, rahatsız bir
uyuklama hali çöküyor.

Özellikle ikinci kuğuyu vurduktan sonra neden bu kadar acele et-
tiğini ve koşulları zorladığını biliyor ancak bedeninin de zihninin de kendi
talepleri var.

Şimdi çok daha kısa olan çayırların üzerinde sırtüstü uzanıyor. Bilinci
gidip geliyor. Bahar çiçeklerinin arasında her defasında daha yukarıya tır-

manarak bir ileri bir geri –evlerinin bahçesindeki salıncakta– sallandığını hayal ediyor. Onu kimin ittiğini bilmiyor, dönüp kendisini kim sallıyor diye arkasına hiç bakmıyor ama içinde korku yok.

İtekleyen Meshag; omzunu sarsıyor.

Gözlerini açıyor. Soluk bir ışık. Sabah. Bogü su matarasını ona uzatıyor, yanında sallanan heybeyi işaret ediyor. Biraz daha yabani dut istiyor. Eğer önlerinde sadece bu küçük kırmızı meyveleri yiyerek geçirecekleri uzun günler varsa bir tavşanı çiğ çiğ yemenin de cazip bir yanı olabileceğini düşünüyor Li Mei. Ama sonra kurtları ve Shuoki'yi anımsayınca o düşünce geldiği hızla kayboluyor.

Su içiyor, elini yüzünü yıkıyor. Bir avuç yabani dut alıyor, sonra bir avuç daha. Ham olanları ayıklamayı öğrendi, onları atıyor. Sonuçta o bir Kitai prensesi değil mi?

İçine düştüğü ironik durumla eğlenemeyecek kadar bitkin düşmüş halde.

Ayaklarının üzerinde duruyor. Bacakları ve sırtı çok acıyor. Meshag çoktan atına binmiş bile. Gök giderek açılırken ufukları tarıyor. Li Mei de aynısını yapıyor. Görünürde bir şey yok. Yeni ve taze bir gün daha, bulutlar yüksek. Diğerlerinin yanından onun için çözüp ayırdığı ata gidiyor. Kasılmış kollarını ve bacaklarını esnetip eyere oturuyor. Giderek ata binmek konusunda daha iyi olduğunu düşünüyor.

Meshag'a bakıyor.

“Şimdi değişecek,” diyor

“Ne demek istiyorsun?”

“Topraklar. Göreceksin. Bozkırdan çıkıyoruz. Sizin duvar uzakta değil.”

Yorgunluktan ölüyor bile olsa duyduğu bu sözler nabzının yükselmesine yetiyor. Sadece kelimeler. Duvar, Kitai demek ve şayet öteki tarafına geçebilirlerse aynı zamanda bir sürgünün evine dönüşü. Meshag bunu başarabileceklerini söylemişti.

Bozkırdan çıkıyoruz.

Eyerin üzerinde dönüp arkasına, doğan güneşin altında görebildiği kadar uzağa ve rüzgârda salınan sarı yeşil, koyu yeşil renkli uzun çayırın uzandığı yüksek göklere bakıyor. Otları yalayan rüzgârın sesi

GÖK CENNETİN ALTINDA

Bogü onu kaçırdığından beri varlığının bir parçası haline geldi. Hatta daha önce, tahtırevandayken de aralıksız bir şekilde kulaklarını aynı ses dolduruyordu. Bozkırın uğultusu.

Kuzeye bakıp gözlerinin önüne serilen bu hayalin ne kadar geriye gidebileceğini kavramaya çalışırken, *Bu dünyadaki ilk sabah da herhalde böyle görünüyordu*, diye düşünüyor. Ve böyle bir fikre kapılmak onun halkından olanlar için hiç de doğal değil.

Güneye doğru yola koyuluyorlar. Li Mei önce sola sonra sağına bakıyor ve kurtların liderinin yanlarında olduğunu görüyor. Diğerleri de oralarda, biliyor. Ama lider kurt hep yanibaşlarında.

GÜN ORTASINA DOĞRU önlerinde yükseltiller beliriyor, çayırlar kısalıyor, üstelik görünümleri de farklı, daha koyu renkliler ve etrafta yeşil, gümüşü yeşil fundalık kümeleri, yer yer de çıplak kayalıklar peydah oluyor. Sonunda bir grup kavak ağacının karşısında dikildiğini görünce şoke oluyor. Yorgunluğunu unutuyor.

Sığ bir nehri geçiyorlar. Diğer kıyıda Meshag atları sulamak için mola veriyor. Mataraları dolduruyor. Li Mei de ağrıyan bacaklarını esnetmek için atından iniyor. Gökyüzünü kolaçan etmeye devam ediyor. Bugün daha çok rüzgâr var, bulutlar doğuya sürükleniyor. Bazen güneşin önünden geçiyorlar ve sonra arazi boyunca bir gölge kayıp uzaklara gidiyor.

“Ne kadar yakın olduklarını biliyor musun, arkamızdakilerin?” diyor.

Meshag mataraların tapalarını kapatıyor. Kendi atının ardında bağlı olan dört atı çekip her birini yeniden eyerlemek için gerekli değişiklikleri yapıyor. Bir sıçrayışta biniyor ve ardından Li Mei de aynısını yapıyor.

“Neredeyse bir gün. Yeterince uzaktayız sanıyorum.”

Bunu nereden bildiğini sormaya korkuyor. Ama aynı zamanda yanılmadığını da düşünüyor: çünkü bütün kurtlar orada, onların yanında değil.

“Sağol,” diyor.

Yeniden yüksek göğün, sürekli değişen arazinin üzerinde bir gidip bir gelen aydınlığın ve gölgelerin altında güneye doğru yola düşüyorlar. Öğleden sonra bir mola daha. Tekrar atlarını değiştiriyorlar.

Günün ilerleyen saatlerinde bir okun yetişemeyeceği kadar yükseklerde uçan bir kuğu görüyorlar. Hemen ardından bir süredir tırmadıkları, kesintisiz bir şekilde yukarıya doğru eğimlenerek yükselen arazinin zirve noktasına ulaşıyorlar. Önlerinde yokuş aşağı incekleri bir yamaç var.

Onun ötesinde ise batan güneşin aydınlattığı, hem batıya hem doğuya boylu boyunca, göz alabildiğine uzanan Duvar var.

İşte, sonunda Meshag onu evine getiriyor.

#

ONLAR BİRBİRLERİNDEN NE kadar nefret etseler de Tazek Karad hiçbir zaman çayırın yörükleri arasında ciddi bir ayrım yapmamıştı. Duvar'daki görev yeri olan gözcü kulesinden apar topar iki yüz *li* doğuya kaydırıldığından beri Shuoki topraklarını gözetliyordu.

Ona göre Bogüler de Shuokiler de ehlileştirilmiş sümüklü sürü çobanlarıydı. Gün boyu ve hatta geceleri otağlarında karılarının sözünden çıkmazlardı. Bir Kislik dostu, bozkır göçerlerinin çoğunun bu yüzden koyunlarıyla yattığını söyleyerek onlarla dalga geçirdi.

Gür yeleli atlarıyla, otlaklarda kurtlara karşı verdikleri mücadeleyle, avladıkları ceylanlarla övünebilirlerdi ama tüm bunların bir Kislik için ne anlamı vardı ki? Onun halkı insanların yarım bardak su için katil olduğu, hatta bazen kurbanlarının kanını içtiği çöllerde yaşardı. Bedevilerin develerini yere çökmeye zorlayıp sonra da arkasına saklanarak kendilerine kalkan yaptığı, kum fırtınasından sağ çıkabilmek için yüzlerini tamamen sarıp sarmaladığı bir yerde.

Çöller hayat söndürür, bozkırlarsa yeşertirdi. Hangi topraklarda daha sert adamların yetiştiğini tahmin edebilirsiniz, değil mi?

Tazek kuruntulu olduğuyla ilgili ithamları hep reddederdi. Yine de *saygınlıktan* söz edilecekse Altıncı Kitan Ordusu'nda sadece elli adama komuta ederek geçirilen on iki yılın ya da görevin Duvar'ın kuzeyinde ifa edilmiş olmasının görmeyi umduğu hürmeti ona getirecek kadar hükmü olmadığı söylenebilirdi. Bir *dui*'nin hiçbir ehemmiyeti yoktu. Şimdiye dek en az iki yüz askerin komutanı olması gerekirdi.

Kabul ediyordu; Kitai ve gönençli imparatorluk on beş yaşından beri onun karnını doyurmuş, onu giydirmişti. Üstelik Duvar'ın ötesine tayin edilen askerler için şarap (ya da daha çok kırmızı) ve kadın da vardı. Doğruydur; babası ve iki kardeşi gibi çölün kumuna karışıp gitmemiş, ölmemişti.

Kitan imparatoruna hizmet etmek bir yaşam tarzıydı ve kesinlikle en kötüsü değildi. Ama elbette adam dediğin her koşulda *yükselmek*, merkeze daha yakın olmak isterdi. Kim bu kadar yaklaşıp sahne olduklarına bakıp, "Elimdekiler bana yeter. Daha fazlasına ihtiyacım yok," derdi ki?

Tazek Karad o tür bir insan değildi; hiçbir koşulda.

Dahası –sicilinde kaydı mevcuttu– tam üç kez şikâyet etmeksizin, altışar aylık dönemlerde otlaklardaki sınır ötesi kalelere yapılan çift var-diya görev atamalarını hiç yüksünmeden kabul etmişti; ayrıca üstlerinin kedisini takdir etmesi gerektiği, aksi halde bir şekilde –kim bilir hangi nedenle– Altıncı Bölge'deki subayların terfiyi hak eden bir adamı görmek konusunda yetersiz oldukları kabul edilmeliydi.

Yine de alıngan olduğu söylenemezdi.

Sorun teşkil eden bir başka nokta da bozkırın gevşek koyun âşıklarının on zamanlarda çok sessiz olmasıydı. Bogüler gerek nehir düğümündeki bahar buluşmalarında at satarak gerekse iç meselelerine Kitan müdahalesini bizzat kendileri talep ederek imparatorun tebaası haline gelmişlerdi; iyi askerlere terfi getirmesi muhtemel manevralar yapma fırsatı verecek kadar çok savaşıyorlardı artık.

Shuokiler çok daha mücadeleciydi, dolayısıyla onların topraklarındaki kaleler –askerler Yakın Kale ve Uzak Kale diyordu– bazı muharebelere sahne olmuştu. Oradaki yörükler Duvar'daki zayıf noktalara akınlar düzenleyerek önlerindeki engeli yarıp geçmeyi bile denemişlerdi. Tabii bu bir hataydı ve bedelini ödemişlerdi. Ama bu iki sınır ötesi kale ve hemen onların altında yer alan Duvar, Roshan'ın Yedinci Ordusu'ndaki adamlar tarafından savunuluyordu, dolayısıyla orada kazanılan zaferlerin (ve takdir belgelerinin) esamesi dahi Tazek Karad ya da yoldaşlarının bulunduğu Altıncı Bölge'nin yakınlarına uğramıyordu.

Altıncı Ordu olarak onlar at ticaretini yönlendiriyor, kokuşmuş kabilelerden birinin diğerinin koyunlarını yağmaladığına dair mızırdanarak

GUY GAVRIEL KAY

yapılan şikâyetleri dinliyor, Xinan ve Yenling'e kürk ve amber taşıyan uzun saçlı Bogü atlılarının geçişini kontrol ediyorlardı.

Hayatları monoton, fazlasıyla güvenli ve kelimelerle anlatılamayacak kadar sıkıcıydı.

Ta ki dört gün önce *dui* komutanı Tazek Karad elli adamını alıp doğudaki derbentte ve Yakın Kale'nin tam olarak güneyindeki kulelerde konuşlandırması yönünde acil emirler alana kadar.

Diğer subaylar ve beraberlerindeki adamların bazıları yakınlarda bekliyor, bazıları kendi görev bölgelerindeki asker sayılarını azaltarak çok daha uzak doğuya gidiyorlardı. Yol boyunca değişen emirler ancak bazılarını yetiştirilebiliyor, bu da bir karmaşaya neden oluyordu. Hızlı hareket etme ihtiyacının olduğu aşikârdı.

Son gelen haber Yedinci Ordu'nun Duvar boyunda görevli askerlerinin geri çekildiğini bildiriyordu. Hepsinin. Gitmişlerdi. Kapılar ve kapılar arasındaki burçlar, gözetleme kuleleri tamamen savunmasızdı. Akıl almaz bir durumdu.

Kimse sebebin ne olduğunu söylemedi. Hiçbir kıdemli subay (en azından Altıncı Ordu'da) elli adamı idare eden düşük rütbeli bir komutana açıklama yapma zahmetine girmezdi.

Öte yandan birisi çıkıp neden Yakın Kale ve Uzak Kale'ye atanan Yedinci ve Sekizinci Ordu garnizon askerlerinin birlikte, binlerle, on binlerle uygun adım geri dönerek atlarıyla birlikte Duvar'm şimdi Tazek'in koruduğu bölümünde bir delik açarak geçtiklerini anlatmadı. Bütün sabah çökmeyen bir toz perdesinin içinden geçip güneye ilerlerken arkalarında uğursuz bir boşluk ve sessizlik bırakarak gözden kaybolmuşlardı.

Garnizonlar geçip giderken askerler birbirlerine neler olduğunu sorup durmuştu. Asker bilmiyordu. Hiçbir zaman bilmezdi.

Ve ne kadar askerlik hayatı her daim bir unutulmuşluk diyarında yaşansa, insan zamanla buna alışsa da hareket halindeyken ulaşan ivedi ve değişken emirlerin, damarlarında batı çöllerinin deli kanı akan, aksi ve tertipli olan kimi düşük rütbeli komutanları huzursuz ettiği zamanlar olurdu.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Onun koruduğu geçide yaklaşan ve geçip güney yönünde gözden kaybolan Yedinci ve Sekizinci garnizonların oluşturduğu manzara Tazek Karad'm içine bir kurt düşürmüştü.

Kuzeye bakarken kendini son derece savunmasız hissetti. Önemli, sıra dışı bir kapiya komuta ediyordu; yeterince adamı yoktu ve artık doğrudan Shuoki topraklarına bakıyordu. İnsan barbarlarla savaşıma ve şan şöhrat kazanma şansına nail olmayı isterdi elbette ama yörükler şimdi akın edecek olsalar, sayıları kaç olursa olsun o ve askerleri çok ciddi bir sorunla baş başa kalırdı.

Ve her iki kalenin de tamamen boşaltılmış olduğu düşünülürse Shuokilerin aşağılara inip en azından neler döndüğüne bakmak için iyi bir fırsat yakaladığı ortadaydı. Tazek iki kaleye neler yapabilecekleri konusunu ise hiç aklına getirmek istemiyordu. Birileri aksini emredene kadar bu onun sorunu değildi.

Ahşap gözetleme kulesinde dikildi ve görüş alanından çıktığı yere kadar bir yükselip bir alçalan Kitai'nin uzun Duvar'ı boyunca doğuya ve batıya baktı. Otlakların üzerinde yükselen Duvar'ın bu bölümünün inşasında kuzeye kağnılarla taşınan kireç taşı ve çakıl karıştırılarak ahşap menzenelerde preslenen, sıkıştırılmış toprak kullanmışlardı. Duvar'm sarp kayalıklarla çevrili yamaçlara tırmanan bölümlerinde ise taş kullanıldığı söyleniyordu.

İnsanın havsalasının almakta zorlandığı, gerçekten şaşırtıcı bir muvaffakiyetti. Tam altı bin *li* boyunca kesintisiz uzandığı, asırlar süren inşasında ve tadilatında çalışan dört yüz bin adamın ise öldüğü anlatılırdı. Tazek bu son kısma inanıyordu.

Duvar'dan nefret ederdi. Hayatının tam on iki yılını onu savunmaya vermişti.

Adamlarından biri bir şeyler geveledi. Kuzeyde bir noktayı işaret ediyordu. Tazek adamın uzattığı parmağın doğrultusuna baktı.

Hâlâ uzak sayılabilecek bir mesafeden peşlerinde bir at silsilesiyle iki tüccar yaklaşıyordu. Orada, Shuoki topraklarında bu pek de alışıldık bir durum değildi. Bir girip bir çıkanlar Bogüler'di; Altın Nehir'in düğüm yaptığı yerdeki bahar buluşmalarına satmak üzere binlerce at getiren ve

güneydeki Kitan ordusunun bitimsiz ihtiyacını karşılayan yörükler onlardı, Shuokiler değil.

Shuokiler çok nadir ticaret yapardı. Çoğunlukla da sattıkları şey çalıntı atlar olurdu – genellikle Bogüler'den. Şayet bu gelenler de öyleyse Tazek için sürpriz olmazdı. İkili yakına geldikçe sırtında oldukları dışmda dört atın daha peşlerinden geldiğini gördü. Teorik olarak tacir olması muhtemel bu şahısları tutuklayabilir, orman kanununa göre (hoş bir şey değildi) orada tutabilir ve Kitan askerlerini meşgul etmelerini gerekçe göstererek atlarına el koyabilirdi.

Gerçekte ise tüccarların geçişine izin vermeye meyilliydiler. Geçerli olan ordu politikası buydu: Atlar çok önemliydi, bu nedenle yörüklerin at getirmeye devam etmesi gerekirdi, onlara el konması bir daha buna teşebbüs etmelerinin önüne geçebilirdi. Temayüller kale komutanının sır olarak kalacak bir tazminat bedeli karşılığında çalıntı mallar Kitai'ye götürülmek üzere oradan geçirilirken başka bir yöne bakması yönündeydi.

Hırsız Shuokilerin daha da yakına gelmelerini bekledi. Sormak istediği sorular vardı. Önermekten hicap duymayacakları atlardan ya da bir avuç dolusu paradan daha çok ihtiyaç duyduğu şey bilgiydi. Atlarının yorgun olduğunu görebiliyordu; peşlerinden iple çekilenlerin bile. Anlaşılan durmadan sürülmüşlerdi ve bu da muhtemelen çalıntı olduklarının açık deliliydi. Yorgun atlar daha ucuza satılırdı.

Tazek zalimane bakışlarını aşağıya, yaklaşan atlılara yöneltti. Mutlu biri olduğu söylenemezdi.

İki adam kapısına kadar geldi ve hemen altında durdular.

Shuoki değillerdi. Umulmayana dair ilk işaret bu oldu.

“Satılacak atlarla geçiş talebi,” dedi daha iri yarı olan. Bogü'ydü, saçlarından anlaşılıyordu. Kitan dilini bir barbar gibi konuşuyordu. Minyon olanın başında kapüşonu vardı. Kitan askerlerinin arasında bulunmaktan duydukları korkudan dolayı bazen böyle yaparlardı.

Eh, korkmaları da *yerindeydi* hani.

Bunların birlikte hırsızlık yapan bir baba oğul olduklarına kanaat etti Tazek. Ama bu kadar doğuda bir Bogü'yle, hem de yalnız gezen iki

tanesiyle karşılaşmak şaşırtıcıydı. Ama bu onu ilgilendirmezdi. Onun başka problemleri vardı.

“Kuzeyde neler gördünüz hırsız Bogü?” diye buyurdu.

“Ne demek istiyorsunuz?” Aşağılamaya herhangi bir tepki göstermediklerine dikkat etti Tazek.

“Garnizon!”

“Kale boş,” diye onayladı iri kıyım olan. Göğsü çıplaktı, gözleri hep yere bakıyordu. Bu da normaldi – ve yerinde. Sonuçta bunlar Altıncı Kitai Ordusu’nun bir subayıyla konuşan yabanilerdi.

Adam, “Atların ve adamların izleri bu yöne gidiyor. Onlar gelmedi buraya?” dedi.

Bu onu ilgilendirmezdi, değil mi?

“Ya öbür kale?”

“O kadar uzağa gitmedi. Ama çok asker bu yöne geldi. Bir kaleden daha fazla asker. İki gün belki?”

Yukarıya bakmadı ama zaten doğru olan buydu. Yörükler kendi çayırıların dilinden anlardı.

“Herhangi bir şey oldu mu orada?”

“Oldu mu?”

“Hiç Shuoki gördünüz mü?”

“Hayır,” dedi iri kıyım.

“Daha iyi bir cevaba ihtiyacım var!” diye gürledi Tazek.

“Hayır, saygıdeğer efendi,” dedi adam ki bu başka bir zaman çok komik bulunabilirdi.

“O bok yiyicilerden bu tarafa gelen var mı? Gördünüz mü?”

“Shuoki yok. Arkamızda Bogüler var.”

“Neden?”

“Biz... Biz kabileden sürüldük saygıdeğer efendi.”

İşte şimdi bu ikisinin bu kadar doğuda ne aradığını ortaya koyan bu cevapla taşlar yerine oturmuştu. Takip ediliyor olmaları ilginçti ama yeterince tuhaf değildi. Her kabilenin kendi kanunu vardı. Duvar’ın ku-

zeyinde kalsalar ve garnizonları meşgul etmeseler Kitai'nin umurunda olmazlardı. Ya da Altıncı Ordu'dan Tazek Karad'in.

Ama gene de Bogüler ortaya çıkarsa ve bu ikisinin geçişine izin verdiği *görülürse* işler karışabilirdi. Atlar vardı. Atlar önemliydi. Tazek kuzeye baktı. Sadece boşluk.

Yanındaki adama başıyla işaret verdi. "Açın."

Aşağıdaki iki atlıya baktı. "Nereye götürüyorsunuz bunları?"

"Bu atları Kanlinler istedi," dedi çam yarması.

Tubaftı. "Taş Fıçı Dağı'na kadar bütün yolu bunlarla mı gideceksiniz?"

"Onlar istedi. Üç tane küçük at. Bazı Kanlinler kadın."

Eh, tanrılar aptalları kör etmek için kum fırtınası gönderirmiş! Sanki Tazek siyah cübbelilerin bazılarının kadın olduğunu *bilmiyor* muydu yani? Ve o kadınların en az bir erkek kadar kolayca insan öldürebildiğini?

"O halde bir problemimiz var üstsüz dostum. Taş Fıçı ne kadar, altı gün mü? At hırsız Bogülerin Kitai'nin o kadar içlerine yalnız başlarına gitmelerine izin vermiyorum."

"Sadece dört gün *dui* subayı. Siz tam da olmanız gerektiği gibi dikkatlisiniz ancak bir sorun yok, biz atlara eşlik etmek için buradayız."

Ses arkasından geliyordu. Kusursuz bir Kitancayla söylenmişti.

Tazek hızla döndü ve kapılarının iç kısmında at üstünde üç Kanlin Savaşçısı gördü.

Daha önce de gelmişti bu başına. Bir anda üzerinize geldiklerini, arınıza girdiklerini, fark edilmeksizin size yaklaştıklarını görebilirdiniz. İki adam ve bir kadın vardı. Akşam güneşinde başlıkları kafalarında değildi, sırtlarında çapraz kılıçları ve terkilerinde yayları vardı.

Tazek aşağı, onlara baktı. Daha önce pek çok kez mutsuz olduysa da bunun yanında hiçbir şey sayılmazdı.

"Geldiklerini nereden bildiniz?" diye buyurdu.

İlk Kanlin gülümsedi. Eğleniyor gibi görünüyordu. "Buluşma önceden ayarlanmıştı," dedi. "Duvar boyunca muhtelif yerlerden gelen atlıları izlemek pek zor değil."

Öyle mi, anam saat başı sikeyim, demek istedi Tazek. “Garnizon askerleri hakkında bir bilginiz var mı? Buradan geçenler hakkında?”

“Yedinci ve Sekizinci Ordular,” dedi Kanlin anında. “Hepsi güneye gidiyordu. Duvar’ın bu kısmını idare edecek kadar adamınız var mı?”

“Tabii ki var!” diye parladı Tazek. Sanki bir siyah cübbeliye malumat vermek zorundaymış gibi.

“Güzel,” dedi adam benzer şekilde. “Atlarımızın geçişine izin verme cömertliğini gösterecek misiniz? Bu arada siz ve askerleriniz için getirdiğimiz pirinç şarabını bizleri burada savunanlara sunulan mütevazı bir hediye olarak kabul edin lütfen. Muhtemelen şu anda sahip olduklarınızdan daha iyidir.”

Daha iyi olabilir mi? Sorunu çözmez ama elbette *yardıma* olur çünkü Yedinci Ordu’nun lanet askerleri, daha evvel orada görevli olup da şimdi güneye gidenler, ellerindeki bütün şarabı ve erzak stoklarının çoğunu beraberlerinde götürmüşlerdi.

O da yeni görev yerine intikal eder etmez stoklar hakkında rapor düzenleyip göndermişti. Eğer şansları varsa en geç ertesi gün batıdan takviye tedarik edilmesini bekliyordu. Öte yandan gün batmak üzereydi ve susuz bir gece onları bekliyordu.

Siyah cübbelilerin üçünü de başıyla selamladı ve sonra yanındaki askerlere işaret verdi. Adam bağırarak emri tekrar etti.

Kapının sürgüleri çekildi. Ağır kanatlar içe doğru savrularak yavaşça açıldı. Bogü baba oğul bekledi ve sonra atlarıyla birlikte içeriye girdi. Tazek atlardan üçünün nispeten küçük olduğunu gördü.

Hâlâ Kanlinlerin nasıl haber aldığını, sürgün edilmiş Bogülere at taleplerini nasıl ulaştırdıklarını bilmiyordu. Anlatılanlar anlamlı bir yere varmıyordu. Bunun önemli olup olmadığına karar vermeye çalışıyordu.

Olmadığına karar verdi. Onun sorunu değildi.

Aşağı baktığında üç Kanlinin atlarından indiğini ve terkilerindeki şarap imbiklerini askerlerinin son derece sabırsız ellerine teslim ettiklerini gördü.

“Sakın ben aşağı inmeden açmayın onları!” diye bağırdı.

Sayması ve nasıl paylaştırılacağına karar vermesi gerekebilirdi. Pirinç şarabı o gün olan en iyi şeydi. Aslında tek iyi şey.

Gözünün ucuyla gri bir şeyin kapıdan sıvıştığını gördüğü sırada merdivenlerden aşağı iniyordu.

“O da neydi?” diye gürledi.

“Bir kurt sanırım,” dedi Kanlinlerin lideri yukarı bakarak.

“Benim Duvar’ımdan geçti!” diye bağırdı Tazek.

Kanlin omuz silkti. “Sürekli girer çıkarlar. Eğer görürsek sizin için onu öldürürüz. Bu bahar ikramiye var mı?”

Bazen olurdu, bu daha çok kaç kişi olduklarına bağlıydı. Tazek henüz oraya yeni varmıştı. Yeterince adamı, erzakı, suyu, şarabı ve Yedinci ve Sekizinci Ordular’a ne olduğu konusunda hiçbir fikri yoktu.

“Hayır,” dedi suratını ekşiterek. Normal şartlarda hepsine bir ikramiye ödenmesi muhtemeldi ancak bir yabancıyla bunu paylaşmaktan imtina etti. “Ne pahasına olursa olsun vurun onu.”

Kanlin başıyla onayladı ve geri döndü. Beşi bir arada atlarını sürüp uzaklaştılar, fazladan yanlarında götürdükleri atlar bağı açık Bogünün peşindeydi.

Tazek bir süre memnuniyetsiz bakışlarla onları izledi. Hâlâ onu rahatsız eden bir şey, bir köşesinden aklını kemiren bir düşünce vardı. Sonra şarabı hatırladı ve hızla merdivenlerden aşağı indi. Zihnini meşgul eden o sapkın fikrin peşine düşmedi.

Ertesi sabah bir Bogü kafilesi görünüp de oklarının menziline girdiklerinde adamlarına ateş emri verdi. Yeterince adamı yoktu; yörüklerin bunu fark edecek kadar yakma girmelerini istemiyordu.

Belli ki at hırsızlarını kovalıyorlardı. Neyse, sonuçta o ikisinin geçmesine izin vererek seçimini yapmıştı. Kitan ordusunun bir subayı barbarlara ya da kendi adamlarına karşı herhangi bir kararsızlık ya da şüphe belirtisi göstermemeliydi. Bu şekilde kimse terfi alamazdı, üstelik askerler komutanlarına olan inançlarını yitirirdi. Üstlerinden nefret etmeye hakları vardı ancak asla yeterliliklerini sorgulamamalıydılar.

Bogülerin menzil dışına geri çekildiğini ve kendi aralarında tartışarak orada oyalandıklarını gördü. Yanlarında kurt köpekleri vardı. Tartışma-

nın neyle ilgili olduğunu bilmiyordu. Umursamıyordu da. Adamlar geri dönüp oradan uzaklaşana kadar –görevini layıkıyla yerine getiren birinin duyduğu kıvançla– onları izledi.

Gökte Duvar'a doğru uçan iki kuğu belirdi. Tazek adamlarının onlara ok atarak eğlenmelerine müsaade etti. Birini vurup düşürdüler.

Diğeri dönüp yükselerek uzaklaştı ve bozkırlara doğru uçu.

#

İŞTE, SONUNDA YENİDEN Kitai'de. Karanlık çökerken sessiz, saygılı Kanlinler onları bir hana götürüyor. Li Mei meşale ışıgım ve fenerleri görüyor, bir müzik duyuyor. Önünde eğilerek selam veren uşaklar tarafından dört duvarı, içinde yatağı olan bir odaya götürülüyor ve beraberinde hizmetkârları olduğu halde maltız ateşinde ısıtılmış bir küvette sıcak suyla banyo yapıyor. Onlar saçlarını yıkarken gözyaşlarını tutamıyor.

Elleri titriyor. Parmaklarının ve tırnaklarının halini gören kızlar acıyarak ah vah ediyor ve içlerinden biri elinden gelenin en iyisini yapabilmek için törpü ve fırçayla epey uğraşıyor. Li Mei o sırada gene ağlıyor.

Nazik bir sekilde etlerini sıkıştırarak onu güldürmeye çalışıyorlar. Eğer ısrarla ağlamaya devam ederse kaşlarını ve yanaklarını boyamayacaklarını söylüyorlar. Li Mei başını sallayarak istemediğini işaret ediyor ve ilk gece için yüzüne makyaj yapmadan bırakıyorlar. Dışarıdaki rüzgârın sesini duyuyor ve o sesin dışarıda kalacağını, o gece korunaklı bir yerde uyuyacağını bilmenin sevinci gerçekleşen bir vaat, ılık şarap gibi içine yerleşiyor.

Süslenmeden fakat temiz *hanfu* ve sandaletlerle aşağıya inip yemek salonunda Kanlin Savaşçıları'nın yanına oturuyor. Kibar ve zarif bir şekilde konuşuyorlar. İçlerinden biri ona ismiyle hitap ediyor.

Kim olduğunu biliyorlar.

Onu deşifre edecek, kimliğini ifşa edecek olsalar Duvar'da oldukları sırada bunu yapabileceklerini akıl edene dek geçen kısa sürede içini parçalayan, jilet gibi bir korkuyla boğuşuyor.

“Beni Taş Fıçı Dağı'na mı götürüyorsunuz?” diye soruyor.

Liderleri, daha yaşlı olan, başıyla onaylıyor. “Her ikinizi de,” diyor, “Hanımefendi.”

“Kim olduğumu nereden biliyorsunuz?”

Kısacık bir tereddüt anı. “Bilgilendirildik,” diyor.

“Kimin benimle birlikte olduğunu biliyor musunuz? Onun kim olduğunu?”

Başıyla tasdik ediyor. “Taş Fıçı’da onu da görmek istiyorlar.”

Li Mei hemen önünde şarap olduğunu fark ediyor. Dikkatli bir şekilde bir yudum alıyor. Pirinç şarabı içmeyeli epey oldu.

“Neden?” diye soruyor.

Kanlinler birbirlerine bakıyor. Li Mei kadının çok güzel olduğunu düşünüyor. Akşam için başına gümüş tokalar takmış.

Yaşça büyük olan adam, “Oraya vardığımızda bilgilendirileceksiniz. Bütün sorularınız cevaplanacak. Bir zamanlar ağabeyinizin bizimle olduğunu biliyorsunuz, değil mi?” diyor.

Yani sebep Tai, diye düşünüyor. Gene Tai, hem de bu kadar uzaktayken. Bir ağabeyi onu sürgüne gönderdi, diğeri ise onu çekip geri alıyor.

“Taş Fıçı’yı terk ettiği zaman bize bazılarınızın... bir kısmınızın...”

“Bazıları memnun olmadı, doğru,” diyor Kanlinlerin lideri. Gülümsüyor.

“Dağa gelen herkes savaşçı olmaz,” diyor kadın. Şarabından bir yudum alıyor. Üç kadehi de dolduruyor. Elindeki imbikle Li Mei’ye isteyip istemediğini sormak için bir işaret yapıyor, prenses istemediğini belirtiyor.

“Meshag nerede?” diye soruyor.

Dışarıda elbette. Ahşap duvarlar, ahşap bir çatı, bir salon dolusu insan, Kitan vatandaşı hepsi. Artık hiç tanımadığı bir coğrafyada olsa da geceyi dışarıda geçireceğini biliyor. Li Mei’nin aklına bir şey geliyor.

“Kurdu öldürmemelisiniz,” diyor.

“Bundan haberimiz var,” diyor Kanlin lideri. “Zaten kurtlar nedeniyle Dağ’da onunla konuşmak istiyorlar.”

Adama bakarken zihninde bir düşünce şekilleniyor. “Size bizim geldiğimizi haber veren bir kurttu, değil mi? Duvar’dan bizi gözetliyor falan değildiniz yani.”

Kendi dudaklarından dökülmesine rağmen bu sözler kulağa inanılmaz geliyor. Ama Kanlin başıyla onaylıyor.

“Tıpkı ağabeyiniz gibisiniz,” diyor.

Li Mei ağlamaya başlıyor. “Onu tanıyor musunuz?”

“Bir süre Shen Tai’nin hocasıydım. Bizi terk etmesine çok üzıldüm. Onun kız kardeşini getirenlerden biri olmayı bizzat ben istedim.”

O ağlak bir kadın değil. Sabırla, hatta keyifle bekliyorlar. *Hanfu*’sunun yeniyle gözlerindeki yaşları siliyor.

Lidere bakarak, “Neler oldu? Ordular garnizonlarını ve Duvar’ı terk ettiler. Neden?” diye soruyor.

Gene birbirlerine bakıyorlar. Liderleri, “Sanırım bu sorunun cevabını Dağ’da almanız çok daha iyi olur,” diyor.

“Yani buna verilecek bir cevap var, öyle mi?”

Lider başıyla tasdik ediyor.

Başka soru sormuyor. Onlarla birlikte yemeğini yiyor, şarkıcıyı dinliyor (pek yetenekli değil ama sonuçta ücra bir yerdeler) sonra odasına çekilip yatağında uyuyor ve kurtarla dolu rüyalara dalıyor.

Yolda geçirecekleri üç gece daha var. Meshag onlarla kalıyor. Li Mei yoldayken onun geleceğinden pek emin değildi. İyice içine kapandı, her gece dışarıda uyuyor. Geldiklerinden beri kurdu görmedi ama Duvar’daki kapıdan sıvıştığına kendisi de şahit oldu.

İkinci gün ilk kez yeşil yamaçları güneşte yeşim gibi parlayan, görkemli bir yalnızlık içinde yaylaların üzerinde yükselen Beş Kutsal Dağ’dan birini; Taş Fıçı Dağı’nı görüyor.

Dördüncü günün ikinci vakti oraya varıyorlar. Kanlinler dağa ismini veren düz zirveye varana dek onları ormanlık bir yamaçtaki sarp, zikzaklı bir patikadan tırmanarak Li Mei’nin ağabeyinden ötürü hürmetle ve nezaketle karşılandığı tapınağa götürüyorlar. Ve o gece söz verildiği gibi neler olduğu –Duvar boyunda ve diğer yerlerde– ve bunun imparatorluk için, geçici bir süre misafiri oldukları bu dünya için ne anlama geldiği kendisine anlatılıyor.

SONRAKİ HANEDANLARDAN BİRİNDE yaşayan ve yeniden inşa edilen Arşiv Dairesi'nde çalışan en az üç tarihçi, şayet o bahar birileri her lide biraz daha hızlanarak kuzeydoğuya, hâkimiyeti altındaki mıntıkaya –ve tabii kendi ordularına– dönen Başkan An Li'nin yalıçapkını tüyleriyle bezenmiş tahtırevanını durdurmuş olsa onlarca milyon insanın kısıktan, savaşıardan, göçlerden ve diğer nedenlerden ötürü ölmesinin önlenebileceğini söylemişti.

Öte yandan tarihçiler tahtırevanın uğradığı geçici karargâh ve komuta merkezlerindeki askerlerin bunu yapmak için geçerli bir nedenleri olmadığı konusunda hemfikirlerdi. Kitai'nin yollarında ılık gün ve geceler boyu şiddetle yalpalayarak ilerleyen tahtırevanın gidişini sadece seyreden subayların ve adamların boynuna bir vebal yüklemiyorlardı.

Onlar sadece bir hakikatin müşahidi oldular, diye yazdılar.

Aynı dönemde ve sonrasında karşı görüş bildiren başkaları da oldu. Bu yazarlar geçmişin olaylarını ve kayıtlarını incelerken hakikatin hep tekinsiz ve güvenilmez olduğunu ileri sürdüler. Zaman nehrinin nasıl aktığını, yükseldiğini ya da alçaldığını, taşkınlara sebep olduğunu ya da cömertçe tarlaları suladığını, farklı şekillerde çözölen ve gözler önüne serilen tek bir olay mı yoksa birçok olay mı olduğunu hiçbir insan kesinkes söyleyemezdi nihayetinde.

Bu tür şeyleri tereddüde mahal bırakmayacak denli bariz bir şekilde bilmemizin mümkün olmadığını belirtip, “Gök cennetin altında yaşamının fıtratında vardır bu,” diye yazdılar onlar da. İki kez yaşayamayız ya da geçmişin lahzalarını bir kortezanın ipek yelpazesini açar gibi çözöüp gözler önüne seremeyiz. Nehir akar, dansçılar danslarını bitirir. Şayet müzik tekrar başlarsa o artık yenidir, kendini tekrar ettiğini iddia edemeyiz.

Bu noktaya şerh düşerek karşı tezi olabildiğince büyük bir dikkatle (ve bir bakıma şiirsel bir dille) ortaya koyan istisnasız tüm tarihçiler ise An Li Ayaklanması sonucunda sönen yaşamların sayısı hususunda kırk milyonun makul bir rakam olduğu fikrinde birleşmiş görünüyordu.

BÖLÜM XXI

GENERAL AN Lİ'NİN üç yıldır seçkin bir babanın oğluna yakışan iltifatlara nail olan ve saltanat hayatının mümkün kıldığı pek çok zevki tadan ikinci oğlu An Tsao, Ta-Ming Sarayı'nda ikâmet ediyordu.

Uçan Ejder Saray Muhafız Alayı'ndaki bin kişilik bir kuvvetin komutanı –çoğu başka subayın birliğine kıyasla epey sembolik bir ordu– olduğuna dair resmî bir rütbesi vardı ancak günlerini Geyik Parkı'nda ya da çok daha uzaklarda avlanarak, polo oynayarak ya da aristokratların, yüksek kademeli bürokratların ve ordudaki kıdemli subayların oğullarıyla birlikte yabancı memleketlerde eğlence peşinde sürterek geçirirdi.

Geceleri, Kuzey Bölgesi'nin türlü evlerindeki eğlencelere ya da varlıklı, güçlü kodamanları müzikleriyle ve bedenleriyle eğlendirmeleri için şehirdeki konağa veya doğrudan saraya davet edilen zarif, kıvrak kadınların sunduğu hazlara vakfedilmişti.

Babasının kuzeydoğuda isyan başlattığına ve Roshan'ın kendini Kitai'nin imparatoru ve Onuncu Hanedan'ın kurucusu ilan ettiğine dair haberin Ta-Ming'e ulaştığı gün saraydaki bahçelerden birinde An Tsao'nun kellesi uçuruldu.

Bu vazifeyi gören üzeri işlemeli kılıcı indiren elin sahibi şansölye Wen Zhou'nun ta kendisiydi. Kesici aletleri kullanmada yetenekli, biraz fevri ve iri yarı bir adamdı.

Daha o gün bile yüksek bürokratlar arasında bu yaptığının hata olduğu görüşü yaygındı. An Li'nin oğlunun hayatta tutulması ve gerek bir rehine olarak gerekse bir iyi niyet göstergesi olarak yapılacak pazarlıklarda kullanılması çok daha uygun bulunmuştu. Ölüyken hiçbir değeri yoktu; hatta babasının içinde bir intikam ateşinin yanmasına neden olduğu takdirde durum daha da kötüye gidebilirdi.

Öte yandan General An'ın ihaneti ve isyanı için beyan edilen sebep tabii ki Wen Zhou'ydu. Böylesi büyük bir gücü kullanma yetkisinin kendisine emanet edilmesi nedeniyle imparatorun artık ipin ucunu kaçırdığının –ve gök cennetten bahsedilen kudreti yitirdiğinin– delili sayılan ahlaksız bir şansölyenin, gerekli dikkatten ve melekelerden yoksun idaresinden ülkeyi kurtarma ihtiyacı doğduğu için gerçekleştirilmişti bu isyan.

Bir Kanlin kurye tarafından Ta-Ming'e ulaştırılan mektupta deklare edilen buydu. Çatışma dönemlerinde Kanlinlerin rolü önemliydi. Her iki taraf da onlara güveniyor ve onları kiralyabiliyordu.

Ayaklanmaya neden olduğu beyan edilen sebep ve Wen Zhou'nun olumsuz anlamda sallanan başlara, engellemek için uzanan ellere aldırmadan pek çok kişinin gözleri önünde generalin oğlunu öldürmüş olduğu düşünülünce durum gerçekten endişe vericiydi.

Ama yine de sivil memurların isyanın ilk günlerindeki yaklaşımlarının ve gösterdikleri tepkinin hiç de soğukkanlı ya da temkinli –veya akli selim– sayılamayacağı kimilerinin dikkatinden kaçmamıştı.

Doğrusu hem sarayda hem de yurtdışında durumdan kaynaklanan bir panik havası vardı.

İsyanın filizlendiği mevizlere müdahale edip başlamadan bastırmaya çalışmak kuşkusuz artık nafileydi. Xinan, gelişmelerin dışarıya sızdırılmasına engel olunabilen bir yer değildi. Başkentte duyulan bir haberin her yere ulaşması sadece zaman meselesiydi.

Bir yurttaş önceki hafta kuzey göğünde kızıl bir ateş topunun görüldüğünü bildirmişti. Sınırsız Gece Okulu'nun astrologları da durumdan haberdar edilmişti.

Öyle ya da böyle kuzeyde büyük bir ordu vardı ve görünüşe göre bu ordu beklendiği üzere ilk adımda imparatorluğun ikinci büyük şehrine doğru yürüyordu. Yenling, Xinan'ın doğusunda, Dar Geçit'in öteki tarafında, Büyük Kanal'ın daha yakınındaydı. Roshan'ın ilerleyişi imparatoru ve Yenling'in surları ardında yaşayan yaklaşık bir milyon kulunu tehdit ediyordu.

Muhtemelen teslim olacaktı.

Altın Nehir'in kuzeyindeki bir dizi şehrin çoktan bunu yaptığı anlaşılıyordu. Roshan'ın valiliklerde çalışan resmî görevlileri nazik bir dille tehdit ettiği, bunun sonucunda çoğunun ikna olup onun tarafına geçtiği yönünde haberler geliyordu. Bu haberlerin doğru olduğuna hükmetmekse zordu.

Mesafeler çok büyüktü ve iletişim imkânları sınırlıydı.

Herkes için aşikâr olan bazı gerçekler vardı: Roshan'm karşısına dikilebilecek ordular güneyde, batıda ve kuzeybatıdaydı ve Yenling'e zamanında ulaşp şehri savunmaları ibtimal dâhilinde değildi. Yapabilecekleri en iyi şey Dar Geçit'i savunmaktı.

Bu kararları alırken Şansölye Wen Zhou'nun gerekli kararlılığı ve özgüveni gösterdiği konusunda herkes hemfikirdi. Ordunun ileri gelenlerinin ve dehşet içinde belirsizliklerle boğuşan farklı kademelerden birçok bürokratin bulunduğu bir ortamda An Li'nin yakında sendeleyerek bocalamaya başlayacağına ve ardında bıraktığı karmaşanın onun ilerleyişini durduracağına dair sarsılmaz inancından bahsetti.

Kitai'nin asla okuma yazması olmayan, cahil bir barbarı desteklemeyeceğini ve imparator olarak kabul etmeyeceğini ilan etti. Bu fikir insanların aklında yer edip de gündem haline gelir gelmez barbar general itibarını yitirecek ve işler yoluna girecekti.

Altıncı Ordu, nehrin düğümlendiği yerden ve Duvar boyundaki karargâhlardan geri çekilip Roshan'm lojistik destek yollarını kesmek üzere doğuya yönlendirildi, böylece kuzeydoğu kartı oynanmış ve isyancı askerlerin bir kısmı bölünüp o bölgeye geri dönmeye zorlanmış olacaktı.

İkinci, Üçüncü ve Beşinci ordulara olabildiğince çabuk bir şekilde ilerleyip Dar Geçit'i tutmaları yönünde emir verildi. Uçan Ejder Saray Muhafızları'ndan beş bini ivedilikle Xinan'dan o noktaya gönderildiler. Bunlar çok seçkin askerler değildi ama geçit, isminden de anlaşılacağı üzere dardı ve gerekli cesarete, başlarında iyi bir komutana sahip oldukları takdirde az sayıda asker tarafından bile belli bir süre tutulabilirdi. Kitai'nin tarihinde bu senaryo defalarca, aynen bu şekilde hayat bulmuştu.

Yenling'e var güçleriyle direnmeleri için talimat gönderildi. İsyancıları mümkün olduğu kadar geciktirmek önemliydi.

Birinci ve Dördüncü ordular kuzeybatı ve batı sınırlarında konuşlu oldukları yerlerde tutuldular. Şayet Kitai İpek Yolları'ndaki kalelerin ve o bölgelerdeki tali yolların kontrolünü kaybederse bölgede bir sefalet yaşanabilirdi, üstelik hangi koşullar altında olursa olsun Taguran sınırından geri çekilmek akıllıca bir yaklaşım olmazdı.

Güneyden üç ordu daha gelebilirdi ama ulakların haberi yetiştirip onların da bir süre sonra diğer orduların yanına intikal edebilmesini sağlamak için katetmeleri gereken çok uzun bir yol vardı.

Wen Zhou kısa bir sefer öngörüyordu.

Ama diğerleri o kadar emin değildi. Roshan Yedinci, Sekizinci ve Dokuzuncu ordulara komuta ediyordu ve hepsini tek bir çatı altında toplamıştı. Kitan'ın en çok muharebe tecrübesine sahip askerleri onunlaydı ve General An ikide bir oraya buraya tayin edilmemiş olduğu için –ki bu şekilde tayin edilmek bir zamanlar kurmay başkanları için taviz verilemez bir gereklilikti– askerlerinin ona olan sadakati had safhadaydı. Eğer Altın Nehir geçilirse ve Yenling kuşatılırsa askerleri borç saydıkları hayatlarını komutanları için verebilirlerdi.

Dahası Roshan yıllarca İmparatorluk Haraları'ndan sorumluydu ve her bahar nehir düğümünde Bogülerden alınan atların en iyilerini kendi süvarilerine tahsis etmişti.

Ona bunca güç bahşedilmesinin pek de akıllıca olmadığı çok daha sonra anlaşıldı.

Bütün bunların ötesinde kuzeydoğuyu yatıştırmak bu hanedan için her daim incelikli, narin bir mesele olmuştu. O bölge Birinci Hanedan zamanından beri karşılıklı kız alıp vererek birlikte ortak nesiller üreten güçlü ailelerin yurduydı. Kuzeydoğuda Dokuzuncu Hanedan'ın üstüne vazife olmayan işlere burnunu sokan soyu bozuklardan oluştuğunu düşünen birçok kişi vardı. Xinan'm yeni vergi reformları ve arazi sahipliği hususunda çiftçiler lehine yaptığı reformlar kuzeydoğuda pek hoş karşılanmamıştı. O bölgenin aristokrat kesimi kendilerine Beş Aile diyordu ve bu isyana karşı tutumları net bir şekilde kestirilemiyordu.

Sağlığı risk altındaki iğrenç ve cahil bir generali kendi emellerine ulaşma yolunda bir kademe olarak görmeleri kuvvetle muhtemeldi, zira geçici bir hâkimiyeti olacağı ve kolaylıkla manipüle edilebileceği açıktı.

Değişim bir kez başlatıldıktan sonra akıllı adamlar gidişata yön verebilir ve pek tabii menzili tayin edebilirlerdi.

Ve ber ne hikmetse hem geçmişte nefret edilen o reformların ilk planlayıcısı olan Chin Hai hem de şimdiki şansölye Wen Zhou güney ailelerine mensuptu ve dolayısıyla onlara rakip sayılırlardı.

Bu da yaklaşımlarını belirleme potansiyeline sahip, dikkate değer bir noktaydı.

Önem arz edebilecek bir başka faktör de Ta-Ming'de parmakla gösterilen, dikkat çekici biriydi (bunu bizzat ifade eden imparatorluğun varisiydi). İmparatorluğun büyüklüğü, iletişim kurabilmek için aşılması gereken dev mesafeler ve her daim kritik öneme sahip süvari birlikleri hesaba katılırsa iki yüz elli Sardia atı bir anda eskisinden de önemli bir hale geliyordu.

General Shen Gao'nun ortanca oğlu saraya çağrıldı.

#

SARAYDAN GÖNDERİLEN MESAJ iki hafta süren büyük bir düş kırıklığının sonunda, isyan haberleri henüz Xinan'da kulaktan kulağa yayılmaya başlamamışken geldi.

Tai huzura kabul gibi bir talebin onay sürecinde Ta-Ming'deki bürokrasi çarklarının ne kadar yavaş döndüğüne ve resmî dairelerin çeşitli kademelerinde kararların ne denli ağır alındığına dair hikâyeler duymuştu. Xinan'da toplam dokuz kademede yüz kırk bin sivil devlet memuru vardı. Sürat, geçer akçe değildi.

Hayatı boyunca ara basamakların devre dışı bırakılıp doğrudan huzura kabul edilmesini sağlayacak kadar önemli biri olmanın yanından geçmesine dahi vesile teşkil edecek herhangi bir şeye hiç sahip olmamıştı. Aslında hiçbir zaman saraya davet edilmeyi umabilecek, bunu aklına getirebilecek biri de olmamıştı; daha önce ne sezgisel olarak böyle bir öngöründe bulunduğu ne de böyle bir olasılığın tezahür etmesinden dolayı kaygıya kapıldığı vakiydi.

Ama şimdi durum değişmişti. Parmağında imparatorun verdiği yüzük vardı. Aslında takmayı istememiş, hatta ona sahip olmanın Yağmur için

daha anlamlı olduğunu düşünerek ona vermeyi istemiş, yüzüğün kendisinde kalmasını anlamlı bulmamıştı. Gerektiği takdirde Yağmur'un ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için paraya tahvil edilebilecek gizli bir kaynak...

Ne olduğu takdirde? Yağmur dünyalık neyi varsa kayıp mı etmişti ki Tai onun ihtiyaç duyarsa satacak mücevher bulamayacağını düşünüyordu? Hem de o malikânede? Şansölyenin gözdesiyken? *Hepsi bir yana*, diye düşündü Tai efkârlanarak, *bir Kanlin kiralamayı nasıl başardı?*

Wei Song'a bu meseleyi sormuştu. Tahmin edileceği üzere genç kadın sadece aşağılayıcı bir bakış atmakla yetinmişti. Sanki bir Kanlin bu nevi bir soruyu cevaplamış gibi. Ama zaten Tai de, *Ya cevaplarsa*, diye düşünerek sormuştu.

İki hafta önce duvara tırmandıkları gece yüzüğü ona geri getiren Song olsa da takmasını sağlayan o değildi. O zamandan beri Yağmur'u görmemişti. Hatta pek kimseyi görmemişti. Üstelik saraydan beklediği davet de bir türlü gelmiyordu

Kanlinler Kuzey Bölgesi'ne gitmesinin mümkün olmadığını, hava karardıktan sonra hem ana yolların hem de ara sokakların çok tehlikeli olduğunu söylemişlerdi. Bahsettikleri o dar sokakları avucunun içi gibi biliyordu.

"Artık bana hiç kimse saldıramaz!" diye parladı Tai. "Atlar benim kalkanım, hatırlatmama gerek var mı?"

"Sadece kimliği belli bir suikastçı saldıramaz," dedi Kanlinlerin lideri soğukkanlılıkla. Adı Lu Chen'di. "Size saldıran kişinin kimliği ortaya çıkmazsa veya izini kaybettirirse bu söylediğinizin bir hükmü kalmaz."

"Beni oraya gitmekten nasıl alıkoymayı düşünüyorsunuz?" dedi Tai buyurgan bir tavırla.

O akşam saçları düzgün bir şekilde tokayla tutturulmuş halde, elleri kaftanının yenleri içinde ve başı önünde şefinin arkasında duran Song da hazır bulunuyordu. Tai birden onu Demir Kapı Kalesi'ndeki avluda karşıdan gelirken gördüğü ilk anı hatırladı; yataktan yeni kalkmıştı ve saçları açıktı. Üzerinden çok da uzun bir zaman geçmemiş olduğunu düşündü. Duruşundan, jestlerinden ne düşündüğünü ya da hissettiğini anlamasına yetecek kadar iyi tanıyordu artık onu. Bir Kanline göre duygularını sak-

lamak konusunda pek de başarılı olduğu söylenemezdi. Sinirliydi. Açıkça görülüyordu.

“Sizi durduramayız Usta Shen,” dedi Lu Chen sessizce. “Fakat Kıymetli Refika ve İmparatorluk Veliahtı’ndan sizi korumak için talimat aldık ve Xinan tekinsiz bir yer. Sizin kılınıza dahi bir zarar gelirse hepimiz bunun bedelini canımızla öderiz.”

İşte o zaman Song başını kaldırıp baktı. Tai genç kadının bakışlarında biriken öfkeyi görebiliyordu.

“Bu... bu hiç adil değil,” dedi Tai.

Lu Chen sanki bu dolaysız, direkt anlamı olmayan bir saptamaymış gibi gözlerini kırıştırdı.

Tai Kuzey Bölgesi’ne gitmedi. Her gün defalarca kez çatkapı Liu’nun evine gidip onunla yüzleşme fikri aklından geçiyordu ama ağabeyini görmeye de çalışmadı.

Liu’nun çoğu geceyi Ta-Ming’deki görevlilere tahsis edilen Mor Mersin Kasrı’nda geçirdiğini biliyordu ama bir uşağı ayarlayıp her hareketimi izlettirmek o kadar da zor değildi. Artık hizmetkârları ve oldukça yetkin görünen, kendini ona adanmış bir kâhyası vardı. Şehirde bir köşkü vardı. İstese atma atlayıp ya da bir tahtirevana binip gidebilir ve Liu’nun karşısına çıkabilirdi.

Kulağa ne kadar yanlış geliyordu. “Karşısına çıkmak.” Peki ne söylemek için? Liu’nun kız kardeşlerine yaptığı şeyin babalarının şerefine lekelemek olduğunu söylemek için mi? Bunu Ma-wai’deyken zaten yapmıştı. Liu gene aynı şekilde, dertsiz tasasız, hemfikir olmadığım ifade edebilirdi. Ama asıl acı gerçek sarayın üst kademelerinde görevli adamların –ve kadımların– çoğunun tecrübesiz genç kardeşi yerine şansölyenin güvenilir yaveri Danışman Liu’yla aynı görüşü paylaştığıydı.

Bir kız kardeşin, statüsünü hanedan üyeliğine yükseltmek suretiyle sınıf atlamasını sağlamanın nesi yanlış olabilirdi? Hangi gerekçeyle bu Shen sülalesi için iftihar vesilesi *sayılmazdı*? Böylesi bir düşüncüyü hezeyan içinde haykırmak şöyle dursun ima etmek dahi insanı Anka Taht’a yönelik bir hakaretin eşğine taşımaz mıydı?

Öte yandan Tai ağabeyini kendisini öldürmeye teşebbüs etmekle suçlayabilirdi. Bunu yapabilirdi. O noktada gerçekleşmesi muhtemel diyalog çok daha tahmin edilebilirdi. Tabii bir de ne olursa olsun bunu yaptığından emin değildi. Şayet tek bir an dahi şüphe duymadan bu teşebbüse ortaklık ettiğine *kani olsa* hayatının tek ereği onu öldürmek olurdu. Ama hazır hissetmiyordu.

Bir gece yarısı şiir yazmaya uğraşırken pencereden dışarıya, yıldızlara bakıyordu. Ay dolunaya dönmeye yakındı ve parlıyordu. Öyle bir an geldi ki aslında hiçbir zaman bunu yapmaya hazır hissetmeyeceğini anladı. Kimisi bunu bir tür acizlik olarak görebilirdi.

Wen Zhou'yla karşılaşmaktan sakınıyordu. Bu kolaydı. İnsan şansöl-yeyle bir pazar yerinde ya da surların dışında at sürerken karşılaşmıyordu.

Sima Zian sık sık ziyaretine geliyordu; birlikte şarap içip muhabbet ediyorlar ve ayık kafayla akla gelmeyecek şakalara gülüyorlardı. Bekleme sürecinde haletiruhiyesine bağlı olarak sabırlı olmasını veya pervasızca umursamamasını tavsiye ediyordu.

Tai yeni evinde şaire odalar açtı; her daim mürekkebi ve kâğıdı olmasına, onun için ısılmış baharatlı şarap bulundurulmasına ve bir dediğinin iki edilmemesine özen gösterdi. Zian geldi, gitti. Bazı geceler orada, Tai'yle birlikte kaldı bazen de dışarıda.

Kuzey Bölgesi ona yasak değildi sonuçta.

Tai, Uzun Göl Parkı'nda Dynlal'e bindi. Şehrin güneybatısındaki uçsuz bucaksız, yemyeşil arazi herkese açıktı ve çok seviliyordu. Erik ağaçlarının çiçek açmış dallarının altında gölün etrafını turluyordu.

O gölün etrafında her adımda pusuya yatmış hatıralar bekliyordu onu. Üç yıl, belki daha da az bir zaman önce arkadaşlarıyla buluşmaları geliyordu aklına. Yağmur ve diğer kızlar – Ay ışığı Haz Evi'nden her ay üç gün ve ayrıca festival zamanı izinli olarak çıkmaları mümkün oluyordu. Hep beraber öğrenci oldukları, birlikte gelecek hayalleri kurdukları o dönemden Xin Lun'a dair anılar bile Tai'nin gözünde canlanıyordu. Şakacı ve parlak zekâlı Lun, içlerinde sınavları yüksek onur derecesiyle geçmesi, kademeleri hızla atlayıp Mor Mersin Kasrı'nda imtiyazlı bir yer edinmesi en muhtemel kişi olarak görülüyordu.

At sürerken genel beklentilerin, seyrek beklentilerden daha güvenilir olmadığının düşünürken buldu kendini Tai.

Bu turlarda dört Kanlinle birlikte Wei Song da hep yanındaydı. Hepsî temkinliydi ve Roshan'ın isyan haberiyle birlikte her yanı bir panik havası sarmadan evvel de hep tetiktelerdi.

Her geçtikleri yerde başlar çevrilip onlara bakıyordu. Bu kara cübbe-
lilerin korumasında, muhteşem Sardia atının üzerinde ilerleyen suratsız
adam da *kimdi?*

Kimdi gerçekten?

DAHA ÖNCE HİÇ sarayın içinde bulunmamıştı. Festival zamanları im-
paratorun yüce takdisine nail olabilmek için kalabalıklar içinde dikildiği
zamanlardakinden daha yakında olmamıştı. Xin Lun her defasında aynı
şakayı yapardı: O kadar uzakta, altın rengi ve beyazlar içinde yüksek bir
yerde duranın Haşmetli İmparator Taizu olduğunu nereden biliyorlardı?

Festival günleri Ta-Ming'in iç duvarının önündeki o meydana, ezilme
tehlikesi yaratan kalabalıkta belki üç yüz bin kişi oluyordu. O izdihamda
ölenler vardı. Ayaklar altında ezilenler, havasızlıktan boğulanlar, bazen bir
kavgada bıçaklanan ve sonrasında ölmüş bile olsa katil aradan sıvışırken
bedenleri kalabalık tarafından eller üstünde taşınanlar olmuştu. Hünerli
yankesiciler böyle günlerde çaldıklarıyla emekliye ayrılabilirlerdi. Lun da
bunu sık sık söylerdi.

O sabah Tai Kanlinlerle birlikte at sürerken kalabalık yoktu. Trafiğin
meydandan ara caddelere sağlıklı bir şekilde akmasını sağlamakla görevli
belli sayıda Altın Kuş Muhafızı vardı. Oralarda kimsenin oylanmasına
ve saraya bakmasına müsaade edilmiyordu. Özellikle de bir isyan hızla o
tarafa doğru ilerlemekteyken. Tai, düzenin ve akışın sağlanması, hiç ol-
mazsa düzgün bir görüntü, bir sükûnet illüzyonu yaratılması yönünde
talimat verilmiş olduğunu fark etti. Görünüş önemliydi.

Kendi görünüşü ise olabildiğince resmîydi. Kâhyası kesinlikle tavizkâr
değildi. Adam tiranlaşma eğilimi gösteriyordu. Tai'nin üzerinde mavi *liao*
ipeğinden iki kat, iki gölge bir *hanfu* ile siyah bir kuşak, siyah ayakkabılar
ve başında gene siyah, yumuşak dokulu bir *guan* vardı. Bizzat kâhyanın

şapkayı tutmaları için taktığı firketeler altındı ve üzerlerinde fildişinden yapılma fil işlemleri vardı. Tai'nin nasıl olup da kendine ait fil desenli şapka firketeleri olan birine dönüştüğüne dair fikri yoktu.

Parmağında imparatorun hediye ettiği yüzük vardı.

Zümrüt, nihayet kabul edildiği ve girmesi için yönlendirildiği salon-daki herkes tarafından fark edildi. Teşrifatçı eşliğinde beş devasa avludan geçmiş, Dynlal'i kapıda Kanlinlerle bıraktıktan sonra (daha ileri gitmelerine izin verilmiyordu) fevkaleda geniş elli basamağı tırmanıp karşısına çıkan iki salondan tavam pembe sarı mermer sütunlarla desteklenene girmişti.

Arkalıklı platformlarda on iki adam bağdaş kurmuş oturuyordu; danışmanlar onların arkasında, uşaklarsa salonun uzak köşelerinde dikiliyordu.

Meclisin baş ucunda Wen Zhou vardı.

Tai tereddütsüz, dosdoğru gözlerinin içine bakmaya özellikle dikkat etti ve yaklaşırken şansölyenin kendisine kilitlenen bakışlarını takip etti. Oda anlamsız şekilde genişti, yanına gitmesi zaman aldı. Bir havuzun üzerindeki kemerli köprüden geçmesi gerekti. Köprünün tırabzanları içine gömülmüş inci taneleri vardı.

Dikkatini başka bir yöne vermeyi kesinlikle düşünmeyip takibi kesintisiz sürdürdüğü için şansölyenin soğuk ifadesinin yerini huzursuzluğa bıraktığını gördü – Wen Zhou'nun bakışları parmağındaki zümrüt yüzükle buluştuğu anda.

Sima Zian bunun olabileceğini tahmin etmişti.

Önceki gece mevsimin ilk lişe aromah şarabını içerken bunun gerçekleşme olasılığının ne kadar yüksek olduğundan bahsetmişti. O sırada henüz Tai resmî bir davet almış değildi. Saraya ilk kez gelenler protokolün ve devlet erkânının tetkikinden geçmeden imparator tarafından kabul edilmezdi. İki hafta önce Ma-wai'deki hiç kimse imparatorun duvarların içinden çıkıp gelerek bir ziyarette bulunacağını bilmiyordu.

Yüzük, Taizu'ya ait olduğu bilinen bir imzaydı. Ve ertesi gün henüz şehre yeni gelmiş, geçmeyi bırak daha sınavlara bile girmemiş, omzunda mühim bir apolet taşımayan ve doğuştan bu hakka sahip olmayan bir adam parmağında imparatorun yüzüğüyle Ta-Ming'in koridorlarında yürüyecekti demek.

Şair, bu olurken orada olup izlemeyi istediğini ifade etmişti.

Tai bakışlarını şansölyeden kaçırıp hemen Wen Zhou'nun arkasında dikilen ağabeyine çevirdi. Hayatında ilk kez –bir yandan büyük bir huzursuzluk duyarak– gözlerini ondan ayırmayan Liu'nun yüzünde inanılmaz bir endişe görüyordu.

Tai saray teşrifatçısıyla birlikte şansölyenin tam karşısında, arkalıklı platformda açık bir şekilde kendisine ayrılmış görünen yerde durdu. Her defasında hafife dönerek birkaç hamlede salondakileri selamladı.

Bir tarafın ortalarına yakın bir noktada tahtın varisi Shinzu'yu gördü. Prens o salonda elinde şarap kadehi olan tek kişiydi. Tai'ye gülümsedi. Yüzüğü fark ettiğine, şayet farketseyse buna şaşırdığına dair en ufak bir emare göstermedi.

Tai bir an Jian'ın orada bulunmasının kendisi için daha iyi olabileceğini düşünecek oldu ama bu tamamen zaman kaybıydı. Kadınlar her ne yapacaklarsa paravanların *ardında*, gizliden yaparlardı – silahlı bir ayaklanmayla karşı karşıya olan imparatorluğu yönetmekle görevli bir konseyin içinde değil.

O kadar saf olmadığından imparatorun orada bulunmayacağını zaten biliyordu. Bir zamanlar o da bu konseyde yerini almış olabilirdi. Ama artık katılmıyordu. Kitai'nin haşmetli imparatoru sırası gelince bu toplantıyla ilgili bir –ya da daha çok– rapor isteyebilirdi. Yine de...

Tai doğal görünmeye çalışarak etrafta göz gezdirdi. Zhou'nun arkasında, onunla arkadaki kapılar arasında oldukça yüksek oda paravanları vardı. Şayet biri görünmeden dinlemek ve olanları izlemek isterse bu paravanları kullanarak zorlanmadan emelini gerçekleştirebilirdi. Uşaklar gizlenen kişiyi rahatça görebilirdi ama hizmetkârların ne önemi vardı?

"Oturun, Shen Gao'nun ortanca oğlu." Zhou'nun sesi neredeyse sıradandı. "Biz de Altıncı Ordu'nun manevralarını tartışıyorduk. Bu sizi ilgilendirmiyor tabii. İmparator varisi tarafından daha önemsiz bir mesele nedeniyle teşrif etmeniz rica edildi."

Tai başıyla onayladı ve tekrar eğilerek prensi selamladı. *Hanfu*'sunun eteklerini topladı ve şansölyenin karşısına oturdu. Bu konumlandırma neredeyse direkt bir hava vardı. Shinzu, Tai'nin sağındaydı.

Wen Zhou konuşmaya devam etti, “Biz, saygıdeğer prensin sizi çağırma arzusuna riayet etmemize –her zaman olduğu gibi– engel teşkil edecek bir neden görmedik.”

Biz, kelimesine takıldı Tai. Kimi kastettiğinden emin değildi.

Başını hafifçe eğdi. “Böyle saygın bir topluluğa yardım etmek için yapabileceğim ne varsa yapmak için sabırsızlık duyarım.”

“Yani,” dedi Zhou ciddiyetsiz bir tavırla, “ekselanslarının aklından geçeni bildiğimi sanıyorum. Aslında mesele zaten ortada.”

“Öyle mi? Nasıl yani sayın şansölye?”

Konuşan Shinzu’ydu. Ve her ne kadar şarap kadehini pervasızca eğik tutuyorsa da sesinde en ufak bir pervasızlık alameti yoktu. İçgüdüsel olarak Tai tekrar ağabeyine göz attı. Liu’nun yüzünden bariz bir keyifsizlik okunuyordu.

Birden bir huzursuzluk duyarak yeniden şansölyeye döndü Tai. Zhou rahat bir tavırla, “Mesele batıdan gelen atlar elbette prens hazretleri. Bu dostumuz başka ne sebeple bir önem arz ediyor olabilir? Yeri gelmişken belirtmeliyim ki dün o atları Taguranlardan teslim alıp getirmeleri için yirmi adam gönderdim. Zatıalilerinin bundan memnun olacağına inanıyorum,” dedi. Gülümsedi.

Tai ayağa kalktı.

Aynı anda böyle bir konseyde davranışının şüpheye yer bırakmayacak şekilde yabani ve medeniyetsiz olduğunu düşündü. Hatta bir hakaret bile sayılabilirdi. Ta-Ming’de bir otoriteyle konuşurken takınılacak tavır konusunda kesin kurallar vardı; hele de konuşan kişi uygun bir makama sahip değilse. Ama bunu umursamadı.

Asıl şaşırtıcı olan birdenbire sakinleşmesiydi. İnsan gerçekten önem-sediğinde, kendini tehlikede hissettiğinde böyle oluyordu demek. Hiç selam vermeden, “Yapmadan evvel danışmanınıza, yani ağabeyime sordunuz mu bunu? Gerçekten Liu bu denli aptalca bir şey yapmanıza izin verdi mi?” diye sordu.

Salonda buz gibi bir hava esti, herkes şok içinde ve sessizdi. Wen Zhou kaskatı oldu.

“Ayağınızı denk alın Usta Shen! Bu salonda sadece...”

“Kendisi bu salonda benim davetim üzerine bulunuyor şansölye. Sizin de belirttiğiniz gibi. Parmağında çok büyük bir onurun nişanesi olarak muhterem babamın yüzüğünü taşıyan siz Usta Shen, ne söylemek üzereydiniz az önce?”

Demek fark etmişti. Prens şarabını bir kenara bıraktı.

Tai kendini tutamadı. Tekrar Zhou'nun arkasındaki salon paravanelerine baktı. Arkalarında birinin olup olmadığını söylemek imkânsızdı.

Cevap vermeden önce bir kez daha eğilerek selam verdi. “Sadece bir soru sordum ekselansları. Şayet şansölyenin cevap vermeye gönlü varmıyorsa belki de konuşması için ağabeyime icazet verilmeli?”

“Danışmanlarım benim yerime konuşmaz!” diye parladı Wen Zhou.

Shinzu çabucak başıyla onayladı. “Yerinde bir prensip. Danışmanların konuşması şansölyeye duyulan güveni daha da sarsabilir. O halde siz söyleyin bize, bu karar danışmanlarınızla istişare edildikten sonra mı alındı?”

Daha da. Bunun gözden kaçmasına imkân yoktu.

“Şansölyelik makamının iç süreçleri bu konseyin gündemi olamaz. Kararlar pek çok değişik süreç sonunda alınabilir. Devlet adap ve erkânına az buçuk vâkıf olan herkes bilir bunu.”

Sefahat düşkünü prene geri dönen bir ok.

“Belki de,” dedi Shinzu. “Ama şunu belirtmeliyim ki beni o adamları göndermeye teşvik eden danışman kim olursa olsun anında kapının önüne koyardım.”

“Hah! Prens hazretleri şimdi de şansölyelik makamının personelinin mi tartışmak istiyor?”

“Her şekilde fazlasıyla sıkıcı olurdu bu.” Shinzu'nun yüzünde küçük bir tebessüm belirdi.

Wen Zhou gülümseyerek karşılık vermedi. “Prens hazretleri bu adam henüz imparator tarafından kabul edilmedi. Ziyaretçi bekleme listesine kaydedildi. Anka Taht'ın huzuruna çıkana kadar şehri terk edemez. Sizin de belirttiğiniz gibi atlar önemli. Bu nedenle gönderdim o adamları. İşbu halde uygunsuz olan nedir, bana açıklamak ister misiniz ekselansları?”

Kusursuz bir şekilde makul geliyordu kulağa. Ama öyle değildi. Tai tam ağzını açmıştı ki prens ondan önce davrandı.

“Öncelikle size, gönderdiğiniz adamların dün gece imparatorluk yolundaki ilk devriye karakolunda durdurulduğunu bildirmek isterim.”

Bu kez Zhou ayağa fırladı.

Tai artık o salonda protokol kurallarının yerle bir olduğunu düşünüyordu. Kalbi delicesine çarpıyordu.

“Hiç kimse böyle bir şeye cüret edemez!” diye gürledi Wen Zhou.

“Bazılarımız böyle bir müdahalenin gerekli olduğunu düşünmüş olabilir ancak bir kişi daha da ileri giderek bu cüreti gösterebilir. Neredeyse haklısınız şansölye. Gönderdiğiniz atlılar batıdan gelirken Usta Shen Tai'ye eşlik eden ve o sırada halen Ma-wai'de bulunan İkinci Askerî Bölge'nin askerleri tarafından alıkonuldu.”

“Ne demek bu? Kendimizi Roshan'a karşı nasıl savunuruz eğer...”

“Eğer hangi koşullar altında o atların teslim edileceğine ilişkin son derece aşikâr bir bilgiyi görmezden gelirsek! Atları bizzat kendisinin teslim almasının *gerektiği* Taguranlar tarafından açıkça belirtildi. O atlar bu adamın!”

Zhou başını iki yana salladı. Öfkeden çılgına dönmüş, yay gibi gerilmişti. “Sardia atları bizzat yüce imparatorun sevgili kızı tarafından Kitai'ye verilmiş bir hediye. Taguranlar sırf bu teslimatın küçük, önemsiz bir koşulu yerine getirilmedi diye sözlerini tutmamak gibi hicap duyacakları bir şey...”

“*Lütfen!*” dedi Tai. Zhou durdu. Herkes ona bakıyordu. “Şansölye hazretleri izin verin danışmanınız konuşsun. Kendi adına, sizin adınıza değil. Ağabey, bu yolu izlemeye onu sen mi teşvik ettin?”

Bütün gözler ona dönerken Liu boğazını temizledi. Koşullara uygun tonu bulmak ve hangi perdeden konuşacağına karar vermek konusunda hakiki bir yeteneğe sahip, iyi bir hatipti. Daha bıyıkları terlemeden evvelki bir zamandan itibaren hayatı boyunca buna çalışmıştı.

Görünür şekilde huzursuzdu. Bakışlarını Wen Zhou'dan prene kaydırdı. “Prens hazretleri iletişim kurmak için aşmamız gerek büyük mesafeler düşünüldüğünde o atlara hiçbir zaman olmadığı kadar ihtiyaç duyduğumuzu söylerken son derece haklıydılar,” dedi.

“İşte bu yüzden kardeşinizi bize katılması için davet etmiştim,” dedi Shinzu. “Bu atlar özellikle bir adama bahşedilmiş bir onur. Eğer yirmi asker

öylece sınıra gidip hediyeği talep ederse sundukları koşulları hiçe sayarak Tagur'u aşağılamış olacağız. Yaptığımız şey yüzünden utanç duyacağız!”

“Kim durdurdu benim adamlarımı?” dedi Wen Zhou prensin sözlerini hiçe sayarak. Sesinin tonu sertti. *Köşeye sıkışmış bir kurt – ya da kendini öyle sanıyor*, diye düşündü Tai.

Tai anlamıştı kim olduğunu. Zhou da biliyor olmalıydı.

“Emri kuzeniniz verdi,” dedi Shinzu kısık bir sesle. “Hanımefendi Wen Jian sorulursa aynen böyle söyleyebileceğimi ifade etti.”

Başka kim olabilirdi ki, diye içinden geçirdi Tai. Talimat verenin o olmasının anlamı büyüktü; kuzeninin attığı her adımı yakından takip ediyordu demek. İmparatorluk açık bir isyanla karşı karşıyaydı ve sevdiği, aralarında daima bir orta yol bulmaya çalıştığı iki adam bu ayaklanmanın merkezindeydi. Biri o salondaydı, diğeri ise o sırada ordularıyla birlikte hareket halindeydi.

Prens durakladı ve sonrasında çok daha yumuşak bir sesle, “Ayrıca size kendisinin birkaç hafta önce güneye giderken durdurulan adamınızla konuşmuş olduğunu söylemek üzereydim.”

Xin Lun'u öldüren adamla.

“Duymaktan hoşnut olacağım bir muhabbet gerçekleşmiş olmalı,” dedi Zhou hakikaten etkileyici bir soğukkanlılıkla. “Ama şu anda konuştuğumuz şey çok daha önemli bir mesele!”

“Şansölye hazretleri,” dedi Tai, bu kez gayet resmî bir şekilde söylemişti. “Saygıdeğer prens elbette haklı. İki yüz elli Sardia atını kaybetme riskine giriyoruz. Hak ettiğimin çok ötesinde, olağanüstü cömert bir hediyeğin teslim koşulları tarafıma nakledildi. Anlaşmayı ben imzaladım, Taguranlar imzaladı ve Demir Kapı Kalesi'nin komutanı da onayladı.”

“Kendinizi bu derece önemli biri olarak görmemiz ne büyük kabalık ve küstahlık Shen Gao'nun ortanca oğlu. Ve şu da kulağınıza küpe olsun: *Olağanüstü cömert* hediyeler ancak Kitai İmparatoru tarafından verilebilir; sırf ilahi bir lütufkârlığın nişanesi olarak hanedanımızdan kız almak için yalvaran ram olmuş, haraçgüzar uluslar tarafından değil.”

Tai bir sonraki adımda ne yapması gerektiğini iyi biliyordu. Mizacında bu yoktu ve her geçen an bundan biraz daha emin oluyordu. Kesinlikle

hayatının geri kalanında bulunmak istediği yer orası değildi; ne şimdi ne de muhtemelen herhangi bir başka zaman. Ama yine de salondaki izleyicilere bir iki figür *gösterebilirdi*.

Yüzüğün bulunduğu elini havaya kaldırdı. “Aziz imparatorumuzun, bin yıl yaşasın ve hüküm sürsün, en kıymetsiz hizmetkârına karşı bile ne kadar olağanüstü bir cömertlik sergileyebileceğini gayet iyi biliyorum.”

Kısa bir sessizlik oldu.

“Gök cennetin iradesi böyle olsun,” dedi imparatorun oğlu ve tahtının varisi. Zhou hiçbir şey söylemedi.

Tai, Shinzu’ya döndü. “Prens hazretleri, yanıma adamlar alıp atlar için batıya gitmemi diler misiniz? Sarayın emrine amadeyim. Atlar Hsien’de, sınır boyunda tutuluyor.”

“Talebiniz anlaşılır tabii.”

“Derhal şehirden ayrılmaya hazırım.”

Prens olumsuz anlamda başını iki yana salladı. Tai, Zhou’nun hâlâ ayakta olduğunu gördü. Yankılı, geniş bir salonda konseyin boylu boyunca kurulduğu alanın diğer yanındaki şansölyeyle yüz yüze geldi. Şayet Zhou bir şekilde o atları ele geçirmiş olsaydı geride onu malum küçük kardeşi öldürmekten alıkoyabilecek hiçbir şey kalmayacağını düşündü Tai. Hiçbir şey.

Prens, “Anlaşılan o ki şansölyenin bir noktada hakkı var. Huzura çıkmak için beklerken Xinan’dan ayrılamazsın. İsmi listede öne çekildi.”

Tai gözlerini prensten ayırmadı. “Sarayda huzura çıkmaktansa elimden gelen en iyi şekilde imparatora hizmet etmeyi tercih ederim.”

Shinzu gülümsedi. Adamda şeytan tüyü vardı. Bunca zaman hayatta kalmasını sağlayan muhtemel sebeplerden birinin de bu olduğunu düşündü Tai. Bu ve bir de devlet idaresine kayıtsız kaldığına dair –anbean yok olan– yaygın kanı.

Prens tekrar başını iki yana salladı. “Hayat dokuz cennetin hükmettiği yönde akmah Usta Shen. Eğer öyle olmazsa saray ve imparatorluk büyük bir kargaşaya sürüklenir. Usta Cho’nun öğretisinde ileri sürdüğü üzere kabuk değişkense ve güven telkin etmiyorsa çekirdek katı ve kararlı davranmak zorundadır. Babam sizi kabul edecek. Rygyal’deki Sangrama tarafından size verilenlerden çok daha büyük hediyelerle –*mecburen*–

onurlandırılacaksınız. Çünkü bu devranın çarkı böyle döner. Ancak ondan sonra Anka Taht arzu ederse atlarınızı teslim almak için yola koyulmanız talep edilebilir.”

“Saygıdeğer efendim, zaman çok önemli.”

“Ben de o yüzden adam gönderdim zaten!” diye söze karıştı Wen Zhou.

“Öyle mi?” diye sordu Prens Shinzu. Tai’ye baktı. “Zaman her daim önemlidir. Ancak düzen, sağduyulu bir görüş, doğru idare ve idame her zaman çok daha büyük önem arz eder. Bizim yolumuz budur.”

Tai başını önüne eğdi. Orada apaçık ortada dikilirken artık ne yaptığının daha çok farkındaydı. “Anlıyorum efendim. Ama madem öyle ben neden buradayım? Beni buraya çağıranın siz olduğunuzu...”

Shinzu’nun gözlerinde muzip bir kıvılcım çaktı. Birden Tai’nin aklından prensin nihayet zekâsı ve komuta kabiliyetiyle ünlü bir adamın oğlu olduğu geçti. İmparator yaşlanmış ve bıkmış olsa bile (dile getirilmeyecek düşünceler) bu özellikleri onun neslinden uzak düşmüş olamazdı.

Prens, “Atları almak üzere süvari gönderildiğini öğrenir öğrenmez sizin de bu toplantıya katılmanızı istedim. O adamlar sınırdan geri çevrileceklerdi. Hepimiz bunu biliyoruz ya da bilmemiz gerekirdi. Sizin orada, atların ise imparatorlukta olmalarına ihtiyaç var; tabii onları buraya getirebilecek yetkinliğe sahipseniz. Buna binaen bugün şansölye buradayken sizin de bulunmanızı istedim, çünkü kendisinin büyük kudretine muhtacız.”

Tai gözlerini kırıştırdı. Zhou’ya baktı.

Ve başından beri ilk kez Shinzu da o tarafa döndü. “Şansölye, Kitai’nin ve babamın salahı için hem kendimi hem de sınırlı melekelerimi bu adamın korunmasına adayabilirim ama tehlikelerle dolu günler geçiriyoruz ve benim kaynaklarım yeterli değil. Sizden bu konseyin huzurunda, makamınızı ve hayatınızı bu adamı bizim adımıza korumak için kullanacağınızı taahhüt etmenizi talep ediyorum. Böylesi zorlu bir dönemde ancak sizin kadar tecrübeli ve muktedir biri onun güvenliğini temin edebilir, zira biliyoruz ki Roshan’ın da bu atlardan haberi var.”

Zhou’nun yüzündeki ifade gerçekten çok tuhaftı. Tartışmasız bir yenilmişlik duygusu vardı ancak Tai o ifadenin ardında haz ve ironik olarak aristokratik bir ışıltı gördüğünü düşündü. Sanki polo sahasında bir maç

GÖK CENNETİN ALTINDA

yapılıyormuş, top da az evvel şık bir vuruşla onun kalesine yollanmış gibi, iyi oynanmış bir oyunu takdir eden bakışları vardı.

Prensin talebini kabul etti tabii ki.

BAŞKA ÇARESİ OLMADIĞINI söyledi Sima Zian o akşam Salmon şarabını yudumlarken; yani kabul etmekten başka.

Mehtap tepelerindeydi. Tai'nin evindeki bahçede, fenerlerin altında duran yuvarlak, taş bir sedirin üzerindeydiler. Bahçe ne Wen Zhou'nun bahçesinin boyutlardaydı ne de onun kadar karmaşıktı ama küçük bir yapay göleti, bir bambu korusu, kavisli patikaları ve bir meyve bahçesi vardı. Etraflarını çiçek kokuları sarmıştı.

"Prens," dedi Tai. "Çok değişti."

Zian bir an düşündü. "Ashında hep olduğu kişiyi artık insanların görmelerine izin veriyor sadece."

"Saklıyor muydu kendini?"

Zian başıyla onayladı.

"Neden şimdi peki?"

"Belki de zamanı gelmiştir."

Düşünme sırası Tai'deydi. "Böyle bir işe girdiği için hayatı tehlikede mi?"

"Shinzu'nun mu?"

"Evet"

Şair şarabını içti. Bir uşak kadehini tekrar doldurdu ve geri çekildi. "Belki. Ama herhangi birimizinkinden daha çok değil. Şu anda Yenling'e doğru yol alan çeyrek milyon asker var."

Tai'ye baktı , sonra da uzaklara ve kendi kendine mırıldandı:

Getiriyor acı yel dumanını savaşın.

Çırpınan kanatlarında yaban kazlarının ve turnaların.

Sonra yuvarlağı suya düşüyor ayın.

Erik filizleri akislerine bakıyorlar yüzünde ırmağın,

Beklerken gelişini dallarından düşecekleri anın.

Son Taguran savaşı sırasında kendisi yazmıştı bu mısraları. Tai'nin babasının savaşında.

Bir sürelik sessizliğin ardından Tai, “Şansölye bu durumun fazla uzun sürmeyeceğini düşünüyor gibi. Kuzeydoğunun Roshan'ın hırslarına boyun eğmeyeceğini, onu arkasından vuracaklarını ve Altıncı Ordu'nun da lojistik destek yollarını keseceğini hesap ediyor.”

Sima Zian'ın dev gibi kaplan gözleri Tai'ninkilerle buluştu. “Şansölyenin haklı çıkmasını,” diye mırıldandı, “umut etmek zorundayız.”

TAI O GECE rüyasında yeniden kuzeyde olduğunu gördü. Bozkırın da ötesindeki o kulübenin yanında yanan adamları ve mücevher kadar parlak bir gölün kıyısında barbar yamyamlar tarafından yendiklerini. Eskisi kadar sık gördüğü bir kâbus değildi bu ama hatıralar hiçbir zaman tümüyle silinip gitmiyordu işte.

Ortalık dumanlıydı ve içinden dalga dalga ortaya çıkan, sırttan adamların kötü kötü bakan suratları, ellerinde salladığı taze koparılmış insan uzuvlarının yüzlerine bulaşmış parçalarıyla yaklaştıkça flulaşan, sanki bir hediye gibi ona sunan ve sonrasında tekrar uzaklaşan o bağı açık Bogüler. Kollardan damlayan kan ve baltayla doğranmış uyluk dilimleri. Ve cayır cayır yanan kulübe. Tai dehşete düşmüştü, içini ezen bir ızdırıp duyuyordu. Rüyasında ve gerçek hayatta, Xinan'da yüksek sesle ağladığını hissediyordu.

Sanki sisin, buğunun içindeymiş gibi, yarı uyanık bir halde onu teskin eden bir sesin olduğunu fark etti. Kim olduğunu görmeye çalışıyordu. Sarı saçlar aradı. Bir el hafifçe alnında gezindi ya da ona öyle geldi. Gecenin ölümcül karanlığında perdelerle çevrili, cibinlikli yatağının başucunda birinin olduğunu duyumsadı. Uyanmak için çırpındığını hissetti ama sonra tekrar pes edip kendini uykunun kollarına bıraktı – hatıralarından fıskıran korkunç imgelerin olmadığı daha rahat bir uykunun kollarına.

Sabahleyin şafak sökerken uyandıktan sonra o veya bir başkası o kâbus dolu geceden hiç bahsetmedi.

BUNDAN TAM DOKUZ gün sonra General Shen Gao'nun Ortanca Oğlu Ta-Ming Sarayı'na davet edildi ve İhtişam Salonu'nda düzenlenen, Kıymetli Refika dâhil salatanatın en saygın üyelerinin hazır bulunduğu bir resepsiyonda huzura çıktı.

Tai kâhyasının önerisiyle o gece için beyaz giysiler kuşandı, kendisine öğretildiği gibi üç kez arka arkaya üçlü selam vererek Anka Taht'a yaklaştı. İmparatorun huzurunda önceden belirlenmiş olan mesafede durdu; gene öyle gerektiği için gözleri aşağı bakıyordu.

Sonrasında kendisine şükran ve minnet duyan imparatorluk tarafından aristokrat kesimin avlanmak ve ata binmek için gittiği oyun alanlarının bulunduğu Mingzen Tepeleri'nde bir mülkle ödüllendirildi. Bir başka malikâne ve güneyde Ulu Irmak yakınlarında bir zamanlar Hazine'den para çaldığı ispatlanan bir bakana ait olan hatırı sayılır miktarda arazi de kendisine bahşedildi.

Yolsuzluk yapan bakan idam edilmiş, mal varlığı kamulaştırılmıştı. Artık o arazinin sahibi Kuala Nor'da ruhlar arasında yaşayan ve onların ebedi istirahatete çekilebilmeleri için kemiklerini gömen cesur adamdı.

Bunun da ötesinde insanı afallatacak kadar büyük bir yekûn teşkil eden para, resmî törenlerde hediye edilen el yapımı sanat eserleri, yeşim, mercan, inci taneleri, fildişleri, değerli taşlar ve vaktiyle Beşinci Hanedandan bir imparatora ait olan iki tören kılıcıyla ödüllendirildi.

Tek kelime etmeden (konuşmak yasaktı) Tai uzun boylu bir harem ağasının ihtiyatla, saygılı bir şekilde yaptığı el işaretiyle geri geri, ağır adımlarla tahttan uzaklaşırken tam dokuz kez selam verdi.

Dışarı çıktığında, gün ışığındaki avluda kafası bulanmış fakat hâlâ nefes alır bir halde artık atlarını almak için derhal yola çıkması yönünde emirler gelmesini bekledi. Ama öyle olmadı. Ortalık karıştı.

Aynı gün ikinci vakti Xinan'ın doğusunda, Dar Geçit'in öbür ucundaki imparatorluğun ikinci büyük şehri Yenling'in Roshan'a teslim olduğu haberi geldi. Şehri kurmuş olduğu Onuncu Hanedan'ın başkenti ilan etmişti.

Askerlerinin nüfusun önemli bir bölümüne zarar vermedikleri ancak buldukları sivil devlet memurlarını ve isyancılar surları aştıktan sonra

kaçmayı başaramayan askerleri kılıçtan geçirdikleri yönünde raporlar geliyordu.

Bunun daha fazla hayalet demek olduğunu düşündü Tai. Bir sürü hayaletin yolda olduğunu.

BÖLÜM XXI

DAHA ÖNCE ÜZERİNE kafa yorduğu şeylerden biri değil bu, ama hayatı boyunca hiç bir dağda bulunmamıştı. Evlerinin doğusundaki tepelere dahi tırmanmadı. Kadınlara göre bir iş değildi bu. Onun yerine denizi görmeyi hayal ettiğini anımsıyor. Bambaşka bir arzu.

Karanlıkta uyanma, sürekli at sırtında olma gibi görevlerin olmadığı, avare geçirdiği ilk günlerinde kendine ayırdığı zamanın akla hayale sığmaz lüksüne sıkı sıkıya tutunurken dağın dümdüz bir tepsiye benzeyen zirvesinde ve yamaçlardaki yeşil teraslarda yürüyüşlere çıkıyor. Hiç kimse ona eşlik etmiyor. Dağda muhafız yok, çünkü gerek yok.

Beş Kutsal Dağ'dan biri olan Taş Fıçı Dağı, düzlüğün ortasında olduğu için hemen göze batıyor. Dümdüz zirvesi, sanki bir tanrı kılıcıyla tepesini tek hamlede uçurmuş gibi görünüyor. Hangi yöne baksa uzaklarda bir yerde ufuk çizgisini görebiliyor. Bazen Duvar'ı bile gördüğünü sanıyor ama biliyor ki bu tamamen bir göz aldanması.

Hiçbir sınırlamaya tabi değil, istediği her yere gidebiliyor. Her ne kadar öyle olmasa da Kanlin yaverlerine mahsus gri kaftanlardan giyiyor. Dövüş egzersizleri ya da yayla atış talimi yaparlarken veya saldırı hamlesinden çok dans figürlerine benzeyen hareketleri tekrar ederlerken onları izliyor. Düz duvara tırmanan sonra bir yay gibi gerilip açık alana sıçrayan ve sonra da bir başka duvarda tekrar aynı şeyi yapan kadınları ve adamları hayranlıkla takip ediyor.

Kanlinleri duaya çağıran çan seslerini duyunca iradesi dışında o yana, yeşil dağın zirvesindeki gri ve siyah giysili insanların arasına sürükleniyor.

Bu yüksek zirvede çan sesi duymaktan çok hoşlanıyor. Bir tapınağın arka tarafında durup ayinleri, yanan yüksek kandilleri izlemek, bir

yükselip bir alçalan ilahilerin sesini duymak hayatının hiçbir döneminde olmadığı kadar huzurlu hissetmesini sağlıyor.

Ne zaman alacakaranlıkta teraslardan birinde bulduğu sessiz bir köşeye çekilip göğün kararmasını ve yıldızların yavaş yavaş belirmelerini izlese aynı duyguya kapılıyor.

Biraz da suçluluk duygusuyla boğuşmak zorunda. Öylesi zor bir dönemde kendini huzurlu günlerin kollarına bırakmak hem bencilce hem de utanç verici. Artık Uzun Duvar'ın ve ötesindeki garnizonların neden boşaltıldığını biliyor. Roshan'ın ordularının nereye gittiğinden, gitmekte olduğundan herkes gibi o da haberdar.

Buna rağmen –aslında safi bu yüzden– Taş Fıçı'da geçirdiği üçüncü günün akşamında Li Mei bütün hayatı boyunca Dağ'da kalıp bir Kanlin olmak için eğitim almak istediğine ya da gerekirse sadece onların hizmetinde bile çalışabileceğine karar veriyor.

Ertesi sabahın erken saatlerinde tapınağı idare eden ihtiyarlar heyetinin huzuruna çağrıldığında bu arzusunu gerçekleştirmesinin mümkün olmadığını öğreniyor. Aslında olabildiğince çabuk bir şekilde orayı terk etmesi gerekiyor.

Önlerinde dikilmiş beklerken verdikleri bir kararı değiştirmeye meyledecek türden adamlarmış gibi görünmediklerini düşünüyor. Sert görünüyorlar. İki tanesi çok uzun boylu, üçüncüsünün ise sadece bir eli var. Gördüğü bütün Kanlinler gibi yalın, siyah giyimliler. Işık ve rüzgâr alan bir pavyonda, bir sedir üzerindeki minderlerde oturuyorlar. Güneş yükseliyor.

Aklında sorular var.

Diz çöküyor. Bunun uygun bir davranış olup olmadığını bilmiyor ama ona doğruymuş gibi geliyor. Bakışlarını bir ona bir ötekine yönelterek, “Kanlin olmak için yetersiz miyim?” diyor.

Beklenmedik şekilde ortada oturan, nispeten yaşlı ve tek elli olan yüksek perdeden, oldukça tiz bir sesle gülüyor. *Aslında pek de soğuk nevale sayılmaz*, diye geçiriyor içinden. Diğerleri de öyle. Gülümsüyorlar.

“Yetersiz mi? Umutsuz vaka!” diyor gülmekte olan neşe içinde bir ileri bir geri katılırken. “Ağabeyin de böyleydi!”

Li Mei ona bakıyor. “Ağabeyimi tanır mıydınız?”

“Ona bildiklerini ben öğrettim! Yani çalıştım. O da çabaladı.” İhtiyar sakinleşmeye çalışıyor, yanağında süzülen yaşları kaftanının yeniyle siliyor. Şimdi çok daha efkârlı gözlerle Li Mei’ye bakıyor. “Ortak görüşümüz, onun ruhunun kalabalık bir grup içinde gelişip gönenmeye müsait olmadığı yönündeydi. Seninki de değil, Shen Gao’nun kızı.” Sesi aslında son derece nazik. “Bu başarısızlık olarak görülecek bir şey değil.”

“Öyle hissediyorum,” diyor Li Mei.

“Ama öyle değil. Ağabeyinin içinde kim olduğuna dair çok güçlü bir bilinç vardı. Senin de var. Bu insanın doğasıdır. Kusuru değil.”

“Gitmek istemiyorum.” Çocuk gibi davranıyor olmaktan korkuyor.

“Dağ’ı sevdiğin çünkü türlü badireler atlattıktan sonra geldin ve burada huzur buldun. Elbette bir süre daha oylanmak istersin.”

“Peki kalamaz mıyım? Uşak olarak bile mi?”

Uzun boylulardan biri hareketleniyor. Hâlâ duyduklarından büyük keyif aldığını görüyor Li Mei. Ağzının içinde geveleyerek, “Siz bir Kitai prensesisiniz hanımefendi. Bütün dünyada koşullar değişti ve artık kuzeye geri dönmeyeceğiniz neredeyse kesin. Bir uşak olamazsınız. Bu Ta-Ming Sarayı için olduğu kadar bizim için de büyük bir utanç olur, yakında bir sürü insan sizin kim olduğunuzu öğrenecek,” diyor.

“Prenses olmayı ben istemedim.”

Bu kez üçü birden gülüyor ama hâlâ nezaketlerini muhafaza ediyorlar.

“Kim kendi kaderini seçiyor ki?” Konuşan üçüncüydü, en uzun olanları. “Kim yaşadığı hayatın içine doğmayı istiyor?”

“Peki kim dünyayı olduğu gibi, kendine sunulan şekliyle kabul ediyor?” diyor Li Mei çabucak.

Sessizleşiyorlar. “Ben bu kısmı bilmiyorum,” diyor ortada oturan. “Usta Cho’nun havarilerinden birine mi ait bu söz?”

Üzerine gelen mutedil gurur dalgasından sakınmıyor kendini, “Hayır, değil. General Shen Gao’dan. Babam bütün çocuklarına söylerdi bunu.” Sırf kendisine, yani kızına bile defalarca kez bunu söylediğini hatırlıyor babasının. Sadece kulak misafiri olduğu ya da tesadüfen duyduğu bir şey değil yani bu.

Üç adam birbirlerine bakıyorlar. En uzun boylu olan başını önüne eğiyor. “İlgi çekici bir düşünce ve kulak veren herkesin sırtına bir sorumluluk yüklüyor. Bağışlayın beni fakat bu sizin Kanlin olmaya elverişli olmadığınızı gerçeğini güçlendiren başka bir delil gibi duruyor. Hepimiz farklı zihinlere ve mizaçlara sahibiz ama yolumuz daha genel bir üst kimlik üzerinden kendimizi gerçekleştirerek bir ahenk yakalamak. Bunu siz de biliyorsunuz.”

Li Mei bu fikirle mücadele etmek istiyor ancak zorlanıyor. “Ağabeyim o ahenge ulaşamadı mı?”

“Orduda bulabileceğinden daha fazlasına değil,” diyor sağ yandaki. “Görünüşe göre babanız çocuklarının sinelerine bağımsızlık duygusu aşılamaı başarmış.”

“Kanlinler bağımsız olamazlar mı?”

“Elbette olabilirler!” Ortadaki minyon olandı gene konuşan. “Ama sadece belli bir ölçüde ve yalnız benliğin üzerimizdeki kaftandan ve onun beraberinde getirdiği ödevlerden ibaret olduğunu kabul ettikten sonra.”

Li Mei kendini aptal ve tecrübesiz hissediyordu. Bunlar halihazırda bilmesini bekledikleri şeyler olabilirdi. “Neden bana yardım ediyorsunuz o halde?” diyor.

Şaşırmış görünüyorlar. Ortada oturan –liderleri oydu görünüşe göre– tek eliyle bir jest yapıyor. “Ağabeyin yüzünden elbette.”

“Eskiden burada bulunduğu için mi?”

Üçü de tebessüm ediyor. Sol taraftaki uzun, “O yüzden değil. Hayır. Hatta kesinlikle o sebepten değil. Kuala Nor nedeniyle leydim,” diyor.

Ancak Li Mei, Tai yas döneminde evi terk ettikten sonra batıda neler yaşadığını hiç kimseden duymadığı için soruyor.

Ücra bir dağın zirvesinde öğreniyor neler olduğunu. Atlardan ve biri kendini Kanlin gibi gösteren bir kadın tarafından –aslında tarikat yolunu terk etmeden evvel Dağ’da eğitim alan ancak hâlâ siyah kaftan giyip insanları aldatan– olmak üzere Tai’ye karşı girişilen suikastlardan bahsediyorlar. En uzun boylu olanları bu meşum girişimlerin kendileri için gerçekten büyük bir üzüntü kaynağı olduğunu söylüyor. Sorumluluk hissettiklerinden dem vuruyor.

Bir anda sırtına binen külfetli bir yük bu öğrendikleri.

Li Mei, Xinan'dan hapsoldüğü bir tahtirevan içinde kuzeye, müstakbel kocasına giderken ardında bıraktığı dünyanın şimdi bir anda üzerine hücum eden sözcükler ve düşüncelerle geri döndüğünü duyumsuyor.

“Neden biri onu öldürmek istemiş olabilir ki?” Aklına gelen ilk soru bu.

İhtiyarlar başlarını iki yana sallıyorlar. Cevap vermiyorlar. Cevap vermemeyi tercih ediyorlar.

“Peki şimdi iyi mi?” diye soruyor.

“Bize bildirildiğine göre şu anda Xinan'da. Ve koruma altında. Kanlinler tarafından, ki olması gereken de bu. Atlar şimdi daha da büyük bir önem kazanacak ve hepsi ona ait. Oldukça sağlam bir güvence,” diyor en uzun olan. Artık tebessüm etmediklerini görüyor.

Demek sağlam bir güvence. Düşünceli bir halde başını sallıyor.

Bazen her şey çok tuhaf; insanın hayata bakışını, algısını bir anda altüst edecek, külliye değiştirmeye yetecek kadar. Ama görünüşe bakılırsa küçük ağabeyi herkesi dumura uğratan bir şey yapmış, üstelik bunca zaman çok uzaklarda bile olsa hep onun yanındaymış, varlığı ona hep kalkan olmuş. Hem şimdi Taş Fıçı'da ve daha öncesinde savanlardayken...”

“Meshag ne oldu?” diye soruyor aniden. “Beni buraya getiren Bogü. Onun kalmasına izin verecek misiniz? Onun için yapabileceğiniz bir şey var mı? Ne olduğunu, başına ne geldiğini anladınız mı?”

Li Mei'ye göre sol tarafta olan cevaplıyor bu kez. “Bizim öğretimiz ve anlayışımız kuzeyde pek kabul görmüyor.”

Li Mei gözünü ondan ayırmıyor. Başından beri hep naziktiler. Yine de kendisine asılsız, temelsiz şeyler söylenmesinden hoşlanmıyor. Kesinlikle haklılar, onunkisi Kanlin mizacı değil. Karşısındakiler yaşlı, bilge ve güngörmüş insanlar.

“Bağışlayın beni ama bu doğru olamaz, değil mi? Buradan birileri bir kurt elçinin getirdiği mesajı anladı. Bu nedenle içinizden üç kişi bizimle Duvar'da buluşmak için gelmedi mi?”

Olanları düşünmek için birkaç günü olmuştu.

“Kitanlar kurtları sevmez,” diyor ortadaki. Dağ'da Tai'nin hocası olan. Bu bir cevap değil.

“Lider kurtla arasında bir bağ var, değil mi? Meshag’ın. Başına gelen bu mu? Kurt öldüğünde onun ömrü de mi sona erecek?” diyor. Bunu da düşünecek zaman bulmuştu.

“Belki de,” diyor sağdaki ihtiyar. “Ama bu bizim için bir varsayımdan ibaret, herkes için öyle, anladığımız bu.”

Herkes için. Yeterli bir cevap. Bu noktada bir kez daha haklı olduğundan emin oluyor. O ücra kuzey gölünün kıyısında neler döndüğünü öğrenmenin bir yolu yok mu?

“Kalmasına izin vermeyeceksiniz.” Bu sorduğu bir soru değil.

“Kalmayı istemiyor,” diyerek onu nazikçe tasdik etti ortadaki.

Oraya vardıkları akşamdan beri Meshag’ı –ya da kurdu– görmedi. Elbette geri dönmeden önce veda edeceğini düşünüyor. Sağlam dayanağı olan bir umut değil bu. Li Mei’nin... kuvvetli bir güvencesi yok.

Veda etmese bile bunun kendisi için önemli olmaması gerektiğine kani oluyor. Nihayet her insan hiç tanımadığı bir dünyada, hiç bilmediği bir hayatın içine doğup sonra da ona istediği şekli vermek için bir ömür boyu didinip duruyor değil mi? Saraydayken oda paravanlarının üzerinde gördüğü o resimlerdeki denizler gibi, kayalara çarpıp parçalanan her insan, gururunu bir silah gibi kullanıp karşısındakini de aynı şekilde parçalamıyor mu?

Hiç kimsenin içine doğacağı hayatı seçmesine imkân yok. Babası da ihtiyarlar da haklılar. İki sav arasında hakiki bir çelişki yok.

Ayağa kalkıyor ve selam veriyor. “Beni nereye göndereceksiniz efendim?”

Minyon olanın çehresinden iyilik aktığına kanaat ediyor. Yara bere izleriyle, kel kafasıyla ve üzerindeki Kanlin kaftanının kapkara ağırlığıyla üzeri örtülmüş bir iyilik. Her şeye rağmen kibar bir ifadesi, yumuşacık bir sesi var.

Üçü adına konuşarak ona ne olacağını anlatıyor. Li Mei dinlerken içinde bir yangını başlatan ilk kıvılcım gibi bir ürperti hissediyor ancak bir şekilde bastırıyor.

Nihayet o bir Kitai prensesi, babasının kızı ve şimdi açıkça fark ediyor ki o dağın tepesinde ömrünü geçirmek aslında onun için yanıltıcı

bir basitliğin peşine düşmek, bir yalanı yaşamaya razı olmak ve kendi hakikatini inkâr etmek anlamına geliyor.

İHTİYARLARIN YANINDAN AYRILINCA Meshag'a ve kurda bakmaya gidiyor.

Çok istiyor ama onları bulabileceğine dair fazla umudu yok. Gene de kendisiyle konuşmadan Meshag'm oradan ayrılmayacağından hâlâ şüphe duymuyor.

Günün geç vakti diğerlerinden uzaklaştıktan sonra çamların ve rayihalarının arasından geçip yeşil teraslardan aşağı kıvrılarak inerken duvardaki aygır kralın vücuduna –girmeye korktuğu o son mağaradaki– el izini bıraktığı mağarayı anımsıyor.

Kendisi korkmuş ama Meshag hiç ürkmeden içeri girmişti.

Güneşin ufukta batışını izliyor.

Gecenin geç vakti ona verdikleri; içinde bir ocak, üzerine kurna koymak için alçak bir sehpa ve eşyalar için küçük bir sandık dışında bir şey bulunmayan basit odadaki dar yatakta uzanırken Bogü kapısına geliyor.

Kapı tıklatılıyor; önce bir kez sonra iki kez daha. O kadar hafif ki insan duyduğuna emin olamıyor.

“Bekleyin,” diyor. Zaten henüz uyumuş değil.

Kalkıyor, gri kaftanını giyip kapıya gidiyor ve açıyor. Soğuk, berrak bir gecede ay ışığı içeriye doluyor. Ayakları çıplak. Gene de dışarıya, kapı eşiğinin biraz ötesine, onun durduğu yere çıkıyor.

Altın sarısı gözleri ıslıl ıslıl parlayan gri kurdun çok uzaklarda olmadığını görmek onu şaşırtmıyor. Dağ'ın zirvesi iç acıtan bir ıssızlığa bürünmüş. Kıpırtı yok. Hava karardıktan sonra çanlar da çalmıyor. Ay batıyor ama yıldızlar parlıyor. Bir rüzgâr esiyor.

“Teşekkür ederim,” diyor Li Mei.

Ay ışığında postürünü seçebiliyor ama geceleri hep olduğu gibi gözlerini göremiyor. Dizlerinde yol boyunca üzerinden çıkarmadığı tozluklar ve ayaklarında aynı çizmeler var.

Kurt oturuyor. Li Mei, dikkatli ama sakın göründüğünü düşünüyor. Ama yine de kurtları anladığını iddia edecek değil. Pekâlâ yanılıyor da olabilir.

“Beni mi arıyordun?” diyor Meshag.

Kitancasının epey geliştiğini düşünüyor. Kanlinlerle konuşarak geçirdiği günler işe yaramış. Ay ışığında oradaki bütün yapıların ve açık alanların rengi o dünyadan değillermiş gibi tuhaf bir griye dönüyor.

“Gitmiş olmandan korktum.”

“Korktun mu? Ama artık güvendesin.”

Bogü’nün bunu söyleyebileceği aklına gelmişti. Küçük meselelerde haklı çıkmak onu keyiflendiriyor. Kaybolmadığını anlamanın bir yolu bu.

“Bir isyan çıktı. Herkes güvende mi merak ediyorum.”

“Seni geri göndermeyecekler. Bunu bana söylediler.”

“Evet, göndermeyecekler. Başka biri gönderebilir ama. Bilmiyorum.”

Rüzgârın sesini duyuyor. Kurt ayağa kalkıyor, bir iki adım ileri gidiyor ve tekrar yere kuruluyor.

Sessizce orada dikilen Meshag, “Ben sanmıyorum. Çok şey değişecek şimdi, Kitan ve Bogü ve diğerleri. Ama eğer... eğer öyle bir şey yaparlarsa ben bileceğim. Ve gene seni almaya geleceğim.”

Ve bu sözlerle birlikte Li Mei ağlamaya başlıyor.

Kurdun yeniden ayağa kalktığını görüyor, o da kendini topluyor; sesi kesilse de yaşlar yanaklarından akmaya devam ediyor. Meshag kıpırdamıyor. Ve ağlamaktan nefret ettiği için –daha sonra kendisi böyle açıklıyor– sadece bu yüzden öne doğru bir adım atıyor, uzanıyor ve Meshag’ın başını iki eli arasına alıp onu öpüyor. Hayatı boyunca rüyaları dışında ilk kez böyle bir şey yapıyor.

Gümüşü ay ışığında, Dağ’da, bir rüyadaymış gibi hissediyor kendini. Gözlerini olabildiğince uzun bir süre açık tutuyor, böylece onun kapkara gözlerinin kapandığını görüyor ve ancak ondan sonra tamamen elini eteğini bu dünyadan çekmemiş olduğunu ve hâlâ bir erkeğin ihtiyaçlarını duyduğunu bilerek kendi gözlerini kapatıyor.

Meshag’ın dudakları beklenmedik derecede yumuşak ancak kolları Li Mei’yi sarmıyor ve prenses yüreği ağzında, sersemlemiş halde ve ayak-

larının üzerinde güçlükle durarak geri çekildiğinde Meshag son derece ciddi bir sesle, “Seni kendime saklamak için kardeşimden almadım,” diyor.

“Biliyorum!” diyor Li Mei yüksek sesle. “Biliyorum elbette.”

Dudaklarındaki o küçük hareketin bir tebessüm olduğunu   rendi.

“Emin misin?” diyor Bog .

Li Mei kızardığını hissediyor. Söyleyecek hiçbir şeyi olmadığını fark ediyor.

Meshag mırıldanarak, “Eğer şimdi seni alırsam bunun içindekini kaybederim.”

“Anlıyorum.”

Sessizlik ve rüzgâr. Birden kurdun gitmiş olduğunu anlıyor. En son yumuşak bir sesle, “Başka bir hayatta...” diyor Meshag.

Düşünceyi daha fazla geliştirmeden bırakıyor. Tamamlamak zorunda değil.

“Anlıyorum,” diyor Li Mei tekrar.

Ve ekliyor, “şimdi gidiyor musun?”

“Evet.”

şaşırmıyor. Yanaklarından akan yaşları hissediyor gene. Güçlükle gülümsemeye  alışıyor. “Sormak istediğim sorular var,” diyor.

G l ş  olduğunu sandığı bir ses duyuyor. “Daima.”

Sa  taraftan başka bir ses geliyor. Kurt geri dönmüş, hafifçe hırılıyor. Meshag ona kendi dilinde bir şeyler söylüyor. Sonra tekrar Li Mei’ye bakıyor. O sert baş sallama hareketi, son kez. Bir elini kaldırıyor –zarif bir  aşı a yakışacak türden bir jest değil– ve prensesin yana ına dokunuyor.

Sonra koşan kurdun arkasından koşarak gidiyor.

Li Mei biliyor ki atı bir yerlerde onu bekliyor. Hatta muhtemelen iki ya da üç at, Bogüler önlerinde gidilecek uzun mesafeler olduğunda nadiren tek atla yola d şerler.

Dışarı çıkıp yamaçları ve hemen altlarında kuzeye uzanan ovayı tepeden görebileceği, gözden yitene dek onları izleyebilece i bir yere gitmeyi düşünüyor. Ancak hava soğuk ve aslında gidip bakmak için iyi bir nedeni de yok.

Ay ışığında, dağın tepesinde tek başına öylece dikiliyor. Yanaklarındaki yaşları kaftanının yeniyle siliyor. Hayatın ne getireceğini bilmenin imkânsız olduğunu düşünüyor.

İKİ SABAH SONRA o da oradan ayrılıp kalabalık sayılabilecek bir Kanlin kafilesinin refakatinde güneye doğru yola çıkıyor. Onlardan biriymiş gibi siyah, serpuşlu bir kaftan giyiyor.

Dar Geçit'e gidiyorlar.

İhtiyarlar karşılıklı görüş alışverişinden sonra Kanlinlere orada ihtiyaç duyulacağı öngörüsünde bulunuyorlar. Görünüşe göre o geçitte benzer çatışmalar daha önce de olmuş; yıllar önce, ondan önce ve daha da önce.

#

SAVAŞ HALİ HÜKÜM sürerken kanla köpüren toprağı doyuran çılgınca zaruretlere ve şiddetin yaşandığı zamanlar her şeyin yavaşladığı, hatta durduğu dönemler olması normaldir.

İsyan orduları Yenling'i bazı vahşi uygulamalar gerçekleştirerek ürkütücü bir kolaylıkla almışlardı. An Li'nin iyi atlara binen süvarileri kuzeyden bir çekiç gibi inmiş, Altın Nehir'i sığ yerinden geçip imparatorluğun ikinci büyük şehrini savunmak üzere herhangi bir kuvvet karşılarına dikilmeden Yenling'in surları önünde belirmişlerdi.

Bu olasılık Ta-Ming Saray'ında öngörülmüştü. İmparatorun Mor Mersin Kasrı'ndaki kıdemli bürokratları tarafından da kabul edilmişti.

Doğuda ardından yas tutulacak bir zayıflık vermeleri kaçınılmazdı elbette. Aksi nasıl mümkün olabilirdi? Bu silahlı bir ayaklanmaydı ve herkes An Li'nin ne kadar merhametsiz olabileceği konusunda az çok fikir sahibiydi.

Xinan'ı koruyan Dar Geçit güçlendirilmişti ve bölge koruma altındaydı. Başlangıçta en iyi askerler orada değildi. Roshan, zaman kaybetmeden Yenling'den çıkmış olsa muhtemelen oradaki kuvvetlerin üstesinden gelebilirdi ancak herkesin bildiği üzere geçit son derece dardı ve savunulması kolaydı. Öte yandan geçidi es geçip tepelerin arasından güneye ilerlemek ya

da kuzeydeki nehri üst üste iki kez geçmeye kalkışmak son derece ürkütücü, tuzaklarla dolu ve korkutucuydu (özellikle de atlılar için). Asırlar boyunca buna benzer manevralar birçok ordunun yok olmasıyla sonuçlanmıştı. Bu nedenle Kitan oyun tahtalarında bile Dar Geçit merkez karede bulunurdu.

Başka bir açıdan bakıldığında ise savaş hali çoğu kez her iki tarafın da adımlarını ve müziğini iyi bildiği bir tür dans gibi görülebilirdi.

İsyancıların –artık kendilerine Kitai’nin Onuncu Hanedanı diyorlardı– öncü kuvvetleri Yenling’deki yığınaklarını takviye ettikten sonra karşılarına çıkanı öldürüp Büyük Kanal’daki civar limanların kontrolünü ele geçirdi ve kuzeyi zapt eden piyade sınıfı askerlerin gelip onlara katılmasını bekledi.

Kuzeyi kontrol altına almak zor bir işti ancak imparatorluk kuvvetlerine bağlı Altıncı Ordu’nun bölgeye intikal etmesi ve lojistik destek yollarına saldırmasıyla daha da zor bir hal aldı. İsyancıların birlikleri aldıkları şehirleri yeniden kaybetmemek için –ya da imparatorun kuvvetlerine kapıları kolayca ardına dek açmamak için– kuzeydoğuda kalmaya zorlandı.

Roshan ve generalleri umutlarını uzun süredir vergi değerlemeleri ve arazi sahipliği hususundaki malum uygulamalardan rahatsız olan Beş Aile’nin isyana katılma, hiç değilse karşı durmama ihtimaline bağlamışlardı. Ama kuzey aristokrasisi içinde çalkalanmalar, türlü tartışmalar vuku bulduysa da son tahlilde o ihtimal gerçekleşmedi.

Bu beklentinin boşa çıkması bir yana neredeyse başından beri Onuncu Hanedan’ın can damarı ilan edilen ve çok güvenilen nehrin kuzey bölümünde karşı ayaklanmalar vardı.

Mevcut saltanat ailesi seilmeyebilir, tevazu sahibi bir nesle göre mağrur ve Xinan’daki gücünü pekiştirmeye gereğinden fazla meraklı bulunabilirdi... ama bir barbarla, onun kaba saba oğulları ve generalleriyle kıyaslandığında? Durumun mukayese kabul etmediği açıktı, eder miydi? Dahası kuzeydoğuda Roshan’ın kurmay başkanlığı döneminde yıllarca onunla aynı çevrede yaşamış hiç kimse iktidarı ele geçirdikten sonra onun kolaylıkla manipüle edilebileceği fikrini akla yatkın bulmuyordu.

Ama hepsinden önemlisi Beş Aile’nin gururlu liderleri kendi tarihlerini ve coğrafyalarını herkes kadar iyi biliyorlardı.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Roshan'ın zarif bir dille onlara ithafen ipek kâğıtlar üzerine kaleme alınmış resmî mektuplar yazdırmamak ya da bir malikânede yaz meyveleri ve şarap eşliğinde gerçekleştirilecek bir toplantı organize etmemek suretiyle muhtemelen çok önemli bir şansı ıskalamış olduğu konusunda herkes hemfikirdi. Faka basmıştı. Taç giyip yeni bir sarayın temellerini atarken Yenling'de oyalanarak ve hızlı hareket edip bölgedeki ilk ordu olmanın avantajım gereğince kullanmayarak bütün avantajını yitirmişti.

Yeni bir imparatorun meşruiyet gömleğini üzerine giymeyi denemiş olması anlaşılırdı. Acı çeken Kitan halkının kahramanı olarak, yoldan çıkmış bir şansölyeyi ortadan kaldırmaya kararlı ve yaşlanmış, bahtsız, aşkın kapanına kısılmış bir imparatorun yerine geçerek.

Roshan'ın ihtiyaç duyduğu hikâye buydu. Ama yaz güneşi ortalığı ısıtırken ve güzün hasat zamanı yaklaşırken ordusunu kışlarından ve ailelerinden uzakta, sahada tutmaya çalışmak mücadele etmesini gerektirecekti.

Dar Geçit'in güvenliğinin sağlanması ve Xinan'ın teminat altına alınmasıyla imparatorun orduları ağır ağır dört bir yandan gelip birleşebilir, sistematik bir askerî düzen ve idare anlayışı oluşturabilir, nihayet isyancıları bir üzüm tanesini ezen iki parmak gibi kuzeyden ve güneyden sıkıştırabilirlerdi.

Bu aslında orada yapılması gerekenlere dair neredeyse bütün dünyanın fikir birliği ettiği, tarihçiler arasında kabul gören düşünceydi.

#

HAYATININ BİR SAFHASINDA sarayda belli bir görevde istihdam edildiğini her defasında yalanlamasına ve hiçbir vakit orada bir makama sahip olmayı arzulamadığını, orada dönen dolapları anlıyormuş gibi görünmeye tenezzül etmeyeceğini ileri sürerek bu iddiayı şiddetle reddetmesine rağmen, dünyayı değiştiren olayların gelişini isabetle öngörmeye devam eden kişi yine Sima Zian oldu.

“Ebedi Keder Şarkısı”nı Zian yazmadı. Bu eser ondan yıllar sonra doğan daha genç bir şairindi. Ancak Tai'nin şehirdeki bahçesinde bir yaz

akşamı lişe şarabını yudumlarken bu genç şairin aklından geçenlerin gerçekleşmek üzere olduğuna işaret etti. O sıralarda bizzat Başkan Xu Bihai komutasındaki İkinci Ordu, Dar Geçit'te isyancıların önüne bir duvar örüyordu.

Henüz ufak tefek, sıcak çatışmalar yaşıyordu ama büyük çarpışmalar gerçekleşmemişti. Hem isyancıların hem de imparatorluğun orduları Kitai'nin dört bir yanında fink atıyorlardı. Uzun zaman önce başka bir savaş sırasında bir şair, "Harap olmuş tarlalardan ağustos böcekleri geçiyor," diye yazmıştı.

Bu arada doğu ufkunda alev alev yanan kııl bir yıldızın daha görüldüğü bildirilmişti.

O gece ateşböceklerinin arasında gezinirken bu muhataranın dehşet duygusuyla alakalı olduğunu söyledi Sima Zian. "Büyük felaketler çoğu kere korkunun hükmüyle gelir. Ve Ta-Ming dehşet içinde. Hata yapabilirler."

Tai kendi bahçesinde bile gizlice dinleyen var mı diye etrafı kolaçan etmeyi unutmadı. Belli bir mesafede duran iki Kanlin dışında kimse yoktu, yalnızlardı. Artık o ikisi yanından hiç ayrılmıyordu. Kafasını buna takmak konusunda kendini hoşgörmekten vazgeçmişti.

Ayık olmanın kenarından dahi geçmeyen Zian, Usta Cho'dan iki şiir ve bir pasaj alıntılararak kısa vadede ne beklediğini açıklamıştı.

Tai dinlemiş ve şair sözünü bitirince yanan iki fenerin ışığında ona bakıp, "Ağabeyim buna izin vermeyecektir. Böyle bir şey olmayacak," demişti.

Zian'ın kakhahalarla güldüğünü anımsadı. Engelsiz, tasasız, öylece ortaya çıkan bir keyif; ruhunun derinliklerinden değil, yüzeye yakın bir yerinden fışkıran bir neşe. Yaşanan her şeyde alınacak bir zevk bulma becerisi.

"İzin vermeyecek midir?" dedi şair durulunca. "Ağabeyinin belki bir zamanlar gerçekten sahip olmuş olabileceği o etkiye ve nüfuza artık sahip olmadığını hesaba kattın mı peki?"

"Değil mi?" dedi Tai. Şarap kadehini bir kenara koydu. "Neden?"

"Çünkü sen Xinan'a geri döndün! Liu her defasında şansölyenin aklına seni getiriyor. Düşünsene!"

"Neyi düşüneyim?"

“Senin atlar için gönderdiği o yirmi süvariye. Ağabeyinin bunu onayladığını mı sanıyorsun?”

Tai bu sorunun cevabını biliyordu. O gün Liu’nun yüzünün ne hale geldiğini görmüştü.

“Hayır,” dedi. “Çok büyük bir ahmaklık olduğunu biliyordu.”

“*Büyük ahmaklık.* Bu iyi! Ama Wen Zhou gene de daha ileri gitti, değil mi? Sence Liu’nun böyle bir işe girişildiğinden haberi olmuş mudur?”

“Şüpheliyim.”

“Görüyor musun? Kadehteki bilgenin adına konuşuyorum! Güzel şarabından biraz daha koy dostum.” Kadehinin doldurulmasını bekledi ve sonra yumuşak bir sesle ekledi: “O ahmaklığın geride bıraktığı cam kırıklarının arasından ağır ağır ve dikkatle geçeceğiz. Ve ara ara hayatımıza giren kırıklar çok güzel olacak.”

Tai bunu da aklının bir köşesine yazmalıydı.

#

ŞANSÖLYE NE ZAMAN huzursuz olsa hisseder. Bu onun aldığı eğitimin bir parçası – ve kendi doğasının. Bir erkeğin ruh halini okuyabilme melekesi Kuzey Bölgesi’nde son derece kritik öneme sahip. Bu nedenle şarkıcı bir kızın olmazsa olmaz vasıflarından biri.

Söz konusu olan Zhou ise seks yapmaya gönüllü olmaması önemli bir işaret değil – birçok başka erkeğin aksine. Ruhsuz bir şekilde yatakta ya da huzursuz ve akli tamamen başka bir şeyle meşgulse duvara yaslayıp arkasına geçerek Yağmur’a sahip olabilir. Veya zihni ve haletiruhiyesi kuzursuz bir dinginlik arz ediyorsa kendisi için bir şeyler çalmasını isteyip gevşek gevşek oyalanabilir.

Zhou’nun zihninden geçenler onunla konuştuğu zaman nasıl cevap verdiğinde gizlidir. Cevap vermediği de olur. Bazı geceler Yağmur onun aklına hücum eden düşüncelerin yarattığı girdabı fazlasıyla hisseder. O an yatakta bile olsalar, hatta o sırada içinde bile olsa şansölyenin odadaki varlığı şüphelidir – ve korktuğunu (tabii bunu ona söyleyecek kadar aptal olsa öfkeden kudurur) bilir.

Korkuyor. Birkaç gecedir geç saatte Ta-Ming'den eve dönüp de yanına geldiğinde Yağmur, Zhou'nun yaşadığı stresi hissediyor; o gece daha da güçlü bir endişesi var ruhunu kemiren, kaygısı had safhada.

Neler döndüğünü tam olarak kavrayacak anlayışa sahip olmasa da en güvendiği danışmanı Shen Liu'nun günlerdir malikâneye uğramadığının farkında.

Toplantılarını sarayda yapıyor olmalılar, diye düşünüyor.

Ancak Kuzey Bölgesi'ne has bir başka faktörü bariz bir şekile ısıkılıyor: oraya düzenli olarak, bitimsiz akan bir nehir gibi her türlü havadis geldiği gerçeğini. Hangisinin doğru (ya da muhtemelen doğru) hangisinin sokaklarda ve pazarlardaki aylakların uydurduğu bir spekülasyon olduğunu tayin etmek de zordur ancak Ay ışığı Haz Evi gibi bir yerde insan her şeyi *duyar*, dünyayla bağının hiç kopmadığını hisseder.

Orada, kimine göre Kitai'nin en önemli adamının evinde ironik bir şekilde Yağmur olayların bilgisinden ve onlara dair raporlardan mahrum. Bu açıdan diğer kadınlar tamamen işe yaramaz; uşaklar ise vurdumduymaz ve ilgisiz olanından her şeye inanan safdillilere kadar geniş bir yelpazede farklı konumlara sahipler.

İsyancıların Yenling'i aldığını ve imparatora bağlı kuvvetlerin Dar Geçit'i tuttuğunu biliyor. Yaz mevsimindeler, yani savaş döneminde ama güz gelince, bir de ardından kış bastırınca açık arazideki isyancılar ciddi zorluklarla yüzleşecekler. Büyük Kanal'daki lojistik destek akışını kesmek için orada olacakları düşünülrse imparatorluk kuvvetleri de aynı şekilde sıkıntı yaşayabilir ancak batı hâlâ onların ve Roshan da kuzeydoğuda, başkent ilan ettiği Yenling'de köşeye sıkıştırılmış durumda.

Öte yandan Zhou bariz şekilde huzursuz, öyleyse Yağmur'un bilmediği bir şey var. *Pipa*'sını bir kenara bırakıyor ve küçük bir risk alarak, "Sessizsiniz sahip," diyor.

Wen Zhou cevap vermiyor.

Bir süre sonra enstrümanı yeniden alıyor ve çalmaya başlıyor. Yağmur'un odasındalar ve saat çok geç. Sürgülü kapılar açık, dışarıda bir yaz gecesi var.

Gözleri dışarıda bir noktaya bakarken sanki Yağmur'un söylediğini hiç duymamış gibi çabucak, "Yağmur, sana hiç kötü davrandım mı?" diye soruyor.

Hakikaten şaşkın vaziyette ancak olabildiğince iyi bir şekilde bunu gizlemeye çalışıyor. "Ekselans, hizmetkârınız –bütün uşaklarınız– bize karşı ne kadar iyi olduğunuzu bilir!"

Yüzündeki ifade tuhaf. "Ama hiç kötülük ettim mi? Sana karşı?"

Yağmur dudağının kenarına bir tebessüm konduruyor. "Asla sahip. Hiçbir zaman."

Zhou uzun uzun ona bakıyor. Ayağa kalkıyor ve şarabını bitirip kadehi bırakıyor. "Teşekkür ederim," diyor ve dışarı çıkıyor.

Sağa sola emirler yağdırdığını duyuyor. Atını ve muhafızlarını istiyor. Saraya geri dönüyor. Bu saatte mi?

Ve... Yağmur. Ona Kuzey Bölgesi'ndeki ismiyle hitap etti. Hiç böyle yapmaz. Ve bir de minnettarlığını dile getirmesi var tabii. Rahatsız edici.

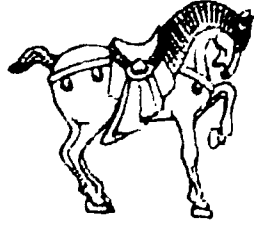
Ertesi gün öğleden sonra sahiple geçirdiği yorucu gecenin ardından dinlenmeye ihtiyacı olduğunu söyleyerek uşakları gönderiyor ve içine en kıymetli mücevherleriyle birlikte birkaç giysi koyduğu çok dikkat çekmeyecek bir bohça hazırlıyor.

Sonra dikkatle, adım adım insanların zihinlerine yerleştirdiği her zamanki alışkanlığım tekrarlar gibi tek başına yürüyüp bahçenin en uzak ucuna gidiyor –gül ağacından yapılma taraçadan çok uzağa değil– ve mücevherleri bir kiraz ağacının dibine gömüyor.

Ağacın dalları çiçek açmış ve o çiçekler dökülmüş bile. Kısa bir süre güzelliğin zirvesine çıkmış ve sonra da düşmüş.

#

BİR KADIN, TA-MİNG Sarayı'nda ve canı istediğinde Ma-wai'de, Kitai'nin imparatoru için dans ediyor.

DÖRDÜNCÜ KISIM

BÖLÜM XXIII

KİTAİ'DE DAHA ÖNCE de isyanlar olmuş, ilk hanedanlardan beri provokasyonlarla iç savaşlar çıkmış, ülke defalarca harabeye dönmüş, sonrasında kışkırtmalarla olaylar tekrar tekrar alevlenmişti.

Bu muharebelerden kötü şöhretli bir tanesinde Altıncı Hanedan'a bağlı bir ordu, generallerine gönderilen ve saraydan geliyormuş gibi gösterilen sahte bir emirle kallesçe tarih sahnesinden silindi. O günden sonra savaş meydanındaki komutanlara kendilerine ulaşan haberlerin hakikaten payitahttan geldiğine ve sarayın emirleri olduğuna dair bir güvence sunulabilmesi için bazı tedbirler alındı.

Her hanedanın kendi döneminde, hüküm süren imparatorun ikâmet ettiği saraya ait mahrem alanlarda kurulmuş küçük, koruma altındaki taş fırınlarda tavlanan ve dövülen belli sayıda saltanat mührü yaptırılmaya başlandı. Bu mühürlerin üzerine farklı ejderha tasvirleri nakşedildi. Arka yüzlerinde ise kayıtlı bir sıralamada numaralar olurdu.

Bu mühürler kurmay subayların ve Mor Mersin Kasrı'ndaki kıdemli bürokratların şahitliğinde düzenlenen bir merasimle ortadan ikiye ayrılırdı. Bu görevi yerine getirecek kadar güvenilir olmak bir onur sayılırdı.

Ordusunun başında sefere giden komutana numarası belli mühürlerden –daha doğrusu yarım mühürlerden– verilirdi. Saraydan kendisine intikal ettirilmek üzere gönderilen emirlere kendisine verilen mührün diğer yarısı vurulmuş olurdu. Emirleri taşıyan elçiler birkaç asırdır Kanlin Savaşçılarıydı. Muharebeye katılan bütün taraflar onlara itimat ederdi; onların kutsallığının temelini teşkil eden de bu güvendi.

Komutanın tek yapması gereken kendisine getirilen emirdeki mühür parçası ile üzerinde taşıdığı mührün numarasının ve şeklinin birbirini tamamladığından emin olmaktı.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Şayet parçalar uyumluysa gelen emirleri uygulamak zorundaydı; aksi halde ölüm ve utanç (dındızlak kalıncaya dek sahip olduğu ne varsa el konulması) yazın kuru çayırında koyunları kovalayan kurtlar gibi durarak bilmeden peşinden giderdi.

#

BİR YAZ SABAHİ, biri kendi bakışma göre savaş meydanındaki bir komutana yakışır şekilde at sırtında gelen iki adam Dar Geçit'in doğu ucunda bulundu. Komutanın atından inebilmek için yardıma ihtiyacı vardı ve bük-lümsüz, kaskatı bir bacağı sürükleyerek, tek başına ilerleyebilmek için baston kullanıyordu.

Diğeri doğunun çıplak çayırlarından geçidin gölgesine sekiz iri kıyım adamın taşıdığı, devasa bir tahtirevanla getirildi. Bu sayı mevcut koşullar nedeniyle oluşmuş bir istisnaydı, zira normal şartlar altında on iki taşıyıcı olurdu.

Tahtirevanın arkasındaki iki adamın da epey geniş, yastıkları ve sarı kumaşla kaplı arkalığı olan bir koltuk taşıdığı görülüyordu. Yakından dikkatle bakılınca bunun bir taht olduğu veya en azından öyle görünmesi için uğraşıldığı anlaşılıyordu. Rengi de aynı şekilde bu varsayımın doğruluğunu işaret ediyordu.

O ucubeyi geçidin içlerine doğru fazla ilerlemeden, oradaki düz bir satha yerleştirdiler. Tahtirevan da yere konuldu. Perdeler geri çekildi. Göreni dumura uğratan, lenduha bir suret çevresinden yardım alarak oradan çıktı ve gidip tahta benzeyen koltuğa kendini bıraktı.

Diğer adam bastonuna dayanarak, ayakta onu bekledi. Üzerinde bir savaş kılıcı (aksesuar mahiyetinde değil) vardı. Bütün bu manzaranın gelişimini ilgiyle izlerken bıyık altından gülüyordu. Başlarının üzerinde kuşlar daireler çizerek dört dönmeye başladılar. Bulundukları seviyede küçücük bir esinti dahi yoktu. Sıcak günü çekilir kılan tek şey Dar Geçit'in gölgeleriydi.

Adamların her ikisine de eşlik eden beşer kişi vardı (bir yanda tahtirevanı ve tahtı taşımakla diğer yanda generalin atını tutmakla mükellef

olup, yapılan anlaşmayla orada bulunmalarına izin verilenler hariç). General dışında hepsi silahsızdı. Kılıcı kuşanmış olması da aslında tıpkı taht ve tahtirevandaki yalıçapkını tüyleri gibi sembolik anlamı olan bilinçli bir kural ihlaliydi.

Bunun ötesinde geçitte bekleyen, bu zirveyi denetlemekle görevli eli Kanlin Savaşçısı vardı – yüzlerce yıldır Kanlinler bu türden buluşmalarda gözetmenlik rolünü üstlenirlerdi.

Kanlinlerin beşi bağdaş kurmuş, üzerinde fırça, kâğıt ve siyah mürekkep bulunan yazı masalarının arkasında oturuyordu. Herkesten önce onlar gelmişti. Sonunda birbirleriyle karşılaştırmak üzere her biri ayrı ayrı olanı biteni ve söylenen her şeyi ayrıntılı bir şekilde kayıt altına alacaktı.

Zirve sona erdiğinde katılan taraflara birer rulo takdim edilecekti. Üç nüsha da oradan çıkabilecek muhtemel bir anlaşmanın tutanakları vasfıyla Kanlinler tarafından muhafaza edilecek ve arşivlenecekti.

O gün Dar Geçit'ten bir uzlaşma çıkacağına dair iki tarafın da pek umudu yoktu.

Kalın, siyah kaftanlı adam ve kadınlar kanyonun farklı bölgelerine dağılmışlardı ve hepsi tam teçhizatlıydı. İki düzinesi geçidin her iki tarafında, buluşmanın yapıldığı yere belli mesafede konuşlandırıldıkları görece yüksek yamaçlarda yaylarıyla bekliyorlardı. Onlar bu toplantının sulh içinde yapılmasını ve katılımcıların tümünün güvenliğini temin etmekle görevli gözlemci –ya da muhafız– sıfatıyla orada bulunuyorlardı.

Bütün Kanlinler, yazı masalarının başındakiler de dâhil başlıklarını kafalarına geçirmişti. Onların kim olduklarının hiçbir önemi yoktu. Zira müridi oldukları öğretinin ilkelerini ve bir parçasını teşkil etikleri tarihsel kimliği pekiştiren birer semboldü hepsi. Bundan fazlası değil ama azı hiç değil.

Dar Geçit'teki Kitai imparatorluk ordularına komuta eden General Xu Bihai diğer adam geniş koltuğa yerleşene dek sabırla bekledi. Bu biraz zaman aldı. Xu Bihai'nin yüzünden o muzip tebessüm hiç eksik olmadı ama gözlerinde buz gibi bir bakıştan fazlası olduğunu düşünenler fena aldanırlardı.

Bu türden müzakerelere emsal teşkil edecek pek çok zirvede genel temayül, ana müzakerecilerin arkasında bulunanlardan birinin ilk sözü alıp kâtiplik eden Kanlinlere zabıt tutulması için resmî çağrıda bulunması yönündeydi. Ama bu kez öyle olmadı.

Bunun yerine General Xu, “Sana kişisel bir teklifte bulunacağım An Li,” dedi. Unvanıyla değil. Elbette unvanıyla hitap etmedi.

“Can kulağıyla seni dinliyorum!” dedi öteki adam.

Sesi onu ilk kez duyan biri için beklenmedik derecede yüksekti. Onca yıla rağmen hâlâ bir nebze şiveli konuşuyordu.

“Neden sen ve ben eski günlerdeki gibi hemen burada teke tek dövüşüp bu çatışmaya bir son vermiyoruz?” dedi Xu Bihai.

Gün ışığının doğrudan temas etmediği bir yerde toplananlar tarafından oluşturulan ve giderek büyüyen kalabalığın nefesi kesilmiş gibi görünüyordu. Roshan gözlerini dikip dikkatle diğer adama baktı. Kat kat olmuş, buruşuk göz çukurları genişledi ve sonra sarsılmaya başladı – o koca göbeği, omuzları, yüzündeki ve çenesindeki kıvrımlar. Dar geçitte yankılanan, hırıltılı ve ısrarla devam eden, çok yüksek, tiz bir kahkaha attı. Onun sesinden ürken bir kuş havalandı ve hızla oradan uzaklaştı.

Hâlâ çelik gibi sert ve tavizsiz bir ifadeyle bakan Xu Bihai yüzündeki tebessümün büyüyüp yayılmasına engel olmadı. Nüktedan bir söz her ne kadar kinayeli de olsa coşkulu bir karşılık bulduğunda insan daima memnun olur.

Sarsıla sarsıla gülmekten nefessiz kalan Roshan güçlkle bir elini af diler gibi havaya kaldırdı. Nihayet yeniden kendini kontrol etmeyi başarmıştı. Yaşlar süzülen küçük gözlerini *liao* ipeğinden dokunmuş kaftanının yeniyle sildi. Öksürdü. Yüzünü tekrar sildi. “Tam şairlere malzeme olacak türden bir düello! Sen tek bacağıyla bana ölümcül bir tekme atabilirsin ya da ben senin üzerine oturabilirim! Seni çiğneyip canını alabilirim!”

“Evet aynen öyle olur,” diyerek onunla hemfikir oldu diğer adam. Cıızlığı, iki büklüm olmuş bedeni ve haşin görüntüsüyle An Li’ye karşı olabildiğince canlı bir kontrast oluştursun diye alaycı bir iblis tarafından şekil verilmiş gibi görünüyordu. Yüzündeki tebessüm soldu. “Oğlunla da

dövüşebilirim?” Hantal, iri kıyım ama formda görünen oğlu babasının tahtının arkasında dikiliyordu.

Koltukta oturan beriki artık gülmüyordu. Gözleri Ay gibi yusuvarlak yüzünün çukurlarında neredeyse kaybolmuş, Xu Bihai'ninkiler kadar soğuk bakmaya başlamıştı.

“Seni öldürür,” dedi. “Bunu biliyorsun. Ta-Ming buna izin vermez ve onaylamaz. Çocuk değiliz. Eski günlerde de değiliz. Görüşmek istedin. Kara kaftanlılar kayıt altına alıyor. Ne demeye geldiysen onu söyle, sonra huzurumdan çekilebilirsin.”

Nobran, ağır, sert. Hepsı mevcuttu ve kasten böyle konuşuyordu.

Bu kez eğlenme ya da en azından eğleniyormuş gibi görünme sırası ayaktakine geldi. “Ah tabii. Sen *benim* huzurumdan ayrılacaksın, öyle değil mi? Bu geçidi tutan benim ordum olduğuna göre. Neden saldırıyorsun Roshan? Yoksa o sıcak çayırarda çadır kurup kamp yapmayı seviyor musun? Marazlarına iyi mi geliyor?”

“Büyük Kanal benim elimde,” dedi An Li gaddar bir ifade takınarak.

“Sadece kuzeydeki limanları senin elinde. Ama haberi almadın mı? Güneybatıda havalar bir süredir günlük güneşlik. İyi bir hasat olacağını ümit ediyoruz. Bir de şey var tabii, onu da mı duymadın acaba? Biz şimdi burada bu güzel sabahın tadını çıkarırken On İkinci Ordu yolda, buraya doğru ilerliyor. Beş Aile ise tam arkanda ve huzursuzlar; yani bize gelen haberler o yönde.”

Roshan gülümsedi. “Ah. Beş Aile. Peki o haberlerin içinde sizin deyişinizle tam arkamdaki... Cao Chin ve ailesinin başına neler geldiğine ilişkin bir şey de var mı? Yoksa o havadisler daha Ta-Ming'e ulaşmadı mı? İlk öğrenen sen ol! Kalesi yakılıp yıkıldı. Karısına ve kızlarına askerlerim tecavüz etti. Torunlarına da ettiklerine eminim. Sonuçta adamların biraz eğlenmeye hakları var değil mi? Cao Chin ise şu sıralarda çıplak halde ve hadım edilmiş olarak kendi özel mülkünde, evinin önündeki bir sütunda asıldığı kancada leş yiyici kuşlara yem oluyor.”

Tam şu andaki gibi sessizlik uzadığında hiç rüzgâr esmediğinin, tek bir yaprağın dahi kıpırdamadığının daha çok farkına varıyordu. İzleyenler

için Xu Bihai'nin bundan haberdar olmadığını ve kendisine söylenen şeye inandığını anlamak kolaydı.

“Önemli biriydi,” dedi yumuşak bir sesle. “Bu seni daha da zor bir duruma düşürüyor.”

Roshan geniş omuzlarını silkti. “Onuncu Hanedan’a ihanet etmişti. Bu Beş Aile’nin bulundukları bölge bir ordunun zaptı altında iken ne tarafa döneceklerine dair zarif yazışmalar yapıp şarap eşliğinde uzun uzadıya fikir teatilerinde bulunmalarının bazı sonuçlar doğuracağını öğrenmeleri gerekiyordu. Korkarım kuzeydoğu sizin düşündüğünüz kadar huzursuz değil.”

Xu Bihai boşluğa bakıyordu. “Son sözü zaman ve kış söyleyecek; tabii onları susturan ordunun karnını doyurmayı başarabilirsen. Burada kısılp kaldın, sen de bunu benim kadar iyi biliyorsun. Belki de Yenling’e çekilmeyi tercih edersin. Ben şahsen kuşatma savaşına bayılırım. Güz, beraberinde doğudaki hasat olmaksızın gelince işin bitecek Roshan.”

Kuşlar şakıyor. Geçitte en ufak bir esinti yok.

“Sana bir şey söyleyeyim mi?” dedi tahtta oturan adam. “Seni sevmem. Hiçbir zaman sevmedim. Seni öldürmekten zevk alacağım. İşe o aksak bacağını baltayla kesip sana göstererek başlayacağım, sonra kendi kanım zorla sana içireceğim.”

Bu şartlarda gerçekleşen bir toplantı için bile yeni bir sessizliğin doğmasına neden olacak kadar vahşi sözlerdi bunlar.

“Korkudan titriyorum,” dedi Xu Bihai sonunda. “Pısırik bir oğlan çocuğu gibi zırlamaya başlamadan evvel sana Kitai imparatorunun mesajını iletayım. Hem insanlar hem de tanrılar tarafından lanetlendiğin ilan edildi. Ölüm cezasına çarptırıldın ve oğullarının...”

“Oğlumu öldürdü,” dedi An Li.

“Birini. Senin davranışın yüzünden esirdi. O davranış açık bir hıyanete dönüşünce idam edildi. Ne hakla bundan şikâyet ediyorsun? Söyle!”

Tavlı bastonuna dayanmış orada dikilen bu ince sakallı, iki büküm adamın görkemli bir yanı vardı.

“Esir falan değildi! Tamamen uydurma iddialara dayalı, özenle tasarlanmış yalanlar söyleme bana. Uçan Ejder Ordusu’nda subay ve saltanat

mensubuydu. Korkudan ne halt edeceğini şaşırmış bir meczup tarafından öldürüldü. Bunu onaylıyormuş gibi mi davranacaksın?”

“Ben Chenyao’daydım,” dedi Xu Bihai.

Bu bir tür itiraftı.

“Bu bir cevap değil! Ama ben senin cevabını *biliyorum*. Benden ne kadar nefret etsen de Başkan Xu, Wen Zhou’dan en az benim kadar tiksindiğine dair kızlarının hayatına karşılık kalan oğullarımın hayatını ortaya koyarım!”

Cevap yoktu.

Roshan devam etti, sesi artık çekiç gibiydi, “Bunca zaman o herife meydan okumaya korktun! Batıda kaldın ve Taizu çükünü doğrultmak ya da sonsuza dek yaşamak için iksir içmekle meşgulken, elinde yükselmek için imparatorun yatağındaki bir kuzenden başka hiçbir şey olmayan, sefa düşkününü bir polo oyuncusunun Kitai’yi kendi çiftliğine dönüştürmesine göz yumdun.”

Gözlerinden ateş saçarak öteki adama baktı. “Peki ya seninkisi Başkan Xu, devlete karşı sorumluluklarından ödün vermeyen birinin davranışı mıydı? Şimdi burada görevde olmana yol açan o aptalı içine sindirebiliyor musun? Wen Zhou’nun gözleri oyulmuş halde onu öldürmem için yalvararak ayaklarıma kapanmasını istiyorum.”

“Neden? Bir iktidar savaşını kaybeden ilk kişi sen misin?”

“O beş para etmez!”

“Sen de kendinden daha değersiz birine kaybeden ilk kişi değilsin! Bu yüzden yığınla insan öldürüp bir imparatorluğu yok mu edeceksin?”

“Neden olmasın?” dedi An Li.

Sözcükler çırılçıplak, havada asılı kaldı.

“Çünkü bu yüzden Wen Zhou’yu suçlayamazsın. Sen tahta baş kaldırdın, oğlun bu yüzden öldü. Bunun olacağını tahmin etmen gerekirdi. Bu dünyada her gün oğullar ölüyor.”

“Evet,” dedi Roshan, “kızlar da.”

Xu Bihai başını iki yana salladı. Kasvetli bir ses tonuyla, “Bakanlar imparatorluğa gelir ve bir gün ardında hatıralar ya da yalnızca kumda ayak izleri bırakıp giderler. Anka Taht, orada oturan kişiden de iyi kötü

ona hizmet edenlerden de fazlasını ifade eder. Benim de şansölyeye ilişkin bir fikrim var elbette ama bunu lanetlenmiş, hilekâr bir isyancıyla paylaşmaya hiç niyetim yok.

“Şayet kazanırsam bu söylediklerinin hiçbirisi olmam,” dedi Roshan.

“Her ikisi de senin özelliklerin; şimdi ve daima, ölene dek. Bu sözler cesedin nerede gömülü olursa olsun sonsuza kadar isminle birlikte anılacak.” Xu Bihai durdu ve sonra, “Teklifimi dinle,” dedi.

“Dinliyorum,” dedi An Li.

“Sen ve en büyük oğlun ölüm cezasına çarptırıldınız. Size karşı merhametli davranılacak ve intihar etmenize izin verilecek; başınıza anıtlar dikilecek olmasa da gömüleceksiniz. İlaveten bu şekilde ölmeyi kabul etmesi gereken beş komutanının ismi var bende. Burada, kuzeydoğuda ya da Yenling’de olsun ordundaki diğer herkes mazur görülecek; bu teklif Kanlinler tarafından Aziz İmparator Taizu adına benim adım ve unvanımla derhal kayda geçirilsin.”

Sesi giderek alçaldı. “Ölüyorsun. Farkındasın. Sana bakan bütün insanların da bunu biliyor. Zaten sona ermek üzere olan hayatın ve altı kişinin hayatı, peşinden sürüklediğin askerleri ve Kitai’yi bu dertten kurtarabilir.”

Sözünü bitirdi. Beş Kanlin kâtip, fırçalar mürekkebe daldırılıyor, şekilli sözler yazılıyor. Bunun dışında geçitte tek bir kıpırtı yok.

“Neden yapayım bunu?” dedi Roshan.

Hakikaten kafası karışmış gibiydi. Bir elinin tersini kaşıdı. “Beni tüm bunları yapmaya iten o. Bütün seçeneklerimi elimden alan, imparatoru bana karşı kıskırtan ve oğullarıma yadigâr bırakabileceğim ne varsa silip atan Wen Zhou. Geride bıraktıklarıyla az buçuk da olsa gurur duyan bir adamın buna nasıl karşılık vermesi gerekiyor?”

“Mesele bu mu?” dedi Xu Bihai. “Geride bıraktıkların mı?”

“Bunun anlamı senin için aynı olmayabilir,” dedi Roshan pervasızca. “Senin sadece kızların var.” Oturduğu yerde pozisyonunu değiştirdi. “Eğer sırf bunu söylemek için geldiysen bir sabahı burada heba ettik demektir. Tabii kızlarından haberdar olduğumu ve yasını tutarlarken onları bulaçağımı öğrenmek sana bir şey ifade ediyor mu bilemem. Bu konuda bana güvenebilirsin.”

Sıska adam hiç de rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. “Teşekkür ederim,” dedi. “Seni yok etme görevini benim için nadir ve zarif bir zevke dönüştürdün.”

Sarfedildiği ortam düşünülünce epey tuhaf kaçan sözcük de (*zarif*) kanatlanıp uçtu ve bir mürekkebe dalarak, bir kâğıda vurarak –tam bir zerafetle– seri şekilde hareket eden beş fırçanın yardımıyla ipek zemin üzerine konup kayıt altına alındı.

Sarı arkalıklı taht Dar Geçit’ten dışarıya taşındı. Roshan perdeleri çekilen, yalıçapkını tüyleriyle süslü tahtırevanda –belki de umulmadık şekilde–formalitelere sadık kalarak bekledi. Bu tutumu kendisini imparator ilan etmiş olmasıyla ilgili olabilirdi; zira bu tür şeyler onun için bir zamanlar olduğundan çok daha önemliydi artık.

Nihayet başları serpuşlu üç Kanlin o tarafa yürüdü. İkisi, söylenen her şeyin kaydedildiği bir ruloyu tutana muhafızlık ediyordu. Öndeki Kanlin ruloyu uzattı. Perdelerin arasından bir el uzandı ve aldı.

Tahtırevan kaldırıldı ve gün ışığına doğru taşınarak uzaklaştı.

LI MEI KENDİNİ çok kötü hissediyor ama bunun nedenlerini düşünecek hali yok. Yine de bir tanesinin kesinlikle az evvel Dar Geçit’te olanların içerdiği yabaniliğin vahameti, sarfedilen sözler ve satır aralarında gizli şiddet –ve vadettikleri– olduğu kesin. Hakikaten, şimdi ne olacak?

Bununla mukayese kabul etmeyecek kadar küçük, çok daha önemsiz ve utanç verici, belki ağza alınmaya bile değmeyecek bir başka neden de elindeki ruloyu götüren Kanlin’e eşlik ettiği sırada farkettiği, An Li’nin tahtırevanından gelen o ağır, aşırı tatlı kokunun etkisini henüz üzerinden atamamış olması. Tamamlanmış tutanak ona teslim edilirken tahtırevana en yakın konumdaki ikinci kişiydi. Tamamen bir tesadüf eseri bir başka Kanlinle birlikte ona da öne çıkması işaret edilmişti.

Roshan’ın çok daha koyu aromalı, çürük kokusuna benzer bir kokuyu örten yoğun, tatlımsı bir parfümü vardı. Sonrasında midesi bulandı ve hâlâ kötü hissediyor. Derin nefes almaya çalışıyor ancak Dar Geçit hâlâ çok durgun, hava hâlâ ağır. Geçidin dışı, yani isyancıların güneşin altında kamp kurduğu yer çok sıcak olmalı.

Roshan'a doğru yürürken aklına gelen, önünde dikilmiş rulonun ona uzatıldığını izlerken zihnini meşgul eden bir fikir yüzünden yaşadığı sarı-sıntı devam ediyor.

Kılıç ya da bıçak kullanmak konusunda yetkin olmaktan bir hayli uzak olduğu ortada ancak o sırada silahlıydı – o gün için Kanlin kıyafeti vardı üzerinde. Onu bıçaklayıp bütün bu olanlara bir son vermek için eline bir şans geçtiğini inkâr edemez.

Tabii böyle bir girişimin Kanlin Savaşçıları'nın güvenilirliğini, geleceğini ve kimliklerine duyulan saygıyı yerle bir edeceği de unutulmamalı.

Öyle bir şey yapmış olsa asırlar boyu safi güven telkin ederek değerli addedildikten sonra General Shen Gao'nun biricik kızı yüzünden bir anda mahvolabilirlerdi – hem de Taş Fıçı Dağı'nda kapılarını açarak ona yol gösterip sığınacak bir yer ve hatta iç savaş ortamından sıyrılıp evine dönebilmesi için de bir çare vermişken.

Düşünülmesi dahi abes. Ama yine de bu fikirlere ket vurulamıyorsa en azından sadece bir düşünce olmaktan öteye geçmelerine izin verilmemeli.

Sonuçta her halükârda Roshan kendi eceline yürüyor. Aldığı koku ölümün kokusu. Orada onunla yüz yüze gelen o seyrek sakallı adam (kim olduğunu biliyor, babasının onunla konuştuğunu hatırlıyor) kaba bir dille, duygusuzca dile getirmişti bunu. Sarfettiği her sözcüğün kâtipler tarafından süratli bir el yazısıyla kayıt altına alınmasını izlemişti o sırada.

Öte yandan onu öldürmenin kesinkes bu olanlara bir son vermek anlamına gelmeyebileceğini de düşünüyor. Geride oğulları ve ikinci ruloda adı yazılı olan, ölmeleri istenen o beş kişi var. An Li ölse bile bu adamlar onun misyonunu sürdürecektir ve yola devam edecekti nihayet.

İsyan her zaman tek bir kişinin iradesine ve hayatına bağlı olmayabilir. Belki de hedeflenen bir noktaya ulaşıp eşik geçildikten sonra her isyan kendi gücünü kendisi yaratıyordur. Geri dönebilecek bir menzildir, iş oraya kadar ilerlerken geri dönmek hep mümkündür ama sonra böyle bir an gelir ki artık bir geri dönüş ihtimali yoktur.

Dar Geçit'te o eşik geçilmiş miydi?

Bu soruyu birilerine sorabilmeyi çok isterdi ama yapamaz. Kanlin kılığında ve hiç kimse onun kim olduğunu bilmiyor; üstelik bir savaşçı asla bu minvalde sorular sormaz; hiç kimseye.

Güneye doğru yol alırlarken sırtında birbirinin eşi olan iki kılıç taşımalarını istediler, böylece onların yanında hareket halinde olduğu zaman garipsenmeyecek ya da beceriksizin biri olduğu düşünülmeyecekti. Başlangıçta kılıçlar çok ağır gelmişti, sırtındaki kınları omurgasına batıyor, acıtiyordu. Ama artık onlara da alıştı.

İnsan –bir kadın– sandığından çok daha fazlasına alışabiliyor. O asıl ne vakit bu kabullenişin bir erdem olmaktan çıkıp onu fazlasıyla değiştiren, tanınmaz hale getiren ve ait olduğu yere dönebileceği bir yoldan mahrum halde sürüklenen boş bir balıkçı kayığı gibi özgürleştirceğini merak ediyor.

Böyle bir zamanda kendi kişisel meselelerine kafa yormaktan hicap duymasına karşın tüm bunları kafasında evirip çevirdiği sırada geçidin batı ucundan üç atlının koşturarak kendilerine doğru gelmekte olduğunu görüyor.

Öndeki bir sancak taşıyor; imparatorluk forsu. Bunlar elçiler; imparatoriçenin yanındayken sık sık benzer kuryeler gördüğünü anımsıyor. İkincisi köpük köpük terleyen beygir daha tam durmadan üzerinden atlayan bir Kanlin. General Xu'ya yaklaşıyor ve eğilerek selam veriyor. Sıcaktan bunalmış, terliyor. Kara kaftanlılar da sırlıslık olmuştur. Küçük bir nesne uzatıyor. Yarım bir mühür bu. Hayatında hiç gerçeğini görmemiş olsa da Li Mei bunun ne anlama geldiğini biliyor. Kurye generale bir de rulo uzatıyor.

Xu Bihai ikisini de alıyor. Yarım mührü subaylarından birine veriyor. Subay boynuna asılı deri bir çantayı açıyor ve elindekine benzer bir başka nesne çıkarıyor, o olmuyor, bir başkasını çıkarıyor. Hiç kimseden çıt çıkmıyor. Adam bu ikinci parçayı kuryenin getirdiğiyle birleştiriyor. Parçaların birbirine uyduğunu teyit ediyor, arkasını kontrol ediyor ve başıyla onaylıyor.

Ancak ondan sonra Xu Bihai ruloyu açıp okuyor.

Li Mei herkesin gözü önünde, oracıkta generalin birkaç saniyede ihtiyarladığına şahit oluyor. Bir an düşmemek için bastonuna yaslanıyor.

Sonra doğruluyor. “Ne zaman verildi bu size?” diye kuryelere soruyor. Sesi incecik. Li Mei onu duyunca birden ürperiyor.

Kurye konuşmadan önce eğiliyor. Bitap düştüğü belli. “Üç gece önce efendim. Gece yarısı şehirden ayrıldık.”

“Kim gönderdi?”

“Şansölye hazretlerinin bizzat kendileri efendim. Ruloyu da yarım mührü de kendi elleriyle bana teslim etti.”

Xu Bihai'nin yüz hatları geriliyor, çehresinde bir öfke büyüyor; bunu fark etmemek olanaksız. Ağır ağır, derin bir nefes alıyor.

Gayet net bir şekilde, “Korkuyor. Biz burada onları tutmaya devam ederken birilerinin onu An Li'ye vererek bu savaşı sonlandırmaya karar verebileceğini düşünüyor,” diyor.

Dar Geçit'te hiç kimseden tek kelime çıkmıyor. O sabah birinin şöyle dediğini anımsıyor: “*Wen Zhou'nun gözleri oyulmuş halde onu öldürmem için yalvararak ayaklarıma kapanmasını istiyorum.*”

Bir süre sonra General Xu bu kez kısık bir sesle, sanki yanındakilere değil de havaya konuşur gibi, “Ben başka bir adam olsaydım ve tabii Roshan da farklı biri olsaydı o herifi ellerimle teslim ederdim,” diyor.

Çok yakınında sarf edilen bu sözleri dinlerken Li Mei'nin tek hissettiği şey korku. Rüzgârın dökülmüş yaprakları süpürdüğü gibi bu korku da kendi hayatına dair aklında ne varsa süpürüp götürüyor. Zira Dar Geçit'te üzerine kafa yorulacak yığınla şey var.

ÇOK GEÇMEDEN SEKİZ Kanlin atlarına binip batıya, geçidin dışına sürerek İkinci ve Üçüncü Bölge ordularının toplanma merkezine doğru yola çıkıyorlar. Ordular yerinde duramıyor; gergin bir bekleyiş var. Emirler yağdırılıyor.

Sekiz atlı sağ yanlarındaki geniş bir nehir ve soldaki sarp tepelerden oluşan kanyonda –Dar Geçit'i “dar geçit” yapan vasıfları bunlar ve bu vasıflar çok uzun bir zamandır Kitai için hayati öneme haiz– süratle ilerliyorlar.

Athların ikisi sabah tutulan tutanaklardan üçüyle birlikte Ma-wai'deki Kanlin tapınağına gidiyor. Oradan da iki rulo, daha yüksek güvenlik sağlamak amacıyla farklı tapınaklara gönderilecek.

Kalan Kanlinlerin iki tanesi ise Ta-Ming Sarayı için ayrılan tutanağın yanı sıra yeni yazılan rulolarla birlikte sadece Xinan'a kadar gidecekler. General Xu-Bihai tarafından az evvel dikte edilen ve şansölyeye değil ama imparatorluk varisi ile Kıymetli Refika'ya gönderilen mektuplar bunlar.

Üç atlı ise Taş Fıçı Dağı'nda verilen bir söz gereği sonuncuya refakat ederek çok daha uzak batıya ve sonra da güneye gidecek. Dördü, Xinan yolunu yarıladıklarında birlikte başka bir yöne sapıp gruptan ayrılacak.

Çünkü yüreğini sıkıyan bir korku ve şüphenin esaretinde yol alan sonuncu atlı General Shen Gao'nun kızı.

#

KİTAİ'DE BİRİNCİ HANEDAN döneminden beri tutulmuş pek çok savaş günlüğünü her daim bulmak mümkün olmuşt.

Bu metinlerde hiç de şaşırtıcı sayılamayacak şekilde uygulanan stratejilere ve taktiklere dair fikir ayrılıkları önemli yer tutuyordu. Sivil devlet memurluğu sınavlarının bir bölümünde öğrencilerden farklı görüşler içeren bu nevi metinlerden iki ya da üçünü analiz edip birini seçerek gerekçelerini ortaya koyarak yaptıkları seçimi savunmaları isteniyordu.

Bir savaşta kazanılan zafer ya da razı olunan yenilgi pek çok nedene bağlanabiliyordu. Bazı yazarlar diğer şartların görece eşit olduğu hallerde sayısal üstünlüğe vurgu yaparak (bir dereceye kadar anlaşılır) bu faktörün genellikle bir muharebenin kaderini belirleyebildiğini, ihtiyatlı bir generalin bu yönde bir üstünlüğe sahip oluncaya dek bir çatışmaya girmeyi reddeceğini ve bekleyeceğini savunuyorlardı.

Diğerleri ise söz konusu "diğer şartların" nadiren eşit olduğuna dikkat çekiyordu.

Sözgelimi askerî teçhizat ve donanım büyük bir fark yaratıyordu. Uzun zaman önce Koreini Yarımadası'nı istila eden bir ordunun başına gelenler sıklıkla bu faktörün önemine dair bir örnek olarak gösteriliyordu. Son derece kritik bir çarpışmanın arifesinde aniden bastıran yağmur yay kırımlarını sıırıslıklam edince okçular devre dışı kalmış ve bu durum hazin bir yenilgiye zemin hazırlamıştı.

Bu olaydan aynı zamanda muharebe hazırlıkları konusunda da bahsedilirdi. Gerçek şu ki seferin sorumlu komutanları yağmurun belirleyici bir rolü olacağını öngörememişlerdi. Oradan sağ çıkmayı başaran bütün

generaller sonrasında idam edilmiş ya da kendilerini öldürmeleri emredilmişti.

Diğer yazarlar mevzilenme ve pozisyon alma üzerinde duruyordu. Yüksek bir yerde ya da doğal faktörler tarafından muhafaza edilen bir bölgede konuşlanan ordu oldukça önemli bir avantaja sahip oluyordu. Yetkin bir komutan, ordusu için böylesi bir mevzi arardı.

Lojistik destek hatlarının da hatırı sayılır bir rolü vardı. Gıda ve yiyecek. Atlar. Hatta uzun yollar kat eden ordular için botlar. Piyadelerin süvarilere oranı ve binicilik kabiliyetleri de önemliydi. Genel bir ifadeyle tecrübe. Çok çatışma görmüş askerler orduya yeni katılmış acemilerden daha değerliydi.

Sürpriz mahiyetinde, beklenmedik bir saldırı yoluyla (gece vakti, zor hava ve iklim koşullarında, öngörülenden önce) ya da daha önce görülmemiş, taktikler uygulamak suretiyle bir fark yaratılabilirdi. **Buna örnek teşkil edecek vakalar vardı.** Sınavlara giren öğrencilerin bütün bunları bilmesi beklenirdi.

Moral ve tutku da liderlik vasıfları arasında sayılan kayda değer etmenler olarak görülüyordu.

Kendi ordusunu geride bırakmış oldukları taşkın bir nehrin yatağına dönmeye ve orada savaşmaya mecbur bırakan, düşman gelene dek nehir kıyısından ayrılıp düz, kuru bir zemine gitmeyi reddeden ve orada beklemeyi tercih eden bir komutanı konu alan çok eski bir hikâye vardı.

Askerlerinin geri çekilmek ya da kaçmak gibi bir şansları yoktu.

Geri çekilemediler. Ama o gün sayıca kendilerinden katbekat üstün bir orduya karşı ismi tarihin sayfalarına altın harflerle kazınan bir zafer kazandılar. “Kaçacak yeri olmayan insan,” diye devam ediyordu kıssadan hisse; “çok daha cesur savaşır ve mutlaka galip gelir.”

Yenilginin kaderlerini belirleyeceğini ve bu kaderin çoğu kez ölüm demek olduğunu bilen asker için aksi mümkün değildi.

Buna mukabil savaş meydanındaki bir ordu kesin sonuç almanın gerekliliğine inanmıyorsa veya bir kaçış imkânı görüyorsa düşmana aynı gaddarlıkla ve şiddetle karşı koymuyordu.

Sonradan doğruluğu hususunda önemli ölçüde fikir birliğine varılan bu son ayırım, An Li isyancılarının Dar Geçit’in doğusunda karşı karşıya geldikleri muharebede İkinci ve Üçüncü ordulara karşı kazandığı zaferi en iyi açıklayan faktördü.

İmparatorluk ordusu sayıca üstündü ve –General Xu Bihai'nin kuvvetlerini zaptedilmesi imkânsız bir geçitten güneşin altında kavrulan bir savaş meydanına sürmesini beklemeyen– isyancılara bir sürpriz yapmıştı.

İmparatorluk kuvvetlerinin bir anda ortaya çıkması başlangıçta isyancıların saflarında büyük bir dehşet ve şaşkınlık yarattı. General Xu adamlarının çoğunu gece boyu geçidin dışındaki mevzilere konuşlandırarak başarı şansını güçlendirmişti; zira isyancılar sabah uyandıklarında karşılarında toplanmış düşmanlarını görecek ve savaşmaya mecbur kalacaklardı.

Ama bu sürpriz süratle bambaşka bir şeye dönüştü. Umut, hatta belki de zevk olarak adlandırılabilir bir şeye evrildi. Böylesi bir taarruza (böylesi bir hataya) maruz kalmamış olsalar An Li'nin askerleri neredeyse kesin olarak geri çekilmeye, soğuk geçeceği malum olan aylar boyunca beslenmesi gereken büyük bir ordu ve geride bırakılan aileler varken hem kendi merkez üslerinde **doğacak huzursuzluğu hem de gâzün ve kışın** getireceği belirsizlikleri kazanmış oldukları küçücük toprak parçasında göğüslemeye yazgılıydılar. İmparatorluk ordularının her geçen gün biraz daha büyük sayılarla içtimaya çıktığını öğrenmeye ve o moral bozukluğuyla bütün bu bekleme sürecini kendilerini baharda yeniden başlayacak savaşa motive etmeye çalışarak geçirmeye mecburdular.

İlk şok atlatıldıktan sonra geçidin dışındaki bu saldırının An Li ve kuvvetleri için beklenmedik, bulunmaz bir fırsat olduğu ortaya çıktı.

Avuçlarından kayıp gitmesine izin veremeyecekleri bir hediyeydi.

O gün her iki taraf da hayli zayıf verdi. İmparatorluk ordusunun kaybı daha büyüktü. Ölülerin ve yaralıların sayısı belli bir noktaya ulaştığında (her ordunun verilecek kayıplarla ilgili öngördüğü bir sayı vardır) General Xu Bihai'nin askerleri bozulmaya ve firar etmeye başladı.

Asilerin süvarileri, geçidi tutmaları için bırakılan ve muzaffer bir gaddarlıkla peşlerinden gittikleri imparatorluğun artçı kuvvetlerini ezip geçtiler. Askerler Dar Geçit'e doğru kaçarken birbirleriyle yarıştılar; sonrasında isyancılar onları önce geçidin içlerine, sonra diğer uçta yeniden gün ışığıyla buluşuncaya dek o gölgeli, uzun koridor boyunca sürdüler.

Günün sonunda İkinci ve Üçüncü ordulara bağlı personelin yarısından çoğu geçidin doğusunda, içlerinde ya da batıya kaçış esnasında yakalandıkları yerde cansız yatıyordu.

Kalanların çoğu paçayı kurtarabilmek için çılgınlar gibi koşarak ya da at sürerek kaçanlardı – akla mantığa sığmayan emirler veren ve on-

ları güvenli bir mevziden çıkarıp tamamıyla lüzumsuz bir çarpışmaya girmeleri için zorlayan bir saraya hizmet etmektense isyancılara direnme sorumluluğunu diğerlerinin sırtına yıkarak kaçmışlardı.

General Xu, o savaş meydanında oluşan enkazdan sağ çıkmayı başarıp muhafızlarıyla birlikte son sürat batıya, doğruca artık yolu açılan ve Roshan'a karşı savunmasız kalan Xinan'a gidenlerdendi.

At sırtında ilerlerken Xu Bihai'nin gözlerinden, hıncından mı kederinden mi olduğunu kimsenin söyleyemediği yaşlar geldiği görüldü.

Bu muharebe Kitai'yi uzun sürmesi muhtemel bir kaosa sürükleyen bir felaketti. Akabinde yaşanan kâbus neyse ki bir şekilde bitti ancak hem imparatorluğu hem de dünyayı değiştirdikten sonra.

O dönemde güzellik, müzik ya da zarafetle, sükûnetle ilişkilendirilebilecek hiçbir şey yoktu. “En güzel günler” yaşanırken bile kolayca elde edilmiyordu bunlar. Oysa acı hep çok daha uzun sürüyordu.

FELAKET HABERİ TA-MING'E üç gün sonra, gecenin kör bir vakti ulaştı.

Aziz imparator uykusundan uyandırıldı ve olanlarla ilgili kendisine bilgi verildi. Taizu, cennetin sevgilisi, her ne pahasına olursa olsun korunmalıydı. Daha evvel Xinan'ın düştüğü olmuştu. Kaybedilebilir ve sonra geri alınabilirdi. Ama hanedan düşerse böyle bir imkân kalmazdı.

Roshan'ın kalpleri iyice nasır bağlamış adamlardan oluşan ordusunun yaklaştığı ve Xinan'm savunmasız bir halde –ve ertesi sabah bu haberler şehirde yayılınca büyük bir panik içinde– öylece beklediği düşünüldüğünde karar vermek için fazla zamanları olmadığı ortadaydı. Bu nedenle orada bırakılmış İkinci Ordu'nun bazı unsurları tarafından eşlik edilen küçük bir saltanat kafilesi önce gizlice kuzey kapılarının birinden çıkıp Geyik Parkı'nın karanlığına karıştı sonra da giderek kuvvetlenen rüzgârların estiği yıldızlı göğün altında parkı çevreleyen surlardaki bir başka kapıdan Ma-wai'ye giden yola çıktı.

BÖLÜM XXIV

GECENİN BİR YARISI, kör karanlıkta Wei Song onu uyandırdı. Xinan'da bulundukları süreçte Kanlinler, Tai'nin odasının kapısını sürgülemesine hiç izin vermemişlerdi. Her iki taraftaki sundurmalarda bulunan sürgülü kapılardan odaya girmek mümkündü. Bu kapılarda muhafız vardı ancak ihtiyaç olursa içeriye rahatça girebilmeleri gerekiyordu; yani en azından öyle söylemişlerdi. Tai'nin aklına yatak odasında doğabilecek *ihtiyaçlarla* ilgili bir şaka gelmişti ama bunu hiç dillendirmede.

Derin uykudaydı, rüya görmüyordu. Song'un sesiyle uyanması, omzuna dokunarak onu sarsmasına rağmen kendine gelmesi zaman aldı. Elinde bir kandil yatağın kenarında dikiliyordu. Saçları açtı. Onun da uykudan yeni kalkmış olduğunu anladı.

"Ne var?"

"Çağırılıyorsunuz. Saraya. Kapıda bir muhafız bekliyor."

"Şimdi mi?"

Song başıyla onayladı.

"Ne oldu?" Nevresimlerin altında çıplaktı.

"Doğu meselesi yüzünden olduğunu sanıyoruz."

"Doğu" derken isyanı kastediyordu. Roshan'ı Dar Geçit'te tutan iki ordu varken orada herhangi bir problem olmaması gerekirdi.

"Kim çağırıyor beni?"

"Bilmiyorum."

Elindeki parşömen ruloyu Tai'ye uzattı. Tai bunu daha önce yapması gerektiğini düşündü. Bu tür şeyleri hiçbir zaman gerektiği gibi yapmıyordu.

Aldı. Olduğu yerde doğrulup oturdu. "Burada ne yazdığını biliyor musun?"

Wei Song başıyla onayladı. “Bir Kanlin getirdi. Bu nedenle gitmene izin veriyoruz.”

İzin veriyoruz. Onu düzeltmesi gerekirdi ama şimdi bunun bir anlamı yoktu. Başına bir şey gelirse Kanlinleri öldürdü.

Ruloyu açtı ve kandil ışığında okudu. Hiçbir şey açıklığa kavuşmadı. Sadece Ta-Ming’e kadar mahalle kapılarını geçebilmesi için düzenlenmiş bir izin kâğıdıyla birlikte derhal gitmesini buyuran bir emir vardı. İzin kâğıdı ismini daha önce duymadığı, kıdemli bir bürokrat tarafından imzalanmıştı.

“Dynlal’i hazırlayın.”

“Hazırlanıyor.”

Song’a baktı. Bazen, çok sık değil, böylesine hırçın biri için ne kadar ufak tefek bir cüssesi olduğunu düşünüyordu insan. “O zaman git saçını topla ve izin ver ben de giyineyim.”

Utanmış görünüyordu. Tai’ye öyle geliyordu ki Song da en az onun kadar gecenin bir yarısı saraya çağrılmasından huzursuz olmuştu. Orduların meydanlarda savaşmakta olduğu zor ve epey sıkıntılı zamanlardı. Kanlin, kandili kurnanın bulunduğu masaya bıraktı ve kapıya yöneldi.

Gayriihtiyari olarak, “Usta Sima burada mı?” diye sordu.

Şairin geç saatlerde gelip gelmediğini ya da geceyi geçirdiği yerde sabahlayıp sabahlamayacağını hiç bilmiyordu.

Song eşikten geri döndü ve başıyla onayladı.

“Lütfen onu da uyandır Song. Ona benimle gelmesini istediğimi söyle.” *Lütfen* demesi ve ona ismiyle hitap etmesi bir özür mahiyetindeydi.

Avluya çıktığında aklına başka bir şey takıldı. Tereddüde düştü. Pire için yorgan yakıyor olabilirdi ama *doğu meselesi* ve yıldızlı bir gecenin köründe çağrılması önemliydi, değil mi?

Şairin her zamanki gibi pasaklı ve dağınık ancak hızlı adımlarla, dikkat kesilmiş bir halde yürüdüğünü gördü. Zian kılıcını kuşanmış, sırtındaki kınına yerleştirmişti. Tai onu görünce az da olsa rahatladı.

Eliyle Kanlinlerin lideri Lu Chen’e yaklaşmasını işaret etti ve bir mesaj göndermek üzere iki Kanlin ayarlamasını istedi. Kâğıt ve mürekkep getirmelerini söyledi, hemen avluya çıkarılan bir sehpanın üzerinde, meşale ışığında aceleyle mesajı yazdı. Sonra da iki Kanlini, Wen Zhou’nun

malikânesinin arkasındaki yolda yaşayan sakat dilencinin olduğu taraftan içeri girerek mektubu Bahar Yağmuru'na iletmeleri için gönderdi.

Daha önce, Yağmur'la bahçede buluştuğu gece bu muhafızların ikisi de oradaydı, dolayısıyla o adamın bulunduğu yeri hatırlayabilirlerdi. On-
dan yardım isterken saygılı olmalarını ve mesaja bir cevap gelene kadar orada beklemelerini tembihledi. Şayet Hanımefendi Lin Chang'ı (oradaki adı buydu) görececek olurlarsa en az Tai'yi korumakla yükümlü oldukları kadar onun hayatını korumakla da görevli olduklarını söyledi.

Bu emri vermeye yetkisi vardı. Eğer isterse onları görevlendirebilirdi. Daha iyi bir plan yapmak için yeterli zaman yoktu. *"Olası tehlike,"* diye yazmıştı aceleyle ve özensiz bir el yazısıyla. *Her an her şeye hazırlıklı ol. Bahçenin arkasındaki caddede iki Kanlin senden haber bekliyor.*

Onu koruyabilmek için notun altına imza atmadı ancak biri bu notu okursa Kanlinlerden bahsettiği için bu önlem işe yaramayacaktı. Zihninin berraklaşmasını bekleyemezdi, aklına daha iyi bir şey gelmedi.

Öyle bir atın, doru Sardia atının, üzerinde olmaktan bir kez daha heyecan duyarak –her bindiğinde hissettiği gibi– Dynlal'in sırtında kapıdan çıktı.

Gecenin karanlığında sokakları arşınladılar, mahalle kapılarından çıkıp yıldızların ışığıyla aydınlanan, Xinan'm en büyük bulvarı boyunca kuzeye, Ta-Ming'e doğru yola koyuldular. Tai, karakollar arasında devriye gezen Altın Kuş Muhafızlarını gördü. Sonra, varlıklarıyla boşluk duyusunu kuvvetlendiren, geniş caddenin uzak ucunda bir avuç insan dikkatini çekti. Yalnızca atlarının nallarından çıkan sesler vardı.

Celp kâğıdını getiren Kanlin onlarlaydı. Ta-Ming'in şehre açılan kapısının önünde bir diğeri bekliyordu. Bir işaretle kapılar açıldı, onlar geçince arkalarından kapatıldı. Tai ağır tırkazın yuvasında sürüldüğünü duydu.

Yüzlerce bina ve avlunun bulunduğu geniş saray kompleksinin içinde kuzeye doğru yol almaya devam ettiler. İçeride düz giden tek bir yol dahi yoktu, bu şekilde iblislerin (ki sadece düz, doğrusal olarak hareket edebiliyorlardı) cennetin sevgili imparatoruna karşı kendi sarayında girişebilecekleri olası kötü niyetli eylemlere karşı tedbir alınmıştı.

Tai imparatorun artık Ta-Ming'de olmadığını öğrendi. Kendisi o sırada kuzeybatıya doğru yol almaktaydı.

Şairle birbirlerine baktılar.

Saray kompleksinin kuzey surlarına vardılar, bir başka kapıdan geçerek Geyik Parkı'na daldılar ve ilerlediler. Kuzeye doğru devam etseler nihayet nehir kıyısında bir taş duvara ulaşacaklardı. Ama bunun yerine Kanlin'in peşinden batıya yöneldiler. Tai, Song'un hemen yanında olduğunu fark etti, saçları muntazam şekilde tutturulmuştu ve kılıçları sırtındaydı.

Sağ taraflarındaki bir bambu korusunu geçip açık bir alana, bir meyve bahçesine geldiler ve ardından parkın surları içine gömülü batı kapılarından birine vardılar, oradan da dışarı çıktılar. Artık açık arazidelerdi ve atlarını mahmuzlayıp dörtnala yola devam ettiler.

Kısa bir süre sonra önlerinde hareket halinde bulunan saltanat kafilesini gördüler. Ay ışığında meşaleler parlıyordu.

Onlara yetiştikleri sırada Tai'nin içinde hem korku hem de bir yabancılik duygusu vardı. Küçük kafilenin arka tarafına yakın bir yerde Prens Shinzu'yu gördü. Aslında şaşırtıcı dercede küçük bir konvoydu; iki tahtirevan ve saraydan gelen birkaç atlı vardı. İkinci Ordu'ya bağlı yirmi otuz kadar süvari onlara muhafızlık ediyordu. Bu kadar.

Normal şartlar altında imparator Ma-wai'ye giderken beş yüz asker ve bir hizmetçi ordusu tarafından takip edilen ve bir başka beş yüz muhafız tarafından korunan iki üç düzine tahtirevan ona eşlik ederdi.

Yaklaştıklarını duyan prens dönüp arkasına baktı. Kanlinleri görünce yavaşladı. Eyerin üzerinde eğilen Tai'yi selamladı. Shinzu herhangi bir uyarıda bulunmaya veya bir girizgâh yapmaya gerek duymadan, dosdoğru doğuda meydana gelen felaketten bahsetti.

Belki de *ilk* felaketten demeli.

Dar Geçit'in düşmesiyle birlikte elbette bu felaketlerin devamı gelecekti.

Tai ağzının kuruduğunu hissetti. Güçlkle yutkunuyordu. Dünyanın, onların dünyasının aldığı hal, geldiği nokta bu muydu yani? İmparatorun hemen önlerindeki tahtirevanda olduğu söylendi – yalıçapkını tüyleri yoktu. Jian onun yanındaydı. Şansölye kafilenin önünde at üstündeydi.

“Sizi burada görmek güzel,” dedi prens. Oldukça güzel bir aygıra binmişti ancak atı Dynlal’den bir baş kadar küçüktü.

“Hiç anlamıyorum,” dedi Tai. “Ne yapabilirim?” Kaybolmuş gibi hissediyordu. Bu gece sürüşü sanki onlara ait olmayan bir yıldız dünyasında geçen bir rüya gibiydi.

“Atlarınıza ihtiyacımız var Shen Tai. Hiç olmadığı kadar. Süvari ya da kurye bineği olarak. Çok geniş bir satha yayılmış olacağız. Mesafelelerin olabildiğince hızlı katedilmesi lazım. Önümüzdeki posta istasyonuna varınca rotamızı kuzeye, Shuquian’a çevirmemiz yönünde bir öneride bulunacağım. Beşinci Ordu’nun büyük bölümü hâlâ orada, Birinci Ordu’yu da batıdan geri çağıracağız. Diğer kuvvetlerimiz güneyden gelene dek Roshan’ı Xinan’da tutabileceğimizi sanıyorum. Sanırım... bunu yapmak zorundayız, değil mi?”

Değil mi? Neden bir prens bunu ona soruyordu ki? Bu soruyu bekliyor muydu, hazır bir cevabı var mıydı? Farklı bir görüş mü? Tai’nin ne bilmesi bekleniyordu?

Prensin sarsıldığı aşikârdı. Nasıl sarsılmayacaktı ki? Gecenin bir yarısıydı. Yirmi otuz adamla birlikte payitahtı, sarayı terk ediyorlardı ve arkalarında isyancılardan oluşan, hiçbir engelle karşılaşmadan Xinan’a yaklaşan bir ordu vardı. Cennetin hükümrانlığı burada sona mı eriyordu? Dünyanın şekli bir gecede tamamen değişebilir miydi?

“Ben de sizinle birlikte Shuquian’a mı gidiyorum?”

Onun da kafası karışmıştı. Prens başını olumsuz anlamda salladı.

“Sen atlı adamları alıp güneybatı sınırına gideceksin. Atlarım teslim almalısın Shen Tai, sonra da onları olabildiğince çabuk bir şekilde biz neredeysek oraya getirmelisin.”

Tai derin bir nefes aldı. Kesin talimatları yeğlerdi; onu düşünmekten kurtarıyor, işini kolaylaştırıyordu. “Ekselans, çok fazla sayıda Sardia var.”

“Biliyorum kaç tane olduğunu!” dedi prens sert bir sesle. Parlayan bir yarım ay vardı ama ışığı gözlerini görmesine yetmiyordu.

Bir başka ses şöyle dedi: “Efendim izin verin bu işi Kanlinler yapsın. Az ilerideki tapınağımızdan elli kişilik bir birlik oluşturalım Usta Shen.” Konuşan Wei Song’du, hâlâ yanındaydı (daha sonra o gecenin başından

beri aslında yanından hiç ayrılmadığını hatırlayacaktı). Söylediği şey mantıklıydı.

“Tapınakta yeterince Kanlin var mı? O kadarına bir anda izin verecekler mi?” Tai süratle durumu değerlendiriyor kafadan hesap yapıyordu. “On tanesi muhafız olmak üzere iyi binicilerden oluşan ve her biri peşinde beş athk bir silsile götürecek altmış kişilik Kanlin birliği bu işi görebilir.”

“Yeterince var,” dedi Song. “Ve hepsi de iyi binicidir.”

Prens başıyla onayladı. “Bununla ilgilen Kanlin.”

“Beni bu yüzden mi çağırdınız ekselans?” Tai hâlâ aynı yabancılık duygusunun esiriydi, olanlara inanabilmek için mücadele ediyordu.

“Seni ben çağırmadım,” dedi prens.

Anlamaları biraz zaman aldı. Sonra herkes aynı anda ön taraftaki tahtırevana baktı.

İmparator olamazdı. Eskiden, parlak ve ısıltılı gençliğinde, tahta yeni çıkmışken ya da başa geçmeye kendini hazır hissettiği günlerde olsa belki de düşünürdü ama şimdi bunu akıl eden o olamazdı. Artık değil.

Tai onu çağıranın Jian olduğunu anladı. Gecenin bir yarısı apar topar uykusundan kalkmış ve panik içinde bildiği her şeyi geride bırakıp kaçmaya hazırlanırken bile bunu düşünmüş, bir çare üretmişti demek.

Aklına takılan bir soru vardı. Belki de sorması gereken ilk soru olduğunu düşündü bunun. “Ekselans, beni bağışlayın ama anlamakta güçlük çekiyorum. Nasıl oldu da bir muharebeye girildi? General Xu geçidi *tutuyordu*. O asla böyle bir...”

“Geçitten çıkması emredildi,” dedi Shinzu vurgusuz, yavan bir sesle.

Ve sonrasında, gayet bilinçli bir şekilde ön tarafa, ay ışığında at süren yakışıklı adamın bulunduğu küçük kafilenin ileri ucuna baktı.

“Gök cennetin dokuz katı adına!” diye çığlık attı Sima Zian. “Olamaz. Bunu yapmış olamaz!”

“Ama yaptı,” dedi prens. Yüzünde neşesi sönük zoraki bir tebessüm belirdi. “Ne halde olduğumuza bir bak, şair.”

Daha fazlasını da söyleyebilirmiş gibi görünüyordu ama konuşmadı. Prens atını hafifçe mahmuzladı ve öne, babasının yarış atlarına bakan

seyisin yanına gitti, sonra onun oradan da ayrılıp kabileyi koruyan süvarilere yanaştığını gördüler.

Bir yaz sabahı tam güneş ufuktan yükselirken Ma-wai'deki gölün kıyısında bulunan posta istasyonuna vardılar.

TAI, GECENİN SONU gelirken askerlerin kendi aralarında mırıl mırıl bir şeyler konuşmaya, homurdanmaya başladıkları konusunda uyarılmıştı.

Son derece uyanık, tecrübeli bir adam olan Lu Chen bir an için muhafız süvarilerin arasından hafifçe başım uzattı. Sonrasında Kanlin, kalabalığın içinde daha geride Zian ve Song'la birlikte kafilenin kuyruğunu oluşturan Tai'ye doğru yavaş yavaş yaklaştı.

Chen önce Song'la konuşmuş sonra çabuk ayaklı Bogü atını Dynlal'in yanına getirmişti. "Sahip," dedi, "nasıl olduğunu tam olarak anlayabilmiş değilim ama askerler bilmemeleri gereken şeyleri biliyorlar."

"Ne demek istiyorsun?"

"Biri onlara Dar Geçit'te olanlardan bahsetmiş. Biz yol alırken haber yavaş yavaş yayılıyor. İkinci Ordu geçitteydi sahip. Bu adamlar kısa bir süre sonra arkadaşları için kederlenecek, öfkeli bir ruh haline bürünecekler."

Zian öne geldi. Song atım yana çekerek ona yer açtı. Yol genişti, dördü yan yana, aynı hızda atlarını gecenin içine sürüyorlardı.

"Xu Bihai'ye o emri kimin verdiğini biliyorlar mı?" diye sordu şair.

"Sanırım biliyorlar efendim." Lu Chen şaire karşı istisnasız her zaman nazikti.

"Sence kasten mi duyuruldu? Yani emri kimin verdiğini?" Zian'ın sesinde tatsız, zalimane titreşimler seziliyordu. Tai hemen dönüp ona baktı.

"Bilmiyorum efendim. Ancak posta istasyonunda tedbiri elden bırakmamanın akıllıca olacağı kanısındayım." Tai'ye şöyle bir baktı. "Efendim, saygıdeğer ağabeyinizin diğer tahtırevanda olduğunu belirledim. Belki bilmek istersiniz diye düşündüm."

Tai'nin saygıdeğer ağabeyi hiçbir zaman iyi bir binici olamamıştı. Şüphesiz artık daha da kötüydü. Ama Liu son derece zeki, çalışkan, hırslı, net, ileri görüşlü ve disiplinli biriydi.

Haberi olsaydı Wen Zhou'nun o emri Dar Geçit'e göndermesine asla izin vermez, mutlaka mani olurdu.

Tai bundan adı gibi emindi. Kız kardeşinin barbarlara gönderilmesinde onun parmağı olduğunu bildiği gibi asla Xu Bihai'ye o geçitten çıkıp bir muharebeye girmesini emretmiş olamayacağını da biliyordu.

Kanlinleri etrafını sarıp onu dar bir çember içinde korumaya aldı. Birinin emir verdiği açıktı. Kendilerine yakın olan tahtırevana baktı. Kitai imparatoru orada, içerideydi; gece boyu ilerlemiş, bütün gece *kaçmaya* devam etmişti. Dünya gerçekten böyle bir şeyin mümkün olduğu bir yer haline mi gelmişti artık?

Malesef öyleydi, Tai imparatorluğun geçmişinde daha önce de benzer vakalar olduğunu biliyordu. Sınavlara hazırlanırken tam bin yıllık bir tarihi çalışmıştı, değil mi? Kendi atalarının bıraktığı mirasa, onların yaşadığı aydınlık ve karanlık günlere aşinaydı. İç savaşlardan, sarayda düzenlenen suikastlardan, savaş meydanlarında gerçekleşen katliamlardan, yağmalanıp yakılan şehirlerden haberi vardı. Sadece yaşadığı sürece bu nevi hadiseleri kendisinin de tecrübe etmek zorunda kalabileceğini düşünmemişti.

Geç de olsa içine birdenbire bir kurt düştü. Nasıl olmuştu da çabucak sıvışabilmek uğruna saray ahalisinin ve saltanat ailesinin neredeyse tamamının –çocuklar, torunlar, danışmanlar, cariyeler– kendi başlarının çaresine bakarak kaçmak veya Roshan'la karşı karşıya kalmak için geride bırakıldığını düşündü.

Ve dahası Xinan'da savunmasız halde iki milyon insan vardı.

İç i daraldı. “Hazırlıklı ol,” diye Yağmur'a yazmıştı. Bir yararı olur diye. Acaba Yağmur ne yapacaktı? Ne olacaktı? Gönderdiği mesajı hiç değilse sokaktaki o iki büklüm olmuş adamdan alabilmiş miydi? Onu korumaları için iki Kanlin bırakmıştı neyse ki – en azında bunu yapabiliyordu.

Gene ağzı kurudu. Yol kenarındaki toprağa tükürdü. Zian bir şarap matarası uzattı. Tai tek kelime etmeden içti. Azıcık. Elbette her şeyden çok zihnini berrak tutması gerekiyordu.

İleriye doğru şöyle bir baktı. Wen Zhou hâlâ öndeki grubun arasındaydı. Meşale ışığı aldığı için harikulade, siyah bir at üzerinde, imrenilecek

kadar düzgün binici postürüyle onu diğerlerinden ayırmak kolaydı. Ata binmek için doğmuş olduğunu söyleyenler vardı.

Onlar ilerledikçe hava aydınlandı. Az sayıdaki parlak yıldızlar hariç hepsi kayboldu, sonra kalanlar da göğün yüzünden silindi. Sağ taraflarında ağaçlar ağır ağır bedene büründü ve yolun diğer tarafındaki tarlalar yaz hasadının bereketiyle aydınlandı. Meşaleler söndürüldü ve atıldı.

Gecenin sonu gelmişti. Ve ılık, berrak bir sabah. Tai dönüp arkasına baktı. Zayıf ışık alan, pembenin ve sarının soluk tonlarında tüy gibi uçuşan bulutlar vardı. Ağaçların arasında şimşek gibi çakan, göz alan bir mavi yakaladı ve az sonra bir kez daha o tanıdık manzarayı gördü: Göl az ileride, sağ taraftaydı.

Gölün kıyısından dolanıp Ma-wai'nin gösterişi, dillere destan kaplıcalarına uzanan yolun çatallandığı noktaya geldiler. Orayı özel kılan ne varsa az ilerideydi; yeşim ve zer, İpek Yolları'ndan gelen kaymaktaşı ve fildişi, porselen ve kusursuz ipek, mermer zeminler ve sütunlar, sandal ağacından duvarlar, ustalıkla boyanmış oda paravanları, titizlikle pişirilmiş, uzak coğrafyaların ender bilinen yemekleri. Ve müzik.

Bugün değil. Saray tarafından sıklıkla kullanılan ve gölün kıyısına giden o yol ayrımını bu kez direkt geçip devam ettiler ve orası yerine kısa bir süre sonra posta istasyonunun hanının, bahçesinin ve ahırlarının bulunduğu mevkiye ulaştılar.

Atlılar önden dörtnala gitmişlerdi. Orada bekliyorlardı. Subaylar ve istasyon personeli avluda toplanmıştı; kimi üç kez yerlere kadar eğilerek selam veriyor, kimi tozun toprağın içinde secdeye varıyordu, hepsi de imparatorun bir anda orayı ziyaret etmesinden dolayı gözle görülür şekilde tedirgindi.

İklim birden at arabalarının tekerleklerinden yayılan takırtıların ve oradan oraya yağdırılan emirlerin cümbüşünden kafile durduğu anda oluşan tuhaf, pür sessizliğe yakın, yoğun bir dinginliğe döndü. Tai kuşların şakıdığını hatırlıyordu. Bir yaz sabahıydı.

İmparatorluk tahtirevanı doğruca gidip istasyonun kapısının önünde durdu. Xinan'a, dolayısıyla kaplıcalara, aristokrat kesimin sayfiye evlerine ve kral mezarlarına çok yakın bir konumda bulunan Ma-wai'ye hizmet veren oldukça güzel bir posta istasyonu hanıydı.

Tahtirevanın kapısı açıldı ve imparatorun indiğini gördüler.

Yüce ve Görkemli İmparator Taizu'nun üzerinde siyah kuşak ve *guan*'la tamamlanmış sade, beyaz bir *hanfu* vardı; onun ardından minik altın rengi çiçeklerle süslenmiş, canlı, mavi renkli bir seyahat latası giymiş olan Jian indi.

İkisi birlikte istasyonun verandasına çıkan üç basamağı tırmandılar. İmparatorun yürüdüğünü görmek son derece rahatsız ediciydi. Halbuki her zaman el üstünde taşınırdı. Ayakları nadiren yere değerci – saray içinde ve tabii ki böyle bir han bahçesinde toza toprağa basacak değildi. Tai etrafı kolaçan etti ve manzaradan rahatsızlık duyanın yalnız kendisi olmadığını fark etti. Wei Song dudaklarını kemiriyordu.

Bir gecede haddinden fazla şey süratle değişmişti. Bu dünya ile önceki gece uyumak üzere yatağına gittiği zamanki dünya arasında dağlar kadar fark olduğunu düşündü. Taizu bir elini öylesine havaya kaldırıp selam verdi ve içeri girdi. Tai kimseden destek almamaya ve dik durmaya gayret ettiğini gördü. Gök cennetin kendisine bahşettiği erki yitirmiş, kaçan bir adam gibi görünmüyordu.

Jian onun arkasından içeriye girdi. Şansölye ve prens de atlarını uşaklara teslim edip merdivenleri hızla çıkarak onları takip ettiler. Birbirlerinin yüzüne hiç bakmıyorlardı. Bir uşak tarafından diğer tahtirevanın kapısı açıldı. Tai ağabeyinin de inip içeri girdiğini gördü. Arkasından inen üç başka bürokrat onu takip etti.

Posta istasyonunun kapıları kapatıldı.

Ardından avluda bir başka tedirginlik dalgası yayıldı.

Hiç kimsenin ne yapılması gerektiği konusunda bir fikri varmış gibi görünmüyordu. Tai, besleyip su vermesini ve tımar etmesini tembihleyerek Dynlal'in dizginlerini bir seyis yamağına verdi. Kararsız bir şekilde üzeri kapalı verandaya çıkıp bir köşede dikildi. Zian onunla geldi, ardından Song ve Kanlinlerin beşi etrafını sardılar ve yakın korumaya devam ettiler. Song yayını yanına almıştı, sadağı kalçasının bir yanında sallanıyordu. Diğer beşi de aynı şekilde silahlanmıştı.

Bahçenin batı yakasında Tai bir grup asker gördü; elli kişi kadar vardı. Bu birlik bir zamanlar kendisinin de komuta ettiği türden bir *dui* idi. Oraya varır varmaz ortaya çıkmışlardı.

Sancakları ve kullandıkları renkler onların da İkinci Ordu'dan olduklarına işaret ediyordu. Karma bir birlikti. Kırk okçu ve onları koruyan on süvariden oluşuyordu. Orada bulunmaları sıra dışı bir durum değildi. Doğu-batı doğrultusunda uzanan ana hatta izdiham yaşandığında askerî birlikler rutin olarak rotalarını bu tarafa çevirirlerdi. Posta istasyonları imparatorluğu boydan boya, transit geçen askerler tarafından at değiştirmek, yemek yemek, dinlenmek ve iletilen yeni emirleri teslim almak için kullanılırdı. Bu adamların payitahta gönderilmiş, batıdan gelen askerler olması kuvvetle muhtemeldi ama tabii arkadaşlarına katılmak üzere doğruca Dar Geçit'e gidiyor da olabiliyorlardı.

Tai daha fazla bunun üzerinde durmadı.

Kafilelerine refakat eden askerlerden bazılarının hanın bahçesine diğerleriyle sohbet etmeye giderken görülmesi olağandı. Sonuçta hepsi İkinci Ordu'nun adamlarıydı. Ve paylaşılacak havadisler vardı.

"Bu hiç iyi değil," dedi Sima Zian sessizce.

İki grup asker iç içe girip birbirine karışmıştı; giderek daha yüksek sesle, küçük kümeler halinde konuşuyorlardı. Tai'nin gözü komutanlarını aradı; durumu kontrol altına alıp alamayacaklarını tartıyordu. Bu pek mümkün görünmüyordu.

"*Dui* komutanı az önce kılıcını çekti," dedi Song.

Bunu Tai de görmüştü. Song'a baktı.

Lu Chen, "İki arkadaşımızı altmış atlı alıp gelmeleri için tapınağa gönderdim," dedi. "Akşam olmadan burada olmaları çok zor." Son cümleyi özür diler gibi söylemişti.

"Elbette olamazlar," dedi Tai.

"Yardımaımıza yetişemeyecekler," dedi Chen. Yayını alıp Tai'nin ve şairin önüne doğru bir adım attı. Kapılardan uzakta, verandanın bir ucundalardı.

"Onların öfkesinin hedefi biz değiliz," dedi Tai.

"Bunun bir önemi yok," diye mırıldandı Sima Zian. "Bu ruh hali içindeyken karşılarına çıkan her şey hedeftir."

Bu sözle birlikte Tai uzun zaman önce öfkenin kıvılcımlara ve sonra çok daha kötüsüne dönüştüğü kuzeydeki o kulübeyi hatırladı. Sanki zihnine hücum eden hatıraları silkeler gibi başını iki yana salladı.

“Bir arada kalın. Saldırgan davranmayın. Sayıları yetmişten fazla. Burada şiddete yer yok. İmparator aramızda,” dedi.

İmparator aramızda. Sonradan, gerçekten bu cümleyi kurduğunu hatırlayacaktı. Sanki imparatorun kutsal varlığını bir tılsım, bir kalkan, büyülmüş bir şeymiş gibi yardıma çağırıyordu. Belki bir zamanlar hakikaten öyleydi ama o gün güneş ufuktan yükselirken pek çok şey değişmişti artık.

Sabah aydınlığında bir ok fırladı.

Dosdoğru gidip posta istasyonunun kapılarından birine saplandı ve titredi. Tai sanki kendisi vurulmuş gibi irkildi, manzara ve ahşaba sapanırken çıkardığı ses şoke ediciydi.

Üç ok daha atıldı ve arkasından hızla on tane daha. İkinci Ordu'nun okçuları yetenekleriyle tanınırlardı ve başka hiçbir yere temas etmeden, sadece kapılara nişan atıyorlardı. Bu toplu bir hareketti, *dui*'nin bütün askerleri aynı şeyi yapıyordu. Hiçbiri yaptıkları şeyin sonuçlarına katlanmak konusunda diğer arkadaşlarını yalnız bırakmayacaktı. Tai bir kez daha buna bir son verebileceğini umarak *dui* komutanını aradı gözleriyle.

Beyhude bir umut, tamamen uygunsuz. Genç sayılamayacak bir yaş-taki, kısa sakalları kırışmış, gözlerinde soğuk bir öfke taşıyan komutan verandaya çıkan merdivenlerin başına kadar uzun adımlarla ilerledi ve, “Şansölye nerede? Wen Zhou'yla konuşmayı talep ediyoruz!” diye bağırdı.

Konuşmayı talep etmek. *Talep.*

Tai hayatına mal olabileceğini bilmesine ve bu haletiruhiyedeki adamların neler yapabileceğinin (Dar Geçit'teki arkadaşlarını düşünüyor olmalıydılar) tamamen farkında olmasına rağmen öne çıktı.

Song'un alçak ve gergin bir tonda, “Sakın yapma!” dediğini duydu.

Başka bir şansı varmış gibi hissetmiyordu.

“*Dui* komutanı,” dedi olabildiğince serinkanlı bir şekilde. “Bu yaptığınız son derece yakışsız. Lütfen bana kulak verin. Benim adım Shen Tai, muhtemelen sizin de tanıdığınız, askerlerinin büyük bir vefa duygusu ve sadakatle bağlı oldukları şerefli bir ismin, General Shen Gao'nun oğluyum.”

“Kim olduğunuzu biliyorum,” dedi adam. O kadar. Ama hafifçe eğilerek selamladı. “Başkan size İkinci Ordu’da bir rütbe verip sizi muhafız tayin ettiğinde Chenyao’daydım.”

“Aynı ordunun askeriyiz o halde,” dedi Tai.

“Eğer öyleyse,” dedi komutan, “burada bizimle aynı tarafta duruyor olmalısınız. Duymadınız mı neler olduğunu?”

“Duydum,” dedi Tai. “Ne demeye buradayız sanıyorsun? Görkemli imparatorumuz şu anda dahi danışmanlarıyla ve prensle neler yapılacağını konuşuyor. Gelip emir verdiklerinde Kita’ye hizmet etmek için hazır olmalıyız!”

“Hayır,” dedi aşağıdaki subay. “Bu kez kazın ayağı öyle değil. Wen Zhou dışarı çıkıp bizimle konuşana kadar olmaz. Eğer aşağı, bizim yanımıza gelmeyecekseniz kenara çekilin Shen Gao’nun oğlu. Bizim Kuala Nor’a giden adamla bir sorunumuz yok ancak yolumuzdan çekilmelisiniz.”

Tai sonradan bu adam genç biri olmuş olsaydı orada her şeyin daha farklı gelişebileceğini düşünecekti. Ama her ne kadar düşük rütbeli de olsa bu subayın uzun zamandır asker olduğu gün gibi aşikârdı. Dar Geçit’te yol arkadaşları, dostları vardı ve orada neler olduğunu az evvel öğrenmiş olmalıydı.

Dui komutanı kapıyı işaret etti.

Büyük bir gürültüyle bir sürü ok birbiri ardına atıldı. Tai bu sırada sesin içeriden çekiç darbesi gibi duyulmuş olabileceğini düşünüyordu. Değişen dünyanın salladığı çekicinin darbesi gibi. Oradaki herkesten, imparatorun bile daha çok Jian’ı düşündü. Neden öyle olduğundan emin değildi.

“Dışarı gel, karşımıza çık; yoksa biz gelip seni alacağız,” diye bağırdı subay. “Şansölye Wen, Kitai ordularının komutanı, askerlerin seni bekliyor! Cevaplamak zorunda olduğun sorular var.”

Zorunda olduğun. Elli adamlık küçük bir birliğin komutanından Kitai şansölyesine ultimatı. Tai nasıl olup da güneşin hâlâ gökyüzünde yükselebildiğini, kuşların nasıl hâlâ her zamanki gibi şarkı söylebildiğini merak ediyordu.

Posta istasyonunun kapısı açıldı.

Nefret ettiği adam, Wen Zhou dışarı çıktı.

UZUN YILLAR SONRA o isyan, tarihin tozlu sayfalarına gömüldüğünde –yıkım dolu ancak üstesinden gelinmiş ve giderek daha az üzerinde durulan bir vaka– kayıtları incelemekle (kopuk kopuk zaman parçalarına ait, o dönemden kalan şeyler) ve o günlerde yaşananların hikâyesini şekillendirmekle görevlendirilen vakanüvisler bu yoldan çıkmış, sefil karakterin (hem de çocukluğundan itibaren!) Roshan adıyla bilinen, lanetli An Li'nin kokuşmuş ihanetini hikâyeleştirmek için birbirleriyle rekabet ettiler.

İstisnasız yüzlerce yıl boyunca birbiri ardı sıra gelen metinlerde Roshan bozuk ahlakı ve hırsları yüzünden iğrenç, sivilceli, devasa bir figür olarak resmedildi.

Bu kayıtlardaki genel manzara sadece bilge ve kahraman şansölye Wen Zhou'nun değersiz barbarın kötü emellerini –neredeyse en başından beri– fark edip onu durdurmak için elinden geleni yaparken gösterilmesi şeklinde tezahür ediyordu.

Yüce ve Görkemli İmparator Taizu'nun makamına herhangi bir eleştiri isnat edilmesini önleme ihtiyacından dolayı (bir sonraki hanedan gelene dek) tutulan bu kayıtlar arasında belli noktalarda zuhur eden açık farklılıklar baş göstermişti.

Bu nedenle An Li İsyanı'nın başlangıç safhasındaki olaylar en çok Dar Geçit'in –ve hemen arkasında yer alan Xinan'ın– savunmasına atanan subayların ve generallerin yetersizliği ve korkaklığıyla ilişkilendirilerek açıklanıyordu. Şüphesiz bir başka önemsiz figür General Xu Bihai de rutin bir şekilde fiziksel olarak zayıf ve korkak olduğu gerekçesiyle hakir görülüyordu.

Resmî tarih yazıcılarının sivil memurlar olduğu ve sarayda hanedanın hizmetinde oldukları –ve her an oradan kovulabilecekleri ya da daha beter bir muameleye maruz kalabilecekleri– düşünülürse olanları açıklama sorununa getirilen bu çözüm daha rahat anlaşılırdı.

Enine boyuna meseleyi tartmak, analiz etmek şöyle dursun, gök cennetin imparatorunun veya kendisi tarafından atanmış bakanların payına herhangi bir hata ya da başarısızlık düşüğünü ima etmek dahi son derece büyük bir aptallık olurdu. İnsanların dikkatini askerlere yöneltmek ve metni onlar üzerinden kurgulamak hem daha kolay hem de daha güvenliydi.

Ama yakışıklı, soylu ve olağanüstü akıllı biri olan şansölye aynı zamanda Kitai halkının ve sanatçıların –ve tabii bu da resmî kayıtların düzenlenmesinde önemli rol oynayan bir başka faktördü– bağırlarına bastığı efsanevi bir trajedinin belki de en önemli parçası olmuştu.

Sarayın talepleri ve halkın anlattığı hikâyeler, büyük sanatçıların görüşleriyle birleşince geçmişin izini süren hangi vakanüvis bu taleplere karşı koyabilirdi?

HİÇBİR TEDİRGİNLİK BELİRTİSİ göstermeyen şansölye verandanın ön tarafında, bahçeye inen üç basamağın tepesinde durdu.

Tai bu duruşun onun *dui* komutanına ve askerlere tepeden, mağrur bir ifadeyle bakabilmesini sağladığını düşündü. Wen Zhou'nun dışarıya çıkmaktan başka hiçbir seçeneği yoktu ancak bu yüzleşme dikkatlice halledilmeliydi; bunun bir parçası olarak da kendisi ile diğerleri arasındaki, Ulu İrmak'ın taşkın halinden daha geniş olan mesafeyi açıkça belli etmeliydi.

Uzun boylu ve görkemli Zhou bahçedeki aydınlığa baktı. Üzerinde binici kıyafetleri vardı. Saraya özgü ipek kumaştan biçilmiş elbiseler değil, üzerine tam oturan deri giysiler ve çizmeler giyiyordu. Başında *guan*'ı yoktu. Uzun Göl Parkı'nda onu uzaktan gördüğü günlerde de sık sık şapka takmayı reddettiğini hatırlıyordu Tai.

Şimdi olduğundan çok daha büyük mesafeler vardı aralarında o zaman.

Zhou işaret parmağı açık vaziyette bir elini öne uzattı ve ağır ağır bir yay çizerek hanın bahçesini boydan boya taradı. Otoriter bir sesle, “Şimdi burada yaptığınız şeyin bedelini her biriniz hayatınızla ödemelisiniz. Su-baylarsa herkesten önce asılmalı.”

“Hayır,” dedi Sima Zian alçak sesle. “Sakin yapma.”

Wen Zhou devam etti, “Ancak sonsuz merhamet sahibi imparatorumuz sıradan insanlar tarafından anlaşılması güç, zor günler geçirdiğimizi düşünerek, tıpkı küçük çocukların yaptığı bir yaramazlık gibi başlattığınız bu hadiseyi görmezden gelmeyi seçti. Silahlarınızı bırakın ve sıraya girin. Hiçbiriniz ceza almayacaksınız. Biz dışarıya çıkana kadar emir almayı bekleyin. Kitai'nin savunulması için size ihtiyacımız olacak.”

Ve inanılmaz bir şekilde, sanki adamların derhal itaat etmek dışında herhangi bir şey yapmaları imkânsızmış, aksi bir ihtimalin akla hayale dahi gelmesi mümkün değilmiş gibi nasıl tepki göstereceklerini görmeyi beklemeden arkasını döndü ve içeriye yöneldi.

Ama, “Hayır,” diye karşı çıktı *dui* komutanı.

Tai bu kelimeyi söylemesinin onun için ne kadar güç olduğunu görebiliyordu. Adam sabah vakti hava ılık olmasına karşın güneşin altında terliyordu.

Wen Zhou geri döndü. “Ne dedin sen?” diye sordu. Sesinin ve tavrının insanın kanım dondurabileceğini düşündü Tai.

“Sanırım beni duyduunuz,” dedi subay. İki asker daha gelip yanında durdu. Bir okçu ve bir onbaşı.

“Benim duyduğum şey düpedüz vatana ihanetti,” dedi Wen Zhou.

“Hayır,” dedi okçulardan biri. “İhanetten az önce haberimiz oldu!”

“Neden orduya Dar Geçit’ten çıkma emri verildi?” diye haykırdı gri sakallı komutan. Tai adamın sesindeki derin kederi duyabiliyordu.

“Ne?” diye parladı Zhou. “Cennetin katları tepemize mi çökecek? Güneş yere mi düşecek? Sıradan askerler artık Ta-Ming’i sorguya mı çekiyor?”

“Savaşmalarına gerek yoktu!” diye bağırdı *dui* komutanı. “Herkes biliyor bunu.”

“Siz de Xinan’dan kaçırıyorsunuz, hem de onu Roshan’m insafına bırakarak!” diye bağırdı okçu; minyon ama gözlerinden ateş saçan bir adamdı. “Bunu neden yaptınız?”

“Bu emirleri doğrudan sizin verdiğiniz söyleniyor!” dedi onbaşı.

Tai ilk kez Wen Zhou’nun yüzünde tereddüt izine rastladı. Gene ağzı kurumuştı. Kıpırdamadı. Kıpırdayamadı.

Zhou kendine çeki düzen verdi. “Kim söylüyor bunu?”

“Kafilinize refakat eden askerler söyledi!” diye haykırdı okçu. “Kendi muhafızlarınız buraya gelirken yolda kulaklarıyla duymuşlar!”

Tai, Sima Zian’a döndü. Şairin çehresinde dehşet ve şaşkınlık ifadeleri birbirine karışmıştı. Tai kendi halinin dışarıdan nasıl görüldüğünü düşündü. Tekrar Wen Zhou’nun sesini duydu. “Bu görüşme burada bitmiştir. Askerler! Derhal bu üç adamı gözaltına alın. *Dui* komutanınız görevden

alınmıştır. Onları bağlayın ve burada işimiz bittikten sonra idam edilmeleri için tutun. Böyle bir kargaşaya göz yumulursa Kitai *düşecek!* İkinci Ordu'nun askerleri, size emredilen neyse onu yapın.”

Hanın bahçesinde tek bir adam dahi kıpırdamadı.

Hafif bir meltem yerden toz kaldırıyordu. Kuşlar gene ve daima şakıyordu.

“Hayır. Bize cevap vermelisiniz,” dedi okçu. Sesi değişmişti. Tai hemen arkasındaki Song'un derin bir nefes aldığını duydu. Wen Zhou'nun, ancak onun gibi bir adamın ömür boyu biriktirebileceği bir nefret ve tiksintiyle aşağıdakilere baktığını gördü. Sonra tekrar içeri girmek için geri döndü.

Böylece onu öldürecek olan ok sırtına saplandı.

O gün bizzat orada, Ma-wai posta istasyonunda bulunan Layemut Sürgün Sima Zian, yani çağın en usta şairi bütün hayatı boyunca o sabahla ilgili tek bir kelime dahi yazmadı.

Asırlar boyu binlerce şair bu olanları konu alan ve Wen Zhou'nun ölümüyle başlayan şiirler kaleme aldı. Tıpkı tarihçiler gibi şairlerin de orada olanları çarpıtmak veya yeniden tanzim etmek için kendilerine göre nedenleri vardı. Ama aslında çoğunun hakikate dair en ufak bir fikri yoktu.

Şansölye yere yığılmadan evvel sırtında tam beş ok vardı.

İkinci Ordu'nun okçuları bütün suçun içlerinden yalnız bir kişiye kalmasına, o kişinin yapılan eylemin sorumluluğunu tek başına almasına izin vermezlerdi.

Zamanla yas şiirleri yatağına sığmayan, coşkun bir nehir gibi çoğalınca kimi ozanlar verandada kendi kanının içinde yatan şansölyenin sırtında sapı dışarıda yirmi beş ok (kuyruğunda gece karası tüyler olan) olduğunu yazdılar. Şairler yarattıkları imgelerin aşırılığına, abartılı yanlarına aldırmandan onu güçlü gösterecek, insanlarda merhamet duygusu uyandıracak bir şey bulabilmek için akla karayı seçiyorlardı.

Tai öne çıktı. Kılıçları kınında kaldı. Elleri titriyordu.

“Hayır sahip!” diye haykırdı Song. “Shen Tai, lütfen. Durun!”

Ve o, “Durun!” sözü iki üç basamak aşağıdan kısık gözlerle Tai'yi süzen ve korktuğu her halinden belli olan *dui* komutanında yankısını buldu. Korkan insan tehlikeli olurdu.

Tai adamın ellerinin titrediğini fark etti. Komutan şimdi karşısında, tozlu han bahçesinde korunmasız ve tek başına duruyordu. Ne okçu ne de onbaşı artık yanındaydı. Geri çekilip arkadaşlarının arasına karışmışlardı. Tai ilk hareketi yapan okçuyu tanıyacağından adı gibi emindi.

Bahçedeki okçuların tamamı kirişe birer ok yerleştirdiler. Arkasına şöyle bir baktığında Song ve diğer Kanlinlerin de aynı şeyi yapmış olduğunu gördü. Öne çıkıp Tai'nin etrafını sardılar. Ondan evvel kendileri ölebilirdi.

“Bu hemen sona ermeli!” diye haykırdı bir parça umutsuzca.

Herkesi itip uzaklaştırdı, Song'u da geçti. Aşağıdaki *dui* komutanına baktı. “Biliyorsunuz; mutlaka siz de biliyorsunuz ki bu sona ermeli.”

“Ne yaptığını biliyorsunuz,” dedi komutan. Gergin ve tavizsiz bir tonda konuşuyordu. “Onca adamı –bir orduyu!– ecelin eline teslim etti, Xinan'ı savunmasız bıraktı; sırf geçitteki subaylar bu isyanın nedeninin o olduğu fikrinde birleşirse başına bir iş gelmesinden korktuğu için.”

“Bundan emin değiliz!” diye bağırdı Tai. Kendini halsiz hissediyor, midesi bulanıyordu. Korkuyordu da. Hemen yanında, yerde ölü yatan bir adam vardı ve imparator içerideydi.

“Ordunun geçitten ayrılması için hiçbir neden yoktu! Orada yatan herif gecenin bir yarısı yarım mühürle beraber gönderdi emri. Kendi elleriyle verdi o mührü! Sizinle birlikte buraya gelen askerlere sorun.”

“Siz bunu nereden biliyorsunuz?” diye haykırdı bu kez Tai. “Onlar nereden biliyorlar?”

İşte o vakit birkaç basamak aşağıda, hanın bahçesinde dikilen orta yaşlı subay kısık bir sesle, “Buraya birlikte geldiğiniz prense sorun,” dedi.

Tai duyduklarından sonra gözlerini kapattı. Düşüp bayılacakmış gibi hissediyordu. Çünkü taşlar yerine oturmuştu. Kötü, acı veren bir duyguydu bu. Babası zayıf düşmüşken ve tam anlamıyla bir savaşın ortasında kalmışken idareyi ele almak için Prens hazırlık yapıyordu. Ve eğer bu beklenmedik kâbusun müsebbibi şansölye ise...

Shinzu'nun yolda gelirken karanlığın içinde ilerleyip İkinci Ordu'dan gelen muhafız birliğinin yanına gittiğini ve onlarla konuştuğunu görmüşlerdi.

Bazen hayatta yaptıklarımızın beklenmedik sonuçları olabilirdi; insan Kitai'nin şansölyesi bile olsa yaptıkları geri dönüp onu bulabilirdi. Hatta Kitai'nin prensi de olsanız bu hakikat değişmezdi.

Tai gözlerini açtı, ne söyleyeceğini bilmiyordu. Ma-wai'deki mavi gölü aydınlatan o parlak, berrak sabah ışığında onun yerine kalabalık bir öbek oluşturan askerlerin arasından bir başka adamın sesini yükselterek konuştuğunu duydu. “Şimdi bir kişi daha var ölmesi gereken, yoksa hepimiz idam ediliz.”

Tai ilk etapta bunun ne anlama geldiğini kavrayamadı. O sırada ilk düşünebildiği şeydu: *Her halükârda hepiniz idam edileceksiniz.*

Ama bu düşüncesini dile getirmede. Konuşamayacak kadar sarsılmıştı. Hemen dibinde yatan Wen Zhou'nun bedeninden akan kan ahşap verandaya yayılıyordu.

“Ah, lütfen, hayır,” dedi Sima Zian güçlkle nefes alarak. “Bunu yapmayın.”

Tai bunu da hatırlıyordu. Neler döndüğünü ilk kavrayan şair olmuştu.

Hızla dönüp ona baktı ve sonra yeniden avluya.

Kuzey gölündeki Bogülerin imgesi gibi güçlü, hafızasında yer eden ve onu bir daha hiç terk etmeyen bir hüznle, Tai askerlerin öne çıktığını gördü, hep birlikte, eğitimli; az evvel konuşan adamın –Tai'nin yetmiş ya da daha fazla adamın içinde hiçbir zaman yüzünü net olarak seçemediği adam– tekrar söz aldığını, açık bir biçimde, “Bu herif tek bir nedenden dolayı şansölyeydi. Bütün Kitai bunu biliyor! İntikamı bizi katletmek olacak – onun, Kıymetli Refika'nın. Karanlık güçleriyle imparatorun iradesini köreltti ve kuzeni yüzünden bizi bu hallere düşürdü. O da buraya gelmeli yoksa bu mesele kapanmaz,” dediğini duydu.

Müziğe rakkase. Sabahın aydınlığı gibi parlak. Yağmurdan sonraki yeşil yapraklar, yeşim taşları ya da gün batınca çıkan Dokumacı Bakire yıldızı kadar sevimli.

BOLUM XXV

“**A**SLA ÖYLE BİR şey olmayacak!” dedi Tai.

Zıvanadan çıkmış halde yaşanan kâbusun önüne bir set çekip bu sabahın gidişatını değiştirmek için çılgınca bir arzu duyarak ve olabildiğince sert bir şekilde vurgulayarak, bastıra bastıra söyledi bunu.

Şakağından aşağı bir ter damlası süzüldü. Yüreğinde söyledikleriyle çelişen bir korku duyuyordu. “Kuzenini kontrol altına almaya çalışıyordu. Wen Zhou, Kuala Nor’dayken beni de öldürmeye çalışmıştı. Jian bu konuda bilgi topluyordu. Zhou’nun aleyhine!” dedi.

Askerlerin önünde bunu itiraf ettiği için kendinden utanıyordu ancak yaşadıkları anın koşullarında ne utancın ne de mahremiyetin bir anlamı vardı.

Diğerlerinin arasında cismi görünmeyen o okçu (sesini hatırlayabilirdi) bağırı, “Kitai’yi bu aile mahvetti, halkı iç savaşa sürükledi! O hayatta olduğu müddetçe bizi zehirlemeye devam edecekler!”

Tai bir yanıyla yapmak istedikleri şeyin akıllıca bir hamle olduğunu düşünmekten kendini alamıyordu. Daha az evvel, Wen Zhou’yu öldüren bu adamların kendi hayatları tehlikedeydi – oysa şimdi işler tersine dönmüştü.

“Getirin onu buraya,” dedi *dui* komutanı.

Tai’nin içinden küfretmek geliyordu. Kendini tuttu. Öfkeye kapılıp kontrolünü yitirmek için hiç iyi bir zaman değildi. Serinkanlılığını korumaya çalışarak, “Bir kişinin daha ölmesine izin vermeyeceğim. Komutan, askerlerinizi geri çekin.”

Adama başını iki yana sallayarak olumsuz cevap verdi. “Çekeceğim. Ama hepimiz Wen sülalesinin zehrinden arındıktan sonra. Yoldaşlarımız

Dar Geçit'ten çıkmaya zorlandı. Onca şehidin hakkı bu ikisinin canıyla ödenir mi? Siz de bir askersiniz. Orada kaç adamın öldüğünü biliyorsunuz. Ta-Ming'deki devlet geleneğine göre fahiş bir hataya düşen erk ve mevki sahibi kişiler idam edilmez mi?"

"O bir kadın. Bir dansçı." Artık umutsuzca oynuyor, konuyu bir şekilde kapatmaya çalışıyordu.

"Yani Kitai'de kadınlar hiç erk ve iktidar sahibi olmadı mı demek istiyorsunuz?"

Tai konuşmak için ağzını açtı ama tek kelime etmeden kapattı. Aşağıdaki adama baktı. Subay dudağını büküyordu. "İki kez memuriyet sınavlarına girdim," dedi. "O sınavları hiçbir zaman geçemeyeceğimi kabul edene kadar tam sekiz yıl çalıştım. Sarayda işlerin nasıl döndüğünü az çok bilirim efendim."

Tai bunu daha sonra merak edecekti. Tıkanmış Xinan yolundan kuzeye başka bir komutan ve elli adamı gönderilmiş olsaydı o günden sonra yaşananlar değişir miydi acaba?

İnsanın karşısına ikiye ayrılan yollar her zaman çıkardı.

"Bunu yapmanıza izin vermeyeceğim," dedi Tai tekrar, soğukkanlı kalmaya çalışarak.

Komutan ona baktı. Tai, intikam ateşiyle yandığını ya da kendini zafer kazanmış saydığını sanmıyordu. Adam neredeyse üzülererek, "Siz... sekiz kişi misiniz? Bizim hiç yoksa yetmiş adamımız var. Neden Kanlinlerinize ya da kendi canınıza kıyıyorsunuz? Bu savaşta yerine getirmeniz gereken bizden daha mühim görevleriniz yok mu sizin artık?"

Tai bir kez daha öfkesine yenilmemeye gayret ederek başını iki yana salladı. Kendi gazabıyla savaşıyordu. Halbuki adam sadece doğruları söylüyordu. Yanlış bir şey söyleyerek ya da yaparak oradaki bir sürü insanın ölümüne neden olabilirdi. Yine de: "Sizi durdurmadan daha önemli bir görevim yok. Eğer bu posta istasyonuna girecekseniz beni ve muhafızlarımı öldürmek ve böylece Kitai'yi iki yüz elli Sardia atından mahrum bırakmayı göze almak zorundasınız."

Bu kozu oynamaktan da çekinmiyordu.

Kısa bir sessizlik oldu.

“Eğer mecbursak,” dedi *dui* komutanı, “ben dâhil çoğumuz bu uğurda hayatını kaybedecek bile olsa fazladan sekiz ceset olacakları değiştirmeyecek. Sorun değil. Bundan emin olmama yetecek kadar çok şey biliyorum. Ve atlar sizin sorumluluğunuz, bizim değil. Kenara çekilin efendim. Sizden rica ediyorum.”

“Tai,” dedi yanı başındaki Sima Zian yumuşak bir sesle, “Sen istedin diye duracak değiller.”

“Ben de duracak değilim,” dedi Tai. “Bazen öyle anlar olur ki insan bir adım geri atsa bütün hayatı kıymetini yitirir, yaşamaya değmez olur.”

“Aynı fikirdeyim Efendi Shen.” Posta istasyonunun açık kapısının eşliğinden bir kadın sesi geldi.

Dışarı çıkmıştı.

Tai arkasına döndü ve ona baktı. Bakışları buluştu. Verandada, Kıymetli Refika’nın kuzenine ait kanın hemen yanında diz çöktü. Ve tüyleri ürpererek yalnız şairin ve Kanlinlerin değil, hanın avlusundaki bütün askerlerin aynı şeyi yaptığını gördü.

Ama az sonra askerler ayağa kalktığı anda okçuların hâlâ oklarını yaylarının kirişinde tuttuklarını fark etti. İşte ancak o zaman olacakların önüne geçemeyeceğini anladı ve kabul etti; her halükârda gerçekleşmesi beklenen gerçekleşecekti.

Durumu idrak etmesine kısmen neden olan bir başka faktör ise gözlerine bakınca Jian’ın da bu sonu arzuladığını hissetmiş olmasıydı.

“Şair,” dedi Kıymetli Refika dudağının kenarına kıvrılan o bilindik, müstehzi tebessümle Zian’a bakarak, “yazdığınız son şiirde benimle ilgili alaycı sözler sarfetmiş olmanız nedeniyle hâlâ ızdırap içindeyim.”

“Benim duyduğum kadar büyük bir ızdırap olamaz saygıdeğer hanımefendi,” dedi Sima Zian; Tai şairin diz çöktüğü yerden kalkmadığını ve yanaklarından yaşlar aktığını fark etti. “Yaşadığımız çağı nurunuzla parlattınız.”

Jian’ın tebessümü derinleşti, tüm çehresine yayıldı. Mutlu ve genç görünüyordu.

Tai ayağa kalktı. “İmparator hazretleri gelmeyecekler mi? O bu saçmalığa bir son verebilir şüphesiz,” dedi.

Tai'ye baktı; o kısacık anda koca bir asır geçti sanki. Avludaki herkes kıpırtısız bekliyordu. Ma-wai'nin posta istasyonu Tai'ye imparatorluğun, hatta tüm dünyanın merkezi gibi geliyordu. Her şey, herkes farkında olmasa da o avlunun atmosferinde asılı kalmıştı.

“Bunu ben istedim,” dedi. “Ona müdahale etmemesi gerektiğini söyledim.” Tai'nin gözlerine bakmaktan tedirgin oldu. “Zaten artık imparator o değil. Yüzüğü Shinzu'ya verdi. Bu... doğru olan buydu. Zor bir savaş bizi bekliyor ve sevgilim artık genç değil.”

“Ama siz öylesiniz,” dedi Tai. “Çok erken hanımefendi. Ne olur bu ışıltıyı bizden esirgemeyin.”

“Bunu sizden alan ben değilim, başkaları. Ama birileri bu ışıltıyı unutmayacak.” Bir dansçı selamı verdi. “Shen Tai bu yolda gelirken sizinle lişe yediğimizi anımsıyorum. Size bunun için teşekkür ederim. Ve tabii... şimdi burada böyle dik ve yanımda durduğunuz için.”

Küçük, altın rengi şakayık (çiçeklerin en soylusu) desenleri bezenmiş ipekten, mavi bir *kipao*'su vardı. Tokalarının üzerinde lacivert taşlar vardı; öte yandan yüzüklerinden ikisinin de aynı renk değerli taşlarla süslü olduğunu gördü. O sabah kulaklarında küpe yoktu. Altın ve inci işli sandaletleri ipektendi. Tai gece yarısı bir telaş içinde Ta-Ming'i terk ederken bile her zamanki kokusunu sürmeyi unutmamış olduğunu söyleyebilecek kadar yakınındaydı.

Ayrıca sınırdaki Sardia atlarını da unutmamış, Kitai için onları teslim alabilecek tek kişiyi getirmek üzere bir de elçi göndermişti.

“Geçmeme izin verin,” dedi Jian yumuşak bir sesle. “Hepiniz.”

Tai yolu açtı. O anı hayatı boyunca unutmadı ve ara ara gözleri açırken bile zihninde hatırası canlandı.

Kaderini kabullenmiş, kendinden emin ve metanetli suretinin telaşsız, küçük adımlarla, tüm bunlara sebep olan ve şimdi boylu boyunca yatan kuzeninin yanından geçip gidişini izledi. Basamakları tek başına indi –ayağına dolanmasın diye latasının eteklerini toplayarak– ve celladı olmak için onu ayaklarına çağıran askerlerin önüne dikilmek üzere parlak gün ışığının altında avluya çıkıp ilerledi. Savaşçı adamlarla dolu tozlu bir han bahçesiydi orası; ipekler içinde birine uygun değildi.

Hepsi diz çöktü. Bir kez daha Jian'ın önünde diz çöktüler.

Tai, *Daha çok genç*, diye düşündü. Onun arkasını dönüp çıktığı, geride sıcaklığını bıraktığı gözden ırak bir odada şimdi eski bir imparator ve halefi öylece bekliyorlardı. Tai olanları bir yerden gizlice izleyip izlemediklerini merak ediyordu. Bütün bunlara şahit olup olmadıklarını.

Naif bir şaşkınlıkla Song'un yüzünden de yaşlar aktığını gördü. Hırsla gözlerini silip duruyordu. Halbuki onun Jian'a güvendiğine ya da ona sempatiyle baktığına hiç ihtimal vermiyordu.

Belki de kimi zamanlarda bazı insanlara yakınlık duymanın ya da bunun tam aksinin bir önemi kalmıyordu. Yaz göğünün yıldızları gibiydi rakkaseler. İnsan gökteki bir yıldızı *sevdiğini* söylemezdi hiç.

Aşağı inme arzusuyla istemsiz bir şekilde merdivenlerin başına geldi. Ne yaptığını bilmiyordu; içini ezen acı, mantığını buruşturup bir kenara atmıştı.

Tarlalarda yankılanan bir tapınak çanı gibi berrak bir sesle cınlayarak, "Bir talebim var *dui* komutanı," dedi Jian.

Subay hâlâ yerde, dizlerinin üzerindeydi. Bir an kafasını kaldırıp yukarı baktı ve sonra yeniden eğdi. "Hanımefendi?" dedi.

"Kuzenim gibi vücuduma ya da yüzüme saplanıp beni çirkinleştirecek oklarla ölmek istemiyorum. Burada bedenime zarar vermeden beni öldürebilecek kadar nazik bir adam var mı acaba? Mesela... mesela bıçakla?"

Dışarı çıktığından beri ilk kez kekeledi.

Komutan tekrar yukarı baktı ancak doğrudan Jian'a değil. "Hanımefendi, bir adamın bunu yapması idam cezası için kendini açık hedef haline getirmesi demektir. Beraberimdeki hiç kimseden bunu istemem uygun olmaz."

Jian düşündü. "Hayır," dedi. "Anlıyorum. Böyle bir istekte bulunarak sizi zor durumda bıraktığım için üzgünüm. Benimkisi... çocukça bir istektir. Nasıl yapmanız gerekiyorsa öyle yapın *dui* komutanı."

Çocukça. Tai arkadan gelen bir ayak sesi duydu. Sonra da kendi bulunduğu taraftan birinin konuştuğunu.

"Ben yaparım," dedi sesin sahibi. "Nasıl olsa her halükârda idam edileceğim."

Kendinden emin biriydi konuşan. Bir tapınak çanı gibi güzel değildi sesi, ama sağlam, tereddütsüz bir tonla konuşuyordu.

Tai ağabeyine baktı.

Liu gözlerini bahçedeki komutana dikmişti; duruşu ve ifadesi, sözünü dinletmek için sesini yükseltmeye ihtiyaç duymayan bir adamın otoritesini yansıtıyordu. Her zamanki gibi başında yumuşak bir *guan*, üzerinde yüksek kademeli bürokratların giydiği türden bir *hanfu*, kemer ve kıdemine uygun bir anahtar vardı. Hizmetinde bulunduğu adam ayaklarının dibinde, kanlar içinde yatıyordu.

Yolun sonuna gelmişti tabii. Wen Zhou'nun ölümünü imparatorun tahttan feragat etmesiyle ve artık yeni bir imparator olduğu gerçeğiyle birleştiren kaçınılmaz olanla karşı karşıya kalmıştı. Liu'nun şansöyenin baş danışmanı olduğu hesaba katılınca...

Bu sonuca ulaşmanın işten bile olmadığını düşündü Tai. Bu sabah masalının tek tek gözler önüne serilen satır başlarına eklenecek bir yenisi daha yaşanıyordu işte.

Dui komutanı aheste aheste başını sallayarak onayladı. Yapmakta oldukları şeye başladıklarından beri ilk kez sinmiş ve boyun eğmiş gibi görünüyordu. Açıkça bocalamış ya da tereddüde düşmüş değildi (askerleri artık böyle bir şeyin olmasına müsaade etmezdi) ama yaptığı hareketin ağırlığı ve yaydığı titreşim öyle bir his uyandırıyordu.

Liu defalarca prova edilmiş bir jesti tekrarlayarak elini havaya kaldırdı. "Bekleyin o halde *dui* komutanı, yanınıza geliyorum." Jian dönmüş, iki kardeşe bakıyordu. "Hanımefendi," dedi Liu ve eğilerek selam verdi.

Sonra dönüp Tai'ye baktı. "Böyle olmak zorunda," dedi canlı ama başka kimsenin duyamayacağı kadar kısık bir sesle. "Ben şansöyenin sağ koluydum. Böylesi bir hatanın bedeli mutlaka ödenir."

"Senin o emirle bir ilgin var mı? Dar Geçit'e giden emirle?"

Liu tepeden, küçümseyerek kardeşine baktı. Tai bu bakışın anlamını biliyordu. "Senin gözünde o kadar aptal biri miyim?"

"Sana hiç bu emirden bahsetmedi mi?"

"Sen Xinan'a döndüğünden beri muhtelif nedenlerle bana fikrimi sormayı bıraktı küçük kardeşim." Liu'nun yüzünde üstünlük taslamak

için gülümsediğinde beliren o ince çizgi belirdi gene. “Senin dönüşünün tüm bunlara sebep olduğunu da düşünebilirsin yani.”

“Yani Kuala Nor’daki o suikasttan kurtulmuş olmamın diyorsun, öyle mi?”

“Veya Chenyao’dakinden, eğer doğru anladıysam.”

Tai gözlerini kırıştırdı. Gözü daldı. Yüzünden büyük bir gazabın gölgesi geçti.

Liu’nun tebessümü de soldu. Shen Gao’nun oğulları birbirlerini süzdüler. “Gerçekten o işte benim bir parmağım olduğunu düşünmedin, değil mi?”

Hissettiği heyecan çok tuhaftı. Ruhunu önce bir rahatlama dalgası hemen sonrasında keder sarıyordu.

“İçime bir kurt düştü,” dedi Tai. “Planlayanın Wen Zhou olduğunu biliyorduk.”

Liu esefle başını iki yana salladı. “Bunun hiçbir anlamı olmazdı. Hayatta olsan bile çok uzakta olduğunu biliyordum. Li Mei konusunda yapabileceğin hiçbir şey yoktu; bir şey yapmayı isteyecek kadar aptal dahi olsan. Ölmen bana ne kazandıracaktı?”

“Ona ne kazandıracaktı?” Tai yanlarında, yerde yatan adama baktı.

“Hiçbir şey. Bana bundan bahsetmemesinin bir nedeni de buydu. Esiri olduğu şey içi boş, saf kibirden başka bir şey değildi. O kadın yüzünden yaptı, tabii bir de yapacak gücü olduğu için.”

“Peki ya Dar Geçit?”

“Xu Bihai’den korkuyordu. General bu isyanın tek sorumlusunun Zhou olduğuna kanaat edip isyancılarla uzlaşma yoluna gider diye korktu. Aslında bence o etrafındaki bütün askerlerden korkuyordu.” Hafifçe tebessüm etti. “Sabahımıza neşe kattı değil mi?”

Tai, “Ben öyle demezdim,” dedi.

Liu gene yukarıdan bakarak saygısızca parmaklarını şaklattı. “Sende,” dedi, “hiç mizah duygusu yok. Şimdi beni iyi dinle.” Öğrencisinin dikkatini çektiğinden emin olmak isteyen bir öğretmen gibi Tai’nin başıyla da olsa dinlediğini onaylamasını bekledi.

Liu, “Atlar senin hayatını kurtaracak. Yurt dışında –eğer becerebilirsen Kanlinler tarafından– seni öldürtmeye çalıştığım söylentisini yay.

Kanlinler yalan söylemezler, onları bu söylediğine gerçekten inandığına ikna etmelisin.”

“Ama neden? Neden öyle bir şey...”

Gene o bilindik, sabırsız bakış. “Çünkü Shinzu hiçbirimizin düşünemeyeceği kadar zeki bir adam ve bir şekilde benimle kuvvetli bir bağın olduğuna kanaat ederse...”

“Seninle aramda kuvvetli bir bağ var ağabey!”

Liu gene sabırsızlandı. “Düşün. Bu saltanat ailesinde kardeşlik bağ denen şey her şeyden çok kin, nefret ve cinayet demek. Shinzu bunu bilir. Tai, sana ve ailemize büyük kudret getirecek, temiz bir yol var önünde. Daha şimdiden sana güveniyor, seni onurlandırıyor. Sen atları getireceksin, onun da danışmanlara, kendisine bağlı adamlara ihtiyacı olacak.”

Tai hiçbir şey söylemedi. Liu onun konuşmasına fırsat vermedi.

“Bir de sana verilen Ulu Irmak’ın kıyısındaki araziler var. Çok iyi bir mülk ama önümüzdeki günlerde güvenli olmayacak. Roshan’ın hangi yöne ilerleyeceğinden emin değilim ama yapması gereken güneye yönelmek. Tabii Xinan’ı alıp oradakileri öldürdükten sonra.”

“Şehirdeki sivillerin öldürülmesine izin mi verecek yani?”

Birinin bu kadar basit şeyleri göremiyor oluşu yüzünden acı çekiyormuş gibi başını kısa, sert bir şekilde salladı. “Tabii ki izin verecek, ne sanıyorsun? Wen Zhou oğlunu katletti, isyancı askerler acımasızlar, üstelik yarısından çoğu barbar. Saltanat ailesinin neredeyse tamamı ise hâlâ şehirde. Onları bulduğu anda öldüler demektir. Xinan en azından bu yazın sonuna kadar pek hoş bir yer olmayacak. İnsanlar panik içinde kaçmaya uğraşacaklar. Hatta belki de bugünden itibaren.” Sesi canlı fakat kısıktı, kimse onları duyamazdı. Askerler bekliyordu. Tai’nin aklına Jian’in da bekleyenler arasında olduğu geldi.

Liu yeniden dikkatini toplayıp aynı farkındalıkla konuşmaya devam etti. “Sana bunları öğretecek zamanım yok,” dedi. “Bizim kendi aile mülkümüz annemiz için yeterince güvenli ama nerede olursan ol yine de gözünü üzerlerinden ayırma. Shinzu’yu memnun et, olabildiğince yakınında dur. Eğer bu isyan uzun süre devam ederse, ki artık öyle olacağını düşünüyorum, bizim evin yakınlarında, Hangdu’da bir adam var. Adı Pang, tek bacağı

var, pazara gidersen ona rastlamaman imkânsız. Benim adıma ailemiz için tahıl ve hububat alıp bir zamanlar inşa ettiğim, gizli bir ambara saklıyordu. Ona ödenmesi gereken aylık miktar üç bin, her ayın ortasında. Artık zenginsin ama yakında kıtlık baş gösterecek. Almaya devam et. Bundan sonra bu işler senin sorumluluğunda. Anlıyor musun kardeşim?”

Tai yutkundu. “Anlıyorum,” dedi. “Pang, Hangdu’da.”

Liu ona baktı. Yumuşak ve pürüzsüz yüzündeki hiçbir iz yeterince derin değildi; ne bir şefkat ne de bir korku belirtisi vardı.

Tai, “Böyle olduğu için çok üzgünüm ağabey. O... o suikastçıları senin göndermediğini öğrendiğime sevindim; içim şimdi daha rahat.”

Liu omuz silkti. “Herhangi bir nedenle gerekli olduğunu düşünseydim gönderirdim.”

“Hiç sanmıyorum Liu.”

Gayet iyi bildiği o küstah tebessüm. “Ama şimdiye kadar sanıyordun.”

“Biliyorum. Tamamen benim hatam. Beni affetmeni diliyorum.”

Ağabeyi uzakta belirsiz bir noktaya baktı ve sonra gene omuz silkti. “Seni affediyorum. Ne yaptıysam ailemiz içindi; Li Mei’yi prenses yaptım, aynı durumda olsam gene yapardım. Tai, kabul etmelisin ki ustaca bir hamleydi.”

Tai bir şey söylemedi. Ağabeyi ona baktı, sonra da avluya.

“Kuala Nor da öyle,” diye ekledi yumuşak bir sesle.

Birden konuşmak çok güç bir hal aldı.

“Ben hiç o şekilde düşünmedim.”

“Biliyorum,” dedi Liu. “Eğer yapabilirsen beni meyve bahçesine, babamın yanına göm.” Tekrar kardeşinin gözlerinin içine bakarken yüzünde ince bir çizgi şeklindeki o tebessüm belirdi yeniden. “Hayaletleri huzura erdirmek konusunda üstüne yok ne de olsa, değil mi?”

Bunu söyledikten sonra *hanfu*’sunun yeninden mücevherlerle süslü bir saltanat bıçağı çıkardı ve merdivenlerden gün ışığında parlayan avluya indi.

Tai onun Jian’a yaklaştığını ve eğilerek selam verdiğini gördü. Onların yanında bulunan tek kişi olan *dui* komutanı geç de olsa Jian’la arasında olması gereken mesafeyi hatırlayarak on on iki adım kadar geri çekildi.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Tai ağabeyinin Jian'a başka kimsenin duyamayacağı bir sesle bir şey söylediğini gördü. Ama karşılığında genç kadının duyduğu şeye şaşırmış ve memnun olmuş gibi gülümsediğini de gördü. O da Liu'ya bir şeyler mırıldanarak cevap verdi ve ağabeyi tekrar eğilerek onu selamladı.

Liu bir kez daha konuştu ve kıpırtısız bir andan sonra Jian başını önüne eğdi. Bir temsilin sonunda artık takdiri seyirciye bırakan ve alkışlanmayı bekleyen bir dansçı gibi son kez kendi etrafında döndü.

Dönüşünü sırtı Liu'ya ve posta istasyonuna dönük olacak şekilde tamamladı. Güneye, yolun dış çizgilerini ve onların ötesindeki yaz bahçelerinin sınırlarını belirleyen servi ağaçlarına doğru bakıyordu. Tai'nin ağabeyi her ikisinin de bedenini sabit tutmak için sol elini Jian'ın beline doladı ve bıçağım arkadan, tek hamlede kürek kemiklerinin arasına, tam kalbine denk gelecek şekilde sapladı.

Ölürken Liu onu nazikçe tuttu. Sonrasında bir süre daha onu kollarında taşıyıp bahçenin tozlu zeminine sırt üstü yatırdı; yapabileceği başka bir şey yoktu.

Bir süre yanına diz çöküp elbiselerini düzeltti. Başındaki tokalardan biri açılmıştı. Tai ağabeyinin tokayı yeniden takmasını izledi. Sonra Liu mücevherlerle süslü bıçağını yere bırakıp ayağa kalktı ve Jian'ın cansız bedeninden uzaklaşıp İkinci Ordu'nun okçularına doğru birkaç adım attı. Durdu.

"Hadi," dedi. Bu onun emriydi. Yarım düzine ok bedenine saplanırken dimdik ayakta duruyordu.

Tai'nin ölürken ağabeyinin gözlerinin açık olup olmadığını bilme şansı yoktu. Bir süre sonra kendine geldiğinde Sima Zian'ın hiçbir şey söylemeden yanında durduğunu fark etti.

Avluya baktı. Yüzükoyun yatan Liu'ya ve sırtüstü uzanmış Jian'a. Mavi kipao'su etrafa yayılmıştı. Gün ışığı yaşanan ana –ki güneş hemen batsa da kâr etmezdi artık, o an ilelebet böyle hatırlanacaktı– hiç uygun değilmiş gibi geliyordu Tai'ye. Bu parlak sabah ve birbiri ardına havalanan, bir yandan şakırken bir yandan etrafta cirit atan kuşlar.

Şaire bundan bahsetti. "Kuş cıvıltıları olmak zorunda mı?"

Zian, “Hem hayır hem evet. Biz amellerimizi gerçekleştiririz ve dünya hep aynı yöne döner. Bir yerlerde bir bebek doğuyor şimdi ve anne babası hayal bile edemeyecekleri bir mutluluk yaşıyorlar,” dedi.

“Onu biliyorum,” dedi Tai. “Ama *burada*? Bu kadar çok ışık olmak zorunda mı?”

“Hayır,” dedi Sima Zian bir süre sonra. “Burada değil”

“Efendilerim?” Konuşan Song’dü. Tai ona döndü. Daha önce hiç bu şekilde baktığını görmemişti. “Efendilerim sizden müsaade istiyoruz,” dedi. “O ikisini daha sonra öldürmek niyetindeyiz. Komutanı ve baş okçuyu, ufak tefek olanı. Sadece ikisini. Bunu hak ettiler.” Yanaklarındaki yaşları sildi.

“Müsaade sizindir,” dedi Zian, avluya bakıyordu.

“Müsaade sizindir,” dedi Tai.

Bir yıldız bulutudur saçları

Ve yanağında çiçeklerin taç yaprakları

Yeşim ve zerdendir takıları

Ne zaman raks etse...

Bir başkası, genç bir şair yazacaktı bu mısraları. Ma-wai’de yaşanan o sabahla ilgili yazılıp da unutulmuş (hakkı unutulmuş olan) bir sürüsünün arasında hatırlanmaya değer, çok uzun bir şiirin küçük bir parçasıydı.

AZ SONRA İKİ adam posta istasyonunun artık gölgede kalan verandasına çıkıp askerlerin önünde durdu.

Yaşlı olanın elleri titriyor, önceki gibi dik duramıyordu. Bu kez kamuya açık bir alanda anka yüzüğü takan genç adamın, oğlunun yanında durdu ve onu resmen Kitai’nin imparatoru ilan etti.

Bütün askerler, posta hanının personeli, verandadaki Kanlinler, Shen Gao’nun hayatta kalan en büyük oğlu Shen Tai ve şair Sima Zian; hepsi yüzleri avlunun tozlu zeminine ya da verandanın ahşabına bakacak şekilde diz çöktü ve An Li İsyanı’nın ilk yılında, Xinan düşmeden hemen

önce Kitai'nin Dokuzuncu Hanedanı'nın Gökemli ve Yüce İmparatoru Shinzu'ya sadakatlerini sunan ilk kişiler oldular.

YENİ İMPARATORUN EMİRLERİ net, ölçülü ve yerindeydi. Yerde cansız yatan üç beden vardı. Kanlinlerden tapınaklarından da yardım alarak ölümlerle ilgilenmeleri istendi.

Jian, saltanat ailesinin mensuplarının gömülü olduğu yakındaki kabre taşınacaktı. Kardeşiyle yapılan kısa bir istişareden sonra General Shen Gao'nun büyük oğluna ait cesedin de muhafaza edilmek ve sonrasında baba ocağına gönderilmek üzere Kanlinler tarafından götürülmesine karar verildi. Önden ailesine haber gidecekti.

Eski şansölye Wen Zhou'nun cesedini ise Kanlinler tapınaklarında usulüne uygun olarak ayınler eşliğinde kefenleyecek ancak devlet töreniyle onurlandırılmaksızın yakacaklardı. Külleri dökülecek, muhafaza edilmeyecekti. Tören yapılmamasının nedeni elbette onu öldüren askerlerin korku ve gerginliklerini yatıştırmaktı.

Gece yarısı Kitai'nin hükümdarı olarak uyanan çelimsiz görünümlü, kederli ve şaşkın baba imparator Taizu muhafızlarıyla birlikte Ulu Irmak'ın öte yanma, güneybatıda güvenli bir yere gönderilecekti.

Zamanla gücünü toplayacağı, kendine geleceği ve itibarı teslim edilerek oğlunun Xinan'daki yenilenmiş sarayına getirileceği umuluyordu.

İmparator Shinzu ise kuzeye gidecekti. Altın Nehir düğümündeki Shuquian'ı merkez üs olarak kullanacaktı. O bölge daha önce de Kitai için aynı minvalde kullanılmıştı. Xinan savunulamazdı ama yeniden fethedilebilirdi.

Yeni imparatorun isyancılara taviz vermeye niyeti yoktu; üstelik kendinden şüphe duyduğuna ya da teslim olmayı düşündüğüne dair en ufak bir belirti de göstermiyordu. Bir bakan hata yapmıştı ve gerektiği gibi o sabah orada ölmüştü (danışmanı da).

Tozun toprağın içinde yatan genç kadın, şimdi ve gelecekte de dinmeyecek bir üzüntünün kaynağı olarak düşünülebilirdi ama mesele berrak bir zihinle muhakeme edildiğinde yaşanan felaketin köklerinin Jian'ın ailesine uzandığı inkâr edilemezdi. Kitai'deki kadınlar yakını oldukları

adamların amellerinden yarar sağlayabildikleri gibi o adamlar gözden düştüğünde de bu zilletten muaf tutulmazlardı.

Avludaki bir avuç insanın gözüne takılan bir başka küçük hadise de tam Taizu tahtırevanına binip muhafızlarının refakatinde Ma-wai'den ayrılmadan evvel gerçekleşti. Bir simyacı; çelimsiz, iki büklüm olmuş bir Kutsal Patika rahibi sabahleyin onca şiddet dolu olay gerçekleşirken içinde beklediği anlaşılan ikinci tahtırevandan dikkatlice dışarı çıktı. Taizu'ya yaklaştı, elinde –anlaşılan o ki– onu ölümsüz kılması için tasarlanmış sabah iksiri vardı.

İmparator, yani eski imparator elini sallayarak bu adamı kovdu.

Kısa bir süre sonra artık önemli biri olan Usta Shen Tai yeni imparator tarafından posta istasyonuna çağrıldı. Orada imparatorun önünde diz çöktü ve soluk yeşim rengi bir başka yüzükle ödüllendirildi. Shinzu'nun Kitai'nin imparatoru olarak verdiği ilk hediye idi bu.

Shen Tai'ye eski imparatorla birlikte posta istasyonundan ayrılıp Chenyao'ya giden imparatorluk yoluna çıkması söylendi. Altmış Kanlin Savaşçısı tapınaklarından gelir gelmez atlarını teslim almak ve onları güvenli bir şekilde Shuquian'a getirmek üzere süratle Tagur sınırındaki Hsien'e gidecekti. İmparator resmî olarak Sardiaların imparatorluğun hizmetine tahsis edilmesini talep etti. Shen Tai de Kitai'ye hizmet etme fırsatı yakaladığı için çok mutlu olduğunu söyledi ve resmî olarak bu talebi kabul etti.

XINAN DÜNYA ÜZERİNDEKİ en kötü yerlerden biri olmak üzereydi. Tai, Ma-wai'ye yol aldıkları gece bir noktada bunu fark etmiş, sonrasında ağabeyi Liu da aynı şeyi söylemişti; ki Liu saltanat işleri, askerî meseleler ve dünyada olup bitenler konusunda son derece yetkin ve parlak zekâyâ sahip biriydi – yani sağlığında.

Ve eğer kaçınılmaz son buysa, doğu yönünden ortalığı kızıla boyayacak bir vahşet yaklaşıyorsa, uygun adım ilerleyen bir ordunun ve onların atlarının toynaklarıyla dövdükleri topraktan kalkan tozdan göz gözü görmüyorsa şehirden derhal çıkarılması gereken bir kadın var demekti.

Özellikle de söz konusu kadın isyan başlamadan önce bile Xinan'ın en nefret edilen adamının gözdesi ise. İntikam duygusu, dile getirilmesi dahi insanın tüylerini ürperten korkunç hadiselerle yol açabilirdi. Ve aynı şekilde korku da benzer sonuçlar doğurabilirdi.

O sabah herkesin ruhunda tatlı bir melodi gibi cınlayan bir kadın, gençliğinin ve zarafetinin doruğundayken ölmüştü. Tai, Wen Zhou yüzünden bir başkasını daha kaybetmeye hazır değildi.

Rütbesi, mevkisi ne olursa olsun herhangi birinin yaptığı hamlelerin hiç beklenmedik ve akla hayale gelmeyen sonuçlara gebe olduğunu daima biliyordu. Ama bazen olayların gidişatına müdahale etmek de mümkün olabiliyordu. Tıpkı saraydan gece yarısı çıkıp yola düştüklerinde gidip askerlerle konuşan imparator varisinin yaptığı gibi. O hamlesini yapmış sonrasında sonuçları ortaya çıkmıştı.

Wen Zhou. Jian. Tai'nin ağabeyi. Ve o sabah oğlu lehine tahttan feragat eden imparator. Tai artık cennetin eliyle hüküm süren Görkemli ve Yüce İmparator Shinzu'nun önünde diz çökmüş ve bu adamın aslında ne kadar çok şeyi öngördüğünü ve geleceğe dönük niyetlerinin tohumlarını mevsimler önce ekmiş olduğunu anlayamadığını fark etmişti.

Hiçbir zaman da kesin olarak anlayamayacaktı.

Görevini yapacaktı. Kitan artık savaş halindeki bir imparatorluktu; kendi içinden kuşatılmıştı. Tapınaktan yola çıkan Kanlinler en iyi ihtimalde dahi karanlık çökmeden imparatorluk yolundaki handa olamazlardı. Gene de fazla zamanı yoktu; son derece ivedi bir şekilde harekete geçip süratle yol almalı ve tamamen Xinan'da neyle karşılaşacağına bağlı olarak gerekirse bütün geceyi gene yolda geçirmeliydi.

Aldığı emir gereği Kanlinleriyle ve geceleyin saraydan çıkan kafilelerine muhafızlık eden askerlerle birlikte Taizu'nun tahtırevanına refakat ederek hanın bahçesinden ayrıldı.

İkinci Ordu'nun kalan elli askeri yeni imparatorla birlikte kuzeye gidecekti. Bu onlar için büyük bir onurdu. *Dui* komutanı bir sonraki emir gelene dek onları disiplin kurallarına uygun şekilde ve tam tekmil vaziyette avluda bekletmişti.

Tai, Wei Song'un dikkatle onları izlediğini fark etmişti. Bu adamların bir ödülle onurlandırılacağını ilk kez o zaman düşündü. Ama bir şey söylemedi. Bazen olacaklara dair detaylardan haberdar olmamak en iyisiydi. Ve önünde yerine getirilmeyi bekleyen bir görev vardı.

Ma-wai'den ayrıldıktan kısa bir zaman sonra yakın bir mesafede mola vermek için Dynlal'in dizginlerine asıldı ve yolun ortasında durup Song'a, Zian'a ve Lu Chen'e niyetinin ne olduğundan bahsetti. Tavrı ve yaklaşımı meselenin tartışmaya açık olmadığını ortaya koyuyordu.

Hepsi onunla birlikte yola devam etti. Diğer Kanlinler, Taizu ve askerlerin yanında kaldı. Onlar tapınaktan gelecek altmış atlıyı bekleyecekti.

Tai ve üç yoldaşı tarlalar boyunca ilerleyip imparatorluk yoluna çıkmak için güneye yöneldiler. Bir yaz günü, bütün kuşluk vakti ve sonrasında güzel olmaya yazgılı bir ikindi boyu yol aldılar. Bembeyaz, yüksek bulutlar ve batıdan esen tatlı bir meltem vardı.

Ölümü düşünüyordu. Arkalarında bıraktıkları ölümleri ve Dar Geçit'te gerçekleşen, onlar yol almaya devam ederken bir yandan hızla çoğalan, buz gibi bir farkındalık yaratarak sonraki günlerin daha da fazlasına gebe olduğunu haber veren ölümleri.

Xinan'm çevresindeki ulaşım ağı fevkalade iyiydi. Atlıların tarım arazilerine dalmasını ya da küçük bambu korularının kıyısından dolanmalarını gerektirecek durumlara nadiren rastlanıyordu. Onları doğuya götürecek kestirme bir yol buldular; sonra oradan da köyleri bir bir geçip gölgelerden ilerleyerek imparatorluk yoluna yönelen bir başka kaçış.

Dörtnala at koştururken insanlar bulundukları yerlerden dışarı uğrayıp onları izliyor ya da içeriden hiç çıkmayıp bir yandan yapmakta oldukları işe devam ediyorlardı. Atlıların bu kadar hızlı gitmesi sıra dışı bir durumdu. Onlar için sakın bir günün ortasında bir tür sohbet malzemesiydi. Hiç zorlanmadan koşmaya devam eden Dynlal, Tai'nin medarıftiharıydı. Diğer üçü istasyonda at değiştirmişti. Gene de istese onları geride bırakıp toza dumana bulayabilirdi. Neredeyse bunu yapıyordu da ancak şehre girdiğinde yoldaşlarının yanında olmasına ihtiyacı olacaktı.

Şehre girmedi. Hatta yakınından bile geçmedi.

Manzarayla karşılaşmadan az evvel kuvvetli bir gökgürültüsüne ya da çağlayan sesine benzer tuhaf bir gürültü duyduklar. Onlar imparatorluk yolunun yakınlarındaki bir tali yolda, önlerindeki yükseltinin zirvesine doğru alenacele tırmanırken giderek yükselen bir kükreme sesi göğü sarıyordu. Sonrasında o yükseltinin ucundaki uçuruma geldiklerinde aşağıda neler olduğunu gördüler.

İnsanlar büyük bir panik içinde şehri boşaltıyordu. İmparatorluk yolunun Xinan'dan firar eden insanların yarattığı izdihamın altında kaybolduğunu görünce Tai'nin kalbine bir ağrı saplandı. Tam bir keşmekeş içindeki yoğun kitlenin dış çeperlerinde bulunanlar önce drenaj kanallarına dökülüyor, oradan çıktıkları yol kenarındaki yaz bahçelerinde oluşan kargaşada kilitlenip ilerleyemiyorlardı.

Yanlarına alabildikleri dünyalık namına ne varsa sırtlarında taşıyan veya çocukları ve yaşlılarla birlikte, erzaklarını yükledikleri kağnıları peşlerinden çekiştiren insanlar birbirleriyle cebelleşerek yol almak için büyük bir mücadele veriyorlardı. Çıkan ses bir tür işkence gibiydi. Arada sanki biri kanala itilmiş veya düşmüş ve üzerine basılıp çiğneniyormuş gibi feryadı basıyor ya da gürhunun üzerinde çığlıklar, ağlama sesleri yükseliyordu. Düşen ölüdü, mesele bu kadar basitti. Tai ilerleme hızının insana can çekiştirecek kadar düşük olduğunu, buna mukabil insan selinin göz alabildiğine doğruya dek uzandığını gördü.

Daha şehrin kapılarını dahi göremiyordu, surlar çok uzaktaydı. Ama hayal edebiliyordu. Bütün kapıları. Felaket haberi ulaşmıştı demek. Xinan halkının görünüşe göre Roshan'ın gelip onları katletmesini beklemeye niyeti yoktu.

"Burada aklıktan ölecekler," dedi Sima Zian yumuşak bir sesle. "Üstelik bu henüz bu sabah yayılan öncü dalga. Sadece başlangıç."

"Bazıları kalacaktır," dedi Lu Chen. "Bazıları aileleri, evleri için her zaman kalır, terk etmez. Onlar yalnızca başlarını önlerine eğip katliamın son bulması için dua edecekler."

"Aslında çok sürmeden son bulması daha muhtemel," dedi Tai. "Roshan hükmetmek istiyor, değil mi?"

"Orası öyle," diyerek ona katıldı Lu Chen. "Ama hiç bitmeyecekmiş gibi görünebilir."

“Sonsuza dek sürecek mi bu savaş?”

Tai soruyu soran Song’a baktı; gözünü karınca sürüsü gibi neredeyse emekleyerek ilerleyen gürüha dikmişti. Alt dudağını ısıırıyordu.

“Hayır,” dedi. “Ama çok şey değiştirecek.”

“Her şeyi mi?” diye sordu bu kez Tai’ye bakarak.

“Çok şey,” dedi tekrar. “Her şeyi değil.”

“Tai, şehre girmemiz imkânsız.” Konuşan Zian’dı. “Gönderdiğin uyarı mesajını aldığını ve yanıt verdiğini ummaktan başka bir şey gelmez elimizden. Zira bu akıntıya karşı yüzmenin bir yolu yok.”

Yüreğini kavuran bir çaresizlikle şaire baktı Tai. Sonra başını iki yana salladı. “Evet yüzebiliriz. Yüzmek iyi fikir. Kanallara inip ilerleyeceğiz.”

İyi bir fikirdi ama önemli değildi. Bazen öyle olurdu.

Öğleden sonralarının kalanını tarlalardan geçip karayolunu kestikten sonra yeniden tali yollardan doğuya doğru ilerleyerek geçirdiler. Günün geç saatlerinde arka yolları ve kağnıların kullandığı bozulmuş patikaları bile batıya kaçan kalabalıklar doldurmuştu. Artık ilerlemek neredeyse imkânsız hale gelmişti. İnsanlar at üstünde ilerleyen dörtlüye lanet yağdırıyordu. Kanlinler ve onlara duyulan saygı olmasaydı muhtemelen saldırıya uğrarlardı. Tai, zamanın aleyhlerine işlediğinin bilincinde olarak hem öfkesiyle hem de yaşanan panikle mücadele ediyordu.

Yorulan atları bir sırta sürüp sonunda Xinan’ın surlarını gözetleyebilecekleri bir noktaya ulaştıklarında birinin küfür ettiğini duydu ve hemen akabinde sesin kendisine ait olduğunu fark etti.

Akşam ışığında imparatorluğun başkenti, dünyanın incisi Xinan hemen altlarında uzanıyordu. Şehir arıların kaçışıp durduğu, her kapıdan öbek öbek dökülüp yollara saçıldığı, devasa bir kovan gibi görünüyordu. Surların içinde tüm görevbildikleri ise göğe yükselen dumanlardı.

Roshan’ın oraya ulaşmasına daha günler vardı ve şimdiden Xinan alevler içindeydi.

“Ta-Ming’e bak,” dedi Sima Zian.

Saray yanıyordu.

“Yağmalıyor olmalılar,” dedi Tai.

“Nerede bu muhafızlar?” diye çığlık attı Song.

“Sarayı yağmalıyorlar,” diye cevap verdi Tai bıkkın bir sesle.

Zian, “İmparatorun kaçtığını biliyorlar. Şehirdekiler bundan sarayın terk edildiğinden başka nasıl bir sonuç çıkarabilirler? Terk edildiklerinden başka?” diye mırıldandı Zian.

“Orduları yeniden tanzim etmek için ayrıldı saraydan! Diğer orduları bir araya toplamak için. Hanedan savaşacak!” Song’un sesinde büyük bir gerilim vardı.

“Biz bunu biliyoruz,” dedi şair nazık bir şekilde. “Ama An Li üzerlerine yürürken bunun aşağıdakilere ne yararı var?”

Tai aheste aheste surlardaki kemerlerin altından şehrin içine akan ve normal şartlarda yakacak odun, tomruk, mermer ve diğer türden taşların, ağır eşyaların ve yiyecek maddelerinin taşındığı kanallara bakıyordu. Şehrin savunmasındaki en zayıf noktalardan biri olarak görüldüğü için kanallarda bulunanlara çok ağır cezalar veriliyordu.

Ama o gün dayak yeme riskini göze alan binlerce insan olduğunu görüyordu. Suyun içinde birbirini iten, çeken, kendine bir yol bulmak için kavga eden, sırtlarında çocuk, başlarının üzerinde bazı eşyalar taşıyan ya da oradan uzaklaşmak gayesiyle terör estirmekten başka bir şey yapmayan bir sürü insan vardı.

İnsanlar boğulacak, diye düşündü.

Lu Chen bir elini kaldırıp işaret etti. Tai, Ta-Ming’in içinde yeni alev alan bir bölüm olduğunu gördü.

Uçurumun kenarında diğerleri atlarının üzerinde, onun arkasında bekliyorlardı. Hiçbir şey söylemediler. Tai yoldaşlarının söylenmesi gerekeni ona bırakarak yüreğini yakan kedere saygı gösterdiklerini biliyordu. Artık bu umutsuz arayışa son vermek gerekiyordu. Onunla birlikte yollara düşmüşler ve yanından ayrılmamışlardı.

Dynlal’in sırtında oturmuş, yaşanan kâbusu izliyordu; belki de sadece başlangıcını. Gün batıyor, surları altın rengine boyayan uzun güneş ışınları Xinan’ın üzerine düşüyordu. Yağmur’u, yeşil gözlerini, sarı saçlarını ve çalışmalarına gömülüp antik dönem saltanat ailelerindeki vakaları, uzun ömürlü bilgeleri, nazım biçimlerini ve lirizmin ritmini anlamaya uğraştığı günlerde bile kendisinininkinden daha keskin olan zekâsını düşünüyordu.

Lamba ışığıyla aydınlanan bir odada, aynı yatakta yatarken bir yandan ellerini saçlarında gezdirip bir yandan da ona şarkı söylediği zamanları anımsıyordu.

Alacakaranlıkta ya da mehtap ışığında, yeşim yahut mermer merdivenlerin başında, bir pencere pervazında aşğının gelişini bekleyen kortezanlar hakkında asırlar boyu yazılmış sayısız şiir vardı. *Karanlık çöker ve yıldızlar ıştır, sokaklar taş duvarlardaki fenerlerin ışığıyla aydınlanır. Bülbüller bahçelerde şakır. Yine de açık pencerem hep o nal sesine hasret kalır...*

“Başaramayacağız,” dedi. “Geri dönmek zorundayız. Üzgünüm.”

Pek çok nedenle nihayet karanlığa karışan uzun bir yaz günü gibi hissediyordu kendini. Alevleri arkalarında bırakıp yeniden batıya döndüler.

İMPARATORLUK YOLU ÜZERİNDEKİ hana varmaları neredeyse bütün gecelerini aldı. Bahar vakti bir sabah uyanıp da Song'u askerler tarafından tutsak alınmış ve yaralı halde bulduğu, Wen Jian'in onu alıp Ma-wai'ye götürmek üzere bir tahtırevanda beklediği handı bu.

Her ne kadar binekleri yorgun olsa ve tali yollardan ilerleseler de at üstünde oldukları için Xinan'dan göçenlerin mücadele etmekten yorgun düşmüş öncülerini geride bıraktılar. Sonrasında ana yola yöneldiler. Ay ışığında bomboş ve muhteşem bir güzellikle önlerinde uzanıyordu.

Hana vardıklarında söz verildiği gibi tapmaktan gelen altmış Kanlin onları bekliyordu. Taizu'nun uyuduğu bildirildi.

Tai tımar edilmesi, sulanması ve beslenmesi için Dynlal'i almalarına izin verdi. Herkesin dinlenmeye ihtiyacı olduğunu biliyordu ama kendisi uyuyamayacaktı. Kemikleri ağrıyordu ve yüreği yanıyordu.

Song ve Lu Chen diğer Kanlinlerin yanına gittiler. Ne kadar üzül-düğünü gördüğü için Song'a yanında kalmasını teklif etmeyi düşündü. Ama onu rahat ettirecek bir ruh halinde değildi. Savaşçıların yanında olmasının ona daha iyi geleceğine kanaat etti.

Belki de öyle değildi. Bilmiyordu. O gece zihninin yeterince berrak olduğunu hissetmiyordu. Ma-wai'de neler olmuştu öyle... Ve Xinan yanı-yordu, hem de Bahar Yağmuru o surların içindeyken. Belki de on binlerce insanın yığıldığı yollardan birinde sıkışıp kalmıştı.

Bilmiyordu. Hanın resepsiyon salonu boyunca yürüdü. Bazı insanların korku içinde orada beklediklerini gördü; ne söyleyeceğini ya da ne düşüneceğini bilemedi. Eğilerek Tai'ye selam verdiler. Avlu içindeki bahçeye çıktı.

Bir süre sonra Zian çıkageldi ve onu buldu. Tai bir dut ağacının altındaki sedirde oturuyordu. Şairin elinde bir şarap imbiği ve iki kadeh vardı. Yanına oturdu ve kadehleri doldurdu; Tai'nin ilk kadehi tepesine dikmesiyle yeniden doldurması için uzatması bir oldu. Zian ikinci kez doldurdu ve Tai onu da tepesine dikti.

Şairin varlığı insana huzur veriyordu. Ama yine de o gece herhangi bir şeyde huzur bulmak yasa dışı bir iş yapmakla eş değer gibiydi. Mesela dostlukta ve yıldızların aydınlığında. Veya gece melteminde.

Zian, "Dinlenmen gerek." dedi.

"Biliyorum."

"Sabah mı çıkacaksın yola?"

"Şafak sökmeden. Şehirden kaçanların önünde olmak zorundayız." Tai yanındaki adama baktı, yanbaşıda bir gölge vardı. Tepelerindeki yapraklar mehtabın önünü kesiyordu. "Bizimle geliyor musun?"

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Zian başını iki yana sallayarak olumsuz cevap verdi. "Belki de benimkisi kibir, bir yanılsama ama imparatorun yanında daha yararlı olacağıma inanıyorum. Eski... baba imparatorun yanında."

"Taizu biz olmadan ayakta kalamaz."

"Elbette. Ama yas tutarken yanında sadece o aptal simyacı ve askerler olacak. Gidilecek uzun bir yol var önünde ve seyahat çok zorlu. Artık onun için cennetin yolu bir yay gibi kıvrımlı. Belki yaşlı bir şair ona yardım edebilir."

"Sen yaşlı değilsin."

"Bu gece öyleyim."

Bahçe ıssızdı; az sonra Tai şairin tekrar konuşmaya başladığını ve ona bir hediye vererek bu sessizliği bozduğunu duydu:

Birlikte ruhlarımız cennetin dakuz katına yükseldi

*Ama yakında parçalanacağız yağmurdan önceki yıldızlar gibi.
Ben solgun bir ejderin peşinden gideceğim,
Tepeleri ve nehirleri önüm sıra sürerek.
Sense uzak diyarların hududuna gideceksin.
Ve dostum belki de bir gün evine döneceksin,
Wai Nehri'nin üzerindeki son köprüyü geçerek.*

Tai bir süre hiçbir şey söyleyemedi. Duygulanmıştı ve çok yorgundu. Şarap, müzikli sözler, dinginlik. "Seni tekrar göreceğim miyim?"

"Gök cennet müsaade ederse. Ümitle bekleyeceğim. Bir başka bahçede *pipa* dinleyecek ve güzel şaraplar içeceğiz."

Tai derin bir nefes aldı. "Umarım. Sen... nerede olacaksın?"

"Bilmiyorum. Sen nerede olacaksın Shen Tai?"

"Bilmiyorum."

BÖLÜM XXVI

BİR ZAMANLAR KIYMETLİ Refika Wen Jian'ın ikinci kâhyası olan Ye Lao artık saygın ve imtiyazlı biri olan Efendi Shen Tai'nin (ünlü generalin oğlu) evinde baş kâhyaydı. Bu elbette ki büyük belirsizliklerin yaşandığı bir zamanda bile Efendi Shen'in oldukça değerli mülküyle ilgili sorumlulukları olduğu anlamına geliyordu. İstisnasız bütün ev kâhyaları belirginliği tercih ederdi.

Ye Lao daha evvel hiç büyük bir isyanın ortasında kalıp öfkeli askerlerin hücum ettiği bir şehirde ya da sarayda bulunmamıştı. Öyle zamanlarla ilgili hikâyeler hep anlatılır ancak hiç yaşanmazdı – tabii cennetin dokuz katındaki tanrıların inayetiyle.

Her zaman kullarına karşı merhametli değillerdi tabii.

İşinde çok iyi olması ve bunu kendisi için bir gurur vesilesi haline getirmiş olması nedeniyle, ta ki imparator ve maiyetindeki bir avuç saltanat mensubu kaçtıktan yedi gün sonra An Li'nin ordusu hakikaten şehrin doğu kapılarında belirinceye dek, Lao yersiz bir korkuya kapılmayı ve ortalığı velveleye vermeyi reddetti (daha da önemlisi evin hizmetindeki uşakların katiyen panik olduğuna dair bir ipucu yakalamasına izin vermedi).

Ama isyancı askerlerin şehrin sokaklarına akın ettikleri an gelip de yeni idarecilerin kan donduran uygulamalarına dair haberler Efendi Shen'in mülküne ulaştığında, Ye Lao'nun aklı karışmaya başladı ve kaygıya kapıldı. “Çakallar şehre indi,” demişti biri, “ve ejderler yaban topraklarda.”

Xinan, Roshan'ın insafına terk edilmişti. Ancak aptallar savunacak asker yokken şehrin kapılarını kapatırdı. Ama bu nezaket gösterisi barbarlar üzerinde uyguladıkları şiddetin sınırlarını geriye çekmelerini sağlayacak bir tesirde bulunmadı.

Herkes için medeni bir şehre giren askerlerin genellikle biraz miktar sarhoş olmaları, ortalığı yakıp yıkmaları, kimi yerleri yağmalamaları ve hatta hiç gerekmede bile cinayet işlemleri ihtimaller dâhilindeydi.

Hiç süphesiz kadınları gözden uzak tutmak ve eğlence merkezlerindeki zavallı kızların sarhoş bir orduyu yeterince tatmin edebileceğini ummak yapılacak en akıllıca şeydi.

Şayet etrafta dolaşan raporlar doğruysa yarım milyon civarında Xinan yurttaşı isyancılardan kaçmayı tercih etmişti. Gale yana gelip birbirlerini sıkıştırarak konvoylar halinde, hızla akan nehirler gibi her yöne dağılmışlardı. Kimisi ilerleyen orduyla karşılaşınca etrafından dolaşıp hızla kuzeye ya da güneye kaçabilmeyi umarak tarım yapılan coğrafyalardaki köklerine ulaşmak için, muhtemelen memleketlerinin, baba ocaklarının ya da kır evlerinin bulunduğu yerlere, daha da doğuya, yaklaşan fırtınanın kalbine doğru gitmişti.

Ama kaçanların çoğu batıya ya da güneye yöneldi. Yeni imparator Shinzu'nun (alışması güç bir fikirdi) Dokuzuncu Hanedan güçlerini kuzeyde toparladığı duyulduktan sonra belli sayıda insanın da oraya doğru yola çıktığı haberleri geliyordu.

Ye Lao'nun bakış açısına göre kaçanların çoğu yanlış yapıyordu.

Taşrada kalacak yer verebilecek bir akraba, hakikaten hiç düşünmeden gidilebilecek bir memleket var olmadığı müddetçe Xinan dışındaki herhangi bir yerde kıtlıkla karşılaşmak son derece yüksek bir olasılıktı. Aslında hareket halindeki yüz binlerce insan düşünülünce, onları bekleyen bir aileleri olsa bile hepsinin nasıl kalacak yer ve yiyecek bulacağını tasavvur etmek de zordu.

Şehirde kalmayı tercih edenlerin temel varsayımı An Li ve oğullarının Ta-Ming'e yerleşme niyetinde oldukları ve kendi kuruluşunu ilan eden bir hanedana yakışır şekilde hareket edecekleri yönündeydi.

Bir ölçüye kadar disiplinsiz davranışlara tahammül edilebilirdi ancak elbette bu davranışlar hemen kontrol altına alınmalı ve payitahttaki hayatın makul şekilde devam ettirilmesine özen gösterilmeliydi.

Bilinçaltından süzüp paylaştığı bu fikre koştur olarak günün ilk saatlerinden itibaren iffetsiz ya da hafifmeşrep olarak nitelenen kadınların

saray bahçesinde katledilmeye başladığını ve katliamın halen devam ettiğini öğrenmek Ye Lao'yu derinden sarsmıştı.

Ta-Ming'in surları önünde halka açık bir alanda idamlar infaz ediliyordu. İddialara göre öldürülen hanedan mensuplarının kalpleri sökülüyor ve An Li'nin öldürülen oğlunun ruhuna adak olarak sunuluyordu. Bazılarının başlarının demir pençelerle koparılıp omuzlarından ayrılarak idam edildiği söyleniyordu. Cesetler meydana yığılmıştı ve gömülme üzere oradan alınmaları yasaktı. Bütün cansız bedenler kurulan büyük ateşlerde yakıldı; kapkara, boğucu dumanlar yükselirken ortalığı kesif bir leş kokusu aldı. Ye Lao'nun bakış açısına göre bu düpedüz barbarlıktı.

Üzerlerindeki *hanfu*'lardan, kuşaklardan kurtulmanın ve şehirde bir yere saklanmanın yahut her şeyi bırakıp kaçmanın ne kadar elzem olduğunu görememiş olan bütün bürokratlar, daha yeni mezun olmuş en alt kademedeki çaylaklar bile tek tek bulundu ve Mor Mersin Kasrı'na toplanıp katledildi.

Aldığı habere göre saraydaki kadınlar korkunç şekilde istismar ediliyordu. Taizu'nun cariyelerinin ve müzisyenlerinin çoğu köleler gibi kartarlara bindirilip Yenling'de kalan isyancı askerlere gönderilmişti. Roshan bir orduyu mutlu etmek için ne yapması gerektiğini biliyordu.

Kentin her bölgesinde kendinden geçmiş, sarhoş askerler özel mülklerin kapılarını neredeyse rastgele kırarak hanelere tecavüz ediyordu. Pazarlar kapalıydı. Cesetler yıkıntıların ve vahşi hayvanların arasında, yanık kokulu, pas rengi bir duman içinde, yerlerde yatıyordu.

Şehrin sokaklarında gezen askerî tellallar vasıtasıyla yeni hanedanın saygıdeğer liderlerine Taizu'nun –bir zamanlar imparator olan ama şimdi maskesi düşünce cennetin eliyle hükmetme erkini kaybetmiş korkağın biri olduğu ortaya çıkan– çocukları ya da torunlarının yerlerini ihbar edenlerin ya da onlarla ilgili bilgi verenlerin ödüllendirileceği ve hane halklarının resmî güvence altına alınacağı duyuruldu.

Arkasından olanlar çok çirkindi; Taizu'nun soyundan gelen herkesin ve onların çocuklarının (ekseriyetle çok küçüktüler) saklandıkları yerler ve gizli kimlikleri hiç zaman kaybetmeden deşifre edildi. Prens ve prenseslerden müteşekkil bu aciz ve bahtsız sabiler, bir teki dahi bırakılmadan

Ta-Ming'in önündeki meydana yakılan ateşin olduğu yere götürüldüler ve orada başları kesildi.

Kâhya Ye Lao'nun bu nevi uygulamalara karşı duyduğu nefreti tanımlayabilecek bir kelime yoktu. Bu adam, An Li, kendini yeni imparator ilan etmemiş miydi? Kitai'deki ihtişamlı dokuz hanedanın devamını getireceğini söylememiş miydi? İnsanoğlunun canavarlardan evla olmadığını, kurtlardan ya da kaplanlardan pek de farklı davranmadığını düşündü yüreğinde kaskatı bir öfkeyle.

Gözünü kulağını dört açtı, ulaşabildiği her yerden soruşturup bilgi topladı ve kısıtlayıcı kurallar koyarak Efendi Shen'in hane halkının olabildiğince tertipli ve nizami bir şekilde yaşantısına devam etmesini sağladı. Personelden ilk günlerde kaçıp gidenler olmuştu ama çoğunun çalacak başka kapısı yoktu; bu nedenle ne kadar korksalar da orada kalmışlardı.

Yerleşkenin sağ kanadındaki ikinci avluda mülke ait bir kuyu vardı; bu kuyu o eve atfedilen değere dair memnuniyet verici bir işaret sayılabiliyordu. Lao gözün değdiği her noktada görülebilen yangınların hasbelkader oraya sığraması ihtimaline karşılık ne kadar bakraç, kova varsa toparlayıp suyla doldurttu ve bir köşede hazır bekletti. Her sabah eldeki bütün keten kumaşlar da gerektiği takdirde kullanılmak üzere iyice ıslatılıyordu.

Gıda temini sıkıntılı bir sorundu ama yine de henüz çözümsüz değildi. On gün sonra Roshan pazarların tekrar açılmasına izin verdi ama tabii bu alıcı ya da satıcı olarak yalnız açık alanlara çıkma cesaretini gösterebilenlere yaradı.

Bir zaman sonra bazı çiftçiler tedirginlik içinde yerlerde sürünen cesetlerin, terk edilmiş ya da kimsesiz kalmış, ağlayan çocukların ve için için yanan döküntülerin, harabelerin arasından güç bela geçecek bir yol bularak tezgâh açmaya; pazara süt, yumurta, sebze, kümes hayvanı, darı ve arpa getirmeye başladılar.

Fiyatlar fahişti. Resmen gaddarlık olduğu düşünülebilirdi ancak mevcut koşullarda yapılacak bir şey yoktu. Ye Lao yakında daha da artmasını bekliyordu.

Bir sabah ansızın hatırladığı bir detayla bağlantılı olarak aklına bir fikir geldi: Efendi Shen batıdan dönerken yolda Roshan'ın bizzat kendisiyle bir görüşme yapmamış mıydı? Hafızası onu yanıltmıyorsa kendisinin (ve

hizmetkârı olduğu eski hanımının) Shen Tai'yle imparatorluk yolundaki o posta hanında ilk kez karşılaşmalarından önceki gün gerçekleşmişti o görüşme.

Görüşmenin detayları hakkında hiçbir şey bilmiyordu, evde görevli olan hiç kimsenin de (tek tek sormuştu) haberi yoktu ancak içinden gelen sese kulak vererek –bir kâhyanın efendisinin mizacına dair geliştirdiği içgörüyle– dikkatle, kısa bir not yazdı ve Roshan o bölgedeki katliamların durdurulmasını emrettiğinde korkak, acemi bir uşakla (feda edilebilir olduğuna hükmetti) Ta-Ming'e gönderdi. Avanesiyle birlikte sarayı işgal ettiğine göre belki oradaki işleri yürütecek insanlara ihtiyacı olduğunu da fark etmiş olabilirdi.

(Tecrübeli bir kâhya daha en başında onu bu konuda yönlendirebilirdi.)

Anka Taht'ın paramparça edildiği ve üzerine işlenen değerli taşların bazı hanedan üyeleri tarafından kaçmadan önce söküldüğü yönünde haberler geliyordu. Amaç iktidarı gasp eden o barbarın devasa, heyula gövdesini o tahta yerleştirmesine engel olmaktı.

Ye Lao el altından haberin doğruluğunu teyit ettirdi.

Gönderdiği mesajın hedefine ulaşip ulaşmadığını hiç öğrenemedi. Cevap yoktu. Mesajın içeriği basitçe orada, sarayın yeni sahibi olan Onuncu Hanedan'ın Saygın ve Heybetli İmparatoru An Li'nin hizmetinde kimlerin bulunması gerektiğine dair saraya sunulmuş bir tavsiyeden ibaretti.

Takip eden günlerde ve haftalarda hiç değilse askerlerin kapılarına dayanmamış ya da kırıp dökerek, zorla girip diğer hanelerde her ne yapıyorlarsa orada da aynısını yapmamış olmalarıyla az da olsa teselli buldu.

Duydukları doğruysa eğer, son şansölyenin aynı mahallede ve çok da uzakta bulunmayan konağında ikâmet eden hane halkına yapılanları öğrenmek gerçekten huzursuz ediciydi.

Sanki Wen Zhou'ya isnat edilen suçlarda evindeki o zavallı çalışanların bir dahli varmış gibi davranılmıştı. Şansölye artık ölmüştü, bir hayaletti, cenazesinin onurlandırılmasına bile müsaade edilmemişti. Hâl böyleyken neden sırf onun hane halkından diye uşaklarından, cariyelerinden ve kâhyalarından kanlı bir intikam almanın peşine düşülürdü?

Ye Lao öfkeliydi ve itidaliyle övünen, iyi eğitilmiş bir kâhya için bu son derece rahatsız edici bir duyguydu.

Yaz sonuna kadar (o sene hava çok sıcak ve kuraktı ki bu da yangın ihtimalini güçlendiriyordu) elinden gelen en iyi şekilde mülkün idaresini sürdürdü. Günler günleri kovaladıkça işler yavaş yavaş kontrol altına alındı. Cesetler caddelerden kaldırıldı; payitahtta yeniden zoraki ve istikrarsız bir yaşam ritmi oturtuldu. Şafak vaktini ve gün batımını haber veren tamtamlar yeniden duyulur oldu. İsyancı askerlerin çoğu savaşmak üzere kuzeydeki ve güneydeki sıcak bölgelere kaydırıldı. Shinzu ise onlara karşı Dokuzuncu Hanedan kuvvetlerini toparlıyor gibi görünüyordu.

Xinan'da tamamen sona ermiş olmasa da cinayet ve yağma vakalarının sayısı azaldı. Lao şimdiye dek olanların bazılarının ise düpedüz hırsızlık olduğunu, suçluların amaçlarına ulaşmak için mevcut şartları bahane ettiklerini biliyordu. Arada bir Taizu'nun ailesinden başka birinin saklandığı yerden çıkarılıp öldürülmesi gerekebiliyordu.

Ye Lao her ne kadar geleceğine hiç itimadlı olmasa da yeni talimatları bekleyip durdu. Hatta Efendi Shen'in hayatta olduğundan bile emin değildi. Şehirden ayrıldığını biliyordu – bir gece yarısı gidişini izlemişti. Belki fazla iyimserdi ama imparatorluğun yapısında savaşla birlikte derin çatlaklar oluşmuş olsa da onun başına bir hâl gelmesi durumunda haberdar edileceklerine inanıyordu. Diğer ölümlerden bir şekilde haberleri oluyordu sonuçta – şansölye ve Leydi Wen Jian'ın vefatları da dâhil.

O haber işgalin en başında, daha her şey tazeyken, imparatorun kaçışından sonra ve Roshan'ın şehre girişinden epey önce gelmişti. Pek çok nedenle bu havadisler Ye Lao'yu büyük bir kedere sürüklemişti.

Bir zaman sonra Kıymetli Refika'nın bu dünyadan göçmesiyle ilgili şiirlerin yazılmakta olduğunu duydu. Yerin yüzünden düşen bir ışıltı, gök-cennetin bahçelerine dönen bir yıldız gibi tanımlamalar onu derinden etkiliyordu.

Ye Lao şiire pek yatkın değildi. Öte yandan, sonrasında sürdüğü çok uzun ömür boyunca, soğuk kış gecelerinde Wen Jian'ın hizmetinde bulunduğunu, önünde diz çöktüğünü, onunla konuştuğunu, kaftanının eteğini öptüğünü öğrenen insanların gözlerinde yanan kıvılcımlarla ısı-narak onunla ilgili hikâyeler anlatmayı sürdürecekti.

Jian daha o zaman bir efsaneye dönüşmüştü.

Şimdi o yazın ilk günlerine, isyancıların şehri işgal ettiği zamana dönüp bakınca aslında görevinin basit olduğunu anlıyordu: medeni olma iddiasını ve her türlü düzen algısını kaybetmiş bir dünyada küçük bir meskenin ve içinde ikâmet eden hane halkının düzenli yaşantısını muhafaza etmek.

Anlamadığı meselelere fazla kafa yormuyor, günlük işleriyle meşgul oluyordu ama bir sonbahar sabahı bir de baktı ki mevki ya da hürmetin ötesinde bazı nedenlerle Efendi Shen Tai'nin mülkündeki herkesin ona itimadı tam, hepsi ona sadık ve ne isterse yapıyor.

Çünkü onları hayatta tutuyor.

#

YAĞMUR ARTIK ÇOĞU gece yol üzerindeki daracık bir han odasında da olsa, şimdi olduğu gibi şehirdeki daha geniş ve konforlu bir odada da, gaipten sesler duyarak korku içinde uykusundan uyanıyor.

Yüreğinin bu kadar korkuyla dolu olmasına alışamıyor, resmen şuuru sarsılıyor ancak biliyor ki son derece tehlikeli bir dönemden geçiliyor ve bu şekilde hisseden tek kişi kendisi değil.

Üstelik gönlünün kapıları her duyguya açık çünkü hâlâ hayatta – hücrelerine kadar duyumsuyor– ve bunu gecenin bir yarısı kendisine ulaştırılan bir mesaja, bir de umduğunun çok ötesinde sadakat gösteren iki adama borçlu.

Tabii bir de Kanlinlere.

Belki göstermiş olduğu kararlılığın da payı var ama o geceye dönüp baktığında hiç de kendinden emin ve metanetli hissetmediğini hatırlıyor. Aksine en yoğun yaşadığı duygu panik olmuştu ve bir sonraki adıma tamamen içinden gelen sesi dinleyerek, içgüdüsel olarak karar vermişti. Korkuyla.

O gece farklı bir ruh halinde olması, o mesajın hiç gönderilmemiş, kaybolmuş ya da sabah oluncaya dek kendisine ulaştırılmamış olması (ki o zaman kaçabilmeleri mümkün olmazdı) gibi küçük ihtimallerden birinin

bile gerçekleşmemesi sayesinde hayattaydı. İnsan hayatı pamuk ipliğine bağlıydı. Bu tür düşünceler yüzünden gece boyu gözüne uyku girmiyordu.

Bir batı şehri olan Chenyao'ya ulaştılar ve artık onlar ayrıldıktan sonra Xinan'da neler olduğuna dair bir şeyler biliyorlar. Hâlâ kendisine refakat eden iki Kanlin, savaş ortamında bile bilgi edinmenin yollarına vâkıflar. Mektupların yanlış yerlere gittiği, posta istasyonlarındaki atlara ordu tarafından el konulduğu ve her türlü bilginin altın değerinde olduğu bir dönemde dahi.

Tabii bilhassa isyan ordusu payitahta vardığında merhum şansölye Wen Zhou'nun şehirdeki konağında neler olduğunu öğrenmek için çaba sarfediyorlar.

Şu durumda karanlıkta tüyler ürpertici sesler duyup irkilerek uyanması ya da bir daha uykuya dalamaması sürpriz değil herhalde, değil mi?

Olan bitenin ötesinde onu en çok rahatsız eden şey hâlâ nefes alıp vermeye devam edebilmenin, burada ve canlı olmanın dayattığı bu sınırlı yaşantı. Bir bu, bir de ne kadar çok insanın nasıl vahşice katledildiğinin farkında olmak. Bildiği isimler, hatırladığı yüzler var. Şansölyenin gözdesi sıfatını taşıdığı düşünülünce kendi başına neler gelebileceğini tasavvur etmemesi, kafasında kurmaması neredeyse imkânsız. Kitai'nin sınırlarının ötesinde yaşayan barbarlar hakkında duyduğu her şeyden daha kötü, insanın midasını kaldıran hikâyeler var.

Kendi memleketi de o sınırların ötesinde. Sardia etrafı kuşatılmış, sürekli teyakkuz halinde olduğu bilinen ve işgallerle mücadele eden küçük bir krallık. Yine de Yağmur, hayatı boyunca hiç, şimdi Xinan'dan haberleri gelen olaylar gibisini duymadı.

Xinan, yalnız bir gece yarısı Tai mesaj göndermiş olduğu için arkasında bırakabildiği şehir. Saraya çağrılmış olmalıydı – Kanlinleri bu yüzden göndermişti. Wen Zhou da çağrılmıştı.

O gece diken üstünde oturmasına neden olan şey buydu. Mesaj geldiğinde Zhou onun yanındaydı. Yatakta oturup aceleyle yaktığı fenerin ışığında okumasını izlerken Yağmur bunun her zamanki rutin çağrılardan biri olmadığını anlamıştı. Öyle olsa o saatte gelmez ve onu bu kadar derinden etkilemezdi.

Telaş içinde giyinip ona ya da diğerlerine hiçbir şey söylemeden – hiçbir şey– muhafızlarıyla birlikte hemen evden ayrılmıştı. Bu da çok rahatsız ediciydi. Gelen mesajı yakmıştı; çünkü yakmasaydı Yağmur'un eline geçebilir ve cariyesi odada yalnız kalır kalmaz okuyabilirdi.

Bir süre sonra –zamanın o geceki akışına dair algısı bulanık– bu kez kendisine yazılmış bir başka mesajla Hwan çıkagelmışti.

Sabaha kadar beklemeyi de tercih edebilirdi pekâlâ ama etmedi. Bu küçük detay her şeyi değiştirmişti. Zira beklemiş olsaydı o mesaj Yağmur'un eline hiçbir zaman geçmeyebilirdi.

Mesajı konağa getiren, arka sokakta yaşayan sakat dilenci Qin'di.

Başka hiç kimseye itimat edip emaneti teslim etmemiş olması şimdi bile yüreğinin minnetle dolmasına neden oluyordu. Sarhoş bir satıcıya (o kadar geç bir saatte satıcının o sokakta ne işi vardı?) yerleşkenin ön kapısına kadar o uzun yolu kendisini sırtında taşıyarak götürmesi için para vermişti. Ve ayaklarının üzerinde acı içinde kıvranmasına rağmen uyku sersemi birileri öfkeyle gelip açana dek kapıları yumruklayıp bağırması, oradan ayrılmamıştı.

Ve sonrasında yüksek sesle ve gözlerinden ateşler saçarak, tek bir geri adım atmadan derhal Hwan'm, sadece onun, oraya getirilmesini talep etmişti.

Onu dövüp (hayalinde canlandırdığında tüylerini ürperten bir başka mesele de buydu) kapıdan kovmamış olmaları ihtimal dışıydı. Efendisi az evvel çıktığı için o saatte uyanık olan Hwan sesleri duyup çıkan arbedenin mahiyetini öğrenmek için ön kapıya gitmişti.

Arbede.

Kendisine uzatılan notu kabul etmiş ve ona getirmişti. Hemen, sabahı beklemeden. Belki uyanık olabileceğini tahmin etmişti. Belki de korkmuştu. Chenyao'ya gelene dek Qin de o da yanından hiç ayrılmamış olmalarına rağmen Yağmur bunu sormadı.

Neden onları yanında istediğini tam olarak açıklayamıyor ama bir şekilde bunun doğru olduğunu... buna ihtiyacı olduğunu biliyor. Tai'nin notunu okuduğunda da ruhunu sıkın benzer bir dürtü, bir zorunluluk hissetmişti.

“Olası tehlike. Her an her şeye hazırlıklı ol,” diye yazmıştı.

Hazırlıklı olmak için her şeyden önce Zhou’nun saraydan gelen celp kâğıdını okurken yüzünün aldığı hali, okuduktan sonra kâğıdı yırtışını ve gidişini anımsaması yeterliydi. Ne bir veda sözcüğü söylemiş ne de iyi bir dilekte bulunmuştu.

Şansölye için pek çok farklı yakıştırma yapılabilir, onu tanımlayacak değişik birçok söz söylenebilirdi ancak asla korkağın biri olduğu söylene-
mezdi – fakat o gece korku içinde olduğu aşikârdı. Öte yandan Yağmur’un halihazırda tehlikeye dair, sahip olduğu mücevherleri bahçeye saklayacak kadar gelişmiş bir önsezisi vardı.

Onu kurtarmaya yetecek kadar – şimdi Chenyao’da yazın son deminde bir başka gece yarısı düşünürken bunu daha iyi anlıyordu. Bir araya gelen bunca şey ve bir de ne zaman her şeyi değiştirecek kadar keskin ve belirleyici bir karar alması gerekse içine yerleşen o his (annesi de benzer durumda aynı şekilde hissederdi).

Belirleyici. Yapabileceği tek bir şey vardı. Bir eğlence mıntıkasında gecenin geç vakti zar atan bir kumarbaz gibi rest çekiyor, sahip olduğu her şeyi ortaya koyuyordu.

Bir zamanlar Hwan’ın kendisine duyduğu aşkı kullandığı, çıkarları için kasten bu aşkı besleyip büyütecek yönde davrandığı düşünülürse ona karşı çok da kibar olduğu söylenemezdi. Öte yandan neredeyse şüpheye yer bırakmayacak şekilde onun hayatını kurtardığı ortadaydı.

Hissettiğinden çok daha özgüvenli, oldukça net talimatlar vermişti. Halbuki korku içten içe ruhunu kemiriyordu. Hwan’ın tek başına malikânenin kapılarından çıkıp gitmesini emretmişti. Mahallenin sokaklarında, caddelerinde dolaşp bir tahtırevan bulacaktı – gece geç saatlerde dahi ihtiyaç sahibi birini randevusuna götürmek ya da bir evden diğerine götürmek için taşıyıcılarıyla birlikte bekleyen bir iki tahtırevan mutlaka bulunurdu.

Dilenci Qin’i o tahtırevana alacak ve yerleşkenin arka tarafına gö-
ürecekti.

Hanımının talimatını duyunca Hwan’ın gözlerinin faltaşı gibi açıl-
dığını anımsıyor.

Buz gibi bir sesle hiç zaman kaybetmeden, ivedilikle emri yerine getirmesini, aksi halde nazarında bir hiç olacağını söylemişti. Üzerinde geceliği, fener ışığında doğrudan gözlerinin içine bakarak verdiği görevi ifa etmesi halinde ise onun için büyük bir iyilik düşündüğünü de eklemişti.

Kendisinden isteneni layıkıyla yapmak üzere, derhal oradan ayrılmıştı.

Böylece verdiği karar uygulamaya konmuştu. Hemen toparlanıp nedimelerinden yardım almaksızın giyindi; sanki sürat zihninde dolanan ikincil düşünceleri bastırabilirmiş gibi son derece seri hareket ediyordu. Ne olacağını yalnız tanrılar bilirdi ancak eğer yanılyorsa doğacak günün batışını göremeyebilirdi.

Odadaki sandıkta bulduğu ne kadar değerli taş varsa aldı. Onları orada bırakmanın makul bir tarafı yoktu. Tek başına sessiz, büyük bahçenin arka tarafına yürüdü; gölü, adacığı, demirli tekneleri, bambu korusunu ve Wen Zhou'nun saraydaki diğer adamlarla yaptıkları polo maçlarında oynadığı çayırılık alanı geçti. Patikanın etrafını gece çiçekleri sarmıştı. Kokularını içine çekti.

Taraçaya geldi, o küçük keseyi dibine gömdüğü ağacı buldu. Elleriyle kazarak keseyi çıkarıp aldı ve bahçenin doğu ucundaki karaağacın dallarına tutunarak duvara tırmandı.

Ağaca nasıl çıkılacağını, sıyrılmış bir diz ya da dirseği gurur vesilesi olarak gören Sardialı küçük bir kızken öğrenmiş, pek çok erkek çocuktan daha iyi tırmandığı için bu konuda epey övgü almıştı. Sol diz kapağında hâlâ çocukluğundan kalma, gurur nişanesi olarak taşıdığı bir yara izi vardı. Kuzey Bölgesi'nde ya da o yerleşkenin içinde elbette bir yerlere tırmanmasını gerektirecek durumlarla neredeyse hiç karşılaşmamıştı ancak insanın kasları edinilmiş alışkanlıkları hiç unutmuyordu.

Duvarın üzerinden caddeye atladığında iki Kanlin gizlendikleri gölgeden dışarıya, açığa çıktılar. Bir an olsun orada olmayabileceklerine dair kuşkuya kapılmamıştı.

"Ben buradan gidiyorum," dedi diğer ikisine. "Getirdiğiniz mesaj yüzünden. Benimle misiniz?"

Onunla kaldılar.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Batıya doğru yaptıkları yolculuk boyunca daha fazlasını da yaptılar. Bir kere her şeyden önce onları mahalleden dışarı çıkaranlar Kanlinlerdi. Hiçbir kapıda görevliler onlara karşı koymayacaktı. Çünkü bunu yapmaları en kötü ihtimalle onlara kötü şans getirirdi. Yaygın anlayışa göre kara giysililer tapınaklarından uzaktalarsa hem onların hem de korumakla yükümlü oldukları kişilerin mutlaka iyi bir nedenleri olduğuna inanılırdı. İşler böyle yürüyordu.

Bu nedenle bir çırpıda Xinan'ı boydan boya geçerek sokağa çıkma yasağı bitip şehrin kapıları açılmadan evvel batı kapısında oldular. Güneşin doğuşunu ve tamtamların çalmasını beklerken Yağmur, Hwan'dan bir tahtirevan ve Kanlinler için de iki yağız at ayarlamasını istedi.

Sabahın gelişiyle birlikte batıya giden yol boyunca, pazarlara akın eden erzak yüklü katarların oluşturduğu yoğun trafiğin akış yönüne ters istikamette ilerleyerek Xinan'dan çıktılar. Yolda yiyecek, şarap, tahıllı kekler, kurutulmuş et ve seftali aldılar. Hwan'ın yanında para vardı. Nereden aldığını sormadı. Serbest bölge olan bir kasabaya varmadan elindeki mücevherlerin bir yardımını dokunmayacaktı. Sonuçta altın kaplı kehribar taşından küpelerle haşlanmış yumurta ya da arpah kek satın alınamıyordu.

Yağmur sonradan şehirden ayrılabilmelerini mümkün kılan şeyin, çok çabuk harekete geçerek Dar Geçit'teki felaketin haberi şehirde yayılmadan oradan çıkıp batıya doğru yola düşmeleri olduğunu anlayacaktı. Tabii bir de imparatorun şehirden kaçtığı duyulmadan.

O gün içinde payitahttakiler Dar Geçit'te ve devamında Ma-wai'de olanlardan haberdar olunca şehirde bir panik dalgası hızla yayıldı ve bütün yollar, bütün kapılar dehşet içindeki insanlar tarafından tıklım tıklım dolduruldu.

O sırada Yağmur ve beraberindekiler çoktan imparatorluk yolundan çıkmıştı bile. Yol üzerindeki o ünlü posta istasyonunda kendisini tanıma ihtimali olan bir sürü insan bulunabileceğini düşünmüştü. Zira orası özellikle saltanat mensupları tarafından kullanılırdı ki bu insanlar Ay ışığı Haz Evi'nin müdavimleriyle aynı kişilerdi.

Ana yoldan ayrılıp doğu-batı yönünde uzanan bir başka yol buldular ve gün boyu o yol üzerinde ilerlediler. İlk gece bir ipekböceği çiftliğinin yakınlarındaki küçük bir handa konakladılar.

Yağmur bilemezdi; hiç kimse böyle şeyleri bilemezdi; ama imparatorluk yolunda kalmış ve o gece meşhur posta istasyonunda konaklamış olsalar hem kendi hayatı hem de onun etrafındaki bir sürü insanın hayatı şimdi olduğundan çok daha farklı olabilir, başka bir yönde gelişebilirdi.

İnsanların zaman zaman kendi mevcudiyetlerinin pamuk ipliğine bağlı olduğunu ya da küçük bir esintinin her şeyi baştan aşağı değiştirip onları yerle bir edebileceğini düşünmesinin nedenlerinden biri buydu. İmparatorluk yolu üzerindeki o hana gitmiş de olabilirlerdi – o yolu terk etme kararı tamamen içgüdüsel. O gece uyku tutmayabilir, pekala yatağından kalkıp bir yürüyüş için bahçeye çıkabilir ve bir dut ağacının altındaki sedirde oturmuş sohbet eden o iki adamı görebilirdi...

TALİ YOLLARDAN GİDEREK Kanlinler hızlı ilerlemelerini sağladı. Yeni bir at bulmak güç bir hal alana dek her gün atları değiştirdiler. Bir akşam yaşlıca olan Kanlin tarafından nezaket sınırları dâhilinde bir tartışma başlatıldı. Adamın adı Ssu Tan'dı. Yağmur'un niyetinin batıya doğru devam etmek mi yoksa güneye yönelmek mi olduğunu ve hatta acaba kuzeye mi döneceklerini öğrenmek istiyorlardı. Kesinlikle çok güzel bir soruydu.

Ancak bu nereye gittiklerine dair bir fikri olması gerektiği anlamına geliyordu.

O gece sırf önlerine bir hedef koyabilmek adına Chenyao'ya gittiklerini söylemeyi tercih etmişti. Bulundukları yere yakındı, üstelik şehir mücevherleri elden çıkarabilecekleri kadar, keşmekeşinde eriyerek göz önünden uzaklaşmalarına yetecek kadar büyüktü. Her yöne giden ana yolların kesişim noktasında bulunan bir kavşak, uzak diyarlardan gelen seyyahların ziyaret etmeye alışık olduğu bir uğrak noktasıydı.

Chenyao'da insanların çarpıcı hikâyeleri vardı ama kimse bunları anlatmak zorunda değildi.

Oraya vardıklarında Hwan içindeki personeliyle birlikte oldukça geniş bir ev için uzun süreli bir kira kontratı yaptı. Pazarlık etme konusunda dikkat çekici bir yeteneği vardı ancak Yağmur onunla birlikte giden ve görüşme esnasında arkasında bekleyen Kanlinlerin de bu başarılı alışverişte payı olduğuna emin. Hiç kimse herhangi bir şekilde kara giysilerini

karşısına almak istemezdi ve dahası iki tanesini hizmetinde bulunduran bir kadına bulaşmak akıl kârı değildi.

Şehirdeki bu konağa yerleştiklerinden beri alışılmadık biçimde Yağmur'a, âdeta üzerine ölü toprağı serpilmiş gibi, enerjisini, iradesini sömüren bir ruh hali musallat olmuştu. Sebebini biliyordu; o gece de biliyordu, haftalar sonra da şimdi uyanık halde yatağında uzandığı sırada da.

Sonraki adımda ne yapacağına dair net (hatta müphem) bir fikri yok. Herkes gibi onlar da her gün batıdan ve kuzeybatıdan akın eden askerlerin hareketlerini, at üstünde veya yaya, gaddar bakışlarla uygun adım şehirden geçişlerini izliyorlar. Bazılarının yüzleri çok genç geliyor Yağmur'a.

Bu yaz ordular bütün Kitai'yi boydan boya geçiyorlar.

Yeni gelen haberleri ya da söylentileri dikkatten kaçırmamaya çalışıyorlar. Qin aslında hiç ihtiyacı olmamasına rağmen sabahları pazarda para dileniyor. Ama insanlar sakat bir dilenciyle konuşmaktan çekinmiyor ve bu yolla en az Kanlinlerin kendi usullerince ulaştıkları kadar çok bilgiye ulaşıyor.

Yağmur Kanlinlere onca bilgiyi nereden aldıklarını hiç sormuyor. Onların varlığından güç alıyor, mahremlerine saygı gösteriyor. Geceleri toplanıp o gün ne öğrendilerse paylaşıyorlar.

Xinan'ın çoğu bölgesinde olduğu gibi Ta-Ming'de de toplu katliamlar yapıldığını biliyorlar. İşgal altındaki bir şehir olan payitahtta şimdilerde derin ama tuhaf ve gergin bir sessizliğin hüküm sürdüğünden haberleri var. Ya da tanımadıkları birinin ifadesiyle yeni gelen isyancı dalgasıyla şehrin ve halkın iyice sindiğinden.

İmparator Taizu'nun artık baba imparator olduğunu, güneydoğuya, Ulu Irmak'ın ötesine doğru ilerlediğini biliyorlar. Ülkeyi artık Shinzu yönetiyor, her ne kadar Xinan ve Yenling isyancıların kontrolündeyken ülkeyi birinin idare edip etmediği şüphe götürse de.

Kuzeybatıda, Uzun Duvar'ın yakınlarında bir muharebe oluyor, hikâyeyi kimin anlattığına göre zafer ya isyancılara ait ya da onlara karşı kazanılmış oluyordu.

Yola çıktıktan kısa bir süre sonra Zhou'nun ve Jian'ın öldüğünü öğrenmişlerdi.

Sokaktaki bir hayvanın attığı çığlğın sesine uyanan Yağmur savaşı, uygun adım yürürken gördüğü gençlerin yüzlerini, yıllar önce küçük yaşta sarışın, yeşil gözlü bir kadın olarak *pipa*'sını alıp geldiği bu ülkeyi, Kitai'yi düşünüyor.

Karanlık bir yaz gecesi, güneye bakan yıldız dolu penceresinin önünde kendi kendine bir söz veriyor – karar alıyor. Bu söz de kendi içinde korku ve acı barındırıyor ama aynı zamanda hep söylendiği gibi kabullenmenin erdemi kederini ve efkârını dağıtıyor.

Bununla birlikte sular duruluyor, planlı davranıp birbiri ardına yapacağı seçimlerle sorunların üstesinden gelebileceğine dair kendisine duyduğu inanç pekişiyor. Ve hiçbir koşulda onunla birlikte hareket eden adamların sorumlu tutulamayacağını aklının bir köşesine kazıyor. Bu onun kararı ve sadece kendisine ait bir karar olarak kalacağını düşünüyor.

Uykuya dalıyor.

SABAHLEYİN ERKEKLER DIŞARIDA bir yerlerde ya da pazarda ev için alışveriş yapıp son gelişmelerle ilgili bilgi toplamaya çalışırken uşaklardan birinden bir tahtirevan bulmasını istiyor ve tek başına bir tacirin dükkânına gidiyor.

Yeşim bir kolye ve ejderha şeklindeki altın bir broş için önerdiği fiyata bakınca adamın kesin olarak kazık atmaya çalıştığını söylemek mümkün ancak Yağmur onun katıksız bir sahtekâr olduğunu düşünmüyor; belki genç kadının halinden tavrından ya da tesadüfen kulağına çalınmış dedikodulardan dolayı evde onu beklediklerinden haberdar olduğu Kanlinlerden biraz ürkmüş olabileceğini düşünüyor.

Bir başka yere gidip yeniden pazarlık ediyor ve diğerlerinden önce eve dönüyor.

O akşam odasına fırça, mürekkep ve kâğıt istiyor; bir süre sonra fener ışığında dördüne hitaben bir mektup yazıyor.

Chenyao'nun Hwan için iyi bir yer olduğunu söylüyor ve orada kalmasını öneriyor. Savaş sonsuza dek sürmediği müddetçe Qin'le birlikte evi ellerinde tutmak, yiyecek almak ve diğer masrafları karşılamak için

yeterli maddi kaynağa (sabah yapılan ilk satışın nedeni buydu) sahip olacaklarını söylüyor.

Kanlinlerin ondan para almayı kabul etmeyeceklerini biliyor. Çünkü Wen Jian tarafından kiralandılar ve ücretleri ödendi. Yağmur açısından bir başka tuhaf gerçek de (terk etmek üzere olduğu) bu iki savaşıyı sadece Tai'ye değil hayatını kaybeden Kıymetli Refika'ya da borçlu olması.

İkisine de ismen, ayrı ayrı teşekkür ediyor; Ssu Tan ve genç Kanlin Zhong Ma'ya. Duyduğu minneti ve şükran duygularını kabul etmelerini ve tapınaklarının liderine iletmelerini istiyor. Ve aynı zamanda eğer bir iyilik daha yapmayı kabul ederlerse onları kendisine gönderen ve tekrar karşılaştıkları malum olan Efendi Shen Tai'ye de aynı şükran ve minnet duygularıyla birlikte kendisine "elveda" dediğini söylemelerini diliyor.

Çok üzgün, bu nedenle mektubun bu kısmını hızlı ya da kolay yazmıyor. Ama zaten hangi kadına içinde keder bulunmayan bir hayat bahsedilmiş, hangisi acısız bir ömrü tüketmiştir ki? En azından artık ay ışığında parlayan yeşim merdivenlerde oturup beklemiyor; yaşanacak günler bir bir azalırken eli kolu bağlı oturmuyor.

Babasının ölümünden sonra memleketine giderken ondan asla böyle bir şey yapmamasını, kendisini hüznün esaretine teslim etmemesini istemişti. Sonunda kendini Kuala Nor'da hayaletlerin arasında bulmuştu. O da Wen Zhou'nun kollarında.

Ama hayır, başka türlü düşünmek de mümkün. Kendini bulduğu yer aslında Zhou'nun yatağı değil, burası, tam şimdi olduğu yer.

Yazmayı tamamlayıp fırçayı kenara koyuyor ve mürekkep kuruyuncaya dek kâğıdın üzerine üflüyor. Mektubu yazı masasının üzerinde bırakıyor, kalkıyor ve o gün tacirden aldığı paranın çoğunu mektubun yanına koyuyor.

Onlar için her şeyin yolunda gideceğini düşünüyor. Tabii eğer savaş çok uzun sürmezse.

Penceresinden dışarıya bakıyor. Yaz göğünde parlayan yıldızları görüyor. Vakit doluyor. Geceliğini hiç giymedi. Uyumayacak. Evden ayrılırken sessiz olması gerekecek ama kiraladığı tahtirevan çoktan kapıya gelmiş olmalı; ev ahalisi onun yaşadığı bu derin huzursuzluğa alıştı. Her şey yolunda gitmek zorunda.

Nakit paranın kendine ayırdığı bölümünü ve çıkacağı seyahat için gereken mücevherlerle dolu küçük çantayı alıyor. Uzun, zorlu bir seyahat olacak. Kendine iki muhafız tuttu, anlaştıkları ücretin üçte birini onlara peşin ödedi ve şafak vakti kentten ayrılacak oldukça büyük bir kervana katılmak için anlaşma yaptı. Konvoyun güvenliğinin temininde de görev alacak olan iki muhafız Yağmur'un kafileye yapacağı katkı olarak kabul edildi. Böyle meselelerde izlenen yol bu.

Her zaman Chenyao'dan ayrılan bu tür ya da farklı kervanlar bulunur. O sabah Yağmur'la konuşurken bu kafilenin liderleri neyle karşı karşıya olduklarının farkında gibi görünüyorlardı ki bu iyiye işaret. Dönemin şartları hesaba katılırsa elbette çok güvenli bir yol değil, özellikle de bir kadın için, ama dünya ne zaman tekin bir yer oldu ki?

Ayrılırken içini buran, aklına takılan tek şey *pipa*'sını alamamış olması.

Belki yolda bir tane bulur. Ayrılık vakti geldi. Parmak uçlarında sessizce yürüyor ve karanlık koridora çıkan kapısını açıyor. Merdivenin üçüncü basamağının üzerinden atlaması gerektiğini hatırlıyor. O basamak gıcırıyor. O gün erken saatlerde kontrol etti.

Ama kader bir oyun oynar da gıcırdarsa artık yapılacak bir şey yok.

Dördü birden koridordalar. Hwan, Qin ve iki Kanlin. Hepsi de seyahate çıkmak için giyinip hazırlanmış.

"Hah çok şükür," diyor Ssu Tan. "Biz de tam sizi uyandırmaya karar vermiştik. Tahtırevan uzun zamandır kapıda. Kervan ayrılmadan onlara katılacaksak hemen çıkmamız lazım."

Ağzı açık kalıyor. Hwan'ın elinde ona doğru tuttuğu bir şamdan var. Yüzlerini görebiliyor. İnanılmaz ama hepsi birden gülümsüyor.

Yağmur, "Ama siz... Bu hiçbirinizden yanımda gelmesini isteyebileceğim bir seyahat değil!"

"Siz istemediniz," diyor Qin. Dayanacak bir duvar olduğu zaman bir süre ayakta durabiliyor. "Biz öyle istedik."

"Olmaz!" diyor tekrar. "Nereye gittiğimi bile bilmiyorsunuz. Biliyor musunuz?"

"Elbette biliyoruz," diyor Ssu Tan. "Bir süre önce böyle bir karar alabileceğinizi düşündük. Bu meseleyi kendi aramızda konuştuk."

“Siz... benim vereceğim kararlarla ilgili mi konuştunuz?” Öfkelenemeyi çok istiyor.

Hwan sessizce, “Siz o kararı verdikten sonra bizim ne yapacağımız hakkında konuştuk leydim,” diyor.

Genç Kanlin Zhong Ma, hiçbir şey söylemedi. Gözleri Yağmur’un üzerinden bir an olsun ayrılmadı ve hâlâ gülümsüyor.

“İyi de ben Sardia’ya gidiyorum!” diye bağıyor.

“Evinize dönüyorsunuz,” diyor Ssu Tan.

“Evet ve orası *sizin* eviniz değil.”

“Evet, değil,” diyerek onu onaylıyor yaşça büyük olan Kanlin. “Ama Zhong Ma ve ben sizi gözetmek ve kollamakla görevliyiz, eğer böylece elimizden kayıp gitmenize müsaade edersek bu şerefimize sürülmüş bir leke olur.”

“Ben Kitai’den ayrıldığım zaman sizin göreviniz biter!” diyor. Ağlamaya başlıyor; bu yeterince iyi mücadele etmesini güçleştiriyor.

“Öyle değil,” diyor Zhong Ma, sessizce.

Tan tebessüm ediyor. “Kanlinlerin görev anlayışlarını yoldayken tartışabiliriz. Bunun için bol bol zamanımız olacağına inanıyorum.”

“Gececeğimiz yer Tarkan Çölü,” diye yalvarıyor Yağmur umutsuzca. “Orada insanlar ölür!”

“İşte bu da orada yanınızda olmamız için daha iyi bir sebep,” diyor Hwan. Ve devam ediyor, “Bu sabah pazardan sizin için bir *pipa* aldık. Seyahat için.”

İPEK YOLU ÜZERİNDEN çölleri geçip dar ve sarp boğazları aşarak Sardia’ya ulaşmaları yarım yıldan biraz daha fazla sürüyor. Ölmüyorlar. Yanında yoldaşları olmasa Yağmur büyük ihtimalle başaramazdı. Qin’in deveye binebildiği ortaya çıkıyor.

İki kez saldırıya uğruyorlar ama haydutlar ikisinde de yenilgiye uğruyor. Kum fırtınaları hiç eksik olmuyor. Kum fırtınalarının biri Ssu Tan’ın sağ gözüne mal oluyor ancak kervanda bir hekim var; (kafile lideri epey tecrübeli) bir merhem hazırlayıp gözüne sürüyor ve gazlı bezle bandaj yapıyor, böylece Tan hayatta kalıyor. O günden sonra gözünde bir bantla

geziyor. Yağmur o siyah bandın eski dönem haydutlarına benzemesine neden olduğunu söylüyor.

Kanlinler artık siyah kaftanlarını giymiyor. Kanshu Koridoru'ndaki üçüncü ve son garnizonu geçtikten sonra zaten kaftanları üzerlerinden çıkarmışlardı. Tam olarak o noktada, yani imparatorluk sınırlarını terk ettikleri yerde.

O günlerde Yağmur bir başka karar daha almıştı.

“Benim adım Saira,” demişti onlara.

Ne zaman kendi ismini söylese bahar kirazlarınınkine benzer bir tat oluyor ağzında. Herkes artık ona böyle sesleniyor ya da ondan bu isimle bahsediyor ve şaşırtıcı biçimde yolun geri kalanı daha kolay geliyor.

Çok uzun bir seyahatin sonunda yanmış ve epey yıpranmış olarak kumulların ve taşlıkların dağlarla çevrili, yemyeşil otlaklarla buluştuğu bir coğrafyanın sınırına dayanıyorlar. Atları; Cennet Atlarını (hâlâ onu bir parça korkutuyorlar) ilk gördüğünde evine döndüğünü anlıyor.

Tam dokuz yıl olmuş. Annesi ve babası hayattalar. Erkek kardeşlerinden biri hariç hepsi ve kız kardeşleri de öyle. Gösterişli ve yeşim bezeli bir hayat yok burada ama kesinlikle daha az toz ve gürültü var. Tüccarlar her iki yöne de gidiyorlar ama artık daha çok batıya (orada yükselen yeni güçler var). Zamanla sahip olduğu mücevherleri parça parça satmayı başarıyor. Sardia'nın batısında Kitan işi eserlerin çok kıymetli olduğunu öğreniyor. Gökyüzü masmavi ve dağ havası kesinlikle rüzgârın renginin bile sarıya çaldığı, iki milyon ruhun şehri Xinan'da solumaya alıştığından çok daha farklı.

Şaşırtıcı şekilde ailesine yeni katılan küçük çocuklar var. Müzik var. Atlardan korkmamayı kendi kendine öğreniyor ve hatta sonunda birine biniyor; hayatı boyunca hiç unutamayacağı bir an yaşıyor. Keder de var; hatıralar var zira.

Qin orada kalıyor; başlangıçta babasının evinde, sonrasında ise bizzat kendi evinde hep hoş karşılanıyor. Hwan kalıyor. Ev işleriyle ilgilenmesi için bir kâhya tutacak kadar zengin artık.

Zhong Ma evine dönüyor. O çok genç, yaptığı yolculukla gurur duyuyor; tıpkı Kanlin olmaktan gurur duyduğu gibi. Yağmur ona dönüştü

GÖK CENNETİN ALTINDA

götürmesi için bir mektup veriyor. Bu kez yazması epey zamanını alıyor. Hatıralar acı veriyor.

Ssu Tan kalıyor. Onunla evleniyor. Çocuklarından biri, annesininkinden daha koyu saçları olan yeşil gözlü bir kız; müzik konusunda kelimelerle anlatılamayacak kadar yetenekli. Daha on iki yaşına gelmeden *pipa* müziğinin yirmi sekiz makamının tamamında ustalaşıyor.

Hayat, diye düşünüyor Saira hayatının geri kalanında her zaman, *insana şaşırtıcı hediyeler sunabilir.*

BÖLÜM XXVII

KUALA NOR'UN ÜZERİNDEKİ o küçük derbentte mutlu olmamıştı. Ama Bytsan sri Nespo oradan uzaklaşabilmek için yaptığı ve “kanat taarruzu” şeklinde nitelediği hamlenin henüz tam olarak yaşantısına olumlu bir etkide bulunduğunu söyleyemezdi.

Kitan'a verilen atlarla ilgili meselenin çözümüne ilişkin ortaya attığı fikir benimsenmiş ve onaylanmıştı. Terfi ettirilmişti ve artık Rygyal'deki sarayla doğrudan iletişime geçebileceği bir konuma yükselmişti ki bunun bir avantaj olduğu aşikârdı. Artık çok daha büyük bir kaledeydi.

Öte yandan şimdi bulunduğu yerde komuta zinciri içinde belli bir rolü yoktu; bu hem tuhaftı hem de çevresindekiler tarafından yadırganmasına neden oluyordu. Kendisinden çok daha uzun süredir görevdeki subayların kıdem ve rütbe olarak üstüne çıkmıştı ancak oradaki görevi sınırın diğer tarafından gelecek malum şahsı ya da göndereceği mesajı beklemekten ibaretti.

Ayrıca her sabah, bütün bir gün boyu ya da uzun yaz akşamlarında, her an her yerde yaşanan bütün gelişmelerle ilgili babasının ne düşündüğünü biliyordu artık.

Hem de birinci ağızdan öğreniyordu, çünkü babası Dosmad Kalesi'nin komutanıydı. Dosmad, dudak uçuklatan sayıda Sardia atıyla ödüllendirilen bir Kitan'ın muhtemel gelişini bekleme göreviyle atandığı yerd.

Bytsan, Sardialarla ilgili sürecin idamesi ve atların sevkıyatı hakkındaki zekice önerisini ortaya atmadan evvel yakın zamanda kimin o kalenin komutanlığına atandığını bilmiyordu. Öylesi ücra ve küçücük bir derbentte görev yapmanın talihsiz pek çok sonucundan biriydi bu.

Can sıkıcı bir sürprizdi.

Babası söz konusu kraliyet hediyesine açıkça ve tamamen karşıydı. Çöküş dönemine girmiş bir imparatorluğun sergileyeceği türden bir aptallık olduğunu düşünüyordu. Fakat tabii yüksek rütbeli bir subay için dahi bu tür bir fikri dile getirmek imkânsız olduğundan Kale Komutanı Nespo hıncını artık emri altına giren, görünüşe göre hediyeyle ilgili iyileştirmeler önerip teslimatın gerçekleştirilme olasılığını artırmış olan kendi değersiz oğlundan aldı.

Atlar orada, Dosmad'da, surların hemen dışındaki geniş barakalar-daydı. Beslenmeleri, sulanmaları, düzenli olarak binilmeleri ve sağlıklı kalmaları için sürekli gözetim altında tutulmaları gerekiyordu. Komutan Nespo kusurlu atları doğuya göndermenin Tagur'a yansımalarının kötü olacağı yönünde sıkı sıkıya uyarılmıştı ki bu uyarı emekliliğinin yaklaştığı bir dönemde kendisine yönelik gizli imalar içeriyor olabilirdi.

Sırf bu görevleri ifa edebilmek için kale komutanının sırtına fazladan sorumluluk yükleyen, neredeyse küçük bir ordu oluşturacak sayıda atlı adam gelmişti. Bu adamlarla ilgilenme görevini oğluna vermişti. Bu görev Bytsan'ın rütbesine göre birkaç beden küçüktü ancak oğlunun terfisinin altında yatan yegâne sebep Sardialardı; öyleyse onların toynaklarıyla, yemleriyle gerektiği gibi meşgul olunmasını, düzenli tımarlanıp içinde yuvarlandıkları boktan ve çamurdan armdırılmalarını temin etme işinden o sorumlu olabilirdi. Hatta sadece denetlemek yerine bu işi bizzat kendisi de yapabiliirdi. Aslında ona kalsa hiç tereddüt etmeden bu işleri yapma görevini ona verirdi. Bytsan'a da aynen böyle söylemişti.

Tüm olanlar için oğlunu suçlamak çok kolaydı; zira atların orada tutulmasını saraya öneren Bytsan'dı.

Nespo sri Mgar'ın anlay ışına göre aptalca bir hediye olmasının yanı sıra aptalca bir fikirdi bu aynı zamanda. Ama illaki bu sorunla baş edilmesi gerekiyorsa yapılacak şey iki yüz elli atın tamamını, nereye ve nasıl istiyorsa götürsün diye Kuala Nor'daki Kitan'm başına bırakıp geri dönmekti. Nespo'ya göre eğer atlar yolda çalınırsa, sürü dağılır da atlar kaybolursa, hastalanırlarsa ya da ölürlerse Tagur için daha da iyiydi.

Bir zamanlar düşman olan ve gelecekte tekrar düşman olması muhtemel bir ülkeye Sardia süvari atları hediye etmek gerçekten enayilikti. Böyle

şey olmazdı. Kuala Nor'dan sonra imzalanan anlaşmanın sürdürülmesi ya da ezeli hasımları Kitanlar tarafından kendilerine lütfedilmiş olan pek sevimli prensesin arzularını takdir etmek gibi konularda hiç kimseyi, özellikle de ümitsiz vaka olarak gördüğü oğlunu dinlememeye kararlıydı.

Aslında Nespo bir gece önce oğluna, prensesin hanedana gelin gelmesi ve atlarla ilgili meselenin Kitai'nin karmaşık planlarının bir parçası olabileceğini düşündüğünü itiraf etmişti.

Düşünce yapısı bakımından çok daha modern biri olan ve babası bir öğle vakti masmavi gökyüzünde güneşin parladığını söylese dahi anında onunla ters düşmeye meyleden Bytsan, "Yirmi yıl sonra mı? Gizli bir planı uygulamak için fazla uzun bir zaman. Bence sen onlardan çok korkuyorsun," dedi.

Nespo bunu söylediği için onu odasından kovmuştu.

Bunu sık sık yapardı; oğlunu bulunduğu yerden kovardı. Ama ertesi akşam ya da gerçekten çok sinirlendiyse bir sonraki gece gene yanına çağırırdı, çünkü... sonuçta onun oğluydu değil mi? Ve bir de son defasında söylediği şey tamamıyla mantıksız sayılmazdı.

Tagur'daki yaşlı bir subay için dünyanın değiştiğini kabul etmek güçtü ama mümkündü. Aslına bakılırsa bu değişiklikten haz etmek zorunda da değildi.

Ayrıca yaz sonunda sınırın öte yanından barış sancağı çekmiş elçiler gelip Kuala Nor'daki Kitan'ın atlarını teslim almak üzere oraya intikal ettiğini bildirdiklerinde onlarla ilgili hislerinden eskisi kadar emin olmadığını fark etti.

İKİSİ DE MAİYETLERİNDEKİ yarım düzine adamla birlikte geldi ve açık arazideki bir karaağaç öbeğinin yakınlarında buluştular. Dosmad Kalesi ve Kitai ile Taguran Platosu sınırındaki nispi düzlüklerden biri üzerinde bulunan eyelet başkenti Hsien arasında, tepelik bir alandaydılar.

Bytsan, Shen Tai'nin refakatindeki Kanlin Savaşçıları'yla birlikte atını halihazırda babasının beklemekte olduğu noktaya doğru sürdüğünü gördü. Onu görmekten memnun olduğu gibi muhafızlarının Kanlin olmasına da bir o kadar şaşırıldı.

Nespo oğlundan silah kuşanmasını istemiş –Taguran menşeli zırhlardan büyük gurur duyuyordu, Kitan’daki muadillerinin tamamından daha iyiydi– ancak Bytsan bunu reddetmişti. Sıcak ve nemli bir gündü, üstelik savaş meydanına gitmiyorlardı; şayet Kitan sırf gösteriş olsun diye zırh giydiğini düşünürse utanırdı.

Önce Tai, Dynlal’in sırtından indi. Kendi atını görmek Bytsan’ı duygulandırdı; iyi bakılmış gibi görünüyordu.

Kitan öne çıktı. Durdu ve eğilerek, yumruğu avuç içinde, selam verdi. Bytsan bunu yapışını iyi hatırlıyordu. Kendini eyerden aşağı bıraktı ve kendi askerlerinin ne düşüneceğini umursamadan aynı şekilde karşılık verdi. Sonuçta ilk eğilen Shen Tai’ydi, öyle değil mi? Hem ikisi ölmüşlerin ruhları arasındaki bir kulübede birlikte bir gece geçirmişlerdi.

Kitan dilinde, “Kanlinler konusunda dersini almamış mıydın sen?” dedi ve sırttı.

Tai hafifçe tebessüm etti, “O sahteydi, bunlar değil. Seni tekrar gördüğüme sevindim.”

“Ben hayatta kalabildiğine sevindim.”

“Teşekkür ederim.”

Birlikte yürüyerek eşlikçilerinden bir parça uzaklaştılar. Havada bir ağırlık vardı; yağmur yağma olasılığı yüksekti ki bu hiç de fena olmazdı.

Shen Tai, “Dynlal muhteşemden de öte. Onu geri istiyor musun?” dedi.

Bu Kitanlar böyleydi işte, insana feleğini şaşırtırlardı – ya da en azından bazıları. Bytsan başını iki yana salladı. “O bir hediyeydi. Seni memnun etmesinden onur duydum.”

“Sürüden üç at seçtin mi?”

Bytsan bunu çoktan yapmıştı elbette. Üstelik bundan utanması da gereksizdi.

“Korkarım en iyi üçünü aldım.” dedi.

Shen Tai içinde beliren tuhaf duyguyla baş etmekte zorlansa da tekrar tebessüm etti. Bytsan ona daha yakından bakınca içine bir kurt düştü.

Tai bunu fark etti.

Bariz bir şakayla geçiştirmeye çalıştı. “Bir Taguran atın iyisinden ne anlar ki?”

Bytsan gülümseyerek karşılık verdi. Ama bu kez emin oldu; düşüncelerini gizlemek konusunda Kitanlara özgü o özel yeteneğe sahip olsa da Shen Tai'nin gölden ayrıldığından beri epey değiştiği aşıkardı.

Yani, neden değişmeyecekti ki?

“Seni öldürmeye çalışanın kim olduğunu buldun mu?” diye sordu.

Kitan'ın gerildiğini, tedirgin olduğunu fark etti.

“Sen de oradaydın,” dedi Shen Tai geçiştirerek. “Sahte Kanlin öldürmek istedi.”

Bu ters bir cevaptı. Bytsan yüzünün kızardığını, aşağılandığını hissetti. Duygusunu saklamak için başka bir yöne döndü.

TAI, DAHA AĞZINDAN çıkar çıkmaz söylediği sözlerden pişmanlık duydu. Gene tereddüde düştü, zor bir durumdaydı. Karşısındaki adam bir Taguran'dı ve Kitai bir isyanın ortasındaydı.

Derin bir nefes aldı. Göl kıyısında paylaştıkları dostluğun hatırına bu adama güvenmeye karar verdi. “Bağışla beni. Ayıp ettim. Ama o günden beri bu konuda hiç kimseyle konuşmadım.”

“Kendini zorlama...”

“Azmettiren, o kiralık katili gönderen Wen Zhou'ydu, şansölye. Dönerken yolda başka suikast girişimleri de oldu. Senin de o zaman öngördüğün gibi.”

Geniş omuzlu, yaz güneşinde yanmış Taguran'ın dönüp kendisine baktığını gördü. Yakınlarında kimse yoktu ki bu iyiydi. Tai uzaklarda bir yerde gürleyen göğün sesini duydu. Muhtemelen orada yağmur yağıyordu.

“Kitai'nin şansölyesi senden o kadar mı nefret ediyor?”

“Benden o kadar nefret ediyordu,” dedi Tai.

“Artık etmiyor mu?”

“Öldü.”

Şayet bu Taguranların henüz almadıkları bir bilgiyi ifşa etmekse de varsın öyle olsun, diye düşündü. Nasıl olsa öğreneceklerdi, ilk öğrenenin ve yayanın bu adam... bir arkadaşı olmasında sakınca yoktu.

Bytsan'ın gözü daldı. “Rygyal'dekilerin halihazırda bundan haberi olabilir ancak emin değilim.”

“Kuzeydoğuda bir isyan çıktı,” dedi Tai. “Şansölye Wen Zhou bunun sorumlusu olarak gösterildi.”

Şimdilik o kadarının yeterli olduğuna kanaat etti.

“Ve idam mı edildi?”

Tai başıyla onayladı.

“Öyleyse... sen artık tehlikede değilsin, değil mi?”

“Zor günler geçiren bir ülkedeki herhangi birinden fazla değil.”

“Peki sen... imparator tarafından onurlandırıldın mı? Yani hakettiğin gibi?”

“Evet. Sana da bunu mümkün kıldığın için teşekkür borçluyum.”

Ashında bu tespit çok yerindeydi. Tai büyük bir servete, büyük arazi ve mülklere, eğer isterse kullanabileceği bir güce kavuşmuştu. Her ne kadar ona bütün bunları bahşeden imparator şimdi güneye, Ulu Irmak’a doğru yol alıyor olsa da ve her ne kadar artık Kitai’nin hükümdarı olmasa da.

Ordular sefere çıkmışken her şeyi söylemek gereksizdi.

“Peki ya sen?” diye sordu. “Artık o kalede değilsin sanırım. Bu iyi değil mi?”

“Büyük ölçüde öyle. Gördüğün gibi Dosmad’dayım. Babam... babam bu kalenin komutanı.”

Tai dönüp ona baktı. “Peki sen onun burada olduğunu biliyor?..”

“O kadar aptal mıyım ben? Yeni tayin edildi buraya.”

“Bu iyi değil mi senin için?”

Bytsan sri Nespo hüzünlü bir şekilde başını iki yana salladı, Tai güldü.

“Özür dilerim,” dedi. “Babalar ve oğulları...”

“Bu senin suçun,” dedi Taguran alaycı bir şekilde. Ve birden sanki göl kıyısındaki kulübede geçirdikleri o uzun gecenin devamını yaşıyorlarmış gibi oldular.

“Ben senin dostunum,” dedi Tai abartılı bir samimiyet göstererek. “Arkadaşların bir görevi de bu tür ithamları sorgulamadan sineye çekmektir.”

Şaka yapıyordu ama diğer adam hiç tebessüm etmedi.

Bir süre sonra Tai, “Tüm bunların senin hayatını da değiştirdiğini biliyorum,” diye ekledi.

Öteki başıyla onayladı. “Teşekkürler,” dedi. Bytsan başlarının üzerinde dolanan bulutlara baktı. “Sardiaları bugün geç saatlerde ya da senin için daha uygunsa yarın sabah getirebilirim.”

“Yarın çok daha iyi olur. Beraberimde altmış Kanlin olacak. Silahlı olacaklar, her zaman öyledirler ama burada olmalarının tek amacı atları korumalarına alarak buradan götürmek. Lütfen adamlarına korkmalarının yersiz olduğunu anlat.”

“Niye bir Kitan, Taguran askerlerini korkutsun ki?”

Tai sıırıttı.

Bytsan da gülümseyerek karşılık verdi. “Ama ben gene de uyaracağım.” Taguran bir kez daha kısa bir tereddütle sordu, “Ne yapacaksın atları?”

Paylaştıkları onca şey düşünülünce sorulmasında sakınca olmayan bir soruydu. Tai omuz silkti. “Nihayetinde en mantıklı görünen şeyi... Onları imparatora vermeyi teklif ettim.”

İmparatorun adını anmak zorunda olmadığını düşündü. Ama birden gözünün önüne bir görüntü geldi. Bytsan’ın haftalar sonra gerçeği öğrenip aslında şimdi Tai’nin ona...

“İmparator Taizu’nun,” dedi ansızın, “oğlu lehine Anka Taht’tan feragat edip çekildiğinden haberiniz var değil mi?”

Bilemezlerdi. Henüz mümkün değildi.

Bytsan’m ağzı açık kaldı, eksik dişinin boşluğu göze çarpıyordu. Hemen, “Hangi oğlu?” diye sordu.

“Üçüncü oğlu. Taht varisi. Dokuzuncu Hanedan’dan Shinzu, bin yıl hüküm sürsün, artık Kiti’nin imparatoru.”

“Peki... Rygyal’e bununla ilgili bir mesaj ulaştırıldı mı?”

“Bilmiyorum. Belki. Eğer acele edersen haberi veren sen olabilirsin. Hepsi de daha çok yeni gelişmeler, buraya hızlı geldim.”

Bytsan tekrar gözünü dikip Tai’ye baktı. “Bu, bana verdiğin bir hediye.”

“Öyleyse bile ufak bir hediye.”

“Dünyayı değiştiren olaylara dair bir haber pek de ufak sayılmaz.”

“Belki de,” dedi Tai tekrar. “Eğer öyleyse senin adına sevindim.”

Bytsan hâlâ şüpheli gözlerle ona bakıyordu. “Değişiklikten memnun musun?”

Bu soru iliklerine kadar işledi. “Senin, benim sahip olduğumuz pozisyonlarda bulunan kişiler... biz kimiz ki bir sarayda olan biten şeyler bizi memnun ya da rahatsız etsin?” Tai’nin canı bir anda şarap istedi.

“Ama mutlu ya da mutsuz oluruz,” dedi Bytsan sri Nespo. “Her zaman bu tür değişimlere dair bir fikrimiz vardır.”

“Belki her şey olup bittikten sonra,” dedi Tai.

Diğer adam uzaklarda belirsiz bir noktaya baktı. “O halde Sardiaları yeni imparatora götürüyorsun? Atları vererek onun maiyetine mi dâhil olacaksın?”

İşte o an –Tagur sınırında bir otlakta, güneyi fırtınalı, kurşun gibi ağır bir göğün altında– tam cevap vermek için ağzını açmışken Tai bir şey fark etti.

Bir anda gelişen bir farkındalık, yoğun bir idrak anı yaşadığından kalbi küt küt atmaya başladı.

“Hayır,” dedi sessizce ve sonra tekrar etti. “Hayır. Ona hizmet etmeyeceğim.”

Bytsan tekrar dönüp yüzüne baktı, bekliyordu.

Tai, “Eve dönüyorum,” dedi.

Sonra sözlerine bir şey daha ekledi; ağzından dökülen kelimelerde vücut bulmadan evvel kendisinin bile aklının bir köşesinde yer ettiğinden haberdar olmadığı bir düşünceydi dile getirdiği.

Tai’nin bakışlarına kilitlenen Taguran can kulağıyla dinliyordu. Bir süre sonra başını sallayarak onayladı ve aynı şekilde, sessizce, aynı dercede beklenmedik şeyler söyledi.

Birbirlerini karşılıklı selamlayıp ayrıldılar – Beyaz Yeşim Prensesi’nin hediyesi olan ve batıdan gelen Cennet Atlarının sınırдан Kitai topraklarına geçirileceği ertesi sabaha dek.

GEÇMİŞE DÖNÜP BAKINCA Tai o günün de hayatının gidişatını külliye değiştiren günlerden biri olduğunu anlayacaktı. Ayrılan yollar, verilen

kararlar. Bazen seçim yapmanın tamamen insanın kendi elinde olduğunu düşünüyordu.

Bytsan'la buluşmalarından sonra geri dönüş yolunda bir kez daha, o sırada zaten içten içe seçimini yapmış olduğunu, işin sadece bunun itiraf edilmesine, yani dile getirilmesine ve somutlaştırmasına kaldığını anlıyordu. Yol aldıkça iyice içine kapandı ve duyguları pekişti. Kuala Nor'dan ayrıldığından beri hiç o şekilde hissetmemişti.

Ancak sınırdaki o günden ve devamındaki geceden sonra açığa çıkacak tek şey bu farkındalık –tek istediğinin bir an evvel eve; iki annesine, küçük kardeşine, babasının ve muhtemelen artık Liu'nun da orada bulunan kabirlerine dönmek olduğu– değildi.

O gün, ikinci vakti fırtına başladı.

Havadaki ağır durgunluk, kuşların sessizliği olacakları önceden haber vermişti. Tanrıların gazabı gibi parlak ve yırtıcı şimşeklerle güney göğünü parçalayan fırtına tam tepelerinde patladığında şükür ki Hsien ve sınır boyu arasında bulunan ve hanı da olan bir değişim istasyonunda başlarını sokacakları bir çatı vardı.

Barış dönemlerinde –ki sonuncusu neredeyse yirmi yıldır hüküm sürüyordu– Tagur ve Kitai ticari ilişkiler geliştirdi ve şimdi bulundukları yer öyle zamanlarda alışveriş yapılan merkezlerden biriydi.

Yağmur damlaları çatıyı döverken ve gök gürültüleri birbiri ardına patlarken Tai pek nadide sayılamayacak bir şarapla doldurulan kadehleri birbiri ardına yuvarlıyor ve sözlü bir saldırıyı savuşturabilmek için elinden geleni yapıyordu.

Wei Song öfkeden çılgına dönmüş, hatta Lu Chen'in de desteğini almıştı. Ve Tai'nin Kanlinlerinin çok tecrübeli lideri her ne kadar gösterdiği saygıdan taviz vermese de onunla aynı fikri paylaştığım ifade etmek konusunda çekimser kalmadı.

Song efendisine ona gösterdiğinden daha az saygı gösteriyordu. Tai'ye "aptal" bile dedi. Görünüşe göre ciddi bir hata yapmış ve o ikisine niyetinden açıkça bahsetmişti. Eve dönüyordu; atları imparatora Kanlinler de götürebilirdi.

GÖK CENNETİN ALTINDA

“Tai, bunu yapamazsın! Sonra belki. Elbette sonrasında olur. Ama Sardiaları ona bizzat kendin götürüp teslim edene kadar hiçbir yere gidemezsin! Seni görmesi lazım!”

Ona ismiyle seslendi; bunu daha önce hiç yapmamıştı.

Hakikaten hayal kırıklığına uğradığına dair bir başka ipucu da buydu. Sanki daha fazla kanıta ihtiyacı vardı. Bir kadeh şarabı ahşap masanın öbür tarafına, ona doğru sürükledi. Song görmezden geldi. Gözleri öfkeden ateş saçıyordu. Çok sinirliydi.

“Bir Kanlin Savaşçısının işverenin yaptığı seçimleri bu kadar önemseydiğini görmek beni çok duygulandırdı,” dedi tartışmanın tonunu yumuşatmak için.

Song küfretti. Bunu da daha evvel hiç yapmamıştı. Lu Chen irkildi, bir anda ne olduğunu şaşırdı.

“Sen artık benim patronum değilsin!” diye parladı Song. “Bizi kiralayan Wen Jian’dı, unuttun mu?”

Bu kez onlara göre kuzey göğünde bir başka gök gürültüsü silsilesi patladı; fırtına uzaklaşıyordu. “O öldü,” dedi Tai. Neredeyse sarhoş olduğunun farkındaydı. “Ma-wai’de öldürdüler onu.”

Masanın diğer tarafındaki iki Kanline baktı. Hanın yemek salonundaki uzun sıraların ortasında duran, rahatsız bir masada yalnızlardı. Daha yeni yemek yemişlerdi. Güneş batıyor olmalıydı ancak görmek imkânsızdı. Gökten boşanan yağmur giderek zayıflıyor gibiydi. Tai kafilenin geri kalanını almak üzere Hsien’e dönen Kanlinler için üzgündü. Atları ertesi sabah alıp kuzeye doğru yola çıkabilirlerdi.

Altmış Kanlin aynen öyle yapacaktı. Ama Tai değil.

O eve dönüyordu. *Wai Nehri’nin üzerindeki son köprüyü geçerek.*

Bir an düşündü. “Dur biraz. Şayet paramı Jian verdiyse artık kimse sana ödeme yapmıyor demektir. Üstelik bana hiçbir şey borçlu...”

Tüm neşesini ve canlılığını yitirdi çünkü birdenbire Song gözüne çok ehlikeli görmeye başladı. Lu Chen af diler gibi elini kaldırdı.

“Hiç de öyle değil efendim. Leydi Wen Jian tapınağımıza on yıl süreyle size on Kanlin muhafız tahsis edilmesine yetecek kadar yüklü bir meblağ bağışladı,” diyen Chen’i başıyla onayladı.

“Ne? Ama bu... bunun hiçbir manası yok!” Bir kez daha sarsılmıştı.

“Ne zamandan beri,” dedi Song buz gibi bir sesle, “saltanat mensubu kadınlar anlamlı davranışlar sergilemek zorunda? Savurgan olmaları bu kadar şaşırtıcı bir şey mi? Şimdiye kadar bunu öğrenmiş olduğunu sanıyordum!”

Gerçekten saygı çerçevesinde konuşmuyordu. Çok kızgın olduğunu düşündü Tai. Onu affedebileceğine kanaat etti.

“Biraz daha şarap al,” dedi.

“Şarap istemiyorum!” diye parladı Song. “Biraz olsun mantıklı davranmanı istiyorum. Hâlâ bir saltanat mensubu değilsin! Daha dikkatli olmak zorundasın!”

“Saltanat mensubu olmak isteyen kim, işte bütün... bütün mesele bu zaten!”

“Onu ben de biliyorum!” diye haykırdı. “Ama önce atları imparatora götür! Önünde dokuz kez eğil, şükranlarını ve teşekkürlerini kabul et. *Ancak ondan sonra* babasını ve ağabeyini kaybetmiş bir adam olarak evine dönüp ailene sahip çıkmak gerektiğini hissettiğin için sana teklif edilen makamı reddet. Bunu anlayacak ve takdir edecektir. Takdir etmek zorunda. Seni bir vali ya da başka bir şey ilan edip sonra da yol verecektir.”

“Hiç bir şey yapmak zorunda değil,” dedi Tai. Haklıydı, bunu Song da biliyordu.

“Ama öyle yapacak!”

“Neden? Neden yapsın?”

Ve Tai ortalığı yıkıp döken ve aslında biraz da korku olduğu aşikâr olan öfkесinin içinde genç kadının gözlerinde çakan bir zevk kıvılcımı gördü. Song başını iki yana salladı. “Çünkü atlarını senden aldıktan sonra bu savaş ortamında başka bir işine yaramayacaksın Tai.”

Gene ilk ismiyle hitap etmişti. Ona bakarken dimdik oturuyordu. Lu Chen ahşap masanın üzerindeki şarap lekeleriyle ilgileniyormuş gibi yapıyordu.

Bir an için öfkeleniyor, sonra pişman oluyor, sonra da başka bir şey hissediyordu. Tai iki elini yanlarına doğru serbest bırakıp pes etti ve gülmeye başladı. Her ne kadar insanı azılı bir öfkenin içine çekme potansiyeli

de olsa bu kahkahaların asıl nedeni şaraptı. Sesi giderek uzaklaşan bir başka gök gürültüsü daha patladı.

Song onun eğlencesine bir tebessümle dahi eşlik etmedi. Hâlâ sinirli bir şekilde ona bakıyordu. “Bir düşün,” dedi. “Efendi Shen, lütfen bunu bir kez olsun düşün.” Hiç değilse kendisine uygun şekilde hitap etmeyi başarmıştı.

Song devam etti, “İmparator ağabeyinin Wen Zhou’nun adamı olduğunu biliyor. Bu senin şüpheli sayılmana yeter.”

“Zhou’nun beni öldürmeye çalıştığını da biliyor.”

“Bunun bir önemi yok. Wen Zhou’nun değil, ağabeyinin ölümü mühim olan. Onun ölümünden dolayı ne hissettiğin. Ve Jian’ın. Seni koruması için muhafızlara ödeme yaptığını biliyor. Bize.”

Tai gözlerini ona dikti.

Song, “Senin de Xinan’dan ayrılan o kafilenin içinde olduğunu, Dar Geçit’te olanlarla ilgili askerlerle konuşurken onu gördüğünü ve Ma-wai’de yaşananlara onun sebep olduğunu bildiğini unutmayacaktır.”

“Buna onun sebep olduğunu bilmiyoruz!” diye karşı çıktı Tai.

Yalnız olduklarını bir kez daha teyit etmek için etrafı kolaçan etti.

“Evet, biliyoruz,” dedi Lu Chen yumuşak bir sesle. “Ama aynı zamanda neredeyse kesin olarak o şartlarda yapılması gerekenin bu olduğunu da biliyoruz. Malesef gerekliydi.”

“Sima Zian da aynı şekilde düşünüyordu!” dedi Song. “Eğer burada olsaydı kendi ağzından duyardın ve onu dinlerdin! Zhou’nun ölmesi Shinzu’nun işine geliyordu ve hemen akabinde Jian’ın başına ne geleceğini ve hatta babasının onun ölümüne göstereceği tepkiyi bile tahmin edebilecek zekâyâ sahipti. Taizu, imparatorluğun Roshan’la savaştıkça daha genç bir imparatora *ihtiyacı* olduğunu düşünecekti elbette. Kim bunun aksini iddia edebilir?”

“Tüm bunları planladığına inanmak istemiyorum,” dedi Tai şarap kadehini sıkı sıkı kavrayarak.

Sorun, asıl mesele, bunun ihtimaller dâhilinde olduğunu *görmesiydi*. Kendisi de o berbat günden beri aynı şeyleri benzer bir şekilde kafasında

evirip çeviriyordu. Ve o zamandan beri bu düşünceleri aklından söküp atamamıştı.

Karşısında oturan iki Kanlin'e baktı. Derin bir nefes aldı ve alçak sesle şöyle dedi: "Haklısınız. Ama bu zaten kuzeye gitmememin sebeplerinden biri. Söylediğinizin doğru olabileceğini kabul ediyorum. Hatta bu tür manevraların –özellikle de savaş dönemindeki bir imparatorluğun yararına ise– sarayda bulunan, erk ve iktidar sahibi kişilerin yapması gereken türden şeyler olduğunu da kabul ediyorum. Ama ben... ben bunu kendi hayatım için kabul edemem."

"Biliyorum," dedi Song çok daha alçak bir sesle. "Ama çekip gitmek, güvende olmak istiyorsan ve şüpheli konumuna düşmek istemiyorsan önce atları ona götürmeli ve verdiği yüzüğü parmağına takıp önünde eğilerek ona sadakatini göstermelisin. İmparator ondan saklanmadığını görmeli. Ayrılmak için icazet istediğini kendi kulaklarıyla duymalı. Sana güvenebileceğine inanmalı."

"Song haklı efendim," dedi Lu Chen.

"Usta Sima da benimle aynı fikirde olurdu, hiç süphem yok," diye tekrarladı Song.

Tai ona şöyle bir baktı. "Usta Sima hayatı boyunca bir kez olsun sarayda herhangi bir mevkide..."

"Biliyorum," diye sözünü kesti Song, bu kez nispeten nezaketini koruyarak. "Ama yine de benimle hemfikir olurdu. Shen Tai, atları kuzeye götür, sonra da ödül olarak evine dönmene izin vermesi için ona yalvar."

"Peki ya reddederse?"

Dudağını ısırды. Bir anda o çok genç ve tecrübesiz kız oluverdi.

"Bilmiyorum. Ama haklı olduğuma eminim," dedi sözünün arkasında durarak.

ODASINA BİR YAZI masası, kâğıt, mürekkep, fırça ve birkaç kandil getirmelerini istemişti.

Fırtına dinmişti. Penceresi güneye bakıyordu ki bunun iyi şans getirdiğine inanılırdı. Üst kattaki uzun koridorun sonunda bulunan odası oradaki en güzel odaydı. Panjurları kendisi açmıştı. Yumuşak, tatlı bir hava

vardı, ayrıca yağmurdan dolayı sıcak kırılmıştı. Tai çatının saçaklarından damlayan suyun sesini duydu. Yazmaya başladığında güneş neredeyse batmıştı.

Yazması zor bir mektuptu. O ana dek sınavlara hazırlık sürecinde öğrendiği ne varsa dimağından bulup çıkararak kusursuz bir resmiyetle, tam teşekkürlü bir selamlama faslı döşeyerek başladı. İlki yeni imparatora neden kendisine verilen talimata riayet ederek geri dönmediğini açıklayan uzun bir mektuptu. O anda kalan tek başına buyruk kişi minyon Kanlin muhafızı değildi.

Hatırına gelen bütün soyluluk unvanlarını sıraladı. El yazısına azami dikkati gösterdi. Hayatının geri kalanında kaderini belirleyecek olan mektuptu bu.

Bu nedenle hanedanın Li Mei'yle olan ilişkisini de vurgulayarak saltanat ailesine ve Dokuzuncu Hanedan'm üyelerine babasının biricik kızına bahsettikleri büyük onur için teşekkürlerini sundu. Elbette bu şükran ve minnet duygularının ifade edilmesinin altında yatan asıl neden Shen sülalesinin bir ucundan hanedana temas ettiğini hatırlatmak ve sadakatlerinden şüphe duyulmasının yersiz olduğu mesajını vermektir.

Ağabeyinden hiç bahsetmedi. Liu onuruyla, cesurca ölmüştü ama onunla arasındaki bağı hiçbir koşulda gündeme getirmemek daha akıllıca olurdu.

Ayrıca dolaylı biçimde uzun bir zamandır annesinin ve babasının gözde cariyesinin hâlâ büyümekte olan genç kardeşiyle birlikte baba ocağında yalnız başlarına kaldıklarını çıtlattı.

Henüz değerli babasının mezar taşını ve üzerinde yazılı hitabeyi dahi görmemiş olduğunun da altını çizdi. Gidip mezarının önünde diz çökmemiş, atalarının ruhu için toprağına bir tas şarap dökmemişti. Çünkü Kuala Nor'daydı. Shinzu bu satırları okurken eline geçmiş olması gereken Sardia atları bu nedenle imparatora gidiyordu.

On tanesi hariç (onunu elde tutuyordu çünkü yardımları karşılığında onun da onurlandırması gereken insanlar vardı) bütün Cennet Atları, Cennetin Oğlu ve danışmanları uygun görürlerse Shen Tai tarafından mütevazı bir hediye olarak yüce İmparator Shinzu'nun kullanımına sunuluyordu. Şayet bu şekilde Kitai'ye küçük de olsa bir faydası dokunursa bu görkemli

imparatorun en değersiz hizmetkârı, Shen Gao'nun oğlu Shen Tai için çok büyük bir gurur olacaktı. Mektubun tam bu bölümünde babasının sahip olduğu tüm mevki ve makamları yazdı.

Dokuzuncu Hanedan'a ve artık Anka Taht'ın sahibi olan, Tai'ye bir sefer Ma-wai'de lütfedip aracılık ederek bir başka sefer de sarayda, uğursuz adım dahi anmak istemediği bir adamın ölümcül entrikalarına karşı durarak bizzat yardımcı olan İmparatora olan bağlılığını ifade etti.

Bu kısmı gece dışarıda hava iyice kararırken, uzunca bir süre, enine boyuna düşündükten sonra yazmıştı ancak Wen Zhou'nun, kendisini öldürmeye teşebbüs ettiğini açıkça ortaya koymanın doğruluğundan kuşku duymuyordu.

Bir yandan şarabını yudumlarken yazdıklarını bir kez daha okuduğunda tereddüde düştü; sonrasında yüce ve saygıdeğer imparatorun ve baba imparatorun –gök cennetin dokuz katındaki tanrılar korusun ve huzur versin– ayrı ayrı, kendi elleriyle değersiz fakat sadık kulları Shen Tai'ye bahsettikleri yüzüklere vurgu yaptı.

Odanın kapısının açıldığını duyduğu sırada mektubun o bölümünü tekrar tekrar okuyup, tahtta oturması gerekenin oğul değil baba imparator olması gerektiği yönünde bir imada bulunduğunun sanılmasına meydan verip vermediğini anlamaya çalışıyordu.

Dönüp kapıya bakmadı; yüzü açık duran pencereye dönük şekilde matın üzerinde, yazı masasının başında kaldı. Tatlı bir meltem vardı ve gökte yıldızlar belirliyordu artık ama üç fenerle aydınlatılan odadaki ışık onların net görülebilmesine engel oluyordu.

“Şayet ölmeni isteyen biri olsaydım şimdi çoktan ölmüştün,” dedi Song.

Tai fırçasını bir kenara bıraktı. “Bu bana Demir Kapı'dayken söylediğin ilk şeylerden biriydi.”

“Hatırlıyorum,” dedi Song. “Nereden bildin ben olduğumu?”

Tai dışarıya bakmaya devam ederek sabırsızlıkla başını salladı. “Başka kim olabilir ki?”

“Sahi mi? Mesela Tagur'dan gelen bir suikastçı olamaz mı? Son anda atların sınırı geçmesine engel olmak isteyen birileri?”

“Benim Kanlin muhafızlarım var,” dedi Tai. “Hiç kimse bu odanın yanına dahi yaklaşamaz. Adımlarından tanıdım Song. Artık gayet iyi biliyorum.”

“Ha,” dedi genç kadın.

“Kapıyı sürgülediğimi sanıyordum.”

“Sürgülemişsin. Burası eski bir han. Tahta kayıyor, kapı ve duvar arasında çok fazla boşluk var. Tırkazı kaldırmak için araya bir kılıç bile sokulabiliyor.”

Tai hâlâ camdan dışarı bakıyordu. “Sesini duymaz mıydım?”

“Muhtemelen,” dedi Song, “ancak eğitilmiş biri bunu sessizce yapabilir. Bu yüzden muhafızlara ihtiyacın var.”

Tai çok yorgundu ama eğleniyordu da. “Gerçekten mi? Ne demeye bir suikastçı benimle uğraşsın? Görünüşe göre kimşenin bir işine yaramıyorum, bilhassa savaş zamanı.”

Song bir süre sessiz kaldı. “Sinirliydim. Öyle demek istemedim.”

“Ama haklıydın. Özellikle imparator atları aldıktan sonra.”

“Ben öyle... ben kendim bile söylediğimin doğru olduğuna inanmıyorum. İkna edici olmaya çalışıyordum.”

Song’un adımlarını duydu yeniden; içeri giriyordu.

Bir an sonra odadaki kandillerden biri söndü. En yakındaki hâlâ yazı masasını aydınlatıyordu. İyice yaklaşıncaya parfümünün kokusunu aldı. Oysa hiçbir zaman parfüm kullanmazdı.

Arkasını döndü.

İkinci kandili geçmişti bile. Eğilip onu da söndürdü, geride yalnızca yatağın başucundaki kalmıştı. Tai’ye döndü.

“Hâlâ ikna edici olmaya çalışıyorum,” dedi ve üzerindeki tuniğin omuzlarından kayıp yere düşmesine izin verdi.

Tai hemen ayağa kalktı. Bir an başka bir yöne bakmaya çalıştı ama sonra gözleri kendiliğinden Song’un çıplak bedenine kaydı. Kıvrımlı ve biçimli bir vücudu vardı. Göğüs kafesinin bir yanında, kaburgaları arasında yatay uzanan, belli belirsiz bir yara izi vardı. O yarayı nasıl aldığını biliyordu.

“Utangaçlığımı bağışla lütfen; ılık yüzünden,” diye mırıldandı.

“Utangaçlık mı?” diyebildi Tai sadece.

Tam arkasında kalan tek kandil bir göğsünü diğerinden ve yüzünün sol yanını diğer yanından daha iyi aydınlatıyordu. Yavaşça iki elini kaldırıp saçındaki tokaları çıkarmaya başladı.

“Song, bu yaptığın... bu beni kuzeye gitmeye ikna etmek için mi? Böyle bir şey yapmak zorunda...”

“Hayır, değil,” dedi, elleri hâlâ tepesindeydi, vücudunu cömertçe sergiliyordu. “Seni ikna etmeye çalışmıyorum. Sadece söylenecek zekice bir laf gibi gelmişti. Eğlence merkezindeki kortezanlara yakışacak türden bir laf, değil mi? O kadınlar çok akıllılar, biliyorum. Ve çok güzeller.”

Uzun bir tokayı yatağın yanındaki sehpa bırakmıştı, sonra bir tane daha çıkarıp onu da aynı yere koydu, çok yavaş hareket ediyordu, ılık vücudunda geziniyordu. “Bu bir veda,” dedi. “Sen kuzeye gelmediğin için bir daha birbirimizi hiç göremeyebiliriz.”

Tai kıvrımlarının devinimini izlerken büyülenmişti sanki. Bu kadın onun için adam öldürmüştü; Chenyao’daki bir bahçede gözleriyle görmüştü öldürdüğünü. Ayakları çıplaktı şimdi; üzerinde sadece incecik Kanlin pantolonu vardı, belinden yukarısı ise çıplaktı.

Son toka kendiliğinden kayıp düştü ve Song saçlarını sağa sola savurarak iyice dağıttı.

“Veda mı?” dedi Tai. “On yıllığına kiralandın! Bu süre dolana kadar benimsin!” Alaycı konuşmaya çalışıyordu.

“Tabii hayatta kalırsak,” dedi Song. Başını çevirdi, Tai gene dudağını ısırıldığını gördü. “Ben senin olmak istiyorum,” dedi genç kadın.

“Ne demek istiyorsun?”

Yeniden dönüp Tai’ye baktı ama cevap vermedi. Ayrık gözlerini onun kilere sabitlemişti; bir kez daha ne kadar cesur bir kız olduğunu düşündü.

Ve sonra o gün ikinci kez Tai kendi içinde, kim bilir ne ara, zaten olup bitmiş yeni bir şey daha fark etti; bunu ancak bir kandilin aydınlatığı, fırtınadan sonraki o anda idrak edebilmişti. Hayretle başını salladı.

“Hemen gidebilirim,” dedi Song, “şafak sökmeden atları getirmek için çıkmış olurum.”

“Hayır, olmaz. Benim de orada olmam lazım, unuttun mu?” dedi Tai. İç geçirdi. “Gitmeni istemiyorum Song.”

Çok genç, minyon ve insanın içini acıtacak kadar savunmasız görünüyordu.

Sesinde bir pürüz vardı, “Hiçbir zaman gitmeni istemiyorum,” dedi.

Birden Song başını çevirip başka bir yöne baktı yine. Tai bu kez onun derin bir nefes aldığını gördü, sonra da yavaşça bıraktığını. “Ciddi misin? Yani ben şey olduğum için değil... şimdi yaptığım şey yüzünden mi?”

“Daha önce üzerinde kıyafetleri olmayan kadınlar gördüm Song.”

Başını kaldırıp Tai’ye baktı. “Biliyorum. Çok zayıfım, bir de bu yeni yara var, onun da izi kalacak. Bacağımda da var bir tane ve biliyorum, saygıda kusur ettiğim zamanlar oluyor ve...”

Çok uzağında değildi. Ona yaklaşıp bir eliyle nazikçe ağzını kapattı. Sonra elini çekip ilk kez aynı nezaketle onu öptü. Sonra tekrar tekrar farklı şekillerde yaptı aynı şeyi.

Tai sol tarafında yanan kandilin ışığında ona baktı. Song gözlerini onunkilerden ayırmıyordu, “Bu konularda pek tecrübeli değilim,” dedi.

BİR SÜRE SONRA. Uzanmakta oldukları yatakta Song’un sol bacağı Tai’nin üzerinde, başı omzunda ve saçları darmadağınaktı. Kandilin yağı biteli epey olmuş, ışık sönmüştü. Yağmur suları saçaklardan damlamıyordu artık. Ay ışığını görebiliyorlar, bir gece kuşunun şakıdığını duyabiliyorlardı.

Tai, “Demek pek tecrübeli değilsin?” dedi.

Kadının güldüğünü görmedi ama hissetti. “Erkeklerin, kadınlardan bu lafı duymaktan memnun olduğu söylenmişti bana. Onları güçlü hissettiriyormuş.”

“Öyle mi yapıyormuş?”

“Bana söylenen bu.” Ellerinden biri Tai’nin göğsünde geziniyordu; belinden aşağı iniyor, sonra tekrar yukarıya çıkıyordu. “Sen de Taş Fıçı Dağı’ndaydın Tai. Orada geceleri neler olduğunu hatırlıyor olmalısın. Yoksa hiçbir kadın?..”

“Bu soruya cevap vereceğimi hiç sanmıyorum.”

“Henüz değil belki de,” diye mırıldandı Song.

Ay, odanın zeminini aydınlatıyordu.

“Görünüşe göre sürekli odama gelmekten vazgeçmeyeceksin,” dedi Tai.

“Bir keresinde seni bir tilki kadından korumuştum, hatırlıyor musun?”

“O bir tilki kadın değildi.”

“O kadın bir tuzaktı. Fazla güzeldi.”

“Evet, fazla güzeldi,” diyerek ona katıldı Tai.

Song burun kıvrırdı. “*Daiji* olmasa bile Sima Zian da ben de o gece o kadına karşı koyamayacağını iyi biliyorduk; ki bir kurmay başkanının kızını yatağa atmak seni çok zor durumda bırakırdı.”

“Anlıyorum,” dedi Tai dikkatle. “Sen ve şair bu konuda hemfikirdiniz yani, öyle mi?”

“Evet. Seni köşeye sıkıştırmak istediler elbette. Xu Bihai atların peşindeydi.”

“Kızın sadece bana âşık olmuş olabileceği hiç aklına gelmiyor mu?”

“Sanırım bu da ihtimaller dâhilinde,” dedi Song. Sesinin tonu ise tam aksini iddia ediyordu.

“Çok güzel bir kızdı,” dedi Tai.

Song bir şey söylemedi.

“Sen de öylesin,” diye devam etti.

“Ah. İşte bu güzel sözlerle kesin âşık olurum.” Yüksek sesle güldü. “Seyahat sırasında bir gece odama girmeye kalksaydım seni doğrardım.”

“İşte buna inanırım.”

“Ama artık yapmam,” dedi şakayla karışık bir pişmanlık duyarak.

Gülme sırası Tai’deydi. “Bunu duyduğuma sevindim.” Bir an sonra, “Song, Demir Kapıdaki ilk gece içeri girdiğinde seni çok arzulamıştım.”

“Biliyorum,” dedi. Tai onun omuz silktiğini hissetti. O hareketin anlamasını öğreneli çok oluyordu. “Pek gururumun okşandığım söyleyemem. İki yıldır yalnızdın. Herhangi bir kadın...”

“Bu doğru değil. Ben seni istedim. Sanırım daha avluya çıkıp yürümeye başladığın anda.”

“Saçlarım açtı,” dedi. “Erkekler çok kolay anlaşılır.”

“Öyle miyiz? Ben öyle miyim?”

Bir sessizlik oldu. “Sen o kadar değilsin.”

Dışarıda şakıyan kuşu dinlediler.

“Kuzeye geleceğim,” dedi Tai.

Song olumsuz anlamda ve ısrarla başını salladı. “Hayır. Sen kararını verdin Tai, bu noktadan sonra yola çıkmak uğursuzluk getirir. Mektubunu bitir. Onu muhatabına biz götüreceğiz. Kız kardeşinden kaynaklanan yakınlığın ve Zhou’nun gerçekten seni öldürmeye çalışmış olmasının seni güvende tutacağına karar verdik. Tabii atlar da var.”

“Karar mı verdiniz?”

“Evet, Lu Chen ve ben.”

“Peki ya ben başka bir karar?..”

“Tai, sen zaten seçimini yaptın. Saygı duyulması gereken bir karar aldın. Ben sadece endişelendim.”

“Şimdi de ben senin için endişeleneceğim. Ortada bir savaş var ve uzun bir yol gideceksin.”

Hafifçe güldü. “Ben bir Kanlin Savaşçısı’yım, üstelik altmış Kanlin’le birlikteyim. Mantıklı bir korku değil bu, gerek yok.”

“Korku ne zaman mantıklıdır?”

Song’un eli hareket etmeyi bıraktı, Tai’nin göğsüne uzandı.

“Peki ya sonra?” diye sorarak devam etti. “İmparatora ulaştıktan sonra ne olacak?”

Song tereddüt etti. “Yapmam gereken bir şey var.”

Tai yattığı yerde duyduğu bir şeyi hatırladı: *O ikisini daha sonra öldürmek niyetindeyiz. Bunu hakettiler.*

Song’un kolunu sıktı. “Song eğer o iksini tek başına öldürürsen ve biri seninle ilişkimi öğrenirse...”

“Biliyorum,” diye mırıldandı. “Kastettiğim o değil. İkinci Bölge Ordu-su’ndaki o iki adam zaten ölü sayılırlar. Bizi utandırdılar ve tapınağımız buna asla izin vermez. Sanırım imparator da bunun farkında. Rahatsız olacağını düşünmüyorum. O değildi bahsettiğim.”

“Neydi o halde?..”

“Kanlinlerden ayrılabilmek için icazet almam lazım. Kendi tapınağımdan almam gerekiyor.”

Tai bir şey söylemedi. İçi titredi, hislendi.

Song onun sessizliğini yanlış anladı. “Senden bir şey beklediğim yok Tai. Eğer bu yalnızca bir gecelik bir şeyse ben...”

Tekrar eliyle ağzını kapattı. “Geri dönmek zorundasın Song. Bana başka türlü bir yaşamı öğretmene ihtiyacım var.”

“Ben sadece Kanlin olarak yaşamayı biliyorum,” dedi Tai elini çeker çekmez.

“Birbirimize öğretebiliriz belki de?”

Başını sallayarak onayladığını hissetti. “Ama ben dünyanın, ömrün boyunca o derenin kıyısında kalmama müsaade edeceğini sanmıyorum.”

“Bu mümkün. Ama ben de toz ve gürültüden ibaret bir hengâmede kaybolmak istemiyorum. Liu’nun dönüştüğü şeye dönüşmek istemiyorum. Ta-Ming’de.”

“Tabii eğer Ta-Ming’i geri alabilirlerse.”

“Evet.”

“Sence... Sence alabilecekler mi?”

Tai karanlıkta uzanmış düşünüyordu.

“Evet. Biraz zaman alabilir ama yeni imparator Roshan’dan daha akıllı ve ben Roshan’ın yakında öleceğini düşünüyorum. Daha Dokuzuncu Hanedan’ın sonu gelmedi.”

“Bazı şeyler değişecek.”

Tai bir elini saçlarında gezdirdi: Bunu yapabileceği aklının ucundan bile geçmezdi. “İşte bu bir değişiklik Song.”

“Anlıyorum. Böyle olmamı mı tercih ediyorsun? Uysal ve itaatkâr?”
Gene eli hareket etmeye başladı.

“Uysal mı? Bu hani şu bahsettiğin tecrübesizlik gibi bir şey mi?”

“Daha öğrenecek çok şeyim var,” diye mırıldandı. “Biliyorum,” dedi ve başını omzundan kaldırıp daha önce elinin gittiği yere doğru, aşağı kayd.

Kısa bir süre sonra Tai güç de olsa, “Bunu size Taş Fıçı’da mı öğretiyorlar?” demeyi başardı.

“Hayır,” dedi Song, yatağın aşağılarında bir yerden. Sonra değişik bir sesle, “Ama ben cariye değilim Tai,” diye ekledi.

“Kesinlikle,” diye lafı ağzında geveledi.

Başını kaldırdığını hissetti. “Bu ne demek şimdi? Alıştığın yeteneklerin bende olmadığını mı söylüyorsun?”

“Muhtemelen sen de bu yetenekleri kazanabilirsin,” dedi Tai. “Biraz çaba ve yeterince zaman olduktan sonra...”

Keskin, boğuk bir ses çıkardı.

“O son söylediğini duymadım,” dedi Song tatlı bir dille.

Kendini toparlamaya çalıştı. “Ah Song. Seninle yaşarsam hayatta kalmayı başarabilecek miyim?”

“Eğer ne söylediğine biraz daha dikkat edersen,” dedi düşünceli bir sesle, “neden olmasın, ben olmaması için bir neden göremiyorum. Ama ne yapabilirim, ben eğitilmiş bir cariye değilim Shen Tai.”

“Bunu bildiğimi sen beni ısırma dan önce söylemiştim zaten,” diyerek Song’a itiraz etti.

Tai boğazını temizledi. Kendinden çok emindi. Bütün dünyadan ya da dünyanın bu küçük parçasından.

“Hanımefendi Wei Song, şayet atlarımı kuzeye götürmeden önce babanızın, annenizin isimlerini ve evinizin yerini lütfedip bana söylerseniz onur duyarım; böylece benim annem de kendileriyle geleceğimiz hakkında mektuplaşıp görüş alışverişinde bulunabilirler,” dedi.

Song durdu. Tai o sırada alt dudağını ısırdığına dair bir hisse kapıldı.

“Saygıdeğer anneniz böyle bir yazışmayı başlatırsa, hizmetkârınız memnuniyet duyar.”

O sırada nerede olduğu ve ne yapmakta olduğu düşünülünce bir anda bu resmiyete geçiş yapılabilmesi dikkate değerci.

Aşağı uzanıp onu yukarı çekti (gerçekten minyondur), sırtüstü yatırdı ve üzerine çıktı. Az sonra Song ufak tefek sesler çıkarmaya başladı. Sonra daha ısrarlı bir şekilde devam etti ve bir süre sonra hâlâ dışarıda şakımaya devam eden kuşlar eşliğinde nefes nefese inerken ve tam bir çılgılık atmak üzereyken, “Bunu yapmayı Kuzey Bölgesi’nde mi öğrendin?”

“Evet,” diye karşılık verdi Tai.

“Güzel,” dedi Song. “Çok sevdim.”

Song, Chenyao’da bir duvarın üzerine sıçrarken ya da çift kılıçla su-
ıkastçılarla mücadele ettiği sırada Tai’nin gördüğü türden kıvrak bir ha-
reketle yeniden onun üzerine çıktı. Dudakları onunkilerle buluştu ve tam
o sırada dişleriyle yaptığı bir şey, birdenbire, Tai’nin yolun Chenyao’dan
sonraki bölümünde gördüğü, o had safhada canlı rüyalarda seviştiği ka-
dının tilki kadın falan olmadığını anlamasını sağladı. O kadın Song’du.

Hayatın tuhafılığı işte.

İçinde üzerlerini örten kara inat açan bahar çiçekleri gibi giderek
büyüyen, canlı bir parıltı ve tüm bunları hiç hak etmediğine, böylesi bir
hediyeyle layık olmadığına dair bir his vardı.

Aynı zamanda –Tai asla geçmişine sırt çevirmeyecekti– kendi içinde
yaşadığı, ona acı veren bir veda da vardı: yeşil gözlere ve altın sarısı saç-
lara, müziğe ve onun cesaretine.

İnsanın böyle şeyleri hatırlamaya hakkı vardı, değil mi? Tai asıl unut-
manın, yaşatmamanın yanlış olduğunu düşünüyordu.

Yollar ayrılırdı. Günlerin ayları, ayların yılları kovalaması kaçınıl-
mazdı. Hayat insana çoğu kez acı, nadiren aşk sunardı. Eğer çok şanslı
ise gerçek bir dostluk verirdi. Bazen de sıra savaşmaya gelirdi.

Ama nihayet insan, dünyayı arkasında bırakıp ya unutulmak ya da
hep hatırlanmak üzere sonsuz geceye karışmadan önce, ömrü ve aşkı vefa
ettiği kadar kendi iç dünyasında huzura ermek için elinden ne geliyorsa
yapardı.

SON SÖZ

GENERAL SHEN GAO'NUN ortanca oğlu, daha ziyade Roshan adıyla tanınan An Li'nin Xinan'dan kısa bir mesafede bulunan Ma-wai'deki kaplıcalarda öldüğü gün Wai Nehri üzerindeki bir köprüyü geçti ve baba ocağına ulaştı.

Uzun süredir sağlığının iyi olmadığı bilinen Roshan beklendiği gibi şeker hastalığı yüzünden ölmedi. Şifalı sularda yıkandıktan sonra dinlenirken bir uşak tarafından öldürüldü. Uşak, An Li'nin en büyük oğlu tarafından kendisine bir silah sağlanarak bu cinayeti işlemeye azmettirilmişti. An Rong babasının benimsediği kimi politikalara şiddetle karşı çıkıyordu ve mizacı gereği son derece sabırsız bir adamdı.

Uşak idam edildi. Ödül peşinde koşan cahil biri vahşice işlenen bir cinayete alet olmakta bir beis görmeyebilirdi. Ama bu ödüller her zaman beklendiği gibi sıcak sürprizler olmazdı.

Aynı gün seher vakti, çok daha kuzeyde bir yerde Bogü kağanının oğlu ve tahtının tek varisi Tarduk bir kurt tarafından otağında parçalanarak öldürülmüştü.

Köpeklerin hiçbirisi havlamamış, kimse veliaht ve avanesinin bir sürekin avının ortasında kamp kurdukları alana kurt girdiğine dair bir uyarıda bulunmamıştı. Ama Tarduk boğazı yırtılarak paramparça olmadan evvel çığlık atmaya fırsat bulmuştu. Ortalığı saran sise karışıp oradan kaçmaya çalışan kurt en az iki okla vurulmuştu.

Ama köpeklerin hiçbirisi izini sürmemişti.

Bu nevi bağlaşıklık olaylar –birbirinden çok uzakta eş zamanlı olarak vuku bulan durumlar– gerçekleştikleri anı ya da dönemi yaşayanlar tarafından nadiren fark edilir. Ancak arşiv taraması yapmaya yetkili, sabırlı bir tarihçi geçmişten, eski bir hanedandan bugüne dek muhafaza edilebilmiş metinler arasında yaptığı özenli ve sebatkâr okumalardan faydalanarak bu tür bağlantıları ortaya çıkarabilir. Araştıran, sorgulayan, âlimane biri

bundan büyük bir zevk alabilir ya da bu çıkarsamalar üzerine derin düşüncelere dalabilir.

Öte yandan bulunan bağlantılar her defasında anlamlı bir *sonuç* ulaşmaya da yaramaz.

Bu tür olayların zamanlaması mutlak surette tarihin akışına müdahil olmaz ya da geriye dönük bir aydınlanma sağlayarak olay kişilerinin söz konusu filleri nasıl ve neden işlediklerini açığa çıkarmaz.

Sözgelimi o dönemde âlimler arasında, ancak ve ancak bağımsız gibi görünen olayların aynı itki vesilesiyle vuku bulduğunun gösterilebilmesi ya da meselede aktif rollerden birini oynayan belli bir kişinin, bir başka yerde ve zamanda olan bitenleri *haber alması* halinde bu nevi bağlaşıklıkların resmî tarih yazıcılığı bağlamında kayıt altına alınmasının anlamlı ve önemli olduğu yönünde bir görüş hâkimdi.

Aksi yönde düşünenler de yok değildi. Onların bulunduğu açıdan bakıldığında ise “geçmiş”, ancak ehil akıllar tarafından çözülüp zamanın, yazgının ve tanrıların yarattığı girift ve dahası mükerrer kalıpların kerametine erilebilecek rulo haline getirilmiş bir parşömen tomarı gibi ele alınıyordu.

Yine de bu düşüncenin taraftarı olanlar dahi Shen Tai'nin –General Shen Gao'nun eve dönen oğlu– ülkenin ve halkın kaderini belirleyecek yönde, herhangi bir kalıba uyan hamlelerde bulunmamış olmasından kelli An Li İsyanı'nın ilk günlerinde yeterince önemli bir rol üstlenmediği hususunda hemfikirdi.

Gerçek bir âlim ya da araştırmacı bir mürşit değil, ancak ve ancak bir meddah –pazar meydanlarında ya da saraylarda hikâyeler anlatarak insanları eğlendiren biri– bu bağlantıları dikkate alır ve anlatmaya değer bulurdu ama hikâye anlatıcılığı da hiçbir zaman önemli addedilen bir olgu olarak kabul görmedi. Resmî tarih yazıcılar ve her türden vakanüvis bu mefhum üzerinde zorlanmadan görüş birliğine varabilirdi.

Shen Tai daha o sınavlara dahi girmemişti! Hiçbir resmî vasfı yoktu, aslında her sağduyulu tarihçi Kuala Nor'da gösterdiği cesareten ve nihayet Sardia atlarının savaşın kaderi üzerinde oynadığı rolden ötürü hakkını teslim etmek zorundaydı.

Annesi ve cici annesi eyalet başkenti Hangdu'daydı. Evin kâhyası tarafından Tai'ye erzak almak için bir kağınyla oraya gittikleri bildirildi. Kâhya bir yandan konuşurken bir yandan da eğilerek selam vermeye,

gülümsemeye devam ediyordu. Tai sevinçten gözlerinin ıslıl ıslıl parladığını düşündü.

Kâhya, ağır kalasları taşıyan nispeten iri kıyım uşakların yanı sıra evin en küçük oğlu Chao'nun da onlarla birlikte gittiğini söyledi.

Hayır, felaket henüz çarşıya uğramamıştı ancak her zaman temkinli olmak en iyisiydi, değil mi efendim?

Öyleydi, Tai de aynı fikirdeydi.

Az sonra mahşer yerine dönecek olan avluda kâhya ve onun arkasında biriken ev halkının fertleri İkinci Oğul'un dönüşünden gözle görülür şekilde etkilenmiş, duygulanmışlardı. Tai de onlarla aynı duyguları paylaşıyordu. Kendini tutmasa kapının gıcirtısı dahi gözlerinden yaşlar boşanmasına neden olabilirdi.

Hâlâ yaprakları dallarında duran kestaneler yürüyüş yolunu gölgeliyordu. Güz henüz tam manasıyla gelmemişti. Şeftalilerin ve eriklerin toplandığı yönünde bilgilendirilmişti. Bu yıl aile bu konuda özellikle daha gayretliydi. Kış şartlarını ve kıtlık ihtimalini gözeterek meyve bahçelerinden elde edilen mahsulün denetlenmesi işini Hanımefendi ve İkinci Hanımefendi üstlenmişti.

Tai kendisinin de bir ara Hangdu'ya gitmesi gerektiğini hatırladı. Pang adında, tek bacaklı bir adamı bulacaktı. Ona gizli bir tahıl ambarına depoladığı ürünler için para ödemesi gerekiyordu. Liu öyle yapmasını istemişti.

Şimdiye dek Liu da oraya gömülmüş olmalıydı.

Akik taşlı bir kadehe doldurulmuş şarabı alıp yerleşkenin içinden bahçeye yürüdü. Kıyısında Japon balıklarına ekmek atan Shen Gao'yu izlerken uzun saatler geçirdiği gölü geçti. Balıklar çok büyüklerdi ve yavaş hareket ediyorlardı. Taş sedir hâlâ oradaydı. Elbette orada olacaktı. Neden bu nevi şeyler sırf o uzakta diye değişecekti ki sanki? Hepi topu iki yıl değil miydi?

Fâniler için sadece iki yıldır. Halbuki iki yıl koca dünyayı baş aşağı çevirebilirdi. Taşlar için, baharda çiçek açan, güzün yaprak döken ağaçlar için iki yılın hiç önemi yoktu. Göle düşen bir taş, düştüğü yerden yayılan dalgalar oluşturur ancak dalgalar sönünce geride hiçbir iz kalmazdı.

Oysa insanın sevdiği ruhların ışığı sönünce geriye hatıralar kalırdı.

Tai meyve bahçesinde yürüdü ve Wai'yle buluşup ona karışarak içinde yok olmak üzere güneye akan derenin yakınlarında bulunan, mezarların konuşlandırıldığı yüksek düzlüğe geldi.

Liu'nun gömüldüğü yerde yeni bir tümsek oluşmuştu. Henüz baş ucunda herhangi bir im ya da mezarın orada bulunduğuna dair bir işaret veya hece taşma kazınması tasarlanan güzel sözler yoktu. Bütün bunlar vefatın üzerinden bir yıl geçtikten sonra yapılabilirdi. Bir yıl boyunca ağaçlar, mezar taşı ya da dönüp duran güneşe ayıracak zaman yoktu. Ama gök cennetin, altındaki erkeklere ve kadınlara ne getireceğini kim bilirdi?

Tai bilmiyordu. Durugörü yeteneği yoktu, gaipten haber veremezdi. Hatta o an bir şaman da olmadığını düşündü. Hemen aklına gelen düşünceyi kovdu; ne demeye o görüntünün gözünün önüne geldiğini düşündü.

Babasının mezarının önünde durdu. Çok huzurlu bir yerdi. Derenin şırıltısı, şakıyan kuşlar ve rüzgârda hışırdayan yapraklar. Ağaçlar ailesinin yattığı ve ileride de yatacağı, bir gün kendisinin de gömüleceği yeri gölgeliyordu.

Kadehini yere koydu ve diz çöktü. Mezarın üzerini örten yeşil çimlere degecek şekilde başını öne eğdi. Üç kez aynı şeyi yaptı. Kadehini alıp tekrar ayağa kalktı ve tanrıları onurlandırmak için babasının toprağına döktü.

Ancak o zaman annelerinin (ya da belki kardeşi Chao'nun; artık çocuk değildi ne de olsa) hece taşına yazdırdıkları yazıyı okudu.

Orada Sima Zian'dan yapılmış bir alıntı görmek gerçekten çok büyük, çok şaşırtıcı bir tesadüf değildi. Layemut Sürgün yaşadıkları çağa damgasını vuran şairdi. Elbette bir mezar taşına yazmak için onun sözlerini uygun bulacaklardı. Ancak yine de...

Tai okudu:

Yay seçerken al güçlü olanı,

Ok atacaksan at uzun olanı,

Liderini yık yıkacaksan düşmanı,

Ve sakın unutma

Savaşların da barış için yapıldığını.

Bazen insanın aynı anda bir sürü duyguyu bir arada yaşadığını düşündü Tai. Hatta hisleri tüm benliğini göze görünmeyen bir örtü gibi sardığından onları birbirinden ayırmak da imkânsız gibiydi.

“İyi seçim, değil mi?” dedi arkasındaki biri.

Yüreğinde taşkınlık.

Arkasına döndü.

“Ne yazılacağına karar veren Chao’ydu. Onunla gurur duyuyorum,” dedi kız kardeşi.

Taşkınlar baharda bir nehir gibi, sel olup alabilir yüreği. Onu karşısında görünce, sesini duyunca Tai ağlamaya başladı.

Li Mei yaklaştı. “Ağabey hayır, beni de ağlatma!”

Tai zaten ağladığını gördü. Hiç konuşmadan ona sarıldı. Üzerinde Kanlin kaftanı vardı; bir anlam veremedi, yapabildiği tek şey onu bağrına basmaktı.

Kardeşi başını göğsüne yasladı ve kolları Tai’yi sardı; babalarının mezarı başında bir süre öylece dikilip durdular.

GÜVENLİK NEDENİYLE KANLIN kaftanı giyiyordu. Bütün yolu o şekilde gelmişti. Oraya geri döndüğünü herkese duyurmak için henüz erkendi. Aile fertleri ve ev ahalisi durumdan haberdardı ancak köyün geri kalanı sadece doğudan bazı Kanlinlerin Shen malikânesine geldiğini, ardından gömülmek üzere başka Kanlinlerin Büyük Oğul’un cenazesini getirdiğini ve sonunda savaşçılardan birinin, bir kadının, muhafız olarak orada kaldığını biliyorlardı.

Şimdi orada sınırdan Tai’yle birlikte gelen üç Kanlin daha vardı.

“Hayatımı kurtardın,” dedi Li Mei.

Birlikte dere kenarındaki taş sedire (Shen Gao’nun bu dünyada en sevdiği yer) gidip oturmalarından sonra söylenen ilk sözlerdi bunlar.

Li Mei ağabeyine bütün hikâyeyi anlattı ve Tai dinlerken ister istemez dünyanın nasıl bir tasarımla harikası olduğunu düşündü.

“Bir mağaranın duvarındaki at resminin üzerine el izimi bıraktırdı bana,” dedi küçük kardeşi.

Ve, “Tai, orada bir adam öldürdüm.”

Ve, “Meshag yarı kurttu ama her ne yaptıysa sana borçlu hissettiği için yaptı.”

(Gerçi o sabahın erken saatlerinden itibaren artık yarı kurt değildi.)

Ve muhabbetin sonuna doğru da, “Ben Taş Fıçı Dağı’nda kalmak istedim ama beni reddettiler; seninle aynı gerekçe yüzünden kabul etmediklerini söylediler,” dedi.

“Ben reddedilmedim, kendim ayrıldım!”

Li Mei yüksek sesle güldü. Baba ocağında attığı o kahkaha, gülüşü, dünyanın kanayan bir yarasını iyileştirdi.

“Li Mei, ben kendime birini buldum. Bir eş,” dedi Tai.

“Ne? Ne? Peki nerede?”

“Atlarımı imparatora götürüyor.”

“Anlam...”

“O bir Kanlin. Altmış muhafızla birlikte atları kuzeye götürüyor.”

“Kuzeye mi? Bütün bunlar olurken mi? Ve sen bunu yapmasına izin mi verdin?”

Tai üzgündü, gene de başını iki yana sallayarak reddetti. “Ben olsam öyle demezdim. Onunla tanışınca ne demek istediğimi anlayacaksın. Li Mei, o... senin dengin bile olabilir.”

Li Mei ağabeyinin iyi bildiği bir biçimde, umursamadan burnunu çekti. Sonra gülümsedi. “Peki senin dengin mi?”

“Evet öyle,” dedi Tai. “Dinle, şimdi sana bir hikâye anlatacağım.”

Kuala Nor’dan başladı. O konuşurken güneş göğü beyaz bulutların arasından, boydan boya geçti. Tebessüm etmekten kendini alamayan bir uşak gelip annelerinin ve kardeşlerinin Hangdu’dan döndüklerini haber verdi. Tai ayağa kalktı; onların yanına, ana avluya gitti. Diz çöktü, ayağa kalktı ve kendi evine buyur edildi.

AĞABEYİYLE ZAMAN GEÇİRİP sıra hasretini az çok gidermiş olan Li Mei biraz geriden ailesini izlerken yine ağlamaya başladığını fark edip kendisine kızıyor.

Tai daha az evvel niyetinin orada kalmak olduğunu, yeni imparatorun hizmetine girmeyeceğini söyledi. Li Mei bunu anlıyor; elbette biliyor. Kitai’de tarihi Efendi Cho’nun bizzat kendisine kadar uzanan, güçlü adamların bir yandan yüreklerini kabartan, kendilerini akıntıya bırakıp sarayın bir parçası haline gelerek yararlı olma arzusunu... diğer yanda, sarayın hengâmesinden azade kalmaya, sükûnete, nehirlere, dağlara duyulan özlemle ve kafa dinleme ihtiyacıyla dengelemek için sürekli bir gayret göstermeleri esasına dayalı eski bir gelenek vardır.

Bunu biliyor, ağabeyini anlıyor ve Tai'nin yoğunlaşan, onu yoran ve saltanat ailesinden uzaklaşma arzusu uyandıran iç çatışmalarının bir nebze Liu'yla ilgili olduğunun da farkına varıyor.

Ama kendi açısından aynı ekseninde bir değerlendirme yaptığında – Tai'nin eve döndüğü gün dahi– mevcut ihtiyaçlarının ona dikte ettiği yolun bu denklemin diğer tarafına denk düştüğünü hissediyor. İmparatorluk dere kıyısındaki o sessiz mülkten çok daha büyük çünkü. Üstelik halihazırda ülke sınırlarını aşmış, dışına çıkmış biri o artık. Ve dünyanın sırlarını öğrenmek, kilitli kapılarını zorlamak için güçlü bir arzu, müthiş bir öğrenme açlığı duyuyor.

Zamanla, diyor Li Mei kendi kendine. Acelesi yok.

Bu sürecin kendisi ayrı bir yolculuk ve bu yolculuğun basamakları, birbirinden bağımsız evreleri ve aşılması gereken türlü tuzakları var. Şimdi imparatorları olan adam –görmekli ve yüce Shinzu– bir keresinde Ta-Ming Sarayı'nda bir dans gösterisini izlerken bir eliyle kalçasını okşamıştı. Bunu hatırlayıp hatırlamadığını merak ediyor. Hatırlamasını sağlamak için yapılabilecek bir şey olup olmadığını düşünüyor.

Etrafına bakıyor; uşakların hem mutluluk gözyaşları döktüklerini hem de yüzlerinde gülücükler açtığını görüyor ve umulmadık biçimde bir başka dansı daha hatırladığını fark ediyor: Henüz çok küçükken bu avluda babasının önünde sergilediği performans ve rüzgâr yüzünden yaprak yığınlarının içine düşüşü gözünün önüne geliyor.

Tai o zaman düşmesine gerekçe olarak rüzgârı göstermişti. Liu ise... Liu da ona hata yapmış bile olsa asla bir gösteriyi yarım bırakmaması gerektiğini anlatmıştı. Hiç öyle bir şey olmamış, bir başarısızlık ihtimali yokmuş gibi devam etmenin ne kadar önemli olduğundan bahsetmişti.

Hâlâ büyük ağabeyinin ruhu için tanrıları onurlandırmadı, toprağını şarapla sulamadı. Belki de bir gün yapar ama şimdi bunu yapmak istediğinden emin değil.

Ancak uzun yıllar sonra Shen Liu için adak adayabilir; henüz taze olan, uzak geçmişin bir parçası haline geldiği zaman.

Aslında zaman her iki yöne de akar. Bizler hayatlarımızı hikâyelere dönüştürürüz.

“Ben reddedilmedim, kendim ayrıldım!”

Li Mei yüksek sesle güldü. Baba ocağında attığı o kahkaha, gülüşü, dünyanın kanayan bir yarasını iyileştirdi.

“Li Mei, ben kendime birini buldum. Bir eş,” dedi Tai.

“Ne? Ne? Peki nerede?”

“Atlarımı imparatora götürüyor.”

“Anlam...”

“O bir Kanlin. Altmış muhafızla birlikte atları kuzeye götürüyor.”

“Kuzeye mi? Bütün bunlar olurken mi? Ve sen bunu yapmasına izin mi verdin?”

Tai üzgündü, gene de başını iki yana sallayarak reddetti. “Ben olsam öyle demezdim. Onunla tanışınca ne demek istediğimi anlayacaksın. Li Mei, o... senin dengin bile olabilir.”

Li Mei ağabeyinin iyi bildiği bir biçimde, umursamadan burnunu çekti. Sonra gülümsedi. “Peki senin dengin mi?”

“Evet öyle,” dedi Tai. “Dinle, şimdi sana bir hikâye anlatacağım.”

Kuala Nor’dan başladı. O konuşurken güneş göğü beyaz bulutların arasından, boydan boya geçti. Tebessüm etmekten kendini alamayan bir uşak gelip annelerinin ve kardeşlerinin Hangdu’dan döndüklerini haber verdi. Tai ayağa kalktı; onların yanına, ana avluya gitti. Diz çöktü, ayağa kalktı ve kendi evine buyur edildi.

AĞABEYİYLE ZAMAN GEÇİRİP sıra hasretini az çok gidermiş olan Li Mei biraz geriden ailesini izlerken yine ağlamaya başladığını fark edip kendisine kızıyor.

Tai daha az evvel niyetinin orada kalmak olduğunu, yeni imparatorun hizmetine girmeyeceğini söyledi. Li Mei bunu anlıyor; elbette biliyor. Kitai’de tarihi Efendi Cho’nun bizzat kendisine kadar uzanan, güçlü adamların bir yandan yüreklerini kabartan, kendilerini akıntıya bırakıp sarayın bir parçası haline gelerek yararlı olma arzusunu... diğer yanda, sarayın hengâmesinden azade kalmaya, sükûnete, nehirlere, dağlara duyulan özlemle ve kafa dinleme ihtiyacıyla dengelemek için sürekli bir gayret göstermeleri esasına dayalı eski bir gelenek vardır.

Bunu biliyor, ağabeyini anlıyor ve Tai'nin yoğunlaşan, onu yoran ve saltanat ailesinden uzaklaşma arzusu uyandıran iç çatışmalarının bir nebze Liu'yla ilgili olduğunun da farkına varıyor.

Ama kendi açısından aynı eksende bir değerlendirme yaptığında – Tai'nin eve döndüğü gün dahi– mevcut ihtiyaçlarının ona dikte ettiği yolun bu denklemin diğer tarafına denk düştüğünü hissediyor. İmparatorluk dere kıyısındaki o sessiz mülkten çok daha büyük çünkü. Üstelik halihazırda ülke sınırlarını aşmış, dışına çıkmış biri o artık. Ve dünyanın sınırlarını öğrenmek, kilitli kapılarını zorlamak için güçlü bir arzu, müthiş bir *öğrenme* açlığı duyuyor.

Zamanla, diyor Li Mei kendi kendine. Acelesi yok.

Bu sürecin kendisi ayrı bir yolculuk ve bu yolculuğun basamakları, birbirinden bağımsız evreleri ve aşılması gereken türlü tuzakları var. Şimdi imparatorları olan adam –görmekli ve yüce Shinzu– bir keresinde Ta-Ming Sarayı'nda bir dans gösterisini izlerken bir eliyle kalçasını okşamıştı. Bunu hatırlayıp hatırlamadığını merak ediyor. Hatırlamasını sağlamak için yapılabilecek bir şey olup olmadığını düşünüyor.

Etrafına bakıyor; uşakların hem mutluluk gözyaşları döktüklerini hem de yüzlerinde gülücükler açtığını görüyor ve umulmadık biçimde bir başka dansı daha hatırladığını fark ediyor: Henüz çok küçükken bu avluda babasının önünde sergilediği performans ve rüzgâr yüzünden yaprak yığınlarının içine düşüşü gözünün önüne geliyor.

Tai o zaman düşmesine gerekçe olarak rüzgârı göstermişti. Liu ise... Liu da ona hata yapmış bile olsa asla bir gösteriyi yarım bırakmaması gerektiğini anlatmıştı. Hiç öyle bir şey olmamış, bir başarısızlık ihtimali yokmuş gibi devam etmenin ne kadar önemli olduğundan bahsetmişti.

Hâlâ büyük ağabeyinin ruhu için tanrıları onurlandırmadı, toprağını şarapla sulamadı. Belki de bir gün yapar ama şimdi bunu yapmak istediğinden emin değil.

Ancak uzun yıllar sonra Shen Liu için adak adayabilir; henüz taze olan, uzak geçmişin bir parçası haline geldiği zaman.

Aslında zaman her iki yöne de akar. Bizler hayatlarımızı hikâyelere dönüştürürüz.

GÜZ GELDİ. KESTANE yaprakları bir gecede dökülüyordu; bir sabah uyandıklarında her yer onlarla kaplıydı. Aile geleneği gereğince bir gün boyunca patikayı olduğu gibi bıraktılar ama ertesi gün hepsi bir araya gelip yaprakları süpürdüler.

Kışın İmparator Shinzu'nun Shuquian'daki geçici sarayından bir mesaj geldi.

Görkemli ve yüce imparator, güvenilir hizmetkârı Shen Tai'den bir bildirim aldığı ve ayrıca imparatorluğun sadık hizmetkârının Kitai'ye armağan ettiği yaklaşık iki yüz elli Sardia atının oraya ulaştığını teyit ediyordu.

Batıda gerçekleştirdiği ameller ve aile meseleleri nedeniyle Usta Shen'in annesinin yanında olmak ve memleketindeki işlerle ilgilenmek üzere biraz ara vermeyi istemesi şefkatli imparator tarafından anlayışla karşılanıyordu. İmparator bu nevi adanmışlık hissinden kaynaklanan istekleri onaylıyordu.

Efendi Shen'in böylesi tartışmalı, sorunlu dönemlerde Kitai'nin bütün sadık ve yetkin adamlara ihtiyacı olduğunu kabul etmesi bekleniyor ve zamanı gelince onun, her nerede olursa olsun sarayındaki mevcudiyetinin imparator tarafından hoş karşılanacağı bildiriliyordu.

Saltanatın kendisiyle ilgili iyi niyetlerinin tasdiki ve verdiği hizmetlerin kayıt altına alınması adına imparator, halihazırda saygıdeğer babası tarafından güneyde ve doğuda Shen Tai'ye vakfedilen arazilerin sınırlarını hatırı sayılır ölçüde genişletmeyi uygun görmüştü. İlgili belgeler ekteydi. İmparator aynı zamanda Efendi Shen'in Sardialardan yedi tanesini kendine ayırma arzusunu seve seve kabul ediyordu. İmparator konuya dair, Tai'nin mevcut koşullar altında talep ettiği bu rakamın son derece mütevazı olduğunu belirterek kendi kişisel görüşünü yazacak kadar (bu hiç de alışıldık bir durum değildi) ileriye gidiyordu. Eğer tanrılar razı gelirse muhafızlar eşliğinde gönderilen bu yedi at da yakında kendisine ulaşmış olacaktı.

Tai mektubu arka arkaya, defalarca okurken sürekli derin nefesler alıyordu. Görünüşe bakılırsa amacına ulaşmıştı.

Tai bahsettiğini söylediği topraklar üzerinde imparatorun bir hükmü çılmadığını düşündü. Doğuda haddinden fazla belirsizlik vardı. Yine de tapuları ona aitti; işte şimdi elinde tutuyordu ve bir gün kader Kitai'nin ve Dokuzuncu Hanedan'ın yüzüne tekrar gülebilirdi. Asıl önemli olan

nokta saraya dönmemesinin kabul görmüş olmasıydı. Ya da en azından öyle görünmesi.

Yedi at geri gönderiliyordu. Çok basit düşünerek, fazla irdelemeden talep ettiği bir sayıydı bu. Zaten daha önce on tanesini Jian'a söz vermişti (onlara dans etmeyi öğretmek istiyordu). Bu on atın üçünü Bytsan'a bırakmış ve sonuçta kendine hak gördüğü yedi tane kalmıştı. İki tanesini ayırdıktan sonra kalanları hediye etmeyi düşündüğü insanlar vardı.

Küçük kardeşine ve kız kardeşine. Demir Kapı'daki kale komutanına. Şayet kendisini yeniden görme şansı bulursa şaire. Dügün hediyesi olarak âşık olduğu kadına.

Tabii onu da tekrar görme şansı bulursa.

Hakikaten de atlar mektuptan kısa bir süre sonra Beşinci Bölge'ye bağlı yirmi askerin muhafızlığında oraya ulaştı. Gelen yeni askerler orada kaldı ve Hangdu'da karargâh kurdular. Sonrasında tekrar merkez üssü orası olan On Dördüncü Ordu'ya atandılar ama aslında özellikle Tai'nin emrine tahsis edildiler. Zira Tai'yi, Hangdu'da ve etrafındaki kırsal arazide asayiş sağlamla görevli, On Dördüncü Süvari Alay'ına bağlı, üst rütbeli bir subay yapan görev emrini de beraberlerinde getirmişlerdi. Doğrudan başkana rapor verecekti.

Uygun koşullar oluşur oluşmaz başkanı ve valiyi ziyaret etmesi de salık veriliyordu.

Annesinden Song'un ailesine yazmasını istedi. Babasının kim olduğunu öğrenince bir gün boyu arpacı kumrusu gibi düşünüp durdu. Ama Tai günü, belki de her şey kadar adamı da onurlandırmak gayesiyle, derenin kenarında kahkahalar atarak tamamladı. Çünkü Song'un nasıl biri olduğunu düşününce babasının kimliği aslında gayet mantıklıydı. Neden durumu bu kadar eğlenceli bulduğundan Li Mei'ye de bahsetti ancak o hiç gülmedi, sıkıntılı görünüyordu.

Tai'nin annesine hitaben, Wei Song'un babası tarafından kaleme alınmış ve Shen ailesinin kızıyla ilgili yaptığı evlilik teklifinden onur duyduğunu ve resmen kabul ettiğini bildiren bir cevap mektubu geldi.

Mektup General Shen Gao'ya duyulan kişisel hayranlığı da nakle diyordu ancak Kanlin kadınların ait oldukları düzenin kurallarına göre bir savaşçı olarak kalabilmek için bu nevi teklifleri her daim geri çevirme hakkına sahip oldukları da hatırlatılıyordu. Babası Wei Song'a bu evliliği onayladığını bildirecekti ama son karar elbette ona ait olacaktı.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Tai hızla yayılan diğer acıların yanında bulundukları coğrafyada neyse ki ılık geçen ve küçük bir teselli olan o kış boyunca vilayetteki işlerle meşgul oldu.

Her ne kadar savaşın kendisi henüz bölgeye ulaşmamış olsa da savaş yüzünden kaçıp yerinden yurdundan olan insanlar ulaşmıştı, bu nedenle ciddi bir darlık yaşanıyordu. İşledikleri fiillerin dayandığı temel, ihtiyaç da olsa fırsatçılık da olsa fark etmiyordu; kanun kaçakları ciddi bir problem haline gelmişti ve On Dördüncü Ordu'nun askerleri sürekli onlarla uğraşıyordu.

Bunun yanında Tai bir karar verdi (kolay bir karar) ve Liu'nun gizli ambarında biriken tahılları azar azar ihtiyaç sahiplerine dağıtmaya başladı. Kardeşi Chao'yu bu işle ilgilenmesi için görevlendirdi ve Hangdu'da onlar için erzak depolayan Pang'ı da yanına yardımcı olarak verdi.

Ailesinin serveti ve mevcut gıda stokları onlara yeterdi. Liu'nun mal varlığının önemli bir bölümü Xinan'daydı ve yüksek ihtimalle Wen Zhou'yla bağından dolayı ölümünden sonra malları kamulaştırılmış, mülkleri ise kayyuma devredilmişti. Bu meselenin peşine düşüp araştırma yapmak için henüz çok erkendi, öte yandan Tai zaten hatırı sayılır bir servete kavuşmuş, Li Mei ise prenses olduğunda kendisine verilen çok kıymetli hediyelerle onurlandırılmıştı. Şimdi karşılaştıkları güçlüklerin üstesinden gelmelerine yardım eden o hediyeler, bir daha Kitai'ye dönmesi hiç beklenmeyen taze prensese sunulurken son derece cömert davranılmıştı.

Tai de kız kardeşine ve Chao'ya birer at verdi.

Akşamları süvarileriyle birlikte devriye atmadığı zaman şarap içip şiir yazıyor ve bol bol okuyordu.

Bir ikinci vakti güne doğudan kuryeyle gönderilen başka bir mektup aldı: Sima Zian dostuna selamlarını, sevgilerini gönderiyor ve hâlâ baba imparatorla birlikte olduğunu bildiriyordu. Bulundukları yerde kaplanlar ve şebekler vardı. Şair Ulu Irmak'm dar boğazlarını gezmiş ve bir kez daha dünyada daha güzel bir yer bulunmadığına kani olmuştu. Ayrıca yeni yazdığı üç şiiri göndermişti.

An Li'nin öldüğü haberi geldi.

Bir umut kıvılcımı çaktı ama uzun ömürlü olmadı. İsyan kendi kimliğine bürünmüş, ilk ateşi yakan fâninin sınırlı günlerinin çok ötesine geçmişti.

Yağmur yağıyordu ve her kış olduğu gibi gene yollar çamur içindeydi.

Bahara dek Wei Song'dan hiç haber gelmedi.

O mevsim meyve bahçesindeki kayısı ve şeftali ağaçları çiçek açarken, sürgün veren manolyalar ve yaprakları yeniden çıkan kestanelerin patikayı tekrar gölgelediği günlerde nihayet bir mektup geldi.

Tai yazılanları okuduktan sonra mesafeyi ve zamanı kafasında şöyle bir tarttı. Dolunaya altı gün vardı. Ertesi sabah orada kalan Kanlinlerin ikisini ve on süvariye yanına alıp yola çıktı. Kendisi Dynlal'in sırtındaydı ama beraberlerinde bir başka Sardia atı daha vardı; gelenlerin içinde en küçük olanı.

Hayatı boyunca gide gele mekik dokuduğu nehir yolu boyunca kuzeye ilerlediler. Yol üzerindeki tüm hanları, karadut korularını ve ipekböceği çiftliklerini biliyordu. Seyahatleri sırasında bir kez patikanın kenarında bir tilki gördüler.

Kanun kaçaklarından oluşan bir çeteye rastladılar ancak onlarınkisi gibi büyük, ağır silahlarla donanmış bir kafilenin caydırıcılığı yüksek olduğundan haydutlar hızla geldikleri ormana dönüp gözden kayboldular. Tai yerlerini bir kenara not aldı. Daha sonra o noktaya asker gönderecekti. Bölgede yaşayan insanlar muhtemelen bu heriflerin tehdidi altındaydı. Haydutları izledikleri bu kanunsuz yola iten nedenleri düşünüp onlar için üzülmek mümkündü ancak kesinlikle müsamaha gösterilemezdi.

Beşinci gün takip ettikleri patikayı imparatorluk yoluyla birleştiren kavşağa ulaştılar. Batı yönünde bir köy vardı. Bulundukları noktanın doğusu ise yalıçapkını tüyleriyle süslenmiş tahtırevanında oturup Kitai'yi büyük bir yıkıma sürükleyen sonra da ardında mahvolmuş bir ülke ve her köşesinde süren bir savaş bırakarak mevta olan An Li'yle konuştuğu yerd.

Oranın da ötesinde Jian'la tanıştığı posta hanı vardı. Demir Kapı'dan emrine verilen süvarilerden biri –adamın adı Wujen Ning'di– Dynlal'i korumaya çalışırken orada ölmüştü.

Wei Song ise onu korumaya çalışırken yaralanmıştı.

O kadar uzağa gitmelerine gerek yoktu. Tam olarak olmayı hedefledikleri noktadaydılar. O gece dolunay yükselecekti. Bir asker kafilesi ve iki Kanlin Savaşçısı'yla birlikte bekledi. Yolu kenarında kumanyalarını yediler. Song'un mektubunu bir kez daha okudu.

Babamdan evliliğimi onayladığım öğrendim. Ayrıca Kanlin Savaşçıları'ndan ayrılmak için tapınağımdaki ihtiyar heyetinden icazet aldım ve gerekli bütün ayinlere, törenlere katıldım.

GÖK CENNETİN ALTINDA

Yakında aile mülkünüze doğru yola çıkmış olacağım; bir sakıncası yoktur umarım. Bütün güz ve kış boyu açık pencerelerin önünde oturdum durdum ve bu konuda yazılmış şiirleri hiç olmadığı kadar iyi anladım. Kimi zaman bana bunu hissettirdiğin için sana kızdım. Ama geriye kalan zamanlarda da yalnız seni görebilmeyi ve öldüğüm zaman küllerimin seninkilere karışmasını arzu ettim. Müstakbel kocam benimle evlerinin yanından geçen derenin, Xinan'ı batıya bağlayan imparatorluk yoluyla kesiştiği noktada bulunan köprüde buluşursa çok mutlu olurum. Baharın ikinci dolunayı gökte yükselirken orada olacağım. Belki kendileri de bana Cho-fu-Sa'dan eve kadar eşlik etmek isterler?

Tai yolu gözleyerek doğuya bakarken ay doğdu.

Ve tam ay yükselirken, bir düzine civarında muhafız ya da refakatçiyle birlikte Song geldi. Aralarından onu seçebilmesi biraz zaman aldı. Üzerinde siyah Kanlin giysileri yoktu artık. Daha önce onu hiç başka bir kıyafet içinde görmemişti. Gelinliğe benzer, zarif bir elbise de değildi giydiği. Uzun süredir at sırtındaydı ve hâlâ önlerinde gidecek yolları vardı. Wei Song'un üzerinde kahverengi, deri binici pantolonları ve hava serin olduğu için kısa, koyu yeşil bir üstlüğün altında açık yeşil bir gömlek vardı. Saçlarının dikkatle toplanmış ve tokalarla tutturulmuş olduğunu gördü.

Atından indi ve adamlarından uzaklaştı.

Song'un da muhafızlarıyla konuşup atından inerek ona doğru yürüdüğünü gördü; bu şekilde uzun zaman sonraki ilk buluşmalarını kemerli köprüünün üzerinde tek başlarına yaşayabileceklerdi.

"Geldiğiniz için teşekkür ederim efendim," dedi Song. Selam verdi.

Tai de aynı şekilde karşılık verdi. "*Kalbim ikimizden de önce buradaydı,*" dedi bir şiirden alıntı yaparak. "Sensiz kış dayanılmayacak kadar uzundu. Sana bir Sardia atı getirdim."

Song tebessüm etti. "Seveceğime eminim."

"Bu köprüünün eski adını nereden biliyordun?" diye sordu Tai.

"Cho-fu-Sa'yı mı?" Gene gülümsedi. "Sordum. Kanlin tapınaklarındaki duayenler oldukça bilgeler."

"Biliyorum," dedi.

"Seni müstakbel kocam olarak görmekten çok mutluyum."

“Benim ne kadar mutlu olduğumu göstermemi ister misin?” diye sordu Tai.

Song’un yanakları kızardı, başını salladı. “Henüz evlenmedik Shen Tai, üstelik herkesin gözü bizim üzerimizde. Annenin önüne derli toplu çıkmak istiyorum.”

“Ve kız kardeşimin,” dedi. “O da bizi bekliyor.”

Song’un gözleri belerdi. “Ne? Ama o nasıl?..”

“Önümüzde birkaç günlük yol var. Anlatırım.”

Song bir an tereddüt etti sonra dudağını ısırdı. “Bu kıyafetler sence olmuş mu? Siyah giymediğim için tuhaf hissediyorum. Sanki... savunmasız kalmışım gibi.”

Rüzgâr burgaçlanıyor aşağıdaki suda da anaforlar oluşuyordu. Tai alacakaranlıkta karşısında duran genç kadına baktı. İri gözlerine ve geniş ağzına. Minyonda ve öldürücü bir cazibesi vardı. Ne kadar zarif olduğunu ve cesaretini iyi biliyordu.

“Bu soruya cevap vermeye yetecek kadar uzun, birkaç günlük yolculuk var önümüzde. Benim gözümde ne kadar güzel olduğunu anlamayı sağlayabilirim.”

“Sahi mi?” diye sordu Song.

Tai başıyla onayladı. “Hiç yanından ayrılmak istemiyorum.”

Song gelip Tai’nin yanında durdu – tam onun söylediği gibi aslında. “Bana yeni atımı gösterecek, sonra da eve götüreceksin?”

Birlikte ay ışığında Cho-fu-Sa’dan güneye doğru, nehir boyunca yol aldılar.

Bazen dünyaya bir kere gelmek yeterlidir.

#

HER ÖYKÜNÜN GÜÇLÜ ve zayıf damarları vardır. Bir hikâyedeki yardımcı bir figür bile parçası olduğu kurmaca evrende kendi hayatını yaşar, tutkularının peşinden gider ve ölümü tadar.

Aynı bahar, Kitai’deki o büyük ayaklanma esnasında savaş halinin ve kılığın etkisiyle oluşan şiddet ortamında, genç bir Kanlin Savaşçısı yanında götürdüğünü ve anlatmaktan gurur duyacağı hikâyelerle birlikte bir

kadının bir adama yazdığı mektubu da almış Sardia'nın ücra bir ucundan geri dönüyordu.

Dönüş yolculuğunda ıssız, uçsuz bucaksız çölleri geçerken hayatta kalmayı başarmıştı ancak Yeşim Kapı Geçidi'nden çıkmış ilerlerken Chenyao'nun kuzeybatısındaki bir bölgede pusuya düşürüldü ve sahip olduğu silahlar, atı ve eyeri için öldürüldü.

Heybeleri haydutlar tarafından hızla tarandı, içlerinde değerli sayılabilecek ne varsa alındı ve parçalandı. Kanlinin gerçekten muhteşem olan kılıçları uğruna kendi aralarında kapiştılar. Ayrıca atı satmayı denemek ya da kesip yemek konusunda da tartıştılar. Sonuçta yediler.

Mektup ise buruşturulup fırlatıldı; kâh tozun içinde yuvarlanarak kâh rüzgârın kollarında havalanarak gözden yitti ve gaibe karıştı.

#

ROSHAN'IN ÖLÜMÜNÜN İSYANI sona erdireceği düşünülebilirdi. Bu makul bir beklenti olmakla birlikte doğru değildi.

Oğlu An Rong, imparator olma fikrinden hoşlanmış gibi görünüyordu. Sürekli güneye doğru akınlar düzenleyerek doğuda ve kuzeydoğuda Onuncu Hanedan arzusunu ve iddiasını devam ettirdi.

Babasının cesaretini ve nefsindeki açlığı miras almış, barbarlıkta da ondan geri kalmamıştı ancak Roshan'ın sarayın içinde ve çevresinde edindiği tecrübenin zerresi dahi onda yoktu, üstelik kendi askerleri ve subaylarını nasıl kontrol edeceğini de bilmiyordu.

O yaşta başa geçtiği için bu yeteneklere sahip olması imkânsızdı. Açıklama getirmek sorunları berraklaştırırdı ama çare değillerdi. An Rong, isyanın bölünen liderliği arasında koordinasyonu ve disiplini tesis edemedi.

Bu durum onların mağlubiyetine ve dolayısıyla Kitai'de yeniden barış ve huzur ortamının temin edilmesine giden yolu açabilirdi ancak kargasalar her daim kendini yeniden üreterek daha büyük kaoslara evrilirdi ve imparatorluğun diğer unsurları da An Li İsyanı'yla birlikte doğan fırsatları fark etmişti.

Bazı kurmay başkanları, valiler, çete liderleri, batı ve kuzey sınırlarında bulunan malum kişiler tamamen birbirlerinden habersiz ve bağımsız olarak kendi görkemli zamanlarının geldiğine karar verdiler – kendilerini daha

yükseklere taşıma şansı, İmparator Taizu'nun hükmü altındaki zengin ve güçlü Kitan'da mümkün değildi.

Taizu güneybatıda, Ulu Irmak'm öte yanında dua ediyor ve yas tutuyordu (öyle olduğu söyleniyordu). Oğlu kuzeyde sınır kalelerinden asker toplayarak, at satın alarak ve ittifak antlaşmaları yaparak mücadeleye devam ediyordu.

Ejder yabana gidince kurtlar türer. Savaşın kurtları inlerinden dışarı çıkınca da kıtlık baş gösterir. İsyan –daha doğrusu isyanlar– devam ettiği yıllarda Kitai tarihinde görülmemiş, hiçbir şekilde mukayese kabul etmeyecek kadar büyük bir kıtlığa neden oldu.

Tüyü bitmemiş on dört yaşındaki sübyandan belini zor doğrultan dedelere kadar bütün erkekler cebren imparatorluğun dört bir köşesindeki ordulara kaydedildiğinden geride ne tarlaları ekip biçecek ne de darı, arpa, mısır ve pirinci hasat edecek çiftçi kalmıştı.

Salgın hastalıklar her yana yayılmış, tüm coğrafyayı esir almıştı. Şiddet uygulayarak tahsilat yapmaya çalışan zorba denetçilere rağmen ne yapılan üretimin ne de toprakların vergileri ödenebiliyordu. Savaş nedeniyle bir o tarafın bir başka tarafın hâkimiyetine giren kimi bölgelerde halk iki, hatta bazen üç farklı denetime tabi tutuluyor ve denetimleri gerçekleştiren müfettiş heyetlerinin her birine ayrı ayrı vergi ödeme zorunluluğuyla karşı karşıya kalıyordu. Üstelik sürekli savaşan ordularda karnı aç onca asker –ya da isyancı– varken nasıl olup da geride, evde bıraktıkları çocuk ve kadınlara yetecek kadar yiyecek bulunacaktı ki?

Tabii bir evleri kaldıysa. Ya da çocukları hayattaysa. O yıllarda çocuklar yiyecek karşılığında, hatta yiyecek olarak satılır oldu. İnsanların kalpleri nasır bağladı, kimininki paramparça oldu.

O günleri görmüş bir şairin, bir yüksek bürokrat tarafından zorla askere alınan çiftçiler ve aileleri için yazdığı, iyi bilinen bir mersiye vardı. Bu manzumede şair üçüncü ve son kez saraydan emekli olup kırsal kesimdeki malikânesine çekildikten sonra geçmişe dönüp karanlık bir döneme bakıyordu.

Dokuzuncu Hanedan'ın en büyük şairlerinden biri olarak değerlendirilemezdi ancak yeteneği de kuşku götürmezdi. Layemut Sürgün Sima Zian'ın, sonrasında da onun kadar muhteşem bir başka şair olan Chan Du'nun dostu olarak tanınırdı. Şöyle yazmıştı:

GÖK CENNETİN ALTINDA

*Cesur kadınlar uğraşıp durur saban sürmeye
Lakin uzanmaz tahıl hendekleri hiç düze.
Kışın üniformalı zebaniler gelir köylere
Öfke içinde vergilerini ödesinler diye.
Gök cennetin altında kim cüret edebilir ki buna
Paramparça olmuş topraklarda?
Hiç oğlumuz olmasın öyleyse!
Bu ırak gökler altında büyüyüp yeşermeden öleceğine.*

Zamanla isyan sona erdi. Tarihçilerin öğrendiği ve öğrettiği üzere sonunda her şey biterdi.

Yine de bütün bu olanların, artık Kitai'nin her köşesinde bulunan yıkılıp yıkılmış çiftliklerde ve onların etraflarındaki terk edilmiş çevre yerleşimlerde itirazsız, ihtilafsız, halim selim kabullenilmeyeceği gerçeği ortada duruyordu. Meseleleri derin bir düşünsel boyutta değerlendirmek ve olanlara o gözle bakmak ne ölüleri teskin edebilir ne de onları geri getirebilirdi.

İmparator Shinzu, Xinan'ı geri aldı; sonrasında kısa bir süre için kaybetse de hemen akabinde ikinci kez, tekrar aldı ve bir daha şehir üzerindeki hâkimiyetini hiç yitirmedi. General Xu Bihai ise doğudan gelecek işgal girişimlerine karşı Dar Geçit'i yeniden kontrol altına almıştı. Ta-Ming Sarayı eski ihtişamlı haline geri dönemese de restore edildi ve elden geçirildi.

İmparatorun babası öldü ve Ma-wai yakınlarındaki anıt kabire gömüldü. Adı Jian olan bir zamanların Kıymetli Refika'sı zaten orada onu bekliyordu. İmparatoriçe de öyle.

İnsanlar payitahta ve kendi köylerine, çiftliklerine ya da yeni meskenlerine dönmeye başladılar; onca insan öldükten sonra sahipsiz kalan geniş topraklar, özel mülkler vardı.

İpek Yolları'nda değilse de şehirlerde ticaret yavaş yavaş yeniden canlandı. Yeşim Kapı Geçidi'nin öte yanındaki garnizonlar metruk halde olduğu için ticaret yolları artık çok tehlikeliydi.

Sonuç olarak batıdan, Sardia gibi yerlerden hiç mektup gelmiyordu. Rakkaseler ve şarkıcı kızlar da.

Uzak güneyden pazarlara lişe getirilmiyordu artık, ayrıca önceden olduğu gibi erken hasat meyveleri askeri kuryelerle imparatorluk yollarından saraya ulaştırılmıyordu. O yıllarda mümkün değil.

An Rong da babası gibi cinayete kurban gitti, su testisi su yolunda kırılıyordu; onun katilleri de çok güvendiği iki generali oldu. Bu ikisi imparatorluk sevdasından vazgeçip tıpkı eski zamanların savaş tanrıları gibi kuzeydoğuyu kendi aralarında paylaştılar. Onuncu Hanedan böylece sona erdi, eriyip gitti; zaten hiç var olmamıştı.

İsyandan sonra “on” sayısı Kitai’de uzun zaman, gerekçesinin ne olduğundan bihaber nesiller boyunca uğursuzluk alameti sayıldı.

İki isyancı generalden biri Xinan’daki İmparator Shinzu tarafından önerilen genel af teklifine olumlu yanıt verdi ve imparatorluk ordularına katılarak Uzun Duvar’dan biraz içeride, Taş Fıçı Dağı’na yakın bir bölgedeki muharebede diğer generale karşı kazanılan zafere ortak oldu. Bu savaşta Sardia atlarına binen ve diğer atlıların hayal dahi edemeyeceği bir hızla ve güçle meydana sol kanattan sağ kanada, sonra da geriye doğru süpüren tam dört *dui* –yani iki yüz süvari– karşı tarafta büyük tahribata yol açarak kazanılan zaferde önemli rol oynadı.

Taş Fıçı Dağı’nın zirvesinde ikisi ortalamadan çok daha uzun boylu ve diğeri tek elli olan üç adam, dağın kuzey yamacının kenarında durup muharebeyi izlediler.

İçlerinden birinin ya da öbürünün kolunu kaldırarak katliamın ortasından bir ışıltı gibi geçip düşman hattını yararak giden Sardiaları gösterdiği anlar dışında çarpışma boyunca çoğunlukla yüzleri ifadesizdi. Üç ihtiyar ancak bu manzarayı gördüklerinde dudaklarının kenarına kıvrılan tebessüme engel olamıyorlardı. Kimi zaman da merak içinde sessizce gülüyorlardı.

Tek eli olan adam, “Bunlardan birini isterdim,” dedi.

“Artık ata binemiyorsun bile,” dedi en uzun boylu olan.

“Evet ama ona bakabilirdim. Koşarken onu izleyebilirdim. Bu bana zevk verirdi.”

“Neden sana bir Sardia atı versin ki?” dedi diğer uzun boylu ihtiyar.

Tek elli olan ona bakıp sırtıttı. “Kızım evli sonuçta, öyle değil mi?”

“Ha evet, anlıyorum. Akıllı kız. Bence yeterince itaatkâr ve hürmetli değil. Bizden ayrılması iyi oldu.”

“Belki de öyle. Peki bana bir at vermesi gerekmez mi sizce de?”

“Ondan isteyebilirsin. Hayır demesi çok güç olacaktır.”

Ufak tefek olan adam yoldaşlarından önce birine sonra diğerine baktı. Başını iki yana sallayarak yaptıkları öneriyi reddetti. “Hayır demesi çok zor. İşte bu yüzden isteyemem ya.” Yeniden aşağıya, savaş meydanına baktı. “Bu iş bitti,” dedi. “Zaten başlamadan bitmişti.”

“Sence artık barış temin edilebilir mi?”

“Bir noktaya kadar evet. Ama her yerde aynı anda gerçekleşmesi zor. Kitai’nin tamamen huzura kavuştuğunu görmeye ömrümüz yetmeyebilir.”

“Bunu bilemezsin,” diyerek yoldaşını uyardı en uzun olan.

“Ben hiç değilse,” dedi üçüncüsü, “kurtla ilgili cevabı bulacak kadar uzun yaşayabildiğime şükrediyorum. Bize haber göndermiş olması saygıya değer bir davranıştı. Ve beklenmedik.”

“Kurt öldüğünde kendisinin de öleceğini düşünüyordun değil mi?”

“Ben öyle olacağından emindim. Ama bize mesaj göndermeye devam ediyor oluşu yanılıyor olabileceğimizi gösteriyor. Aynı zamanda bu kadar kendimizden emin ve kibirli olmamamız gerektiğini.”

Minyon olan başını kaldırıp ona baktı ve güldü. “*Senin* yanılıyor olabileceğini gösteriyor,” dedi.

Diğerleri de aynı şekilde güldüler. Zira Kanlin öğretisine göre her şey mümkündü, insanoğluna kalbi kırılırken bile gülmesi salık veriliyordu.

Savaş manzarasını arkalarında bırakıp yürüyerek oradan uzaklaştılar.

XINAN’IN SUNDUĞU GENEL affı kabul eden isyancı generalin vatana ihanetle suçlanması hatta bu sebeple çoktan görevden el çektirilmiş olması beklenebilirdi ancak imparatorluğun içinde bulunduğu durumun vahametini hesaba katan yeni imparatorun yeni danışmanları, teklif edilen affın gereğinin yapılmasının yerinde olacağına karar verdiler. General ve askerlerinin yaşamasına ve Kitai’nin savunmasındaki görevlerine devam etmelerine izin verildi.

Zira bütün sınırların dalga dalga gelen barbar akınlarıyla içe çökmesine fırsat vermemek için acilen Uzun Duvar’a, batıya ve güneye asker sevk edilmesine ihtiyaç vardı.

Bazen bir savaşın sona ermesinin nedeni her şeyden çok bitkinlik ve yıpranmışlık olabilirdi.

Söylenenler doğruysa imparatorun verdiği af sözüne sadık kalmasında –Kitai’nin sınırlarında güvenliği yeniden sağlamak düşüncesiyle– sonradan bazı tarihçiler tarafından tehlikeli biçimde kurnaz ve fazlasıyla nüfuzlu olduğu ileri sürülen en sevdiği karısının önemli bir rolü olmuştu.

Üzerinde uzlaşılan ve imzalanan ilk antlaşma Taguranlarlaydı.

İkincisi ise Bogülerle yapıldı. Hurok’un varisi olan yeni kağana kendi halkı “Kurt” diyordu. Ne o zaman ne de daha sonra bu antlaşmanın neden yapıldığı net bir şekilde gün yüzüne çıkmadı, yapılmış olması şaşırtıcıydı. Zira medeni insanların bırakın barbarların ritüellerini bir yana isimlerini dahi anlayabilmeleri mucize değilse neydi acaba?

Aynı zamanda Shinzu’nun ikinci karısı olan prensesle ilgili anlatılan ve onun Bogü meselesiyle ilgili haddinden fazla bilgi sahibi olduğu ve sorunların özünü rahatlıkla kavrayabildiği yönünde pek çok hikâyeye *vardı* ancak bu hikâyelerin detaylarını –evrak ve dokümanlar bir tarihçi için hayati önem arz eder– barındıran belgeler kayıptı.

Kimileri bu belgelerin gayet bilinçli bir şekilde, kasten yok edildiğini bile söyledi ama aslına bakılırsa o yılların parçalanmış, dağınık imparatorluğunda ateşe verilen şehirler ve serbest ticaret bölgeleri, sürekli bir devinim içindeki ordular ve sivil halk, haydut çetelerinin ortaya çıkması, diktatörler, salgın hastalıklar ve ölüm gibi belirleyici pek çok faktör nedeniyle bu kayıtların ortadan kaybolmasında birinin parmağı olduğunu düşünmek ya da arkasında gizli bir niyet aramak son derece lüzumsuzdu.

Çünkü onca basamağı geriye doğru adımlayarak geçmişe dönüp bakmak ve hakikatin kendisini değilse bile en azından onu çağrıştıran bir şey yakalamak tarihin her safhasında çok zor olmuştu.

#

MEVSİMLER BİRER BİRER devrilip gider, ömürler ve tabii hanedanlar da. Erkekler ve kadınlar yaşar, pek çok farklı nedenle farklı şekillerde –bazen gerçekte hiç olmadıkları gibi– hatırlanırlar; öyle ki o nedenleri sırf kaydetmek bile mevsimler alır.

Her hikâyeye, içinde başka hikâyeler barındırır; sırası gelince değinilen, üstü kapalı dikkat çekilen ya da tamamen gözden kaçırılan hikâyeler. Her hayatın içinde çatallanan yollar vardır ve her karar önemlidir (yalnız bir kişi için anlam ifade etse bile) gidilen her yol farklı bir hikâyeye vadeder.

Yeterince zamanla dağlar bile değişir, imparatorluklar neden değişmesin? Nasıl şairler ve mısraları bir gün safi toza dönüşmesin? Ölmesi beklenen şeyin nihayetinde hep baki kalması hakiki mucize değil midir?

Kuala Nor'da da güneş ve yıldızlarla birlikte mevsimler döndü; Ay'ın ışıǵı kâh yeşil çayıruları aydınlattı kâh karın beyazını, donmuş gölün yüzünü gümüş rengine boyadı. Burada anlatılan olayları (her ne kadar tastamam olmasa da) takip eden yıllarda her bahar orada buluşup gölün kıyısındaki kulübede kalan iki adam ölüleri huzura erdirmek için birlikte sahipsiz kemikleri gömdüler.

Sabahları suyun üzerinde dolanan kuşlar şakıdı, geceleri hayaletler ağladı. Kimi zaman bir ses usulca gaibe karıştı. İkisi de nedenini biliyordu.

Sonra bir bahar, gölün kıyısına yalnız biri gelebildi adamların. O bahar tek başına gömdü kemikleri orada olan ve sonraki bahar da ve ondan sonraki bahar da. Sonra nihayet yeni bir bahar geldi ama Kuala Nor'a gelen olmadı.

Hayaletler orada kaldı. Ay'ın ve yıldızların soğuk yüzüne bakıp bakıp ağladılar; yazın, kışın, güzün ve her bahar.

Ömürleri önüne katıp süpüren zaman aktı.

Ve ölüler bile ilelebet yas tutamayacağından ve unutuşun engin denizlerinde kaybolmamak kimsenin harcı olmadığından nihayet mehtaplı bir gece Kuala Nor'da tek bir kayıp ruhun dahi çıǵlığı duyulmadı; o gece gölün kıyısında, son gidenin iniltisini, son çıǵlığı duyacak hiç kimse yoktu. Son çıǵlık o gecenin ıssızına sürüklendi; sıra sıra dağlarla çevrili gölün üzerinde usulca yükseldi ve nihayet solup gitti.

*... huzur ver toprağa düşen çocuklarımıza
alçak bir savaşın ökçeleri üzerinde yükselen
alçak savaşlarda erene dek zaman bir gün sona...*

ROBERT LOWELL